

Haninge
kommun

Kommunstyrelsens protokoll

2017-08-28

Plats och tid	KS-salen Utö Måndag 2017-08-28, kl. 15.30
Beslutande	Kenneth Strömberg, revisor (Revisor) Meeri Wasberg, ordförande (S) Petri Salonen, 1:e vice ordförande (C) Göran Svensson (S) Maria Fägersten (S) Mikko Svensson (S) Annett Haaf (S) Johan Svensk (MP) Mehmet Coksürer (MP) Alexandra Anstrell (M) Michael Fridebäck (M) Tobias Hammarberg (L) Pia Lublin (L) Marie Litholm (KD) Kennerth Valtersson (SD) Sven Gustafsson (M), tjänstgörande ersättare för Martina Mossberg
Ersättare	Barbro Nordgren (S) Göran Eriksson (S), § 192 - § 214 Margareta Bernhardsson (S) Ove Andersson (MP) Nafi Cilgin (V) Ulla-Britt Öhman (C) Sara Sixten (M) Sedat Dogru (M) Christian Lindefjärd (SD)
Övriga deltagande	Bengt Svenander, kommundirektör Jörn Karlsson, ekonomidirektör Anna Clara Stenvall, sekreterare Annette Rohnström, registrator, KSF, § 189 - § 191

Justeringens
plats och tid

2017-09-06

Paragrafer

189 - 214

Sekreterare

Anna Clara Stenvall

Ordförande

Meeri Wasberg (S)

Justerare

Alexandra Anstrell (M)

ANSLAG/BEVIS

Justeringen av kommunstyrelsens protokoll tillkännages genom anslag. Datum då anslaget sätts upp och tas ned framgår nedan.

Beslutande organ	Kommunstyrelsen
Sammanträdesdatum	2017-08-28
Datum då anslaget sätts upp	2017-08-30 avseende § 205, 207-209 och 211 2017-09-07 avseende § 189-204, 206, 210 och 212-214
Datum då anslaget tas ned	2017-09-28 avseende § 205, 207-209 och 211 2017-10-05 avseende § 189-204, 206, 210 och 212-214
Förvaringsplats för protokollet	Kansliet
Underskrift	<hr/> Anna Clara Stenvall, sekreterare

Innehållsförteckning

Ärende	Sida
§ 189 Val av justerare.....	7
§ 190 Förslag om öppet sammanträde.....	8
§ 191 Nya medborgarförslag	9
§ 192 Budgetuppföljning	10
§ 193 Ny lag om e-cigarett – Ändring av socialnämndens reglemente samt införande av avgift för tillsyn	12
§ 194 Marköverlåtelseavtal avseende del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen	15
§ 195 Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, antagande	17
§ 196 Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge	19
§ 197 Motion från Samuel Skånberg (V) och Tove Ovsianikov (V) om att bygga kollektivhus i egen regi	21
§ 198 Motion från Tobias Hammarberg (L) om studentmedarbetare	23
§ 199 Motion från Tobias Hammarberg (L) om att stimulera privatpersoner till att bidra med bostäder.....	26
§ 200 Motion från Tobias Hammarberg (L) om att öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna	29
§ 201 Motion från Tobias Hammarberg (L) om inför aktivt val av skola	31
§ 202 Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge	33
§ 203 Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld	35
§ 204 Genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter.....	38
§ 205 Miljöpriset 2017.....	43
§ 206 Remiss: Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län.....	45
§ 207 Remiss: Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan - Flemingsberg	47
§ 208 Remiss: Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.....	49
§ 209 Remiss: Valkretsindelning för landstingsval perioden 2018-2022	52
§ 210 Utökad planuppdrag för Åby 1:31, m fl, Västerhaninge centrum	53

§ 211 Marköverlåtelseavtal avseende del av fastigheterna Täckeråker 1:8, Täckeråker 2:11 och Täckeråker 2:14	55
§ 212 Teckning av Haninge kommuns firma	57
§ 213 Meddelanden	59
§ 214 Delegationsbeslut	60

§ 189 Val av justerare

Förslag till beslut

1. Alexandra Anstrell (M) väljs till justerare.

Kommunstyrelsens beslut

1. Alexandra Anstrell (M) väljs till justerare.
-

§ 190 Förslag om öppet sammanträde

Sammanfattning

Enligt kommunstyrelsens reglemente § 28 bör nämnden ha öppet sammanträde vid behandling av medborgarförslag om förslaget är av allmänt intresse. Det åligger även kommunstyrelsen att enligt § 13 i samma reglemente att besluta om öppna sammanträden. Det föreslås därför att kommunstyrelsens sammanträde är öppet under de paragrafer som behandlar inkomna medborgarförslag.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsens sammanträde är öppet för allmänheten under paragraferna som behandlar inkomna medborgarförslag.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsens sammanträde är öppet för allmänheten under paragraferna som behandlar inkomna medborgarförslag.

§ 191 Nya medborgarförslag

Sammanfattning

När ett medborgarförslag har överlämnats från kommunfullmäktige för beslut ska förslagsställaren erbjudas möjlighet att presentera sitt medborgarförslag för kommunstyrelsen inför vidare beredning av ärendet.

Nedan presenteras medborgarförslag som har överlämnats från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen.

KS 2017/235

Koppeltvång i Vegastaden

KS 2017/300

Gör en stor hundrastgård mellan Marinens väg och Arkens väg

KS 2017/301

Flaggning i Jordbro centrum med hjälp av kommunens flaggstång stående på planen utanför Jordbro kultur- och föreningshus (f d Jordbromalmskolan)

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Medborgarförslagen lämnas till kommunstyrelseförvaltningen för beredning.

Kommunstyrelsens beslut

1. Medborgarförslagen lämnas till kommunstyrelseförvaltningen för beredning.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom:

Dnr KS 2017/6

§ 192 Budgetuppföljning

Sammanfattning

I enlighet med ekonomi- och verksamhetsstyrregler samt beslutad tidplan för budgetuppföljningar 2017 lämnas per 31 juli en månadsrapport omfattande budgetuppföljning och prognos avseende driftredovisning samt finansiell rapport för kommunen.

Kommunens budgeterade resultat för 2017 är per juli månad 91,45 mnkr, vilket är ett lägre budgeterat resultat än ursprunglig budget i Mål och budget (KF 2016-06-20, § 243). I december 2016 reviderade fullmäktige 2017 års budget, nettoeffekten av revideringen för budgeterat resultat var noll då revideringen var en omfördelning av nämndernas ramar med anledning av ny prismodell för IT-kostnader (KF 2016-12-05, § 350). Vidare har fullmäktige beslutat om införandet av heltid för alla inom vissa yrkesgrupper vilket finansierades ur kommunfullmäktiges reserv utan att påverka årets budgeterade resultat (KF 2017-03-06, § 33). Resultatöverföring av driftmedel från 2016 som fullmäktige beslutade om i april på 30,9 mnkr finansierades genom ökade skatteintäkter med 15,0 mnkr samt ett 15,8 mnkr lägre budgeterat resultat för 2017. Det innebar att kommunens budgeterade resultat efter resultatöverföringen sänktes från 107,34 mnkr till 91,45 mnkr (KF 2017-04-18, § 91).

Tillsammans prognostiserar nämnderna per juli ett överskott på 2,5 mnkr, vilket är 2,0 mnkr bättre jämfört med föregående prognos. Den skattefinansierade verksamhetens prognos om överskott motsvarar 0,06 procent av årsbudget. Finansförvaltningen har en oförändrad prognos om ett överskott på 2,0 mnkr. Prognosen för kommunen som helhet är **ett resultat på 95,95 mnkr** vilket är 4,5 mnkr bättre än budgeterat resultat.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar oförändrat ett underskott på 0,5 mnkr. Kultur- och fritidsnämndens prognos för helåret är ett överskott på 1,5 mnkr, vilket är 0,5 mnkr bättre än föregående prognos. Kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott på 1,5 mnkr per juli vilket är 1,5 mnkr bättre än majprognosen. Övriga nämnder prognosticerar oförändrat nollresultat. Prognosen

för finansförvaltningen är ett överskott med 2,0 mnkr vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos.

Fullmäktige har per juli en oförbrukad reserv på 32,4 mnkr, bland annat för att täcka eventuella avvikelser inom elevpengsystemet inom grund- och förskolenämnden. Prognosen för fullmäktiges reserv är, som den brukar vara första halvan av året när faktiska volymer för hösten ännu är osäkra, att reserven kommer att förbrukas fullt ut. Faktisk volymavstämning för hösten sker i september.

Underlag för beslut

- Tjänsteutlåtande 2017-08-17 – Budgetuppföljning och prognos 31 juli

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Uppföljningen godkänns.

Kommunstyrelsens beslut

1. Uppföljningen godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Ekonomiavdelningen

För kännedom: Samtliga nämnder

Dnr KS 2017/342

§ 193 Ny lag om e-cigarett – Ändring av socialnämndens reglemente samt införande av avgift för tillsyn

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Den 1 juli börjar lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare att gälla. Lagstiftningen innebär bland annat att försäljare måste anmäla till kommunen att de säljer elektroniska cigaretter. En 18-års åldersgräns införs för att få köpa produkterna och det finns bestämmelser för hur förpackningarna får se ut. Som kompletterande bestämmelser till lagen finns även förordning (2017:429) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Kommunen blir ansvarig för tillsynen på försäljningsställena. Med anledning av den nya lagen behöver kommunen fastställa var i organisationen som ansvaret för tillsynen ska ligga samt fastställa en avgift för tillsynen.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag som innebär att en ändring införs i § 1, punkt 5 i socialnämndens reglemente, med innebörden att nämnden får ansvaret för tillsynen på försäljningsställena. Detta mot bakgrund av att socialnämnden sedan tidigare ansvarar för tillsyn vid försäljning av tobak samt folköl och att samordningsvinster därmed kan uppnås om även ansvaret för den nu aktuella tillsynen läggs på nämnden. Förvaltningen föreslår även att den befintliga texten i punkten förenklas.

Vidare innebär förslaget att följande avgifter införs:

- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, 1 500 kr/år
- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och tobak, 2 100 kr/år (1 500 kr + 600 kr)
- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och folköl, 2 100 kr/år (1 500 kr + 600 kr)

- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, tobak och folköl, 2 700 kr/år (1 500 kr + 600 kr + 600 kr)

De föreslagna avgifterna är i linje med gällande tillsynsavgifter för tobak och folköl.

Det reviderade reglementet föreslås gälla fr o m 2017-09-15 och tillsynsavgifterna fr o m 2018-01-01, av faktureringsadministrativa skäl.

Slutligen innebär kommunstyrelseförvaltningens förslag att socialnämnden medges rätt att indexuppräknat avgifterna enligt KPI från och med 2018-01-01.

Förslaget har remitterats till socialnämnden som genom ordförandebeslut 2017-06-29 har tillstyrkt förslaget i dess helhet.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har inget att tillägga och föreslår mot bakgrund av socialnämndens tillstyrkande att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

- Ordförandebeslut socialnämnden, daterat 2017-06-29
- Kommunstyrelseförvaltningens förslag, daterat 2017-06-29
- Socialnämndens reglemente med föreslagen ändring markerad
- Informationsblad från Länsstyrelsen, daterat 2017-06-20
- Länsstyrelsens informationsbroschyr till försäljare

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Det reviderade reglementet fastställs att gälla fr o m 2017-09-15 varigenom nuvarande reglemente upphör att gälla från samma datum.
2. Nedanstående avgifter fastställs att gälla fr o m 2018-01-01.
Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, 1 500 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och tobak, 2 100 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och folköl, 2 100 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, tobak och folköl, 2 700 kr/år

3. Socialnämnden medges rätt att indexuppräknas avgifterna enligt KPI från och med 2018-01-01.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Det reviderade reglementet fastställs att gälla från och med 2017-09-15 varigenom nuvarande reglemente upphör att gälla från samma datum.

2. Nedanstående avgifter fastställs att gälla från och med 2018-01-01.

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, 1 500 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och tobak, 2 100 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och folköl, 2 100 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, tobak och folköl, 2 700 kr/år

3. Socialnämnden medges rätt att indexuppräknas avgifterna enligt KPI från och med 2018-01-01.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Socialnämnden

Dnr KS-MEX 2017/46

§ 194 Marköverlåtelseavtal avseende del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2015-06-17, § 175, att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315. Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för utbyggnad av vårdboende samt bostäder inom del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315.

Danator AB innehar sedan tidigare ett optionsavtal med kommunen för marken inom planområdet och parallellt med detaljplanarbetet har kommunstyrelseförvaltningen diskuterat med exploitören inför genomförandet av detaljplanen. Diskussionerna har resulterat i undertecknat marköverlåtelseavtal.

Avtalet med Danator innebär att de åtar sig att uppföra ett vårdboende och bostäder i enlighet med detaljplanen och dess intentioner och för marken erlagga en köpeskilling om 45,152 miljoner kronor motsvarande 4900 kr/kvm BTA. Det markanvisade området kommer att delas in i två fastigheter som förvärvas av två olika dotterbolag till Danator AB. Slutlig marköverlåtelse sker först efter erhållet bygglov och marköverlåtelsen är villkorad med kommunfullmäktiges godkännande samt detaljplanens antagande.

Detaljplanen har godkänts av stadsbyggnadsnämnden och är nu färdig för antagande av kommunfullmäktige.

Förvaltningens synpunkter

Under förutsättning att kommunfullmäktige även beslutar anta detaljplanen för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, anser kommunstyrelseförvaltningen att marköverlåtelseavtalet undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB bör godkännas.

Underlag för beslut

- Marköverlåtelseavtal undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB
- Bilaga 1 Detaljplanekarta
- Bilaga 2 Kartbilaga

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Marköverlåtelseavtal undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB godkänns.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Marköverlåtelseavtal undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

För kännedom:

Dnr KS 2017/318

§ 195 Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, antagande

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2015-06-17, § 175, att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315. Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för utbyggnad av vårdboende samt bostäder inom del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315.

Detaljplanen har godkänts av stadsbyggnadsnämnden och är nu färdig för antagande av kommunfullmäktige.

Förvaltningens synpunkter

Ett marköverlåtelseavtal som är villkorat av att detaljplanen antas finns undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB.

Då stadsbyggnadsnämnden 2017-06-15 godkände detaljplanen föreslår kommunstyrelseförvaltningen att den antas.

Underlag för beslut

- Stadsbyggnadsnämndens beslut 2017-06-15, § 99
- Plankarta med planbestämmelser, antagandehandling 2017-05-17
- Planbeskrivning, antagandehandling 2017-05-17
- Behovsbedömning 2016-07-08
- Granskningsutlåtande 2017-05-17
- Trafikbullerutredning - Vårdboende Brandbergen Centrum, Ramböll Sverige AB 2016-03-17
- Trafikbullerutredning - PM1 Revidering byggnader, Ramböll Sverige AB 2016-04-19

-
- Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, WSP Samhällsbyggnad 2016-05-19, reviderad 2016-06-17 (samrådsversion)
 - Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, WSP Samhällsbyggnad 2017-03-08 (granskningsversion)
 - Markteknisk undersökningsrapport/geoteknik, DP Brandberget, Haninge, Sweco Civil AB 2016-11-18
 - PM Geoteknik, DP Brandberget, Haninge, Sweco Civil AB 2016-11-18

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, antas.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, antas.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Stadsbyggnadsnämnden

För kännedom:

Dnr KS 2017/104

§ 196 Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Mattias Bernhardsson (RS) föreslår i rubricerad motion att kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga sommarkollo. Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden samt grund- och förskolenämnden.

Kultur och fritidsnämnden skriver i sitt yttrande 2017-04-26, § 48, att nämnden 2015 genomförde utredningen "Förutsättningar för införande av koloniverksamhet" på uppdrag av kommunfullmäktige 2015-04-13, § 70. Utredningen visar att det finns goda förutsättningar för införande av kollooverksamhet i Haninge kommun samt att kultur- och fritidsnämnden är den nämnd som anses bäst lämpad för att ansvara för detta.

Kultur- och fritidsnämnden är positiv till att med utgångspunkt i ovan nämnda utredning vidare undersöka hur kommunens barn och unga kan erbjudas kollooverksamhet med hänsyn till nuvarande förutsättningar. Den ekonomiska kalkylen behöver i så fall uppdateras och den nämnd som eventuellt får uppdraget att införa kollooverksamhet bör kompenseras med en ramhöjning i kommunfullmäktiges mål och budget motsvarande den kostnad som verksamheten beräknas kosta per utförd vecka.

Även socialnämnden och grund- och förskolenämnden skriver i sina yttranden, 2017-05-16 § 83 respektive 2017-05-24 § 90, att de är positiva till att genomföra den utredning som föreslås i motionen.

Förvaltningens synpunkter

Kultur- och fritidsnämnden redogör i sitt yttrande för att en sådan utredning som motionären föreslår gjordes redan år 2015. Mot bakgrund av slutsatserna i denna utredning har kultur- och

fritidsnämnden i Mål och budget för 2018 – 2019 fått i uppdrag att på försök erbjuda Haninges barn sommarkollo.

En utredning har redan gjorts och kolloverksamhet kommer att genomföras på försök med anledning av kommunfullmäktiges nämnda beslut. Anledning saknas för fullmäktige att fatta ytterligare beslut i sakfrågan. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att motionen anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion om sommarkollo för barn och unga i Haninge
- Kultur- och fritidsnämndens yttrande 2017-04-26, § 48
- Kultur- och fritidsnämndens utredning 2015-11-16 "Förutsättningar för införande av koloniverksamhet"
- Socialnämndens yttrande 2017-05-16, § 83 inklusive tjänsteskrivelse
- Grund- och förskolenämndens yttrande 2017-05-24, § 90
- Kommunfullmäktiges beslut 2015-04-13, § 70
- Utdrag ur Mål och budget 2018 – 2019 s. 24-25

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden och grund- och förskolenämnden

Dnr KS 2016/566

§ 197 Motion från Samuel Skånberg (V) och Tove Ovsianikov (V) om att bygga kollektivhus i egen regi

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

I motionen föreslås att kommunfullmäktige ger Haninge Bostäder i uppdrag att bygga kollektivhus i kommunen. Motionärerna pekar bland annat på bostadsbristen i kommunen och att kollektivhus i allmännyttan skulle skapa förutsättningar för ökad integrering, bättre grannsamverkan och mer resurssnålt boende.

Motionen har remitterats till Haninge Bostäder. I sitt remissyttrande framför bolaget att ett sådant uppdrag inte behöver ges, eftersom de ägardirektiv som kommunfullmäktige fastställt redan ger bolaget möjligheter att uppföra kollektivhus. Utifrån ägardirektiven prövar Haninge Bostäder löpande vilka bostadsprojekt som ska genomföras och som svarar mot marknadens behov och efterfrågan.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i Haninge Bostäders bedömning av innehållet i ägardirektivet. Därför behöver kommunfullmäktige inte fatta något ytterligare beslut utöver vad som framgår av ägardirektivet. Motionen bör mot denna bakgrund avslås.

Underlag för beslut

- Motionen
- Haninge Bostäders remissyttrande, daterat 2017-06-02

Överläggningar i kommunalrådsberedningen

Det behövs fler bostäder med olika upplåtelseformer, i varierande storlekar och utformning. För en del bostadssökande är kollektivhus ett passande boende.

Kommunledningen menar att det finns möjlighet till uppförande av kollektivhus inom ramen för nu gällande ägardirektiv för Haninge Bostäder AB.

Motionens utformning med krav att ålägga Haninge Bostäder AB att specifikt bygga kollektivhus gör att motionen i sin nuvarande utformning måste avslås.

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionärerna, Haninge Bostäder

Dnr KS 2016/557

§ 198 Motion från Tobias Hammarberg (L) om studentmedarbetare

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

I rubr motion föreslås att kommunfullmäktige ger varje nämnd i uppdrag att aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare när dessa skulle kunna fylla ett behov. Vidare föreslås att chefer i kommunen med befogenhet att anställa omgående informeras om de fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen både på kort och lång sikt.

Motionen har remitterats till socialnämnden, äldrenämnden, kultur- och fritidsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Av remissvaren framgår att nämnderna, i stort sett, ställer sig positiva till motionärens förslag men betonar att organisation och resurser för att ta emot studentmedarbetare behöver säkerställas samt att arbetet bör ingå i kommunstyrelsens uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen rörande säkerställande av framtida kompetensförsörjning.

Förvaltningens synpunkter

Centrala parter har tecknat kollektivavtal rörande studentmedarbetare och Haninge kommun kommer att teckna lokalt kollektivavtal i enlighet med det centrala kollektivavtalet.

Det lokala kollektivavtalet kommer att beaktas i arbetet med att säkerställa framtida kompetensförsörjning i Haninge kommun och nyttjas i genomförande av kommunstyrelsens uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen att ”samordna och utveckla förutsättningar avseende planering och prioritering av kommunens framtida kompetensförsörjning” och ”utveckla kompetensförsörjningsprocesser som främjar kommunens förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare”.

Underlag för beslut

- Motionen
- Tjänsteutlåtande 2017-06-20 – Studentmedarbetare – motion från Tobias Hammarberg (L)
- Socialnämndens yttrande 2017-03-21, § 42 inkl. tjänsteskrivelse
- Äldrenämndens yttrande 2017-03-29, § 45
- Kultur- och fritidsnämndens yttrande 2017-03-22, § 26 inkl. tjänsteskrivelse
- Stadsbyggnadsnämndens yttrande 2017-03-15, § 40
- Grund- och förskolenämndens yttrande 2017-03-29, § 35
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande 2017-03-28, § 26

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Tobias Hammarberg (L) yrkar med instämmande av Marie Litholm (KD) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Liberalernas och Kristdemokraternas yrkande om bifall till motionen. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt
För verkställighet:
För kännedom: Motionären

Dnr KS 2016/555

§ 199 Motion från Tobias Hammarberg (L) om att stimulera privatpersoner till att bidra med bostäder

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) föreslår i rubricerad motion att kommunen mycket skyndsamt utreder hur man som privatperson kan teckna avtal med kommunen om att under en tid hyra ut sitt Attefallshus som boende för nyanlända med uppehållstillstånd, även innan huset är byggt.

Förvaltningens synpunkter

Socialnämnden fastställde 2015-09-29, § 140, en plan för boendemöjligheter för flyktingmottagande. I planen anges fyra alternativ för att säkra tillgången på lägenheter:

- I första hand införskaffas lägenheter till lägenhetspoolen genom friställande av lägenheter som kommunen hyr eller äger idag och som inte används till bostadsändamål. Även inhyrning av enskilda lägenheter i det befintliga beståndet av hyreshus i kommunen kan bli aktuellt.
- I andra hand införskaffas lägenheter genom inhyrning av enskilda bostäder eller blockförhyrning av grupper av lägenheter i de hyreshus som uppförs genom nyproduktion i kommunen.
- I tredje hand införskaffas lägenheter genom inköp av bostadsrätter.
- I fjärde hand genom uppförande av tillfälliga byggnader på tidsbegränsat bygglov.

Utifrån ovanstående beslutade kommunfullmäktige 2016-12-19, § 369, att omprioritera så att det fjärde alternativet, att uppföra tillfälliga byggnader på tidsbegränsat bygglov, blev det som prioriterades.

Som 2:a punkt står det att kommunen ska arbeta med att införskaffa lägenheter genom inhyrning av enskilda bostäder
Kommunstyrelseförvaltningen har sedan hösten 2015 arbetat med att

hyra in bostäder från privatpersoner. I dagsläget finns det ett tjugotal avtal med privatpersoner. Förvaltningen arbetar löpande med förfrågningar som kommer in till förvaltningen. Det finns för närvarande några förfrågningar som förvaltningen kommer att arbeta med direkt efter sommaren.

Beträffande just Attefallshus på privata fastigheter så finns det redan som ett alternativ för att hitta bostäder och det har tecknats avtal med inhyrda Attefallshus från privatpersoner.

Motionären föreslår att kommunen skall utreda hur man som privatperson kan teckna avtal med kommunen om att under en tid hyra ut sitt Attefallshus som boende för nyanlända med uppehållstillstånd, även innan huset är byggt. Kommunstyrelseförvaltningen ser inte detta som något problem som behöver utredas. Det förekommer redan nu att förvaltningen/kommunstyrelsen beslutar om hyreskontrakt på lokaler/bostäder redan innan de är byggda. I dagens regelverk finns alltså inget hinder mot att arbeta i enlighet med motionärens intentioner. Hitintills har dock inte förvaltningen varit aktiv i sökandet efter privata inhyrningar på detta sätt. Varje inhyrning från en privatperson kräver mycket arbete och därför har inte förvaltningen varit offensiv i sin kommunikation till kommuninvånarna om att denna möjlighet finns.

Hur behovet av bostäder till nyanlända kommer att se ut framåt beror till stor del på vilket fördelningstal som Haninge kommun kommer att få för 2018. När detta blir känt kommer förvaltningen att överväga en mer offensiv kommunikation med kommuninvånarna och då beskriva möjligheten att komma överens med fastighetsägaren om att kommunen kan hyra in ett Attefallshus innan byggnationen påbörjats.

Med hänvisning till ovanstående svar anser kommunstyrelseförvaltningen att motionen bör anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motionen

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Ekonomiavdelningen

För kännedom: Motionären

Dnr KS 2016/499

§ 200 Motion från Tobias Hammarberg (L) om att öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

I en motion från Tobias Hammarberg (L) med rubriken ”Öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna” föreslås att kommunfullmäktige beslutar

1. att med hänvisning till vad i motionen anförs uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att utreda förutsättningarna för ett omfattande effektiviseringsarbete av den kommunala verksamheten i Haninge.
2. att utredningen ska föreslå effektiviseringar som kan genomföras på ett sätt så att välfärden bibehålls och utvecklas och den lokala demokratin stärks.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i motionens grundtankar om att kommunens skattemedel skall användas effektivt. Förvaltningen anser dock att de i motionen föreslagna besluten inte bör tas av kommunfullmäktige. Förvaltningen utvecklar skälen för detta i bifogad skrivelse. Motionen bör anses besvarad m h t vad som framgår av skrivelsen.

Underlag för beslut

- Motionen
- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse 2017-07-14, ”Motion om att öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna”
- Länk till ESO-rapport 2016:6, http://eso.expertgrupp.se/wp-content/uploads/2016/09/2016_6-Mer-%C3%A4n-tur-i-struktur-till-webben.pdf

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären

Dnr KS 2016/556

§ 201 Motion från Tobias Hammarberg (L) om inför aktivt val av skola

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) föreslår i rubricerad motion att kommunen inför aktivt val av skola och att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett system för detta där varje elev aktivt väljer skola.

Motionen har remitterats till grund och förskolenämnden som 2017-05-24, § 93, beslutat att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen. Nämnden lämnar också utbildningsförvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit del av grund- och förskolenämndens beslut. Mot bakgrund av att utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas behöver kommunfullmäktige inte fatta något ytterligare beslut i frågan just nu. Om utbildningsförvaltningens utredning leder till att grund- och förskolenämnden återkommer med ett konkret förslag om aktivt val av skola, kommer frågan att i det skedet behandlas av fullmäktige. Mot ovanstående bakgrund föreslår kommunstyrelseförvaltningen att motionen anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion från Tobias Hammarberg (L) om införande av aktivt val av skola
- Grund- och förskolenämndens beslut 2017-05-24, § 93 inklusive eget förslag från (S, L och M)

- Grund- och förskolenämndens tjänsteskrivelse 2017-04-28
”Aktivt/obligatoriskt skolval”

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Tobias Hammarberg (L) yrkar med instämmande av Marie Litholm (KD) och Alexandra Anstrell (M) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Liberalernas, Kristdemokraternas och Moderaternas yrkande om bifall till motionen. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) samt Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, grund- och förskolenämnden

Dnr KS 2016/593

§ 202 Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Sara Sixten (M) föreslår i rubricerad motion att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att införa obligatoriskt skolval i Haninge kommun.

Motionen har remitterats till grund och förskolenämnden som 2017-05-24, § 94, beslutat att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen. Nämnden lämnar också utbildningsförvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit del av grund- och förskolenämndens beslut. Förvaltningen konstaterar att utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Kommunstyrelseförvaltningen uppfattar att grund- och förskolenämnden med aktivt skolval avser obligatoriskt skolval.

Mot denna bakgrund behöver kommunfullmäktige inte fatta något ytterligare beslut i frågan just nu. Om utbildningsförvaltningens utredning leder till att grund- och förskolenämnden återkommer med ett konkret förslag om aktivt/obligatoriskt val av skola, kommer frågan att i det skedet behandlas av fullmäktige. Därför föreslår kommunstyrelseförvaltningen nu att motionen anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge
- Grund- och förskolenämndens beslut 2017-05-24, § 94 inklusive eget förslag från (S, L och M)

- Grund- och förskolenämndens tjänsteskrivelse 2017-04-28
”Aktivt/obligatoriskt skolval”

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Alexandra Anstrell (M) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas yrkande om bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) samt Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, grund- och förskolenämnden

Dnr KS 2016/552

§ 203 Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Suzanne Enman (KD) föreslår i rubricerad motion att socialnämnden tillsammans med grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att kartlägga det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom alla årskurser i skolan.

Motionen har remitterats till socialnämnden, grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Alla nämnder skriver att de delar motionärens uppfattning om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem. De tre nämnderna har därför tillsammans med kultur- och fritidsnämnden tagit fram en gemensam handlingsplan mot hedersrelaterat våld. En överenskommelse har också tecknats mellan berörda förvaltningar för att säkerställa implementeringen av handlingsplanen. Haninge kommun samarbetar även med resurscentrumet Origo för att sprida kunskap till yrkesverksamma och unga som lever i en hederskontext.

Nämnderna skriver i sina yttranden att de är tveksamma till att genomföra en kartläggning av hedersvåldets omfattning och karaktär inom alla årskurser i skolan, då en sådan kartläggning inte förväntas medföra några övergripande förändringar gällande det arbete som görs i dag. Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer i Haninge är känt och ett kontinuerligt arbete pågår för att uppmärksamma och ge stöd till utsatta. Nämnderna anser därför att fokus bör ligga på ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att nämnderna är eniga i sina svar, innebärande att det förvaltningsövergripande arbete som

redan pågår är bästa metoden att motverka hedersrelaterat våld. Mot bakgrund av detta föreslås motionen avslås.

Underlag för beslut

- Motionen
- Socialnämndens yttrande 2017-05-16, § 84, inkl. tjänsteskrivelse
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande 2017-05-23, § 52
- Grund- och förskolenämndens yttrande 2017-05-24, § 91

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Marie Litholm (KD) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Alexandra Anstrell (M) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Kristdemokraternas, Liberalernas och Moderaternas yrkande om bifall till motionen. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) samt Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, SN, GVN, GFN

Dnr KS 2016/263

§ 204 Genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i uppdrag i Mål och budget 2016-2017 att ”anlita en extern konsult 2016 med uppdrag att göra en genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter och granska verksamheternas effektivitet ur perspektivet kundnytta i förhållande till insatta resurser samt att föreslå åtgärder i syfte att uppnå bättre överensstämmelse mellan uppdraget och tilldelade resurser”.

Kommunstyrelseförvaltningen tog efter samråd med utbildningsförvaltningen fram ett förslag till direktiv för att tydliggöra uppdraget. Kommunstyrelsen godkände direktivet 2016-06-15, § 182. Kommunstyrelseförvaltningen upphandlade Public Partner för att genomföra uppdraget. De har redovisat uppdraget i bifogad rapport.

Public Partner har i uppdraget behandlat följande områden

- Elevresultat
- Ekonomi
- Organisering av verksamheten
- Styrning och ledning av verksamheten
- Rutiner för att följa upp resultat

Public Partner drar följande övergripande slutsatser

- i förhållande till insatta resurser har Haninge kommun en effektiv skolverksamhet och elevernas meritvärden har höjts
- Haninge kommun lägger en lägre andel av kostnader på övriga kostnader i jämförelse med socioekonomiskt liknande kommuner
- Haninge kommun har, i jämförelse med andra kommuner, en starkt decentraliserad verksamhet och att det i grundskoleverksamheten finns behov av mer gemensamma strukturer och utvecklingsinitiativ
- från såväl politik som verksamheter påtalas behovet av att den centrala förvaltningen tar ett tydligare ansvar i viktiga frågor.
- det finns förväntningar på ett tydligare ansvarstagande i att bevaka att förutsättningarna för eleverna är likvärdiga samt på

centrala åtaganden inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

- från politiken finns en förväntan om att fattade beslut genomförs och återrapporteras. Vidare en önskan om en tydligare gemensam strategi för utveckling av grundskoleverksamheten.
- analys av verksamhetsutveckling och resultat behöver utvecklas

Public Partner redovisar sammanfattningsvis följande rekommendationer

- Stärk styrkedjan
 - o Utveckla nedbrytningen av strategier till åtgärder
 - o Tydliggörande av prioriteringar
 - o Definiera ansvar på olika nivåer i organisationen
 - o Följ upp och analysera utfallet i verksamheterna på förvaltningsnivå
- Utveckla stödet till verksamheterna
 - o Kvalitetsavdelningen bör få ett tydligare uppdrag för att utgöra ett bättre stöd till nämnd, förvaltningsledning och verksamheterna
 - o Centrala stöдавdelningen behöver tydliggöra relationen till verksamheterna
 - o Förbättra stödet avseende digitaliseringsfrågor
- Stärk utvecklingsarbetet på övergripande nivå
 - o Förvalta det värdefulla arvet som framgångsrik skolkommun med fokus på höga förväntningar på eleverna – idag finns inte denna strategiska inriktning levande på samma sätt i verksamheterna
 - o Beskriv en gemensam färdriktning som utgångspunkt för styrning av verksamheterna och för analys och uppföljning

Grund-och förskolenämnden har haft möjlighet att yttra sig över rapporten. Nämnden har valt att överlämna förvaltningens yttrande, ordförandens yttrande samt samarbetskoalitionens yttrande till kommunstyrelsen. Av samarbetskoalitionens yttrande framgår att de anser att det finns anledning för nämnden att omgående påbörja ett arbete rörande några delar som lyfts fram i rapporten:

1. Säkerställa att styrkedjan fungerar
2. Utveckla en kvalitetsavdelning
3. Utveckla arbetet inom stödavdelningen för att skapa en tydligare transparens kring ekonomi och ansvar utifrån tilläggsbelopp, särskilda undervisningsgrupper och särskilt stöd.

Samarbetskoalitionen anger i sitt yttrande vidare att ”utifrån rapporten ser vi att ett stort arbete behöver göras och att utbildningsförvaltningen behöver se över hur man tänker ta sig an uppdraget. Från nämndens sida ser vi att man bör överväga att ta in en extern part för att leda arbetet, för att minimera risken att utgå från invanda strukturer, arbetssätt och befintlig organisation”.

Grund- och förskolenämnden har för egen del beslutat att

1. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag, utifrån rapporten, återkomma med förslag på ett uppdragsdirektiv i enlighet med rapporten och dess rekommendationer. Direktivet ska omfatta hur en organisation för arbetet ska se ut, vilka enheter och personer som kommer att involveras. Direktivet ska innehålla en tidsplan och ansvarsfördelning.
2. Förvaltningschefen får i uppdrag att säkerställa att hela utbildningsförvaltningens organisation arbetar i enlighet med Haninge kommuns styrmodell.
3. Förvaltningschefen får i uppdrag att redogöra för nämnden hur höstens strategidag kommer att ha en tydligare koppling till relevanta strategier för målgruppen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att rapporten visar att

- i förhållande till insatta resurser har Haninge kommun en effektiv skolverksamhet och elevernas meritvärden har höjts.
- Haninge kommun lägger en lägre andel av kostnader på övriga kostnader i jämförelse med socioekonomiskt liknande kommuner.
- Haninge kommun har, i jämförelse med andra kommuner, en starkt decentraliserad verksamhet och att det i

grundskoleverksamheten finns behov av mer gemensamma strukturer och utvecklingsinitiativ.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar vidare att grund- och förskolenämnden, i allt väsentligt, fattat beslut i enlighet med rapportens rekommendationer. Nämnden har således redan tagit initiativ med anledning av genomlysningen och rapporten.

Kommunstyrelseförvaltningen kan bistå utbildningsförvaltningen med stöd avseende uppdragen att ta fram förslag till uppdragsdirektiv i enlighet med rapporten och dess rekommendationer samt att bistå förvaltningschefen i uppdraget att säkerställa att utbildningsförvaltningen arbetar i enlighet med Haninge kommuns styrmodell.

Med hänsyn tagen till grund- och förskolenämndens beslut anser kommunstyrelseförvaltningen att det inte finns anledning för kommunstyrelsen att fatta ytterligare beslut om uppdrag i frågan.

Underlag för beslut

- Rapport från Public Partner 2017-02-24 – Genomlysning Grund- och förskoleverksamheten.
- Remiss GFN genomlysning verksamheter.
- Grund- och förskolenämndens beslut 2017-05-03, § 67

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Uppdraget om genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter skall anses utfört.
2. Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att bistå utbildningsförvaltningen i dess arbete med anledning av det ovan nämnda beslutet av grund- och förskolenämnden.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Alexandra Anstrell (M) yrkar bifall till eget förslag från Moderaterna (bilaga).

Tobias Hammarberg (L) hemställer om att lämna ett särskilt yttrande från Liberalerna (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger.

Marie Litholm (KD) hemställer om att lämna ett särskilt yttrande från Kristdemokraterna (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och det egna förslaget från Moderaterna. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens beslut

1. Uppdraget om genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter skall anses utfört.
2. Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att bistå utbildningsförvaltningen i dess arbete med anledning av det ovan nämnda beslutet av grund- och förskolenämnden.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelseförvaltningen

För kännedom: Grund- och förskolenämnden

Dnr KS 2017/271

§ 205 Miljöpriset 2017

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslutade vid sitt sammanträde 2009-02-09 att instifta ett miljöpris. Priset benämns Haninge kommuns miljöpris och delas årligen ut till ett företag, en person eller en verksamhet som nyligen gjort viktiga insatser för miljön i Haninge inom något av områdena natur, vatten, klimat, livsmedel eller konsumtion/avfall. Det är kommunstyrelsen som utser pristagare.

Enskilda medborgare och medarbetare i Haninge kommun har nominerat två kandidater till Haninge kommuns miljöpris 2016. Kommunstyrelseförvaltningen har berett ärendet och tagit fram ett förslag till beslut som innebär att Haninge kommuns miljöpris 2017 tilldelas Västerhaninge båtsällskap.

Förvaltningens synpunkter

Västerhaninge båtsällskap är genom sitt strukturerade och målinriktade miljöarbete en föregångare bland kommunens båtklubbar. Föreningen har fattat beslut om att alla medlemmars båtar ska vara fria från giftiga båtbottnfärger senast år 2020. Därmed väljer Västerhaninge båtsällskap att gå längre än vad lagstiftningen kräver för att skydda Haninges skärgård och den känsliga Östersjön. Föreningen har ansökt om och beviljats statligt stöd för att sanera båtar som innehåller skadliga ämnen i höga koncentrationer, vilket visar att föreningen tar havsmiljöfrågan på stort allvar och går från beslut till handling.

Med sitt miljöarbete bidrar Västerhaninge båtsällskap till att skydda Östersjön och gör båtlivet till ett rent nöje!

Underlag för beslut

- Nominering – Västerhaninge båtsällskap
- Nominering – Svante Joelsson

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

-
1. Haninge kommuns miljöpris 2017 tilldelas Västerhaninge båtsällskap.
 2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Haninge kommuns miljöpris 2017 tilldelas Västerhaninge båtsällskap.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet: KSF

För kännedom:

Dnr KS 2017/330

§ 206 Remiss: Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

Sammanfattning

Finansdepartementet har gett bl a Haninge kommun möjlighet att lämna synpunkter på utredningen ”Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län” (Ds 2017:20). I utredningen föreslås att det s k regionala utvecklingsansvaret för de nämnda länen överförs från resp länsstyrelse till resp landsting fr o m 2019-01-01. Ansvaret överförs således från länsstyrelsen i Stockholms län till Stockholms läns landsting (SLL).

Förvaltningens synpunkter

Förslaget om överföring av det regionala utvecklingsansvaret föranleds av att de tre berörda landstingen har ansökt hos regeringen om att få överta ansvaret. Kommunstyrelsen har 2016-02-01, § 30, lämnat ett remissvar till SLL över ett förslag till deras ansökan till regeringen.

Remissvaret innebär att en regionbildning tillstyrks. Svaret innebär samtidigt att kommunen ställer krav på att landstinget förtydligar och preciserar sina ambitioner med att ta över det regionala utvecklingsansvaret. Vidare ges i svaret exempel på frågor där det är av största vikt att landstinget och kommunerna enas om både form och innehåll för att driva det regionala utvecklingsarbetet gemensamt.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att remissvaret 2016 till SLL behandlar frågor om samverkan mellan landstinget och kommunerna den dag landstinget ev tar över det regionala utvecklingsansvaret. I den nu remitterade utredningen Ds 2017:20 redovisas ett lagförslag så att ansvaret överförs. Utredningen innehåller inga förslag i övrigt om samarbetsfrågor internt inom ett län. Dessa får utformas av i vårt fall SLL och länets kommuner.

Mot ovanstående bakgrund har kommunstyrelseförvaltningen inget att invända mot utredningens förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Underlag för beslut

- Utredningen Ds 2017:20,
<http://www.regeringen.se/49c6b8/contentassets/8fd5447f53be4973a1b529c3e24102c3/regionalt-utvecklingsansvar-i-stockholms-kalmar-och-blekinge-lan-ds-201720.pdf>
- Kommunstyrelsens beslut 2016-02-01, § 30
- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse 2016-01-12, ”Remiss: Landstingets förslag om att ansöka om regionbildning i Stockholms län”

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Haninge kommun har inget att invända mot förslaget till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Alexandra Anstrell (M) hemställer om att lämna ett särskilt yttrande från Moderaterna (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger.

Petri Salonen (C) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut; kommunalrådsberedningens, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens beslut

1. Haninge kommun har inget att invända mot förslaget till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Finansdepartementet (enl anvisning i remissmissiv)

Dnr KS 2017/341

§ 207 Remiss: Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan - Flemingsberg

Sammanfattning

Haninge kommun har fått ett förnyat utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg på remiss.

Utvecklingsprogrammet har tagits fram i ett samarbete mellan Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting. Inspel och synpunkter lämnas till Huddinge kommun senast 2017-09-15.

Remitterat utvecklingsprogram ersätter det befintliga utvecklingsprogrammet från 2007.

Förvaltningens synpunkter

Utvecklingsprogrammet har en tydlig röd tråd genom sin vision som konkretiseras i fem utvecklingsmål och tre strategier. Det är positivt att mätbara delmål används och att kopplingen till Haninges regionala stadskärna pekas ut tidigt i programmet. Haninge kommun verkar för bättre kommunikationer till de regionala stadskärnorna Flemingsberg och Kungens Kurva-Skärholmen. Detta görs främst genom att behålla och utveckla förutsättningarna för dels busstrafik på tvärförbindelse Södertörn och dels för en förlängning av Spårväg Syd till Haninge. Det är därför av stor vikt att planeringen av Flemingsberg fortsatt möjliggör för en utveckling av kapacitetstarka tvärförbindelser till Haninge.

Förvaltningen har inga övriga synpunkter på programmet och kommer med intresse att följa det fortsatta arbetet med att ta fram en stadsutvecklingsplan för en av Södertörns regionala stadskärnor.

Underlag för beslut

- Utvecklingsprogram 2017-05-15 – Flemingsberg 2050: Där kunskap och kreativitet möts i södra Stockholm – Remissversion.

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

-
1. Förvaltningens synpunkter godkänns som kommunens yttrande på remissen.
 2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Förvaltningens synpunkter godkänns som kommunens yttrande på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Huddinge kommun, Peter Jemtbring (KSF), Berit Pettersson (KSF) och Mirja Thårlin (KSF).

Dnr KS 2017/276

§ 208 Remiss: Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Sammanfattning

Styrelsen för Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) beslutade 2016-02-25 att uppdra till sitt kansli att redovisa hur en överenskommelse gällande äldres flyttning till särskilt boende mellan kommunerna skulle kunna utformas. Syftet ska vara att kommunerna kan köpa platser av varandra och den placerande kommunen behåller ett långsiktigt betalningsansvar. Detta som en del i att kunna klara den utbyggnad av särskilt boende som behövs och därmed också öka valfriheten för de äldre.

Det framtagna förslaget till överenskommelse har remitterats till länets kommuner. KSL önskar att kommunerna besvarar följande frågor:

1. Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun?
2. Är överenskommelsen relevant för er kommun? Har ni förslag till ändringar eller tillägg i någon/några av överenskommelsens paragrafer?
3. Har ni andra synpunkter/förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?

Ärendet har remitterats till äldrenämnden. Genom ordförandebeslut daterat 2017-06-01, med tillhörande tjänsteskrivelse, framför nämnden bland annat att kundens intressen bättre kan tillgodoses med ett samlat ansvar för myndighetsutövning och verkställighet i den kommun dit kunden flyttar, samt att socialtjänstlagen ger en tydligare och enklare bild av regelverket för såväl kund som handläggare än förslaget i överenskommelsen. Äldrenämnden föreslår att den föreslagna överenskommelsen vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län inte antas.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har ingenting att tillägga till synpunkterna i äldrenämndens beslut med tillhörande tjänsteskrivelse och föreslår att dessa antas som kommunens svar på remissen.

Underlag för beslut

- Remissmissiv från KSL
- KSL:s förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län
- Äldrenämndens ordförandebeslut 2017-06-01
- Äldreförvaltningens tjänsteskrivelse

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Äldrenämndens ordförandebeslut, inklusive förvaltningens tjänsteskrivelse, antas som kommunens svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Alexandra Anstrell (M) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) bifall till eget förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna (bilaga).

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens beslut

1. Äldrenämndens ordförandebeslut, inklusive förvaltningens tjänsteskrivelse, antas som kommunens svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För kännedom: Kommunförbundet Stockholms Län, äldrenämnden

Dnr KS 2017/310

§ 209 Remiss: Valkretsindelning för landstingsval perioden 2018-2022

Sammanfattning

Stockholms läns landstings valkretsberedning har inkommit med en skrivelse rörande valkretsindelningen för landstingsvalet för perioden 2018-2022.

Den föreslagna valkretsindelningen tillämpades vid landstingsvalet 2014. Förslaget innebär ingen förändring för Haninge kommun som ligger i valkrets Sydost.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har inget att erinra mot förslaget.

Underlag för beslut

- Skrivelse från Stockholms läns landstings valkretsberedning daterad 2017-06-02, inklusive bilaga 1 och 2

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelseförvaltningens yttrande utgör Haninge kommuns remissvar.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelseförvaltningens yttrande utgör Haninge kommuns remissvar.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: registrator.lsf@sll.se, valnämnden

Dnr KS 2017/348

§ 210 Utökat planuppdrag för Åby 1:31, m fl, Västerhaninge centrum

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslöt 2016-08-29, § 218, ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett planprogram för Västerhaninge centrum. Anledningen var att det i detaljplanearbetet för Åby 1:31 m fl, vid Klockargården, visat sig nödvändigt att utreda bl.a. trafik och buller för ett större område.

I september 2016 träffade kommunen en överenskommelse om markanvisning avseende den kommunägda marken i Västerhaninge centrum med Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB. Bolaget har numera förvärvat affärscentrumfastigheten och har intresse av en stor förtätning av bostäder mm. inom området.

Då förutsättningarna inom delar av programområdet förändrats anser stadsbyggnadsförvaltningen att det är effektivare om programprocessen ersätts av en planprocess och ber därför om att planuppdraget för Åby 1:31 m fl. utökas till att omfatta hela området Västerhaninge centrum. Detta planuppdrag beslutades av kommunstyrelsen 2013-11-25, § 266.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen anser det angeläget att tidplanen kan hållas så kort som möjligt och tillstyrker utökat planuppdrag. Kommunstyrelsens beslut om programuppdrag bör samtidigt upphävas.

Underlag för beslut

- Stadsbyggnadsförvaltningens underlag daterat 2017-06-26.

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Beslutat uppdrag att arbeta fram en detaljplan för Åby 1:31 m fl. utökas till att omfatta hela området Västerhaninge centrum.
2. Kommunstyrelsens beslut 2016-08-29, § 218, upphävs.

Kommunstyrelsens beslut

1. Beslutat uppdrag att arbeta fram en detaljplan för Åby 1:31 m fl. utökas till att omfatta hela området Västerhaninge centrum.
2. Kommunstyrelsens beslut 2016-08-29, § 218, upphävs.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Stadsbyggnadsnämnden

För kännedom:

Dnr KS-MEX 2016/140

§ 211 Marköverlåtelseavtal avseende del av fastigheterna Täckerråker 1:8, Täckerråker 2:11 och Täckerråker 2:14

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslöt 2016-11-07, § 315 överlåta två tomter inom etapp 2 i Vega till Wästbygg Projektutveckling AB, Fastighet 1 för förskola och Fastighet 2 för skola och förskola. Bolaget har enligt avtalet rätt att överlåta detsamma till koncerninterna bolag. Wästbygg meddelar att de överlåtit avtalet avseende Fastighet 2 till Haninge Skola Fastighets AB och att aktierna i detta bolag därefter överlåtits till Blå Kruset 9 AB, samt ansöker om kommunens medgivande till detta.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har inga erinringar mot aktuella överlåtelser.

Underlag för beslut

- Wästbyggs ansökan om medgivande till överlåtelse daterat 2017-08-09.
- Gällande marköverlåtelseavtal mellan kommunen och Wästbygg.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Överlåtelse av marköverlåtelseavtal avseende Fastighet 2 till Haninge Skola Fastighets AB och vidareöverlåtelse till Blå Kruset 9 AB godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Överlåtelse av marköverlåtelseavtal avseende Fastighet 2 till Haninge Skola Fastighets AB och vidareöverlåtelse till Blå Kruset 9 AB godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt
För verkställighet: MEX
För kännedom:

Dnr KS 2017/364

§ 212 Teckning av Haninge kommuns firma

Sammanfattning

Kommunstyrelsens tidigare beslut om teckning av Haninge kommuns firma ändras med anledning av personförändringar.

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Tidigare beslut av kommunstyrelsen 2014-12-10 § 280 upphävs 2017-08-31.
2. Till att, fr.o.m. 2017-09-01 två i förening, teckna kommunens firma bemyndigas

Kommunstyrelsens ordförande	Meeri Wasberg (S)
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	Petri Salonen (C)
Kommundirektör	Magnus Gyllestad
Ekonomidirektör	Jörn Karlsson
Näringslivs- och utvecklingsdirektör	Peter Jemtbring
HR-direktör	Per-Henrik Magnusson

Kommunstyrelsens beslut

1. Tidigare beslut av kommunstyrelsen 2014-12-10 § 280 upphävs 2017-08-31.
2. Till att, fr.o.m. 2017-09-01 två i förening, teckna kommunens firma bemyndigas

Kommunstyrelsens ordförande	Meeri Wasberg (S)
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	Petri Salonen (C)
Kommundirektör	Magnus Gyllestad
Ekonomidirektör	Jörn Karlsson
Näringslivs- och utvecklingsdirektör	Peter Jemtbring
HR-direktör	Per-Henrik Magnusson

Expedieras: Akt

För verkställighet: ekonomiavdelningen

För kännedom: Meeri Wasberg, Petri Salonen, Magnus Gyllestad,
Jörn Karlsson, Peter Jemtbring, Per-Henrik Magnusson

§ 213 Meddelanden

Sammanfattning

Om inget annat anges finns meddelandena hos sekreteraren.

Cirkulär 17:29 från SKL: Överenskommelse om ändringar i Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser, BEA T, och Bestämmelser för arbetstagare i arbetslivsintroduktionsanställning, BAL T med OFR:s förbundsområde Allmän kommunal verksamhet samt AkademikerAlliansen

Cirkulär 17:40 från SKL: Ny lag om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter

Information från Länsstyrelsen: Rapport från inspektion hos Södertörns överförmyndarnämnd den 5 april 2017

AB Vårlyjus styrelseprotokoll 2017-06-21

Kommunala handikapprådets minnesanteckningar 2017-05-30

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Meddelandena läggs till handlingarna.

Kommunstyrelsens beslut

1. Meddelandena läggs till handlingarna.

§ 214 Delegationsbeslut

Sammanfattning

Enligt 6 kap § 35 kommunallagen ska delegationsbeslut redovisas till styrelsen.

Mark- och exploateringschefen redovisar delegationsbeslut enligt bilaga.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Delegationsbesluten läggs till handlingarna.

Kommunstyrelsens beslut

1. Delegationsbesluten läggs till handlingarna.
-

Val av justerare

Förslag till beslut

1. väljs till justerare.

Förslag om öppet sammanträde

Sammanfattning

Enligt kommunstyrelsens reglemente § 28 bör nämnden ha öppet sammanträde vid behandling av medborgarförslag om förslaget är av allmänt intresse. Det åligger även kommunstyrelsen att enligt § 13 i samma reglemente att besluta om öppna sammanträden. Det föreslås därför att kommunstyrelsens sammanträde är öppet under de paragrafer som behandlar inkomna medborgarförslag.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelsens sammanträde är öppet för allmänheten under paragraferna som behandlar inkomna medborgarförslag.

§ 191 Nya medborgarförslag

Sammanfattning

När ett medborgarförslag har överlämnats från kommunfullmäktige för beslut ska förslagsställaren erbjudas möjlighet att presentera sitt medborgarförslag för kommunstyrelsen inför vidare beredning av ärendet.

Nedan presenteras medborgarförslag som har överlämnats från kommunfullmäktige till kommunstyrelsen.

KS 2017/235

Koppeltvång i Vegastaden

KS 2017/300

Gör en stor hundrastgård mellan Marinens väg och Arkens väg

KS 2017/301

Flaggning i Jordbro centrum med hjälp av kommunens flaggstång stående på planen utanför Jordbro kultur- och föreningshus (f d Jordbromalmskolan)

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Medborgarförslagen lämnas till kommunstyrelseförvaltningen för beredning.

Kommunstyrelsens beslut

1. Medborgarförslagen lämnas till kommunstyrelseförvaltningen för beredning.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom:

Haninge kommun

Jenny Lagebjörk

HANINGE KOMMUN
Kommunstyrelsens förvaltning

2017-04-18

KS 2017/235

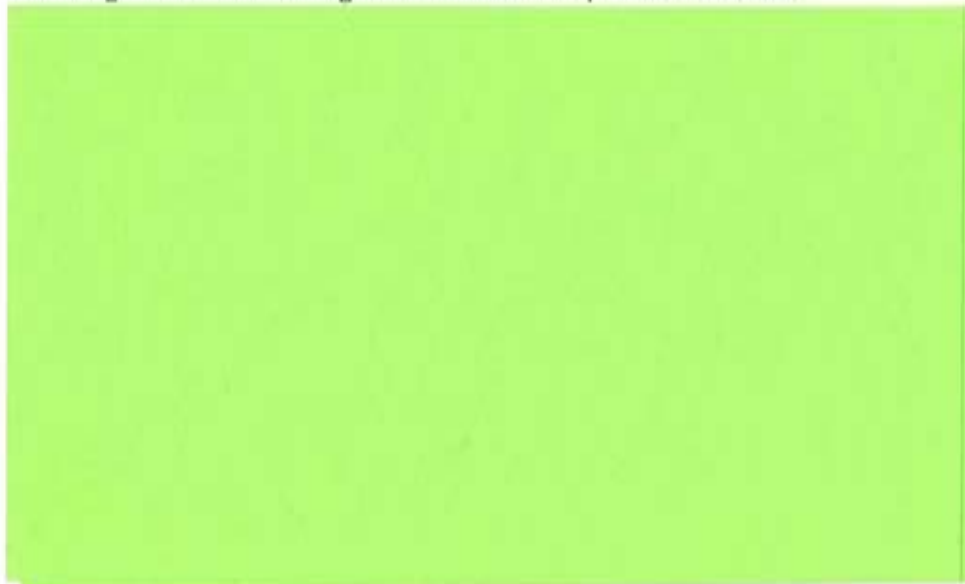
Diarienummer

Från: no_reply@haninge.se
Skickat: den 18 april 2017 11:15
Till: haningekommun
Ämne: Medborgarförslag

Arende: Koppeltvång i Vegastaden.

Förslag: Att även inför koppeltvång för hundar i Vegastaden, eftersom stadsdelen ändrar karaktär till tätbebyggt område de närmaste åren.

Det är idag koppeltvång i liknande områden i Haninge kommun, och eftersom Vega numera är tätbebyggt så bör även Vega omfattas av tvånget för allas säkerhet, barn som vuxna.

2017-05-23

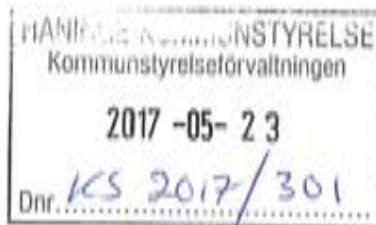
Dnr. KS 2017/300

haningekommun

Från: no_reply@haninge.se
Skickat: den 23 maj 2017 12:25
Till: haningekommun
Ämne: Medborgarförslag

Arende: Hundrastgård

Förslag: skapa en stor hundrastgård i den ändå så skröpiga skogsdungen mellan Marinens väg och Arkens väg. Det är ett hundtätt område och just där är det enkelt att bara hägna in och använda den redan befintliga marken med stenar och träd.

Jordbro den 9 april 2017

Till
Kommunstyrelsen
i Haninge kommun

Ärende

Flaggning i Jordbro centrum

Rättelse till ovanstående medborgarförslag av ärende "flaggning i Jordbro centrum" Jordbro den 23/5 2017

Rätt rubrik på ärendet är sålunda

Flaggning i Jordbro centrum med hjälp av kommunens flaggstång stående på planen utanför Jordbro kultur och föreningshus (f.d Jordbromalmskolan)

Både Jordbro köpcentrum och f.d. Jordbromalmskolan befinner sig på adressen Hurtigs torg

Presentation

Är boende Jordbro sedan fyrtio år och med ett snart femtonårigt engagemang i Jordbro United Dans&Shows dansverksamhet som ordförande/stödare/alltiallo. Under en ännu längre tid har jag startat och hållit i den uppskattade loppmarknaden som pågår i Jordbro centrum mellan 09.00 till 15.00 varje lördag, sommar som vinter. Min uppgift är att dela ut och samla in bord till folk av alla nationaliteter som står och säljer på "loppisen".

I dansverksamheten är givetvis många av våra 350 dansare boende i Jordbro, där de flesta av dessa är utrikesfödda eller har invandrade föräldrar. Genom dessa aktiviteter har jag träffat och lärt känna många människor, utrikesfödda som svenska Jordbrobor

Beskrivning

Genom dessa aktiviteter fick jag även min idé med nationaldagsflaggning och hörde mig för (researcher) bland dansarnas föräldrar och andra Jordbrobor om det kunde vara en trevlig idé att låta folk få se sitt hemlands flagga hissas en gång om året på landets nationaldag. Samtliga jag frågade - och det var många- tyckte att det skulle vara ett bra och kul initiativ.

Jag har därför tagit reda på vilka de tio största utrikesfödda grupperna i Jordbro är och köpt deras nationsflaggor.

Jag vet att kommunens flaggstänger lyder under ett visst regelverk men vill trots det under en prövotid ändå kanske genom dispens för Jordbro att under en prövotid ge nya och gamla kommuninnevånare chansen att på sin nationaldag kunna få ta emot denna blygsamma gest.

Vädjan

Därför alla ni i kommunstyrelsen som står för Jämställdhet, Integration och Mångfald vore jag mycket tacksam om ni kan hjälpa till att om möjligt utfärda en tillfällig dispens som en åtgärd och ett bidrag till integrationen. Fungerar det inte avslutar vi försöket.

Med vänlig hälsning

2017-05-23

Dnr. KS 2017/300

haningekommun

Från: no_reply@haninge.se
Skickat: den 23 maj 2017 12:25
Till: haningekommun
Ämne: Medborgarförslag

Arende: Hundrastgård

Förslag: skapa en stor hundrastgård i den ändå så skräpiga skogsdungen mellan Marinens väg och Arkens väg. Det är ett hundtätt område och just där är det enkelt att bara hägna in och använda den redan befintliga marken med stenar och träd.

Dnr KS 2017/6

§ 192 Budgetuppföljning

Sammanfattning

I enlighet med ekonomi- och verksamhetsstyrregler samt beslutad tidplan för budgetuppföljningar 2017 lämnas per 31 juli en månadsrapport omfattande budgetuppföljning och prognos avseende driftredovisning samt finansiell rapport för kommunen.

Kommunens budgeterade resultat för 2017 är per juli månad 91,45 mnkr, vilket är ett lägre budgeterat resultat än ursprunglig budget i Mål och budget (KF 2016-06-20, § 243). I december 2016 reviderade fullmäktige 2017 års budget, nettoeffekten av revideringen för budgeterat resultat var noll då revideringen var en omfördelning av nämndernas ramar med anledning av ny prismodell för IT-kostnader (KF 2016-12-05, § 350). Vidare har fullmäktige beslutat om införandet av heltid för alla inom vissa yrkesgrupper vilket finansierades ur kommunfullmäktiges reserv utan att påverka årets budgeterade resultat (KF 2017-03-06, § 33). Resultatöverföring av driftmedel från 2016 som fullmäktige beslutade om i april på 30,9 mnkr finansierades genom ökade skatteintäkter med 15,0 mnkr samt ett 15,8 mnkr lägre budgeterat resultat för 2017. Det innebar att kommunens budgeterade resultat efter resultatöverföringen sänktes från 107,34 mnkr till 91,45 mnkr (KF 2017-04-18, § 91).

Tillsammans prognostiserar nämnderna per juli ett överskott på 2,5 mnkr, vilket är 2,0 mnkr bättre jämfört med föregående prognos. Den skattefinansierade verksamhetens prognos om överskott motsvarar 0,06 procent av årsbudget. Finansförvaltningen har en oförändrad prognos om ett överskott på 2,0 mnkr. Prognosen för kommunen som helhet är **ett resultat på 95,95 mnkr** vilket är 4,5 mnkr bättre än budgeterat resultat.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar oförändrat ett underskott på 0,5 mnkr. Kultur- och fritidsnämndens prognos för helåret är ett överskott på 1,5 mnkr, vilket är 0,5 mnkr bättre än föregående prognos. Kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott på 1,5 mnkr per juli vilket är 1,5 mnkr bättre än majprognosen. Övriga nämnder prognosticerar oförändrat nollresultat. Prognosen för finansförvaltningen är ett överskott med 2,0 mnkr vilket är

oförändrat jämfört med föregående prognos.

Fullmäktige har per juli en oförbrukad reserv på 32,4 mnkr, bland annat för att täcka eventuella avvikelser inom elevpengsystemet inom grund- och förskolenämnden. Prognosen för fullmäktiges reserv är, som den brukar vara första halvan av året när faktiska volymer för hösten ännu är osäkra, att reserven kommer att förbrukas fullt ut. Faktisk volymavstämning för hösten sker i september.

Underlag för beslut

- Tjänsteutlåtande 2017-08-17 – Budgetuppföljning och prognos 31 juli

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Uppföljningen godkänns.

Kommunstyrelsens beslut

1. Uppföljningen godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Ekonomiavdelningen

För kännedom: Samtliga nämnder

Controllerenheten
Karin Reschke

Kommunstyrelsen

Budgetuppföljning och prognos per 31 juli 2017

Sammanfattning driftredovisning

I enlighet med ekonomi- och verksamhetsstyrregler samt beslutad tidplan för budgetuppföljningar 2017 lämnas per 31 juli en månadsrapport omfattande budgetuppföljning och prognos avseende driftredovisning samt finansiell rapport för kommunen.

Kommunens budgeterade resultat för 2017 är per juli månad 91,45 mnkr, vilket är ett lägre budgeterat resultat än ursprunglig budget i Mål och budget (KF 2016-06-20, § 243). I december 2016 reviderade fullmäktige 2017 års budget, nettoeffekten av revideringen för budgeterat resultat var noll då revideringen var en omfördelning av nämndernas ramar med anledning av ny prismodell för IT-kostnader (KF 2016-12-05, § 350). Vidare har fullmäktige beslutat om införandet av heltid för alla inom vissa yrkesgrupper vilket finansierades ur kommunfullmäktiges reserv utan att påverka årets budgeterade resultat (KF 2017-03-06, § 33). Resultatöverföring av driftmedel från 2016 som fullmäktige beslutade om i april på 30,9 mnkr finansierades genom ökade skatteintäkter med 15,0 mnkr samt ett 15,8 mnkr lägre budgeterat resultat för 2017. Det innebär att kommunens budgeterade resultat efter resultatöverföringen sänktes från 107,34 mnkr till 91,45 mnkr (KF 2017-04-18, § 91).

Tillsammans prognostiserar nämnderna per juli ett överskott på 2,5 mnkr, vilket är 2,0 mnkr bättre jämfört med föregående prognos. Den skattefinansierade verksamhetens prognos om överskott motsvarar 0,06 procent av årsbudget. Finansförvaltningen har en oförändrad prognos om ett överskott på 2,0 mnkr. Prognosen för kommunen som helhet är **ett resultat på 95,95 mnkr** vilket är 4,5 mnkr bättre än budgeterat resultat.

Nämnd/förvaltning	Nettoutfall perioden 201701-201707	Budget helår 2017	Prognos helår 2017	Avvikelse mot budget helår	Avvikelse (%) mot budget helår	Föregående prognos avvikelse mot budget	Skillnad jmf föregående månads avvikelse
Grund- och förskolenämnd	-962 958	-1 699 388	-1 699 388	0	0,0%	0	0
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnd	-243 784	-425 360	-425 860	-500	0,1%	-500	0
Kommunstyrelse	-110 360	-211 626	-210 126	1 500	-0,7%	0	1 500
Kultur- och fritidsnämnd	-107 297	-191 684	-190 184	1 500	-0,8%	1 000	500
Socialnämnd	-494 843	-853 854	-853 854	0	0,0%	0	0
Stadsbyggnadsnämnd	-71 157	-137 189	-137 189	0	0,0%	0	0
Äldrenämnd	-419 840	-730 307	-730 307	0	0,0%	0	0
Revision	-564	-1 677	-1 677	0	0,0%	0	0
Valnämnd	-20	-100	-100	0	0,0%	0	0
Södertörns Överförmyndarnämnd	886	0	0	0	0,0%	0	0
Södertörns upphandlingsnämnd	1 800	0	0	0	0,0%	0	0
Kommunfullmäktiges reserv	0	-32 400	-32 400	0	0,0%	0	0
S:a skattefinansierad verksamhet	-2 408 137	-4 283 585	-4 281 085	2 500	-0,06%	500	2 000
Finansförvaltning	2 554 473	4 375 038	4 377 038	2 000	0,0%	2 000	0
Haninge kommun	146 336	91 453	95 953	4 500		2 500	2 000
Prognos 2017			95 953				

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden prognostiserar oförändrat ett underskott på 0,5 mnkr. Kultur- och fritidsnämndens prognos för helåret är ett överskott på 1,5 mnkr, vilket är 0,5 mnkr bättre än föregående prognos. Kommunstyrelsen prognosticerar ett överskott på 1,5 mnkr per juli vilket är 1,5 mnkr bättre än majprognosen. Övriga nämnder prognosticerar oförändrat nollresultat. Prognosen för finansförvaltningen är ett överskott med 2,0 mnkr vilket är oförändrat jämfört med föregående prognos.

Fullmäktige har per juli en oförbrukad reserv på 32,4 mnkr, bland annat för att täcka eventuella avvikelser inom elevpengsystemet inom grund- och förskolenämnden. Prognosen för fullmäktiges reserv är, som den brukar vara första halvan av året när faktiska volymer för hösten ännu är osäkra, att reserven kommer att förbrukas fullt ut. Faktisk volymavstämning för hösten sker i september.

Förvaltningarnas kommentarer till utfall och prognos

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens ursprungliga budget för 2017 enligt Mål och budget var 207,5 mnkr (KF 2016-06-20, § 243). Kommunstyrelsens budget har sedan reviderats med -0,8 mnkr med anledning av den nya prismodellen för IT (KF 2016-12-05, § 350), med 1,0 mnkr för projektledning av införandet av heltid för alla (KF 2017-03-06, § 33) samt med 3,9 mnkr i samband med överföring av driftmedel från 2016 (KF 2017-04-18, § 91). Inklusiva justeringarna är kommunstyrelsens budget 211,6 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 110,4 mnkr, vilket är 12,5 mnkr (10,2 %) lägre än den ackumulerade budgeten 122,8 mnkr. Hittills under året finns det överskott inom kommunstyrelsens ansvarsområde, förtroendemannaorganisationen och kommunstyrelseförvaltningen samt underskott inom de anslagsfinansierade gemensamma kostnaderna. Under juli så har den slutliga taxeringen blivit klar. Den innebar att

kommunen får tillbaka 1,5 mnkr på fastighetsskatten 2016. Denna intäkt innebär ett motsvarande överskott 2016.

Risk- och känslighetsanalys

I driftsredovisning prognostiseras ett överskott på 1,5 mnkr. Det finns dock risker att några kostnadsposter kommer att avvika från prognosen.

Lokalbanken har de senaste åren klarats av inom budgeten. En förändring i verksamhetens behov kan innebära att de säger upp lokaler vilket kan innebära att budgeten för lokalbanken inte räcker till.

Inom exploateringsverksamheten är det budgeterat en viss fastighetsförsäljning som innebär realisationsvinster. Prognosen förutsätter att det sker försäljningar i enlighet med budget. Tidigare år har utfallet emellertid alltid blivit lite bättre än budget.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Lokalbanken	1 000	2 000
Exploateringsverksamheten	4 000	0
Summering:	5 000	2 000

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Den totala prognosen för kommunstyrelsen är ett **överskott på 1,5 mnkr.**

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2017	Förändring
Tillbaka på fastighetsskatten 2016	0	1 500	1 500
Summa Prognos	0	1 500	1 500

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Stadsbyggnadsnämnden

Nämndens ursprungliga beslutade budgetram för 2017 uppgick i Mål och budget till 131,0 mnkr (KF 2016-06-20, § 243). Nämndens budget har sedan reviderats med -0,6 mnkr med anledning av den nya prismodellen för IT (KF 2016-12-05, § 350) samt utökats med 6,8 mnkr efter beslut i fullmäktige om överföring av driftöverskott från 2016 (KF 2017-04-18, § 91). Inklusiva justeringar uppgår nämndens budget till 137,2 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 71,2 mnkr vilket motsvarar 51,9 procent av årsbudgeten. Resultatet är 4,6 mnkr bättre än periodens budget vilket motsvarar 6,0 procents avvikelse. Under perioden redovisas både lägre intäkter och lägre kostnader än budget inom flera verksamheter, lägre intäkter bland annat för lantmäteri och bygglov samt lägre kostnader framförallt för vägverksamheten.

Vatten och avlopp redovisar ökade bruksintäkter 2,0 mnkr jämfört med budget för perioden, även lägre kostnader hittills för köpt vatten med 0,7 mnkr på grund av en kreditering från år 2016. Årsprognosen för VA totalt är dock ett nollresultat och eventuellt överskott/underskott regleras mot VA-fonden.

Teknik redovisar lägre kostnader för vinterväghållning och ett överskott på 2,0 mnkr i årsprognosen.

Plan, bygglov och lantmäteri redovisar alla lägre intäkter än budget per juli, främst beroende på generell eftersläpning i debitering. Inom lantmäteriet har mängden nybyggnadskartor ökat men bytet av kartsystem gör att hantering och debitering fördröjs. Bygglov prognostiserar försämrad årsprognos med 1,0 för ökade rekryterings- och personalkostnader.

Förvaltningsledningens resultat är i balans med budget per juli, men med en årsprognos om underskott på 1,0 mnkr för ökade externa konsultkostnader för ledning och rekrytering efter övriga planerade besparingar.

Risk- och känslighetsanalys

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Bygglov - obetald kundfaktura från år 2016, tvist angående bygglovsavgift.	0	2 100
Summering:	0	2 100

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Helårsprognosen för stadsbyggnadsnämnden är **ett nollresultat**. Ökade externa köp av konsulttjänster cirka 2,0 mnkr för ledning och rekrytering i samband med föregående förvaltningschefs sjukskrivning/avgång samt kommande nyrekrytering under året, med

avdrag för andra planerade inbesparingar inom förvaltningsledning på cirka 1,0 mnkr, ger en sammantagen årsprognos om underskott på 1,0 mnkr inom förvaltningsledning.

Lägre kostnader för vinterväghållning på grund av mindre snömängder i början av året bidrar till en årsprognos om överskott på 2,0 mnkr.

Prognos om underskott inom bygglov för att komma ikapp med handläggningen ökade personalkostnader på 1,0 mnkr, både genom ökad konsulthjälp och rekrytering av egen personal under 2017.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2017	Förändring
Förvaltningsledning- ökade kostnader köp tjänster ledning och rekrytering	-1 000	-1 000	0
Lägre kostnader än budget vinterväghållning	2 000	2 000	0
Högre kostnader bygglov, personal och rekrytering	-1 000	-1 000	0
Summa Prognos	0	0	0

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Grund och förskolenämnden

Nämndens budgetram för 2017 uppgick ursprungligen i Mål och budget till 1 687,5 mnkr (KF 2016-06-20, § 243) men utökades i december 2016 med 1,3 mnkr som kompensation för ökade kostnader i kommunens nya IT-prismodell (KF 2016-12-05, § 350) samt med ytterligare 10,6 mnkr i april 2017 för resultatöverföring av driftmedel från 2016 (KF 2017-04-18, § 91). Därmed uppgår grund- och förskolenämndens budget för 2017 till 1 699,4 mnkr, en nettoökning med 11,9 mnkr jämfört med nämndens ursprungliga budget.

Nettoutfallet i juli var 134,4 mnkr och det ackumulerade nettoutfallet för perioden uppgick till 963,0 mnkr (56,7 procent av årsbudget). Periodens utfall är 0,9 procent lägre än periodiserad årsbudget som uppgår till 971,9 mnkr och motsvarar en positiv budgetavvikelse på 8,9 mnkr (0,5 procent av årsbudget). I den ackumulerade budgetavvikelsen ingår ett underskott inom elevpengsystemet med 10,3 mnkr.

Risk- och känslighetsanalys

Risk- och känslighetsanalysen ska återge faktorer som kan komma att påverka årets resultat utöver vad som redan är beaktat i årsprognosen. Analysen per juli visar att det finns faktorer som kan komma att påverka prognosen för helårsresultatet 2017 i intervallet +4,0 till -14,3 mnkr, vilket motsvarar en "nettorisk" på -10,3 mnkr.

Elevpengsystemet redovisar ett överskott på 4,0 mnkr i juli, ett resultat som till stora delar är baserat på preliminära barn- och elevvolymmer. Den slutliga volymavstämningen för juli och augusti månad sker först i samband med resursfördelningen i september.

Det ackumulerade underskottet för elevpengsystemet är -10,3 mnkr för perioden januari-juli. Elevpengsystemet beräknas i nuläget redovisa ett nollresultat per månad för perioden augusti – december. I september kommer en uppdaterad prognos för helåret att tas fram och som baseras på de faktiska volymerna inom grundskolan för hösten 2016.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Pengsystem, resultat vårterminen 2017 slutlig - volymavvikelser i förhållande till lagd budget.	0	-14 300
Pengsystem, resultat höstterminen 2017 preliminär - volymavvikelser i förhållande till lagd budget.	4 000	
Summering:	4 000	-14 300

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Helårsprognosen efter juli månads utfall är **ett nollresultat**. Årsprognosen utgår från att eventuella över- eller underskott inom elevpengsystemet fullt ut regleras, dvs. är kostnadsneutralt för nämnden i årsbokslutet för 2017.

Risk- och känslighetsanalysen per juli visar att det finns faktorer som kan komma att påverka den ekonomiska prognosen för helåret 2017 i intervallet 4,0 till -14,3 mnkr.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2017	Förändring
200 Pengsystem GFN	0	0	0
201 Central förvaltning och nämnd *	1 850	2 207	357
209 Modersmålsverksamhet	0	0	0
210 Central stödavdelning (CSA)	0	0	0
220 Förskolor kommunal regi	-1 695	-1 078	617
240 Grundskola år F-6 kommunal regi	-608	-1 008	-400
260 Grundskola år F-9 kommunal regi	453	-121	-574
Summa Prognos	0	0	0

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr) *inklusive nämndens reserv

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Gymnasie- och vuxenutbildningens ursprungliga budgetram enligt Mål och budget 2017 – 2018 uppgick till 417,0 mnkr (KF 2016-06-20, § 243). I december fattade fullmäktige beslut om omfördelning av nämndernas ramar med anledning av förändring i kommunens IT-prismodell vilket innebar en ramminskning med 0,9 mnkr (KF 2016-12-05, § 350). I april beslutade fullmäktige om överföring av driftmedel på 9,3 mnkr (KF 2017-04-18, § 91). Därmed uppgår den aktuella driframen till 425,4 mnkr.

Nämndens ackumulerade utfall för perioden är 243,8 mnkr, vilket är 1,7 mnkr respektive 0,7 procent lägre än periodiserad budget. Utfallets andel av den totala helårsramen motsvarar 57,3 procent. Den positiva avvikelsen i juni och juli månad jämfört med maj månad beror på nämndens beslut i maj om fördelning av överföringsmedel (GVN, 2017-05-02, § 42). Aktuell budgetavvikelse för elevsättningar är fortfarande negativ, men vägs delvis upp av ännu oförbrukade överföringsmedel.

Risk- och känslighetsanalys

Den mest påtagliga risken är att höstterminen blir likadan som vårterminen när det gäller elevsättningar. Budgeten för höstterminen är högre än vårterminen eftersom hänsyn tagits till att antalet 16-åringar ökar, men den tar inte hänsyn till att andelen 16-åringar som börjar gymnasiet förändras. Nedanstående risk- och känslighetsanalys utgår från att höstterminen blir likadan som vårterminen.

I tabellen finns även risken för att Migrationsverket beviljar ett annat bidragsbelopp än vad som är uppbokat och justerat för höstterminen 2016. Hur stor den risken är går inte att kvantifiera och det angivna beloppet motsvarar tio procent av den uppbokade bidragsintäkten efter justering. Risken för att uppbokningen för vårterminen 2017 också visar sig avvika från Migrationsverkets beslut är inte med i tabellen. Den är ännu svårare att kvantifiera eftersom det i nuläget inte ens är känt hur många elever och fyraveckorsperioder som kommer ingå i ansökan.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Elevsättningar ht 2017	0	-3 000
Bidragsansökan Migrationsverket ht 2016	600	-600
Summering:	600	-3 600

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Prognosen tar sin utgångspunkt i nämndens reserv på 2,5 mnkr. Ackumulerad avvikelse för elevsättningar blev som prognos 3,0 mnkr i juni. För höstterminen saknas

information då den erhålls först i början av september. Helårsprognosen utgår från att höstterminens utfall blir som budgeterat.

Helårsprognosen för gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden är ett **underskott på 0,5 mnkr.**

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2017	Förändring
Nämndreserv	2 500	2 500	0
Eleversättningar vårterminen 2017	-3 000	-3 000	0
Summa Prognos	-500	-500	0

Tabellen redovisad i tusentals kronor (tkr)

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämndens ursprungliga budgetram enligt Mål och budget uppgick till 191,0 mnkr (KF 2016-06-20, § 243). I december 2016 beslutade fullmäktige om omfördelning på grund av införandet av en ny IT-prismodell. Det innebar att ramen minskades med 0,6 mnkr (KF 2016-12-05, § 350). I mars beslutade fullmäktige om att tilldela nämnden 40,0 tkr för införandet av heltid för alla anställda som så önskar (KF 2017-03-06, § 33). I april beslutades överföring av driftmedel på 1,3 mnkr (KF 2017-04-18, § 91) och den aktuella driftramens storlek är därmed 191,7 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 107,3 mnkr, vilket är 3,8 mnkr eller 3,4 procent bättre än periodiserad budget. Utfallets andel av den totala helårsramen motsvarar 56,0 procent. Inga principiella förändringar har skett i enheternas resultat och mönstret är detsamma som före sommaren. Avdelningen för Utveckling och stöd, som bland annat ansvarar för fastighetsunderhåll, har positiv avvikelse just nu, men har planerat underhåll under året som fyller hela underhållsramen. Livskvalitet och folkhälsa i Norr har positiv avvikelse på grund av höga bokningsintäkter under våren och Kulturskolans kostnader för vårterminen har varit lägre än budgeterat.

Risk- och känslighetsanalys

De första fem posterna kvarstår sedan tidigare uppföljningar och beloppen har uppdaterats. Två poster avseende fritidsgårdsverksamheten har flyttats till helårsprognosen. En ny post är risken för budgetunderskott i Lyckebygårdens verksamhet. Lyckebygården är en fritidsgård med ett stort antal besökare och en krävande ungdomsgrupp. För att göra verksamheten trygg har extrapersonal behövts under första halvåret i större omfattning än budgeterat för samma period. Enheten ser svårigheter med

att hålla öppet under andra halvåret med mindre extrapersonal än budgeterat, för att kompensera för vintern och våren.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Senare aktivering av investeringsprojekt än budgeterat	600	0
Hysesintäkter idrottsanläggningar	400	0
Ökad energiförbrukning Torvalla IP	0	-200
Brandbergsbadet	0	-300
Porten	100	0
Lyckebygården	0	-100
Summering:	1 100	-600

Tabellen redovisad i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Prognosen tar sin utgångspunkt från nämndens reserv på 1,0 mnkr. Tillkommande poster avseende en åtgärdsplan som involverat alla fritidsgårdar och sjukskriven personal på Ekens fritidsgård under första halvåret är säkerställd och tar ut varandra för nämnden som helhet. Tidigare månader har dessa två poster funnits med i nämndens risk- och känslighetsanalys. En ny post som ökar nämndens helårsprognos är den extra ram nämnden erhöll i Mål och budget 2017 – 2018 för att täcka hyresökningar för hyresgäster i Kulturparken. Den extra ramen uppgick till 0,8 mnkr, men endast cirka 0,3 mnkr kan tas i anspråk av hyresgästerna baserat på hur stor hyresökningen faktiskt blev. Därför förväntas nämndens överskott bli ytterligare 0,5 mnkr utöver nämndreserven. Den del av överskottet som kommer från Kulturparken, kommer nämnden inte kunna göra anspråk på i ärendet om överföring av driftmedel till 2018 års ram.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2017	Förändring
Nämndreserv	1 000	1 000	0
Åtgärdsplan fritidsgårdar	0	-100	-100
Ekens fritidsgård halvtidssjukskrivning	0	100	100
Kulturparken	0	500	500
Summa Prognos	1 000	1 500	500

Tabellen redovisad i tusentals kronor (tkr)

Socialnämnden

Socialnämndens ram enligt Mål och budget är 850 mnkr (KF 2016-06-20, § 243). I december 2016 reviderades budgeten då ramen ökades med 0,8 mnkr för att kompensera för ändrad debiteringsmodell för IT-kostnader (KF 2016-12-05, § 350). I mars reviderades budget då ramen ökades med ytterligare 0,27 mnkr med anledning av projektorganisation för införande av heltid för alla som så önskar (KF 2017-03-06, § 33). I april reviderades budget ytterligare med 2,8 mnkr till följd av resultatöverföring av tidigare års driftöverskott (KF 2017-04-18, § 91). Nämndens sammanlagda ram 2017 är därmed fastställd till 853,9 mnkr.

Nämndens utfall för perioden är 494,8 mnkr mot periodens budget på 490,7 mnkr, dvs. ett underskott för perioden på 4,1 mnkr jämfört med budget. Det finns utmaningar inom många av verksamheter, främst i form av de ökade volymerna inom i stort sett samtliga områden och det är i dagsläget bedömningen att nämnden inte kommer att klara att hålla kostnaderna inom tilldelad budget utan att förbruka en viss del av nämndreserven.

Nämndens intäkter understiger de budgeterade med 13,3 mnkr. Detta förklaras främst av att driftbidrag för nyanlända och ensamkommande barn har sänkts ifrån staten sedan budget fastställdes samt till följd av att antalet nyanlända och ensamkommande barn i kommunen ännu är lägre än budgeterat. Även driftbidragen från arbetsförmedlingen för arbetsmarknadsåtgärder är hittills lägre än budgeterat. Nämndens kostnader är 9,2 mnkr lägre än budgeterat och orsakerna är desamma som för intäkterna – lägre antal mottagna nyanlända och ensamkommande barn samt mindre omfattning på utförda arbetsmarknadsåtgärder. Kostnaderna för bidrag är dock högre än budget och får ses som en indikator på att de delar av nämndens verksamhet som inte finansieras av externa anslag har ökande volymer.

Risk- och känslighetsanalys

Förvaltningen bedömer att det finns överhängande risk att kostnaderna i verksamheterna individ- och familjeomsorg samt ekonomiskt bistånd och boende fortsätter ligga kvar på höga nivåer eller ökar under resterande året, vilket i så fall skulle innebära högre kostnader än budgeterat under året.

Förtätning av vissa boenden pågår, vilket innebär ett effektivare resursutnyttjande i takt med att lägenheterna tas i bruk.

Brukarnas inflyttning i dessa boenden är dock svår att styra, och fördröjningar i att verkställa inflyttningar kan resultera i att kostnaderna bli något lägre än planerat.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Volymökning ekonomiskt bistånd		-2 000
Volymökning individ- och familjeomsorg, barn och vuxna		-4 000

Boendebeslut LSS som verkställs senare än planerat	2 500	
Effektivisering av boende, egen regi	1 000	
Summering	3 500	-6 000

Tabellen redovisad i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Kostnaderna för insatser enligt LSS är lägre än budgeterat för perioden. Det hittills upparbetade överskottet bedöms dock till viss del användas i takt med att nya beslut om LSS-insatser verkställs. Årsprognosen ändras därför till ett överskott motsvarande 2,5 mnkr. Ökad förekomst av våld i hemmet har lett till ökat antal barnplaceringar i form av jourplaceringar, mamma-barn-placeringar och placering på HVB-hem. Dessutom har dygnspriserna ökat väsentligt för dessa placeringar till följd av nya avtal och brist på platser. Underskottet för denna verksamhet ligger kvar sedan föregående månader då åtgärder är sjösatta. Även kostnaderna för vård och placering av vuxna med psykisk funktionsnedsättning är högre än budgeterat. Ett åtgärdsprogram tas fram, men bedömningen är att Beställaravdelning Vuxen kommer att ha underskott på -2,0 mnkr jämfört med budget.

Avdelningen Boende, boendestöd uppvisar ett ökande överskott och prognosen höjs till +2,0 mnkr då det är känt att antalet boende, tillika beläggningsgrad och intäktssida, kommer att öka under resterande delen av året.

Prognosen för Arbete, Sysselsättning och Assistans sänks till -2,0 mnkr till följd av minskade intäkter samtidigt som kostnaderna jämfört med budget ökat.

Uppkomna underskott i verksamheterna kan komma att kompenseras av motsvarande överskott i andra verksamheter till viss del. Men delar av nämndens reserv kommer att förbrukas då förvaltningens sammantagna prognos är ett underskott på -2,0 mnkr. Detta underskott i verksamheterna balanseras av nämndens reserv och nämndens prognos totalt är **ett nollresultat**.

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2017	Förändring
Nämndens kostnader	0	0	0
Uttag ur Nämndens reserv för att nå budget i balans.	+3 500	+2 000	-1 500
Förvaltningsgemensam verksamhet	0	0	0
Beställaravdelning Funktionsnedsättning	+1 000	+2 500	+1 500
Beställaravdelning Barn och unga	-3 000	-3 000	-0
Beställaravdelning Vuxen	-1 500	-2 000	-500
Utföraravdelning Social omsorg	0	0	0

Utföraravdelning Boende och boendestöd	500	+2000	+1 500
Utföraravdelning Arbete, sysselsättning och assistans	-500	- 1 500	-1 000
Summa Prognos	0	0	0

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Äldrenämnden

Kommunfullmäktige beslutade om Mål och budget för 2017 i juni 2016. Enligt beslutet fastställdes äldrenämndens driftbudgetram för 2017 till 732,0 mnkr (KF 2016-06-20, § 243). Fullmäktige beslutade sedan att utöka 2017 års budgetram för äldrenämnden med 0,9 mnkr. Ramtillskottet tilldelades för att täcka kostnadsökningar som beror på omfördelning av IT-kostnader mellan nämnder och styrelser under 2017 med anledning av en ny prismodell för IT-kostnader (KF 2016-12-05, § 350). I mars beslutade fullmäktige om en ramökning för äldrenämnden på 1,3 mnkr för projektorganisation och för införande av heltid för alla som så önskar avseende yrkesgrupperna stödassistenter, undersköterskor och vårdbiträden (KF 2017-03-06, § 33). Vidare fattade fullmäktige beslut om att överföra del av äldrenämndens underskott från 2014-2015 till 2017 års budget. Beslutet innebär att äldrenämndens budgetram för 2017 minskas med 3,9 mnkr (KF 2017-04-13, § 91). Efter fullmäktiges beslutade ramjusteringar per april uppgår äldrenämndens ram för 2017 till totalt 730,3 mnkr.

Utfallet för perioden januari-juli 2017 är en redovisad nettokostnad på 419,8 mnkr (57,5 % av årsbudget) eller en positiv avvikelse med 2,1 mnkr jämfört med den periodiserade budgeten för perioden. Avvikelsen i procent mot den periodiserade budgeten är 0,5 procent.

Det positiva utfallet för perioden beror dels på minskade nettokostnader kopplade till vidtagna effektiviseringsåtgärder de senaste åren, dels på att antalet köpta boendeplatser vad gäller särskilt boende och korttidsboende varit något lägre än beräknat under perioden.

Risk- och känslighetsanalys

Negativ risk: Som alltid finns det en stor osäkerhet om uppsatta volymprognoser för budgetåret ska hålla. Osäkerheten minskar under året.

Positiv risk: Osäkerheten om volymprognoserna gäller åt båda hållen så det finns även en positiv risk för att volymutvecklingen blir mer dämpad.

Risk och känslighetsanalys	Positiv risk, tkr	Negativ risk, tkr
Kraftigare volymutveckling än beräknat		- 10 000

Dämpad volymutveckling jmf med prognos	5 000	
Summering:	5 000	- 10 000

Prognos

Årsprognosen för äldrenämnden är ett **nollresultat**.

Volymutveckling

Under 2016 minskade antalet biståndsbeslutade hemtjänsttimmar. Huvudorsak var den översyn som gjorts av beräkningen av extra tid till utförare med kunder som har omfattande behov av insatser. Eftersom flertalet beslut omprövades under årets första sju månader, så gav förändringen störst effekt under den perioden. Från augusti 2016 har antalet timmar börjat öka igen, vilket är naturligt med tanke på att antalet invånare över 75 år fortsätter att öka.

Hemtjänstinsatser antal timmar

Hemtjänstinsatser	Jan-juli 2017	Jan-juli 2016	Förändring
65 år och äldre	353 599	332 836	+6,3%

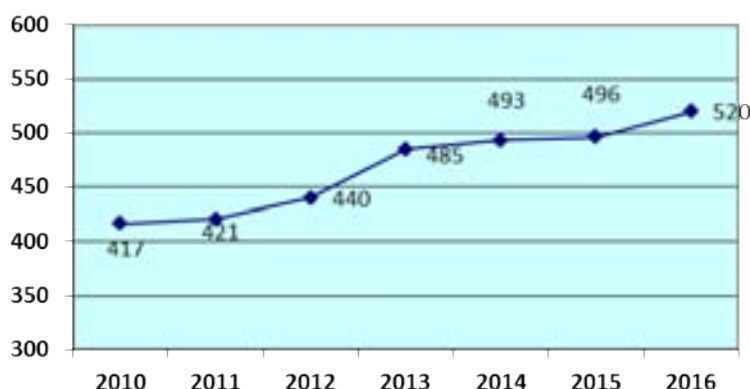
Hemtjänstinsatser timmar 2014-2016

Hemtjänstinsatser	Totalt 2014	Totalt 2015	Totalt 2016
65 år och äldre	522 425	590 347	577 950

Antal betalda platser i vård- och omsorgsboende samt korttidsboende 2010-2017

	Jan	Feb	Mar	Apr	Maj	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec
2010	405	403	407	404	416	419	413	417	422	421	434	433
2011	425	425	421	422	428	422	425	426	425	414	410	414
2012	420	432	429	433	421	430	443	447	455	453	456	460
2013	465	461	474	467	490	508	495	502	512	490	483	477
2014	493	493	499	494	486	487	489	491	492	492	499	498
2015	494	495	507	503	499	490	487	491	488	488	493	497
2016	496	494	510	516	514	524	536	537	532	531	527	525
2017	530	535	529	524	522	535						

Platser i vård- och omsorgsboende och korttidsboende 2010-2016

Betalda platser vård- och omsorgsboende och korttidsboende 65 år och äldre

Behovet av platser i vård- och omsorgsboende och korttidsboende - som inte minst under 2013 ökade mer än vad förvaltningen prognostiserat - stabiliserades under 2014 och 2015. Under 2016 ökade antalet betalda platser med i genomsnitt 24 till ett årsgenomsnitt på 520.

Under juni 2017 uppgick antalet betalda platser till 535 varav 295 i egen drift och 240 med annan utförare (45 procent). Av de 240 platser som köptes av extern utförare var huvudparten (188 platser) hos utförare med verksamhet i Haninge.

Köpta platser på HVB-hem

I sammanställning över köpta platser ingår inte köp av platser i HVB hem, äldreförvaltningen övertog ansvaret för placeringar på HVB-hem för personer 65 år och äldre från socialförvaltningen under 2016, därför saknas uppgifter bakåt i tiden.

Under 2017 har antalet placeringar på HVB-hem legat på i genomsnitt 22 placeringar.

Finansförvaltning

Finansförvaltningens budget består av skatteintäkter och generella statsbidrag, arbetsgivaravgifter, pensionskostnader samt finansiella intäkter och kostnader. Beslutad ursprunglig budget 2017 var en intäkt på 4 360,0 mnkr (KF 2016-06-20, § 243). Vid överföring av driftmedel från 2016 till 2017 finansierades detta delvis genom att öka de budgeterade skatteintäkterna med 15,0 mnkr (KF 2017-04-18, § 91). Efter justeringen är budget för finansförvaltningen 4 375,0 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden är 2 554,5 mnkr, vilket är 4,5 mnkr (0,2 %) högre än den ackumulerade budgeten för perioden på 2 550,0 mnkr. Den senaste skatteprognosen är den prognos som kom från Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) 2017-04-21. Den prognosen för helåret är 4 390 mnkr, vilket innebär ett överskott på 2,0 mnkr jämfört med budget. Prognosen per juli är oförändrad sedan tertialprognosen. Nästa

skatteprognos kommer i augusti. Övriga kostnader och intäkter inom finansförvaltning är i linje med budget.

Risk- och känslighetsanalys

Nästa skatteprognos kommer i augusti. Det finns alltid en osäkerhet om vad som kan bli resultatet av kommande prognoserna. Pensionskostnaderna har ökat de senaste åren. Just nu ligger utfallet över den budgeterade ramen. Nästa prognos kommer i augusti och det finns risk att kostnaderna blir högre än budgeterat.

Risk- och känslighetsanalys	Positiv risk	Negativ risk
Förändrad skatteintäktsprognos	10 000	- 10 000
Ökande pensionskostnader	0	- 6 000
Summering:	10 000	- 16 000

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Prognos

Sammantaget är årsprognosen för finansförvaltningen ett **överskott på 2,0 mnkr.**

Prognos, specificerad	Föregående månads prognos	Prognos helår 2017	Förändring
Den senaste skatteprognosen var positiv mot budget	2 000	2 000	0
Summa Prognos	2 000	2 000	0

Tabellen redovisas i tusentals kronor (tkr)

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron under perioden januari-juni var för kommunen som helhet 7,9 procent, en minskning med 0,2 procentenheter jämfört med samma period förra året (8,1 procent). Sjukfrånvaron var på kof 5,0 procent, ksf 4,2 procent, sof 7,9 procent, sbf 4,2 procent, ubf 8,4 procent och äf 9,0 procent. Jämfört med samma period förra året minskade sjukfrånvaron inom samtliga förvaltningar med undantag av ksf som har högre sjukfrånvaro samt sbf som har oförändrad sjukfrånvaro.

Befolkning

Den 30 maj hade Haninge 86 579 invånare, vilket är en ökning med 289 personer jämfört med månaden innan. Detta beroende på såväl födelse- som flyttningsöverskott.

Under maj föddes 95 nya Haningebor och 34 Haningebor dog. 660 personer flyttade hit, varav 109 från andra länder och 446 personer flyttade härifrån, varav 26 till andra länder. Befolkningsstatistik per 30 juni levereras från SCB den 18 augusti.

Arbetslöshet

I juni var 7,1 procent av arbetskraften i Haninge kommun, 16-64 år, inskrivna som arbetslösa hos Arbetsförmedlingen. Det är oförändrat i jämförelse med samma månad föregående år. Jämfört med Stockholms län var arbetslösheten 1,1 procentenheter högre i Haninge, men 0,1 procentenheter lägre än i riket.

I Haninge kommun var 8,2 procent av arbetskraften (motsvarar 424 personer) i åldern 18-24 år inskrivna som arbetslösa, vilket är en minskning med 1,6 procentenheter jämfört med samma period föregående år. I Stockholms län var ungdomsarbetslösheten 6,5 procent och i riket 9,9 procent.

Finansiell rapport

Tornberget Fastighetsförvaltning har sedan april 2016 i sin helhet övertagit kommunens externa upplåning. Syftet är att trygga Tornbergets möjlighet att göra skattemässiga avdrag för dessa lån. Kommunen har tecknat borgen för dessa lån. Tornberget har antagit kommunens finanspolicy och uppfyller den inom samtliga delar. Kommunens upplåning är sedan april 2016 noll och finansrapporten innehåller därför endast en redovisning av likviditeten. Enligt kommunens finanspolicy ska likviditetsreserven vara minst 250,0 mnkr. Per 31 juli 2017 är likviditetsreserven 760,0 mnkr (aktuell likviditet 610,0 mnkr samt bekräftade ej utnyttjade löften 150,0 mnkr) och uppfyller därmed finanspolicyns krav.

Bengt Svenander
Kommundirektör

Jörn Karlsson
Ekonomidirektör

Dnr KS 2017/342

§ 193 Ny lag om e-cigarett – Ändring av socialnämndens reglemente samt införande av avgift för tillsyn

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Den 1 juli börjar lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare att gälla. Lagstiftningen innebär bland annat att försäljare måste anmäla till kommunen att de säljer elektroniska cigaretter. En 18-års åldersgräns införs för att få köpa produkterna och det finns bestämmelser för hur förpackningarna får se ut. Som kompletterande bestämmelser till lagen finns även förordning (2017:429) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Kommunen blir ansvarig för tillsynen på försäljningsställena. Med anledning av den nya lagen behöver kommunen fastställa var i organisationen som ansvaret för tillsynen ska ligga samt fastställa en avgift för tillsynen.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram ett förslag som innebär att en ändring införs i § 1, punkt 5 i socialnämndens reglemente, med innebörden att nämnden får ansvaret för tillsynen på försäljningsställena. Detta mot bakgrund av att socialnämnden sedan tidigare ansvarar för tillsyn vid försäljning av tobak samt folköl och att samordningsvinster därmed kan uppnås om även ansvaret för den nu aktuella tillsynen läggs på nämnden. Förvaltningen föreslår även att den befintliga texten i punkten förenklas.

Vidare innebär förslaget att följande avgifter införs:

- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, 1 500 kr/år
- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och tobak, 2 100 kr/år (1 500 kr + 600 kr)
- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och folköl, 2 100 kr/år (1 500 kr + 600 kr)

- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, tobak och folköl, 2 700 kr/år (1 500 kr + 600 kr + 600 kr)

De föreslagna avgifterna är i linje med gällande tillsynsavgifter för tobak och folköl.

Det reviderade reglementet föreslås gälla fr o m 2017-09-15 och tillsynsavgifterna fr o m 2018-01-01, av faktureringsadministrativa skäl.

Slutligen innebär kommunstyrelseförvaltningens förslag att socialnämnden medges rätt att indexuppräknat avgifterna enligt KPI från och med 2018-01-01.

Förslaget har remitterats till socialnämnden som genom ordförandebeslut 2017-06-29 har tillstyrkt förslaget i dess helhet.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har inget att tillägga och föreslår mot bakgrund av socialnämndens tillstyrkande att kommunfullmäktige beslutar i enlighet med förslaget.

Underlag för beslut

- Ordförandebeslut socialnämnden, daterat 2017-06-29
- Kommunstyrelseförvaltningens förslag, daterat 2017-06-29
- Socialnämndens reglemente med föreslagen ändring markerad
- Informationsblad från Länsstyrelsen, daterat 2017-06-20
- Länsstyrelsens informationsbroschyr till försäljare

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Det reviderade reglementet fastställs att gälla fr o m 2017-09-15 varigenom nuvarande reglemente upphör att gälla från samma datum.
2. Nedanstående avgifter fastställs att gälla fr o m 2018-01-01.
Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, 1 500 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och tobak, 2 100 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och folköl, 2 100 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, tobak och folköl, 2 700 kr/år

3. Socialnämnden medges rätt att indexuppräknas avgifterna enligt KPI från och med 2018-01-01.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Det reviderade reglementet fastställs att gälla från och med 2017-09-15 varigenom nuvarande reglemente upphör att gälla från samma datum.

2. Nedanstående avgifter fastställs att gälla från och med 2018-01-01.

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, 1 500 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och tobak, 2 100 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och folköl, 2 100 kr/år

Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, tobak och folköl, 2 700 kr/år

3. Socialnämnden medges rätt att indexuppräknas avgifterna enligt KPI från och med 2018-01-01.
4. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Socialnämnden

Svar på remiss - Ny lag om e-cigarett – Ändring av socialnämndens reglemente samt införande av avgift för tillsyn

Sammanfattning

Den 1 juli 2017 börjar lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare att gälla. Lagstiftningen innebär bland annat att försäljare måste anmäla till kommunen att de säljer elektroniska cigaretter och kommunen är tillsynsmyndighet.

Kommunfullmäktige ska besluta vilken nämnd som ska ansvara för tillsynen av försäljningen samt fastställa avgifter enligt lagen.

Kommunstyrelseförvaltningen avser att föreslå socialnämnden som ansvarig kommunal tillsynsmyndighet samt föreslår årliga tillsynsavgifter.

Socialnämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter senast 7 augusti 2017. Socialnämndens nästa sammanträde är 19 september 2017. Socialnämndens ordförande har rätt att besluta i brådskande ärende som inte kan vänta till socialnämndens nästa sammanträde.

Socialförvaltningen ställer sig positivt till förslaget.

Underlag för beslut

- Svar på remiss Ny lag om e-cigarett – Ändring av socialnämndens reglemente samt införande av avgift för tillsyn
- Kommunstyrelseförvaltningen skrivelse - Ny lag om e-cigarett – Ändring av socialnämndens reglemente samt införande av avgift för tillsyn
- Socialnämndens reglemente med spårade ändringar.

Beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunstyrelsen.

Petri Salonen (C)
Socialnämndens ordförande

Bakgrund

Den 1 juli 2017 börjar lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare att gälla. Lagstiftningen innebär bland annat att försäljare måste anmäla till kommunen att de säljer elektroniska cigaretter och kommunen är tillsynsmyndighet.

Kommunfullmäktige ska besluta vilken nämnd som ska ansvara för tillsynen av försäljningen samt fastställa avgifter enligt lagen.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår socialnämnden som kommunal tillsynsmyndighet samt föreslår årlig tillsynsavgift.

Socialnämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter innan 7 augusti 2017.

Socialnämndens nästa sammanträde är 19 september 2017. Socialnämndens ordförande har rätt att besluta i brådskande ärende som inte kan vänta till socialnämndens nästa sammanträde.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom kansliet.

Förvaltningens synpunkter

Ändring av socialnämndens reglemente

Socialförvaltningen utövar redan tillsyn för försäljning av tobak och folköl.

Förvaltningen har IT-stöd och väl utarbetade rutiner för att utöva tillsyn för försäljning av tobak och folköl. Dessa rutiner kan med enkelhet tillämpas på tillsynen av e-cigaretter och påfyllningsbehållare.

Förvaltningen ställer sig positivt till att socialnämnden ska vara ansvarig kommunal myndighet enligt lag om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Förslag på avgifter

Kommunen har rätt att ta ut avgift för tillsyn.

Avgifterna för försäljning av folköl och tobak är fastställda av kommunfullmäktige. Avgiften tas ut årsvis för innevarande år av den som anmält försäljning.

Nuvarande avgifter för tobak och folköl är

Enbart tobak 1 500 kronor/år

Enbart folköl 1 500 kronor/år

Både tobak och folköl 2 100 kronor/år

Socialförvaltningen anser det rimligt att tillsynsavgifter för försäljningen av elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare är på samma nivå som tobak och folköl samt att följer samma avgiftskonstruktion. Förvaltningen ställer sig positiv till de föreslagna avgiftsnivåerna.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelseförvaltningen

För kännedom: Anmälan av delegationsbeslut till socialnämnden och Alkoholhandläggare

Remiss: Ny lag om e-cigarett – Ändring av socialnämndens reglemente samt införande av avgift för tillsyn

Sammanfattning

Den 1 juli börjar lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare att gälla. Lagstiftningen innebär bland annat att försäljare måste anmäla till kommunen att de säljer elektroniska cigaretter. En 18-års åldersgräns införs för att få köpa produkterna och det finns bestämmelser för hur förpackningarna får se ut. Som kompletterande bestämmelser till lagen finns även förordning (2017:429) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.

Kommunen blir ansvarig för tillsynen på försäljningsställena. Med anledning av den nya lagen behöver kommunen fastställa var i organisationen som ansvaret för tillsynen ska ligga, samt fastställa en avgift för tillsynen.

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit fram nedanstående förslag och önskar få socialnämndens synpunkter på förslaget senast 2017-08-07.

Förslag till ändring av socialnämndens reglemente samt införande av en avgift för tillsyn

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att en ändring införs i § 1, punkt 5 i socialnämndens reglemente, med innebörden att nämnden får ansvaret för tillsynen på försäljningsställena. Detta mot bakgrund av att socialnämnden sedan tidigare ansvarar för tillsyn vid försäljning av tobak samt folköl och att samordningsvinster därmed kan uppnås om även ansvaret för den nu aktuella tillsynen läggs på nämnden. Förvaltningen föreslår även att den befintliga texten i punkten förenklas.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår vidare, efter samråd med socialförvaltningen, att följande avgifter införs:

- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, 1 500 kr/år
- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och tobak, 2 100 kr/år (1 500 kr + 600 kr)

- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett och folköl, 2 100 kr/år (1 500 kr + 600 kr)

- Tillsynsavgift vid anmälan om försäljning av e-cigarett, tobak och folköl, 2 700 kr/år (1 500 kr + 600 kr + 600 kr)

De föreslagna avgifterna är i linje med gällande tillsynsavgifter för tobak och folköl.

Det reviderade reglementet föreslås gälla fr o m 2017-09-15 och tillsynsavgifterna fr o m 2018-01-01, av faktureringsadministrativa skäl.

Slutligen föreslår kommunstyrelseförvaltningen att socialnämnden medges rätt att indexuppräknas avgifterna enligt KPI från och med 2018-01-01.

Bilagor

- Socialnämndens reglemente med föreslagen ändring markerad
 - Informationsblad från Länsstyrelsen, daterat 2017-06-20
 - Länsstyrelsens informationsbroschyr till försäljare
-

Reglemente för socialnämnden

FÖRSLAG

FÖRSLAG

Dokumenttyp Styrdokument	Dokumentnamn Reglemente för socialnämnden	Beslutat datum 2017-MM-DD	Gäller från datum 2017-MM-DD
Beslutat av Kommunfullmäktige	Ansvarig förvaltning och avdelning Socialförvaltningen, kansliet	Diarienummer SN 2017/X	
Dokumentinformation Reglementet beskriver nämndens ansvarsområden och uppgifter.		Senast reviderat Kommunfullmäktige 2016-04-18, § 145	

Utöver vad som stadgas i kommunallag och speciallagstiftning ska följande gälla för socialnämnden.

Ansvarsområde

§ 1

Socialnämnden ansvarar för kommunens uppgifter inom socialtjänsten.

Nämndens verksamhet omfattar

- Stöd och service till personer under 65 år med fysiskt och/eller psykiskt funktionshinder enligt lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade, LSS eller socialtjänstlagen, SoL, och övriga författningar.
- Individ- och familjeomsorg, d v s ekonomiskt bistånd, råd och stöd till enskilda, barn och familjer, vård av unga eller missbrukare i enlighet med socialtjänstlagen SoL, lagen om särskilda bestämmelser om vård av unga, LVU, lagen om vård av missbrukare LVM och övriga författningar.
- Flyktingfrågor, d v s ansvar för flyktingar eller vissa andra invandrare som tagits emot i kommunen inom ramen för flyktingsmottagandet
- Familjerättsfrågor, d v s kommunens åliggande när det gäller fastställande av faderskap, adoptionsfrågor, vårdnads- och umgängesfrågor m m i enlighet med familjerättslagstiftningen.
- Alkohol- och tobaksfrågor, d v s fatta beslut i ärenden om serveringstillstånd **samt utöva tillsyn över efterlevnad av bestämmelserna enligt alkohollagen, samt tillsyn vad gäller efterlevnad av ålderskontroll och marknadsföring av tobaksvaror på försäljningsställen enligt tobakslagen samt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare.**
- Arbetsmarknadsåtgärder d v s ansvar för kommunens arbetsmarknadsåtgärder och rehabiliteringstjänster. Socialnämnden ansvarar också för övriga uppgifter som enligt lag och författning ska fullgöras av kommunens socialtjänst.

Socialnämnden ska

- se till att ovannämnda verksamheter *bedrivs, följs upp* och *utvärderas* i enlighet med de mål och riktlinjer som finns i författningar, föreskrifter och i kommunfullmäktiges måldokument samt övriga beslut som kommunfullmäktige fattar
- göra sig väl förtrogen med de sociala förhållandena i kommunen samt göra framställningar och framlägga de förslag som den finner påkallade
- svara för planerings- och utvecklingsfrågor inom socialtjänstens verksamhetsområde
- utarbeta riktlinjer för socialtjänsten utom i frågor av principiell art

Socialnämnden ska även

- upprätta och teckna avtal samt övriga överenskommelser inom nämndens ansvarsområde
- besluta i frågor som gäller den allmänt förebyggande verksamheten
- besluta i frågor som avser bistånd, vård eller annan åtgärd rörande enskild person enligt SoL, LVU, LVM, LSS, HSL och annan lag eller författning som rör socialtjänstens område
- inhämta handikapprådets synpunkter i ärenden av betydelse
- utarbeta riktlinjer för ekonomiskt bistånd enligt socialtjänstlagen, SoL, utöver försörjningsstöd som regleras i riksnorm
- utarbeta förslag till avgift/norm/taxekonstruktioner samt tillämpningsföreskrifter till taxorna i den mån taxorna inte är delegerade till socialnämnden

- upprätta och teckna tolkserviceavtal
- besluta om ersättning ur generalschablonen för flyktingar
- besluta om bidrag ur sociala samfonden
- besluta om bidrag till handikapporganisationer
- besluta om bidrag till övriga föreningar
- besluta om avgift för familjerådgivningen
- avge yttranden över och besvara remisser inom sitt verksamhetsområde, detaljplaneärenden mm
- avge yttranden för antagning av hemvärnsmän
- i övrigt fullfölja de uppdrag, som kommunfullmäktige lämnat till nämnden.

Information

§ 2

Socialnämnden ska inom eget verksamhetsområde, aktivt arbeta för att informera, råda och upplysa kommuninvånare och andra intressenter.

Personalmyndighet

§ 3

Socialnämnden är personal- och anställningsmyndighet för personal inom socialförvaltningen med undantag av förvaltningschefen.

Socialnämnden ansvarar för att verksamheten drivs i enlighet med arbetsmiljölagen och gällande föreskrifter för arbetsmiljön.

Socialnämnden beslutar i frågor om förvaltningens organisation.

Processansvar

§ 4

Socialnämnden får själv eller genom ombud föra kommunens talan i alla mål och ärenden inom sitt verksamhetsområde.

Personuppgiftsansvar

§ 5

Socialnämnden är personuppgiftsansvarig för de personuppgifter som nämnden behandlar i sin verksamhet. För att underlätta behandlingen av personuppgifter i Haninge kommun bör nämnden utse ett personuppgiftsombud som för en förteckning över nämndens register.

Arkivansvar

§ 6

Socialnämnden har ansvar för sina handlingar.

Ansvar och rapporteringsansvar

§ 7

Socialnämnden ska se till att verksamheten bedrivs enligt de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Socialnämnden ska regelmässigt till kommunstyrelsen rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under året.

Närvarorätt

§ 8

Förutom socialnämndens ledamöter och ersättare och de tjänstemän som nämnden beslutar om får även kommunstyrelsens ordförande, övriga kommunalråd och oppositionsråd närvara vid sammanträden och delta i nämndens överläggningar. De får däremot inte delta i beslut.

Personalföreträdarnas närvarorätt regleras i kommunallagen 7 kap. 8-14 §§.

Öppna sammanträden

§ 9

Socialnämnden får fatta beslut om att ha öppna sammanträden. Det kan gälla hela sammanträdet eller vissa ärenden dock med de begränsningar som anges i 6 kap. 9 a § kommunallagen.

Socialnämndens sammansättning

10 §

Socialnämnden består av 9 ledamöter och 9 ersättare. Ledamöter och ersättare väljs av kommunfullmäktige.

Ordförande och vice ordförande

§ 11

Kommunfullmäktige ska bland socialnämndens ledamöter välja en ordförande samt en eller fler vice ordföranden för den tid fullmäktige bestämmer.

Om varken ordföranden eller någon vice ordförande kan närvara vid ett sammanträde med nämnden, utser nämnden en annan ledamot att för tillfället vara ordförande. Tills valet har förrättats, fullgörs ordförandens uppgifter av den ledamot med längst tjänstgöringstid i nämnden.

§ 12

Om ordföranden på grund av sjukdom eller av annat skäl är hindrad att fullgöra uppdraget för längre tid får nämnden utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden. Ersättaren fullgör ordförandens samtliga uppgifter.

Socialnämndens sammanträden

§ 13

Socialnämnden sammanträder på dag och tid som nämnden bestämmer.

§ 14

Sammanträde ska också hållas om minst en tredjedel av ledamöterna begär det eller om ordföranden anser att det behövs.

Kallelse och föredragningslista mm

§ 15

Ordföranden ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena.

Kallelsen ska vara skriftlig och innehålla uppgift om tid och plats för sammanträdet.

Kallelsen ska senast 7 dagar före sammanträdet på lämpligt sätt sändas till varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet.

I undantagsfall får kallelse se på annat sätt.

När varken ordföranden eller någon vice ordförande kan kalla till sammanträde ska den ledamot med längst tjänstgöringstid i nämnden göra detta.

§ 16

Kallelse bör åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan ska bifogas kallelsen. Nämnden beslutar om ändring av eller tillägg till föredragningslistan.

Ersättnings tjänstgöring

§ 17

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde ska en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe. En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe.

Om inte ersättarna väljs proportionellt ska ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen.

Om styrkebalansen mellan partierna därigenom påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in i stället för en ersättare som kommer längre ner i ordningen.

§ 18

En ersättare för ett parti som inte har en ordinarie ledamot i socialnämnden eller dess utskott har rätt att delta i överläggningarna och att lämna ett särskilt yttrande, ett så kallat ersättningsyttrande, om ärendet slutgiltigt avgörs i nämnden eller dess utskott.

Växeltjänstgöring

§ 19

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts. En ledamot som har avbrutit tjänstgöring en

gång under ett sammanträde på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra endast om ersättarens inträde har påverkat styrkebalansen mellan partierna.

Protokoll och protokollsjustering

§ 20

Protokoll ska föras på ordförandens ansvar.

Protokollet ska redovisa vilka ledamöter och ersättare som har tjänstgjort och vilka ärenden som nämnden har handlagt.

Protokollet ska för varje ärende redovisa:

- vilka förslag och yrkanden som har lagts fram och inte tagits tillbaka
- i vilken ordning ordföranden har lagt fram förslag till beslut
- genomförda omröstningar och hur de har utfallit
- vilka beslut som har fattats
- vilka ledamöter som har deltagit i besluten och hur de har röstat vid öppna omröstningar
- vilka reservationer som har anmälts mot besluten

§ 21

Protokollet justeras av ordföranden och minst en ledamot. Ordföranden bestämmer tid och plats för justering av protokollet.

Nämnden kan besluta att en paragraf i protokollet ska justeras omedelbart.

Reservation och särskilt yttrande

§ 22

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut i socialnämnden eller dess utskott och vill reservera reservationen ska ledamoten göra det skriftligt. Motiveringen ska lämnas senast vid justeringen av protokollet.

§ 23

Socialnämnden eller dess utskott kan medge en ledamot som deltagit i överläggningen i ett ärende att anteckna sin mening i protokollet, ett så kallat särskilt yttrande. Yttrandets huvudsakliga innebörd ska redovisas innan sammanträdet avslutas.

Medborgarförslag

§ 24

Innan ett medborgarförslag överlämnas till socialförvaltningen för beredning ska förslagsställaren bjudas in till socialnämnden och där erbjudas möjlighet att presentera sitt förslag som en informationspunkt.

När medborgarförslaget sedan slutbehandlas i socialnämnden ska förslagsställaren åter bjudas in till socialnämnden för ytterligare en möjlighet att presentera sitt förslag. Förslagsställaren får delta i överläggningarna men inte i beslutet.

Är förslaget av allmänt intresse bör nämnden ha öppet sammanträde vid behandlingen av medborgarförslaget.

Utskott och tillfälliga beredningar

§ 25

Socialnämnden kan besluta om inrättande av utskott och tillfälliga beredningar.

Delgivning

§ 26

Delgivning med socialnämnden sker med ordföranden, förvaltningschef eller annan anställd som nämnden bestämmer.

Undertecknande av handlingar

§ 27

Avtal, andra handlingar och skrivelser i socialnämndens namn ska undertecknas av ordföranden eller vid förfall för denne vice ordföranden och kontrasigneras av förvaltningschefen. I övrigt bestämmer nämnden vem som ska underteckna handlingar.

FÖRSLAG

Enheten för social utveckling

Till den inom kommunen som ansvarar för tobakstillsynen

Ny lag om elektroniska cigaretter från och med den 1 juli

Den 1 juli börjar *lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare* att gälla. Lagstiftningen innebär bland annat att försäljare måste anmäla till kommunen att de säljer elektroniska cigaretter. Det blir en 18-års åldersgräns för att få köpa produkterna och det finns bestämmelser för hur förpackningarna får se ut. Som kompletterande bestämmelser till lagen finns även *förordning (2017:429) om elektroniska cigaretter och påfyllningsbehållare*.

Länsstyrelserna har tagit fram en informationsbroschyr om lagen som finns bifogad. Vi skickar även tryckta exemplar till er via post. Tanken är att ni vidare distribuerar broschyren till handlarna i er kommun.

Kommunen blir tillsynsmyndighet

Kommunen och polisen kommer att vara ansvariga för tillsynen på försäljningsställena. Länsstyrelsen får det regionala tillsynsansvaret att se till att kommunen tar sitt ansvar och följer lagstiftningen. Länsstyrelsen ska även biträda kommunerna med information och råd samt främja samarbete mellan olika tillsynsmyndigheter och andra berörda aktörer.

Viktigt att tänka på är att kommunen måste vidta vissa åtgärder med anledning av den nya lagen:

- De handläggare som ska arbeta med tillsyn av e-cigaretter måste få delegation för detta.
- Det måste finnas anmälningsblanketter för de säljare som vill sälja e-cigarretter. Skicka ut blanketten till de handlare ni redan vet säljer e-cigaretter idag.
- Tillsynsprotokollen och avgiftstaxor behöver ändras till att även omfatta e-cigaretter.
- Uppdatera kommunens hemsida med information om den nya lagen, anmälningsblanketter, egenkontroll m.m.

Länsstyrelsen behöver era kontaktuppgifter

För vårt framtida arbete och dialog med er i kommunerna behöver vi veta vilken nämnd som kommer att ha ansvaret för tillsyn enligt lagen om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare. Vi önskar även få kontaktuppgifter på en ansvarig person inom berörd förvaltning som vi kan vända oss till för information, råd och tillsyn.

Vänligen skicka nedanstående kontaktuppgifter till
alkohol.tobak.stockholm@lansstyrelsen.se

- Ansvarig nämnd för tillsyn enligt lag (2017:425) om elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare.
- Ansvarig kontaktperson vid berörd förvaltning för hantering av tillsyn enligt ovanstående lag.

Har ni några frågor eller funderingar kring lagen eller tillsynen av e-cigaretter kontakta Länsstyrelsen: alkohol.tobak.stockholm@lansstyrelsen.se.

För mer information se Folkhälsomyndighetens webbplats:
<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/alkohol-narkotika-dopning-tobak-och-spel-andts/tobak/e-cigaretter/>

Alf Klingvall, Emma Westin och David Engstrand

Tillsynshandläggare, Länsstyrelsen Stockholm
Enheten för social utveckling
Länsstyrelsen Stockholm
Box 22067, 104 22 Stockholm
Besök: Regeringsgatan 66
www.lansstyrelsen.se/stockholm

*Viktig
information!*

Länstyrelsen
Stockholm

Ny lag om elektroniska cigaretter

Från och med den 1 juli får Sverige en ny lagstiftning om elektroniska cigaretter

Elektroniska cigaretter och påfyllnadsbehållare

Den 1 juli träder *lag om (2017:425) e-cigaretter och påfyllnadsbehållare* i kraft. Den nya lagen gäller alla e-cigaretter och påfyllnadsbehållare med undantag för de e-cigaretter utan nikotin som ej går att fylla på. Denna information beskriver några av delarna i lagen som du som säljer produkterna behöver känna till.

Du som säljare har ett ansvar

Du som säljer e-cigaretter och påfyllnadsbehållare måste anmäla det till kommunen. Du ska dessutom ha ett egenkontrollprogram, programmet ska bland annat beskriva hur din verksamhet ser till att lagen efterföljs. Egenkontrollprogrammet ska skickas till kommunen när du gör din anmälan.

Åldersgräns

E-cigaretter och påfyllnadsbehållare får bara säljas till vuxna över 18 år. Som försäljare är du ansvarig att kontrollera att köparen fyllt 18 år. Du ska ha en skylt i din butik, helst vid kassan, som tydligt talar om vilken åldersgräns som gäller.

Förpackningarna

Varje förpackning ska ha hälsovarningar, innehålla ett informationsblad och

ha en innehållsdeklaration. Saknas något av dessa får du inte sälja produkten, med undantag från produkter som tillverkats innan den nya lagen börjar gälla. Dessa får fortfarande säljas till och med den 1 januari 2018.

Reklam

Det är lagligt att det finns reklam för e-cigaretter på försäljningsstället, men inte på internet, i radio, på tv eller i tidningar.

Vad händer annars?

Följer du inte lagen kan du förbjudas att sälja e-cigaretter och påfyllnadsbehållare eller få böter. Vid allvarliga brister kan du även få fängelse. Det är kommunen och polisen som gör kontroller i de butiker där produkterna säljs.

Mer information

Ta kontakt med din kommunala handläggare om du vill veta mer om reglerna för e-cigaretter.

Mer information om lagstiftningen hittar du på Folkhälsomyndighetens webbsida:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/livsvillkor-levnadsvanor/alkohol-narkotika-dopning-tobak-och-spel-andts-tobak/e-cigaretter/>

Ny lag om elektroniska cigaretter

- Anmäl till kommunen att du säljer e-cigaretter
- Du måste ha ett egenkontrollprogram
- E-cigaretter får endast säljas till de som fyllt 18 år
- Du ska ha en tydlig skylt med information om åldersgränsen
- Senast den 1 januari 2018 måste alla förpackningar:
 - innehålla ett informationsblad
 - förses med en innehållsdeklaration
 - ha hälsovarning

*Mer information kan du få av Länsstyrelsens
enhet för social utveckling
Telefon: 010-223 10 00
www.lansstyrelsen.se/stockholm*

ISBN: 978-91-7281-746-3

Dnr KS-MEX 2017/46

§ 194 Marköverlåtelseavtal avseende del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2015-06-17, § 175, att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315. Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för utbyggnad av vårdboende samt bostäder inom del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315.

Danator AB innehar sedan tidigare ett optionsavtal med kommunen för marken inom planområdet och parallellt med detaljplanarbetet har kommunstyrelseförvaltningen diskuterat med exploitören inför genomförandet av detaljplanen. Diskussionerna har resulterat i undertecknat marköverlåtelseavtal.

Avtalet med Danator innebär att de åtar sig att uppföra ett vårdboende och bostäder i enlighet med detaljplanen och dess intentioner och för marken erlagga en köpeskilling om 45,152 miljoner kronor motsvarande 4900 kr/kvm BTA. Det markanvisade området kommer att delas in i två fastigheter som förvärvas av två olika dotterbolag till Danator AB. Slutlig marköverlåtelse sker först efter erhållet bygglov och marköverlåtelsen är villkorad med kommunfullmäktiges godkännande samt detaljplanens antagande.

Detaljplanen har godkänts av stadsbyggnadsnämnden och är nu färdig för antagande av kommunfullmäktige.

Förvaltningens synpunkter

Under förutsättning att kommunfullmäktige även beslutar anta detaljplanen för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, anser kommunstyrelseförvaltningen att marköverlåtelseavtalet undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB bör godkännas.

Underlag för beslut

- Marköverlåtelseavtal undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB
- Bilaga 1 Detaljplanekarta
- Bilaga 2 Kartbilaga

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Marköverlåtelseavtal undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB godkänns.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Marköverlåtelseavtal undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB godkänns.

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

För kännedom:

Mellan Haninge kommun (212000-0084), ägare av fastigheterna Haninge Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315, nedan kallad **Kommunen** och Danator Haninge VF AB (559068-6209) och Danator Haninge BF AB (559068-6225) nedan tillsammans kallade **Exploatören**, tecknas följande:

Marköverlåtelseavtal

§ 1 SYFTE

Syftet med detta avtal är att reglera villkoren mellan Kommunen och Exploatören för överlåtelse av mark och genomförande av byggnation av vårdboende och bostäder i enlighet med förslag till detaljplan för Vendelsömalmsvägen vårdboende i Brandbergen.

§ 2 DETALJPLAN

Som grund för exploateringen ligger förslag till detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, vidare benämnd Detaljplanen. Detaljplanekarta, antagandehandling bifogas, Bilaga 1. Det geografiska område som omfattas av Detaljplanen benämns nedan Områdena.

Parterna är överens om att ömsesidigt verka för att exploateringen genomförs i enlighet med Detaljplanen och dess intentioner.

§ 3 MARKÖVERLÅTELSE

3.1 Överlåtelseobjekt och överlåtelseförklaring, del av fastigheter

Kommunen överlåter och försäljer härmed, på nedanstående villkor, ett område om ca 4170 kvm av fastigheterna Haninge Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315, nedan kallat område A och på kartbilaga 2 markerat med gul färg, till Danator Haninge BF AB

Kommunen överlåter och försäljer härmed, på nedanstående villkor, ett område om ca 4370 kvm av fastigheterna Haninge Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315, nedan kallat område B och på kartbilaga 2 markerat med grön färg, till Danator Haninge VF AB.

3.2 Köpeskilling

Köpeskillingen för område A är 18 977 000 kronor och för område B är 26 175 000 kronor.

Köpeskillingarna ska erläggas senast på tillträdesdagen, mot av Kommunen utfärdade köpebrev.

3.3 Tillträde

Exploatören ska tillträda Områdena enligt § 3.1 så snart fastighetsbildning genomförts i enlighet med § 5 nedan samt bygglov och startbesked erhållits för båda Områdena i enlighet med § 6 nedan.

Exploatören äger, oavsett ovan nämnda tillträdespunkt, rätt att enligt Kommunens anvisningar disponera Områdena för etablering, grundundersökningar och övriga produktionsförberedande åtgärder. Ovan nämnda rätt upphör omedelbart om marköverlåtelsen återgår och detta avtal förfaller.

3.4 Områdenas skick

Områdena överläts i uppvisat och befintligt skick. Kommunen har inte gjort några utfästelser om Områdenas skick, grundläggningsförhållande eller liknande.

§ 4 RÄTTIGHETSUPPLÅTELSE

Exploatören är medveten om att det inom Områdena finns allmänna ledningar med där tillhörande anordningar inom det område, som angivits med u på bilagda detaljplanekarta, Bilaga 1, som Kommunen avser söka ledningsrätt för. Ingen ersättning för upplåtelsen utgår.

§ 5 FASTIGHETSBLDNING

Kommunen ansöker om erforderlig fastighetsbildning av Områdena och ledningsrätt enligt § 4 samt omprövning av befintlig ledningsrätt i enlighet med Bilaga 2 så snart beslut om antagande av detaljplan finns. Exploatören biträder härmed ansökan. Kommunen svarar för förrättningskostnader förenade med fastighetsbildningen av Områdena, ledningsrätten och omprövningen av ledningsrätt samt företräder Exploatören i förrättningen.

§ 6 BYGGNADSSKYLDIGHET

Exploatören ska senast 9 månader efter detaljplanen vunnit laga kraft ansökt om bygglov för uppförande av ett vårdboende med 72-78 stycken vårdbostäder samt flerbostadshus med cirka 60 lägenheter. Byggnationen ska vara i huvudsaklig överensstämmelse med av Exploatören inlämnat underlag, som ligger till grund för Detaljplanen. Om inte bygglov har ansökts om inom föreskriven tid är detta avtal till alla delar förfallet utan ersättningsskyldighet för någondera parten, under förutsättning att inte Kommunen efter skriftlig anmodan medgiver förlängning av villkorstiden.

Om Exploatören inte erhållit bygglov och startbesked för båda Områdena senast 18 månader efter laga kraftvunnen detaljplan, är marköverlåtelsen enligt § 3 förfallen och detta avtal återgår, utan ersättningsanspråk från endera part.

§ 7 LAGFART

Lagfart får inte sökas med detta avtal som grund, utan först då kvitterade köpebrev utfärdats. Samtliga kostnader förknippade med lagfart och lagfartsansökan skall betalas av Exploatören.

§ 8 KOSTNADER

8.1 Gatukostnader

Efter genomförandet av detta avtal är Exploatören till alla delar befriade från gatukostnadsersättning för utbyggnader inom detaljplan enligt § 2. Detta gäller dock inte kostnader för framtida förbättringar av gator eller andra allmänna platser med därtill hörande anordningar.

8.2 VA-anläggningsavgift

Exploatören ska till Kommunen erlägga VA-anläggningsavgift i enlighet med Kommunens, vid varje anslutningstillfälle, gällande VA-taxa. Anslutning sker vid av Kommunen anvisad förbindelsepunkt, vilken kommer att finnas intill blivande fastighetsgränser för de nya fastigheterna.

8.3 Fjärrvärmeflytt

De fjärrvärmeledningar som ligger inom Område A ska flyttas och läggas i intilliggande allmän platsmark. Omläggningen bekostas av Exploatören men utförs av ledningsägaren och samordnas med Kommunen.

8.4 Övriga avgifter

Exploatören bekostar detaljplanen varför s.k. planavgift för byggnation inom Området ej utgår. Exploatören svarar fullt ut för alla övriga kostnader och avgifter kopplade till genomförandet av detaljplanen enligt § 2.

Skatter, räntor och andra kostnader för Fastigheten erläggs vad avser tiden före tillträdesdagen av Kommunen och i vad som avser tiden därefter av Exploatören. Motsvarande gäller för intäkter.

§ 9 GENOMFÖRANDE AV EXPLOATERING

9.1 Samordning och tidplan

Kommunen och Exploatören förbinder sig ömsesidigt att:

- genomföra exploatering i enlighet med Detaljplanen och detta avtal,
- kontinuerligt samråda sina respektive exploateringsåtgärder såväl i tid som i utformning och kvalitet. Envar part ska samordna sina entreprenader med den andre partens entreprenörer och med de ledningsdragande bolagen.

Kommunen och Exploatören skall gemensamt upprätta en tidplan för exploateringen snarast efter att Detaljplanen vunnit laga kraft.

9.2 Kommunens åtagande

Kommunen ansvarar fullt ut för:

- att utföra samt bekosta projektering och utbyggnad av anläggningar inom allmän platsmark.

9.3 Exploatörens åtagande

Exploatören ansvarar fullt ut för:

- alla exploateringsåtgärder inom Området.
- val av och utförande av för platsen lämplig grundläggning.
- att kvartersmarken ansluts mot allmän platsmark på lämpligt sätt som kan godkännas av kommunen och att utförandet sker i enlighet med Detaljplanen och dess intentioner.
- att i god tid meddela Kommunen nödvändig information som påverkar projektering och utbyggnad inom allmän platsmark.
- skador på kommunal mark och övriga allmänna anläggningar som uppkommer vid byggnation inom Områdena.

9.4 Hantering av dagvatten

Exploatören ansvarar för och bekostar anläggningar för en god hantering av dagvatten inom Området, detaljplanebestämmelserna ska följas. Exploatören förbinder sig att rena vatten från hårdgjorda ytor och i övrigt efterleva Haninge kommuns dagvattenstrategi samt följa de rekommendationer som anges i dagvattenutredningen framtagen i samband med upprättandet av Detaljplanen.

9.5 Övriga ledningar

Kommunen har, vid behov, rätt att anlägga, underhålla och förnya allmänna ledningar inom Områdena. Upplåtelse av mark för ledningar ska ske utan ersättning och rättighet ska upplåtas såsom servitut eller ledningsrätt. Kommunen står för inskrivningskostnader, alternativt förrättningskostnader, för fastställande av en sådan rättighet. Vid utövande av denna rätt ska Kommunen samråda med Exploatören och sträva efter att orsaka minsta möjliga intrång i Exploatörens användning av Områdena och de blivande fastigheterna.

9.6 Släntintrång

Exploatören upplåter till förmån för Haninge kommuns gatumarksfastighet rättighet att inom Områdena utan ersättning anlägga tillfällig vägslänt fram till dess Exploatören bebygger fastigheten.

9.7 Ledningsrätt

Exploatören är medveten om den ledningsrätt som finns inom norra delen av Område A. Ledningen kommer att flyttas och ansökan om omprövning av ledningsrätten görs av Kommunen i samband med fastighetsbildning enligt § 5. Flytten utförs av ledningsägaren och samordnas med kommunen.

9.8 Markundersökningar

Det åligger Exploatören att i erforderlig omfattning ombesörja och bekosta markundersökningar samt eventuella åtgärder avseende bärighet med hänsyn till den byggnation som avses ske inom Områdena.

9.9 Byggtrafik och störande arbeten

Det åligger Exploatören att sträva efter att minimera eventuella störningar för befintliga boende och pågående verksamhet i närområdet. Exploatörens planer för byggtrafik ska samrådats med kommunen för bedömning om eventuella tillstånd krävs.

Under pågående entreprenadarbeten inom kommunal gatumark krävs att Exploatören samordnar sina transporter med Kommunen och dess entreprenörer samt följer de anvisningar som meddelas.

Erforderliga åtgärder för att förhindra förorening av dagvatten ska vidtas och redovisas till kommunens miljötillsyn sex veckor innan byggnation påbörjas. Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser (f.n. NFS 2004:15) ska följas.

9.10 Inhägnad

Byggnadsområdet ska på tillfredsställande sätt inhägnas/avgränsas för att motverka person- och egendomsskador.

§ 10 ÖVRIGA VILLKOR

10.1 Överlåtelse av avtal

Detta avtal får inte av Exploatören överlåtas på annan utan Kommunens skriftliga medgivande.

10.2 Tvist

Tvist angående tolkning och tillämpning av detta avtal skall avgöras av allmän domstol enligt svensk rätt och på Kommunens hemort.

10.3 Avtalets giltighet

Detta avtal är till alla delar förfallet, utan ersättningsrätt för någondera, om inte:

- kommunfullmäktige i Haninge kommun godkänner detta avtal genom beslut som vinner laga kraft,
- kommunfullmäktige i Haninge kommun antar detaljplan enligt § 2 genom beslut som vinner laga kraft.

Detta avtal är upprättat i två (2) likalydande exemplar varav parterna tagit var sitt.

Haninge den / 2017

För Haninge kommun

..... den / 2017

För Danator Haninge VF AB

.....
DANIEL JOSEFSSON

..... den / 2017

För Danator Haninge BF AB

.....
DANIEL JOSEFSSON

Bilagor:

1. Detaljplanekarta
2. Kartbilaga

Bilaga 2.

Anmärkning:
 Redovisad total area överens-
 stämmer med planområdes-
 gräns i pågående detaljplan.
 skala 1:500 (A3)

DANATOR

Söderby 2:27 m fl, Haninge

underlag fastighetsdelning

2017-06-30

Dnr KS 2017/318

§ 195 Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, antagande

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2015-06-17, § 175, att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315. Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för utbyggnad av vårdboende samt bostäder inom del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315.

Detaljplanen har godkänts av stadsbyggnadsnämnden och är nu färdig för antagande av kommunfullmäktige.

Förvaltningens synpunkter

Ett marköverlåtelseavtal som är villkorat av att detaljplanen antas finns undertecknat av Danator Haninge BF AB och Danator Haninge VF AB.

Då stadsbyggnadsnämnden 2017-06-15 godkände detaljplanen föreslår kommunstyrelseförvaltningen att den antas.

Underlag för beslut

- Stadsbyggnadsnämndens beslut 2017-06-15, § 99
- Plankarta med planbestämmelser, antagandehandling 2017-05-17
- Planbeskrivning, antagandehandling 2017-05-17
- Behovsbedömning 2016-07-08
- Granskningsutlåtande 2017-05-17
- Trafikbullerutredning - Vårdboende Brandbergen Centrum, Ramböll Sverige AB 2016-03-17
- Trafikbullerutredning - PM1 Revidering byggnader, Ramböll Sverige AB 2016-04-19

-
- Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, WSP Samhällsbyggnad 2016-05-19, reviderad 2016-06-17 (samrådsversion)
 - Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, WSP Samhällsbyggnad 2017-03-08 (granskningsversion)
 - Markteknisk undersökningsrapport/geoteknik, DP Brandberget, Haninge, Sweco Civil AB 2016-11-18
 - PM Geoteknik, DP Brandberget, Haninge, Sweco Civil AB 2016-11-18

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, antas.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, Brandbergen, antas.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Stadsbyggnadsnämnden

För kännedom:

Dnr SBN 2015/158

§ 99 Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, antagande

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslutade 2015-06-17, § 175 att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315. Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för utbyggnad av vårdboende samt bostäder inom del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315.

Planprocessen

Förslag till detaljplan har upprättats 2017-03-17. Planförslaget har varit föremål för samråd under tiden 2016-07-08 till 2016-08-19 med berörda myndigheter, fastighetsägare med flera.

Under samrådstiden har planmaterialet varit utställt i Haninge kommunhus foajé och på kommunens hemsida: www.Haninge.se

Därefter sändes det reviderade planförslaget ut på granskning under tiden 2017-04-07 till 2017-04-28. Underrättelse inför granskning anslags på kommunens anslagstavla och fanns tillgäng på kommunens hemsida från den 2017-04-07.

Under granskningstiden har 7 skriftliga yttranden inkommit. Inkomna synpunkter har sammanställts och kommenterats i granskningsutlåtande, daterat 2017-05-17. Synpunkterna har inte föranlett några revideringar av planförslaget.

Behovsbedömning av miljöbedömning

Planavdelningen har i samarbete med miljökompetens bedömt att genomförande av föreslagen detaljplan inte medför betydande miljöpåverkan. Därmed krävs ingen vidare miljöbedömning med upprättande av miljökonsekvensbeskrivning, MKB. Vid samråd med Länsstyrelsen delar de kommunens uppfattning att planens genomförande inte torde medföra betydande miljöpåverkan.

Underlag för beslut

- Plankarta med planbestämmelser, antagandehandling 2017-05-17.
- Planbeskrivning, antagandehandling 2017-05-17.
- Behovsbedömning 2016-07-08.
- Granskningsutlåtande 2017-05-17.
- Trafikbullerutredning - Vårdboende Brandbergen Centrum, Ramböll Sverige AB 2016-03-17.
- Trafikbullerutredning - PM1Revidering byggnader, Ramböll Sverige AB 2016-04-19
- Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, WSP Samhällsbyggnad 2016-05-19, reviderad 2016-06-17 (samrådsversion)
- Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, WSP Samhällsbyggnad 2017-03-08 (granskningsversion)
- Markteknisk undersökningsrapport/geoteknik, DP Brandberget, Haninge, Sweco Civil AB 2016-11-18
- PM Geoteknik, DP Brandberget, Haninge, Sweco Civil AB 2016-11-18

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar godkänna granskningsutlåtandet och planförslaget samt överlämna det till kommunfullmäktige för antagande.
2. Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan i den betydelse som avses i 4 kap 34 § plan- och bygglagen varför något behov av en miljöbedömning med upprättande av miljökonsekvensbeskrivning inte föreligger.

Plan- och byggskottets förslag till stadsbyggnadsnämnden

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar godkänna granskningsutlåtandet och planförslaget samt överlämna det till kommunfullmäktige för antagande.
2. Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan i den betydelse som avses i 4 kap 34 § plan- och bygglagen varför något behov av en miljöbedömning med upprättande av miljökonsekvensbeskrivning inte föreligger.

Stadsbyggnadsnämndens beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden beslutar godkänna granskningsutlåtandet och planförslaget samt överlämna det till kommunfullmäktige för antagande.
2. Detaljplanens genomförande bedöms inte medföra någon betydande miljöpåverkan i den betydelse som avses i 4 kap 34 § plan- och bygglagen varför något behov av en miljöbedömning med upprättande av miljökonsekvensbeskrivning inte föreligger.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunfullmäktige

För kännedom: Planavdelningen

PLANBESTÄMMELSER

Följande gäller inom områden med nedanstående beteckningar. Endast angiven användning och utformning är tillåten. Bestämmelser utan beteckning gäller inom hela planområdet.

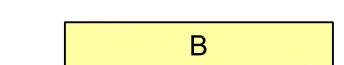
Gränser

- Planområdesgräns
- Egenskapsgräns

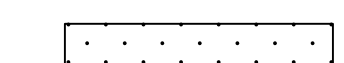
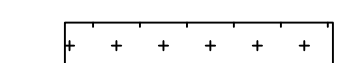

Egenskapsbestämmelser för utformning av allmän platsmark med kommunalt huvudmannaskap

- Utfartsförbud

Användning av kvartersmark (PBL 4 kap 5 § punkt 3)

- B Bostäder

Egenskapsbestämmelser för kvartersmark

- Prickmark - marken får inte förses med byggnad (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Korsmark - på marken får endast komplementbyggnad placeras (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- Högst högsta nockhöjd i meter över angivet nollplan (PBL 4 kap 11 § punkt 1 eller 16 § punkt 1)
- e₁** Utnyttjandegrad - sammanlagda största tillåtna bruttoarea inom samtliga egenskapsområden som regleras med e₁ är totalt 5400 kvadratmeter (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- e₂** Utnyttjandegrad - största tillåtna bruttoarea är 6200 kvadratmeter. Största tillåtna byggnadsarea är 1680 kvadratmeter. Komplementbyggnader med en sammanlagd största byggnadsarea om 30 kvadratmeter får utöver befintlig byggrätt uppföras. (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- e₃** Utnyttjandegrad - största tillåtna byggnadsarea för komplementbyggnader är sammanlagt 50 kvadratmeter. (PBL 4 kap 11 § punkt 1)
- f₁** Entré mot gata ska finnas. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- f₂** Minst hälften av bostadsrummen i varje lägenhet ska orienteras mot en ljuddämpad sida. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- f₃** Komplementbyggnader ska utföras så att dagvattenflöde till fördömringsmagasin inte hindras. Väggar ska utföras så att minst 50 centimeter ovan mark hålls fritt. (PBL 4 kap 16 § punkt 1)
- n₁** Marken får inte härdgöras (PBL 4 kap 10 § och 13 §)
- m₁** Lägsta färdiga golvnivå över angivet nollplan är +50,9 meter (RH2000) (PBL 4 kap 12 § och 14 § punkt 4-5)
- m₂** Lägsta färdiga golvnivå över angivet nollplan är +51,4 meter (RH2000) (PBL 4 kap 12 § och 14 § punkt 4-5)
- m₃** Lägsta färdiga golvnivå över angivet nollplan är +51,9 meter (RH2000) (PBL 4 kap 12 § och 14 § punkt 4-5)
- +0.0** Plushöjd (PBL 4 kap 10 §)
- dagvatten** Marken ska vara tillgänglig för fördröjning och rening av dagvatten (PBL 4 kap 5 §)

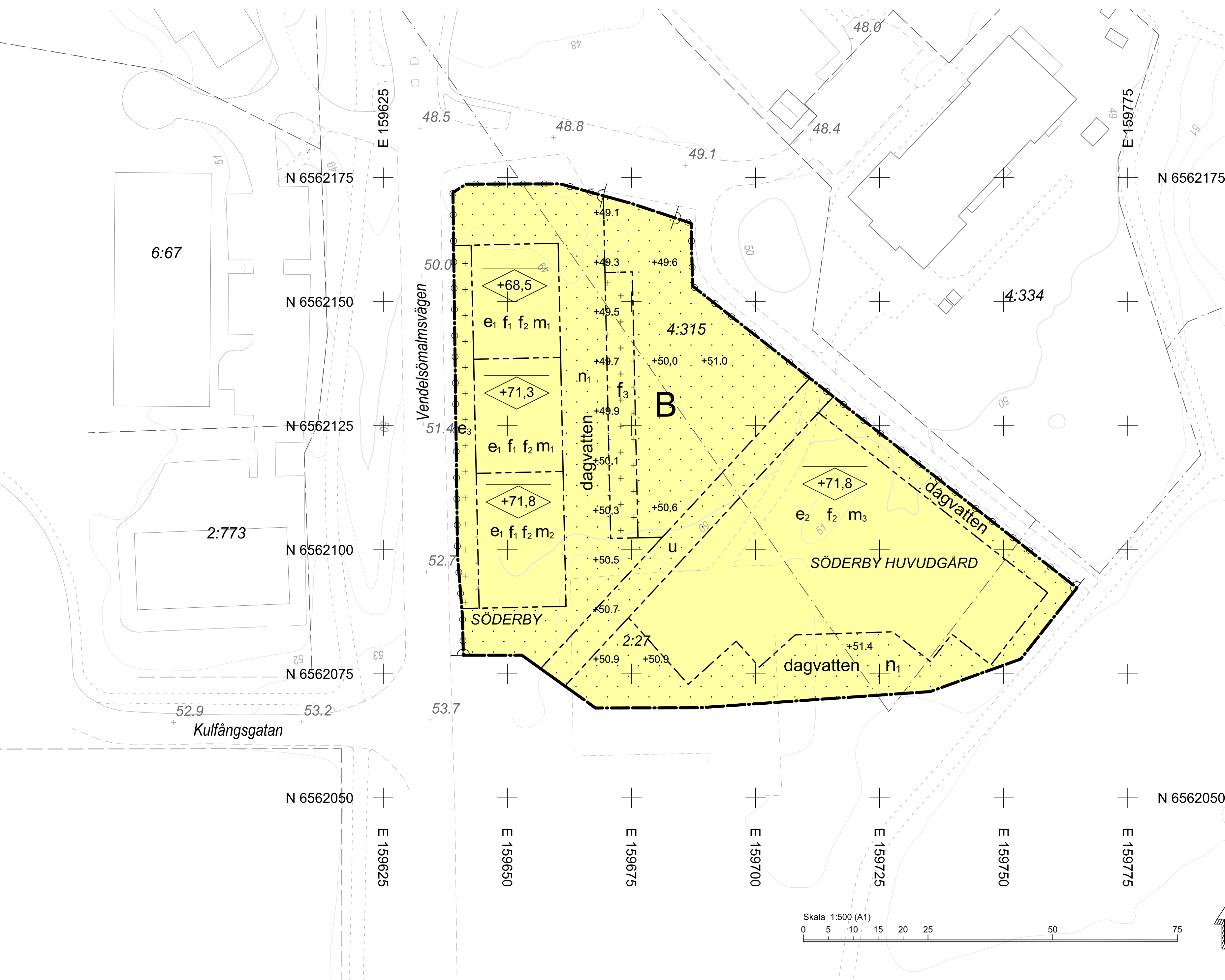
Bebyggelse ska utföras med radonskyddad grund (PBL 4 kap 16 § punkt 1)

Administrativa bestämmelser

- u** Underjordiska ledningar - Område eller utrymme som ska vara tillgänglig för allmännyttiga underjordiska ledningar (PBL 4 kap 6 §)
- Genomförandetiden är 5 år från den dag planen vinner laga kraft. (PBL 4 kap 21 §)

Information

Erforderliga fördröjningsanläggningar för dagvatten inom planområdet ska ha en kapacitet om minst 250 kubikmeter, i enlighet med dagvattenutredning för detaljplan.

Teckenförklaring, grundkarta

- Traktgräns
- Fastighetsgräns
- Gångbana
- Sämre bilväg
- Körbana, kantsten
- Körbana, ej kantsten
- Körbana på tomt
- Byggnad
- Komplementbyggnad
- Tillbyggnad
- Markhöjd
- Höjdkurva, 1 m ekvidistans

GRUNDKARTA
Upprättad av Stadsbyggnadsförvaltningen, Lantmäteriavdelningen i Haninge kommun

Koordinatsystem i höjd: Rh 2000
Koordinatsystem i plan: Sweref 99 18 00

KARTDEKLARATION
Fullständighet: Mindre betydelsefull information har utelämnats
Aktualitet: Kartinnehåll av betydelse för detaljplanen är kontrollerat och aktuellt vid på kartan angiven tidpunkt.
Ursprung: digital basarkarta framställd fotogrammetriskt samt kompletteringsmått geodetiskt.
Flygfotografering: 2008
Fastighetsredovisningen har en noggrannhet på 0,04 m
Uppgifter om fornlämningar hämtade från RAA.
Rättigheter och samfälligheter hämtade från fastighetskartan.
Rättigheter och samfälligheter kan vara ofullständigt redovisade.
Underjordiska ledningar redovisas ej på grundkartan.

2015-09-25

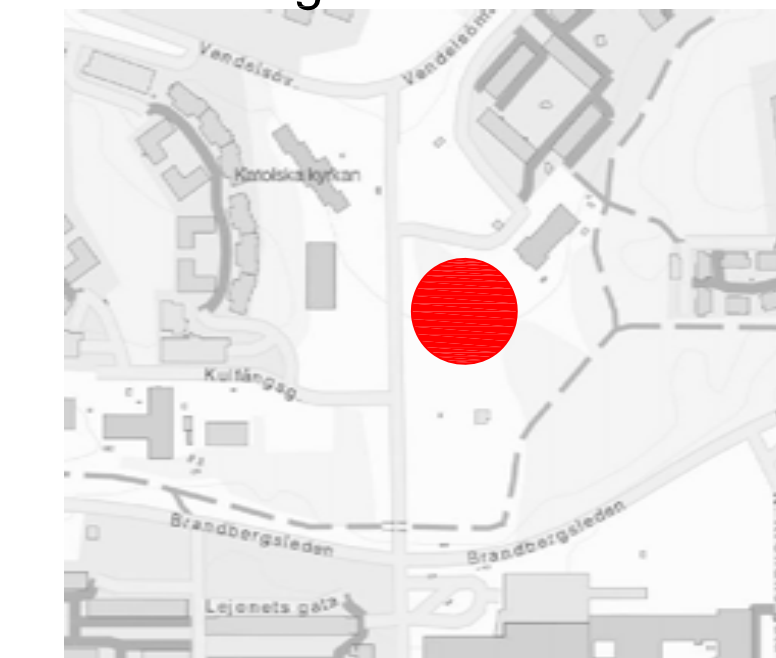
Kerstin Ohlsson
Lantmätningen

Planen handläggs enligt PBL (2010:900)

Handlingar:
Plankarta med bestämmelser
Planbeskrivning med behovsbedömning
Fastighetsförteckning
Samrådsredogörelse
Granskningsutlåtande

PLANKOSTNADSAVTAL GÄLLER

Orienteringskarta

	<h2>Detaljplan</h2>	SAMRÅD 20160708-20160819
	Plankarta med bestämmelser	UPPRÄTTAD 20170317
<h2>Brandbergen</h2>	del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315	GRANSKAD 20170407-20170428
	Stadsbyggnadsförvaltningen Planavdelningen	REVIDERAD 20170517
Eva Darolf Linnros Planchef	Tove Däderman Planarkitekt	ANTAGEN
		LAGA KRAFT
		ARKIVNR

Detaljplan för Vendelsömalmsvägen vårdboende
Del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315
Brandbergen

PLANBESKRIVNING

ANTAGANDEHANDLING

Standardförfarande

2017-05-17

Dnr PLAN 2015.13

DETALJPLANENS HANDLINGAR

- Plankarta med bestämmelser
- Planbeskrivning
- Grundkarta
- Fastighetsförteckning
- Behovsbedömning

UTREDNINGAR

- Trafikbullerutredning - Vårdboende Brandbergen Centrum (2016-03-17), Ramböll Sverige AB
- Trafikbullerutredning - PM1Revidering byggnader (2016-04-19), Ramböll Sverige AB
- Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315 (2016-05-19, reviderad 2016-06-17), WSP Samhällsbyggnad (samrådsversion)
- Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315 (2017-03-08), WSP Samhällsbyggnad (granskningsversion)
- Markteknisk undersökningsrapport/geoteknik, DP Brandberget, Haninge (2016-11-18), Sweco Civil AB
- PM Geoteknik, DP Brandberget, Haninge (2016-11-18), Sweco Civil AB

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Sammanfattning	1
Inledning	2
Tidigare ställningstaganden.....	4
Förutsättningar	6
Förändringar – Planförslag.....	13
Detaljplanens konsekvenser.....	20
Detaljplanens genomförande.....	23
Administrativa frågor.....	26

SAMMANFATTNING

Detaljplanen ”Vendelsömalmsvägen vårdboende” innefattar del av fastighet Söderby 2:27 och del av fastighet Söderby huvudgård 4:315 i Brandbergen, och syftar till att möjliggöra uppförandet av ett vårdboende samt flerbostadshus. Planområdet är cirka 8000 kvadratmeter och pekas i Brandbergens utvecklingsprogram ut som utvecklingsområde. Marken ägs idag av kommunen, som har skrivit ett markansvisningsavtal med exploatören, Danator AB. Beslut om planuppdrag togs i kommunstyrelsen den 17 juni 2015 (§175).

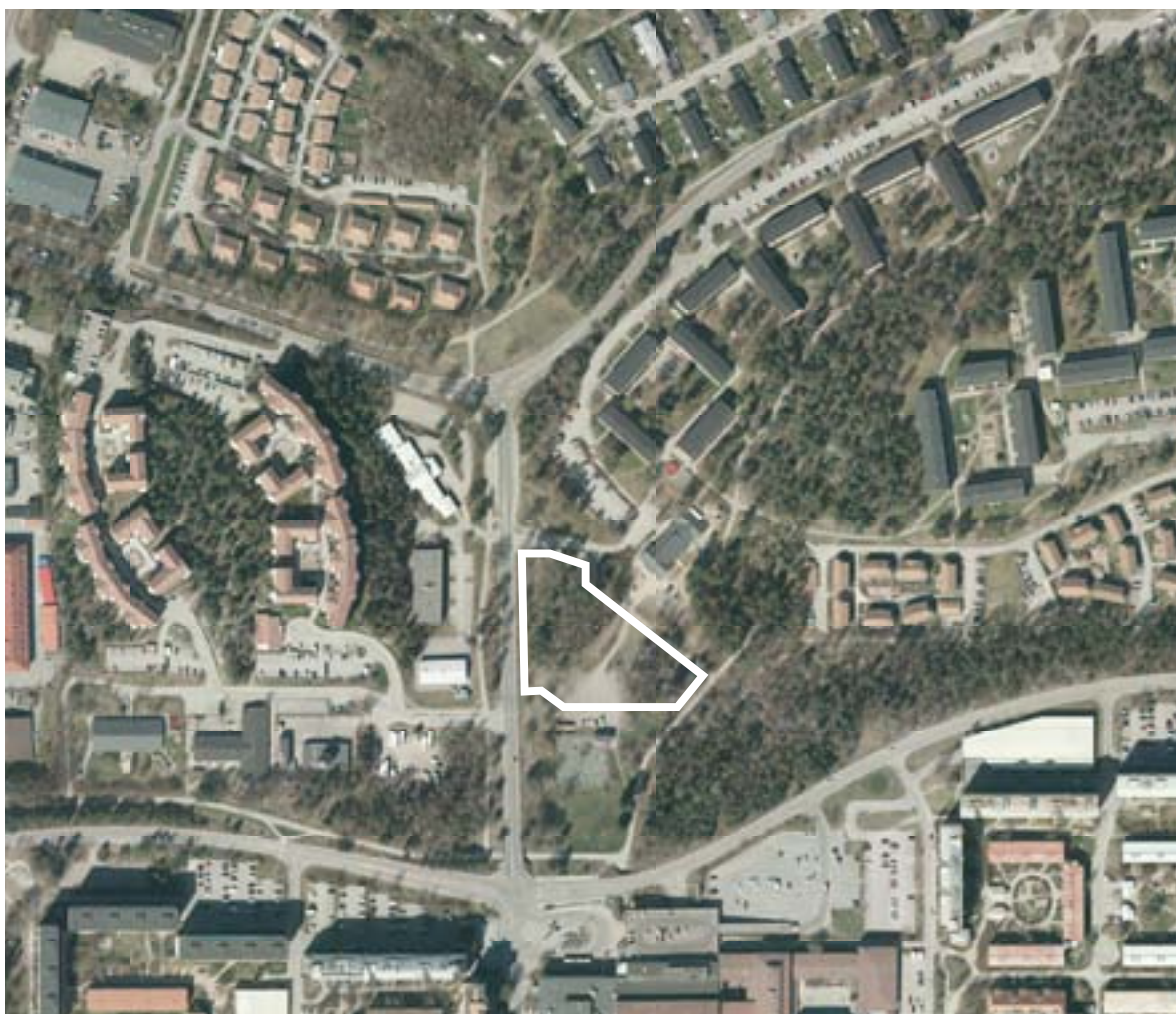
Detaljplanen innebär en förtätning på befintlig allmän platsmark som idag består av yngre skogsbestånd utan högre naturvärden eller i styrdokument utpekade rekreativa värden. Med genomförda planåtgärder bedöms den föreslagna exploateringen som positiv för den sociala miljön i Brandbergen, genom ökad tillgänglighet för gång och cykel samt en ökad trygghetsfaktor. Detaljplanen bedöms ej medföra betydande miljöpåverkan.

INLEDNING

BAKGRUND

Vårdfastighetbolaget Danator AB visade under våren 2015 intresse till Haninge kommun för att bygga vårdboende i Brandbergen. Framförda önskemål var en tomtyta på 3500 kvadratmeter, för att kunna uppföra 54-72 lägenheter fördelade på tre eller fyra våningar (18 lägenheter/våning). Planavdelningen har under våren 2015 utrett lämplighet och placering och kommit med ett förslag om en möjlig plats, varav markanvisningsavtal slutits mellan Haninge kommun och vårdfastighetsbolaget Danator AB med syfte att skapa förutsättningar för utbyggnad av vårdbostäder inom del av Söderby 2:27 och del av Söderby huvudgård 4:315. Beslut om planuppdrag togs i kommunstyrelsen den 17 juni 2015 (§175). Planarbetet finansieras med plankostnadsavtal.

När planarbetet påbörjades uppdagades att det fanns svårigheter att få till en bra ljudmiljö för vårdboendet beläget vid Vendelsömalmsvägen, då alla bostäder är enkelsidiga och därmed inte kan uppfylla Boverkets bullerriktlinjer med hjälp av tyst sida. Eftersom det fanns en ambition om att förtäta gatumiljön i Brandbergen så föreslogs att planområdet skulle utökas och även innefatta lägenheter i flerbostadshus som kunde vända entré mot gatan samtidigt som vårdboendet flyttades längre österut och flerbostadshusen kunde bilda en skärm för vägbullret från Vendelsömalmsvägen.

Orienteringskarta över närområdet. Planområdet är markerat med vit linje.

PLANENS SYFTE OCH HUVUDDRAG

Ny detaljplan för Vendelsömalmsvägen vårdboende syftar till att möjliggöra uppförandet av ett vårdboende samt bostäder i Brandbergen, med möjlighet att ansluta till kommunalt vatten och avlopp. Eftersom allmän platsmark tas i anspråk är det viktigt att tillgängligheten för fotgängare och cyklister inte försämras.

LÄGE OCH AREAL

Planområdet omfattar en area om cirka 8000 kvadratmeter inom del av Söderby 2:27 och del av Söderby huvudgård 4:315. Planområdet är beläget i Brandbergen öster om Vendelsömalmsvägen och cirka 150 meter norr om Brandbergsleden.

MARKÄGOFÖRHÅLLANDEN

Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315 ägs av Haninge kommun.

PLANPROCESSEN

En detaljplan är ett juridiskt dokument som reglerar markanvändningen i ett område. Dokumentet reglerar både rättigheter och skyldigheter, t ex markytans utformning, fastighetsindelning och byggrättens storlek. Detaljplaneringen regleras av Plan- och bygglagens (PBL:s) fjärde och femte kapitel, och ska enligt denna lag följa en viss handläggningsordning. Detaljplanen handläggs enligt PBL 2010:900 (i dess lydelse efter 1 januari 2015) med standardförfarande.

Pilen nedan visar planprocessens olika skeden och vilket skede detaljplanen är i nu. För mer information om planprocessen se kommunens hemsida (www.haninge.se).

Standardförfarande:

TIDIGARE STÄLLNINGSTAGANDEN

ÖVERSIKTSPLAN

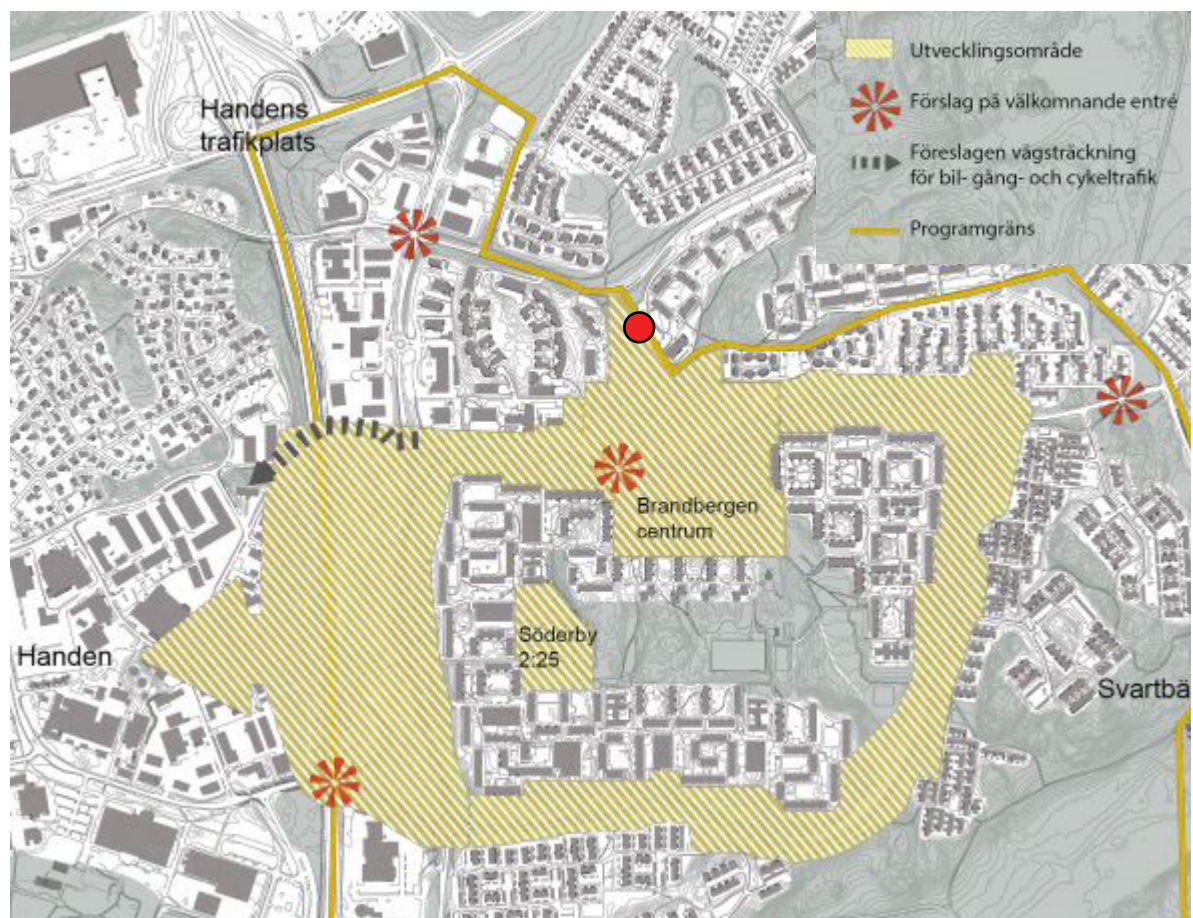
I kommunens översiktsplan, antagen av kommunfullmäktige 2016-03-07, är utbyggnadsstrategin att förtäta längs med huvudgator i Brandbergen och Vendelsö. Planområdet är i översiktsplanen markerat som förtätningsområde för medeltät stadsbyggd.

DETALJPLAN

Gällande detaljplan är Stadsplan S111 (Brandbergen 12) från 1982, där planområdet är utpekat som allmän platsmark för park. Förskola som ligger precis öster om området har en tillåten byggnadshöjd på 4,5 meter över nollplan, och väster om Vendelsömalmsvägen är tillåts byggnadshöjder om 9,0 och 12,0 meter över nollplan.

BRANDBERGENS UTVECKLINGSPROGRAM

Området är i Brandbergens utvecklingsprogram (antagen 2016) utpekat som utvecklingsområde. Korsningen mellan Brandbergsleden och Vendelsömalmsvägen skapar en koppling till centrum, där utvecklingsprogrammet vidare föreslår en tydlig och välkomnande entré till centrum.

Utsnitt ur programkarta för Brandbergens utvecklingsprogram. Planområdets läge ungefärligt utpekat med röd prick med svart linje.

RIKSINTRESSEN

Det finns inga riksintressen inom eller i närheten av planområdet.

MILJÖKVALITETSNORMER

Recipienten för planområdet är Drevviken, med fastställd otillfredsställande ekologisk status och ej uppnådd god kemisk status. Drevviken har fastställd miljö kvalitetsnorm med kvalitetskrav att förbättra vattenkvaliteten för att uppnå god ekologisk status till år 2027, och god kemisk ytvattenstatus med mindre stränga krav för bromerad difenyleter och kvicksilverföreningar - som dock inte får öka, samt tributyltennföreningar som har tidfrist till 2027.

Delar av det norra planområdet ligger på grundvattenförekomsten Vendelsöalm, som har god kemisk och kvantitativ status, med fastställd miljö kvalitetsnorm fortsatt god kemisk och kvantitativ status.

KOMMUNALA HÅLLBARHETSMÅL

Haninge kommun strävar efter en långsiktigt hållbar utveckling - ekologiskt, socialt och ekonomiskt. Begreppet hållbar utveckling definieras av FN som ”en utveckling tillgodoser dagens behov utan att äventyra kommande generationers att tillgodose sina behov”. Världens stats- och regeringschefer antog år 2015 Agenda 2030 och 17 globala mål som beskriver hur världen ska arbeta för hållbar utveckling. Sveriges riksdag har beslutat om 16 miljö kvalitetsmål.

I Haninge kommun formulerar kommunfullmäktige mål för hållbar utveckling i mål och budget 2017-2018 (fastställd 2016-06-20). De mål som berör stadsbyggandet är följande:

- God livsmiljö för nuvarande och kommande generationer
- Nya bostäder i bra lägen
- Trygga invånare med inflytande och delaktighet
- God folkhälsa
- Hög tillgänglighet

Kommunfullmäktige har antagit Vattenplan, Klimat- och energistrategi och Naturvårdsplan som vägleder arbetet för hållbar utveckling. De övergripande mål som berör stadsbyggandet är:

- Alla vattenförekomster i Haninge ska uppnå god ekologisk och god kemisk status senast 2021 (EU:s ramdirektiv för vatten).
- Utsläppen av växthusgaser ska inom Haninge fram till 2020 ha minskat med 40 % jämfört med 1990. År 2050 sker inga nettoutsläpp av växthusgaser i Haninge.
- Skydda och utveckla naturvärden, biologisk mångfald och ekosystemtjänster.

FÖRUTSÄTTNINGAR

BESKRIVNING AV OMRÅDET

Brandbergen ligger öster om Handen och väg 73. Namnet kommer från den stora skogsbrand som utbröt här den 18 juli 1947. Bostadsområdet växte dock fram först på 1970-talet och består idag av flerbostadshus med blandade upplåtelseformer i de centrala delarna, samt rad- och småhusområden runt omkring. Brandbergen är trafikseparerat, med upphöjda bilvägar separerade från gång- och cykelvägar som leder genom kvartersmark och parkstruktur.

Planområdet ligger inom befintlig allmän parkstruktur, på gränsen mellan kommundelarna Vendelsöalm och Brandbergen. Gångavstånd till Brandbergen centrum med service och kollektivtrafik är cirka 200 meter. Marken för planområdet består idag av ett mindre skogsparti av ung karaktär, samt en grusplan som i dagsläget används delvis som parkering för bangolfen som arrenderar marken söder om planområdet, samt som uppställningsplats för cirkus.

Bebyggelse och stadsbild

Brandbergens befintliga bostadshus består av skivhus, upp till åtta våningar höga, byggda i betongelement, med uppvuxna gårdsrum mellan husen. Hela området har en tydlig prägel av 1970-talets planering och arkitektur men har också genomgått en större renovering under 1990-talet med vissa fasadförändringar och utbyggnader så som burspråk.

Gång- och cykelstråk i planområdet.

Planområdet ligger på tidigare icke exploaterad mark utanför den bebyggelsestruktur som uppfördes i Brandbergen på 1970-talet, i en parkstruktur med tillhörande gång- och cykelstråk som är nedsänkt i förhållande till vägbanan för Vendelsömalmsvägen enligt SCAFT:s (Stadsbyggnad, Chalmers, Arbetsgruppen för Trafiksäkerhet) idéer om trafikseparering.

KULTURMILJÖ

Det finns ingen utpekad kulturhistorisk värdefull miljö inom eller i närheten av planområdet.

Fornlämningar

Det finns inga kända fornlämningar inom planområdet. Om en fornlämning skulle hittas inom området är detta anmälningspliktigt enligt Kulturmiljölag (SFS 1988:950).

NATURVÄRDEN

Planområdet består av yngre igenväxningsskog av främst björk och blåbärsbarrskog. Inga hotade och sällsynta arter finns rapporterade i planområdet eller dess direkta närhet. Området bedöms inte ha något högre naturvärde.

REKREATION

Planområdet är planlagt som park och innefattar öppna gräsytor, gång- och cykelvägar samt skogsdunge med yngre trädbestånd och blåbärsrik markvegetation som kan innefatta lokala rekreativa värden. Planområdet angränsar till huvudlänk för cykeltrafik och har goda fysiska kopplingar till övriga Brandbergen och kommunen. Då Vendelsömalmsvägen och kopplingarna till Brandbergen centrum är trafikseparerade, kan dock bilvägarna idag verka som mentala barriärer för att röra sig till cykel eller till fots.

SERVICE OCH ARBETSPLATSER

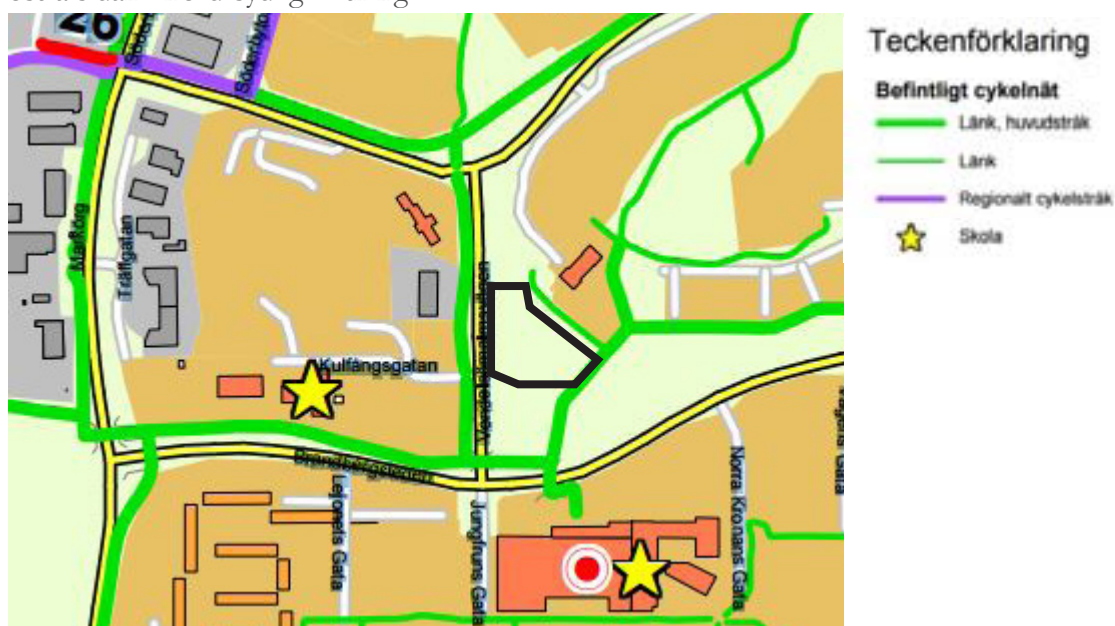
Cirka 200 meter från planområdet, vid Brandbergen centrum, finns det både kommersiell och allmän service, Brandbergsskolan, bibliotek, idrottshall, musikskola och fritidsgård. I Brandbergen centrum ligger allmän service så som en vårdcentral, familjecentral och äldrecentrum. Där finns också kommersiell service så som en biograf, flera apotek, restauranger, matbutiker och annan kommersiell verksamhet. Större arbetsplatser finns främst i de verksamhetsområden som ligger mellan Handen och Brandbergen längs väg 73.

GATOR OCH TRAFIK

Gång- och cykelnät

Från Brandbergen går det att gå eller cykla på trafikseparerade gång- och cykelbanor till Vendelsöalm och Handen. Dessa går under vägen genom flera tunnlar vilket kan skapa en upplevd otrygghet. Tunnlarna och trafiksepareringen skapar också en svårighet att orientera sig i, till och från området. Trafiksepareringen kan däremot göra att trafiksäkerheten blir högre för barn som får en större möjlighet att gå och cykla i området utan att behöva korsa trafikerade gator.

Huvudstråk i det befintliga cykelnätet går från Brandbergen centrum längs med Vendelsömalmsvägen norrut mot Vendelsö och längs med Brandbergsleden västerut mot Handen. Ett huvudstråk går också inom befintlig parkstruktur längs med planområdet på den östra sidan i nord-sydlig riktning.

Under medborgardialoger och trygghetsvandring inför framtagandet av Brandbergens utvecklingsprogram har det framkommit att boende upplever hinder i möjligheterna att ta sig fram i Brandbergen till fots och med cykel. Det handlar både om brister i trygghet, tillgänglighet och orienterbarhet. Brandbergens utvecklingsprogram har därför som mål att till 2020 utveckla gång- och cykelstråken till ett logiskt, trivsamt, tillgängligt och tryggt nätverk. Detta föreslås uppnås genom att utveckla huvudstråken och skapa en tydligare hierarki.

Kollektivtrafik

Närmsta busshållplats finns Kulfångsgatan (Vendelsömalmsvägen), samt cirka 200 meter från planområdet vid Brandbergen centrum, med avgångar mot Handen, Vendelsö och Gullmarsplan. Från Handen går pendeltågstrafik med 15-minuterstrafik i rusning.

Gatunät

Vendelsömalmsvägen är en av kommunens huvudleder som förbinder Brandbergen och Vendelsö. I trafikutredning från 2003 hade Vendelsömalmsvägen en dygnsmedelstrafik på cirka 4700 fordon. Beräkningar enligt trafikmodell från 2014 påvisar en dygnsmedelstrafik om 4725 fordon/dygn på Vendelsömalmsvägen.

Parkering

Allmän parkeringsyta för cirka 10 bilar finns vid infarten från Vendelsömalmsvägen. Grusytan vid planområdets södra del används till viss del som parkering för besökare till bangolfen, söder om planområdet.

SOCIAL MILJÖ

I Brandbergen bor cirka 11 000 personer. Ut- och inflyttningen bland unga vuxna är stor, och det finns en identifierad brist på smålägenheter mindre än 40 kvadratmeter. Den äldre generationen i området efterfrågar äldreboende och utökad tillgänglighet i den offentliga miljön, vilket kan öka den upplevda tryggheten i Brandbergen.

Viktiga mötesplatser i planområdets närhet innefattar Brandbergen centrum, som förutom sin kommersiella verksamhet även huserar en ungdomsgård, och en träffpunkt för kommunalens pensionärer.

De trafikseparerade lösningarna som finns i området medför att det går att ta sig till centrum utan att korsa Brandbergsledens körbana. Dock förekommer det ändå att personer går uppe i körbanan från och till busshållplatserna, vilket skapar en riskfylld trafikmiljö för gångtrafikanter.

Barnperspektiv

I planområdets närhet finns det många aktiviteter och lokaler som riktar sig till barn och unga. I Brandbergen centrum och dess närområde finns det idrottsklubbar, biograf, bibliotek, fritidsgård, skola, idrottshall, utomhusbad, lekplatser och idrottsplatser.

Förskola ligger i direkt anslutning till den nordöstra gränsen av planområdet, med gård mot sydväst.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Förorenad mark

Det finns ingen identifierad förorenad mark eller indikationer på förorenad mark inom planområdet.

Buller

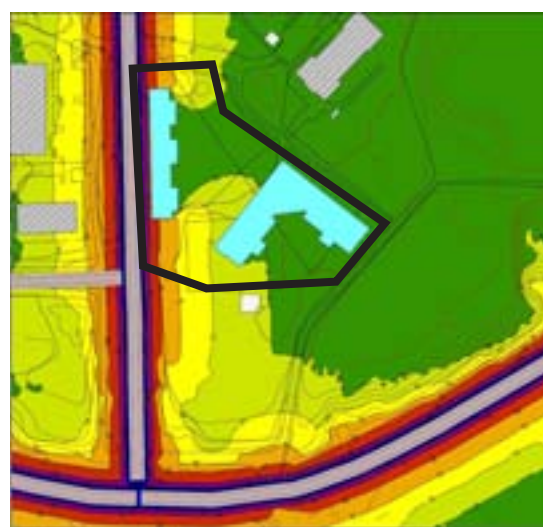
Ekvivalent och maximal ljudnivå från vägtrafikbuller har beräknats enligt Nordisk beräkningsmodell, rev 1996, i datorprogrammet SoundPLAN 7.3 och är mätt 2 meter över mark, vilket motsvarar bebyggelsens första våning.

Vendelsömalmsvägen har en dygnsmedelstrafik om cirka 4700 fordon som passerar i nord-sydlig riktning mellan Vendelsövägen och Brandbergsleden enligt trafikmodell från 2014. Brandbergsleden har beräknat ca 6050 fordon/dygn väster om Vendelsömalmsvägen och ca 7200 fordon öster om Vendelsömalmsvägen.

En bullermätning framtagen av Ramböll i april 2016 visar att bullernivån i delar av området överstiger riktvärden för ekvivalent och maximal bullernivå, 2 meter över marknivå. Detta innebär att bostadshus närmast Vendelsömalmsvägen ska utformas med exempelvis genomgående lägenheter så att tyst sida kan anordnas.

Till vänster: beräknade ekvivalentnivåer för buller inom planområdet. (Trafikbullerutredning - Vårdboende Brandbergen Centrum, PM 1 Revidering byggnader, 2016-04-19, Ramböll).

Till höger: beräknade maxnivåer för buller inom planområdet. (Trafikbullerutredning - Vårdboende Brandbergen Centrum, PM 1 Revidering byggnader, 2016-04-19, Ramböll).

Transporter med farligt gods

Brandbergsleden och Vendelsömalmsleden är inte transportled för farligt gods, vilket betyder att skyddsavstånd inte måste hållas mellan bostadshus och gata.

Översvämning

En ytvattenanalys utförd av Structor 2014 visar att det vid ett 100-årsregn uppstår flöden med upp emot 0,3 meters djup längs med den östra kanten av Vendelsömalmsvägen inom planområdet.

MARKFÖRHÅLLANDEN

Geotekniska förhållanden

Planområdet ligger på berggrund och har en flack lutning åt norr, med en höjdskillnad på två meter. Vendelsömalmsvägen ligger på en bank som är som högst vid korsningen Brandbergsleden/Vendelsömalmsvägen, cirka 6 meter ovanför marknivå. Vid planområdets södra gräns, mitt emot infarten till Kulfångsgatan, är höjdskillnaden från vägbanken cirka 3 meter till marknivå. Planområdet ligger på en grund av sand med inslag av silt.

Utsnitt ur jordartskarta, framställd från SGU:s databas. Planområdet ungefärligt markerat med svart linje

Avvattning

Brandbergen är högt beläget i kommunen och huvudparten av vattenflödet avleds åt norr till Drevviken via Norrby gärde. På grund av höjdskillnaderna mellan Brandbergen och Norrby gärde når vattnet snabbt gärdet och därefter Drevviken. Norrby gärde tar emot vatten från ett relativt stort avrinningsområde och redan idag ligger grundvattennivån strax under markytan. Större delen av området är mycket sankt och löper stor risk att översvämmas.

Marken inom planområdet är idag en blandning av mindre instängda områden mellan 0,3-0,5 meter djupa och större stråk med nordlig lutning. En ytvattenanalys utförd av Structor 2014 visar att det vid ett 100-årsregn uppstår flöden med upp emot 0,3 meters djup längs med den östra kanten av Vendelsömalmsvägen inom planområdet. Höga flöden från ledningar som leds via

planområdet från Brandbergsleden och Brandbergen centrum kan uppstå vid stora regn. Eftersom det finns en höjdskillnad mellan centrumet och planområdet innebär det att när ledningen börjar dämna så svämmar brunnslöcken vid planområdet över.

Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 3:415 tillhör avrinningsområde Drevviken. Miljökvalitetsnormen för Drevviken är att uppnå god ekologisk och kemisk status till år 2027. Med tanke på de exploateringar som är planerade inom avrinningsområdet och den belastning som redan idag föreligger är behovet av dagvattenåtgärder mycket stort.

Utsnitt ur Structors översvämningskartering, 2014. Planområdet ungefärligt markerat med svart linje

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Vatten och avlopp

Planområdet ingår i kommunens verksamhetsområde för vatten och avlopp. Kommunens vatten-, spill- och dagvattenledningar går genom området. Planområdet ligger inom normaltryckszon och högsta tappställe får därmed vara högst +60 meter över havet, vilket motsvarar cirka tre våningar. För högre bebyggelse behöver tryckstegringen ökas med hjälp av tryckstegringsstation med enskilt huvudmannaskap inom kvartersmark.

Dagvattenhantering

Planområdet ligger inom Drevvikens avrinningsområde cirka 200 meter från Brandbergen centrum, ett stort hårdgjort område som avvattnas via ledning genom planområdet. Brandbergen centrum avvattnas i dagsläget inte med brunnar, utan vid stora regn rinner vattnet i nordvästlig riktning via slänter ned i befintlig grönstruktur sydöst om planområdet.

Planområdet ligger huvudsakligen på postglacial sand med god infiltrationskapacitet. Den hydrauliska konduktiviteten bedöms i geoteknisk utredning variera mellan 10⁻⁴ – 10⁻⁶ m/s. Markanvändningen är idag naturlig, med en glesbeväxt skogsmark som genomskärs av en grusväg samt en plan grusyta, och är inte anslutet till det kommunala dagvattennätet. Vatten omhändertags istället lokalt via infiltration eller rinner via ytliga vägar nordväst i diken längst med Vendelsömalmsvägen.

Energi

Vattenfall eldistribution har ledningar med ledningsrätt i anslutning till planområdet. Planområdet ligger inom verksamhetsområde för fjärrvärme. Befintliga fjärrvärmeledningar finns inom planområdets gränser.

Avfall

Närmsta återvinningsstation finns vid Lejonets gata 344, cirka 250 meter från planområdet.

Övriga ledningar

Ledningar för optisk fiber med tv och bredband ligger delvis inom planområdets gränser.

FÖRÄNDRINGAR – PLANFÖRSLAG

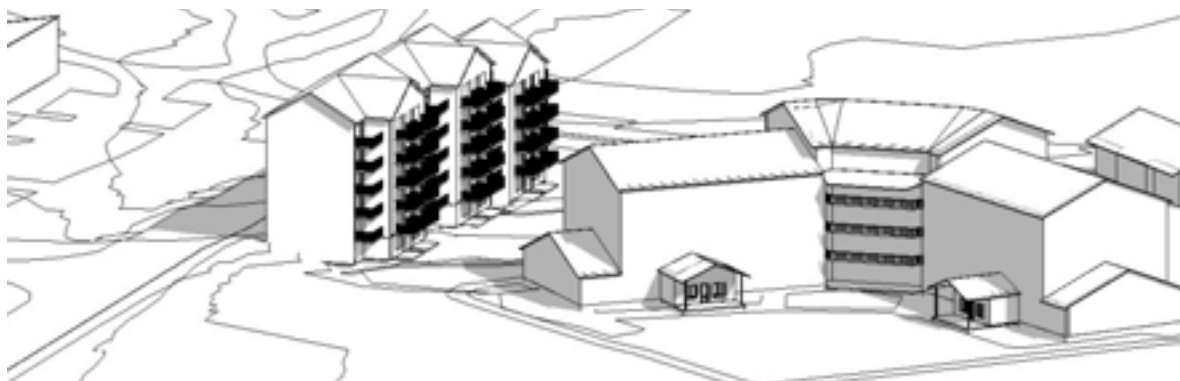
Planförslaget är en del av förtätningen i zonen kring Brandbergsleden och Vendelsömalmsvägen i närheten av centrum, som beskrivs i Brandbergens utvecklingsprogram. Detta innebär att den befintliga trafiksepareringen bryts och en stadsmässighet bildas i kommundelens centrala delar, med gång- och cykelbana i plan med körbana, fasad och entré mot väg, samt en förtätning kring huvudlederna och de, i Brandbergens utvecklingsprogram, utpekade entréerna i kommundelen.

KVARTERSMARK

Bostäder

Planförslaget innehåller förutsättningar för att uppföra 4-5 våningar höga flerbostadshus med sammanlagt cirka 60 bostäder. Byggnadernas högsta nockhöjd regleras av planbestämmelse. Husen är belägna med entré och förgårdsmark om cirka 3 meter mot Vendelsömalmsvägen, som regleras av korsmark och utformningsbestämmelse **f1** - ”entré mot gata ska finnas”. Tillåten bruttoarea för bostadshusen är sammanlagt 5400 kvadratmeter, och regleras av planbestämmelsen **e1**.

Volymstudie, vy från söder (Söderby 2:27 m fl, förslag 2016-04-18, Sweco)

Vårdboende

Planförslaget innehåller förutsättningar för att uppföra ett vårdboende om fyra våningar med sammanlagt 72-78 vårdbostäder, där vissa av lägenheterna antingen är sammankopplad till en så kallad parlägenhet eller är fristående, samt gemensamhets- och personalutrymmen. Vårdboendet är i syd och öst beläget mot befintlig park, gång- och cykelväg samt förskola och i väst mot planerade parkeringsplatser, bostadshus och bostadsgård. Tillåten bruttoarea för vårdboende är 6200 kvadratmeter, reglerat i planbestämmelse **e2**.

Komplementbyggnader

Förslaget ger bygg rätt för komplementbyggnader. Vid Vendelsömalmsvägen och entré finns möjlighet att uppföra komplementbyggnader med en yta om sammanlagt 50 kvadratmeter, enligt planbestämmelse **e3**. Dessa kan med fördel kombineras med exempelvis cykelparkering. Planbestämmelse om utnyttjandegrad **e2** - ”komplementbyggnad med största bruttoarea om 15 kvadratmeter får utöver befintlig bygg rätt uppföras” finns vid det planerade vårdboendet,

för förvaring av exempelvis trädgårdsredskap. Möjlighet att uppföra komplementbyggnader för carport vid parkeringen finns, och har utformningsbestämmelse f3 - ”komplementbyggnader ska utföras så att dagvattenflöde till fördröjningsmagasin inte hindras. Väggar ska utföras så att dagvattenflöde till fördröjningsmagasin inte hindras. Väggar ska utföras så att minst 50 centimeter ovan mark hålls fritt”.

Kvartersgata

Kvartersgata ska utformas så att behövliga varutransporter och färdtjänst kan komma fram till vårdboendets inlastningszon, angöra och vända. Infart till planområdet ska ske från norr.

Föreslagen infart markerad med pil, föreslagen kvartersgata markerat med lila.

Parkering

Enligt statistik från Statistiska centralbyrån ligger planområdet i ett område där boendetäthet tillsammans med bilinnehav ger ett grundparkeringstal om 0,7. Planområdets närhet till kollektivtrafik med god turtäthet, skola, närservice och fritidsverksamheter gör att det går att variera p-talet i förhållande till lägenheternas storlek, i det här fallet enligt nedan:

- 1 ROK ger 0,4 bilplatser per lägenhet
- 2 ROK ger 0,56 bilplatser per lägenhet
- 3 ROK ger 0,56 bilplatser per lägenhet
- 4 ROK ger 0,67 bilplatser per lägenhet
- Besöksparkering 0,1 bilplatser per lägenhet
- Handikapparkering 0,05 bilplatser per lägenhet

De tillkommande bostäderna genererar ett behov av 39 parkeringsplatser för bil.

Parkeringen för vårdboendet grundar sig i exploatörens uppskattade behov, vilket utgår ifrån att 10% av de boende på vårdboendet under dagtid har besök av anhörig med bil vid samma tillfälle samt personalparkering dagtid, beräknat för en verksamhetschef, en sjuksköterska och ett fåtal från personalgruppen i övrigt. Nattpersonalen använder i större utsträckning egen bil. Behov av parkeringsplatser för besökare till de boende är på natten i princip obefintlig. Bilparkering föreslås anläggas i anslutning till infart och kvartersgata. Cykelparkering kan med fördel anordnas vid förgårdsmarken mellan flerbostadshusen och den nya gång- och cykelbanan, markerad med korsmark.

Dagvattenhantering

Enligt Haninge kommuns dagvattenstrategi, antagen 2016, ska i första hand åtgärder vidtas vid källan så att dagvattnet inte förorenas, i andra hand renas dagvatten lokalt genom småskaliga lösningar, och i tredje hand, om behov föreligger, renas dagvatten från olika områden i större anläggningar. Då planområdet inte är exploaterat sedan tidigare så hårdgörs många ytor som idag har en infiltrerande funktion.

Generellt är förutsättningarna för lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD goda. Enligt utförd siktanalys består jorden huvudsakligen av sand och finsand med ett visst innehåll av silt. Den hydrauliska konduktiviteten bedöms variera mellan 10^{-4} – 10^{-6} m/s. Grundvattnenytan bedöms befinna sig på minst 3 meters djup under markytan. Vid ett 20-årsregn faller cirka 300 kubikmeter regn över planområdet, vilket kan samlas upp och hållas i grunda, breda infiltrationsdiken. Anslutningspunkter mot det kommunala dagvattennätet rekommenderas i slutet av varje infiltrationsyta. Infiltrationskapaciteten ska säkerställas genom fältprov.

Möjlig utformning av översvämningsytor (Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, 2017-03-07, WSP)

Eftersom det dimensionerade flödet från planområdet överskrider dagens flöden så ska dagvattnet enligt kommunens dagvattenstrategi fördröjas. Områdets dagvatten renas, fördröjs och avvattnas lämpligen med lösningar som växtbäddar, öppna avrinningsstråk och svackdiken som ansluts mot kommunala dagvattenledningar. Ett maximalt utflöde på 20 l/s har antagits som en rimlig avtappning för de fördröjningar som presenteras, och betyder att totalt 250 kubikmeter måste magasineras och renas. Detta föreslås uppnås med en kombination av öppna avrinningsstråk, svackdiken och växtbädd med biofilter. Yta för dagvattenhantering har avsatts i planen med planbestämmelse **dagvatten** - ”marken ska vara tillgänglig för fördröjning och rening av dagvatten”, i kombination med höjdsättning av det huvudsakliga avrinningsstråket. Erforderliga dagvattenanläggningar med kapacitet om 250 kubikmeter anläggs lämpligen enligt föreslagna lösningar som avrinningsstråk och biofilter.

Översiktlig skiss för möjliga placeringar av föreslagna dagvattenlösningar i form av två mindre öppna avrinningsstråk som nedströms ansluter till ett större öppet avrinningsstråk, samt möjlig placering för biofilter (Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, 2017-03-07, WSP)

Rening

För att inte öka området föroreningsmängder i och med exploateringen föreslås att ett antal lösningar med både renande och fördröjande egenskaper anläggs. I första hand föreslås att parkeringen skevas emot en översilningsyta, i form av ett biofilter så att vattnet från parkeringen renas i växtbäddar med biofilter. Biofiltret kan placeras längs med den västra kanten på parkeringen. I andra hand föreslås att anlägga två mindre öppna avrinningsstråk som därefter ansluts till ett större avrinningsstråk som passerar rakt igenom området. Tillsammans kan dessa två förslag utformas så att föroreningsmängderna inte ökar jämfört med dagens. I tabell nedan redovisas den beräknade ökningen av föroreningsmängden i och med exploateringen, dvs den mängd som anläggningarnas renande effekt bör ha.

Reningseffekten efter utförda åtgärder enligt uträkning i StormTac, jämfört med före exploatering:

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Före åtgärd ug/l	93	1400	10	17	57	0,45	6,1	3,1	0,02	54000	270
Före åtgärd kg/år	0,27	4,1	0,03	0,051	0,17	0,0013	0,018	0,0092	0,000059	160	0,79
Efter åtgärd ug/l	35	870	0,096	0,79	0,21	0,0021	0,68	0,24	0,0029	680	18
Efter åtgärd kg/år	0,055	1,4	0,00015	0,0013	0,00033	3,3E-06	0,0011	0,00038	4,6E-06	1,1	0,028
Reducerad mängd kg/år	0,18	1,9	0,0029	0,017	0,033	0,00016	0,002	0,0023	0,000011	26	0,11
Reningseffekt	77%	58%	95%	93%	99%	98%	65%	86%	70%	96%	80%

Dagvattenföroreningar för den planerade exploateringen före genomförd åtgärd samt efter genomförd åtgärd i form utan en regnbädd med biofilter placerat ungefär i mitten på den planerade parkeringen med areal om 98 m². (Dagvattenutredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, 2017-03-07, WSP)

TILLGÄNGLIGHET

Tillgängligheten regleras av gällande lagstiftning. Allmänt gäller kommunens vägledning för arbete med funktionsnedsättningsfrågor (Lätt och rätt för alla, antagen 2013) samt FN:s konvention om rättigheter för personer med funktionsnedsättningar. En angöringsplats för bilar ska finnas och parkeringsplatser för rörelsehindrade ska kunna ordnas efter behov inom 25 meters gångavstånd från en tillgänglig och användbar entré till publika lokaler, arbetslokaler och bostadshus.

GATOR

För att uppnå kommunfullmäktiges mål om minskade koldioxidutsläpp tillämpar planavdelningen följande prioriteringsordning i planprojekt. I första hand ska gående prioriteras, i andra hand cyklisterna, i tredje hand kollektivtrafikresenärer och leveransfordon, och i sista hand bilister.

Gång- och cykelnät

Ny allmän gång- och cykelbana planeras i samband med planarbetet från utanför planområdet söderut mot Brandbergen centrum i höjd med Vendelsömalmsvägen och Brandbergsleden för att knyta samman stadsdelarna Vendelsöalm och Brandbergen, stärka kopplingen till centrum, samt öka den upplevda tryggheten i trafiken. Planerad bostadsbebyggelse har fasad och entré mot gata och boende kan därmed lätt ta sig mot centrum och service till fots eller med cykel.

Kollektivtrafik

Ny gång- och cykelväg utanför planområdet ökar tillgängligheten till kollektivtrafiken, både genom att möjliggöra cykling till Handens pendeltågsstation, och genom att boende på ett enklare sätt ska kunna ta sig till befintliga busshållplatser vid Kulfångsgatan och Brandbergen centrum.

Gatunät

Infart till planområdet är från Vendelsömalmsvägen i norr, där det idag finns en befintlig infart till förskolan. Denna ska i samband med ny gång- och cykelbana göras om. Planområdet planeras ha kvartersgata för boende, verksamma och besökande.

Parkering

Befintliga parkeringsplatser på kommunens mark som i samband med fastighetsbildning och upprustning av infarten från Vendelsömalmsvägen försvinner föreslås ersättas på motsatt sida om infarten.

HÄLSA OCH SÄKERHET

Buller

För att uppnå Boverkets riktlinjer för buller utomhus för bostadshusen vid Vendelsömalmsvägen, som uppnår en ekvivalentnivå över 60 dB vid fasad, behöver avstegsfall med tyst sida tillämpas. Detta innebär att lägenheter med flera rum i bostadshus i bullerutsatta lägen ska vara genomgående så att minst hälften av rummen hamnar på den tysta sidan, och enrumslägenheter placeras mot den tysta sidan. För detta införs särskild planbestämmelse, ”f2”.

Översvämning

För att inte skador på bebyggelse ska uppstå vid extrema regn behövs avrinningsstråk inom planområdet. Avrinningsstråken föreslås i nord-sydlig riktning inom planområdet för att därefter ledas vidare mot Vendelsömalmsvägen och befintliga diken. Höjdsättning av planen har därför skett för att säkerställa avrinningsstråken, samt skyddsbestämmelse om lägsta färdiga golvnivå.

Miljö kvalitetsnormer

Exploateringen medför, även med föreslagen dagvattenhantering, små ökade utsläpp av bly, kadmium, krom och nickel i förhållande till dagens markanvändning. Dessa ämnen är inte klassade, och det är därför svårt att bedöma påverkan för Drevvikens ekologiska eller kemiska status. Man bör också ha i åtanke att föroreningsberäkningsverktyget StormTac generellt räknar konservativt och att de ökade utsläppen handlar om mycket små volymer, mellan ett halvt gram upp till några gram per år. Halterna av koppar, zink, suspenderat material och olja är heller inte omnämnda i klassningen, men utsläppen av dessa ämnen minskar i och med de föreslagna lösningarna, och i flera fall är den beräknade minskningen stor.

Schematisk höjdsättning av avrinningsstråk (Dagnatten-utredning - Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315, 2017-03-07, WSP)

Det viktigaste ämnet att rena inom detaljplaneområdet med hänsyn till att Drevviken inte uppnår god kemisk status är kvicksilver. Halterna av kvicksilver kommer med de föreslagna lösningarna minska. Utsläppen av kvicksilver från området bedöms bli något lägre efter exploateringen än vad det är idag. De övriga ämnena som leder till Drevvikens icke-goda kemiska status, bromerad difenyleter och tributyltennföreningar, kommer inte exploateringen av planområdet att påverka.

För att inte försämra Drevvikens ekologiska status är det viktigt att fosfor och kväve inte tillförs. Med de föreslagna dagvattenlösningarna minskar utsläppen av fosfor och kväve efter exploatering jämfört med dagens markanvändning, vilket innebär en förbättring för Drevviken.

Sammantaget bedöms inte detaljplanen med föreslagna dagvattenlösningar försämra Drevvikens status eller äventyra uppnåendet av miljö kvalitetsnormerna. Med föreslagna reningsåtgärder för planområdet tillsammans med ytterligare sedimentering av partiklar genom det naturliga jordlagret görs bedömningen att grundvattenförekomsten Vendelsömalms kemiska status inte påverkas negativt.

GEOTEKNIK

Enligt geoteknisk utredning (Sweco, 2016) bedöms det inte föreligga några problem med stabilitet för befintliga samt planerade förhållanden. Källarplan bedöms vara lämpligt att utföra, då de lokalt förekommande lösa jordlagren påträffats inom 1 meters djup från markytan. Ingen risk för skadliga sättningar bedöms föreligga för befintliga eller planerade förhållanden.

Radon

Mätning av markradon i området har utförts 2016-10-26 med markradonmätare av typen Markus 10. Med avseende på radongashalterna från jordluften klassificeras undersökningsområdet som normalradonmark, vilket innebär att grundläggning ska utföras som radonskyddande. För detta införs en särskild planbestämmelse som gäller generellt för planområdet.

TEKNISK FÖRSÖRJNING

Ledningsnät

Trycket i dagens vattenledningar är begränsat. Ledningarna klarar att försörja hus med högsta tappställe +60 meter över havet. Det betyder att högre hus kommer behöva installera egna tryckstegringsstationer, vilket regleras och redovisas i bygglovsskedet. Eventuell tank för boendesprinkler anordnas och bekostas av exploitör inom kvartersmark.

Planområdet är idag inte anslutet till kommunalt vatten och avlopp, men det finns tillgång till ledningar i planområdets direkta närhet. För att planområdet ska kunna ansluta till det kommunala ledningsnätet så behövs nya förbindelsepunkter för vatten och avlopp.

Dagvattenutredning (WSP, 2016) för planområdet visar att befintliga dagvattenledningar i Brandbergen är högt belastade och svämmar över markytan för planområdet redan vid ett 10-årsregn. För ny bebyggelse ska Svenskt Vattens vägledning P110 ”Avledning av dag-, drän- och spillvatten – funktionskrav, hydraulisk dimensionering och utformning av allmänna avloppssystem” (2016) följas, vilket innebär att dagvattensystemet ska vara dimensionerat för att klara ett 20-årsregn utan att svämma över markytan.

För att detta ska kunna uppnås och möjliggöra ny bebyggelse i Brandbergen så måste dagvattnet fördröjas, lämpligen i ett större magasin strax norr om Brandbergsleden samt ett mindre norr

om infarten till planområdet. Planeringen av dessa magasin pågår parallellt med planuppdrag för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315, och avses byggas ut av kommunen i samband med exploatering av planområdet och utbyggnaden av Brandbergens centrumområde.

Kommunala VA-ledningar korsar planområdet och är förlagda inom utmarkerade u-områden i plankartan. För samtliga kommunala VA-ledningar som finns förlagda inom u-områden kommer ledningsrätt att ansökas om, se vidare under fastighetsrättsliga frågor.

Energi

Planområdet ska anslutas till befintligt elnät och fjärrvärmezonen. Befintlig nätstation för el ska mata ny bebyggelse.

Avfall

Utrymme för avfallshantering ska finnas inom planområdet i anslutning till bostäder. Kommunens plan för avfallshantering, antagen i kommunfullmäktige år 2011, ska följas.

Fjärrvärme

Vattenfall har fjärrvärmeledningar inom planområdet som försörjer Brandbergen och Vendelsö-malm.

Ledningarna kommer delvis att behöva flyttas för att möjliggöra uppförandet av flerbostadshuset vid Vendelsömalmsvägen, vilket bekostas av exploitören men utförs av ledningsägaren. Det nya läget för fjärrvärmeledning som flyttas föreslås till ny gång- och cykelväg vid Vendelsömalmsvägen.

Övriga ledningar

Vattenfall har elledningar inom planområdet som bland annat försörjer bangolfen söder om planområdet. Vattenfall har ledning med ledningsrätt i planområdets norra del, som avses att flyttas. Ledningar för optisk fiber med tv och bredband finns i anslutning till planområdet, med ledningar delvis inom planområdets gränser.

DETALJPLANENS KONSEKVENSER

BEHOVSBEDÖMNING – MILJÖKONSEKVENSER

Enligt miljöbalken 6:11 gäller det att kommunen, när man tar fram en detaljplan, alltid ska bedöma om det ska göras en miljöbedömning av detaljplanen. Denna bedömning kallas behovsbedömning och ska alltid göras för detaljplaner med standardförfarande.

Behovsbedömningen är en utredning som ger svar på om detaljplanens genomförande medför en betydande miljöpåverkan. Om kommunen anser att den gör det ska man göra en miljöbedömning, där det bland annat ingår att göra en miljökonsekvensbeskrivning, MKB. Den samlade bedömningen är att planens genomförande inte medför att miljömål åsidosätts. Planförslaget bedöms inte heller leda till negativa effekter på människors hälsa och säkerhet. Detaljplanen bedöms därmed inte innebära någon sådan betydande miljöpåverkan att en fullständig miljöbedömning av detaljplanen behöver göras.

Ekologi och natur

Planområdet består av yngre igenväxningsskog av främst björk och blåbärsbarrskog. Inga hotade och sällsynta arter finns rapporterade i planområdet eller dess närhet. Planen kommer att medföra något negativ påverkan för ekologiska samband då naturmark, som är en del av ett grönstråk, tas i anspråk. Planområdet är inte del av någon regional grönkil och inga höga naturvärden är identifierade på planområdet.

Mark och vatten

Marken i planområdet består av postglacial sand som har god bärighet. Planen kommer att innebära att ytor för infiltration hårdgörs och att avrinningen av dagvatten ökar. Föroreningsmängden kan öka på grund av trafik/parkeringsytor i planområdet. Då planområdet angränsar till grundvattenmagasin kan perkulationen minska och innebära en viss ökad risk för förorening av grundvattnet.

Inga förorenade områden inom eller i närheten av planområdet finns identifierade.

Klimat, luft och ljud

Vendelsömalmsvägen som är en huvudled för biltrafik gränsar till planområdet. Planen ligger i ett kollektivtrafiknära läge och bedöms inte bidra märkbart till ökade biltrafikmängder.

Förslaget innebär att ytor hårdgörs och naturmarken blir bebyggd. Omkringliggande områden präglas av relativt gles bebyggelse varpå förlusten av grönområdena inte bedöms ge någon märkbar effekt på lokalklimatet eller luftkvalitet.

Detaljplanen bedöms inte märkbart påverka bullersituationen negativt med hänsyn till tillkommande trafik. Tillkommande bostäder kommer att utsättas för buller från Vendelsömalmsvägen.

Stadsbild

Den nya exploateringen kommer att bidra till att området norr om Brandbergen förtätas och upplevs som bebyggt, jämfört med dagens oexploaterade intryck. Detaljplanen bedöms inte påverka upplevelsen av Brandbergens centrum. Området kommer att kopplas samman med omgivande områden, och bidra till ökat underlag till Brandbergens centrum.

Kulturmiljö

Det finns inga kulturhistoriskt värdefulla byggnader inom eller i närheten av planområdet.

Sociala värden

Planen har möjlighet att öka tryggheten för trafikanter som rör sig mellan Brandbergen och Vendelsöholm givet att utformningen av planen ökar kontakten mellan byggnader och gata. Tillgängligheten för gång och cykel kan öka i och med ny gång och cykelbana längs Vendelsöholmsvägen anläggs. Planen har närhet till serviceutbud i Brandbergen centrum.

Eftersom allmän platsmark tas i anspråk kan förslaget påverka lokalt rekreativa värden som finns på platsen idag.

Motiverat ställningstagande

Detaljplanen innebär en förtätning på befintlig allmän platsmark som idag består av yngre skogsbestånd utan högre naturvärden eller utpekade rekreativa värden. Med genomförda planåtgärder bedöms den föreslagna exploateringen som positiv för den sociala miljön i Brandbergen, genom ökad tillgänglighet för gång och cykel samt en ökad trygghetsfaktor. Detaljplanen bedöms ej medföra betydande miljöpåverkan.

Planåtgärder för att begränsa projektets miljöpåverkan

- Planen utformas för att minska trafikbuller inom planområdet. Bullerutredning kommer tas fram som ska visa på hur man kan förhålla sig till bullerförordningen.
- Lokalt omhändertagande av dagvatten minskar risken för förorening från parkering.

Behovsbedömningen är utförd av

Anna Seffel, miljöplanerare; Hillevi Eklund, miljöplanerare; Tove Dåderman, planarkitekt

SOCIALA KONSEKVENSER

Det finns uttryckta önskemål om fler äldreboenden i Brandbergen, av vilket visst behov bemöts genom att ett nytt vårdboende uppförs. Äldre invånare som inte behöver vård dygnet runt men som vill söka sig till en tryggare bostad med tillgänglig service, ett så kallat servicehus, berörs dock inte av vårdboendets tänkta verksamhet. Planen medger bostäder för både det tilltänkta vårdboendet och flerbostadshus, vilket också innebär att uppförda byggnader i framtiden kan användas som andra typer av bostäder, som exempelvis servicehus, om behovet skulle uppstå.

Genom att det inom planområdet uppförs både vårdbostäder och vanliga bostäder i olika storlek kommer området att befolkas av en blandning av människor med spridning i åldrarna. Närheten till förskolan från vårdboendet öppnar för möten mellan generationsgränserna och bidrar till en mer blandad stad. Vårdboendets verksamhet innebär också att det finns bemannad personal på plats dygnet runt alla dagar, vilket kan öka tryggheten i området över hela dygnet.

I samband med utbyggnad av planområdet ska även en ny gång- och cykelbana byggas på kommunens mark längs med Vendelsöholmsvägen som förbinder planområdet med Brandbergen centrum i plan med nuvarande körbana. Detta innebär att det både fysiskt och mentalt blir lättare att ta sig till centrum och den service som finns där.

Konsekvenser för barn och unga

I samband med upprustningen av Brandbergen centrum och gång- och cykelstråk i området kommer också den planskilda korsningen som idag går under Brandbergsleden att försvinna. Detta medför att trafikmiljön för barn kan bli mindre säker då körbanan behöver korsas för att nå Brandbergen centrum norrifrån, vilket kan innebära att tillgängligheten blir sämre för barn och unga.

Planområdets närhet till förskolan innebär att fler möten över generationerna kan ske. De nya huskropparna kommer troligen också innebära att det blir en bättre ljudmiljö på förskolebarnens gård.

EKONOMISKA KONSEKVENSER

Uppförandet av ett nytt vårdboende i Brandbergen innebär att fler arbetstillfällen inom kommunen kan uppstå. Eftersom området ligger nära kollektivtrafik med god tillgänglighet till övriga kommunen samt Tyresö och Stockholm kan människor lätt ta sig till sitt arbete, både de som ska arbeta på vårdboendet och de framtida boendena i flerbostadshusen som arbetar utanför Brandbergen.

Nya anläggningar innebär löpande kostnader för drift och underhåll. Ansvarsfördelning för anläggningar beskrivs närmre i genomförandebeskrivningen.

FASTIGHETSKONSEKVENSER

Beskrivning	Fastighet	Förändring
Fastighetsbildning	Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315	Genom fastighetsbildning från fastigheterna Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315 bildas ny fastighet för kvartersmark.
Ledningsrätt	Söderby 2:27 och Söderby huvudgård 4:315	Befintliga allmänna ledningar inom kvartersmark förläggs i detaljplanen med u-område. Ledningsrätt ska bildas.

DETALJPLANENS GENOMFÖRANDE

ALLMÄNT

Denna genomförandebeskrivning har upprättats för att redovisa de organisatoriska, fastighetsrättsliga och tekniska åtgärder som behövs för att åstadkomma ett samordnat och ändamålsenligt genomförande av detaljplanen.

TIDPLAN

Samråd: 8 juli 2016 till 19 augusti 2016

Granskning: 7 april 2017 till 28 april 2017

Kommunfullmäktiges antagande
(detaljplan och marköverlåtelseavtal): 11 september 2017

Genomförandetid

Genomförandetiden är 5 år och påbörjas direkt efter det att planen vunnit laga kraft.

Under genomförandetiden har fastighetsägarna en garanterad rätt att få bygga i enlighet med detaljplanen. Om ändring eller upphävande av detaljplanen sker under denna tid kan kommunen bli ersättningskyldig gentemot fastighetsägarna för den skada de lider. Efter genomförandetidens slut fortsätter detaljplanen att gälla till dess att den ersätts, ändras eller upphävs. Byggrätten är dock då inte längre säkerställd och kommunen kan efter denna tid ersätta, ändra eller upphäva detaljplanen utan att behöva utge ersättning till berörda fastighetsägare för outnyttjade byggrätter som går förlorade.

ORGANISATORISKA FRÅGOR

Ansvarsfördelning

Haninge kommun är huvudman för gator och allmän platsmark. Kommunen är därmed ansvarig för utbyggnad av gator och allmän platsmark samt för framtida drift och underhåll.

Exploatören/fastighetsägaren ansvarar för planens genomförande inom kvartersmark samt för framtida drift och underhåll av byggnader, gator och andra anläggningar inom kvartersmark.

Respektive ledningshavare för till exempel el och tele inom planområdet ansvarar för utbyggnaden av sina respektive nät. Inom allmän platsmark samordnas dessa utbyggnader med de kommunala anläggningsarbetena. Kommunen erbjuder samförläggning av ledningar. Ledningsägare är ansvarig gentemot sina abonnenter. Kostnaden för nya nät samt eventuell utökning av befintlig station belastar ledningsägaren. Om befintliga ledningar påverkas av enskilt byggande bekostas nödvändig flytt i normalfall av fastighetsägaren, men flytten utförs av ledningsägaren.

Övrigt

Haninge kommun äger marken inom planområdet men har tecknat ett markanvisningsavtal med Danator AB.

TEKNISKA FRÅGOR

Trafik

Angöring till planområdet sker från Vendelsömalmsvägen i norr och säkras i planen genom utfartsförbud mot parkvägar. Parkering för bostädernas och vårdbostädernas behov anordnas inom kvartersmark.

Vatten och avlopp

Bebyggelsen ska anslutas till det kommunala VA-nätet (ledning för vatten, spillvatten och dagvatten) vid av kommunen angiven förbindelsepunkt. Kommunen är huvudman för det kommunala VA-systemet och står för utbyggnad, drift och underhåll av ledningarna. Från förbindelsepunkt står exploatör/fastighetsägaren för utbyggnad, drift och samtliga kostnader.

Kommunala VA-ledningar korsar planområdet och är förlagda inom utmarkerade u-områden i plankartan. För samtliga kommunala VA-ledningar som finns förlagda inom u-områden kommer ledningsrätt att ansökas om, se vidare under fastighetsrättsliga frågor.

Upprättandet av nya förbindelsepunkter finansieras genom uttag av VA-avgifter, enligt Lagen om allmänna vattentjänster. VA-verksamheten i Haninge kommun är helt avgiftsfinansierad, vilket innebär att inga skattemedel tillförs. Avgiften som varje fastighetsägare åläggs att betala, då förbindelsepunkten är upprättad och anvisad av kommunen, bestäms av den vid varje tidpunkt gällande VA-taxan.

Dagvattenhantering

Hantering av dagvatten inom kvartersmark ska utföras och bekostas av fastighetsägaren.

Fjärrvärme

Vattenfall Värme har fjärrvärmeledningar inom planområdet som avses att flyttas för att ej hamna inom kvartersmark. Omläggning av ledningar för ny bebyggelse utförs av ledningsägaren och bekostas av exploatör.

Övriga ledningar

Respektive ledningshavare för till exempel fjärrvärme, el och tele inom planområdet ansvarar för sina ledningar, samt att ledningarna finns säkrade med någon form av rättighet. Om befintliga ledningar påverkas av enskilt byggande bekostas nödvändig flytt i normalfall av den fastighetsägaren, men flytten utförs av ledningsägaren.

Byggetablering, byggtrafik och tillgänglighet

I god tid före byggstart ska exploatör samråda med kommunen om angöring för byggtrafik. Tillgänglighet och tekniska anslutningar ska säkerställas under hela utbyggnadsperioden. Med tillgänglighet avses allmänhetens tillgång till angränsande kvarter och rekreationsområden.

Utbyggnaden ska ske miljömässigt med källsortering av bygg- och rivningsmaterial med mera.

Erforderliga åtgärder för att förhindra förorening av dagvatten ska vidtas.

Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser ska följas. Sprängningsarbeten ska planeras och utföras enligt gällande föreskrifter.

AVTAL

Före antagande av detaljplanen ska ett marköverlåtelsesavtal tecknas mellan kommunen och exploatören. Själva marköverlåtelsen sker först när detaljplanen antagits och vunnit laga kraft samt bygglov och startbesked har erhållits. Dessutom ställer kommunen i vissa fall särskilda krav på att anläggningsarbeten påbörjats före överlåtelsen sker. I marköverlåtelsesavtalet regleras köpeskilling, tillträde, marköverföring, tryggande av ledningars placering, utbyggnadsåtagande samt andra genomförandefrågor.

Ledningshavare ansvarar för att lösa rättigheter för sina respektive ledningar. I övrigt ska erforderliga avtal tecknas mellan berörda parter.

FASTIGHETSRÄTTSLIGA FRÅGOR

Fastighetsbildning

Fastighetsbildningsfrågor (avstyckning, fastighetsreglering med mera), bildande av gemensamhetsanläggningar och andra fastighetsrättsliga frågor handläggs av lantmäterimyndigheten efter ansökan från fastighetsägare.

Fastigheterna inom planområdet ägs idag av kommunen. Fastighetsbildning inom detaljplan kommer att kunna ske när detaljplanen vunnit laga kraft.

EKONOMISKA FRÅGOR

Kostnader

Kommunens kostnader för utbyggnad av den allmänna platsmarken i samband med planläggning och utbyggnad av planområdet kommer att tas ut i markpriset.

Kommunens kostnader för utbyggnad av vatten och avlopp till planområdet kommer att finansieras genom uttag av VA-avgifter, enligt lagen om allmänna vattentjänster. Avgiften som varje fastighetsägare åläggs att betala, då förbindelsepunkt är upprättad och anvisad av kommunen, bestäms av den vid varje tidpunkt gällande VA-taxan.

Fastighetsägaren svarar för alla exploateringskostnader inom kvartersmark samt för flytt av fjärrvärmeledning.

Kommunen ansöker om och bekostar inrättande av den nya fastigheten samt ledningsrätt för de kommunala VA-anläggningarna. Övrig fastighetsbildning såsom bildande av servitut, gemensamhetsanläggning etcetera bekostas av fastighetsägare för nybildad fastighet.

ADMINISTRATIVA FRÅGOR

GENOMFÖRANDETID

Detaljplanens genomförandetid är 5 år från det planen vinner laga kraft. Under genomförandetiden har fastighetsägaren en garanterad rätt att bygga i enlighet med planen och detaljplanen får inte ändras utan att synnerliga skäl föreligger. Efter genomförandetidens utgång fortsätter planen att gälla, men den kan då ändras eller upphävas utan att fastighetsägaren har rätt till ersättning (för exempelvis förlorad bygg rätt).

MEDVERKANDE TJÄNSTEMÄN

Tove Dåderman, planarkitekt, stadsbyggnadsförvaltningen
Ida Karlsén Hultman, exploateringsingenjör, kommunstyrelseförvaltningen
Ulf Warrén, VA-ingenjör, stadsbyggnadsförvaltningen
Karin Österdahl, anläggningsingenjör, kommunstyrelseförvaltningen
Ulrika Dahlbeck Bredolo, bygglovsingenjör, stadsbyggnadsförvaltningen
Jenny Blom, landskapsarkitekt, stadsbyggnadsförvaltningen
Isabell Eframsson, förrättningslantmätare, stadsbyggnadsförvaltningen
Anna Seffel, miljöplanerare, konsult Ekologigruppen
Hillevi Eklund, miljöplanerare, konsult Ekologigruppen
Kai Nurmi, vägmästare, stadsbyggnadsförvaltningen
Ida-Maria Classon, planarkitekt, stadsbyggnadsförvaltningen
Sofia Anesäter Olsson, planarkitekt, stadsbyggnadsförvaltningen
Andreas Paulsson, stadsarkitekt, stadsbyggnadsförvaltningen
Anna Lina Axelsson, enhetschef plan, stadsbyggnadsförvaltningen

	Beskrivning	Värdering			Förslagets påverkan på...	Påverkan					Betydande miljöpåverkan
		Mycket värdefull	Värdefull	Inte värdefull		Positiv	Neutral	Något negativ	Negativ	Mycket negativ	
EKOLOGI & NATUR											
Natur	Inga riksintressen eller andra lagskydd för naturmiljö finns inom/i planområdets närhet										
Biotoper	Planområdet består av yngre igenväxningsskog av främst björk och blåbärsbarrskog. Området bedöms inte ha något högre naturvärde				Planen kommer att ta naturmark i anspråk. Då högre naturvärde saknas medför ingreppet bara något negativ påverkan.						
Hotade & sällsynta arter	Inga hotade och sällsynta arter finns rapporterade (artportalerna) i planområdet eller dess direkta närhet.										
Spridningskorridorer/gröna kilar	Inte del av regional grönkil. Området kan dock sägas ingå i ett grönstråk som går från östra delen av kommunen in mot Nynäsvägen.				Planen kommer medföra något negativ påverkan för ekologiska samband då naturmark, som är ett del av ett grönstråk, tas i anspråk.						
Biologisk produktion	Ingen biologisk produktion										
MARK											
Markförhållanden (geologi)	Postglacial sand.				Bärighet på sand är god.						
Översvämning/dagvatten	Området har mycket god infiltrationskapacitet. Området infiltrerar möjligen även vatten från kringliggande hårdgjorda ytor.				Planen kommer att innebära att ytor för infiltration hårdgörs och att avrinningen av dagvatten ökar. Se även avrinning dagvatten.		(x)				
VATTEN											
Grundvatten	Planområdet gränsar i norr mot grundvattenmagasin.				Angränsar till grundvattenmagasin. Perkulationen kan minska. Viss ökad risk för förorening av grundvattnet.			(x)			
Ytvatten	Ingen ytvattenförekomst inom eller i närheten av planområdet.										
Avrinning av dagvatten	Dagvatten rinner från planområdet till Norrby Gärde/Drevviken, vars mark i dagsläget är mättad med höga grundvattennivåer. Drevviken har otillfredställande Ekologisk status och uppnår ej god kemisk status enligt förslag				Planen kommer att innebära att ytor för infiltration hårdgörs och att avrinningen av dagvatten då ökar. Föroreningsmängden kan öka på grund av trafik/parkeringsytor i planområdet.		(x)				
HÄLSA/SÄKERHET											
Förorenade områden	Inga förorenade områden inom eller i närheten av planområdet. Området är oexploaterat sedan tidigare.										
Buffertz/skyddsavstånd	Inga verksamheter som kräver skyddsavstånd.										
KLIMAT/LUFT/LJUD											
CO2 - utsläpp	Platsen för projektet gränsar till huvudled för biltrafik, Vendelsömalmsvägen.				Planen ligger i ett kollektivtrafiknära läge och bedöms inte bidra märkbart till ökade biltrafikmängder.						

Stadsbyggnadsförvaltningen														
Lokalklimat (ljus/temp/vind)	Planområdet består till stor del av yngre skog samt en öppen oskyddad grusyta.				Planen innebär att ytor hårdgörs och naturmarken blir bebyggd. Omkringliggande områden präglas av relativt gles bebyggelse varpå förlusten av grönområdena inte bedöms ge någon märkbar effekt på lokalklimatet.									
Luftkvalitet/lufrörelser	Planområdet ligger i parkmiljö och är inte instängt.				Planen kommer inte innebära någon märkbar försämring av luftkvalitet/lufrörelser.									
Tysta/ostörda zoner	Ej tyst/ostörd zon.													
Buller	Planområdet ligger i aslutning till Vendelsömalmsvägen, en av kommunens huvudgator, och påverkas därför av trafikbuller.				Planen bedöms inte märkbart påverka bullersituationen negativt med hänsyn till tillkommande trafik. Tillkommande bostäder kommer att utsättas för buller från Vendelsömalmsvägen. Planen utformas för att minska trafikbuller inom planområdet. Bullerutredning kommer tas fram som ska visa på hur man kan förhålla sig till bullerförordningen.			(x)			x			
(STADS-)LANDSKAP														
Landmärken	Planområdet ligger nära Brandbergen centrum som är en viktig knutpunkt för Brandbergen. Ett 18 våningar högt hus planeras vid centrum, vilket i framtiden kommer fungera som landmärke.				Planen kommer att bidra till att området norr om Brandbergen förtätas och upplevs som bebyggt, jämfört med dagens oexploaterade intryck. Detaljplanen bedöms inte påverka upplevelsen av brandbergens centrum.									
Upplevelsevärden	Vendelsömalmsvägen och kopplingarna till Brandbergen C är trafikseparerade, varför bilvägarna kan verka som barriärer. Planområdet är litet och rymmer inga betydande upplevelsevärden.				Planen påverkar inga betydelsefulla upplevelsevärden.									
Utblickar	Planområdet syns från busshållplatsen vid Brandbergen centrum, som är belägen på en högre marknivå.				Planområdet innehåller inga platser med betydelsefulla utblickar men kommer synas från Brandbergens centrum.									
Struktur	Området är obebyggt och består av skogsdungar och en öppen grusyta. Det finns GC-stråk i den befintliga parkmiljön.				Planen innebär att skogsdungarna bebyggs och att ny infrastruktur anläggs. Området kommer att kopplas samman med omgivande områden.									
KULTURMILJÖ														
Byggnader	Det finns inga kulturhistoriskt värdefulla byggnader inom planområdet. Brandbergen är utbyggt under 1970-talet, vilket också präglar arkitekturen. I områdena kring centrum är bebyggelsen hög, upp till åtta våningar medges i befintliga detaljplaner.				Planen kommer inte att påverka några kulturhistoriska byggnader negativt.									
Fornlämningar	Inga fornlämningar finns registrerade inom eller i närheten av planområdet.													
SOCIALA VÄRDEN														

Stadsbyggnadsförvaltningen Mötesplats & Rörelsestråk	Del av gång- och cykelstråk som förbinder Brandbergens olika delar går genom planområdet. Brandbergen centrum utgör en mötesplats.				Planen kan skapa nya kopplingar och rörelsestråk och bidra till ökat underlag till Brandbergen centrum.						
Tryggt	Planområdet består till stor del av tät vegetation och är inte upplyst.				Planen har möjlighet att öka tryggheten för trafikanter som rör sig mellan Brandbergen och Vendelsömalm givet att utformningen av planen ökar kontakten mellan hus och gata.	(x)					
Rekreativ miljö	Planområdet är planlagt som park och innefattar öppna gräsytor, gång- och cykelvägar samt skogsdunge med yngre trädbestånd och blåbärsrik markvegetation.				Planområdet kan påverka lokalt rekreativa värden som finns på platsen idag.						
LÄGE											
Tillgänglighet	Busshållplats vid Kulfångsgatan med avgångar mot Brandbergen C, Handen, Tyresö och Stockholm. I dagsläget saknas gångbana längs med Vendelsömalmsvägens östra del mot centrum. Närhet till Brandbergen centrum.				Planen kommer att öka tillgänglighet för gång och cykel i och med ny gc-bana längs Vendelsömalmsvägen. Planen har närhet till serviceutbud i Brandbergen centrum.						
Förtätning	Ja.				Förtätning som binder samman kommundelarna Vendelsömalm och Brandbergen.						

(X) - situation med planåtgärd

X - situation utan planåtgärd

Detaljplan för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315
Brandbergen, Haninge kommun

GRANSKNINGSUTLÅTANDE

BAKGRUND

Kommunstyrelsen beslutade 2015-06-17, § 175 att ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att upprätta detaljplan för Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315. Syftet med detaljplanen är att skapa förutsättningar för utbyggnad av vårdboende samt bostäder inom del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315.

HUR SAMRÅDET OCH GRANSKNING HAR BEDRIVITS

Förslag till detaljplan har upprättats 2017-03-17. Planförslaget har varit föremål för samråd under tiden 2016-07-08 till 2016-08-19 med berörda myndigheter, fastighetsägare med flera. Under samrådstiden har planhandlingarna varit utställda i Haninge kommunhus foajé och på kommunens hemsida www.haninge.se.

Därefter sändes det reviderade planförslaget ut på granskning under tiden 2017-04-07 till 2017-04-28. Förslaget var även utställt i Haninge Kommunhus foajé och på kommunens hemsida www.haninge.se.

INKOMNA YTTRANDE

Under granskningstiden har 7 skriftliga yttranden inkommit. De inkomna yttrandena finns att ta del av i sin helhet på planavdelningen. I detta dokument är remissynpunkterna sammanfattade och sammanställda samt åtföljda av planavdelningens kommentarer. Sist i dokumentet görs en sammanställning av de revideringar som gjorts i planförslaget.

Följande har lämnat yttranden utan erinran:

Instans:	Inkommen:
Gymnasie- och vuxennämnden	2017-04-10
Luftfartsverket	2017-04-10
Kultur- och fritidsförvaltningen	2017-04-10
Länsstyrelsen	2017-04-24

Följande yttranden med synpunkter har inkommit under granskningen:

Myndigheter, kommunala nämnder med flera

Skrivelse nr:	Instans:	Inkommen	Synpunkterna tillgodosedda
1	Grund- och förskolenämnden	2017-04-18	Besvarade
2	Trafikförvaltningen	2017-04-18	Besvarade

Övriga inkomna synpunkter

Skrivelse nr:	Namn:	Inkommen	Synpunkterna tillgodosedda
3	BRF Lerduvan	2017-04-11	Nej

SAMMANSTÄLLNING AV INKOMNA SYNPUNKTER MED PLANAVDELNINGENS KOMMENTAR

Synpunkter från myndigheter, organisationer och kommunala nämnder

1. GRUND- OCH FÖRSKOLENÄMNDEN

Yttrande:

Den här enskilda detaljplanen påverkar inte enskilt lokal resursbehoven inom förskola och grundskola i den här kommundelen. Men däremot är den här kommundelen ett utvecklingsområde som kommer att växa framöver och av den anledningen kan det bli aktuellt för utbildningsförvaltningen att i kommande detaljplaner efterfråga tomter för framförallt nya förskolor.

Planavdelningens kommentar:

Planavdelningen är medveten om att en utveckling av Brandbergen med nya bostäder kommer att medföra ett behov av fler förskoleplatser i kommundelen, och samarbetar gärna med utbildningsförvaltningen i det framtida arbetet med att lokalisera ny mark för förskola.

2. TRAFIKFÖRVALTNINGEN

Yttrande:

Trafikförvaltningens synpunkter från samrådsskedet har tillgodosetts. Det ser ut som att utrymme för angöring finns i anslutning till föreslagen bebyggelse, men det bör säkerställas att detta utrymme möjliggör angöring för färdtjänst.

Planavdelningens kommentar:

Planavdelningen kan konstatera att det finns gott om utrymme för att angöra och vända färdtjänstbuss i anslutning till planerad bebyggelse.

Övriga inkomna synpunkter

3. BRF LERDUVAN

Yttrande:

Detaljplanen för del av Söderby 2:27 och del av Söderby Huvudgård 4:315 ligger som granne till vårt bostadsområde som utgörs av BRF Lerduvan på Kulfångsgatan. Tomterna skiljs idag av en bilväg. Höghusen på Kulfångsgatan är byggda så att vardagsrum och sovrum i flertalet lägenheter vetter ut mot bilvägen.

Den föreslagna bebyggelsen kommer inverka negativt på våra hus och de boendes intressen. En ökad bebyggelse på de föreslagna områdena innebär även en ökad biltrafik. Vi har idag, trots att det finns viss skog samt viss befintlig bebyggelse på angränsande tomt Söderby 2:773 och 6:67, en tydlig bullernivå från bilvägen. Skulle mer trafik tillkomma skulle det bli störande då ökad trafik medför både högre ljudnivå men även mer frekvent störande ljud då antalet passerande fordon skulle öka och även passera med tätare tidsintervall än i nuvarande läge.

I nuläget utgörs en stor del av vår utsikt av de träd och grönska som växer på områdena som detaljplanen omfattar. Skulle det byggas där skulle det innebära att växtligheten skulle tas bort

alternativt helt skymmas av den planerade bebyggelsen. Det ger följande negativa konsekvenser för ljusinsläpp och utsikten som har en viktig roll för trivseln för oss boende i BRF Lerduvan:

- I nuläget är en stor del av våra hus ekonomiska värde på bostadsmarknaden just att de har utsikt över mer öppna områden som även ger ett grönt inslag och upplevelsen av att bo i skogen med fridfull utsikt. Lägenheterna i vår förening säljs idag med just det argumentet att det är storslagen och fri utsikt vilket även ger ett ekonomiskt mervärde. Skulle detta försvinna skulle det sänka marknadsvärdet på lägenheterna i vår förening. Det är få bostadsföreningar som kan erbjuda boende i höghus i tätort med känslan av att bo mer avskilt och utan känslan av stadsmiljö där gröna inslag saknas eller öppna ytor.
- Ljusinsläppet skulle påverkas negativt då det i dagsläget är just den fria yta i den föreslagna detaljplanen som ger ett fantastiskt ljus. I nuläget går det att se soluppgången redan från första våningen i flertalet lägenheter. Även detta är en bidragande faktor för trivseln i vår förening och även något som ökar lägenheternas värde och gör dem attraktiva på bostadsmarknaden. Den föreslagna bebyggelsen uppges inte överskrida 20 meters höjd. Dock är det tillräckligt för att ge ett försämrat ljusinsläpp och även försämra utsikten.
- Själva byggandet i sig medför även en hög bullernivå som kommer höras till husen i BRF Lerduvan. I våra hus är det enbart sovrum och vardagsrum som vetter ut mot gatan och den sida som bygget är föreslaget. Det medför att sovrum och vardagsrum drabbas av bullret från bygget vilket försämrar vår livskvalitet markant.

Det har tidigare beskrivits när ni presenterade detaljplanen att de föreslagna områdena inte har några rekreativa värden. Det anser vi är en felaktig beskrivning. Grusplanen som finns på ytan används av ambulerande tivolin och cirkusar vilket ger både barnfamiljer och övriga boende i närmiljön ett stort rekreativt värde. Ytan används utöver detta till att spela fotboll, kubb samt boule på. Dessa aktiviteter skulle behöva ske någon annan stans om ytan bebyggs. Det finns i nuläget ingen sådan yta inom lika nära avstånd.

Planavdelningens kommentar

Vendelsömalmsvägen gränsar i väster med fastigheterna Söderby 2:773 och Söderby 6:67, vilka är grannfastigheter med Söderby 1:840 (fastigheten för BRF Lerduvan), och i öster med planområdet för rubricerat ärende. I Brandbergens utvecklingsprogram pekas området kring Brandbergsleden och Vendelsömalmsvägen ut som utvecklingsområde. I gällande översiktsplan är samma område markerat som utvecklingsområde med medeltät stadsbygd kopplat till den regionala stadskärnan. Utbyggnad av planområdet är en del av förtätningen av Brandbergen och ligger i linje med gällande styrdokument.

En vidare utveckling av Brandbergen som helhet innefattar även att gröna ytor får möjlighet att säkras och vidareutvecklas. En förtätning av stadsdelen längs med huvudgatorna innebär dock att vissa gröna ytor försvinner, eftersom kommundelen är uppbyggt enligt trafikseparerade ideal och därmed gett upphov till impediment längs med trafiklederna.

Planavdelningen vill förtydliga att planbeskrivningen påpekar att planområdet kan innefatta lokala rekreativa värden. Dock finns inga utpekade rekreativa värden för planområdet i kommunens översiktsplan.

En 3D-modell av planområdet med omgivningar har till antagandet upprättats och finns tillgänglig på projektets hemsida. Modellen redovisar bland annat hur skuggningen från föreslagna bebyggelse påverkar den befintliga omgivningen. 3D-modellen visar att projektet under vinterhalvåret delvis skuggar bebyggelsen på Söderby 1:840 under gryning. Skuggeffekterna

på kringliggande byggnader bedöms vara acceptabla, bland annat eftersom påverkan är liten under sommarhalvåret.

Trafikbullerutredning för detaljplanen visar att ekvivalent och maximal bullernivå inte beräknas överstiga Boverkets rekommendationer. Gränsen för ekvivalent bullernivå vid fasad är enligt Boverkets rekommendationer 55 dB(A), och maximal bullernivå 70 dB(A). Dessa gränser går väster om Vendelsömalmsvägen vid fastigheterna Söderby 2:773 och Söderby 6:67, och Söderby 1:840 bedöms därför vara skyddat från skadligt trafikbuller.

Synpunkter kring störningar under byggandet vidarebefordras till ansvarig för genomförande av kommunens gator och anläggningar inom planområdet. Naturvårdsverkets allmänna råd om buller från byggarbetsplatser ska följas.

SAMMANSTÄLLNING AV REVIDERINGAR AV PLANFÖRSLAG

- Felaktig plushöjd (+50,7) har tagits bort från plankartan.
- Förtydligande kring att förslaget vårdboende möjliggör parlägenheter som även kan kopplas av och vara fristående, vilket innebär att antal lägenheter i vårdboendet är 72-78 stycken.
- Redaktionella ändringar i planbeskrivning avseende grammatik och layout.

Uppdrag Vårdboende Brandbergen Centrum
Beställare Haninge Kommun
Att Tove Dåderman
Handläggare Jan Pons
Rapportnr 1320020362

Datum 2016-03-17

Ramböll Sverige AB
Box 17009, Krukmakargatan 21
104 62 Stockholm

T: +46-10-615 60 00
D: +46-10-615 64 55
F: +46-10-615 20 00
www.ramboll.se

Unr 1320020362

Ramböll Sverige AB
Org nr 556133-0506

Trafikbullerutredning

Vårdboende Brandbergen Centrum

Sammanfattning

Ramböll akustik har på uppdrag av Haninge kommun beräknat trafikbullernivå vid fastighet Söderby 2:27 m.fl. söder om Brandbergen Centrum. Trafikbuller har beräknats 2 meter över mark vilket motsvarar första bostadsvåningen på planerad bebyggelse samt som fasadljudnivåer vilka redovisas som högsta ljudnivå någonstans på fasad.

Trafikbullernivåer för hus E är under riktvärdet Leq 55 dBA vilket ger mycket goda möjligheter till bostäder.

Lamellhus hus A-D nära Vendelsömalmsvägen får fasadljudnivåer över riktvärdet Leq 55 dBA på fasad mot vägen, dock finns tillgång till bullerdämpad sida vilket ger goda möjligheter att utnyttja avstegsfall enligt Förordning (2015:216).

Inom området finns stora ytor med där maximala trafikbullernivåer är under 70 dBA där uteplats kan anläggas.

1. Bakgrund

Ramböll Akustik har fått i uppdrag att utföra en inledande trafikbullerutredning kring Brandbergen Centrum som underlag för planarbete. Tidigt byggnadsförslag finns från exploatör och har digitaliserats.

2. Allmänt om trafikbuller

När man talar om buller används ofta begreppen *ekvivalent ljudnivå* (L_{Aeq}), som är den genomsnittliga ljudnivån under en given tidsperiod, vanligtvis ett dygn, och *maximal ljudnivå* (L_{Amax}), som är den högsta förekommande ljudnivån under en viss period.

Ekvivalent ljudnivå fungerar relativt bra som mått om bullerkällan är en starkt trafikerad väg med någorlunda jämnt flöde. Maximal nivå ger ett bättre mått på bullerpåverkan från en mindre väg där enstaka fordon kan ge en avsevärd störning, särskilt vid bostäder nattetid.

Vägtrafikbuller består av flera oönskade ljud, och inte av enstaka rena toner. En liten stegring av bullernivån kan öka störningen högst påtagligt. Om antalet fordon på en väg fördubblas ökar ljudnivån med 3 dB(A), vilket nära nog upplevs som en fördubbling av störningen. För varje decibel starkare buller ökar störningarna med 20 %, i medel per person (Källa: Trafikverket).

2.1 Hälsokonsekvenser, störningseffekt

Buller är i första hand en hälsofråga. Sömnstörningar på grund av buller kan med tiden ge allvarliga hälsoeffekter. Påverkan på sömn har konstaterats vid ljudnivåer över 45 dB(A). Risken för sömnstörningar ökar med antalet bullertillfällen. Långvarig exponering kan leda till ökad stress som innebär förhöjd risk för hjärt- och kärlsjukdomar. Även om man inte upplever sig som störd kan man påverkas negativt.

3. Riktvärden för trafikbuller vid bostäder

3.1 Nationella riktvärden

Nedan sammanfattas de av Riksdagen antagna riktvärdena för trafikbuller som bör tillämpas vid nybyggnad eller väsentlig ombyggnad av trafikinfrastruktur, samt vid nybyggnad av bostäder (Förordning (2015:216) om trafikbuller vid bostadsbyggnader). Riktvärdena gäller för permanentbostäder, fritidsbostäder, samt vårdlokaler där vårdtagare vistas under bostadsliknande förhållanden. För Förordningen gäller även att i de fall utomhusriktvärdena inte kan minskas med tekniskt möjliga och ekonomiskt rimliga åtgärder ska inriktningen vara att inomhusnivåerna inte överskrids.

Riktvärdena är:

Buller från spårtrafik och vägar bör inte överskrida:

1. 55 dBA ekvivalent ljudnivå vid en bostadsbyggnads fasad^{a,b}
2. 50 dBA ekvivalent ljudnivå samt 70 dBA maximal ljudnivå vid en uteplats om en sådan ska anordnas i anslutning till byggnaden^c

^a För en bostad om högst 35 kvadratmeter gäller i stället för vad som anges i 1 att bullret inte bör överskrida 60 dBA ekvivalent ljudnivå vid bostadsbyggnadens fasad.

^b Om den ljudnivå ändå överskrids bör:

3. minst hälften av bostadsrummen i en bostad vara vända mot en sida där 55 dBA ekvivalent ljudnivå inte överskrids vid fasaden
4. minst hälften av bostadsrummen vara vända mot en sida där 70 dBA maximal ljudnivå inte överskrids mellan kl. 22.00 och 06.00 vid fasaden.

^c Om den ljudnivå om 70 dBA maximal ljudnivå ändå överskrids, bör nivån dock inte överskridas med mer än 10 dBA maximal ljudnivå fem gånger per timme mellan kl. 06.00 och 22.00.

För övriga lokaler och områden saknas bindande riktvärden men bland andra Naturvårdsverket och Trafikverket tillämpar följande värden som allmänna råd eller planeringsmål.

- Undervisningslokaler, vårdlokaler: 30 dB(A) ekvivalentnivå inomhus, samt 55 dB(A), frifältsvärde, ekvivalentnivå utomhus
- Arbetslokaler för tyst verksamhet, kontor o dyl: 40 dB(A) ekvivalentnivå inomhus
- Rekreatiomsområden i tätort: 55 dB(A) ekvivalentnivå för vardagsmedeldygn

Krav gällande trafikbullernivåer inomhus för alla typer av byggnader utom industrilokaler finns i Boverkets byggregler (BBR), med hänvisning till Svensk

standard SS 25267 (bostäder) samt SS 25268 (vårdlokaler, undervisningslokaler dag- och fritidshem, kontor och hotell). Dessa tillämpas vid nyplanering av byggnader.

Ljudklass C motsvarar normalstandard och är det minimikrav som skall uppfyllas enligt BBR. Det finns även klasser med högre ljudkrav, där ljudklass B ger hög ljudstandard och ljudklass A ger mycket hög ljudstandard.

4. Beräkningsförutsättningar

4.1 Avgränsningar

Bullerutredningen avser en fastighet Söderby 2:27 m.fl söder om Brandbergsleden, se figur 1 nedan. Buller från vägtrafik på Brandbergsleden och Vendelsömalmsvägen har beräknats mot fastigheten.

Figur 1. Studerat område.

4.2 Beräkningsmetod

Ekvivalent och maximal ljudnivå från vägtrafikbuller har beräknats enligt Nordisk beräkningsmodell, rev 1996, i datorprogrammet SoundPLAN 7.3. Beräkningsresultaten förutses enligt standard ha en noggrannhet på ± 3 dB-enheter.

4.3 Indata

Erhållen från Haninge kommun 2016-03-04.

Terräng, bebyggelse

"BASKARTA.dwg"

Planförslag

"20160224-Haninge-pres.pdf"

Trafik

"Haninge_Dygn_norr.pdf"

Tabell 1. Vägtrafik år 2014

Väg	Fordon per dygn	Andel tung trafik [%]	Hastighet [km/h]
Brandbergsleden			
Väster om Vendelsömalmsvägen	6050	5	30
Öster om Vendelsömalmsvägen	7200	5	30
Vendelsömalmsvägen	4725	5	50

5. Resultat

Trafikbuller har beräknats 2 meter över mark vilket motsvarar första bostadsvåningen på planerad bebyggelse samt som fasadljudnivåer för varje våning.

Fasadljudnivåer blir som högst Leq 63 dBA och Lmax 83 dBA för lamellhus hus A-D. Detta överskrider riktvärdet 55 dBA och även rekommendation för fasadnivåer, Leq 60 dBA, för små lägenheter.

Fasadljudnivåer för hus E blir Leq 52 dBA och Lmax 69 dBA vilket uppfyller krav på trafikbullernivåer och inga vidare åtgärder krävs.

Det finns stora ytor i direkt anslutning till båda föreslagna husen med trafikbullernivåer under Lmax 70 dBA där bullerdämpad uteplats kan anordnas.

Tabell 2. Utbredningskartor, ljudnivå 2 meter över mark.

Nr	Beräkningsfall
01	Ekvivalent ljudnivå
02	Maximalljudnivå

5.1 Åtgärdsförslag Hus A-D

5.2 Trafik

Bästa sättet att minska trafikbuller är vid källan.

Hastighetssänkning på Vendelsömalmsvägen från 50 km/h till 40km/h sänker ekvivalent trafikbullernivå med strax under 2 dB-enheter, ingen förändring av maximala nivåer.

Halvering av trafikmängd kommer sänka ekvivalent trafikbullernivå med strax 3 dB-enheter och maximal nivå med 2,5 dB-enheter.

Om enbart tung trafik halveras på sträckan kommer maximal trafikbullernivå sänkas med 2,5 dB-enheter och ekvivalent med 0,5 dB-enheter.

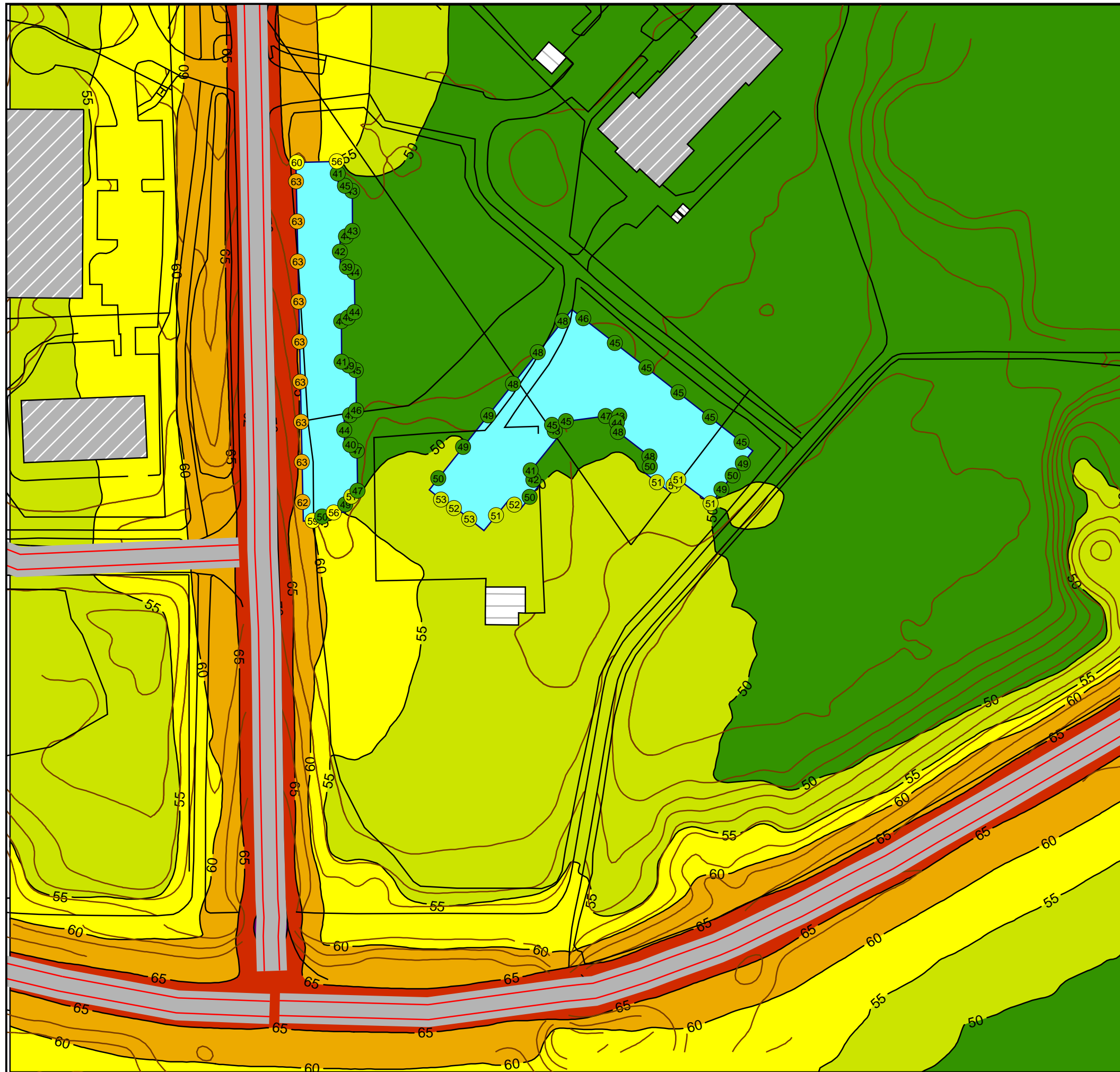
5.3 Utformning

Om genomgående lägenhet planeras så att minst hälften av boningsrummen får tillgång till fönster mot bullerdämpad sida kan god ljudmiljö inomhus erhållas.

Alternativt kan byggnad utföras så att tät loftgång planeras mot väg för att minska buller mot bostäder.

5.4 Placering

För att minska trafikbullernivåer på fasad till 60 dBA kan byggnad flyttas yttrebyggare ca 6m från vägmitt. För att uppfylla 55 dBA på fasad bör byggnad flyttas ytterligare 20m från vägmitt.

Haninge kommun
 Uppdrag: Vårdboende Haninge
 Uppdragsnr. 1320020362

Karta
AK01

Framtida situation
 Scenario Fullständig utbyggnad

Ekvivalentnivå från vägtrafik
 2 m över mark
 samt fasadljudnivå som högsta
 nivå på fasad

Beräkning fasad trafikbuller v1 160317
 Result number 3
 Calculation in 2 m above ground

Project engineer: Jan Pons
 Created: 2016-03-17
 Processed with SoundPLAN 7.3, Update 2013-10-31

Ljudnivå LAeq24
 i dB(A), inkl fasadreflex
 Fasadnivåer som frifältsvärde

80 <	<= 80
75 <	<= 75
70 <	<= 70
65 <	<= 65
60 <	<= 60
55 <	<= 55
50 <	<= 50

Teckenförklaring

- Väg
- Föreslaget vårdboende
- Övrig bebyggelse

Facade Noise Map

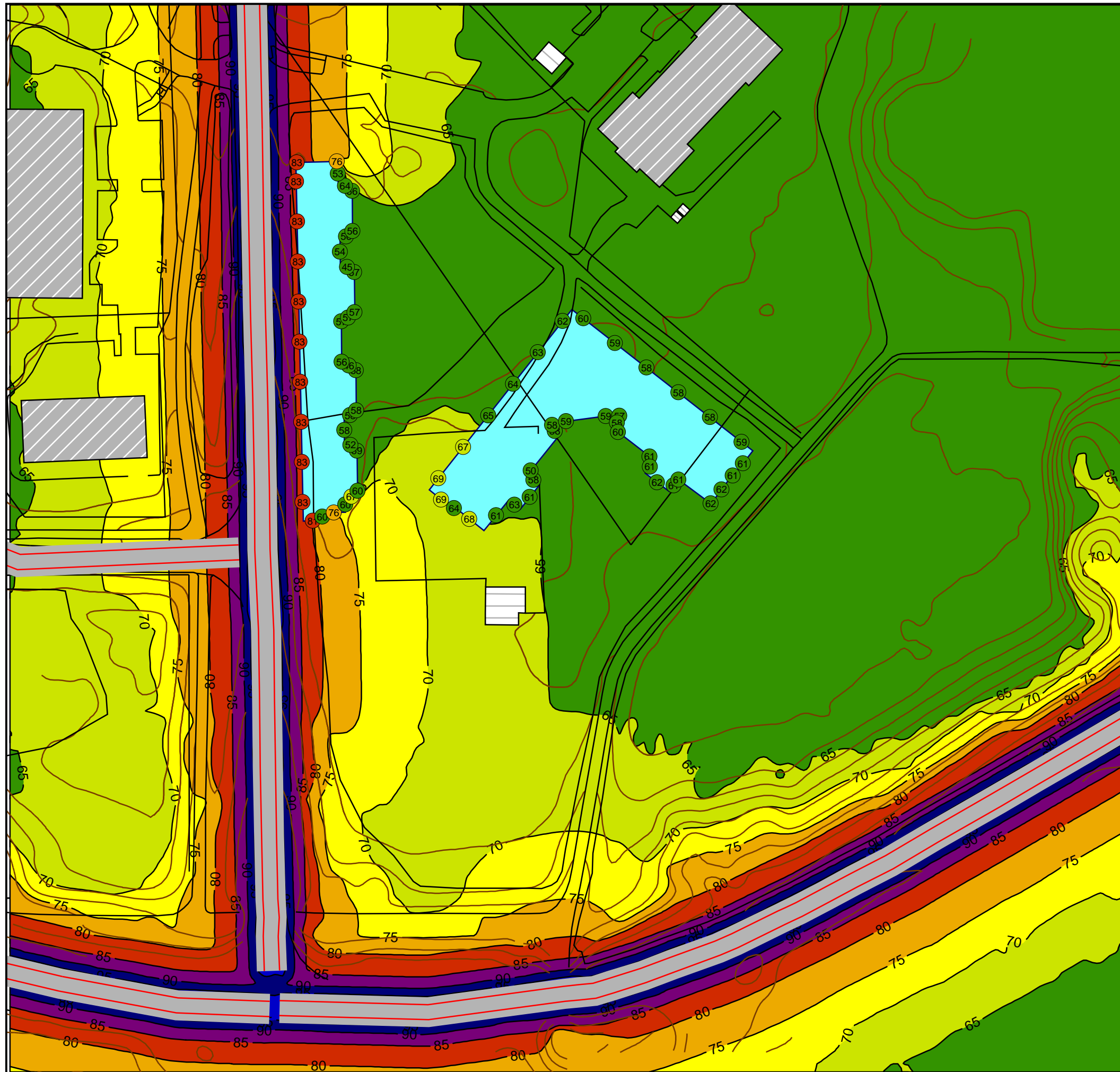
- Beräkn.punkt fasad

(A3) Skala 1:1000

Upprättad av: Jan Pons
 Granskning:
 Datum: 2016-03-17

Haninge kommun
 Uppdrag: Vårdboende Haninge
 Uppdragsnr. 1320020362

Karta
AK101

Framtida situation
 Scenario Fullständig utbyggnad

Maximalnivå från vägstrafik
 2 m över mark
 samt fasadljudnivå som högsta
 nivå på fasad

Beräkning fasad trafikbuller v1 160317
 Result number 3
 Calculation in 2 m above ground

Project engineer: Jan Pons
 Created: 2016-03-17
 Processed with SoundPLAN 7.3, Update 2013-10-31

Ljudnivå L_{max}, road
 i dB(A), inkl fasadreflex
 Fasadnivåer som frifältsvärde

95 <	95
90 <	90
85 <	85
80 <	80
75 <	75
70 <	70
65 <	65

Teckenförklaring

- Väg
- Föreslaget vårdboende
- Övrig bebyggelse

Facade Noise Map

- Beräkn.punkt fasad

(A3) Skala 1:1000
 0 5 10 20 30 40 m

Upprättad av: Jan Pons
 Granskning:
 Datum: 2016-03-17

PM1 Revidering byggnader

Uppdrag Vårdboende Brandbergen trafikbuller
 Beställare Haninge Kommun
 Från Jan Pons
 Till Tove Dåderman
 PM nummer 1320020362 PM1

Datum 2016-04-19

Ramboll Sverige AB
 Box 17009, Krukmakargatan 21
 104 62 Stockholm

T: +46-10-615 60 00
 D: +46-10-615 64 55
 F: +46-10-615 20 00
 www.ramboll.se

Unr 1320020362

Ramboll Sverige AB
 Org nr 556133-0506

Figur 1. Studerat område

Sammanfattning

Ramboll akustik har tidigare utfört trafikbullerberäkning för planerat vårdboende på fastighet Söderby 2: 27.

Revidering av byggnadsförslag innebär att byggnad D förviner. Detta har en mycket begränsad effekt på trafikbullernivåer och innebär ingen begränsning av möjligheter till exploatering.

1. Resultat

Inga förändring av trafikbullernivåer för hus A-C.

Fasadljudnivåer för hus E blir Leq 55 dBA vilket är en ökning av 3 dB-enheter men uppfyller kraven på trafikbuller på fasad. Ingen förändring av maximala trafikbullernivåer på fasad.

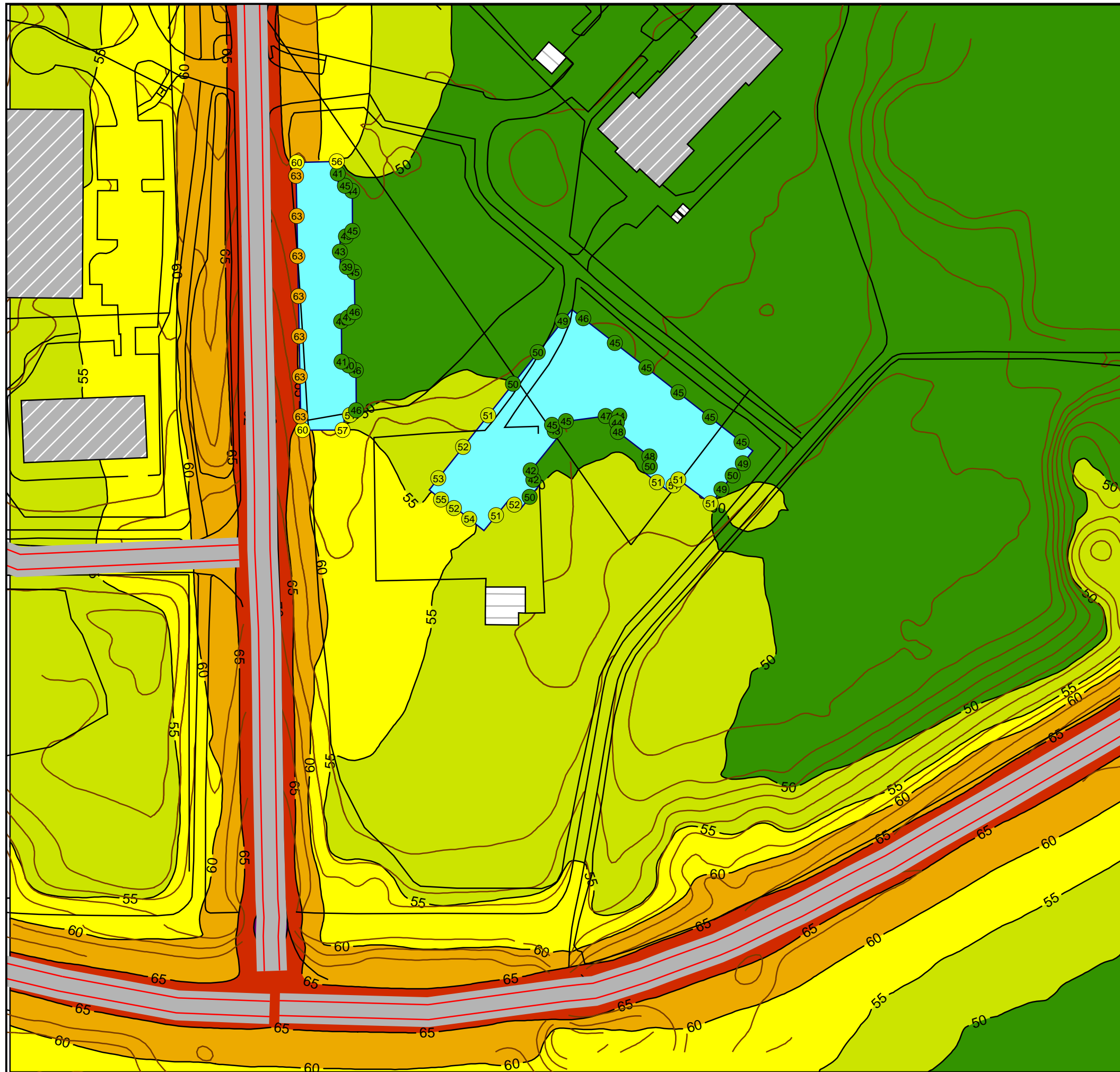
Det finns stora ytor i direkt anslutning till båda föreslagna husen med trafikbullernivåer under Lmax 70 dBA där bullerdämpad uteplats kan anordnas.

Tabell 1. Utbredningskartor, ljudnivå 2 meter över mark.

Nr	Beräkningsfall
02	Ekvivalent ljudnivå
102	Maximalljudnivå

2. Underlag

Terräng, byggnader och trafik enligt vår rapport 1320020362 daterad 2016-03-17.

Haninge kommun
 Uppdrag: Vårdboende Haninge
 Uppdragsnr. 1320020362

Karta
AK02

Framtida situation
 Scenario Fullständig utbyggnad
 Version 2

Ekvivalentnivå från vägtrafik
 2 m över mark
 samt fasadjudnivå som högsta
 nivå på fasad

Beräkning fasad trafikbuller v2 160419
 Result number 5
 Calculation in 2 m above ground

Project engineer: Jan Pons
 Created: 2016-04-19
 Processed with SoundPLAN 7.3, Update 2013-10-31

Ljudnivå LAeq24
 i dB(A), inkl fasadreflex
 Fasadnivåer som frifältsvärde

80 <	<= 80
75 <	<= 75
70 <	<= 70
65 <	<= 65
60 <	<= 60
55 <	<= 55
50 <	<= 50

Teckenförklaring

- Väg
- Föreslaget vårdboende
- Övrig bebyggelse

Facade Noise Map

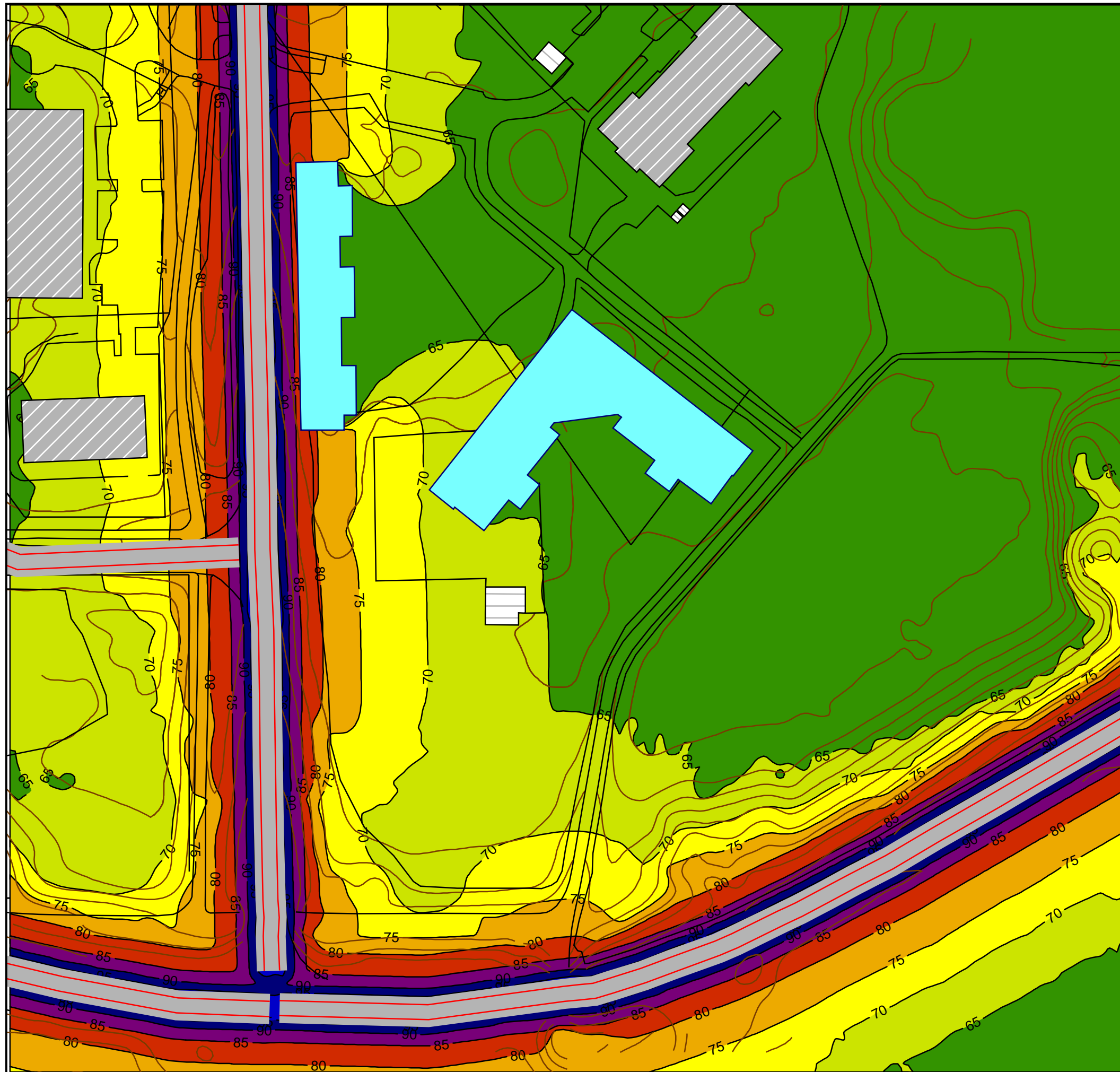
- Beräkn.punkt fasad

(A3) Skala 1:1000
 0 5 10 20 30 40 m

Upprättad av: Jan Pons
 Granskning: Lars Kjällström
 Datum: 2016-04-19

Haninge kommun
 Uppdrag: Vårdboende Haninge
 Uppdragsnr. 1320020362

Karta
AK102

Framtida situation
 Scenario Fullständig utbyggnad
 Alternativ 2

Maximalnivå från vägstrafik
 2 m över mark
 samt fasadljudnivå som högsta
 nivå på fasad

Beräkning trafikbuller v2 160419
 Result number 4
 Calculation in 2 m above ground

Project engineer: Jan Pons
 Created: 2016-04-19
 Processed with SoundPLAN 7.3, Update 2013-10-31

Ljudnivå L_{max}, road
 i dB(A), inkl fasadreflex
 Fasadnivåer som frifältsvärde

95 <	≤ 95
90 <	≤ 90
85 <	≤ 85
80 <	≤ 80
75 <	≤ 75
70 <	≤ 70
65 <	≤ 65

Teckenförklaring

- Väg
- Föreslaget vårdboende
- Övrig bebyggelse

Facade Noise Map

- Beräkn.punkt fasad

(A3) Skala 1:1000
 0 5 10 20 30 40 m

Upprättad av: Jan Pons
 Granskning: Lars Kjällström
 Datum: 2016-04-19

DAGVATTENUTREDNING

Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315

2016-05-19

DAGVATTENUTREDNING

Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315

KUND

Haninge kommun

KONSULT

WSP Samhällsbyggnad

121 88 Stockholm-Globen

Besök: Arenavägen 7

Tel: +46 10 7225000

WSP Sverige AB

Org nr: 556057-4880

Styrelsens säte: Stockholm

<http://www.wspgroup.se>

KONTAKTPERSONER

Haninge:

Tove Dåderman – tove.daderman@haninge.se

WSP:

Joakim Scharp – joakim.scharp@wspgroup.se

PROJEKT

Söderby 2:27

UPPDRAGSNAMN

Haninge - Söderby 2:27

UPPDRAGSNUMMER

10232868

FÖRFATTARE

Joakim Scharp

DATUM

2016-05-19

ÄNDRINGSDATUM

GRANSKAD AV

Maria Näslund

GODKÄND AV

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SÖDERBY 2:27 OCH SÖDERBY HUVUDGÅRD 4:315	2
1 SAMMANFATTNING	5
2 INLEDNING	5
2.1 Bakgrund och syfte	5
2.2 Uppdragsbeskrivning	6
3 FÖRUTSÄTTNINGAR	6
3.1 Tidigare utredningar	6
3.2 Dagvattenstrategi	6
3.3 Dimensionering	7
3.3.1 Koordinat och höjdsystem	8
3.3.2 Recipienten	8
4 NULÄGESBESKRIVNING	9
4.1 Natur och kulturintressen	10
4.2 Geologiska förhållanden	10
4.3 Avrinningsområdet	11
4.4 Markavvattningsföretag	11
4.5 Befintliga dagvattenledningar	12
5 DAGVATTENFLÖDEN OCH FÖRORENINGAR	13
5.1 Flödesberäkningar Nuläge	13
5.2 Flödesberäkningar för framtida utformning	14
5.3 Föroreningar	16
6 DAGVATTENHANTERING	17
6.1 Infiltration	17
6.2 Flödesfördröjning och rening	18
6.2.1 Ytlig fördröjning	19
6.2.2 Genomsläppliga ytor	19
6.2.3 Skelettjordar	19
6.2.4 Gröna tak	20
6.2.5 Upphöjda växtbäddar eller biofilter	20
6.2.6 Magasinering under mark	21
6.2.7 Rening	22
6.3 Höjdsättning	22

7	BEDÖMNING AV DEN FÖRESLAGNA DAGVATTENHANTERINGEN	24
8	DISKUSSION OCH SLUTSATS	24
9	FORTSATT ARBETE	25
10	REFERENSER	26
10.1	Skriftligt	26
10.2	Internet	26

1 Sammanfattning

Detaljplanen Söderby 2:27 ska bebyggas med lägenheter och vårdboende. Existerande naturmark byts därmed ut till hårdgjorda ytor i form av tak och asfalt vilket resulterar i stora flödesökningar. Området ligger i nära anslutning till ledningar som beräknas översvämma vid ett 10-års regn och redan är mycket hårt belastade vilket gör det svårt att föra bort dagvatten effektivt. Dagvatten måste fördröjas och renas för att uppfylla kommunens dagvattenstrategi, olika åtgärder för hantering som infiltration, svackdiken och magasinering utreds.

Området är en naturlig och teknisk samlingspunkt för lokalt dagvatten från närliggande höjder västlig, sydlig och östlig riktning. Eftersom dagvatten inte har beaktats i programskede är det mycket oklart hur vatten kommer att röra sig i framtiden från närliggande områden som ska bebyggas, och både ytliga och ledningsburna flöden kan komma att öka kraftigt vilket skapar en osäker dagvattenmiljö. Under skyfall finns det risk att stora flöden kommer från Brandbergen centrum och andra omgivande områden vilket kräver en effektiv ytlig bortföring av vatten som skyddar människor och fastigheter.

2 Inledning

2.1 Bakgrund och syfte

Haninge kommun planerar att exploatera existerande parkmark för att möjliggöra uppförandet av ett vårdboende samt flerbostadshus. Planområdet ligger inom Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård, ca 200 m norr om Brandbergen centrum, se orientering i Figur 1. En dagvattenutredning utförs för området för att utreda vilken påverkan exploateringen har på de existerande dagvattensystemen och recipienten Drevviken.

Figur 1. Orientering. Utredningsområde i röd ruta.

2.2 Uppdragsbeskrivning

WSP har fått i uppdrag av Haninge kommun att utföra en dagvattenutredning i detaljplaneskedet. Området kommer i och med exploatering helt byta karaktär och förtätas kraftigt. Syftet med dagvattenutredningen är att utreda hur dagvattenflöden och föroreningstransporter från området förändras i och med exploateringen, samt vilka åtgärder som krävs för att minska flöden till rimliga nivåer.

I en detaljplan presenteras dagvattenlösningar inte i detalj, utan det handlar i det här skedet om att identifiera kritiska flöden och reservera ytor i enlighet med kommunens dagvattenstrategi.

3 Förutsättningar

3.1 Tidigare utredningar

Inga dagvattenutredningar har tagits fram för detaljplanen eller omgivande områden.

Marken är del av en översvämningskartering utförd av Structor 2014 samt i utredningar om rening av dagvatten som når Drevviken av Sweco 2011 och Ramboll 2014.

3.2 Dagvattenstrategi

Haninge kommun antog en dagvattenstrategi 2005-04-04, vilken uppdaterades och antogs av kommunfullmäktige 2010-11-15. Dagvattenstrategin håller på och revideras, en ny version väntar under 2016. Dagvattenstrategin omfattar mål och riktlinjer för dagvattenhantering inom kommunen.

De fem betydande principerna är:

- bevara den naturliga vattenbalansen
- undvika översvämningsområden
- förhindra förorening av dagvattnet
- rena förorenat dagvatten
- utnyttja dagvattnet för att skapa vackra vattenmiljöer

Följande övergripande riktlinjer gäller för dagvattenhantering i kommunen:

- Ny bebyggelse ska lokaliseras med hänsyn till den naturliga vattenbalansen.
- Föroreningskällorna ska minimeras.
- Dagvattnet ska i första hand omhändertas lokalt på egen tomtmark.
- I andra hand ska vattenflödet utjämnas och fördröjas innan avledning till recipient.
- Förorenat dagvatten ska renas före infiltration eller utsläpp till vattendrag.

LOD – Lokalt omhändertagande av dagvatten

- Avrinningen från en tomt/markområde ska inte öka efter exploatering jämfört med före.
- Utvärdering av de geologiska förhållandena ska ligga till grund för lokalisering och dimensionering av anläggningar.
- Takvatten ska infiltreras.
- Dagvatten från vägar med flera än 15 000 fordon ska renas innan infiltration eller avledning till recipient.
- Parkeringsplatser med mer än 50 bilar ska anslutas till slam- och oljeavskiljare.
- I bygglovsprocessen ska kommunen verka för att dagvatten så långt som möjligt omhändertas lokalt.

3.3 Dimensionering

Utredningsområdet klassas från en dagvattensynpunkt som *tät bostadsbebyggelse* vilket enligt Svenskt Vattens publikation P110 (2016) ställer kraven nedan:

- Säkerhetsnivå 1: Återkomsttid för regn vid fylld dagvattenledning: 5 år
- Säkerhetsnivå 2: Återkomsttid för trycklinje i marknivå: 20 år
- Säkerhetsnivå 3: Återkomsttid för översvämningar med skador på byggnader: >100 år

Beräkningar av dagvattenflöden och fördröjning utförts enligt Svenskt vattens publikation P110 med den rationella metoden för nuvarande och framtida bebyggelse.

Följande antaganden har använts i beräkningarna:

- Då inget exakt detaljplaneområde erhöles i underlag har ett ungefärligt område tagits fram baserat på situationsplanen daterad 2016-04-18.
- Karteringen har utförts i GIS baserat på grundkartan och den förslagna utformningen i situationsplanen.
- Karteringsområden har delats in i grönyta, grusväg, gång och cykelväg, tak och parkering.
- För alla områden har schablonvärden för avrinningskoefficienter och föroreningshalter tagits från StormTac som anses ha högre detaljgrad än värden i P110 för små områden.
- En klimatfaktor på 1,25 enligt P110 har använts då ingen specifik information om områdets framtida klimatsituation finns tillgänglig.
- Rinntiden inom området beräknas vara kortare än 10 minuter, och regnets varaktighet har tagits som 10 minuter.
- Dimensionering av rinnvid fördröjningslösningar sker enligt P110 genom att identifiera den regnintensitet och motsvarande varaktighet som producerar högsta vattenvolym för the specificerade avtappningen.
- För ytliga flöden används de stråk som kan utläsas i Structors översvämningsskartering från 2014.

För nederbörd med en återkomsttid av 20 år och en varaktighet på 10 minuter är den dimensionerande nederbördsintensiteten enligt Dahlström (2010) 286,7 l/s ha. För att beräkna dimensionerande dagvattenflöden från områden används den rationella metoden:

$$q_{d \text{ dim}} = A \cdot \phi \cdot i(t_r) \cdot C$$

- Där:
- $q_{d \text{ dim}}$ = dimensionerande flödet
- A = avrinningsområdets area (ha)
- ϕ = avrinningskoefficient
- $i(t_r)$ = dimensionerande nederbördsintensiteten (l/s ha)
- t_r = regnets varaktighet (min)
- C = klimatfaktor

3.3.1 Koordinat och höjdsystem

Alla beräkningar och mått är utförda i referenssystemet SWEREF 99 18 00 i plan och RH 2000 i höjd.

3.3.2 Recipienten

Utredningsområdet ligger inom sjön Drevvikens avrinningsområde. Drevviken ligger 2,5 km i nordvästlig riktning.

År 2009 fastställde Vattenmyndigheten för Norra Östersjön miljö kvalitetsnormer (MKN) för yt- och grundvattenförekomster. Dessa ingår i EU:s ramdirektiv för vatten. För ytvattenförekomster är målet att god ekologisk och kemisk status har uppnåtts år 2015. För en del vattendrag, för vilka det anses tekniskt omöjligt att uppnå god status 2015, är tidpunkten framflyttad till år 2021. För alla vattenförekomster finns även ett krav på att statusen på recipienten inte får försämrats.

Drevviken bedömdes 2009 ha måttlig ekologisk status och god kemisk ytvattenstatus (undantaget kvicksilver vilket gäller alla vattenförekomster i landet) med krav på god ekologisk status till 2021. Övergödning p.g.a. hög belastning av näringsämnen är konstaterad. Nya förslag på miljö kvalitetsnormer har tagits fram för perioden 2015-2021 i vilket det är möjligt att Drevviken får ytterligare dispens till 2027, men detta är fortfarande inte fastställt.

I skrivande skede utreds effekten och miljökonsekvenserna av en skärmbassäng eller reningsdamm vid utloppet mot Drevviken. Reningsanordningen byggs i första hand för att hantera exploateringen av Vegaområdet, men kommer även förbättra eventuellt vatten som släpps från Söderby 2:27.

Drevviken har i Haninge kommuns recipientklassificering den sammanvägda bedömningen 2-*skyddvärt*. De ekologiska värdena klassas som av lägre vikt, men sjön har höga rekreativa värden och är känslig mot närsalter, organiska föroreningar och tungmetaller.

4 Nulägesbeskrivning

Figur 2. Detaljplanen i nuläget. Bakgrundsbild från ESRI.

Området är ca 1 ha stort och ligger intill Vändelsömalmsvägen. Ca 200 m söder om området ligger Brandbergen centrum som är ett stort hårdgjort område. Centrumet avvattnas via en 800 mm dagvattenledning (se Figur 6) precis vid detaljplanen och åtkomst måste säkerställas. Det noterades under platsbesök att stora delar av Brandbergsleden inte avvattnas med brunnar och att den inte har någon kantsten. Det antas därför att vatten från vägen följer branten och kan under stora regn nå utredningsområdet via hundrastgården. En trumma på ca 300mm som inte är utmärkt på ledningskartan har hittats, se Figur 2. Trumman antas vara del av avvattning för Brandbergsleden, den går under gång- och cykelvägen ut i en synlig grop (se Figur 3) och sedan vidare i nordvästlig riktning under förskolans tomt, antagen dragning är markerad med streckad linje.

Figur 3. Ommarkerad trumma invid detaljplanen, antas avvattna Brandbergsleden.

4.1 Natur och kulturintressen

Det finns inga utmärkta natur- eller kulturintressen på Länsstyrelsens webbGIS.

4.2 Geologiska förhållanden

Söderby 2:27 ligger idag huvudsakligen på glacial sand som antagligen har god infiltrationskapacitet. Under platsbesök noterades det att området var relativt torrt, trots att det är instängt och att det hade regnat dagen innan. Ingen geologisk utredning har utförts i skrivande skede. De omgivande höjderna som har beskrivits tidigare ligger i stort på urberg, vilket betyder att de vid stora regn med lång återkomsttid kan leda till högre ytflöden än beräknat när de tunna moränlagren som täcker berget blir mättat.

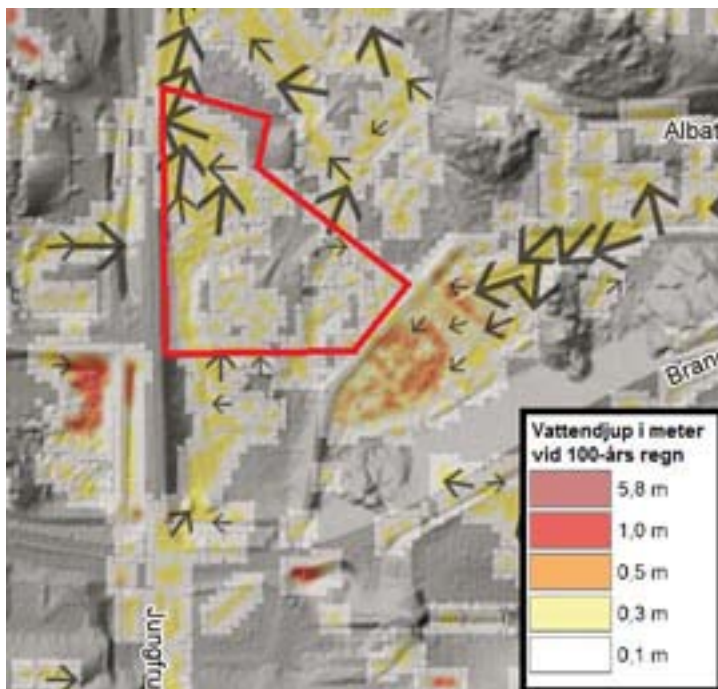
Figur 4. Geologikarta från SGU, detaljplanen är inom området markerat med svart.

4.3 Avrinningsområdet

Planområdet ligger relativt långt upp i ett större naturligt avrinningsområde som rinner i en generellt nordvästlig riktning mot Drevviken. Marken är idag en blandning av mindre instängda områden och större stråk med en generellt nordlig lutning. En ytvattenanalys utförd av Structor 2014 visar att det vid ett 100-årsregn uppstår höga flöden längs med den östra kanten av Vändelsömalmsvägen inom planområdet.

Idag är detaljplaneområdet lågt lagt och täcks nästan helt av träd, det finns ett flertal små instängda områden med djup mellan 0,3 och 0,5 m som syns tydligt under platsbesök samt i Structors översvämningsskartering från 2014 (se Figur 5). Området angränsas även av ett kritiskt översvämningssområde på hundrastgården där djup på upp till 1 m beräknats under skyfall. Det är dock viktigt att notera att den trumma som identifierades under platsbesöket leder ut ur det instängda området och för vatten därifrån mot detaljplanen.

Ovanför området söderut finns Brandbergsleden och Brandbergen Centrum som utgör stora hårdgjorda ytor som kan bidra till höga flöden genom detaljplaneområdet under stora regn. Denna möjlighet syns inte i Structors modell eftersom en stor del av flödet kommer via dagvattenledningarna. Höjdskillnaden mellan centrumet och planområdet innebär att när ledningen börjar dämna så kommer brunnslocken vid planområdet översvämma med vatten från centrumet.

Figur 5. Översvämning vid 100-årsregn från Structor 2014. Planområdet ungefärligt märkt i rött.

Det är tydligt från Structors modellering att stora flöden från korsningen Jungfruvägen-Brandbergsleden passerar igenom planområdet. Eftersom ingen utredning har skett i tidigare skede som kan ta grepp om flöden från närliggande detaljplaner förutsätts det i den här utredningen att de flödesvägar som presenteras i Structors modell kan användas för vidare analys.

4.4 Markavvattningsföretag

Det finns inga markavvattningsföretag inom detaljplaneområdet utmärkta på Länsstyrelsens webbGIS.

4.5 Befintliga dagvattenledningar

Figur 6. Befintliga dagvattenledningar i anslutning till detalplaneområdet. Bakgrundsbild från ESRI.

Det finns två huvudsakliga dagvattenledningar som är relevanta för detaljplanen Söderby 2:27. En 800 mm betongledning som avvattnar Brandbergen Centrum samt ett villaområde österut och utfaller i Drevviken. Den andra är den 500 mm som avvattnar området längs med Kulfångsgatan och klyver detaljplanen i nordostlig riktning där den ansluter mot 800 mm ledningen.

Enligt diskussion med VA-huvudmannen är 800 mm ledningen hårt belastad och innan nya anslutningar upprättas måste dagens kapacitet undersökas vidare. Ledning har som lägsta lutning 8,5 ‰ och antas enligt P110 ha ett råhetstal $k = 1.0 \text{ mm}$. Kapaciteten vid fylld ledning beräknas med hjälp av Colbrookdiagram som 1300 l/s. Enligt VA-huvudmannen förbättras förutsättningarna vid korsningen av Vändelsömalmsvägen och Vändelsövägen nedströms om planområdet. Det har därför förutsatts för överslagsberäkningarna att ledningen har god kapacitet från den punkten och att eventuella dämningar släpper där. När vatten börjar dämna upp i brunnarna vid detaljplanen ökar den trycklinjen vilket leder till ett ökat flöde och större kapacitet. Kapaciteten för ett fall där ledningen dämmer till marknivå, med en effektiv lutning på 20 ‰, är 1950 l/s.

Ytanvändningen som ansluter mot ledningsnätet uppströms om detaljplanen har karterats grovt (se Figur 7) och flöden har beräknats med rationella metoden. Beräkningarna visar att flödet mot planområdet under ett 5-års regn är 1850 l/s och under ett 20-års 2940 l/s, utan fördröjning. Det är VA-huvudmannens tolkning att det betyder att oberoende av planerad bebyggelse påverkan så uppfyller området inte de krav som ställs i P110 eftersom ny bebyggelse översvämmas innan ett 20-års regn. För beräkningarna har det förutsatts att Brandbergsleden och omgivande grönytor inte belastar dagvattennätet idag på grund av infiltration och fördröjning.

Figur 7. Grov kartering över ledningsnätet uppströms om detaljplaneområdet. Bakgrundsbild från ESRI.

5 Dagvattenflöden och föroreningar

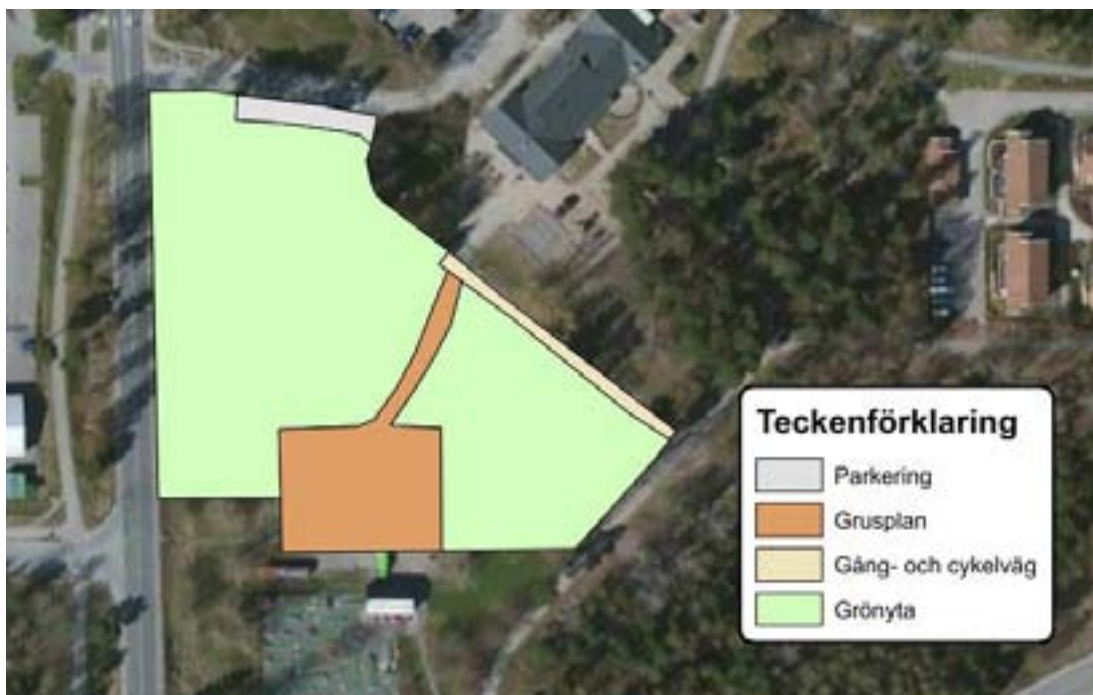
5.1 Flödesberäkningar Nuläge

Markanvändningen för detaljplaneområdet idag, som presenteras i Tabell 1 och Figur 8, är i stor grad naturlig. Området består huvudsakligen av glesbeväxt skogsmark som genomskärs av en grusväg samt en plan grusyta som används till parkering. En mindre gång- och cykelväg samt en asfalterad parkeringsyta ligger i utkanten av området.

Det är viktigt att notera att området idag inte är anslutet till det kommunala dagvattennätet. Allt vatten inom området omhändertas lokalt via infiltration eller rinner ytligt i nordvästlig riktning mot diken längs med Vändelsömalmsvägen.

Tabell 1. Beräknade dagvattenflöden för nuläge. Avrinningskoefficienter från StormTac och ytor baserat på karteringen i Figur 8.

Område	ϕ	Yta	Reducerad yta	Flöde 5 år	Flöde 20 år	Flöde 100 år	Flöde 300 år
		(ha)	(ha)	(l/s)	(l/s)	(l/s)	(l/s)
Tak	0,90	0	0	0	0	0	0
Parkering	0,85	0,02	0,02	3	5	8	12
Gång och cykel	0,85	0,02	0,02	4	6	10	14
Grönyta	0,075	0,78	0,06	11	17	29	41
Grusyta	0,40	0,14	0,06	10	16	28	40
Total	n/a	0,96	0,15	27	43	74	107

Figur 8. Kartering av nuläge baserat på flygfoto samt platsbesök. Bakgrundsbild från ESRI.

Volymer vid 10 minuters 100 och 300-års regn beräknas som tillrinning från regn minus flöde ut från området minus vatten som lagras i ledningssystem och fördröjningsmagasin. Då området i dagsläget inte är anslutet till dagvattensystem eller magasin och det inte finns några diken på den här delen av Vändelsömalmsvägen antas det att flödet ut under mindre är mycket litet. Volymerna som faller inom detaljplaneområdet blir då 45 m^3 och 65 m^3 vid 100 respektive 300-års regn. Dessa volymer tar sig ut i det nordvästra hörnet på detaljplanen som kan ses i Figur 5.

5.2 Flödesberäkningar för framtida utformning

Den planerade markanvändningen har två byggnader, en långsmal länga med lägenheter och en vinklad byggnad för vårdboende. Till dessa tillkommer en stor central parkeringsyta och asfalterade gång och cykelstråk som binder samman byggnaderna samt tillåter genomfart. De hårdgjorda ytorna omges av ospecificerad gårdsmark, se Figur 9.

Figur 10. Kartering av planerad bebyggelse, baserad på situationsplan daterad 2016-04-18. Bakgrundsbild från ESRI.

Volymer vid 10 minuters 100- och 300-årsregn beräknas som tillrinning från regn minus flöde ut från området minus vatten som lagras i ledningssystem och fördröjningsmagasin. Efter diskussion med VA-huvudmannen om maximal tillåten avtappning som beskrivs närmare i avsnitt 6.2 - Flödesfördröjning och rening sätts flödet ut ur området till 20 l/s. Volymer inom detaljplaneområdet blir då 195 m³ och 285 m³ vid 100- respektive 300-årsregn. Det rekommenderas i denna utredning att den total volym som ska kunna omhändertas är 250 m³, vilket leder till att 100-årsregnet helt kan omhändertas och 300-årsregnet nästan helt kan omhändertas. Anledningen till detta är att det inte är korta, intensiva regn som är kritiska från en översvämningssynpunkt. Istället är det långa regn men lägre intensitet men totalt högre volymer som skapar problem där magasin fylls och marken börjar mättas.

I verkligheten kan det bli problematiskt att effektivt samla upp så höga flöden, beroende på vilken typ av fördröjningslösning som används. Det kan leda till att flöden under de korta intensiva regnen lämnar området ytligt och når de översvämningssytor norr om Vendelsövägen som syns i Structors modell.

5.3 Föroreningar

Föroreningsberäkningar har också utförts med StormTac, se Tabell 3. Föroreningar från detaljplanen beräknade i StormTac (2016).. För att uppskatta vilka halter av föroreningar som planområdet genererar i dagsläget och kommer att generera enligt plan, används schablonvärden som baseras på markanvändning. Med hjälp av dessa schablonvärden beräknas föroreningshalter.

Tabell 3. Föroreningar från detaljplanen beräknade i StormTac (2016).

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Nuläge mg/l	61	1400	3,7	12	28	0,14	1,8	1,2	0,015	31000	190
Planerat mg/l	110	1500	8,4	18	50	0,47	6,3	3,5	0,031	44000	350
	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Nuläge kg/år	0,11	2,5	0,007	0,02	0,05	0,0002	0,003	0,002	0,00003	55	0,34
Planerat kg/år	0,42	6,0	0,033	0,07	0,20	0,0019	0,025	0,014	0,00012	170	1,40

Planområdet ser stora ökningshalter i föroreningshalter och mängder, framför allt i form av tungmetaller och olja som är förknippat med den nya parkeringsytan och avlagring från tak.

Det är viktigt att notera att större delen av föroreningsbelastningen kommer från de små, utspridda, regn som samlar upp deponerade föroreningar efter torra perioder. I dimensionering av reningsanordningar kan därför lösningar med kapacitet att rena små regn fortfarande ge stora utslag.

6 Dagvattenhantering

I nuläget finns det ingen rimlig åtgärd som kan utföras inom detaljplaneområdet som möjliggör byggande enligt P110s krav. Oberoende av vilka flöden som uppstår och omhändertas inom detaljplanen så kommer dagvattenledningen från Brandbergen centrum översvämma mellan ett 5- och 10-årsregn. Under förutsättningen att existerande problem med dagvattenledningsnätet åtgärdas på annan ort, genom till exempel lokala fördröjningar, minskad hårdgjordhetsgrad eller ombyggnation av ledningsnät, kan rekommenderas nedan åtgärder som förbättrar detaljplanens dagvattensituation.

6.1 Infiltration

I första hand rekommenderas det att förutsättningarna för lokal infiltration av dagvatten undersöks. Det kan finnas mycket goda möjligheter i den sandiga marken, vilken kraftigt reducerar området flöden och föroreningar till Drevviken.

Figur 11. Exempel på infiltrationsstråk i urban miljö.

Infiltration är generellt en relativt långsamt process som fungerar bäst i samband med fördröjningsytor som kan hålla vattnen under tiden. För infiltrationslösningar är därför ofta korta, intensiva regn mest kritiska. Det kritiska 20-årsregn producerar en total volym på ca. $300 m^3$ över detaljplanen, en volym som kan samlas upp och hållas i grunda, breda infiltrationsdiken på gårdsmark, se exempel i Figur 11. De viktigaste ytorna att leda mot infiltrationsdiken är körytor, som kan ledas via skevning och tak, som kan ledas via utkastare. Dessa ytor bidrar både till högst flöden och föroreningar. I Figur 12 presenteras en möjlig infiltrationslösning där ytor på $900 m^2$ har ritats ut. I en sådan lösning går det ett infiltrationsstråk som kan ses i Figur 11, som omges av svagt lutande gräsmark som bara håller vatten under mycket intensiva regn.

Figur 12. Exempel på möjliga ytor för infiltrationsdiken

För en infiltrationslösning rekommenderas det att det finns anslutningspunkter mot dagvattennätet i slutet på varje infiltrationsremsa som kan agera som nödlösning ifall marken är mättat av upprepade intensiva regn.

Infiltration är även i linje med dagvattenstrategins mål att bevara den naturliga vattenbalansen, om Söderby 2:27 och alla omgivande detaljplaner ansluts mot dagvattenledningar resulterar det i ett kraftigt reducerat flöde till det lokala grundvattnet.

För att säkerställa infiltrationskapaciteten måste ett fältprov utföras. Ifall det visar sig att kapaciteten inte är hög nog eller att grundvattennivån ligger för nära marknivån presenteras även fördröjningslösningar nedan.

6.2 Flödesfördröjning och rening

Det dimensionerande flödet från planområdet överskrider flöden i nuläget och måste därför fördröjas. Planområdet är idag inte anslutet till det kommunala dagvattennätet vilket det bör vara för att säkerställa god bortförsel av dagvatten, vilket i praktiken omöjliggör målsättningen från dagvattenstrategin att inte öka flöden vid nybyggnation. Efter diskussion med VA-huvudmannen har ett mål satts där dagvattnet ska fördröjas så att flödet är det minsta som rimligt kan tömma ett magasin.

Ett generellt magasineringsbehov beräknas för hela planområdet med rationella metoden enligt P110. Beräkningarna förutsätter att avtappningen regleras av en flödesregulator. Annars bör hänsyn tas till att den maximala tillåtna avtappningen inte alltid uppnås och att medelutflödet i verkligheten är närmare 2/3 av maximalt utflöde. Den erforderliga magasineringsvolymen uppgår vid ett 20-årsregn till $250m^3$ med en avtappning på 20 l/s. Magasineringslösningarna måste delas upp mellan de två fastigheterna i proportion till dess hårdgjorda areal, vilket i sin tur beror på exakt framtida utformning och hur parkeringsytan ska delas upp. Om lösningarna delas upp bör vårdboende ansluta mot 500 mm ledningen som skär igenom området och flerfamiljshuset ansluta mot 225 mm ledning som ligger i korsningen vid området nordvästra hörn, se Figur 6.

Det finns ett stort utbud på olika lösningar som kan kombineras för att uppnå god magasinering och rening. Några av vilka presenteras nedan.

6.2.1 Ytlig fördröjning

En möjlig lösning är att skapa ytlig fördröjning i form av breda, grunda svackdiken med strypta utflöden som fördröjer och renar vatten under regn men annars står torra. Dessa diken skulle ha en utformning liknande den som rekommenderas i Figur 11 för infiltration, men har en anslutning till dagvattennätet som primär avtappning.

6.2.2 Genomsläppliga ytor

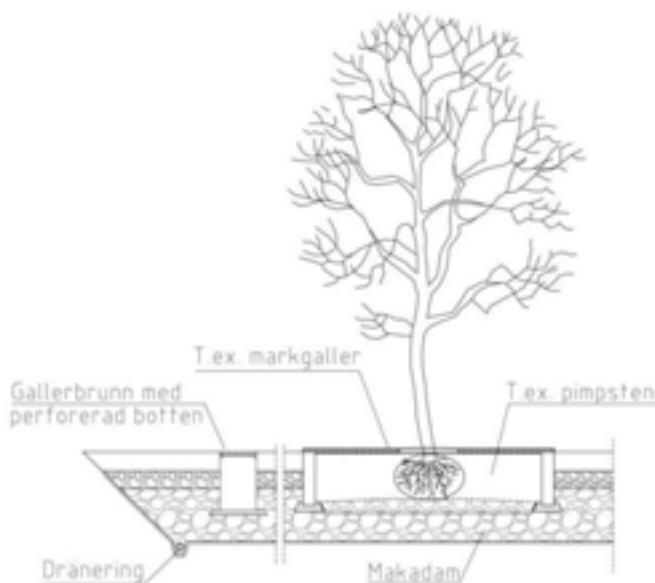
För att få en högre infiltration på de planerade parkeringsytorna samt hårdgjorda ytor längs anslutningsvägen kan en ytbeläggning som minskar avrinningen anläggas. Exempel på sådana är gles plattsättning samt betongraster (se Figur 13). Körytor står för större delen av olja, bly och partiklar som når dagvattenledningarna, och att reducera mängden dagvatten från dessa ytor kan slå kraftigt på områdets flöden och föroreningsutsläpp.

Figur 13. Exempel på genomsläppliga ytor.

6.2.3 Skelettjordar

Skelettjord kan användas för träd i hårdgjord miljö, se Figur 14. Det ger utrymme för trädrötter och är bärande för ovanliggande hårdgjord yta. Det är viktigt att jorden kan syresättas samt att det finns åtkomst till vatten för trädet, t.ex. att dagvattenintag sker via luftbrunnar i luftigt bärlager. Skelettjordar har en porositet på ca 0,1-0,3 vilket innebär att 1 m³ skelettjord kan magasinera ca 100-300 liter vatten. För ett träd rekommenderas normalt 15 m³ skelettjord, vilket innebär att ca 1,5 m³ möjlig fördröjningsvolym per träd. Skelettjordar kan anläggas längs med Vändelsömalmsvägen eller på parkeringsplatsen för att rena och fördröja vatten från körytor.

Figur 14. Träd i skelettjord, konceptskiss från Malmö stads tekniska handbok.

6.2.4 Gröna tak

En alltmer populär lösning som direkt minskar avrinningen av vatten är att anlägga gröna tak (Figur 15). Taken bör då konstrueras så att de inte har för brant lutning. Gröna tak kan ta emot och fördröja mindre regn, till exempel kan ett 50 mm tjockt tak uppbyggt av sedumvegetation minska årsavrinningen med ca 50 %. Vid dimensionerande regn kan det ta ca 5-10 mm nederbörd, beroende på tjocklek på taket. Lämpligheten för denna lösning beror bland annat av takens lutning.

Eftersom takytorna inom planområdet utgör en relativt stor del av arean bidrar de till stora delar av flödet och föroreningsbelastningen. Gröna tak är därför av extra stort intresse från en föroreningssynpunkt då de kan minska mängden kadmium och nickel i dagvattnet, men riskerar att öka näringsämnen.

Figur 15. Exempel på grönt tak (bildkälla: vegtec.se)

6.2.5 Upphöjda växtbäddar eller biofilter

Ett alternativ till gröna tak är anläggningen av upphöjda växtbäddar, se Figur 16, vid utkastarna som fördröjer och renar takvattnet direkt vid källan.

Figur 16. Upphöjd växtbädd i anslutning till byggnad. (Bildkälla: Tengbomgruppen).

Målet med dessa biofilter är att efterlikna naturens sätt att med hjälp av fysisk, kemisk och biologisk aktivitet omhänderta dagvatten så att en naturlig hydrologi uppnås i området. Definitionsmässigt handlar det om en vegetationsbeklädd markbädd med fördröjnings- och översvännings-zon för infiltrering och behandling av dagvatten. Huvudmålet med växtbäddar är rening men viss fördröjning fås också.

Ett positivt resultat av att ha dessa växtbäddar upphöjda istället för nedsänkta är att man då skapar en nivåskillnad för eventuell vidare hantering. På så sätt magasineras vattnet i etapper och renas i omgångar när det leds vidare från de upphöjda växtbäddarna in mot gårdens centrala del alternativt dräneras ner i växtbädden för att sedan ledas vidare mot anslutningspunkten för det allmänna dagvattennätet.

Normalt för en växtbädd är att ha cirka 20 cm magasineringsförmåga ovan planteringsytan, som regleras av en bräddledning ned till ett makadamlager i botten, samt ca 10-30 % porositet i själva växtbädden. Enligt Vegtech (vegtech.se) kan växtbäddar på 633-675 mm (d.v.s. med en tjocklek anpassad för mindre träd och stora buskar) magasinera ungefär 0,260 m³ per m² yta. Av byggtkniska skäl vill man dock undvika att vatten blir stående längre perioder direkt mot bjälklaget, varför det finns anledning att inte magasinera vatten i hela växtbädden

6.2.6 Magasinering under mark

Lösningar som installeras under mark används för att utjämna flödet och/eller tillåta dagvatten att perkolerar i omgivande mark. Viss rening uppnås också då partiklar i vattnet sedimenterar eller perkolerar vidare till omgivande mark.

Magasinen kan utformas på olika sätt, exempelvis som kassett- eller krossmagasin. Magasinen omges av geotextil eller geomembran som förhindrar att smuts och jord kommer in i magasinen. Dagvatten kan infiltrera till omgivande mark eller magasineras för att t.ex. återanvändas med hjälp av pumpar. Utjämning sker genom ett strypt bottenutlopp. Kassettmagasin består av kassetter i plast och krossmagasin består av stenkross, exempelvis makadam.

Kassettmagasin är mycket utrymmeseffektiva med en våtvolymer som uppgår till ca 95 procent (beroende på fabrikat). Magasinen bör installeras ovanför grundvattennivån, men kan ligga lägre om de omsluts med en vattentät duk (geomembran) som förhindrar att grundvatten tränger in i magasinet. Detta omöjliggör dock infiltration. Vidare krävs att överliggande fyllnadsmaterial motverkar lyftkraften som grundvattnet ger upphov till.

Figur 17. Möjlig placering och dimensionering av magasin

Om hela detaljplanen ska fördröjas av kasettmagasin på $250 m^3$ med djup $0,6 m$ krävs en total markyta på ca $440 m^2$, se Figur 17. Exakt hur den ytan fördelas beror på hur omhändertagandet av dagvatten från tak och körytor fördelas per magasin, vilket är varför magasinytorna i figuren är något större. Detta bör ses över i detaljprojektering. Ett alternativ är att förlägga hela magasinet under parkeringsytan där det är relativt lätt att komma åt, det finns även nog med utrymme på gårdsmarken som omger huskropparna. Det är viktigt att notera att om magasinet delas upp så måste relationen mellan den reducerade arean som rinner mot varje enskilt magasin och det strypta utflödet bibehållas. Annars resulterar det i att vissa magasin går fulla och börjar bredda innan det dimensionerande regent.

6.2.7 Rening

Enligt kommunens dagvattenstrategi ska förorenat vatten renas så nära källan som möjligt genom lokalt omhändertagande, inom ekonomiskt rimliga gränser. Exakt vad som klassas som förorenat beror på recipienten och dess målsättningar. Vid ombyggnad är det ofta en rimlig målsättning att inte öka området påverkan och förbättra den var det är möjligt, men vid nybyggnad på grönytor kan detta vara svårt att uppnå. Alla lösningar som diskuteras ovan bidrar med någon form av rening, men exakt vad som uppnås beror på vilken lösning som implementeras.

Reningen har beräknats med hjälp av StormTac för ett svackdike med ytbehov $520 m^2$ vilket ger reningseffekt som kan ses i Tabell 4.

Tabell 4. Dagvattenföreningar efter rening, beräknade i StormTac.

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Före mg/l	61	1400	3,7	12	28	0,14	1,8	1,2	0,015	31000	190
Före kg/år	0,11	2,5	0,0066	0,02	0,049	0,00024	0,0033	0,0022	0,000026	55	0,34
Efter mg/l	110	1500	8,4	18	50	0,47	6,3	3,5	0,031	44000	350
Efter kg/år	0,42	6	0,033	0,07	0,2	0,0019	0,025	0,014	0,00012	170	1,4
Ökning mg/l	49	100	4,7	6	22	0,33	4,5	2,3	0,016	13000	160
Ökning kg/år	0,31	3,5	0,0264	0,05	0,151	0,00166	0,0217	0,0118	0,000094	115	1,06
Efter rening mg/l	56	620	2,2	5,3	10	0,14	1,6	1,3	0,021	8500	26
Efter rening kg/år	0,22	2,4	0,0086	0,021	0,04	0,00056	0,0063	0,0049	0,000084	33	0,1
Reningseffekt	49 %	59 %	74 %	71 %	80 %	70 %	75 %	63 %	32 %	81 %	93 %

När de beräknade värdena efter rening jämförs med de från nuläget går det tydligt att se att trots relativt höga reningseffekter och sänkta halter så ökar den totala mängden föreningar från området fortfarande för vissa ämnen. Det beror på att även fast stora mängder vatten fördröjs vilket håller toppflöden låga så ökar den totala volymen vatten som når recipienten markant.

6.3 Höjdsättning

Detaljplaneområdet ligger lågt i relation till omgivningen i alla väderstreck utom norr. Det betyder att under skyfall när dagvattenledningarna går fulla kommer stora mängder vatten att nå detaljplanen ytligt från alla väderstreck utom norr, och även genom locken på dagvattenledningarna som kan komma att svämma över på grund av höjdskillnaderna mellan detaljplanen och Brandbergen centrum. Vid kritiska regn antogs det att alla underjordiska system går fulla och det huvudsakliga målet är att förhindra skada på människor och fastigheter.

Enligt dagvattenmodelleringen som utfördes av Structor 2014, väntas området se flöden på upp till $0,3 m$ djup vid ett 100-årsregn, säkerhetsnivå 3. Om omgivande området exploateras ytterligare kan det leda till ökade flöden, men under förutsättningen att kommunens

dagvattenstrategi implementeras så bör modellen gälla. Flödet passerar idag huvudsakligen längs med detaljplanens västra sida, se Figur 5. För att 100-årsflödet i framtiden krävs det ytliga lösningar i naturliga lågpunkter som för vattnet vidare ut ur detaljplanen. Eftersom det nordvästra hörnet på planområdet idag är den lägsta punkten och att vatten därifrån leds längs med vägar så rekommenderas det att den inte höjs. Det är också av stor vikt att golvnivån vid lägenhetsbyggnaden planeras med 100-års flödet i åtanke. De nivåer som presenteras i situationsplanen ligger i vissa fall lägre än existerande infartsväg mot förskolan.

Låga stråk bör skapas på gårdsytor som leder vattnet relativt rakt mot utflödespunkten, som utritade i Figur 19 och byggnader bör ligga minst 0,5 m över den övre kanten på lågstråket. Totalt finns det utrymme för ca 2 % fall över hela detaljplanen vilket ger mycket goda möjligheter. Om svackdiken eller infiltrationslösningar implementeras med en utformning baserat på Figur 12 kan de bindas samman så att de också fungerar som vattenförare vid extrema regn.

Ett kritiskt område vid stora regn är markerat med punkt A i Figur 19. Här sluttar marken naturligt i nordlig riktning, vilket skapar ett instängt område med huskroppen. Därför måste marken här höjas så att den naturligt leder vatten söderut.

De låga stråken måste inte nödvändigtvis vara traditionella diken, det räcker med en svag urskålning i marken som är några meter bred med en sluttning på 4‰ eller högre, det skapar ett naturligt flöde under skyfall. Det viktigaste stråket är markerat med punkt B, här samlas mycket av det vatten som under extrema regn uppstår söder om detaljplanen och det finns begränsat utrymme mellan parkeringen och huskroppen. Två möjliga utformningar har skissats upp i Figur 18. Båda står normalt torra, men kan under stora regn fungera som översvämningsytor med en vattenförande volym på ca 2 m³ per löpmeter. Om infiltration används som den huvudsakliga dagvattenhanteringen kan delar av översvämningsytan underbyggas med kross eller andra former av infiltrationsmagasin. Flödesdjupet i skissen är 0,3 m baserat på Structors översvämningskartering.

Figur 18. Möjlig utformning av översvämningsytor vid punkt B.

För att tillåta angöring mot Vändelsömalmsvägen kommer marken som flerbostadshuset ligger på att höjas, punkt C i Figur 19. Beroende på hur det utförs och hur långt österut fyllnaden sträcker sig kan det forma en barriär för vatten som flödar igenom detaljplanen i nordlig riktning. Detta skapar inga problem för detaljplanen eller existerande byggnader men om områden söder ut ska bebyggas i framtiden så kan det behöva ses över.

Det kan också vara fördelaktigt att utföra en mer detaljerad inmätning av höjder inför höjdsättningen. Då utredningen har baserats på information från ett 4x4 m grid kan vissa detaljer gås om miste. I detta fall så är höjderna i det nordvästra hörnet av området mycket nära höjden av vägen, och det kan behövas fyllnad för att kunna schakta en fåra med tillräckligt fall.

Figur 19. Schematisk höjdsättning

7 Bedömning av den föreslagna dagvattenhanteringen

I dagsläget har detaljplanen ett stort problem redan vid säkerhetsnivå 1 på grund av den existerande dagvattenledningen från Brandbergen centrum. Inga av de lösningar som rekommenderas räcker för att hantera det. Om det bortses från så är lösningar som upphöjda växtbäddar, gröna tak och yttlig magasinering inte påverkade av trycklinjen i dagvattenledningarna då de ligger över den gränsen. Underjordiska magasin börjar tappa effektivitet när säkerhetsnivå 2 överskrids då de kan bakfyllas ifall brunnarna dämmer helt.

Erfarenhet från stora skyfall i Malmö och Köpenhamn visar att öppna lösningar generellt fungerar som väntat eller bättre vid säkerhetsnivå 2 och uppåt. De ligger per definition i lågpunkten för området och samlar därför upp dagvattnet som väntat. Magasin och underjordiska lösningar måste vara välplacerade och igenomtänkta för att de ska fungera, har större risker i form av brunnar som blir igensatta och ledningar som kan ta skada. Därför är det bra att inkludera nödlösningar som kupolbrunnar i lågpunkter även för magasin så att eventuella yttliga flöden tas om hand. Öppna lösningar har även bättre effekt vid säkerhetsnivå 3 och uppåt. Dels eftersom de ofta kan ta en lite högre volym än de är dimensionerade för då några cm extra vattenstånd inte skadar dem och dels eftersom de kan forma en naturlig del av avledningen mot vägar och andra säkra översvämningssytor.

8 Diskussion och slutsats

Planområdet Söderby 2:27 kommer att se kraftiga öknings i dagvattenflöde och föroreningshalter på grund av den nya exploateringen. För att uppfylla de krav som ställs i Svenskt Vattens publikation P110 (2016) måste de tekniska systemen på detaljplanen hantera flöden upp till ett 20-år utan någon form av yttlig översvämning. I dagsläget går en 800 mm

ledning från Brandbergen centrum som översvämmar redan vid ett 10-årsregn, vilket betyder att området inte kan bebyggas om ledningen inte åtgärdas. Samtidigt ska detaljplanen följa Haninge kommuns dagvattenstrategi och inte öka existerande flöden samt minimera föroreningar som når Drevviken. Detta kräver att vatten hanteras lokalt på området.

I första hand rekommenderas det att infiltrationstester utförs för att utreda om det är en möjlig lösning. En infiltrationslösning är positiv för det utsatta ledningsnätet, minskar föroreningstillförseln till Drevviken och bibehåller den existerande vattenbalansen. Om infiltrationslösningar planeras är det viktigt att delar av området inte kompakteras för att bibehålla de goda infiltrationsmöjligheterna. Storleken på infiltrationslösningar beror på den kapacitet som uppmäts, men bör vara i storleksordningen 300 m³.

I andra hand kan området fördröjas och avvattnas med dagvattenlösningar som svackdiken och magasin som ansluts mot kommunala dagvattenledningar. Ett maximalt utflöde på 20 l/s har antagits som en rimlig avtappning för de magasinlösningar som presenteras, och betyder att totalt 250 m³ måste magasineras och renas. Om detta görs med en blandning av svackdiken och magasin krävs en yta på 520 m² för rening och fördröjning i diken och ytterligare 230 m² för underjordiska kasettmagasin.

Dagvattenutredningen lider av det faktum att det inte finns en sammanhållande plan på programnivå som omfattar vattnets rörelse. Det finns i nuläget planer på att exploatera marken norr om Brandbergsleden i direkt anslutning till detaljplanen vilket kan ändra förutsättningarna och leda till kraftigt ökade flöden från utanför utredningsområdet. Det gör det också svårt att förutse vilka ytor som med säkerhet kan användas för översvämning under ett kritiskt 100-årsregn. Om den existerande översvämningsytan på hundrastgården tas bort kan det resultera i betydligt större flöden mot planområdet och förskolan Orren under skyfall.

9 Fortsatt arbete

Det rekommenderas att en utredning utförs som kan ta större grepp om ledningkapaciteten och flöden som uppstår runt omkring detaljplanen. Resultaten från en sådan utredning kan leda till mer effektiva lösningar som samlar vatten och ytor från många omgivande områden och totalt sänka kostanden på dagvattenhanteringen samtidigt som det ökar kvaliteten på vattnet.

Utöver det så rekommenderas det att infiltrationskapaciteten för detaljplanen och omgivande mark utreds, det kan även ge förståelse för vad som händer med vattnet från Brandbergsleden och för att bedöma lämpligheten av infiltrationslösningar i detaljplaneområdet.

En slutgiltig dagvattenhantering för detaljplanen bör bestämmas och projekteras i detalj.

10 Referenser

10.1 Skriftligt

Haninge kommun, Dagvattenstrategi Antagen 2005-04-04 och reviderad 2010-11-15.

Haninge kommun, Recipientklassificering för Haninge kommun – sammanställning, översikt över de 34 vatten som klassades 2013.

Svenskt Vatten, "Avledning av dag-, drän, och spillvatten - Funktionskrav, hydraulisk dimensionering och utformning av allmänna avloppssystem", Publikation P110 januari 2016

10.2 Internet

Olika intressen i form av exempelvis natur- kulturskyddade områden, vattenskyddsområden, strandskydd och markavvattningsföretag.

<http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Stockholm/Planeringsunderlag/>

Storm Tac Webb version 16.2.2 se information om programmet på www.stormtac.com

Viss, Vatteninformationssystem Sverige

<http://www.viss.lansstyrelsen.se/>

DAGVATTENUTREDNING

Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315

2017-03-08

DAGVATTENUTREDNING

Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård 4:315

KUND

Haninge kommun

KONSULT

WSP Samhällsbyggnad

121 88 Stockholm-Globen

Besök: Arenavägen 7

Tel: +46 10 7225000

WSP Sverige AB

Org nr: 556057-4880

Styrelsens säte: Stockholm

<http://www.wspgroup.se>

KONTAKTPERSONER

Haninge:

Tove Dåderman – tove.daderman@haninge.se

WSP:

Joakim Scharp – joakim.scharp@wspgroup.se

Sara Rebbling – sara.rebbling@wspgroup.se

PROJEKT

Söderby 2:27

UPPDRAGSNAMN

Haninge - Söderby 2:27

UPPDRAGSNUMMER

10232868

FÖRFATTARE

Joakim Scharp, Elin Wärja

DATUM

2017-03-08

ÄNDRINGSDATUM

GRANSKAD AV

Sara Rebbling, Erik Ellwerth-Stein

GODKÄND AV

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SÖDERBY 2:27 OCH SÖDERBY HUVUDGÅRD 4:315	2
1 SAMMANFATTNING	4
2 INLEDNING	4
2.1 Bakgrund och syfte	4
2.2 Uppdragsbeskrivning	5
3 FÖRUTSÄTTNINGAR	5
3.1 Tidigare utredningar	5
3.2 Dagvattenstrategi	5
3.3 Dimensionering	6
3.3.1 Koordinat- och höjdsystem	6
3.3.2 Recipienten	7
3.4 Förslag till framtida exploatering	7
4 BEFINTLIGA FÖRHÅLLANDEN	9
4.1 Natur och kulturintressen	10
4.2 Geologiska förhållanden	10
4.3 Avrinningsområdet	11
4.4 Markavvattningsföretag	12
4.5 Befintliga dagvattenledningar	12
5 DAGVATTENFLÖDEN OCH FÖRORENINGAR	13
5.1 Flödesberäkningar - Befintliga förhållanden	13
5.2 Flödesberäkningar - Planerade förhållanden	14
5.3 Fördröjningsbehov	15
5.4 Föroreningar	16
6 DAGVATTENHANTERING	16
6.1 Infiltration	17
6.2 Flödesfördröjning och rening	18
6.3 Tekniska möjligheter inom kvartersmark	18
6.3.1 Ytlig fördröjning - Diken	19
6.3.2 Genomsläppliga ytor	19
6.3.3 Skelettjordar	20
6.3.4 Gröna tak	20
6.3.5 Upphöjda växtbäddar eller biofilter	21
6.3.6 Magasinering under mark	22
6.3.7 Höjdsättning	23
6.4 Rening	25
7 FÖRSLAG TILL DAGVATTENHANTERING	26
8 BEDÖMNING AV DEN FÖRESLAGNA DAGVATTENHANTERINGEN	28
9 DISKUSSION	28
10 SLUTSATS	29
11 FORTSATT ARBETE	30
12 REFERENSER	31
12.1 Skriftligt	31
12.2 Internet	31

1 Sammanfattning

Detaljplanen Söderby 2:27 ska bebyggas med lägenheter och ett vårdboende. Existerande naturmark ersätts med hårdgjorda ytor i form av tak och asfalt vilket resulterar i flödesökningar. Området ligger i nära anslutning till ledningar som beräknas översvämma vid ett 10-årsregn och redan är mycket hårt belastade vilket gör det svårt att föra bort dagvatten effektivt. Dagvatten måste fördröjas och renas för att uppfylla kommunens dagvattenstrategi och olika åtgärder för hantering av dagvattnet, exempelvis infiltration, svackdiken och magasinering, utreds därför.

Området är en naturlig och teknisk samlingspunkt för lokalt dagvatten från närliggande höjder i västlig, sydlig och östlig riktning. Eftersom dagvatten inte har beaktats i programskedet är det mycket oklart hur vatten i framtiden kommer att röra sig från närliggande områden som ska bebyggas. Både ytliga och ledningsburna flöden kan komma att öka vilket skapar en osäker dagvattenmiljö. Vid skyfall finns det risk att stora flöden tillrinner från Brandbergen centrum och andra omgivande områden vilket kräver en effektiv ytlig bortföring av vatten som skyddar människor och fastigheter.

2 Inledning

2.1 Bakgrund och syfte

Haninge kommun planerar att exploatera existerande parkmark för att möjliggöra uppförandet av ett vårdboende samt flerbostadshus. Planområdet ligger inom Söderby 2:27 och Söderby Huvudgård, ca 200 m norr om Brandbergen centrum, se orientering i Figur 1. En dagvattenutredning utförs för området i syfte att utreda vilken påverkan exploateringen kommer ha på de existerande dagvattensystemen och recipienten Drevviken.

Figur 1. Orientering. Utredningsområdet har markerats med en röd ruta.

I tidigare utredning av WSP (daterad 2016-05-19) beräknades flödes- och föroreningsökningar från exploateringen av planområdet. Efter utredningens slutförande har den så kallade Weserdomen (C-461/13) utkommit från EU-domstolen som påverkar och skärper tolkning av de miljökrav som ställs i Vattendirektivet. Trots att de dagvattenlösningar som presenterades i tidigare utredning bidrog med rening av dagvattnet, innebar ändå exploateringen en ökning av vissa tungmetall- och näringsämneshalter, varför en vidare utredning av reningsemöjligheterna inom planområdet har efterfrågats.

2.2 Uppdragsbeskrivning

WSP har fått i uppdrag av Haninge kommun att utföra en dagvattenutredning i detaljplaneskedet. Området kommer i och med exploateringen byta karaktär och förtätas. Syftet med dagvattenutredningen är att utreda hur dagvattenflöden och föroreningstransporter från området förändras i och med exploateringen, samt vilka åtgärder som krävs för att minska flöden och föroreningar till rimliga nivåer.

I en detaljplan presenteras dagvattenlösningar inte i detalj, utan det handlar i det här skedet om att identifiera kritiska flöden och reservera ytor i enlighet med kommunens dagvattenstrategi.

3 Förutsättningar

3.1 Tidigare utredningar

Inga dagvattenutredningar har tagits fram för detaljplanen eller omgivande områden.

Marken är del av en översvämningsskartering utförd av Structor 2014 samt i utredningar om rening av dagvatten som når Drevviken av Sweco 2011 och Ramböll 2014.

3.2 Dagvattenstrategi

Haninge kommun antog en dagvattenstrategi 2005-04-04, vilken uppdaterades och antogs av kommunfullmäktige 2010-11-15. Dagvattenstrategin har reviderats en gång sedan dess, och den nya versionen antogs av kommunfullmäktige 2016-09-12.

Haninges dagvattenstrategi syftar till att skapa en långsiktigt hållbar dagvattenhantering genom övergripande mål och strategier kopplade till varje mål.

De fyra målen är:

- Robusta bebyggelsemiljöer
- Välmående yt- och grundvatten
- Bevarad vattenbalans
- Gemensamt ansvarstagande.

Dagvatten ska i första hand hanteras lokalt på kvartersmark och allmän plats för att minimera flöden och föroreningar. I andra hand ska dagvatten tas omhand i en samlad avledning och rening.

3.3 Dimensionering

Utredningsområdet klassas från en dagvattensynpunkt som *tät bostadsbebyggelse* vilket enligt Svenskt Vattens publikation P110 (2016) ställer kraven nedan:

- Säkerhetsnivå 1: Återkomsttid för regn vid fylld dagvattenledning: 5 år
- Säkerhetsnivå 2: Återkomsttid för trycklinje i marknivå: 20 år
- Säkerhetsnivå 3: Återkomsttid för översvämningar med skador på byggnader: >100 år

Beräkningar av dagvattenflöden och fördröjning utförts enligt Svenskt vattens publikation P110 med den rationella metoden för nuvarande och framtida bebyggelse.

Följande antaganden har använts i beräkningarna:

- Då inget exakt detaljplaneområde erhöles i underlag har ett ungefärligt område tagits fram baserat på situationsplanen daterad 2016-04-18.
- Karteringen har utförts i GIS och CAD baserat på grundkartan och den förslagna utformningen i situationsplanen.
- Karteringsområden har delats in i grönyta, grusväg, gång och cykelväg, tak och parkering.
- För alla områden har schablonvärden för avrinningskoefficienter och föroreningshalter tagits från StormTac som anses ha högre detaljgrad än värden i P110 för små områden.
- En klimatfaktor på 1,25 enligt P110 har använts då ingen specifik information om områdets framtida klimatsituation finns tillgänglig.
- Rinntiden inom området beräknas vara kortare än 10 minuter, och enligt branschpraxis har därför regnets varaktighet tagits som 10 minuter.
- Dimensionering av rinnvid fördröjningslösningar sker enligt P110 genom att identifiera den regnintensitet och motsvarande varaktighet som producerar högsta vattenvolym för den specificerade avtappningen.
- För ytliga flöden används de stråk som kan utläsas i Structors översvämningsskartering från 2014.

För nederbörd med en återkomsttid av 20 år och en varaktighet på 10 minuter är den dimensionerande nederbördsintensiteten enligt Dahlström (2010) 286,7 l/(s*ha). För att beräkna dimensionerande dagvattenflöden från områden används den rationella metoden:

$$q_{d \text{ dim}} = A \cdot \phi \cdot i(t_r) \cdot C$$

Där:

$q_{d \text{ dim}}$ = dimensionerande flödet

A = avrinningsområdets area (ha)

ϕ = avrinningskoefficient

$i(t_r)$ = dimensionerande nederbördsintensiteten (l/s ha)

t_r = regnets varaktighet (min)

C = klimatfaktor (1,25)

3.3.1 Koordinat- och höjdsystem

Alla beräkningar och mått är utförda i referenssystemet SWEREF 99 18 00 i plan och RH 2000 i höjd.

3.3.2 Recipienten

Utredningsområdet ligger inom sjön Drevvikens avrinningsområde. Drevviken ligger 2,5 km i nordvästlig riktning.

År 2009 fastställde Vattenmyndigheten för Norra Östersjön miljö kvalitetsnormer (MKN) för yt- och grundvattenförekomster. Dessa ingår i EU:s ramdirektiv för vatten. För ytvattenförekomster är målet att god ekologisk och kemisk status har uppnåtts år 2015. För en del vattendrag, för vilka det anses tekniskt omöjligt att uppnå god status 2015, är tidpunkten framflyttad till år 2021. För alla vattenförekomster finns även ett krav på att statusen på recipienten inte får försämrats.

Drevviken bedömdes 2009 ha måttlig eller "otillfredsställande" ekologisk status och uppnår ej god kemisk ytvattenstatus (undantaget kvicksilver vilket gäller alla vattenförekomster i landet) med krav på god ekologisk status till 2021. Det är även noterats att den urbana markanvändningen och dagvatten har en betydande påverkan på miljö kvaliteten.

Den huvudsakliga orsaken till att den ekologiska statusen är "otillfredsställande" är höga halter av fosfor. Enligt VISS kommer runt 65 % av fosforöverskottet från diffusa källor i form av dagvatten varför det är viktigt att varje enskild exploatering säkerställer att belastningen inte ökar. Det beräknade förbättringsbehovet för recipienten är en reduktion på 811 kg fosfor/år jämfört med referensvärde. Det finns även höga halter av ammoniak, men det bidrar bara till en "måttlig" klassning. Ammoniak är även en specifik form av kväve och det är svårt att avgöra hur stor del som kommer från dagvattnet. Den kemiska statusen påverkas främst av TBT, som återfinns i bottenfärg för båtar, bromerade difenyleter, som används som flamskyddsmedel samt kvicksilver, som har naturligt höga halter på flera orter i Sverige och därför är undantaget för Drevviken.

Övergödning p.g.a. hög belastning av näringsämnen är alltså konstaterad. Nya förslag på miljö kvalitetsnormer har tagits fram för perioden 2015-2021 i vilket det är möjligt att Drevviken får ytterligare dispens till 2027, men detta är fortfarande inte fastställt.

I skrivande skede utreds effekten och miljökonsekvenserna av en skärmbassäng eller reningsdamm vid utloppet mot Drevviken. Reningsanordningen byggs i första hand för att hantera exploateringen av Vegaområdet, men kommer även förbättra eventuellt vatten som släpps från Söderby 2:27.

Drevviken har i Haninge kommuns recipientklassificering den sammanvägda bedömningen 2-*skyddsvärt*. De ekologiska värdena klassas som av lägre vikt, men sjön har höga rekreativa värden och är känslig mot närsalter, organiska föroreningar och tungmetaller.

3.4 Förslag till framtida exploatering

Den planerade markanvändningen har två byggnader, en långsmal länga med lägenheter och en vinklad byggnad för vårdboende. Till dessa tillkommer en stor central parkeringsyta och asfalterade gång- och cykelstråk som binder samman byggnaderna samt tillåter genomfart. De hårdgjorda ytorna omges av ospecificerad gårdsmark, se Figur 2.

Figur 2. Framtida utformning, utdrag ut situationsplan. Från Sweco 2016.

4 Befintliga förhållanden

Området är ca 1 ha stort och ligger intill Vendelsömalmsvägen. Ca 200 m söder om området ligger Brandbergen centrum som är ett stort hårdgjort område. Centrumet avvattnas idag via en 800 mm dagvattenledning (se mer avsnitt 4.5, Figur 8) precis vid detaljplanen och åtkomst måste säkerställas. Det noterades under platsbesök att stora delar av Brandbergsleden inte avvattnas med brunnar och att den inte har någon kantsten. Det antas därför att vatten från vägen följer branten och kan under stora regn nå utredningsområdet via hundrastgården. En trumma på ca 300mm som inte är utmärkt på ledningskartan har hittats (se Figur 3).

Figur 3. Detaljplanen i nuläget, där planområdet markets i rött. Bakgrundsbild från ESRI.

Trumman som visas i Figur 3 antas vara del av avvattning för Brandbergsleden, den går under gång- och cykelvägen ut i en synlig grop (se Figur 4) och sedan vidare i nordvästlig riktning under förskolans tomt, antagen dragning är markerad i Figur 3 med streckad linje.

Figur 4. Omarkerad trumma invid detaljplanen, antas avvattna Brandbergsleden.

4.1 Natur och kulturintressen

Det finns inga utmärkta natur- eller kulturintressen på Länsstyrelsens webbGIS.

4.2 Geologiska förhållanden

Söderby 2:27 ligger idag huvudsakligen på glacial sand som antagligen har god infiltrationskapacitet. Under platsbesök noterades det att området var relativt torrt, trots att det är instängt och att det hade regnat dagen innan. De omgivande höjderna som har beskrivits tidigare ligger i stort på urberg, vilket betyder att de vid stora regn med lång återkomsttid kan leda till högre ytliga flöden än beräknat när de tunna moränlagren som täcker berget blir mättat.

Figur 5. Geologikarta från SGU, detaljplanen är inom området markerat med svart.

Det har uppmärksammats att delar av planområdet ligger på Vendelsömalms grundvattenförekomst som har god kemisk och biologisk status (se Figur 6).

Figur 6. Vendelsömalms grundvattenförekomst i grönt, i relation till detaljplanen Söderby 2:27 ungefärligt markerat i rött, från VISS.

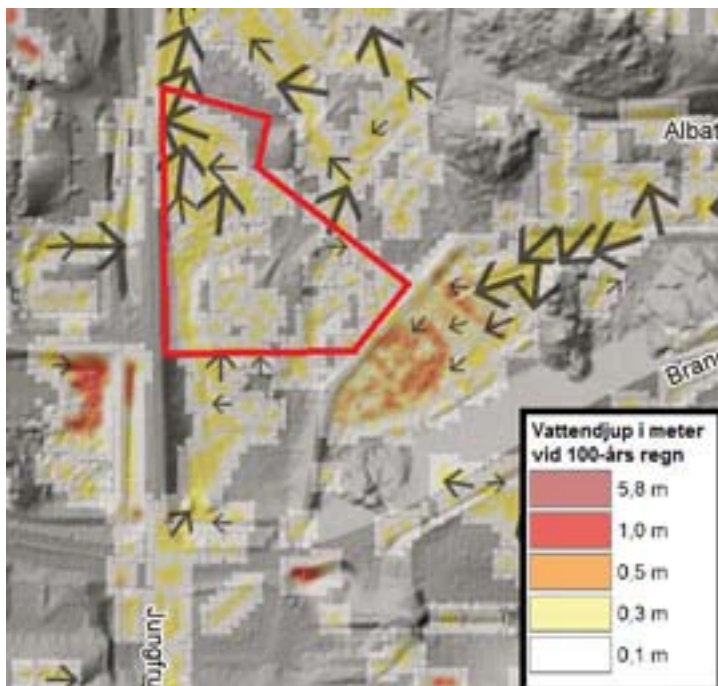
Infiltration på området förbättrar förekomstens kvantitativa status, men kan möjligen riskera den kvalitativa statusen. I Swecos geologiska undersökning påträffas inte grundvattenytan (Sweco 2016), som förutsätts vara 3-6 m under markytan. I diskussion med en hydrogeolog på WSP har det bestämts att områdets geologi innebär att det finns hög sannolikhet för att infiltrerande grundvatten rinner i nordvästlig riktning och därigenom når grundvattenförekomsten. Infiltration genom 3 m sand och siltblandad sand erbjuder rening i form av att partikelbundna föroreningar fastläggs, men till vilken grad är svårt att säga. Det är möjligt att rening kan tillåta infiltration till grundvattnet.

4.3 Avrinningsområdet

Planområdet ligger relativt långt upp i ett större naturligt avrinningsområde som rinner i en generellt nordvästlig riktning mot Drevviken. Marken är idag en blandning av mindre instängda områden och större stråk med en generellt nordlig lutning. En ytvattenanalys utförd av Structor 2014 visar att det vid ett 100-årsregn uppstår höga flöden längs med den östra kanten av Vendelsömalmsvägen inom planområdet.

Idag är detaljplaneområdet lågt lagt och täcks nästan helt av träd, det finns ett flertal små instängda områden med djup mellan 0,3 och 0,5 m som syns tydligt under platsbesök samt i Structors översvämningsskartering från 2014 (se Figur 7). Området angränsas även av ett kritiskt översvämningssområde på hundrastgården där djup på upp till 1 m beräknats under skyfall. Det är dock viktigt att notera att den trumma som identifierades under platsbesöket leder ut ur det instängda området och för vatten därifrån mot detaljplanen.

Ovanför området söderut finns Brandbergsleden och Brandbergen Centrum som utgör stora hårdgjorda ytor som kan bidra till höga flöden genom detaljplaneområdet under stora regn. Denna möjlighet syns inte i Structors modell eftersom en stor del av flödet kommer via dagvattenledningarna. Höjdskillnaden mellan centrumet och planområdet innebär att när ledningen börjar dämna så kommer brunnslocken vid planområdet översvämma med vatten från centrumet.

Figur 7. Översvämning vid 100-årsregn från Structor 2014. Planområdet ungefärligt märkt i rött.

Det är tydligt från Structors modellering att stora flöden från korsningen Jungfruvägen/Vendelsömalmsvägen-Brandbergsleden passerar igenom planområdet. Eftersom ingen utredning har skett i tidigare skede som kan ta grepp om flöden från närliggande detaljplaner förutsätts det i den här utredningen att de flödesvägar som presenteras i Structors modell kan användas för vidare analys.

4.4 Markavvattningsföretag

Det finns inga markavvattningsföretag inom detaljplaneområdet utmärkta på Länsstyrelsens webbGIS.

4.5 Befintliga dagvattenledningar

Figur 8. Befintliga dagvattenledningar i anslutning till detaljplaneområdet. Bakgrundsbild från ESRI.

Det finns två huvudsakliga dagvattenledningar som är relevanta för detaljplanen Söderby 2:27. Den första är en 800 mm betongledning som avvattnar Brandbergen Centrum samt ett villaområde österut och utmynnar i Drevviken. Den andra är den 500 mm betongledning som avvattnar området längs med Kulfångsgatan väster om planområdet (på andra sidan Vendelsömalmsvägen) och klyver detaljplanen i nordostlig riktning där den ansluter mot 800 mm ledningen.

Enligt diskussion med VA-huvudmannen är 800 mm ledningen hårt belastad och innan nya anslutningar upprättas måste dagens kapacitet undersökas vidare. Ledningen har som lägsta lutning 8,5 ‰ och antas enligt P110 ha ett råhetstal $k=1$ mm. Kapaciteten vid fylld ledning beräknas med hjälp av Colebrookdiagram som 1300 l/s. Enligt VA-huvudmannen förbättras förutsättningarna vid korsningen av Vendelsömalmsvägen och Vendelsövägen nedströms om planområdet. Det har därför förutsatts för överslagsberäkningarna att ledningen har god kapacitet från den punkten och att eventuella dämningar släpper där. När vatten börjar dämna upp i brunnarna vid detaljplanen ökar den trycklinjen vilket leder till ett ökat flöde och större kapacitet. Kapaciteten för ett fall där ledningen dämmer till marknivå, med en effektiv lutning på 20 ‰, är 1950 l/s.

Ytanvändningen som ansluter mot ledningsnätet uppströms detaljplanen har karterats grovt (se Figur 9) och flöden har beräknats med rationella metoden. Beräkningarna visar att flödet mot planområdet under ett 5-årsregn är 1850 l/s och under ett 20-årsregn 2940 l/s, utan fördröjning. Det är VA-huvudmannens tolkning att det betyder att oberoende av planerad bebyggelses påverkan så uppfyller området inte de krav som ställs i P110 eftersom ny bebyggelse översvämmas innan ett 20-årsregn. För beräkningarna har det förutsatts att Brandbergsleden och omgivande grönytor inte belastar dagvattennätet idag på grund av infiltration och fördröjning.

Figur 9. Grov kartering över ledningsnätet uppströms om detaljplaneområdet. Bakgrundsbild från ESRI.

5 Dagvattenflöden och föroreningar

5.1 Flödesberäkningar - Befintliga förhållanden

Markanvändningen för detaljplaneområdet idag presenteras i Tabell 1 och är i dagsläget i stor grad naturlig.

Tabell 1. Beräknade dagvattenflöden för nuläge. Avrinningskoefficienter från StormTac och ytor baserat på karteringen i Figur 8.

Område	ϕ	Yta	Reducerad yta	Flöde 5 år	Flöde 20 år	Flöde 100 år	Flöde 300 år
Enhet		(ha)	(ha)	(l/s)	(l/s)	(l/s)	(l/s)
Tak	0,90	0	0,00	0	0	0	0
Parkering	0,80	0,02	0,01	3	5	8	12
Gång och cykel	0,80	0,02	0,02	4	6	10	14
Grönyta	0,08	0,70	0,05	11	17	29	41
Grusyta	0,40	0,14	0,05	10	16	28	40
Total		0,87	0,13	27	43	74	107

Området består huvudsakligen av glesbeväxt skogsmark som genomskärs av en grusväg samt en plan grusyta som används till parkering. En mindre gång- och cykelväg samt en asfalterad parkeringsyta ligger i utkanten av området. Den befintliga markanvändningen redovisas översiktligt i Figur 10.

Figur 10. Kartering av nuläge baserat på flygfoto samt platsbesök. Bakgrundsbild från Bing 2017.

Det är viktigt att notera att området idag inte är anslutet till det kommunala dagvattennätet. Allt vatten inom området omhändertas lokalt via infiltration eller rinner ytligt i nordvästlig riktning mot diken längs med Vendelsömalmsvägen.

Volymerna vid 10-minuters 100- och 300-årsregn beräknas som skillnaden mellan den mängd dagvatten som genereras av regnen och den mängd som flödar ut från området eller fördröjs i dagvattenledningar eller anläggningar. Då området i dagsläget inte är anslutet till dagvattensystem eller magasin och det inte finns några diken på den här delen av Vendelsömalmsvägen antogs det att flödet ut är mycket litet. Volymerna som faller inom detaljplaneområdet blir då 45 m³ och 65 m³ vid 100- respektive 300-årsregn. Dessa volymer tar sig ut i det nordvästra hörnet på detaljplanen som kan ses i Figur 10.

5.2 Flödesberäkningar - Planerade förhållanden

För dagvattenutredningen har höga avrinningskoefficienter använts för alla ytor för att representera ett "worst case scenario", till exempel att alla gång- och cykelvägar är asfalterade. Det finns åtgärder och lösningar som drastiskt kan minska avrinningen. Markanvändningen för detaljplaneområdet idag presenteras i Tabell 2 och är i dagsläget i stor grad naturlig.

Tabell 2. Beräknade dagvattenflöden för den planerade markanvändningen med klimatafaktor 1,25. Avrinningskoefficienter från StormTac och ytor baserat på karteringen i Figur 11.

Område	ϕ	Yta	Reducerad yta	Flöde 5 år	Flöde 20 år	Flöde 100 år	Flöde 300 år
Enhet		(ha)	(ha)	(l/s)	(l/s)	(l/s)	(l/s)
Tak	0,90	0,25	0,23	51	81	138	199
Parkering	0,80	0,15	0,13	29	46	78	112
Gång och cykel	0,80	0,05	0,04	28	45	76	110
Grönyta*	0,08	0,42	0,08	19	30	51	74
Grusyta	0,40	0	0,00	0	81	0	0
Total		0,87	0,48	127	201	343	495

Den planerade markanvändningen redovisas översiktligt i Figur 11.

Figur 11. Kartering av planerad bebyggelse, baserad på situationsplan daterad 2016-04-18. Bakgrundsbild från ESRI.

Volymerna vid 10-minuters 100- och 300-årsregn beräknas som skillnaden mellan den mängd dagvatten som genereras av regnen och den mängd som flödar ut från området eller fördröjs i dagvattenledningar eller anläggningar. Efter diskussion med VA-huvudmannen om maximal tillåten avtappning som beskrivs närmare i avsnitt 6.2 sätts flödet ut ur området till 20 l/s. Volymerna inom detaljplaneområdet blir då 195 m³ och 285 m³ vid 100- respektive 300-årsregn.

5.3 Fördröjningsbehov

Det rekommenderas i denna utredning att den totala volym som ska kunna omhändertas är 250 m³, vilket leder till att 100-årsregnet helt kan omhändertas och 300-årsregnet nästan helt kan omhändertas. Anledningen till att 250 m³ valts är att det inte är korta, intensiva regn som är kritiska från en översvämningssynpunkt. Istället är det långa regn med lägre intensitet, men totalt större volymer som skapar problem då magasin fylls och marken börjar mättas.

I praktiken kan det bli problematiskt att effektivt samla upp så stora volymer, beroende på vilken typ av fördröjningslösning som används. Det kan leda till att flöden under de korta intensiva regnen lämnar området ytligt och når de översvämningsytor norr om Vendelsövägen som syns i Structors modell.

Om flödet lämnas ofördröjt så är flödet från den planerade markanvändningen högre än vad flödet är från den befintliga markanvändningen inom planområdet. Planområdet är idag inte anslutet till det kommunala dagvattennätet, men kommer bli det i och med exploateringen om det ligger inom verksamhetsområdet för dagvatten. Haninge kommuns dagvattenstrategi säger att "Vid förändrad markanvändning ska avrinningen från området inte ändras. Undantag från detta gäller för redan exploaterade områden, i vilka möjligheten att minska avrinningen ska utredas." Alltså måste flödet från fastigheten efter exploateringen högst vara detsamma som dagens flöden, och då krävs fördröjning om 250 m³.

5.4 Föroreningar

För att uppskatta vilka halter av föroreningar som planområdet genererar i dagsläget och kommer att generera enligt plan (förutsatt att inga åtgärder vidtas), används schablonvärden som baseras på markanvändning. Med hjälp av dessa schablonvärden beräknas därefter föroreningshalter. Föroreningsberäkningarna har utförts med StormTac, se Tabell 3.

Tabell 3. Föroreningar från detaljplanen beräknade i StormTac (2017).

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Nuläge ug/l	60	1400	3,5	11	27	0,13	1,7	1,2	0,014	30000	190
Planerat ug/l	93	1400	10	17	57	0,45	6,1	3,1	0,02	54000	270
	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Nuläge kg/år	0,097	2,3	0,0056	0,018	0,043	0,0002	0,0028	0,0019	0,000023	48	0,3
Planerat kg/år	0,27	4,1	0,03	0,051	0,17	0,0013	0,018	0,0092	0,000059	160	0,79
	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Reningsbehov ug/l	33	0	6,5	6	30	0,32	4,4	1,9	0,006	24000	80
Reningsbehov kg/år	0,173	1,8	0,0244	0,033	0,127	0,00108	0,0152	0,0073	0,000036	112	0,49

Reningsbehoven som redovisades i Tabell 3 är alltså de föroreningsmängder som bör tas om hand så att föroreningsbelastningen inom området inte ökar. Planområdet ser stora ökning i föroreningshalter och mängder, framför allt i form av fosfor, tungmetaller, suspenderat material (SS) och olja som till stor del är förknippade med den nya parkeringsytan och avlagring från tak.

Det är viktigt att notera att större delen av föroreningsbelastningen kommer från små, utspridda, regn som samlar upp deponerade föroreningar efter torra perioder. I dimensionering av reningsanordningar kan därför lösningar med kapacitet att rena små regn fortfarande ge stora utslag.

Det är också viktigt att notera att StormTac är en schablonvärdesmodell, och inte perfekt motsvarar verkligheten. Det är dock det vanligast förekommande verktyget för dessa beräkningar i Sverige, och har blivit branschpraxis att använda vid föroreningsberäkningar.

6 Dagvattenhantering

I nuläget finns det ingen rimlig åtgärd som kan utföras inom detaljplaneområdet som möjliggör byggande enligt P110s krav. Oberoende av vilka flöden som uppstår och omhändertas inom

detaljplanen så kommer dagvattenledningen från Brandbergen centrum översvämma mellan ett 5- och 10-årsregn.

Under förutsättningen att existerande problem med dagvattenledningsnätet åtgärdas utanför planområdet, genom till exempel lokala fördröjningar, minskad hårdgjordhetsgrad eller ombyggnation av ledningsnät, kan följande tekniska åtgärder rekommenderas i syfte att förbättra detaljplanens dagvattensituation.

6.1 Infiltration

I första hand rekommenderas det att förutsättningarna för lokal infiltration av dagvatten undersöks. Det kan finnas mycket goda möjligheter i den sandiga marken, vilken kan reducera områdets flöden och föroreningar till Drevviken. Infiltration är generellt en relativt långsam process som fungerar bäst i samband med fördröjningsytor som kan hålla vattnen under tiden. För infiltrationslösningar är därför ofta korta, intensiva regn mest kritiska. En total volym på ca 250 m³ ska fördröjas inom planområdet, en volym som delvis kan samlas upp och hållas i grunda, breda infiltrationsdiken på gårdsmark, se exempel i Figur 12.

Figur 12. Exempel på infiltrationsstråk i urban miljö.

Ett infiltrationsstråk kan utformas som det som visas i Figur 12. De viktigaste ytorna att leda mot infiltrationsdiken är körytor och tak, som kan ledas via marklutning från respektive utkastare. Dessa ytor är de som bidrar både till högst flöden och föroreningar. I Figur 13 presenteras en möjlig infiltrationslösning där ytor på strax under 900 m² har ritats ut.

Figur 13. Exempel på möjliga ytor för infiltrationsdiken i förhållande till planområdets planerade bebyggelse.

För en infiltrationslösning rekommenderas det att det finns anslutningspunkter mot dagvattennätet i slutet på varje infiltrationsremsa som kan agera som nödlösning ifall marken är mättad av upprepade intensiva regn.

Infiltration är även i linje med dagvattenstrategins mål att bevara den naturliga vattenbalansen. Ansluts Söderby 2:27 och alla omgivande detaljplaner direkt mot dagvattenledningar utan att först möjliggöra infiltration resulterar det i ett kraftigt reducerat flöde till det lokala grundvattnet.

För att säkerställa infiltrationskapaciteten måste ett fältprov utföras. Ifall det visar sig att kapaciteten inte är hög nog eller att grundvattennivån ligger för nära marknivån presenteras även fördröjningslösningar nedan.

6.2 Flödesfördröjning och rening

Ett generellt fördröjningsbehov beräknas för hela planområdet med rationella metoden enligt P110. Beräkningarna förutsätter att avtappningen regleras av en flödesregulator. Annars bör hänsyn tas till att den maximala tillåtna avtappningen inte alltid uppnås och att medelutflödet i verkligheten är närmare 2/3 av maximalt utflöde. Den erforderliga magasineringens volymen uppgår vid ett 20-årsregn till 250 m³ med en avtappning på 20 l/s. De magasinierande och fördröjande lösningarna delas därför lämpligen upp mellan de två fastigheterna i proportion till dess hårdgjorda areal, vilket i sin tur beror på exakt framtida utformning samt hur parkeringsytan ska delas upp. Om lösningarna delas upp bör vårdboendet ansluta mot 500 mm-ledningen som skär igenom området och flerfamiljshuset ansluta mot den 225 mm-ledning som ligger i korsningen vid områdets nordvästra hörn (beskrevs i Figur 8).

6.3 Tekniska möjligheter inom kvartersmark

Det finns ett stort utbud på olika lösningar som kan kombineras för att uppnå god magasinering och rening. Några av vilka presenteras i följande stycken.

6.3.1 Ytlig fördröjning - Diken

En möjlig lösning är att skapa ytlig fördröjning i form av breda, grunda svackdiken med strypta utflöden som fördröjer och renar vatten under regn men annars står torra. Dessa diken kan ha en utformning liknande den som rekommenderades i Figur 12 för infiltration, och då ha en anslutning till dagvattennätet som primär avtappning.

En annan alternativ utformning av ett dike eller ett så kallat öppet fördröjningsstråk visas i Figur 14 som föreställer ett öppet avrinningsstråk i Vänortsparken i Umeå där det låtits bygga en bro i syfte att underlätta för passerande.

Figur 14. Ett öppet fördröjningsstråk i Vänortsparken i Umeå som det låtits bygga en bro över för att underlätta för passerande.

Det är viktigt ur ett estetiskt perspektiv att ett öppet avrinningsstråk utformas på ett sätt så att det fortfarande är tilltalande även när det inte är vattenfyllt.

6.3.2 Genomsläppliga ytor

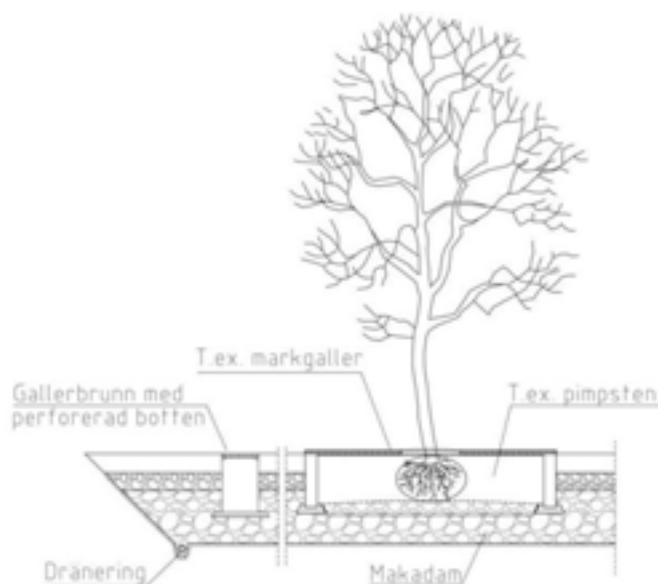
För att få en högre infiltration på de planerade parkeringsytorna samt hårdgjorda ytor längs anslutningsvägen kan en ytbeläggning som minskar avrinningen och bidrar med viss rening anläggas. Exempel på sådana är gles plattsättning samt gräsarmering (se Figur 15). Körytor står för större delen av olja, bly och partiklar som når dagvattenledningarna, och att reducera mängden dagvatten från dessa ytor kan slå kraftigt på områdets flöden och föroreningsutsläpp.

Figur 15. Exempel på genomsläppliga ytor.

6.3.3 Skelettjordar

Skelettjord kan användas för träd i hårdgjord miljö, se Figur 16. Det ger utrymme för trädrötter och är bärande för ovanliggande hårdgjord yta. Det är viktigt att jorden kan syresättas samt att det finns åtkomst till vatten för trädet, t.ex. att dagvattenintag sker via luftbrunnar i luftigt bärlager. Skelettjordar har en porositet på ca 0,1-0,3 vilket innebär att 1 m³ skelettjord kan magasinera ca 100-300 liter vatten. För ett träd rekommenderas normalt 15 m³ skelettjord, vilket innebär att ca 1,5 m³ möjlig fördröjningsvolym per träd. Skelettjordar kan anläggas längs med Vendelsömalmsvägen eller på parkeringsplatsen för att rena och fördröja vatten från körytor.

Figur 16. Träd i skelettjord, konceptskiss från Malmö stads tekniska handbok.

6.3.4 Gröna tak

En alltmer populär lösning som direkt minskar avrinningen av vatten är att anlägga gröna tak (Figur 17). Taken bör då konstrueras så att de inte har för brant lutning. Gröna tak kan ta emot och fördröja mindre regn, till exempel kan ett 50 mm tjockt tak uppbyggt av sedumvegetation minska årsavrinningen med ca 50 %. Vid dimensionerande regn kan taket ta emot ca 5-10 mm nederbörd, beroende på tjocklek.

Eftersom takytorna inom planområdet utgör en relativt stor del av arean bidrar de till stora delar av flödet och föroreningsbelastningen. Gröna tak är därför av extra stort intresse från en föroreningssynpunkt då de kan minska mängden kadmium och nickel i dagvattnet, men riskerar att öka näringsämnen som till exempel fosfor.

Figur 17. Exempel på grönt tak (bildkälla: vegtec.se)

6.3.5 Upphöjda växtbäddar eller biofilter

Ett annat alternativ med både renande och till viss del fördröjande egenskaper är anläggningar med upphöjda växtbäddar där utkastare ansluts från tak som fördröjer och renar takvattnet direkt vid källan (se Figur 18).

Figur 18. Upphöjd växtbädd i anslutning till byggnad. (Bildkälla: Tengbomgruppen).

Målet med dessa biofilter är att efterlikna naturens sätt att med hjälp av fysisk, kemisk och biologisk aktivitet omhänderta dagvatten så att en naturlig hydrologi uppnås i området. Definitionsmässigt handlar det om en vegetationsbeklädd markbädd med fördröjnings- och översvämningsszon för infiltrering och behandling av dagvatten. Huvudmålet med växtbäddar är rening men viss fördröjning fås också.

Ett positivt resultat av att ha dessa växtbäddar upphöjda istället för nedsänkta är att man då skapar en nivåskillnad för eventuell vidare hantering. På så sätt magasineras vattnet i etapper och renas i omgångar när det leds vidare från de upphöjda växtbäddarna in mot gårdens

centrala del alternativt dräneras ner i växtbädden för att sedan ledas vidare mot anslutningspunkten för det allmänna dagvattennätet.

Normalt för en växtbädd är att ha cirka 20 cm magasineringsförmåga ovan planteringsytan, som regleras av en bräddledning ned till ett makadamlager i botten, samt ca 10-30 % porositet i själva växtbädden. Enligt Vegtech (vegtech.se) kan växtbäddar på 633-675 mm (d.v.s. med en tjocklek anpassad för mindre träd och stora buskar) magasinera ungefär 0,260 m³ per m² yta. Av byggtkniska skäl vill man dock undvika att vatten blir stående längre perioder direkt mot bjälklaget, varför det finns anledning att inte magasinera vatten i hela växtbädden.

Växtbäddar och biofilter är med hänsyn till sina renande egenskaper även lämpliga att anlägga vid parkeringar eller vägar. I Figur 19 visas ett exempel på hur en växtbädd i form av ett farthinder kan se ut.

Figur 19. Växtbäddar som anlagts längst en trafikerad väg i form av farthinder vid en korsning och ett övergångsställe i Tyresö.

6.3.6 Magasinering under mark

Lösningar som installeras under mark används för att utjämna flödet och/eller tillåta dagvatten att perkolera i omgivande mark.

Magasinen kan utformas på olika sätt, exempelvis som kassett- eller krossmagasin. Magasinen omges av geotextil eller geomembran som förhindrar att smuts och jord kommer in i magasinen. Dagvatten kan infiltrera till omgivande mark eller magasineras för att t.ex. återanvändas med hjälp av pumpar. Utjämning sker genom ett strypt bottenutlopp. Kassettmagasin består av kassetter i plast och krossmagasin består av stenkross, exempelvis makadam.

Kassettmagasin är mycket utrymmeseffektiva med en våtvolyms som uppgår till ca 95 procent (beroende på fabrikat). Magasinen bör installeras ovanför grundvattennivån, men kan ligga lägre om de omsluts med en vattentät duk (geomembran) som förhindrar att grundvatten tränger in i magasinet. Detta omöjliggör dock infiltration. Vidare krävs att överliggande fyllnadsmaterial motverkar lyftkraften som grundvattnet ger upphov till. Om hela detaljplanen ska fördröjas av kassettmagasin på 250 m³ med djup 0,6 m krävs en total markyta på ca 440 m². I Figur 20 visas en översiktlig skiss på lösningsförslaget.

Figur 20. Skiss över möjlig placering och dimensionering av magasin

Exakt hur den ytan fördelas beror på hur omhändertagandet av dagvatten från tak och körytor fördelas per magasin, vilket är varför magasin ytorna i figuren är något större. Detta bör ses över i detaljprojektering. Ett alternativ är att förlägga hela magasinet under parkeringsytan där det är relativt lätt att komma åt, det finns även nog med utrymme på gårdsmarken som omger huskropparna. Det är viktigt att notera att om magasinet delas upp så måste relationen mellan den reducerade arean som rinner mot varje enskilt magasin och det strypta utflödet bibehållas. Annars resulterar det i att vissa magasin går fulla och börjar brädda innan det dimensionerande regnet. Det är också viktigt att tänka på att magasinering främst är en fördröjande åtgärd, inte en renande.

6.3.7 Höjdsättning

Detaljplaneområdet ligger lågt i relation till omgivningen i alla väderstreck utom norr. Det betyder att under skyfall när dagvattenledningar går fulla kommer stora mängder vatten att nå detaljplanen ytligt från alla väderstreck utom norr, och även genom locken på dagvattenledningarna som kan komma att svämma över på grund av höjdskillnaderna mellan detaljplanen och Brandbergen centrum. Vid kritiska regn antags det att alla underjordiska system går fulla och det huvudsakliga målet är att förhindra skada på människor och fastigheter.

Enligt dagvattenmodelleringen som utfördes av Structor 2014, väntas området se flöden på upp till 0,3 m djup vid ett 100-årsregn, säkerhetsnivå 3. Om omgivande området exploateras ytterligare kan det leda till ökade flöden, men under förutsättningen att kommunens dagvattenstrategi implementeras så bör modellen gälla. Flödet passerar idag huvudsakligen längs med detaljplanens västra sida, se Figur 7. För att 100-årsflödet i framtiden krävs det ytliga lösningar i naturliga lågpunkter som för vattnet vidare ut ur detaljplanen. Eftersom det nordvästra hörnet på planområdet idag är den lägsta punkten och att vatten därifrån leds längs med vägar så rekommenderas det att den inte höjs. Det är också av stor vikt att golvnivån vid lägenhetsbyggnaden planeras med 100-årsflödet i åtanke. De nivåer som presenteras i situationsplanen ligger i vissa fall lägre än existerande infartsväg mot förskolan.

För att erhålla kontrollerad avrinning utformas lämpligtvis öppna avrinningsstråk som leder vattnet relativt rakt mot utflödespunkten. Byggnader bör höjdsättas till minst 0,5 m över den övre kanten på lågstråken för att minska risken för skador. Totalt finns det utrymme för ca 2 % fall

över hela detaljplanen vilket ger mycket goda möjligheter. Om svackdiken eller infiltrationslösningar implementeras med en utformning baserat på Figur 13 kan de bindas samman så att de också fungerar som vattenförare vid extrema regn.

Ett kritiskt område vid stora regn är markerat med punkt A i Figur 21. Här sluttar marken naturligt i nordlig riktning, vilket skapar ett instängt område med huskroppen. Därför måste marken här höjas så att den naturligt leder vatten söderut.

Figur 21. Exempel på en schematisk höjdsättning över planområdet.

De låga stråken måste inte nödvändigtvis vara traditionella diken, det räcker med en svag urskålning i marken som är några meter bred med en sluttning på 4% eller högre, det skapar ett naturligt flöde under skyfall. Det viktigaste stråket är markerat med punkt B i Figur 21, här samlas mycket av det vatten som under extrema regn uppstår söder om detaljplanen och det finns begränsat utrymme mellan parkeringen och huskroppen. Två möjliga utformningar har skissats upp i Figur 22. Båda står normalt torra, men kan under stora regn fungera som översvämningssytor med en vattenförande volym på ca 2 m³ per löpmeter. Om infiltration används som den huvudsakliga dagvattenhanteringen kan delar av översvämningssytan underbyggas med kross eller andra former av infiltrationsmagasin. Flödesdjupet i skissen är 0,3 m baserat på Structors översvämningsskartering.

Figur 22. Möjlig utformning av översvämningssytor vid punkt B.

För att tillåta angöring mot Vendelsömalmsvägen kommer marken som flerbostadshuset ligger på att höjas, punk C i Figur 21. Beroende på hur det utförs och hur långt österut fyllnaden sträcker sig kan det forma en barriär för vatten som flödar igenom detaljplanen i nordlig riktning. Detta skapar inga problem för detaljplanen eller existerande byggnader men om områden söder om planområdet ska bebyggas i framtiden så kan det behöva ses över.

Det kan också vara fördelaktigt att utföra en mer detaljerad inmätning av höjder inför höjdsättningen. Då utredningen har baserats på information från ett 4x4 m grid kan vissa detaljer ha missats. I detta fall så är höjderna i det nordvästra hörnet av området mycket nära höjden av vägen, och det kan behövas fyllnad för att kunna schakta en fåra med tillräckligt fall.

6.4 Rening

Enligt kommunens dagvattenstrategi ska förorenat vatten renas så nära källan som möjligt genom lokalt omhändertagande, inom ekonomiskt rimliga gränser. Exakt vad som klassas som förorenat beror på recipienten och dess målsättningar. Vid ombyggnad är det ofta en rimlig målsättning att inte öka områdets påverkan och förbättra den var det är möjligt, men vid nybyggnad på grönytor kan detta vara svårt att uppnå. Alla lösningar som diskuteras ovan bidrar med någon form av rening (förutom i de fall då magasinering används endast för att fördröja), men exakt vad som uppnås beror på vilken lösning som implementeras.

I följande stycke presenteras två olika typer av lösningar, dess potentiella reningseffekter samt en beräknad reducerad mängd av respektive föroreningsämne. Reningen har beräknats med hjälp av Stormtac. I Tabell 4 redovisas en lösning för den planerade parkeringens centrerade grönområde i form av en regnbädd med biofilter med ytbehov om 98 m² och ett djup på cirka 1 m.

Tabell 4. Dagvattenföroreningar för den planerade exploateringen före genomförd åtgärd samt efter genomförd åtgärd i form utav en regnbädd med biofilter placerat ungefär i mitten på den planerade parkeringen med areal om 98 m².

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Före åtgärd ug/l	93	1400	10	17	57	0,45	6,1	3,1	0,02	54000	270
Före åtgärd kg/år	0,27	4,1	0,03	0,051	0,17	0,0013	0,018	0,0092	0,000059	160	0,79
Efter åtgärd ug/l	53	1100	28	38	130	0,42	14	3,8	0,047	130000	740
Efter åtgärd kg/år	0,044	0,42	0,0064	0,01	0,026	0,00011	0,0033	0,0012	0,000029	25	0,062
Reducerad mängd kg/år	0,034	0,49	0,017	0,021	0,084	0,00024	0,0083	0,002	0,000011	84	0,56
Reningseffekt	44%	54%	72%	68%	76%	69%	71%	61%	27%	77%	90%

I Tabell 5 redovisas en lösning i form utav gröna tak, ett öppet avrinningsstråk med ytbehov om 560 m² samt två mindre öppna avrinningsstråk som tillsammans har ett ytbehov om 150 m².

Tabell 5. Dagvattenföroreningar för den planerade exploateringen före genomförd åtgärd samt efter genomförd åtgärd i form utav öppna avrinningsstråk med ett ytbehov om totalt cirka 710 m². Reningseffekt som lösningen kan uppnå samt övrig redovisad information beräknades i StormTac (2017).

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Före åtgärd ug/l	93	1400	10	17	57	0,45	6,1	3,1	0,02	54000	270
Före åtgärd kg/år	0,27	4,1	0,03	0,051	0,17	0,0013	0,018	0,0092	0,000059	160	0,79
Efter åtgärd ug/l	35	870	0,096	0,79	0,21	0,0021	0,68	0,24	0,0029	680	18
Efter åtgärd kg/år	0,055	1,4	0,00015	0,0013	0,00033	3,3E-06	0,0011	0,00038	4,6E-06	1,1	0,028
Reducerad mängd kg/år	0,18	1,9	0,0029	0,017	0,033	0,00016	0,002	0,0023	0,000011	26	0,11
Reningseffekt	77%	58%	95%	93%	99%	98%	65%	86%	70%	96%	80%

När de beräknade värdena efter rening jämförs med de från före reningen framgår att det trots relativt höga reningseffekter för respektive åtgärd fortfarande inte ensamt kan minska hela den totala mängden föroreningar som behövs från området.

Vid jämförelse av föroreningsmängderna före och efter rening framgår av Tabell 4 och Tabell 5 att varken växtbädden eller de öppna avrinningsstråken ensamt klarar av att rena hela områdets behov.

7 Förslag till dagvattenhantering

Ur ett dagvattenperspektiv är infiltration den optimala lösningen. Ett infiltrationsdike med kapacitet på ca 200 m³ kan ha kapacitet att infiltrera runt 90 % av allt regn på detaljplanen vilket i sin tur reducerar föroreningsbelastningen.

För att inte öka områdets föroreningsmängder i och med exploateringen föreslås att ett antal lösningar med både renande och fördröjande egenskaper anläggs. I första hand föreslås (förslag 1) att parkeringen skevas emot en centrerad översilningsyta, i form av ett biofilter så att vattnet från parkeringen renas i växtbäddar med biofilter. I andra hand föreslås (förslag 2) att anlägga två mindre öppna avrinningsstråk som därefter ansluts till ett större avrinningsstråk som passerar rakt igenom området. Tillsammans kan dessa två förslag utformas så att föroreningsmängderna inte ökar jämfört med dagens. I Tabell 6 redovisas den beräknade ökningen av föroreningsmängden i och med exploateringen, dvs den mängd som anläggningarnas renande effekt bör ha.

Tabell 6. Det beräknade reningsbehovet kg/år i och med exploateringen samt respektive föreslagna lösningars kapacitet att rena kg/år samt en beräknad mängd för de båda förslagen tillsammans kg/år. Fetstilta siffror visar de ämnen som fortfarande innebär en mindre ökning jämfört med till befintliga förhållanden.

	P	N	Pb	Cu	Zn	Cd	Cr	Ni	Hg	SS	Olja
Reningsbehov kg/år	0,173	1,8	0,0244	0,033	0,127	0,00108	0,0152	0,0073	0,000036	112	0,49
Förslag 1 kg/år	0,06	0,51	0,021	0,028	0,11	0,00033	0,0072	0,0027	0,000026	102	0,48
Förslag 2 kg/år	0,18	1,9	0,0029	0,017	0,033	0,00016	0,002	0,0023	0,000011	26	0,11
Förslag 1+2 kg/år	0,24	2,41	0,0239	0,045	0,143	0,00049	0,0092	0,005	0,000037	128	0,59

Som visas i Tabell 6 kan förslag 1 och 2 tillsammans utformas så att nödvändig fördröjning och rening erhålls. Exploateringen innebär trots föreslagna lösningar fortfarande en mindre ökning av ämnena bly, kadmium, krom och nickel. Inget av dessa ämnen är idag klassade vilket gör det svårt att bedöma hur stor påverkan detta har avseende statusklassningen för recipienten. Att beakta är dock att det handlar om ett antal gram per år.

En översiktlig skiss för möjliga placeringar av de föreslagna lösningarna redovisas i Figur 23 i form av två mindre öppna avrinningsstråk som nedströms ansluter till ett större öppet avrinningsstråk samt en regnbädd med biofilter placerad i mitten av den planerade parkeringen. I figuren illustreras även en flödet inom planområdet med hjälp av flödespilar i blå färg.

Figur 23. Översiktlig skiss för möjliga placeringar av föreslagna lösningar i form två mindre öppna avrinningsstråk som nedströms ansluter till ett större öppet avrinningsstråk samt en regnbädd med biofilter i mitten av den planerade parkeringen. Bildkälla bakgrundsbild: Bing 2017.

En utmaning med förslag 1 är höjdsättningen av parkeringen, som alltså föreslås luta inåt mot den föreslagna växtbädden. Det är även lämpligt att utrusta växtbädden med en bränningsanordning som kan leda vattnet från parkeringen till bakomliggande öppna avrinningsstråk. Ett alternativ kan vara att låta vattnet pumpas från filtret för att ansluta mot diket eller dagvattenledningen vid kraftiga regn, lösningen kan ur ett ekonomiskt perspektiv vara mindre fördelaktig. Biofiltret kan placeras längs med den västra kanten på parkeringen, eller som visas i Figur 23.

För att uppnå reningseffekten som presenteras bör även ca 50 % av gång- och cykelvägarna inom området beläggas med mer genomsläppliga ytor än traditionell asfalt, t.ex. plattsättning.

8 Bedömning av den föreslagna dagvattenhanteringen

I dagsläget har detaljplanen ett stort problem redan vid skyfall gällande säkerhetsnivå 1 på grund av den existerande dagvattenledningen från Brandbergen centrum. Inga av de lösningar som rekommenderas räcker för att hantera det. Lösningar som upphöjda växtbäddar, gröna tak och yttlig magasinering inte påverkade av trycklinjen i dagvattenledningarna då de ligger över den gränsen. Underjordiska magasin börjar tappa effektivitet när säkerhetsnivå 2 överskrids då de kan bakfyllas ifall brunnarna dämmer helt.

Erfarenhet från stora skyfall i Malmö och Köpenhamn visar att öppna lösningar generellt fungerar som väntat eller bättre vid säkerhetsnivå 2. De ligger per definition i lågpunkten för området och samlar därför upp dagvattnet som väntat. Magasin och underjordiska lösningar måste vara välplacerade och genomtänkta för att de ska fungera. Öppna lösningar har även bättre effekt vid säkerhetsnivå 3 och uppåt. Dels eftersom de ofta kan ta en lite högre volym än de är dimensionerade för då några cm extra vattenstånd inte skadar dem och dels eftersom de kan forma en naturlig del av avledningen mot vägar och andra säkra översvämningssytor.

Som visades i Figur 23 har höjdsättningen en stor betydelse inom planområdet för att erhålla ett dagvattensystem där lösningarna avlöser varandra i serie nedströms. En ännu mer effektiv lösning vore att rena dagvattnet från de kritiska ytorna tak- och parkeringsytor i två steg till exempel via upphöjda växtbäddar vid husfasad där vattnet sedan avleds vidare till ett avrinningsstråk. Ett alternativ med goda renande effekter men kan innebära en ekonomisk påverkan då kostnaden för regnbäddar/biofilter kan vara förhållandevis hög.

9 Diskussion

För att uppfylla de krav som ställs i Svenskt Vattens publikation P110 (2016) måste de tekniska systemen på detaljplanen hantera flöden upp till ett 20-årsregn utan någon form av yttlig översvämning. I dagsläget går en 800 mm ledning från Brandbergen centrum som översvämmas redan vid ett 10-årsregn, vilket betyder att området inte kan bebyggas om ledningen inte åtgärdas. Samtidigt ska detaljplanen följa Haninge kommuns dagvattenstrategi och inte öka existerande flöden samt minimera föroreningar som når Drevviken. Detta kräver att vatten hanteras lokalt på området.

För att bedöma om infiltration inom planområdet är möjlig rekommenderas att infiltrationstester utförs. En infiltrationslösning är positiv för det utsatta ledningsnätet, minskar föroreningstillförseln till Drevviken och bibehåller den existerande vattenbalansen i enlighet med Haninge kommuns dagvattenstrategi. Om infiltrationslösningar planeras är det viktigt att delar av området inte kompakteras eftersom detta kan hämma de goda infiltrationsmöjligheterna. Storleken på infiltrationslösningar beror på den kapacitet som uppmäts, men bör så stora som

möjligt för att kunna göra en betydande skillnad vid de större regnen, både för planområdet och för närområdet.

Områdets dagvatten renas, fördröjs och avvattnas lämpligen med lösningar som växtbäddar, öppna avrinningsstråk och svackdiken som ansluts mot kommunala dagvattenledningar. Ett maximalt utflöde på 20 l/s har antagits som en rimlig avtappning för de fördröjningar som presenteras, och betyder att totalt 250 m³ måste magasineras och renas. Detta föreslås uppnås med en kombination av öppna avrinningsstråk, svackdiken och växtbädd med biofilter.

Alternativa lösningar med en reningsdamm har beräknats, men kan inte uppnå tillräcklig rening med det utrymme som finns inom området. Det är värt att hålla i åtanke att oberoende av vilken lösning som används så är den totala föroreningsökningen liten i absoluta värden och i relation till storleken på recipienten.

Växtbädden som presenteras ger i praktiken viss fördröjning, men då rening dimensioneras för små regn har de ingen meningsfull påverkan på volymen vatten som måste omhändertas vid de dimensionerande regn som beskrivs i tidigare utredning. För att inte påverka områdets karaktär vid skyfall bör parkeringsytans skevning projekteras så att vattnet har fritt flöde i nordvästlig riktning när biofiltret fylls. De öppna avrinningsstråken bidrar i högre utsträckning till fördröjning, och här kan vattnet ansamlas vid större nederbördstillfällen.

Dagvattenutredningen lider av det faktum att det inte finns en sammanhållande plan på programnivå som omfattar vattnets rörelse. Det finns i nuläget planer på att exploatera marken norr om Brandbergsleden i direkt anslutning till detaljplanen vilket kan ändra förutsättningarna och leda till kraftigt ökade flöden in till planområdet. Det gör det också svårt att förutse vilka ytor som med säkerhet kan användas för översvämning under ett kritiskt 100-årsregn. Om den existerande översvämningssytan på hundrastgården tas bort kan det resultera i betydligt större flöden mot planområdet och förskolan Orren under skyfall.

Exploateringen medför, även med föreslagen dagvattenhantering, små ökade utsläpp av bly, kadmium, krom och nickel i förhållande till dagens markanvändning. Som beskrevs i avsnitt 7 är dessa ämnen inte klassade, och det är därför svårt att bedöma påverkan för Drevvikens ekologiska eller kemiska status. Man bör också ha i åtanke att StormTac generellt räknar konservativt och att de ökade utsläppen handlar om mycket små volymer, mellan ett halvt gram upp till några gram per år. Halterna av koppar, zink, suspenderat material och olja är heller inte omnämnda i klassningen, men utsläppen av dessa ämnen minskar i och med de föreslagna lösningarna, och i flera fall är den beräknade minskningen stor.

Det viktigaste ämnet att rena inom detaljplaneområdet med hänsyn till att Drevviken inte uppnår god kemisk status är kvicksilver. Halterna av kvicksilver kommer med de föreslagna lösningarna minska. Utsläppen av kvicksilver från området bedöms bli något lägre efter exploateringen än vad det är idag. De övriga ämnena som leder till Drevvikens icke-goda kemiska status, bromerad difenyleter och tributyltennföreningar, kommer inte exploateringen av planområdet att påverka.

För att inte försämra Drevvikens ekologiska status är det viktigt att fosfor och kväve inte tillförs. Med de föreslagna dagvattenlösningarna minskar utsläppen av fosfor och kväve efter exploatering jämfört med dagens markanvändning, vilket innebär en förbättring för Drevviken.

Sammantaget bedöms inte detaljplanen med föreslagna dagvattenlösningar försämra Drevvikens status eller äventyra uppnåendet av miljö kvalitetsnormerna.

10 Slutsats

Exploateringen av detaljplan Söderby 2:27 kommer leda till ökad föroreningsbelastning av Drevviken om inga reningsåtgärder vidtas. Då området är litet och stora delar i planen beläggs med parkering, gång- och cykelväg samt byggnader så finns det få ytor över till att hantera det förorenade dagvatten som uppstår. Området har enligt jordartskartan framtagen av SGU (Svensk Geologisk Undersökning) troligen goda infiltrationsmöjligheter.

Enligt de beräkningar som gjorts i StormTac är det tekniskt möjligt att rena dagvattnet inom planområdet till den grad att det inte överstiger dagens ej-undantagna värden. Det kräver att högeffektiva reningslösningar i form av biofilter kombineras med till exempel ett öppet avrinningsstråk eller svackdike enligt förslaget som redovisades i Figur 23. Då området är flackt och ligger lågt i relation till omgivande ytor är det svårt att arbeta med underjordiska lösningar för att rena vattnet från parkeringsplatsen, och höjdsättningen bör ta hänsyn till detta.

För att kunna påvisa en gedigen dagvattenhantering är det viktigt att i detaljplanen avsätta ytor för dagvattenanläggningar. Om det visar sig omöjligt eller ekonomiskt orealistiskt att rena allt dagvatten inom planområdet måste det finnas en tydlig strategi för de åtgärder utanför planområdet som väger upp eventuella ökningar.

Genom att tillämpa de olika rekommenderade lösningarna så som gröna tak, gynnsam höjdsättning, växtbäddar/skelettjord och nedsänkta öppna stråk/krossdike/stenkistor kan fördröjning i önskad omfattning uppnås. Samtidigt bidrar dagvattenlösningarna till att de olika punkterna i dagvattenpolicyn uppfylls.

11 Fortsatt arbete

Det rekommenderas att en utredning utförs som kan ta större grepp om ledningskapaciteten och flöden som uppstår runt omkring detaljplanen. Resultaten från en sådan utredning kan leda till mer effektiva lösningar som samlar vatten och ytor från många omgivande områden och totalt sänka kostanden på dagvattenhanteringen samtidigt som det ökar kvaliteten på vattnet.

Utöver det så rekommenderas det att infiltrationskapaciteten för detaljplanen och omgivande mark utreds, det kan även ge förståelse för vad som händer med vattnet från Brandbergsleden och för att bedöma lämpligheten av infiltrationslösningar i detaljplaneområdet.

En slutgiltig dagvattenhantering för detaljplanen bör bestämmas och projekteras i detalj.

12 Referenser

12.1 Skriftligt

Haninge kommun, Dagvattenstrategi, antagen 2005-04-04 och reviderad 2010-11-15.

Haninge kommun, Recipientklassificering för Haninge kommun – sammanställning, översikt över de 34 vatten som klassades 2013.

Svenskt Vatten, "Avledning av dag-, drän, och spillvatten - Funktionskrav, hydraulisk dimensionering och utformning av allmänna avloppssystem", Publikation P110 januari 2016

Svenskt Vatten, "Avledning av dag-, drän, och spillvatten - Funktionskrav, hydraulisk dimensionering och utformning av allmänna avloppssystem", Publikation P110 januari 2016

Sweco, 2016, PM Geoteknik DP Brandberget, Haninge. Uppdragsnummer 2180985

Länsstyrelsen Stockholm Samrådsyttrande 4021-27526-2016

12.2 Internet

Olika intressen i form av exempelvis natur- kulturskyddade områden, vattenskyddsområden, strandskydd och markavvattningsföretag.

<http://ext-webbgis.lansstyrelsen.se/Stockholm/Planeringsunderlag/>

Storm Tac Webb version 16.2.2 se information om programmet på www.stormtac.com

Viss, Vatteninformationssystem Sverige

<http://www.viss.lansstyrelsen.se/>

MARKTEKNISK UNDERSÖKNINGSRAPPORT/GEOTEKNIK

HANINGE KOMMUN

DP Brandberget, Haninge

UPPDRAGSNUMMER 2180985

GEOTEKNISK UNDERSÖKNING

2016-11-18

SWECO CIVIL AB

LINKÖPING GEOTEKNIK

HANDLÄGGARE: TOMMY OLAUSSON

GRANSKARE: PÅR AXELSSON

Innehållsförteckning

1	Objekt	1
2	Ändamål och skede	1
3	Underlag för undersökningen	1
3.1	Tidigare utförda undersökningar.....	1
4	Styrande dokument	1
5	Geoteknisk kategori	2
6	Befintliga förhållanden	2
6.1	Topografi & ytbeskaffenhet.....	2
6.2	Befintliga konstruktioner.....	3
7	Positionering	3
8	Geotekniska fältundersökningar	3
8.1	Utförda fältförsök.....	3
8.2	Utförda provtagningar.....	4
8.3	Undersökningsperiod.....	4
8.4	Fältingenjörer.....	4
8.5	Provhantering.....	4
8.6	Övrigt.....	4
9	Geotekniska laboratorieundersökningar	4
9.1	Planerade undersökningar.....	4
9.2	Kalibrering och certifiering.....	4
9.3	Provförvaring.....	4
10	Hydrogeologiska undersökningar	5
10.1	Korttidsobservationer.....	5
11	Radonundersökning	5
12	Värdering av undersökning	5
12.1	Generellt.....	5

BILAGOR

Beteckning

Datum

Rev.datum

Bilaga 1. Labresultat Geoteknik

2016-10-14

RITNINGAR

Beteckning

Typ, skala

Datum

Rev.datum

G10-01-001

Plan, A1, 1:400

2016-11-18

G10-01-002

Sektion/enstaka borrhål, A1, L/H,
1:200/100

2016-11-18

1 Objekt

På uppdrag av Haninge Kommun har Sweco Civil AB utfört en geoteknisk undersökning inför detaljplanläggning vid Brandbergen i Haninge.

Föreliggande handling redovisar enbart utförda undersökningsresultat.

2 Ändamål och skede

Undersökningen har syftat till att översiktligt redovisa detaljplaneområdets geotekniska egenskaper och markens lämplighet för byggnation med avseende på stabilitetsförhållanden. Undersökningen har även syftat till att utreda markens lämplighet för dagvattenhantering.

3 Underlag för undersökningen

Följande underlag har använts:

- Grundkarta över området i DWG-format, erhållet av beställaren
- Plankarta, detaljplan i samrådsskedet i PDF-format erhållet av beställaren
- Planbeskrivning, erhållen av beställaren
- Ledningsunderlag har erhållits från ledningsägare i området

3.1 Tidigare utförda undersökningar

Inga tidigare undersökningar har funnits tillgängliga för den aktuella fastigheten.

4 Styrande dokument

Denna rapport ansluter till SS-EN 1997-1 och SS-EN 1997-2, med tillhörande nationell bilaga BFS 2011:10 – EKS 10 [alternativt] TRVFS 2011:12.

Tabell 1. Planering och redovisning

Undersökningsmetod	Standard eller annat styrande dokument
Fältplanering	SS-EN 1997-2
Fältutförande	Geoteknisk fälthandbok SGF Rapport 1:2013 samt SS-EN-ISO 22475-1, SS-EN-1997-1 och SS-EN 1997-2
Beteckningssystem	SGF/BGS beteckningssystem 2001:2 med kompletteringsblad 2013

Tabell 2. Fältundersökningar – sondering, in-situ

Undersökningsmetod	Standard eller annat styrande dokument
Slagsondering (Slb)	SGF Metodblad 2006-10-01 samt SGF Rapport 1:2013
Viktsondering (Vim)	SIS-CEN ISO/TS 22476-10:2005 och SGF Rapport 3:99
Hejarsondering (HfA)	SS-EN ISO 22476-2

1 (5)

Tabell 3. Fältundersökningar - provtagning

Undersökningsmetod	Standard eller annat styrande dokument
Jord-bergsondering (Jb2)	SGF Rapport 4:2012

Tabell 4. Laboratorieundersökningar

Undersökningsmetod	Standard eller annat styrande dokument
Okulär jordartsklassning	SS-EN ISO 14688-1 och 14688-2
Jordartsförkortning	Beteckningsblad IEG 2011-05-08 (Bilaga C IEG Rapport 13:2010)
Materialtyp	AMA Anläggning 13
Tjälfarlighetsklass	AMA Anläggning 13
Lab-undersökningar	Uppgifter om standard eller andra styrande dokument ges i Bilaga 1 – Labresultat geoteknik

5 Geoteknisk kategori

Undersökningar har utförts i omfattning och typ med förutsättning att de geotekniska förutsättningarna för objektet och tillhörande arbeten omfattas av geoteknisk kategori 2 (GK2).

6 Befintliga förhållanden

6.1 Topografi & ytbeskaffenhet

Aktuellt område utgörs av ett park- och skogsområde strax norr om Brandbergen Centrum i Haninge. Områdets södra del utgörs av grusad parkeringsyta intill befintlig minigolfbana söder om detaljplaneområdet. Områdets norra och östra delar utgörs huvudsakligen av gles lövskog. Norr om det aktuella området finns en förskola. Längs områdets västra gräns löper Vendelsömalmsvägen.

Området är flackt och sluttar svagt norrut, från ca +53 till ca +51 i RH2000.

Figur 1. Aktuellt område, Google Earth 2016.

6.2 Befintliga konstruktioner

Befintliga anläggningar i området utgörs av ledningsstråk samt fjärrvärmekulvert.

7 Positionering

Utsättning och inmätning av undersökningspunkterna har utförts med GPS-RTK av typ Leica. Mätarbeten har utförts av Tommy Olausson, Sweco Civil AB.

Koordinatsystem i plan: SWEREF99 18 00

Höjdsystem: RH2000

8 Geotekniska fältundersökningar

8.1 Utförda fältförsök

Aktuella fältförsök omfattar:

· Viktsondering (Vim)	9 punkter
· Slagsondering (Slb)	10 punkter
· Hejarsondering (HfA)	4 punkter
· Jord-bergsondering (JB2)	4 punkter

Sonderingarna är utförda med geoteknisk borrhandsvagn GM65GT.

8.2 Utförda provtagningar

Aktuella provtagningar omfattar:

- Störd provtagning (Skr) 3 punkter

8.3 Undersökningsperiod

Sonderingar och provtagningar är utförda under oktober 2016.

8.4 Fältingenjörer

Fältarbete har utförts av Joachim Westling och Tommy Olausson, Sweco Civil AB.

8.5 Provhantering

Upptagna jordprover har klassificerats okulärt i fält direkt vid provtagningen. Ett provtagningsprotokoll har upprättats av ansvarig fältingenjör för varje provtagningspunkt. Utvalda prover har skickats till geotekniskt laboratorium.

Prover har förvarats frostskyddat i dubbla plastpåsar. Prover har skickats till SGI:s jordartslaboratorium i Linköping.

8.6 Övrigt

Nu utförda undersökningar är benämnda 16Sxx, där 16 står för årtal, S för Sweco och xxx är en löpande numrering. Resultat från nu utförd undersökning redovisas i plan, profil och sektion på till denna handling hörande ritningar och bilagor. Undersökningspunkterna är inlagda i en databas (GeoSuite). Lägesdata (x, y, z) kan på begäran erhållas digitalt eller i tabell.

9 Geotekniska laboratorieundersökningar

9.1 Planerade undersökningar

Följande analyser har utförts på störda jordprover:

- Siktanalys 2 st
- Benämning 4 st

Utförda analyser redovisas i Bilaga 1 – Labresultat Geoteknik.

9.2 Kalibrering och certifiering

Geotekniska laboratorieanalyser är utförda av SGI, som är kvalitets- och miljöcertifierade enligt ISO 9001 och ISO 14001.

9.3 Provförvaring

Proverna har efter mottagande förvarats i kylrum. Proverna sparas efter utförd undersökning i sex månader.

4 (5)

10 Hydrogeologiska undersökningar

10.1 Korttidsobservationer

Ingen fri vattenyta har påträffats vid någon av undersökningspunkterna. Vid samtliga sonderingar i jord påträffades inget vatten på sonderingsstålen vid upptagning.

Vid jord-bergsondering påträffades vatten i berg på ca 6m djup under markytan i sonderingspunkt 16S03.

11 Radonundersökning

Mätning av markradon i områdena har utförts 2016-10-26 med markradonmätare av typen Markus 10. Resultaten från markradonundersökningen kan ses i tabell 5 nedan. Undersökningen utfördes av geotekniker Tommy Olausson, Sweco Civil.

Tabell 5. Resultat markradonundersökning

Punkt	Mätvärde (kBq/m ³)
16S02	9
16S04	42
16S09	6
16S010	37

12 Värdering av undersökning

12.1 Generellt

Undersökningens omfattning relativt dess syfte bedöms som god.

RAPPORT**SAMMANSTÄLLNING AV LABORATORIEUNDERSÖKNINGAR**

Beställare: Tommy Olausson, Sweco Civil AB, Linköping							
Haninge 2180985						Tabell	1(1)
						Dnr	7.1-1601-0012:12
Ankomstdatum	Provtagningsredskap	Laboratorieundersökning Datum	Utförd av		Datum		
161026	-	161028--1103	OA, JA		161108		
						Teknisk ledare	FB
Sektion/ Borrhål/ Djup	Benämning enligt SS-EN ISO 14688-1, -2.	1) Den- sitet ρ t/m ³	2) Vat- ten- kvot w %	3) Kon- flyt- gräns w _L %	4) Sen- siti- vit S _t	5) Skjuv- håll- fasthet τ kPa	Jordartsförkortning (Anmärkning)
<u>16S02</u> 0-2,0 2,0-3,2	BRUN, SILTIG SAND MED GRUSINSLAG GRÅ, SILTIG FINSAND	- -	- -	- -	- -	- -	si Sa si FSa
<u>16S09</u> 0-1,0 1,0-3,0	BRUN, GRUSIG, SILTIG SAND MED ROTTRÅDAR GRÅ, FINSANDIG SILT	- -	- -	- -	- -	- -	gr si Sa pr fsa Si

1) Ej ackrediterad metod. Baserad på okulär jordartsklassificering. Hänsyn har tagits till förekommande mätdata.

R 1b 2011-10-27

2) Skrymdensitet – Tidigare gällande standard SS 027114, Utgåva 2

3) Vattenkvot – ISO/TS 17892-1. Medelvärde av två bestämningar.

4) Konflytgräns – Tidigare gällande standard SS 027120, Utgåva 2

5) Skjuvhållfasthet bestämd med konmetoden. Tidigare gällande standard SS027125, Utgåva 1. Okorrigerat värde. Korrigering rekommenderas enligt SGI Information 3.

Mätosäkerhet och mätområde för våra metoder redovisas på vår hemsida, www.swedgeo.se.

Statens geotekniska institut

Postadress, hk: 581 93 LINKÖPING
Besöksadress, hk: Olaus Magnus väg 35

Tel: 013-20 18 00
Fax: 013-20 14 494

E-post:

sgi@swedgeo.se

Bankgiro: 5211-0053

Org.nr: 20 21 00-0712

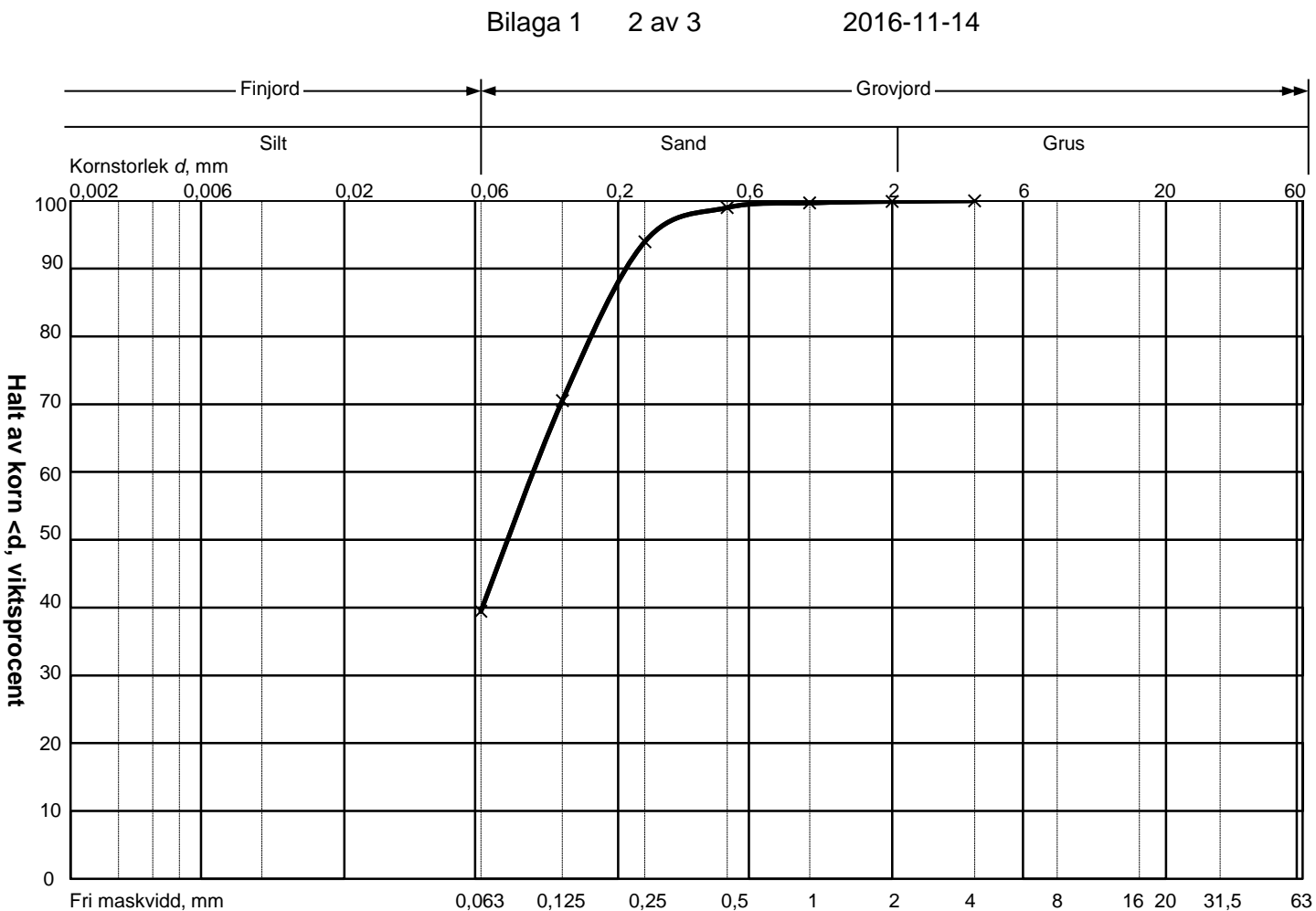

KORNFÖRDELNING FRAKTIONSINDELNING 1981

Uppdrag: 2180985, Haninge

Beställare: Tommy Claesson, Sweco Civil AB, Linköping

Ankomstdatum 161027	Provtagningsredskap -	Laboratorieundersökning Datum 161102	Utförd av J.A
		Dnr 7.1-1601-0012:12	Diagram 1(2)
		Datum 161108	
		Teknisk ledare	

PROV NR -	BH/SEKT 16S02	DJUP 2,0-3,2	PROVET ÄR TVÄTTSIKTAT
--------------	------------------	-----------------	-----------------------

SIKTNING SS 027123 UTGÅVA 2*				SEDIMENTATIONSFÖRSÖK			
TOTAL PROV-MÄNGD g	SIKTAD PROVMÄNGD g		STÖRSTA KORSTORLEK mm	HALT AV MTRL % > 20 mm	PROVMÄNGD g	FÖRBEHANDLING	LERHALT % AV MTRL < 0,06 mm
	< 63 mm	< 20 mm					
994,1		511,8	<20	0,0			

BENÄMNING AV MTRL < 20 mm	MATERIALTYP ENL. AMA 13	TJÄLFÄRLIGHETS KLASS ENL. AMA 13	GRADERINGSTAL $C_u = d_{60}/d_{10}$	ANMÄRKNING
si FSa				Lerhalt ej bestämd, bedöms okulärt vara < 20 % av finjorden.

*Standarden upphävd 2005-06-07.
Mätosäkerhet siktning (0,063-63 mm): ± 2,9 %. Mätosäkerhet sedimentationsanalys (0,002-0,06 mm): ± 0,6 %.
Programversion 1.2

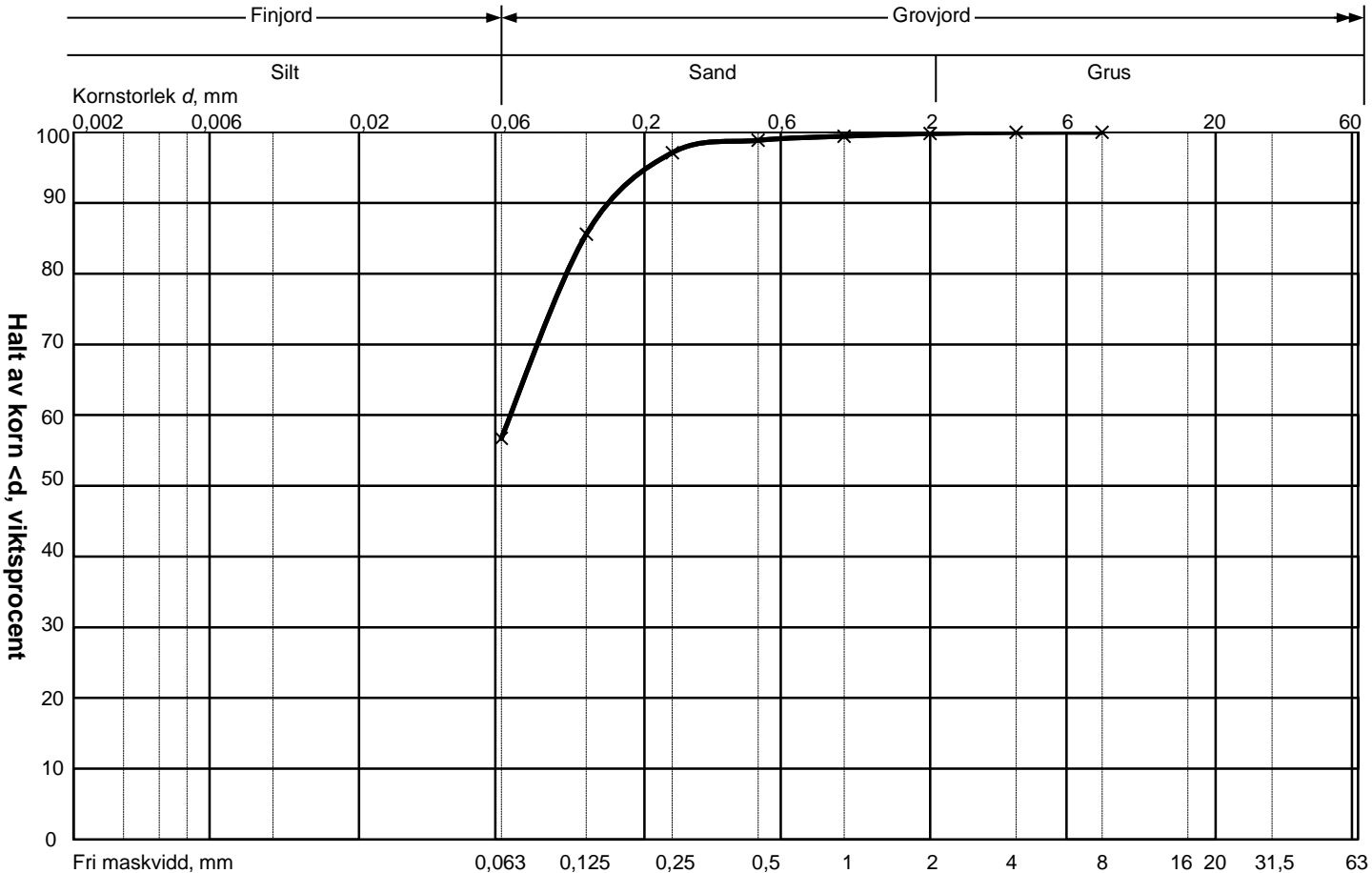

KORNFÖRDELNING FRAKTIONSINDELNING 1981

Uppdrag: 2180985, Haninge

Beställare: Tommy Claesson, Sweco Civil AB, Linköping

Ankomstdatum 161027	Provtagningsredskap -	Laboratorieundersökning Datum 161102	Utförd av J.A
Diagram 2(2)		Dnr 7.1-1601-0012:12	Datum 161108

PROV NR -	BH/SEKT 16S09	DJUP 1,0-3,0	PROVET ÄR TVÄTTSIKTAT
--------------	------------------	-----------------	-----------------------

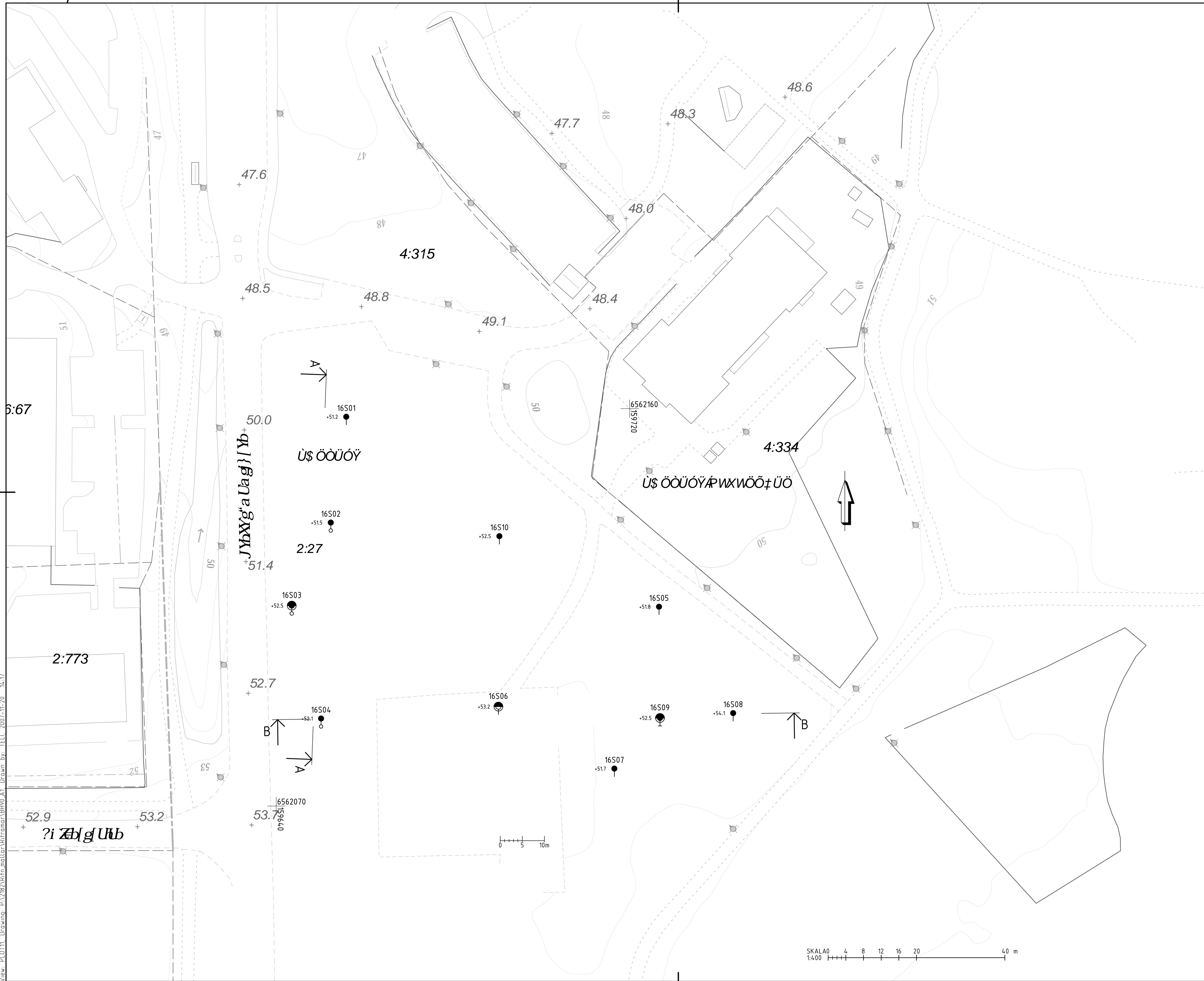
SIKTNING SS 027123 UTGÅVA 2*				SEDIMENTATIONSFÖRSÖK			
TOTAL PROV-MÄNGD g	SIKTAD PROVMÄNGD g		STÖRSTA KORNSTORLEK mm	HALT AV MTRL % > 20 mm	PROVMÄNGD g	FÖRBEHANDLING	LERHALT % AV MTRL < 0,06 mm
	< 63 mm	< 20 mm					
633,6		513,6	<20	0,0			

BENÄMNING AV MTRL < 20 mm	MATERIALTYP ENL. AMA 13	TJÄLFÄRLIGHETS KLASS ENL. AMA 13	GRADERINGSTAL $C_v=d_{60}/d_{10}$	ANMÄRKNING
fsa Si				Lerhalt ej bestämd, bedöms okulärt vara < 10 % av finjorden.

*Standarden upphävd 2005-06-07.
Mätosäkerhet siktning (0,063-63 mm): ± 2,9 %. Mätosäkerhet sedimentationsanalys (0,002-0,06 mm): ± 0,6 %.
Programversion 1.2

XREF: GRUNDKARTA, ORIGINAL (P:\2182\2180985_DP_Brandberget_Haninge_GeotekniskUndersokning\15_CAD\15_Model\1\GRUNDKARTA_ORIGINAL.dwg)
 XREF: Planritning (P:\2182\2180985_DP_Brandberget_Haninge_GeotekniskUndersokning\15_CAD\15_Model\1\Planritning.dwg)

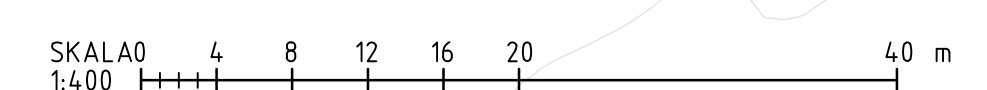
View: PLOT11, Drawing: P:\2182\2180985_DP_Brandberget_Haninge_GeotekniskUndersokning\15_CAD\15_Model\1\GRUNDKARTA_ORIGINAL.dwg

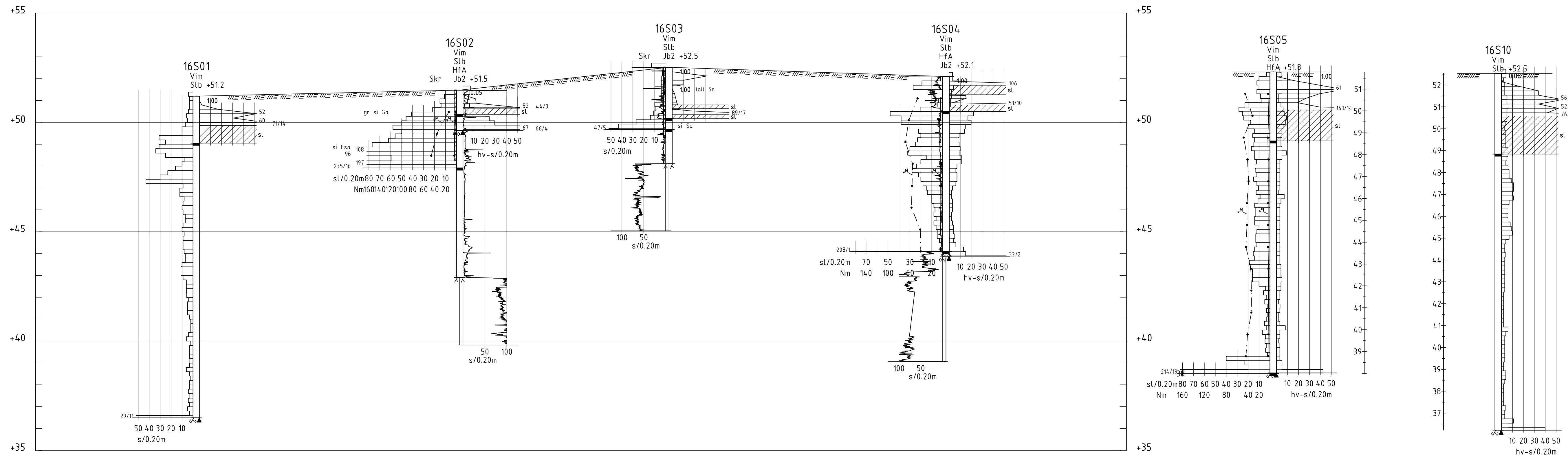
COORDINATSYSTEM:
 PLAN: SWREF 99 18 00
 HÖJD: RH2000

BETECKNINGAR:
 SE SGF:S BETECKNINGSSYSTEM
 www.sgf.net

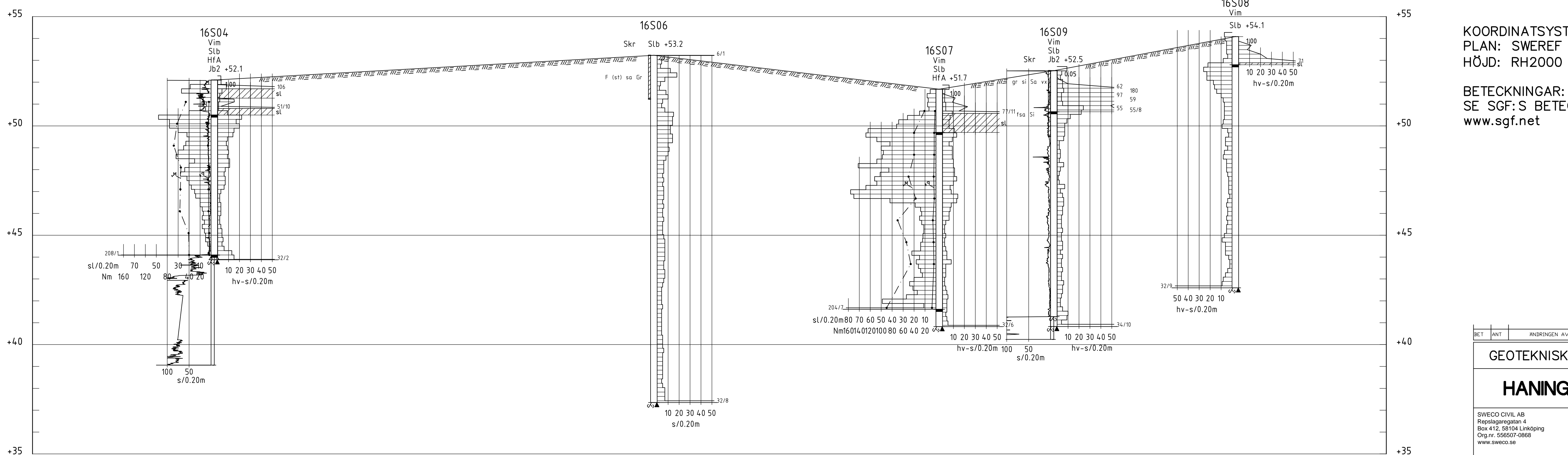
BET	ANT	ANDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
GEOTEKNISK UNDERSÖKNING				
HANINGE KOMMUN				
<small>SWECO CIVIL AB Repelagaregatan 4 Box 412, 59104 Linköping Org.nr: 566507-0868 www.sweco.se</small>				
UPPDRAG NR	2180985	RITAD AV	T.OLAUSSON	HANDLÄGGARE
DATUM	2016-11-18	GRANSKAD AV	P.AXELSSON	T.OLAUSSON
BRANDBERGET DETALJPLAN, HANINGE GEOTEKNISK UNDERSÖKNING PLANRITNING				
SKALA	A1 1:400	NUMMER	G10-01-001	BET

XREF: SektionA (P:\2180\2180985_DP_Brandberget_Haninge_Cad\CAD\Modell\SektionA.dwg)
 XREF: SektionB (P:\2180\2180985_DP_Brandberget_Haninge_Cad\CAD\Modell\SektionB.dwg)

SEKTION A-A
H 1: 100 L 1: 200

SEKTION B-B
H 1: 100 L 1: 200

KOORDINATSYSTEM:
 PLAN: SWEREF 99 18 00
 HÖJD: RH2000

BETECKNINGAR:
 SE SGF: S BETECKNINGSSYSTEM
www.sgf.net

BET	ANT	ANDRINGEN AVSER	SIGN	DATUM
GEOTEKNISK UNDERSÖKNING				
HANINGE KOMMUN				
SWECO CIVIL AB Repelagaregatan 4 Box 412, 59104 Linköping Org.nr: 566507-0868 www.sweco.se				
SWECO				
UPPDRAG NR	2180985	RITAD AV	T.OLAUSSON	HANDLÄGGARE
DATUM	2016-11-18	GRANSKAD AV	P.AXELSSON	T.OLAUSSON
BRANDBERGET DETALJPLAN, HANINGE GEOTEKNISK UNDERSÖKNING SEKTIONS-RITNING/ENSTAKA BORRHÅL				
SKALA	A1 L/H 1:200/100	NUMMER	G10-01-002	T BET

View: PLOT11, Drawing: P:\2180\2180985_DP_Brandberget_Haninge_Cad\CAD\Modell\SektionA.dwg, Drawn by: TELI, 2007-11-20 14:17

PM GEOTEKNIK

HANINGE KOMMUN

DP Brandberget, Haninge

UPPDRAGSNUMMER 2180985

2016-11-18

SWECO CIVIL AB
LINKÖPING GEOTEKNIK

HANDLÄGGARE: TOMMY OLAUSSON

GRANSKARE: PÄR AXELSSON

1 (7)

Sweco
Repslagaregatan 4
581 04 LINKÖPING
Telefon 0771 159 159
Fax +46 (0)8 6956010
www.sweco.se

Sweco Civil AB
Org.nr 556507-0868
Styrelsens säte: Stockholm

Tommy Olausson
Handläggare Geoteknik
Linköping
Telefon direkt - 013 – 25 27 72
tommy.olausson@sweco.se

En del av Sweco-koncernen

1	Objekt	3
2	Ändamål	3
3	Underlag för PM	3
4	Styrande dokument	3
5	Utförda undersökningar	3
6	Geoteknisk kategori	3
7	Befintliga förhållanden och topografi	4
7.1	Topografi & ytbeskaffenhet	4
7.2	Befintliga konstruktioner	5
7.3	Geologi	5
8	Planerad byggnad/bebyggelse	5
9	Geotekniska förhållanden	6
9.1	Jordlager	6
9.1.1	Friktionsvinkel	6
9.2	Geohydrologiska förhållanden	6
9.3	Radon	6
10	Sammanfattning och rekommendationer	6
10.1	Stabilitet	6
10.2	Grundläggning och sättningar	6
10.3	Ledningar och hårdgjorda ytor	7
10.4	Schakt	7
10.5	Dagvatten	7
10.6	Radon	7

2 (7)

PM GEOTEKNIK
DP BRANDBERGET, HANINGE

1 Objekt

På uppdrag av Haninge Kommun har Sweco Civil AB utfört en geoteknisk undersökning inför detaljplaneläggning vid Brandbergen i Haninge.

Föreliggande utredning är ett PM för detaljplaneskedet. I projekterings- och byggskedet bör detaljerade geotekniska undersökningar utföras för de inom planen enskilda fastigheterna.

2 Ändamål

Sammanställningen har syftat till att klarlägga jordlagerförhållandena inför detaljplaneläggning av det aktuella området, och därmed bedöma markens lämplighet med hänsyn till jord-, berg- och vattenförhållanden samt risken för olyckor såsom skred och ras. Detta PM syftar även till att översiktligt ge rekommendationer på grundläggningsmetoder för byggnader och anläggningar i planområdet.

3 Underlag för PM

Följande underlag har använts:

- Grundkarta över området i DWG-format, erhållet av beställaren
- Plankarta, detaljplan i samrådsskedet i PDF-format erhållet av beställaren
- Planbeskrivning, erhållen av beställaren
- Ledningsunderlag har erhållits från ledningsägare i området
- Jordartskarta från SGU

4 Styrande dokument

- SS-EN 1997-1 och 2 med tillhörande nationell bilaga.

5 Utförda undersökningar

Inom detta uppdrag redovisas sammanställning av utförda undersökningar inom planområdet i separat handling, Markteknisk Undersökningsrapport Geoteknik (MUR Geo) med tillhörande bilagor och ritningar, daterad 2016-11-18.

6 Geoteknisk kategori

Detta uppdrag är utfört för geoteknisk kategori 2.

7 Befintliga förhållanden och topografi

7.1 Topografi & ytbeskaffenhet

Aktuellt område utgörs av ett park- och skogsområde strax norr om Brandbergen Centrum i Haninge. Områdets södra del utgörs av grusad parkeringsyta intill befintlig minigolfbana söder om detaljplaneområdet. Områdets norra och östra delar utgörs huvudsakligen av gles lövskog. Norr om det aktuella området finns en förskola. Längs områdets västra gräns löper Vendelsömalmsvägen.

Området är flackt och sluttar svagt norrut, från ca +53 till ca +51 i RH2000.

Figur 1. Det aktuella området, detaljplan, Haninge Kommun.

4 (7)

PM GEOTEKNIK
DP BRANDBERGET, HANINGE

7.2 Befintliga konstruktioner

Befintliga anläggningar i området utgörs av ledningsstråk samt fjärrvärmekulvert.

7.3 Geologi

Enligt jordartskartan från SGU.se består de ytliga jordarna i området i huvudsak av postglacial sand (orange fält med vita prickar) i öster, väster och söder angränsande till berg i dagen (rött fält) samt i isälvsediment (grönt fält med vita prickar) i norr.

Figur 2. Jordartskarta, SGU.se.

8 Planerad byggnad/bebyggelse

Planbestämmelserna anger bostäder samt prickad mark i området. Den maximala byggnadshöjden är angiven till mellan +66,5 - +71,5 motsvarandes ca 5 – 20m ovanför befintlig marknivå.

9 Geotekniska förhållanden

Tidigare utförda sonderingar redovisas i Markteknisk Undersökningsrapport Geoteknik (MUR Geo) med tillhörande bilagor och ritningar, daterade 2016-11-18. Nedanstående text är en tolkning av de geotekniska förhållandena utifrån utförda undersökningar.

9.1 Jordlager

Under ett ytligt mulljordsskikt utgörs jordarna av siltig sand och siltig finsand till mellan ca 4 och 16m djup under markytan, innan sonderingsstopp erhållits mot berg eller förmodat block eller berg.

Sanden bedöms ha medelhög – mycket hög relativ fasthet med avseende på sonderingsmotstånd. Lokalt påträffas lösare jordlager ner till ca 2m djup under markytan.

9.1.1 Friktionsvinkel

Sandens karakteristiska friktionsvinkel, utvärderad utifrån utförda hejarsonderingar varierar mellan 32 – 38 grader.

9.2 Geohydrologiska förhållanden

Ingen fri vattenyta har påträffats vid någon av undersökningspunkterna. Vid samtliga sonderingar i jord påträffades inget vatten på sonderingsstålen vid upptagning.

Vid jord-bergsondering påträffades vatten i berg på ca 6m djup under markytan i sonderingspunkt 16S03.

Grundvattenytan bedöms utefter undersökningsresultaten befinna sig på minst 3m djup under markytan.

9.3 Radon

Mätning av markradon i områdena har utförts 2016-10-26 med markradonmätare av typen Markus 10. Resultaten visar på radongashalter mellan 6 – 42 kBq/m³.

10 Sammanfattning och rekommendationer

10.1 Stabilitet

Jordlagerförhållandena är mycket homogena inom området. Inga problem med stabiliteten bedöms föreligga för befintliga samt planerade förhållanden. Schakt kan utföras med släntlutning 1:1,5.

10.2 Grundläggning och sättningar

Grundläggning av byggnader rekommenderas generellt inom planområdet ske som platta på mark i naturligt lagrad sand och silt på ett dränerande och kapillärbrytande skikt. Geotextil utläggs på schaktbotten innan grundläggningen utförs. Utskiftning av lösa jordar

6 (7)

PM GEOTEKNIK
DP BRANDBERGET, HANINGE

kan komma att krävas. Källarplan bedöms vara lämpligt att utföra, då de lokalt förekommande lösa jordlagren påträffats inom 1m djup från markytan.

Där grundläggning sker i fast lagrad sand kan sättningarna förväntas vara mycket små och uppstå momentant i byggskedet. Ingen risk för skadliga sättningar bedöms föreligga för befintliga eller planerade förhållanden.

10.3 Ledningar och hårdgjorda ytor

Hårdgjorda ytor dimensioneras för materialtyp 3B och tjälfarlighetsklass 2. Ledningar kan anläggas direkt i mark med ledningsbädd.

10.4 Schakt

Alla schaktarbeten ska bedrivas med hänsyn till aktuella jordarters egenskaper. Schakt skall utföras så att uppluckring av färdig schaktbotten ej sker. Schaktarbeten i friktionsjord bedöms kunna utföras med slänt. Hänsyn bör tas till sandens innehåll av silt. Schaktbotten skyddas mot erosion vid nederbörd samt mot frysning.

10.5 Dagvatten

Generellt är förutsättningarna för lokalt omhändertagande av dagvatten, LOD goda. Enligt utförd siktanalys består jordarna huvudsakligen av sand och finsand med ett visst innehåll av silt. Den hydrauliska konduktiviteten bedöms variera mellan 10^{-4} – 10^{-6} m/s. Grundvattenytan bedöms befinna sig på minst 3m djup under markytan.

Med hänsyn till ovanstående rekommenderas att dagvatten infiltreras i de naturliga jordarna via markförlagda infiltrationsmagasin.

10.6 Radon

Mätning av markradon i området har utförts 2016-10-26 med markradonmätare av typen Markus 10. Med avseende på radongashalterna från jordluften klassificeras undersökningsområdet som normalradonmark, vilket innebär att grundläggning skall utföras som radonskyddande.

Dnr KS 2017/104

§ 196 Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Mattias Bernhardsson (RS) föreslår i rubricerad motion att kommunstyrelsen ges i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga sommarkollo. Motionen har remitterats till kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden samt grund- och förskolenämnden.

Kultur och fritidsnämnden skriver i sitt yttrande 2017-04-26, § 48, att nämnden 2015 genomförde utredningen ”Förutsättningar för införande av koloniverksamhet” på uppdrag av kommunfullmäktige 2015-04-13, § 70. Utredningen visar att det finns goda förutsättningar för införande av kolloverksamhet i Haninge kommun samt att kultur- och fritidsnämnden är den nämnd som anses bäst lämpad för att ansvara för detta.

Kultur- och fritidsnämnden är positiv till att med utgångspunkt i ovan nämnda utredning vidare undersöka hur kommunens barn och unga kan erbjudas kolloverksamhet med hänsyn till nuvarande förutsättningar. Den ekonomiska kalkylen behöver i så fall uppdateras och den nämnd som eventuellt får uppdraget att införa kolloverksamhet bör kompenseras med en ramhöjning i kommunfullmäktiges mål och budget motsvarande den kostnad som verksamheten beräknas kosta per utförd vecka.

Även socialnämnden och grund- och förskolenämnden skriver i sina yttranden, 2017-05-16 § 83 respektive 2017-05-24 § 90, att de är positiva till att genomföra den utredning som föreslås i motionen.

Förvaltningens synpunkter

Kultur- och fritidsnämnden redogör i sitt yttrande för att en sådan utredning som motionären föreslår gjordes redan år 2015. Mot bakgrund av slutsatserna i denna utredning har kultur- och fritidsnämnden i Mål och budget för 2018 – 2019 fått i uppdrag att på försök erbjuda Haninges barn sommarkollo.

En utredning har redan gjorts och kolloverksamhet kommer att genomföras på försök med anledning av kommunfullmäktiges nämnda beslut. Anledning saknas för fullmäktige att fatta ytterligare beslut i sakfrågan. Kommunstyrelseförvaltningen föreslår att motionen anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion om sommarkollo för barn och unga i Haninge
- Kultur- och fritidsnämndens yttrande 2017-04-26, § 48
- Kultur- och fritidsnämndens utredning 2015-11-16 "Förutsättningar för införande av koloniverksamhet"
- Socialnämndens yttrande 2017-05-16, § 83 inklusive tjänsteskrivelse
- Grund- och förskolenämndens yttrande 2017-05-24, § 90
- Kommunfullmäktiges beslut 2015-04-13, § 70
- Utdrag ur Mål och budget 2018 – 2019 s. 24-25

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden och grund- och förskolenämnden

Motion till Haninge kommunfullmäktige

Sommarkollo för barn och unga i Haninge

Efter loven har många barn och unga en klump i magen. Det händer att läraren frågar alla barnen vad de har gjort under lovet. Det finns barn som blir kvar hemma i stadsdelen under hela sommaren.

Barn till lågavlönade eller ensamstående växer ofta upp med helt andra erfarenheter och upplevelser än barn i mer välbeställda hem. Detta gäller än mer för barn med funktionsnedsättning och barn med utländsk härkomst, vars föräldrar i genomsnitt har lägre inkomster och otryggare anställningar. Många lågavlönade har dubbla jobb eller otrygga anställningar utan semester och måste alltid ta jobb på kort varsel. Även arbetslösa och mottagare av försörjningsstöd – som ju även de måste stå till arbetsmarknadens förfogande under loven – saknar ofta både medel och tid för att komma iväg från vardagen under barnens lovtider.

32 procent av LO-arbetarna har varken gjort en semesterresa eller haft tillgång till ett fritidshus eller husvagn det senaste året. Bland tjänstemän var motsvarande andel 15 procent.

I kommunernas uppdrag finns att erbjuda barn och unga en meningsfull fritid, vilket är viktigt för att motverka klasskillnadernas effekter. Men även här spelar ekonomin roll. I Rädda barnens rapport "Ung röst" hade 8 procent av barnen i Haninge avstått en fritidsaktivitet under året för att det kostar pengar. Ofta handlar det om samma barn som också avstår födelsedagskalas för att det förväntas present eller begränsar umgänget efter skoltid för att slippa skammen av att aldrig ha pengar.

Haninge kommun lade endast 66 kronor per invånare på allmän fritidsverksamhet under 2015. Det innebär att bara två kommuner i hela länet är sämre än Haninge kommun. Haninges 66 kronor per invånare kan jämföras med Stockholms 105 kronor, Huddinges 119, Södertäljes 200, Tyresös 297, Botkyrkas 298, Nynäshamns 343 eller Norrtäljes 479 kronor per invånare till allmän fritidsverksamhet.

Kollo är en av flera viktiga verksamheter kommuner kan satsa på för att stimulera barn och unga till en meningsfull fritid under loven. Att Haninge har infört 0-taxa för dagkollo är ett positivt steg framåt. Men dagsutflykter har långtifrån samma verkan på barn och ungas fritidsvanor såväl som sociala utveckling som ett riktigt sommarkollo har där barn får resa bort i en eller flera veckor.

Till Barnens Ö på Vaddö i Norrtälje kommun och Fiskeboda i sjön Hjälmarens i Katrineholms kommun kommer varje år flera tusen barn från främst Stockholms Stad och Nacka kommun, vilka är de två kommuner som stiftelsen Barnens dag driver kolloverksamheten på uppdrag av. De lägerledare vi har talat med ger otaliga exempel på vilken betydelse sommarkollo har för många barn:

"På kollo spelar det ingen roll varifrån du kommer eller var du bor".

"Barn och unga växer upp under olika förhållanden. Och det finns mycket förutfattade meningar och fördomar emellan olika ungdomsgrupper. Men här ser jag varje sommar hur barn från helt skilda världar möts och blir vänner för livet."

"Kollo handlar om att stimulera barn till att vilja mer, våga mer, göra saker de aldrig hade drömt om. Nya intressen skapas och sociala mönster ändras. Det handlar om att uppleva och upptäcka. Men också om självbild och framtidstro."

"Många som kommer hit för första gången gör väldigt mycket för allra första gången i livet. Första gången i en båt eller kanot, första stranddiscot, första gången de ser en räva. Barn med begränsade upplevelser kommer att sakna viktiga referensramar i det vuxna livet. Respekt för djur och natur kommer ofta ur det vi lär oss genom erfarenheter."

Det finns flera alternativ för hur Haninge kan börja erbjuda barn och unga sommarkollo, förslagsvis också LSS-kollo. Ett alternativ är att Haninge – som har en stor skärgård – startar egen sommarkolloverksamhet på en lämplig plats. Kommunen kan undersöka om det finns lägerplatser som inte längre är i drift eller lägerplatser kommunen kan lägga bud på och sedan investera i – exempelvis med hjälp av andra stiftelser – för att bygga anläggningar, om platsen är lämplig utifrån naturvården samt andra riksintressen.

Ett annat alternativ är att Haninge avtalar/upphandlar med en stor aktör, exempelvis Stiftelsen Barnens dag om platser på Barnens Ö på Vaddö eller Fiskeboda i Hjälmaren, vilket andra kommuner i länet har gjort.

Vi föreslår Haninge kommunfullmäktige att besluta:

- Att Kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med berörda nämnder att utreda hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga sommarkollo.

För Rättvisepartiet Socialisterna

Mattias Bernhardsson

Dnr KOFN 2017/58

§ 48 Remiss: Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

Sammanfattning

Mattias Bernhardsson (RS) har i en motion till kommunfullmäktige föreslagit att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga sommarkollo. Kommunstyrelsen har sänt motionen för yttrande till kultur- och fritidsnämnden, socialnämnden samt grund- och förskolenämnden.

Med anledning av en tidigare motion på samma ämne, från Nafi Cilgin (V), gav kommunfullmäktige i april 2015 kultur- och fritidsnämnden i uppdrag att utreda förutsättningarna att införa koloniverksamhet i Haninge kommun (Kommunfullmäktige 2015-04-13, § 70). Uppdraget skulle genomföras i samråd med socialnämnden och grund- och förskolenämnden, Utredningen godkändes av kultur- och fritidsnämnden 2015-12-16, § 104, och sändes till kommunstyrelsen.

Utredningen visar att det finns goda förutsättningar för införande av koloniverksamhet i Haninge kommun. Kultur- och fritidsnämnden är den nämnd som anses vara bäst lämpad för att ansvara för koloniverksamhet.

För att säkerställa att så många som möjligt erbjuds möjligheten att delta i verksamheten bör en låg deltagaravgift eftersträvas. Tillgången till lokaler i skärgårdsmiljö som går att hyra för koloniverksamhet anses vara god. Verksamheten kan bedrivas i kommunal regi eller utföras av en extern aktör på uppdrag av en nämnd. Kultur- och fritidsförvaltningen har erfarenhet av att driva liknande verksamhet sedan tidigare. Intresset att driva koloniverksamhet finns hos lokala föreningar men skulle behöva utredas vidare då det i dagsläget inte finns något konkret förslag föreningarna kan ta ställning till.

Förvaltningens synpunkter

I utredningen som godkändes av kultur- och fritidsnämnden 2015-12-16, § 104, behandlas frågorna:

- Ansvar för verksamheten och ansvar för drift
- Målgrupp
- Deltagaravgiftens utformning
- Ekonomi
- Lämpliga lokaler och lokalisering

Se utredning Förutsättningar för införande av koloniverksamhet, dnr KOFN 2015/67, för utförlig beskrivning av dessa områden.

Kultur- och fritidsförvaltningen ställer sig positiv till att med utgångspunkt i ovan nämnda utredning vidare undersöka hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga koloniverksamhet med hänsyn till nuvarande förutsättningar. Bland annat behöver den ekonomiska kalkylen uppdateras. Vid ett eventuellt beslut om införande av koloniverksamhet bör den nämnd som får uppdraget kompenseras med en ramhöjning i kommunfullmäktiges mål och budget motsvarande den kostnad som verksamheten beräknas kosta per utförd vecka.

Underlag för beslut

- Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge, dnr KS 2017/104
- Utredning 2015-11-16 - Förutsättningar för införande av koloniverksamhet, dnr KOFN 2015/67

Förslag till beslut

1. Förvaltningens yttrande godkänns och sänds till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till nämnden

1. Förvaltningens yttrande godkänns och sänds till kommunstyrelsen.

Nämndens beslut

1. Förvaltningens yttrande godkänns och sänds till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, kommunstyrelsen

För verkställighet:

För kännedom: grund- och förskolenämnden, socialnämnden

Haninge
kommun

Kultur- och fritidsförvaltningen

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR INFÖRANDE AV KOLONIVERKSAMHET

Innehåll

Inledning.....	2
Uppdrag.....	2
Bakgrund.....	2
Lokalisering.....	3
Gälögården.....	3
Gälö vandrarhem.....	4
Ekuddens vandrarhem.....	4
Fjärdlång.....	4
Inriktning, målgrupp och omfattning.....	5
Organisation.....	7
Drift kommunen.....	7
Organisation.....	7
Kostnad drift.....	8
Drift extern aktör.....	8
Risker.....	9
Utredningens förslag.....	9

Inledning

Uppdrag

Kultur- och fritidsnämnden har av kommunfullmäktige fått i uppdrag att, i samråd med socialnämnden och grund- och förskolenämnden, utreda förutsättningarna att införa koloniverksamhet i Haninge kommun. Uppdraget ska redovisas senast i december 2015 för att kunna utgöra underlag för budgetarbetet för år 2017.

Bakgrund

Kultur- och fritidsförvaltningen bedriver idag en omfattande verksamhet för barn och ungdomar under sommarlovet. För barn i åk 4 och 5 bedrivs dagkollo under tre veckor på Rudans gård med heldagsomsorg mellan 8.30–15.30, måndag-fredag (med undantag för midsommarveckan då dagkollo erbjuds måndag-torsdag). Dagkollot har en begränsning på 50 platser per vecka och kostar 480 kr-600 kr (den lägre avgiften avser midsommarveckan). Lunch och mellanmål samt inträde vid utflykt ingår i avgiften. Veckorna har olika tema/utflyktsmål och har bland annat utgjorts av skaparverkstad i kulturhuset med avslutande utställning, kajakpaddling på Dalarö respektive besök på Gröna lund m.m. Övrig tid tillbringas på Rudans friluftsområde. Dagkollot är populärt och platserna brukar fyllas upp.

Tidigare somrar har även lägerverksamhet bedrivits för tonåringar. Senast var 2013 då ett äventyrsläger arrangerades på Gålö havsbad för ungdomar 13-16 år under en vecka i juli. Lägret omfattade 20 platser med övernattnig och helpension (sex dagar, fem nätter). Avgiften var 1000 kr för hela veckan inklusive alla måltider och utflykter. Även denna verksamhet är populär och platserna brukar bli fullbelagda. 2014 genomfördes inget sommarläger av budgetskäl.

Fritidsgårdarna brukar även genomföra kortare läger, övernattningar och resor som utgår från intresse och initiativ från gårdens besökare. För den typen av aktiviteter är ingen särskild budget avsatt utan det rymms i så fall inom gårdens verksamhetsbudget.

Fritidsgårdarna och Jordbro parklek håller öppet i stort sett hela sommaren och erbjuder många inslag av utflykter i den öppna verksamheten. Mässan Haninge Fantasy Games arrangeras i kulturhuset och olika typer av musikverksamhet arrangeras på fritidsgårdar och Lakeside.

Sedan några år tillbaka bedriver förvaltningen i samarbete med föreningslivet Sommarklubben, som erbjuder barn och ungdomar möjlighet till spontanidrott på flera platser i kommunen. För ungdomar 12-21 år som behöver extra stöd arrangeras ett beach party på Dalarö i samarbete med närliggande kommuner. På biblioteken arrangeras Sommarboken där unga uppmanas läsa fem böcker och recensera.

Sammanfattningsvis kan sägas att barn och ungdomar i Haninge idag erbjuds ett brett utbud av aktiviteter under sommaren i kultur- och fritidsförvaltningens regi. Förvaltningen ser dock gärna en utökning av antal aktiviteter och verksamheter utifrån barnens och ungdomarnas behov.

En etablering av en ny verksamhet i form av koloniverksamhet som bedrivs under en längre period med övernattnig skulle på ett bra sätt komplettera det utbud som idag redan finns. Det finns dock ett behov att även förstärka och utveckla den befintliga verksamheten.

Etablerandet av en koloniverksamhet har beröring med flertalet av kommunfullmäktiges mål i mål och budget för 2016-2017 och främst mål 5 som syftar till en meningsfull fritid. I Haninge kommuns kulturpolitiska program framgår även i ett av målen att "Haninges stora naturintresse ska tas tillvara". Den antagna strategin för att uppnå detta är "Gränsöverskridande aktiviteter och projekt ska skapas där platser som till exempel skärgården används som resurs". Etablerandet av en koloniverksamhet ligger således i linje med kommunens befintliga mål- och budgetdokument samt kommunens kulturpolitiska program.

Lokalisering

Haninge är en skärgårdskommun där den faktiska tillgången till skärgården kan variera för barn och unga. I den motion(KS 91/2014) som ligger till grund för detta utredningsuppdrag framhålls behovet av att erbjuda barn en möjlighet att ta del av denna miljö. En lokalisering av en eventuell framtida koloniverksamhet i skärgårdsmiljö skulle därför bidra till att tillgängliggöra skärgården för fler barn och unga.

Tillgången till lämpliga lokaler är en förutsättning för att kunna genomföra en koloniverksamhet. Dels måste lokalen kunna husera en större grupp barn och unga, kunna erbjuda övernattningsmöjligheter, toalett och dusch samt möjlighet till matlagning/utspisning. Nedan följer en kort redogörelse över ett antal lokaler belägna i anslutning till Haninge kommuns skärgård som skulle kunna användas för att bedriva koloniverksamhet under sommartid.

Gålögården

Gålögården är en lägergård belägen på halvön Gålö. Anläggningen utgörs primärt av två byggnader som går att hyra tillsammans eller var och en för sig. Norrgården har 36 bäddar och hyrs alltid ut med den tillhörande matsalsbygganden som har ett storkök och en kapacitet att ta emot 64 personer. Bäddarna är fördelade på 4-bäddsrum med dusch och toalett. Södergården har 28 bäddar varav 24 bäddar i 4-bäddsrum med dusch och toalett och 4 bäddar i dubbelrum med dusch och toalett i korridor. Södergården har en mindre matsal och ett mindre kök. Gålögården har plats för totalt 64 övernattande personer.

I anslutning till gården finns möjlighet till bad samt planer för idrottsaktiviteter och lek. Närmiljön i övrigt utgörs av skärgårdsmiljö och skog och lämpar sig bra för olika typer av aktiviteter och friluftsliv.

Priset för att hyra Norrgården en vecka var vid tiden för utredningen 62 300 kr. Hyrs anläggningen flera veckor i rad finns viss möjlighet till lägre pris.

Gålögården nås med bil eller med kollektivtrafik från Västerhaninge.

Gålö vandrarhem

Gålö vandrarhem ligger i anslutning till Gålö havsbad. Vandrarhemmet utgörs av en huvudbyggnad och tre annex. I huvudbyggnaden finns plats för 16 personer fördelat på 8 dubbelrum. Här finns även tillgång till ett litet kök samt badrum med dusch och toalett. Varje Annexen har plats för 5 personer var, fördelat på ett dubbelrum, ett enkelrum och ett rum med dubbelsäng. I varje annex finns även tillgång till ett lite kök samt dusch och toalett.

Då vandrarhemmet är beläget i anslutning till Gålö havsbad finns goda möjligheter till bad och olika typer av rekreation t.ex. fiske, vandring m.m.

Priset för att hyra Gålö vandrarhem en vecka vid tiden för utredningen var ca 61 500 kr.

Gålö vandrarhem nås med bil eller med kollektivtrafik från Västerhaninge.

Ekuddens vandrarhem

Ekuddens vandrarhem är beläget på nordvästra delen av Gålö. Vandrarhemmet har totalt ca 30-40 bäddar, beroende på hur rummen ställs i ordning, uppdelat på två hus. Antalet bäddar per rum varierar men båda husen har tillgång till kök och matrum. I anslutning till husen finns ett sanitetshus med tillgång till dusch och toalett samt bastu.

I anslutning till vandrarhemmet finns en badstrand samt en fotbollsplan som kan nyttjas för aktiviteter. Närmiljön i övrigt utgörs av skärgårdsmiljö och skog och lämpar sig bra för olika typer av aktiviteter och friluftsliv.

Priset för att hyra Ekuddens vandrarhem var vid tiden för utredningen 50 000 kr för en vecka och 40 000 kr per vecka om anläggningen hyrs flera veckor i följd.

Ekuddens vandrarhem nås med bil eller med kollektivtrafik från Västerhaninge.

Fjärdlång

Fjärdlångs vandrarhem är beläget på ön Fjärdlång i Haninges skärgård. Fastigheten, där det idag bedrivs vandrarhemsverksamhet, ägs av kultur- och fritidsförvaltningen och anläggningen drivs på entreprenad av ett upphandlat företag.

Anläggningen har ca 60 sängplatser fördelade på en rad olika byggnader. I själva huvudbyggnaden som heter Thielska villan finns två stycken fyrbäddsrum samt tre stycken sexbäddsrum. Thielska villan har ett stort kök för självhushåll och ett matrum som rymmer 42 personer. Köket delas med övriga gäster som hyr boende i intilliggande hus. Totalt finns 26 sovplatser i Thielska villan. Dusch och torrtoalett finns i separat byggnad en bit från huvudbyggnaden.

I anslutning till huvudbygganden finns de så kallade "Fågelhusen" med fyra bäddar i varje stuga. Stugorna ingen egen dusch eller toalett utan nyttjar samma faciliteter som Thielska villan. Utöver dessa stugor finns den så kallade Långstugan med åtta stycken tvåbäddsrum samt Familjestugan med två stycken tvåbäddsrum. Långstugan delar dusch och toalett med övriga och Familjestugan har tillgång till egen toalett.

Priset för att hyra ca 40 bäddar i anläggningen en vecka var vid tiden för utredningen 65 800 kr. Då fastigheten ägs av kultur- och fritidsförvaltningen skulle en möjlig väg vara att avsätta ett antal sommarveckor till koloniverksamhet och att detta skrivs in i avtalet med entreprenören.

Fjärdlång nås med Waxholmsbolaget båttrafik från Dalarö, restid ca 1 timme och 20 minuter. Dalarö nås med bil eller kollektivtrafik.

Utredningen visar att det finns flera lokaler i anslutning till skärgården som skulle kunna användas för att bedriva koloniverksamhet. Tillgången till lokal är således inte ett hinder för uppstart av verksamheten och med god planering är det sannolikt möjligt att välja mellan flera alternativ beroende på hur ett eventuellt framtida uppdrag formuleras.

Ett alternativ till att bedriva verksamheten i skärgården skulle kunna vara att använda en lämplig lokal i någon annan del i kommunen som kan erbjuda bra förutsättningar för koloniverksamhet. En sådan lokal skulle exempelvis kunna vara en av de lokaler som är belägna vid Rudans friluftsområde. Där bedrivs det i dagsläget dagkollo under sommaren om området har rätt förutsättningar för att kunna erbjuda en variation av aktiviteter.

Om verksamheten bedrivs på uppdrag av någon annan än kommunens egna verksamheter är det även möjligt att denna aktör har tillgång till egna lämpliga lokaler i anslutning till skärgården.

Inriktning, målgrupp och omfattning

Om koloniverksamheten bedrivs i skärgårdsmiljö inriktas den lämpligen på att målgruppen får uppleva den miljö och natur som finns där genom typiska lägeraktiviteter i form av bad, lek och friluftsliv. Denna typ av inriktning är relativt bred och kommer sannolikt kunna tilltala en bred målgrupp. Alternativet är att skapa en verksamhet som har ett smalare koncept och riktar sig till en mer specifik målgrupp t.ex. danskollo, idrottskollo eller liknande. Denna typ av tydligare profilering ställer dock högre krav på specialistkompetens bland ledare och det kan även ställa högre krav på de som vill delta i verksamheten vad gäller specifika förkunskaper.

Kultur- och fritidsförvaltningens fritidsvaneundersökning Ung livsstil pekar på att barn och ungdomar från socioekonomiskt svagare grupper i lägre utsträckning deltar i det organiserade föreningslivet och de aktiviteter som bedrivs där. En koloniverksamhet skulle därför även bidra till att bredda utbudet som riktar sig till denna målgrupp.

Då mycket av den verksamhet som idag bedrivs under sommaren riktar sig till yngre barn skulle en koloniverksamhet med fördel kunna rikta sig till ungdomar i åldern 13-16 år (åk 7-9). En tänkbar utvidgning skulle kunna vara att inkludera barn i årskurs 6. Utvidgningen skulle kunna

motiveras med att barn i åk 6 enligt erfarenhet från kommunens fritidsgårdar ofta hamnar i ett glapp mellan övergången från fritids till fritidsgård och därför kan uppleva ett behov av aktiviteter på sommaren. Verksamheten bör även utvecklas för att på sikt omfatta barn och ungdomar med särskilda behov.

Baserat på de erfarenheter som finns inom kultur- och fritidsförvaltningens verksamheter som har bedrivit koloni- och lägerverksamhet så kan ett lämpligt antal deltagare att starta med vara ca 30 platser. Detta för att kvaliteten på verksamheten ska kunna säkerställas i ett inledningskede för att på sikt eventuellt kunna utvecklas till att omfatta fler platser.

Vid en eventuell uppstart av en koloniverksamhet föreslås den inledningsvis förläggas till 3-4 veckor under sommarlovet där olika grupper får möjlighet att ta del av verksamheten under en period motsvarande en vecka. Exakt vilka veckor det ska vara bör beslutas i samråd mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kultur- och fritidsförvaltningen baserat på en bedömning om när behovet hos målgruppen kan tänkas vara som störst. Utgångspunkten bör dock vara att verksamheten ska bedriva under sommarlovet. Verksamheten bör också utvärderas efter det första verksamhetsåret för att möjliggöra eventuella anpassningar inför kommande år och ge underlag för en eventuell expansion på sikt om behov och vilja finns.

För att säkerställa att så många som möjligt erbjuds möjligheten att delta i verksamheten bör en låg deltagaravgift eftersträvas. Deltagaravgiften är beroenden av de omkostnader som finns kopplat till lokal, personal, mat och transporter, eventuella aktiviteter i relation till den budgettilldelning som ges.

Olika kommuner har olika lösningar vad gäller deltagaravgiftens utformning. Stockholms stad bedriver koloniverksamhet för barn i skolåren 1-9 och tillämpar en modell där deltagaravgiften är en taxa baserad på ett hushålls totala månadsinkomst. Taxan är beslutad av kommunfullmäktige och är utformad enligt tabellen nedan.

Exempel 1: Sammanlagd månadsinkomst 18 000, 3 barn i 14 dagar: $3 \times 60 \times 14 = 2\,520$ kr	Hushållets sammanlagda månadsinkomster (före skatt)		Kostnad/dag (antal barn)			
	0 - 10 000	10 001 - 20 000	1	2	3	4
	0 - 10 000	10 001 - 20 000	50	40	30	20
	20 001 - 30 000	30 001 - 42 000	100	80	60	40
Exempel 2: Sammanlagd månadsinkomst 40 000, 1 barn i 10 dagar: $1 \times 250 \times 10 = 2\,500$ kr	42 001 -		175	140	105	70
			250	200	150	100
			350	270	200	140

Figur 1: Avgift per barn och dag. Källa: Stockholms stad.

Sundbybergs stad bedrev under 2015 koloniverksamhet för barn födda 2002-2007. Avgiften för en veckas deltagande uppgick till 1000 kr. Gemensamt för både Stockholms stad och Sundbybergs stad är att de ger en form av syskonrabatt där avgiften blir lägre om fler barn anmäler sig från samma familj.

Den lägerverksamhet som tidigare har bedrivits av fritidsgårdar på kultur och fritidsförvaltningen har haft en deltagaravgift motsvarande 1 000 kr för en veckas deltagande.

I samråd med socialförvaltningen föreslås att en eventuell framtida koloniverksamhet har en differentierad deltagaravgift där barn i familjer med rätt till försörjningsstöd föreslås få en subventionerad avgift. Processen för hur detta ska säkerställas har inte utretts inom ramen för denna utredning utan behöver utredas vidare om uppdraget att starta koloniverksamhet ges. Det är dock viktigt att det hela hanteras på ett korrekt sätt så att barn som får en subventionerad deltagaravgift inte känner sig utpekade.

Koloniverksamheten bör vara öppen för alla i målgruppen vilket innebär att vem som helst i målgruppen som vill ansöka om en plats har möjlighet att göra det. Detta skapar förutsättningar för en blandad deltagargrupp med olika bakgrund och erfarenheter. Varje deltagare bör dock begränsas till att delta i en av de perioder som erbjuds.

Organisation

Koloniverksamhet bedrivs av många kommuner runt om i landet. Det kommunala självstyret gör att organiseringen av verksamheten ser olika ut. En del kommuner har placerat ansvaret på socialnämnden medan andra har valt att placera det hos kultur- och fritidsnämnden. Större kommuner som Stockholm stad har valt att decentralisera ansvaret till stadsdelsförvaltningar, medan andra har valt att lägga det administrativa ansvaret centralt på en förvaltning. Valet av utförare varierar även mellan kommuner. Nedan följer ett antal alternativ vad gäller ansvar och driftsform som utgör underlag för ett eventuellt framtida etablerande av en koloniverksamhet i Haninge kommun.

Drift kommunen

Organisation

Kultur- och fritidsnämnden är den nämnd som kan anses vara bäst lämpade för att ansvara för uppdraget om att bedriva koloniverksamhet. Dels utifrån att kompetensen finns på kultur- och fritidsförvaltningen utifrån det arbete som bedrivs på fritidsgårdarna i form av dagkollo och lägerverksamhet, men även utifrån att förvaltningen riktar sig till målgruppen i sin redan befintliga verksamhet och att koloniverksamhet kan anses falla inom ramen för den verksamhet som kultur- och fritidsnämnden bedriver. Fritidsgårdarna samt den personal som arbetar där är således naturliga att involvera i arbetet med koloniverksamhet. Socialförvaltningen föreslås ingå i arbetet vad gäller att säkerställa att information om koloniverksamhet når familjer med rätt till ekonomiskt stöd, samt i processen för att säkerställa en subventionerad deltagaravgift för samma målgrupp.

Etablerandet av en koloniverksamhet inom kultur- och fritidsnämndens har även goda förutsättningar att bidra till skapandet av sommarjobb. Kultur- och fritidsförvaltningen bedriver utbildning av ungdomsledare som tillsammans med ordinarie personal skulle kunna engageras i verksamheten för att på så vis få arbetslivserfarenhet och därigenom ökade möjlighet till egen försörjning längre fram i livet.

Kostnad drift

Den uppskattade kostnaden för att driva koloniverksamhet baseras på kostnader från tidigare lägerverksamhet som kan sägas motsvara innehållet under en veckas koloniverksamhet. Uppskattningen avser en veckas läger med 30 deltagare och innefattar kostnader för lokal, mat, transporter, aktiviteter och utflykter samt bemanning med 12 ledare och 1 arbetsledare som schemaläggs på dagpass, kvällspass och nattpass. Kostnaden för lokal som anges i tabellen nedan är en schablon baserad på vad olika lokaler som kartlagts i dagsläget kostar att hyra.

Uppskattad kostnad för koloniverksamhet under en vecka	
Lokal	60 000
Mat	18 000
Transport	12 000
Aktiviteter	24 000
Personal	150 000
Totalt:	264 000

Deltagaravgiften har vid tidigare lägerverksamhet legat på 1000 kr vilket skulle motsvara en intäkt på 30 000 kr om verksamheten har 30 deltagare. Nettokostnaden för verksamheten skulle i sådant fall hamna på ca 234 000 kr för en veckas verksamhet.

Vad gäller personalkostnaden för verksamheten så finns det två olika vägar att välja. Det första alternativet är att nyttja befintlig personal på fritidsgårdarna och omprioritera verksamhet. Det alternativet innebär att personalkostnaden tas inom nämndens befintliga ram och de pengar som skulle behöva tillskjutas utgörs av specifika verksamhetsmedel för att täcka lokalkostnader, mat, transport samt utflykter och aktiviteter. Det innebär att kostnaden, utöver redan befintlig personalkostnad, motsvarar ca 114 000 kr för en veckas verksamhet. Om deltagaravgiften motsvarar 1000 kr skulle nettokostnaden motsvara ca 84 000 kr för en veckas verksamhet med 30 deltagare.

Det andra alternativet är att även medel för personalkostnader tillskjuts och särskild personal anställs tillfälligt för att bedriva koloniverksamheten. Detta alternativ skulle innebära att ordinarie verksamhet kommer kunna bedrivas vid fritidsgårdarna. Kostnaden för detta alternativ skulle motsvara ca 264 000 kr för en veckas verksamhet. Om deltagaravgiften motsvarar 1000 kr skulle nettokostnaden motsvara ca 234 000 kr för en veckas verksamhet med 30 deltagare.

Drift extern aktör

Ett alternativ till kommunal drift är att koloniverksamheten bedrivs av en extern aktör. Detta skulle kunna vara i form av ett privat företag, stiftelse eller en förening som utför verksamheten på uppdrag av en nämnd. Denna typ av drift förekommer i andra kommuner och det finns mycket erfarenheter att hämta från denna typ av verksamheter om ett sådant alternativ skulle

väljas. Det finns även exempel på kommuner där exempelvis två föreningar utför koloniverksamheten tillsammans.

Inom ramen för denna utredning har det eventuella intresset bland några lokala föreningar sonderats. Intresset för att driva koloniverksamhet finns men det är i dagsläget svårt för föreningarna att ta ställning i frågan då det inte finns något konkret förslag att ta ställning till. För att få en total bild över hur intresset ser ut bland föreningar skulle en djupare kartläggning behöva genomföras där ett tydligt förslag finns formulerat som de kan ta ställning till. Kultur- och fritidsförvaltningen har dock tidigare uppmärksammats av en förening som på eget initiativ har haft intresse av att driva koloniverksamhet med dansinriktning men på grund av budgetskäl var detta inte möjligt att genomföra.

Ett alternativ där driften genomförs av en extern aktör kommer kräva att en upphandling med en tydlig kravspecifikation gällande verksamhetens utformning, inriktning och kvalitetskrav.

Vid upphandling av en extern utförare är det viktigt att säkerställa en process för uppföljning av avtalet under verksamhetsperioden samt efter genomförd verksamhetsperiod.

Risker

Ansvaret för den öppna fritidsverksamheten flyttas från och med år 2016 till grund- och förskolenämnden. Beroende av vem de väljer att köpa verksamhet av så kan det komma att påverka kultur- och fritidsnämndens möjligheter till att bedriva dagkollooverksamhet på Rudan under sommartid. Det kan även komma att påverka tillgången till fritidsledare som kan engageras i koloniverksamhet generellt då fritidsgårdans verksamhet till stor del är integrerad.

Den inskrivna LSS-verksamhet som kultur- och fritidsnämnden driver på uppdrag av socialnämnden kan enligt förslag komma att flyttas till en annan förvaltning. Om detta inträffar kommer det påverka tillgången till fritidsledare som kan involveras i arbetet med koloniverksamheten.

Om kultur- och fritidsnämndens får i uppdrag att bedriva koloniverksamhet men inte får kompensation för de personalresurser som behöver tas i anspråk för detta finns en risk att detta kommer påverka andra verksamheter på ett negativt sätt. Det kan exempelvis handla om att det inte är möjligt att bedriva dagkollooverksamhet i samma utsträckning som tidigare, eller att utbudet av annan verksamhet behöver prioriteras ned.

Utredningen har inte kartlagt intresset bland den tilltänkta målgruppen vilket gör att det är svårt att bedöma hur stort det faktiska intresset för att delta i koloniverksamheten är.

Utredningens förslag

Utredningen visar på att det finns goda förutsättningar för att införa koloniverksamhet i Haninge kommun. Vid ett eventuellt beslut om att starta koloniverksamhet anses kultur- och fritidsnämndens vara den nämnd som är mest lämpad för att ansvara för verksamheten. Övriga

förvaltningar bör enligt utredningens förslag ingå vad gäller finande av lämplig tidpunkt för genomförande av verksamhet under sommaren, samt vid säkerställande av att en bred målgrupp nås av erbjudandet. Socialförvaltningen föreslås även ingå i arbetet för att säkerställa att barn i familjer med rätt till försörjningsstöd erbjuds delta till en subventionerad deltagaravgift.

Vid ett eventuellt beslut om införande av koloniverksamhet bör den nämnd som får uppdraget kompenseras med en ramhöjning i kommunfullmäktiges mål och budget för år 2017-2018 motsvarande den kostnad som verksamheten beräknas kosta per utförd vecka. Ett eventuellt uppdrag föreslås även ha en tydligt formulerad målgrupp utifrån åldern 13-16 med möjlighet till utvidgad målgrupp på sikt. Ett eventuellt uppdrag kan med fördel även fastslå om koloniverksamheten ska bedrivas i skärgårdsmiljö eller ej. Ansvar för utvecklandet av koloniverksamhetens koncept föreslås lämnas till ansvarig nämnd. Detta för att verksamheten ska kunna anpassas till barn och ungas intressen på bästa sätt och anpassas över tid.

Den nämnd som får uppdraget att ansvara för verksamheten föreslås även få i uppdrag att besluta om verksamheten ska bedrivas i kommunal regi eller utföras av en extern aktör. Detta mot bakgrund av att intresset för att bedriva koloniverksamhet hos föreningslivet behöver utredas vidare. Det är även möjligt att tänka sig ett scenario där koloniverksamheten startar i kommunal regi under år 2017 för att löpande utvecklas mot exempelvis föreningsdrift eller en kombination av dessa två.

Den nämnd som eventuellt får ett uppdrag att ansvara för koloniverksamhet föreslås även få ansvaret att prioritera och säkerställa lämplig lokal i skärgårdsmiljö inför koloniverksamhetens start. Utredningen förklarar dock inte att vandrarhemmet på fjärdlång tas i anspråk för att bedriva verksamheten. Fjärdlång är visserligen beläget i en mycket fin skärgårdsmiljö men det faktum att Fjärdlång ligger så pass långt ut i skärgården gör att alternativet framstår som mer otillgängligt i jämförelse med den mer kustnära skärgården som i stort sett kan erbjuda motsvarande utbud.

Den nämnd som får uppdraget att ansvara för koloniverksamhet föreslås även få i uppdrag att följa upp verksamheten efter det första verksamhetsåret för att nämnden ska ha en inblick i hur verksamheten kan utvecklas på sikt.

Utöver att etablera en ny verksamhet i form av koloniverksamhet så finns behovet av att förstärka och utveckla den dagkolloversamhet som idag bedrivs. Inte minst finns det goda möjligheter att utöka samverka med de externa aktörer som idag är utförare i kulturskolan så att dessa även får möjlighet att erbjuda aktiviteter kopplat till dagkolloversamhet eller motsvarande. Ett sådant utvecklingsarbete i kombination med etablerandet av en ny koloniverksamhet skulle bidra till att öka bredden i utbudet riktat till barn och ungdomar och i stor utsträckning bidra till en ökad måluppfyllse vad gäller att erbjuda Haninge kommuns medborgare en meningsfull fritid.

Dnr SN 2017/68

§ 83 Svar på motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

Sammanfattning

Socialnämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på en motion från Mattias Bernhardsson (RS), om att kommunfullmäktige bör ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga sommarkollo. Socialförvaltningen ställer sig positiv till att medverka i en sådan utredning i samverkan med övriga berörda förvaltningar.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse, Svar på motion – Motion från Mattias Bernhardsson (RS), Sommarkollo för barn och unga i Haninge
- Motion till kommunfullmäktige, Sommarkollo för barn och unga i Haninge, inkommen 2017-02-20 från Mattias Bernhardsson (RS)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Överläggningar i arbetsutskottet

Alexandra Anstrell (M) deltar inte i beslutet.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Alexandra Anstrell (M) deltar inte i beslutet.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

För kännedom: Avdelningschefer Barn och unga,
Funktionsnedsättning samt Social omsorg

Svar på motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

Sammanfattning

Socialnämnden har beretts tillfälle att lämna synpunkter på en motion från Mattias Bernhardsson (RS), om att kommunfullmäktige bör ge kommunstyrelsen i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga sommarkollo. Socialförvaltningen ställer sig positiv till att medverka i en sådan utredning i samverkan med övriga berörda förvaltningar.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse, Svar på motion – Motion från Mattias Bernhardsson (RS), Sommarkollo för barn och unga i Haninge

- Motion till kommunfullmäktige, Sommarkollo för barn och unga i Haninge, inkommen 2017-02-20 från Mattias Bernhardsson (RS)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Siw Lideståhl
Förvaltningschef

Maria Timonen Porshage
Avdelningschef

Bakgrund

Mattias Bernhardsson (RS) har lämnat en motion med förslag om att kommunstyrelsen får i uppdrag att tillsammans med berörda nämnder utreda hur Haninge kan erbjuda kommunens barn och unga sommarkollo. Ett av kommunens uppdrag är att erbjuda barn och unga en meningsfull fritid. Av olika orsaker, till exempel ekonomi, så har inte alla föräldrar möjlighet att ge sina barn detta, särskilt inte under sommarlovet. Motionären skriver bland annat att barn till lågavlönade eller ensamstående ofta växer upp med helt andra erfarenheter och upplevelser än barn som växer upp i hem med bättre socioekonomiska förutsättningar. Motionären skriver vidare att sommarkollo kan bidra till att fler barn och unga upplever att de har en meningsfull fritid. Sommarkollo kan även bidra till en positiv utveckling såväl kunskapsmässigt som socialt.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom socialförvaltningens kansli i samråd med berörda avdelningschefer. Samråd har även skett med övriga förvaltningar som getts tillfälle att lämna synpunkter på motionen.

Förvaltningens synpunkter

Socialförvaltningen ställer sig positiv till att utreda frågan om sommarkollo för Haninges barn och unga i samverkan med övriga berörda förvaltningar.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

För kännedom: Avdelningschefer Barn och unga,
Funktionsnedsättning samt Social omsorg

Dnr GFN 2017/71

§ 90 Motion från Mattias Bernhardsson (RS) om sommarkollo för barn och unga i Haninge

Sammanfattning

Mattias Bernhardsson, Rättvisepartiet Socialisterna, föreslår i sin motion att kommunstyrelsen får i uppdrag tillsammans med berörda nämnder att utreda hur Haninge kan erbjuda barn och unga sommarkollo.

Förvaltningens synpunkter

Att erbjuda sommarkollo för barn och unga ligger inte inom nämndens ansvarsområde men effekten av aktiviteten skulle kunna bidra till en ökad kunskapsutveckling hos barn och unga som får möjlighet att delta i en sådan verksamhet.

Utifrån barnkonventionens huvudprinciper att barnets bästa ska komma i främsta rummet vid alla åtgärder som rör barnet och varje barns rätt till liv, överlevnad och utveckling ställer sig förvaltningen positiv till en sådan utredning som föreslås.

Underlag för beslut

- Dnr KS 2017/104 Motion till kommunfullmäktige Sommarkollo för barn och unga i Haninge.

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

KS: 91 /2014

§ 70 Motion från Nafi Cilgin (V) om att införa koloniverksamhet för Haninges barn

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Nafi Cilgin (V) föreslår i en motion, daterad 2014-04-07, att kommunen ska utreda möjligheterna att införa koloniverksamhet för kommunens barn. Syftet är att barn ska få möjlighet att byta miljö och lära känna nya kompisar under sommarlovet.

Motionen har remitterats till grund-och förskolenämnden, socialnämnden och kultur-och fritidsnämnden.

Grund-och förskolenämndens yttrande hänvisar till att fritidshem, öppen fritidsverksamhet och pedagogisk omsorg erbjuds även under sommarloven.

Socialnämnden ställer sig positiv till motionen och ser att det finns behov av aktiviteter för barn och ungdomar under sommarlovet.

Kultur- och fritidsnämnden ser att det finns behov av fler aktiviteter för barn och unga under sommarlovet och att efterfrågan finns.

I dagsläget ansvarar kultur-och fritidsnämnden för aktiviteter för barn och ungdomar under sommarlovet. De verksamheter som i dagsläget ligger närmast det som motionären avser är dels dagkollo på Rudans gård för 10-12-åringar, dels äventyrsläger med övernattnig för tonåringar.

Dagkollot på Rudans gård bedrivs under en treveckorsperiod på sommarlovet, måndag-fredag. Varje vecka finns det 50 platser och ett barn erbjuds plats en av veckorna. Äventyrslägret kommer att arrangeras på Dalarö under en vecka under sommaren 2015. Lägret har tidigare arrangerats på Gålö havsbad men hade uppehåll år 2014.

Kommunstyrelseförvaltningens synpunkter

Två av nämnderna ser ett behov av ytterligare aktiviteter för barn och unga under sommarlovet. Den politiska kommunledningen uttrycker i den gemensamma politiska plattformen för 2015-2018 viljan att fritidsgårdar ska få bättre och utökade öppettider på helger och lov. Mot bakgrund av det föreslår kommunstyrelseförvaltningen att kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att utreda förutsättningarna för att införa koloniverksamhet i Haninge kommun. Utredningsuppdraget ska redovisas senast i december 2015 för att kunna utgöra underlag i budgetarbetet för år 2017.

Underlag för beslut

- Motion från Nafi Cilgin (V) om att införa koloniverksamhet för Haninges barn, 2014-04-07
- Socialnämndens beslut § 195, 2014-11-13
- Socialförvaltningens tjänsteskrivelse, daterad 2014-10-29
- Grund-och förskolenämndens beslut § 84, 2014-09-24
- Kultur-och fritidsnämndens beslut § 114, 2014-12-09

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Kultur-och fritidsnämnden får i uppdrag att, i samråd med socialnämnden och grund-och förskolenämnden, utreda förutsättningarna att införa koloniverksamhet i Haninge kommun. Uppdraget ska redovisas senast i december 2015.
2. Motionen skall med hänvisning till uppdraget ovan anses bifallen i den del som avser att själva uppdraget ges samt anses besvarad i den del som innebär att uppdraget ges till kultur- och fritidsnämnden och inte såsom föreslås i motionen, till kommunstyrelsen.

Martina Mossberg (M), Marie Litholm (KD) och Tobias Hammarberg (FP) yrkar bifall till eget förslag (bilaga) vilket innebär att motionen ska anses besvarad.

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut och ställer dessa mot varandra. Ordföranden finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Kultur-och fritidsnämnden får i uppdrag att, i samråd med socialnämnden och grund-och förskolenämnden, utreda förutsättningarna att införa koloniverksamhet i Haninge kommun. Uppdraget ska redovisas senast i december 2015.
2. Motionen skall med hänvisning till uppdraget ovan anses bifallen i den del som avser att själva uppdraget ges samt anses besvarad i den del som innebär att uppdraget ges till kultur- och fritidsnämnden och inte såsom föreslås i motionen, till kommunstyrelsen.

Martina Mossberg, Michael Fridebäck och Sven Gustavsson, samtliga (M), Tobias Hammarberg (FP), Pia Lublin (FP) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Under överläggningar i kommunfullmäktige yrkar Nafi Cilgin (V) med instämmande av Mattias Bernhardsson (RS) och Jaan Ungerson (S) bifall till kommunstyrelsens förslag.

Martina Mossberg (M) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (FP), Marie Litholm (KD) och Sven Gustafsson (M) att motionen ska anses besvarad.

Ordföranden ställer kommunstyrelsens förslag mot förslaget att anse motionen besvarad och finner att fullmäktige beslutar i enlighet med kommunstyrelsens förslag.

Kommunfullmäktiges beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden får i uppdrag att, i samråd med socialnämnden och grund- och förskolenämnden, utreda förutsättningarna att införa koloni-verksamhet i Haninge kommun. Uppdraget ska redovisas senast i december 2015.
2. Motionen skall med hänvisning till uppdraget ovan anses bifallen i den del som avser att själva uppdraget ges samt anses besvarad i den del som innebär att uppdraget ges till kultur- och fritidsnämnden och inte såsom föreslås i motionen, till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kultur- och fritidsnämnden

För kännedom: Grund- och förskolenämnden, socialnämnden

Utdragets riktighet intygas

Haninge, 2017-06-26

Anna Clara Stenvall, kommunsekreterare

I dagens samhälle är kunskap inte något statiskt utan i ständig förändring. Nya branscher uppstår, yrkeskunskap behöver förnyas eller valideras och individer som migrerat till Sverige har behov att lära sig ett nytt språk. Vi behöver kunna möta dessa behov och möjliggöra ett livslångt lärande.

Vi måste tillse att de nya invånare som kommit till Haninge, ofta med en yrkesbakgrund från hemlandet, får det stöd och den utbildning de behöver för att så snabbt som möjligt komma i arbete. De satsningar som har gjorts inom bristyrkes-SFI ska fortsätta under 2018 för att få fler individer att etablera sig på arbetsmarknaden och främja en god integration.

En avklarad gymnasieexamen är idag en förutsättning för att kunna få ett arbete. Därför är vår ambition att alla unga i Haninge inte bara ska klara grundskolan utan också fullfölja en gymnasieutbildning. Idag växer gymnasieskolans introduktionsprogram. Det innebär en särskild utmaning då andelen elever som inte tar examen generellt sett är större på dessa program. Vi ska fortsätta motverka avhopp från gymnasiet.

- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppdras att fortsätta driva bristyrkesutbildningar kombinerat med SFI. För detta finns 7 miljoner kronor avsatta även för 2018.
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppdras att höja studieresultaten och kvaliteten inom gymnasiets introduktionsprogram för att fler ska klara sin gymnasieutbildning inom angiven tid. För detta anslås 4 miljoner för höjd programpeng till introduktionsprogrammen.
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppdras att tillsammans med grund- och förskolenämnden tillse att elever med problematisk skolfrånvaro från grundskolan får fortsatt stöd i övergången till gymnasieskolan samt i sina fortsatta studier.

4.4 Kultur- och fritidsnämnden

Ansvarsområde

Utöver vad som stadgas i kommunallag, speciallagstiftning och reglemente gäller följande för kultur- och fritidsnämnden. Nämnden ansvarar för idrotts- och friluftsanläggningar, föreningsstöd, fritidsgårdar, bibliotek, kulturverksamhet och offentlig utsmyckning. Vidare ingår kulturmiljöfrågor i nämndens ansvarsområde. Nämnden är kommunens lotterimyndighet och har det kommunala ansvaret för Sport Campus Sweden.

Driftbudget

Ekonomisk ram 2018: 203 000 tkr

Förändring från 2017: 12 626 tkr

Tilldelad budgetram ska täcka pris-, löne- och volymförändringar.

Genom föreningsliv och attraktiva mötesplatser kan vi stimulera möten mellan människor, skapa möjligheter för en meningsfull fritid och främja delaktighet i samhället. Särskilt viktiga är mötesplatser och aktiviteter som stimulerar möten mellan barn och unga med olika bakgrund.

Under skolloven är många unga utan meningsfull fritidssysselsättning. Därför behöver vi särskilt erbjuda kostnadsfria eller billiga aktiviteter för barn och unga under helger och lov.

Haninge kulturhus är en central mötesplats i kärnan av det framväxande Haninge stad. Kulturhus och bibliotek ska ha en verksamhet i samklang med invånarnas behov och ständigt arbeta för att locka fler besökare. Den årliga fritidsmässan ska permanentas. I utvecklingen av Haninge centrum och Poseidons torg spelar kulturhuset en viktig roll. 2 miljoner kronor avsätts för att ta fram ett lokalprogram för utbyggnad av kulturhuset.

Att underlätta både för Haningeborna och för besökare till kommunen att ta del av våra friluftsområden är viktigt för en levande kommun. Till exempel behöver standarden höjas på badplatserna i kommunen och fler ytor behövs för spontanidrott och kulturella arrangemang. Haninge ska fortsatt vara en kommun med höga ambitioner inom kultur- och idrottsområdena.

Kultur är ett viktigt inslag i den framväxande staden och Kulturparken utgör en betydelsefull plats i stadskärnan. I avvaktan på kommunstyrelsens utredning om Kulturparkens vidareutveckling utökas kultur- och fritidsnämndens budget med 800 tkr för att föreningarnas verksamhet i parken kan fortgå.

- Kultur- och fritidsnämnden uppdras att på försök erbjuda Haninges barn sommarkollo.
- Kultur- och fritidsnämnden uppdras att utöka fritidsgårdarnas öppettider under helger och lov.
- Kultur- och fritidsnämnden uppdras att ta fram en plan för underhåll och utveckling av kommunens badplatser.
- Kultur- och fritidsnämnden uppdras att öka kulturhusets funktion som attraktiv mötesplats mellan människor.
- Kultur- och fritidsnämnden uppdras att aktualitetspröva de kulturpolitiska och idrottpolitiska programmen

4.5 Socialnämnden

Ansvarsområde

Utöver vad som stadgas i kommunallag och speciallagstiftning gäller följande för socialnämnden enligt reglementet. Socialnämnden ansvarar för individ- och familjeomsorg, d.v.s. ekonomiskt bistånd, stöd till enskilda samt barn och familjer. Detta omfattar även vård av unga och personer med missbruk enligt socialtjänstlagen och tvångslagarna LVU och LVM. Socialnämnden ansvarar för stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Socialnämnden ansvarar även för familjerättsfrågor, arbetsmarknadsfrågor, alkohol- och tobaksfrågor inklusive serveringstillstånd samt frågor som rör flyktingmottagande. Socialnämnden lämnar även visst bidrag till föreningar.

Driftbudget

Dnr KS 2016/566

§ 197 Motion från Samuel Skånberg (V) och Tove Ovsianikov (V) om att bygga kollektivhus i egen regi

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

I motionen föreslås att kommunfullmäktige ger Haninge Bostäder i uppdrag att bygga kollektivhus i kommunen. Motionärerna pekar bland annat på bostadsbristen i kommunen och att kollektivhus i allmännyttan skulle skapa förutsättningar för ökad integrering, bättre grannsamverkan och mer resurssnålt boende.

Motionen har remitterats till Haninge Bostäder. I sitt remissyttrande framför bolaget att ett sådant uppdrag inte behöver ges, eftersom de ägardirektiv som kommunfullmäktige fastställt redan ger bolaget möjligheter att uppföra kollektivhus. Utifrån ägardirektiven prövar Haninge Bostäder löpande vilka bostadsprojekt som ska genomföras och som svarar mot marknadens behov och efterfrågan.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i Haninge Bostäders bedömning av innehållet i ägardirektivet. Därför behöver kommunfullmäktige inte fatta något ytterligare beslut utöver vad som framgår av ägardirektivet. Motionen bör mot denna bakgrund avslås.

Underlag för beslut

- Motionen
- Haninge Bostäders remissyttrande, daterat 2017-06-02

Överläggningar i kommunalrådsberedningen

Det behövs fler bostäder med olika upplåtelseformer, i varierande storlekar och utformning. För en del bostadssökande är kollektivhus ett passande boende.

Kommunledningen menar att det finns möjlighet till uppförande av kollektivhus inom ramen för nu gällande ägardirektiv för Haninge Bostäder AB.

Motionens utformning med krav att ålägga Haninge Bostäder AB att specifikt bygga kollektivhus gör att motionen i sin nuvarande utformning måste avslås.

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionärerna, Haninge Bostäder

Motion från Samuel Skånberg (V) och Tove Ovsiannikov (V) om att bygga kollektivhus i egen regi

Sammanfattning

I motionen föreslås att kommunfullmäktige ger Haninge Bostäder i uppdrag att bygga kollektivhus i kommunen. Motionärerna pekar bland annat på bostadsbristen i kommunen och att kollektivhus i allmännyttan skulle skapa förutsättningar för ökad integrering, bättre grannsamverkan och mer resurssnålt boende.

Motionen har remitterats till Haninge Bostäder. I sitt remissyttrande framför bolaget att ett sådant uppdrag inte behöver ges, eftersom de ägardirektiv som kommunfullmäktige fastställt redan ger bolaget möjligheter att uppföra kollektivhus. Utifrån ägardirektiven prövar Haninge Bostäder löpande vilka bostadsprojekt som ska genomföras och som svarar mot marknadens behov och efterfrågan.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i Haninge Bostäders bedömning av innehållet i ägardirektivet. Därför behöver kommunfullmäktige inte fatta något ytterligare beslut utöver vad som framgår av ägardirektivet. Motionen bör mot denna bakgrund avslås.

Underlag för beslut

- Motionen
- Haninge Bostäders remissyttrande, daterat 2017-06-02

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Förvaltning
Kommunstyrelseförvaltningen

Avdelning/Enhet
Kansliavdelningen

Handläggare
Rebecca Band, biträdande kommunjurist

Dokumenttyp
Recit

Datum
2017-07-10

Diarienummer
KS 2016/566

Sida
2 (2)

Bengt Svenander
Kommundirektör

Niklas Näslund
Kanslichef

Expedieras: Akt

För kännedom: Motionärerna, Haninge Bostäder

VÄNSTERPARTIET HANINGE

Motion till Haninge kommunfullmäktige

2016-12-05

Motion från Vänsterpartiet om att bygga kollektivhus i egen regi.

Det är bostadsbrist i Haninge och bristen på hyresrätter är enorm.

De hyresrätter kommunens bostadsbolag Haninge bostäder har ligger under snittet för länet. I Haninge är det 25 lägenheter per 1000 invånare jämfört med snittet i kommunen 77 lägenheter per 1000 invånare. Vi behöver verkligen fler hyresrätter i allmännyttan.

Att folk med olika bakgrund, olika inkomstnivåer, olika familjekonstellationer, olika livssituationer och olika åldrar bor blandat är bra. Därför är det viktigt att det finns många olika boendeformer med olika storlek och bra priser. Även hyresrätter kan byggas i olika storlekar, med olika nivå så att vissa lägenheter blir väldigt billiga medan större kostar mer. Att dela upp en stadsdel i olika delar så att villorna eller radhusen är för sig medan hyresrätterna är för sig är inte integrering (även om snittet för stadsdelen kan se bra ut).

Motsatsen till att skapa segregering inom kommunen och inom stadsdelar är att folk bor tillsammans i samma hus och får en gemenskap där. Kollektivhus i allmännyttan är ett bra sätt att få fler hyresrätter i egen regi samtidigt som det skapar goda förutsättningar för en väldigt god granngemenskap och tillhörighet. Varje hushåll har sin egen lägenhet men det finns gemensamma ytor som delas tillsammans av de boende.

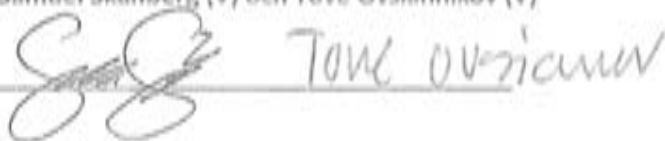
I Huddinge driver det kommunägda Huga Fastigheter AB kollektivhuset Fullersta Backe. På kollektivhusets hemsida går det att läsa:

"Kollektivhuset Fullersta Backe är ett hyreshus med vanliga hyreslägenheter. Men det är ett annorlunda hyreshus. Vi sköter huset tillsammans; städar och fixar i rabatterna, har fester, lagar mat och äter ihop. Det sistnämnda är viktigt. Utan gemensam mat skulle det inte vara mycket till kollektivhus. Vi har gemensamma lokaler som matsal, storkök, vardagsrum, lekrum, verkstad, bibliotek/gästrum och tränings rum. Här bor människor i alla åldrar för att de vill ha mer gemenskap än det vanligtvis är i andra flerfamiljshus. Det krävs en del jobb, men man får mycket tillbaka. Huset har funnits i 28 år och ligger på fem minuters promenad

från Huddinge centrum, en kvarts resa med pendeltåg från centrala Stockholm.”
Många andra kommuner som Lund och Stockholm driver kollektivhus i allmännyttan.
Med fler kollektivhus i allmännyttan så skapar vi förutsättningar för fler personer att bo nära
och i gemenskap, ökad integrering, bättre grannsamverkan, mer resurssnålt boende och
frihet för Haningeborna.

Därför föreslår Vänsterpartiet kommunfullmäktige besluta:
Att uppdra Haninge bostäder att bygga kollektivhus i kommunen.

Samuel Skånberg (V) och Tove Ovsiannikov (V)

The image shows two handwritten signatures in black ink. The first signature is a stylized, cursive 'SS' for Samuel Skånberg. The second signature is 'TOVE OVSIANNIKOV' written in a more legible, slightly cursive hand.

2017-06-02

Yttrande på motion från Vänsterpartiet om att bygga kollektivhus i egen regi.

I en motion till kommunfullmäktige föreslår (V) att Haninge Bostäder AB ska ges i uppdrag att uppföra kollektivhus. Bolaget menar att ett sådant uppdrag inte behöver ges då de ägardirektiv kommunfullmäktige utfärdat redan ger bolaget möjligheter att uppföra kollektivhus.

Enligt ägardirektiven ska Haninge Bostäder bedriva en innovativ och föredömlig förvaltning där ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet ska vara viktiga delar av verksamheten. Enligt direktiven ska Bolaget bidra till att det i Haninge kommun som helhet och i kommundelarna finns bostäder med olika upplåtelseformer. Bolagets verksamhet ska bedrivas utifrån affärsmässiga och långsiktigt ekonomiskt hållbara principer

Utifrån dess ägardirektiv prövar Bolaget löpande vilka bostadsprojekt som ska genomföras som svarar mot marknadens behov och efterfrågan. För det fall Bolaget i sitt pågående utvecklingsarbete finner det möjligt/lämpligt att uppföra kollektivhus kan det ske med de direktiv Bolaget redan har.

Mot bakgrund av det är det Bolagets uppfattning att några ytterligare uppdrag inte behöver ges.

Med vänlig hälsning

Haninge Bostäder AB

Anders Gillberg
VD

Dnr KS 2016/557

§ 198 Motion från Tobias Hammarberg (L) om studentmedarbetare

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

I rubr motion föreslås att kommunfullmäktige ger varje nämnd i uppdrag att aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare när dessa skulle kunna fylla ett behov. Vidare föreslås att chefer i kommunen med befogenhet att anställa omgående informeras om de fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen både på kort och lång sikt.

Motionen har remitterats till socialnämnden, äldrenämnden, kultur- och fritidsnämnden, stadsbyggnadsnämnden, grund- och förskolenämnden samt gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Av remissvaren framgår att nämnderna, i stort sett, ställer sig positiva till motionärens förslag men betonar att organisation och resurser för att ta emot studentmedarbetare behöver säkerställas samt att arbetet bör ingå i kommunstyrelsens uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen rörande säkerställande av framtida kompetensförsörjning.

Förvaltningens synpunkter

Centrala parter har tecknat kollektivavtal rörande studentmedarbetare och Haninge kommun kommer att teckna lokalt kollektivavtal i enlighet med det centrala kollektivavtalet.

Det lokala kollektivavtalet kommer att beaktas i arbetet med att säkerställa framtida kompetensförsörjning i Haninge kommun och nyttjas i genomförande av kommunstyrelsens uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen att ”samordna och utveckla förutsättningar avseende planering och prioritering av kommunens framtida kompetensförsörjning” och ”utveckla kompetensförsörjningsprocesser som främjar kommunens förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare”.

Underlag för beslut

- Motionen
- Tjänsteutlåtande 2017-06-20 – Studentmedarbetare – motion från Tobias Hammarberg (L)
- Socialnämndens yttrande 2017-03-21, § 42 inkl. tjänsteskrivelse
- Äldrenämndens yttrande 2017-03-29, § 45
- Kultur- och fritidsnämndens yttrande 2017-03-22, § 26 inkl. tjänsteskrivelse
- Stadsbyggnadsnämndens yttrande 2017-03-15, § 40
- Grund- och förskolenämndens yttrande 2017-03-29, § 35
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande 2017-03-28, § 26

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Tobias Hammarberg (L) yrkar med instämmande av Marie Litholm (KD) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Liberalernas och Kristdemokraternas yrkande om bifall till motionen. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) och Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt
För verkställighet:
För kännedom: Motionären

Studentmedarbetare – motion från Tobias Hammarberg (L)

Bakgrund

Till kommunfullmäktige har inlämnats en motion från Tobias Hammarberg (L) avseende frågan om studentmedarbetare.

I motionen föreslås att kommunfullmäktige ger varje nämnd i uppdrag att aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare när dessa skulle kunna fylla ett behov. Vidare föreslås att chefer i kommunen med befogenhet att anställa omgående informeras om de fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen både på kort och lång sikt.

De föreslagna besluten i motionen motiveras med att många av kommunens förvaltningar idag har svårt att rekrytera personal, samtidigt som många studenter arbetar extra med okvalificerade jobb. Om den som studerar på högskolan istället har möjlighet till ett relevant arbete vid sidan av studierna ger det studenten meriter, erfarenheter från arbetslivet och kommunen kommer framöver att kunna rekrytera personal med högre kompetens, menar motionsställaren. Vinsten för kommunen skulle enligt motionsställaren vara dubbel, dels får kommunen möjlighet att visa upp sin bredd som arbetsgivare och dels får kommunen en relativt kvalificerad persons kompetens att använda i den egna organisationen.

Samtliga nämnder har avgett svar i frågan och dessa återges i sin helhet nedan.

Svar från Grund- och förskolenämnden

Nämndens beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

En studentmedarbetare är någon som studerar på universitetet, högskola eller annan eftergymnasial utbildning, och som samtidigt utför ett kvalificerat arbete parallellt med – och kopplat till sina heltidsstudier. Anställningen är tidsbegränsad och arbetstiden är begränsad till högst 15 timmar i genomsnitt per vecka och termin.

Förslaget om att använda studentmedarbetare är en av flera lösningar för den framtida kompetensförsörjningen. För att lösningen ska vara till gagn för både den enskilda studentmedarbetaren och kommunen måste lämpliga former för lösningen utarbetas. Därefter bör rekryterande chefer informeras om möjligheten till sådana anställningar och hur det kan göras på ett framgångsrikt sätt.

Frågan om studentmedarbetare bör utredas närmare inom den kompetensförsörjningsplan som personalavdelningen ska ta fram under 2017. Därigenom finns goda förutsättningar att skapa lämpliga former för studentmedarbetare och att ta tillvara på den erfarenhet som finns kring området. En sammanställning av sådan erfarenhet har bland annat Sveriges kommuner och landsting gjort.

Svar från Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Nämndens beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelseförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

En studentmedarbetare är någon som studerar på universitetet, högskola eller annan eftergymnasial utbildning, och som samtidigt utför ett kvalificerat arbete parallellt med – och kopplat till sina heltidsstudier. Anställningen är tidsbegränsad och arbetstiden är begränsad till högst 15 timmar i genomsnitt per vecka och termin.

Förslaget om att använda studentmedarbetare är en av flera lösningar för den framtida kompetensförsörjningen. För att lösningen ska vara till gagn för både den enskilda studentmedarbetaren och kommunen måste lämpliga former för lösningen utarbetas. Därefter bör rekryterande chefer informeras

om möjligheten till sådana anställningar och hur det kan göras på ett framgångsrikt sätt.

Frågan om studentmedarbetare bör utredas närmare inom den kompetensförsörjningsplan som personalavdelningen ska ta fram under 2017. Därigenom finns goda förutsättningar att skapa lämpliga former för studentmedarbetare och att ta tillvara på den erfarenhet som finns kring området. En sammanställning av sådan erfarenhet har bland annat Sveriges kommuner och landsting gjort.

Svar från Kultur- och fritidsnämnden

Nämndens beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Förvaltningens synpunkter

I dagsläget saknar Haninge kommun ett lokalt avtal för studentmedarbetare. Då frågan har lyfts av Akademikeralliansen behandlas den i dagsläget inom kommunen på HR-avdelningen inom enheten för arbetsgivarfrågor. Ambitionen är att kalla till förhandling med Akademikeralliansen i detta ärende. Förvaltningens ståndpunkt är därför att man vill avvakta med att gå ut med information om vad en studentmedarbetaransättning innebär tills det att förhandlingen är avslutad.

Kultur- och fritidsförvaltningen ställer sig delvis positiv till motionen då det i grunden finns potentiella fördelar för kommunen att anställa studentmedarbetare. Förvaltningen delar motionsställarens uppfattning om att ett anställande av studentmedarbetare innebär en möjlighet för kommunen att visa upp sig som en attraktiv arbetsgivare och samtidigt dra nytta av studentens kompetens.

Utifrån en bedömning av kultur- och fritidsförvaltningens egna behov ställer sig dock förvaltningen tveksam till att man har möjlighet att anställa studentmedarbetare. Skälet till det är att en sådan anställning omfattar de arbetsområden som är sammankopplade med avtalsslutande arbetstagarorganisationer; däribland jurister, ekonomer, civilingenjörer, samhällsvetare och

kommunikationsvetare. Inom förvaltningens egen organisation är utrymmet för studentmedarbetare begränsat inom dessa arbetsområden.

Inom förvaltningens verksamhet bedöms däremot fritidsledare och bibliotekarier tillhöra yrken där det finns utrymme för ett tillskott av studentkompetens. I Akademikeralliansens förhandlingssamverkan ingår dock inte någon arbetstagarorganisation som företräder fritidsledare, varför det är oklart om studentmedarbetaransättning kommer vara tillämpningsbar på denna yrkesgrupp efter att avtal har slutits.

Svar från Socialnämnden

Nämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Förvaltningens synpunkter

Tobias Hammarberg (Liberalerna) har inkommit med en motion om att kommunen bör arbeta mer aktivt för att anställa studenter. I likhet med motionären menar förvaltningen att studenter är en viktig tillgång för kommunen.

Idag arbetar förvaltningen med att ta emot studenter från socionomutbildningarna under deras praktiktermin. Flera av praktikanterna erbjuds sedan extraanställning vid sidan om studierna efter praktikperiodens slut. Ett hinder för att anställa fler studentmedarbetare är dock behovet av handledning. Mot bakgrund av de vakanser som finns inom förvaltningen finns det inte utrymme på avdelningarna att handleda alltför många studenter. Antalet studentmedarbetare kan därmed inte utökas i någon större utsträckning i dagsläget.

Inom ramen för förvaltningens kompetensförsörjningsplan pågår dock ett aktivt arbete med att säkra en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning, vilket i sin tur möjliggör anställning av fler studentmedarbetare.

Svar från Stadsbyggnadsnämnden

Nämndens beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget.

Förvaltningens synpunkter

Stadsbyggnadsnämndens verksamhetsområde innehåller flera tjänstekategorier med svårrekryterad personal varför det i vissa lägen kan vara intressant att erbjuda anställning till vissa grupper redan i slutet på utbildningsperioden. Denna metod används också med framgång i några grannkommuner, t ex. Huddinge, som har ett ambitiöst traineeprogram för i första hand blivande arkitekter och ingenjörer. Det exemplet kräver en ganska stor personalinsats, förutom den lönekostnad som uppstår för själva anställningen.

I Haninge kommun har man i första hand arbetat med praktikanter från olika utbildningar och feriepraktikanter för mer okvalificerade yrken. Dessa vägar har hittills ansetts fylla behovet av nyrekrytering av studenter.

Om man väljer att genomföra förslaget om anställning av studentmedarbetare behöver man dimensionera de introduktions- och handledningsresurser som krävs, dessutom krävs budget för de lönekostnader som uppstår.

Svar från Äldrenämnden

Nämndens beslut

**1. Yttrandet godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.**

Förvaltningens synpunkter

Äldreförvaltningen står inför stora utmaningar när det gäller rekrytering av personal i takt med den ökade efterfrågan. Förvaltningen är därför positiv till arbetssätt som främjar rekrytering av kvalificerad personal. Äldreförvaltningen jobbar

redan i enlighet med intentionerna i motionen och ställer sig därför positiv till förslaget.

Förvaltningen bedriver idag ett gediget arbete med att rekrytera högskolestudenter. Enheten Bemanningscentrum besöker regelbundet universitet och träffar sjuksköterske- och läkarstudenter för att locka de att ansöka om sommarjobb och extrajobb som undersköterskor inom förvaltningen. Besöken har gett ett gott resultat i form av många rekryteringar under de senaste åren.

Äldreförvaltningen anställer även socionomstudenter som biståndshandläggare under dess studietid. Studenterna erbjuds sommarjobb och extrajobb under pågående studier. De som gör praktik på äldreförvaltningen erbjuds därefter oftast sommarjobb.

Vidare bedriver förvaltningen även ett omfattande arbete för att fånga upp elever som läser på Vård- och omsorgscollege på Fredrika Bremergymnasiet samt Centrum Vux. Äldreförvaltningen erbjuder samtliga av dessa elever praktikplats inom förvaltningen under sin studietid. Alla elever som genomfört en godkänd praktik och blivit godkänd på intervjun hos förvaltningen erbjuds sedan ett sommarjobb.

På äldreförvaltningen arbetar även i stor utsträckning legitimerad personal så som arbetsterapeuter, sjuksköterskor och fysioterapeuter/sjukgymnaster. Dessa yrkesgrupper får inte utöva sitt yrke innan legitimationen är utfärdad vilket görs efter avslutad utbildning. Förvaltningens möjlighet att anställa studenter under pågående universitetsutbildning är därför begränsad inom flera yrkesgrupper.

Kommunstyrelseförvaltningens utredning

Sveriges kommuner och landsting och Arbetsgivarförbundet Pacta träffade den 11 december 2014 överenskommelse om bestämmelser för studentmedarbetare med offentliganställdas förhandlingsråds (OFR) förbundsområde allmän kommunal verksamhet jämte i förbundsområdet ingående organisationer och akademikeralliansen och till akademikeralliansen anslutna riksorganisationer.

Nedan följer en kort redovisning av överenskommelsen i punktform;

- Avtalet löper tillsvidare med fem månaders ömsesidig uppsägningstid. Avtalet kan enbart sägas upp med verkan från 1 april varje år.
- Avtalet syftar till att stärka övergången från studier till arbete och stimulera för framtida kompetensförsörjning.
- Avtalet kan tillämpas för personer som studerar vid universitet, högskola eller eftergymnasial utbildning.
- Anställning som studentmedarbetare utgör en terminsvis tidsbegränsad anställning med i genomsnitt högst 15 timmars arbetstid per vecka.
- Studentmedarbetaren ska tilldelas en mentor.

Parterna rekommenderar berörda arbetsgivare som är kommun, landsting, region eller kommunalförbund och berörda arbetstagarorganisationer att anta Bestämmelser för studentmedarbetaravtal som lokalt kollektivavtal med den utformning och det innehåll som framgår av Bilaga 2.

Parterna är överens om att ett sådant avtal ska anses ha kommit till stånd genom att arbetsgivaren beslutar att anta det som lokalt kollektivavtal. Arbetsgivaren ska lämna protokollsutdrag över beslutet till berörda arbetstagarorganisationer som begär det.

Kommunstyrelseförvaltningens redovisning

Mot bakgrund av centrala parters rekommendation kommer kommunstyrelseförvaltningen teckna lokalt kollektivavtal avseende studentmedarbetare inom OFR förbundsområde allmän kommunal verksamhet samt med organisationer ingående i akademikeralliansen.

Det lokala kollektivavtalet kommer att beaktas i arbetet med att säkerställa framtida kompetensförsörjning i Haninge kommun och nyttjas i genomförande av kommunstyrelsens uppdrag till kommunstyrelseförvaltningen att ”samordna och utveckla förutsättningar avseende planering och prioritering av kommunens

framtida kompetensförsörjning ”och ” utveckla kompetensförsörjningsprocesser som främjar kommunens förmåga att attrahera, rekrytera, utveckla och behålla medarbetare ”.

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar att

1. Föreslå kommunfullmäktige att anse motionen besvarad.

Bengt Svenander
Kommundirektör

PH Magnusson
HR-direktör

Expedieras: Akt
För verkställighet:
För kännedom:

Dnr SN 2016/504

§ 42 Svar på motion från Tobias Hammarberg (L) - studentmedarbetare

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (Liberalerna) har inkommit med en motion om att kommunen bör arbeta mer aktivt för att anställa studenter. I likhet med motionären menar förvaltningen att studenter är en viktig tillgång för kommunen. Idag arbetar förvaltningen med att ta emot studenter från socionomutbildningarna under deras praktiktermin. Flera av praktikanterna erbjuds sedan extraanställning vid sidan om studierna efter praktikperiodens slut. Ett hinder för att anställa fler studentmedarbetare är dock behovet av handledning. Mot bakgrund av de vakanser som finns inom förvaltningen finns det inte utrymme på avdelningarna att handleda alltför många studenter. Antalet studentmedarbetare kan därmed inte utökas i någon större utsträckning i dagsläget. Inom ramen för förvaltningens kompetensförsörjningsplan pågår dock ett aktivt arbete med att säkra en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning, vilket i sin tur möjliggör anställning av fler studentmedarbetare.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Svar på motion – Studentmedarbetare (L)
- Motion – Studentmedarbetare (L)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Kristina Hallberg (L) deltar inte i beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

Svar på motion – Studentmedarbetare (L)

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (Liberalerna) har inkommit med en motion om att kommunen bör arbeta mer aktivt för att anställa studenter. I likhet med motionären menar förvaltningen att studenter är en viktig tillgång för kommunen. Idag arbetar förvaltningen med att ta emot studenter från socionomutbildningarna under deras praktiktermin. Flera av praktikanterna erbjuds sedan extraanställning vid sidan om studierna efter praktikperiodens slut. Ett hinder för att anställa fler studentmedarbetare är dock behovet av handledning. Mot bakgrund av de vakanser som finns inom förvaltningen finns det inte utrymme på avdelningarna att handleda alltför många studenter. Antalet studentmedarbetare kan därmed inte utökas i någon större utsträckning i dagsläget. Inom ramen för förvaltningens kompetensförsörjningsplan pågår dock ett aktivt arbete med att säkra en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning, vilket i sin tur möjliggör anställning av fler studentmedarbetare.

Underlag för beslut

- Tjänsteskrivelse – Svar på motion – Studentmedarbetare (L)
- Motion – Studentmedarbetare (L)

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Siw Lideståhl
förvaltningschef

Maria Timonen Porshage
avdelningschef

Bakgrund

Tobias Hammarberg (Liberalerna) har inkommit med en motion om att kommunen bör arbeta mer aktivt för att anställa studenter. Många av kommunens förvaltningar har svårt att rekrytera personal samtidigt som många studenter arbetar extra inom okvalificerade jobb under studietiden. Motionären menar att detta är ett slöseri med kompetens och att studenter istället skulle kunna erbjudas kvalificerade anställningar kopplade till sina studier. Detta skulle ge studenterna meriter, erfarenheter från arbetslivet och perspektiv på studierna samtidigt som kommunen framöver skulle kunna rekrytera nyutexaminerade med högre kompetens.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att varje nämnd ges i uppdrag att aktivt arbeta för att kunna anställa studentmedarbetare när dessa skulle kunna fylla ett behov
- Att chefer i kommunen med befogenhet att anställa omgående informeras om de fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen på kort och lång sikt.

Socialnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motionen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Kansliet i samråd med berörda avdelningar inom socialförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

I likhet med motionären ser förvaltningen positivt på att anställa studentmedarbetare. Modellen ger studenterna arbetslivserfarenhet samtidigt som de kan vara en viktig tillgång för förvaltningen. Idag arbetar förvaltningen med att ta emot studenter från socionomutbildningarna under deras praktiktermin. Flera av praktikanterna erbjuds sedan extraanställning vid sidan om studierna efter praktikperiodens slut. Förhoppningen är även att studenterna väljer att stanna i Haninge genom att gå över till en ordinarie anställning efter socionomexamen. Ett hinder för att anställa fler studentmedarbetare är dock behovet av handledning. Mot bakgrund av de vakanser på socialsekreterartjänster som finns inom förvaltningen finns det inte utrymme på avdelningarna att handleda

alltför många studenter. Antalet studentmedarbetare kan därmed inte utökas i någon större utsträckning i dagsläget. Inom ramen för förvaltningens kompetensförsörjningsplan pågår dock ett aktivt arbete med att säkra en långsiktig och hållbar kompetensförsörjning, vilket i sin tur möjliggör anställning av fler studentmedarbetare.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelsens förvaltning

Dnr ÄN 2016/560

§ 45 Motion från Liberalerna om studentmedarbetare

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) har lämnat en motion angående att varje nämnd ska ges i uppdrag att aktivt arbeta med att anställa studentmedarbetare. Chefer i kommunen med befogenhet att anställa ska omgående informeras om de fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen både på kort och på lång sikt.

I motionen anges att kommunens förvaltningar idag har svårt att rekrytera personal. Samtidigt arbetar många studenter extra med i många fall okvalificerade arbeten under sin studietid. Om arbetet med studentmedarbetare införs kan de som studerar på universitet och högskola istället få möjlighet till ett relevant arbete. Det ger i sin tur studenterna meriter, erfarenheter från arbetslivet och perspektiv på studierna samtidigt som kommunen framöver kommer att kunna rekrytera personal med högre kompetens.

Förvaltningens synpunkter

Äldreförvaltningen står inför stora utmaningar när det gäller rekrytering av personal i takt med den ökade efterfrågan.

Förvaltningen är därför positiv till arbetssätt som främjar rekrytering av kvalificerad personal. Äldreförvaltningen jobbar redan i enlighet med intentionerna i motionen och ställer sig därför positiv till förslaget

Förvaltningen bedriver idag ett gediget arbete med att rekrytera högskolestudenter. Enheten Bemanningscentrum besöker regelbundet universitet och träffar sjuksköterske- och läkarstudenter för att locka de att ansöka om sommarjobb och extrajobb som undersköterskor inom förvaltningen. Besöken har gett ett gott resultat i form av många rekryteringar under de senaste åren.

Äldreförvaltningen anställer även socionomstudenter som biståndshandläggare under dess studietid. Studenterna erbjuds sommarjobb och extrajobb under pågående studier. De som gör praktik på äldreförvaltningen erbjuds därefter oftast sommarjobb.

Vidare bedriver förvaltningen även ett omfattande arbete för att fånga upp elever som läser på Vård- och omsorgscollege på Fredrika Bremergymnasiet samt på Centrum Vux. Äldreförvaltningen erbjuder samtliga av dessa elever praktikplats inom förvaltningen under sin studietid. Alla elever som har genomfört en godkänd praktik och blivit godkänd på intervjun hos förvaltningen erbjuds sedan ett sommarjobb.

På äldreförvaltningen arbetar även i stor utsträckning legitimerad personal så som arbetsterapeuter, sjuksköterskor och fysioterapeuter/sjukgymnaster. Dessa yrkesgrupper får inte utöva sitt yrke innan legitimationen är utfärdad vilket görs efter avslutad utbildning. Förvaltningens möjlighet att anställa studenter under pågående universitetsutbildning är därför begränsad inom flera yrkesgrupper.

Underlag för beslut

- Motion från Liberalerna till kommunfullmäktige -
Studentmedarbetare

Förslag till beslut

1. Yttrandet godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Arbetsutskottets förslag till äldrenämnden

1. Yttrandet godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Äldrenämndens beslut

1. Yttrandet godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom:

Dnr KOFN 2016/220

§ 26 Motion från Tobias Hammarberg (L) om studentmedarbetare

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) har till kommunfullmäktige inkommit med en motion, som ska besvaras senast 2017-03-31, om att varje nämnd ska ges i uppdrag att aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare när dessa kan fylla ett behov. I motionen beskrivs att det i dagsläget inte finns några studentmedarbetare inom Haninge kommun, vilket motionsställaren vill ändra på. Motionsställaren föreslår därför att chefer i kommunen med befogenhet att anställa informeras om de fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen. Förslaget motiveras med att om den som studerar på högskola ges möjlighet till ett för utbildningen relevant arbete vid sidan av studierna, så får studenten meriter och erfarenhet från arbetslivet som stärker kopplingen mellan utbildning och arbetsliv. Även kommunen skulle kunna gagnas av detta då kommunen får en möjlighet att visa upp sig som en attraktiv arbetsgivare och kan därmed rekrytera personal med högre kompetens.

Förvaltningens synpunkter

I dagsläget saknar Haninge kommun ett lokalt avtal för studentmedarbetare. Då frågan har lyfts av AkademikerAlliansen behandlas den i dagsläget inom kommunen på HR-avdelningen inom enheten för arbetsgivarfrågor. Ambitionen är att kalla till förhandling med AkademikerAlliansen i detta ärende. Förvaltningens ståndpunkt är därför att man vill avvakta med att gå ut med information om vad en studentmedarbetaransättning innebär tills det att förhandlingen är avslutad.

Kultur- och fritidsförvaltningen ställer sig delvis positiv till motionen då det i grunden finns potentiella fördelar för kommunen att anställa studentmedarbetare. Förvaltningen delar motionsställarens uppfattning om att ett anställande av studentmedarbetare innebär en möjlighet för kommunen att visa upp sig som en attraktiv arbetsgivare och samtidigt dra nytta av studentens kompetens.

Utifrån en bedömning av kultur- och fritidsförvaltningens egna behov ställer sig dock förvaltningen tveksam till om man har möjlighet att anställa studentmedarbetare. Skälet till det är att en sådan anställning omfattar de arbetsområden som är sammankopplade med avtalsslutande arbetstagarorganisationer; däribland jurister, ekonomer, civilingenjörer, samhällsvetare och kommunikationsvetare. Inom förvaltningens egen organisation är utrymmet för studentmedarbetare begränsat inom dessa arbetsområden. Inom förvaltningens verksamhet bedöms däremot fritidsledare och bibliotekarier tillhöra yrken där det finns utrymme för ett tillskott av studentkompetens. I AkademikerAlliansens förhandlingssamverkan ingår dock inte någon arbetstagarorganisation som företräder fritidsledare, varför det är oklart om studentmedarbetaranställning kommer vara tillämpningsbar på denna yrkesgrupp efter att avtal har slutits.

Underlag för beslut

- Tjänsteutlåtande 2017-02-07 – Motion från Tobias Hammarberg (L) om att anställa studentmedarbetare inom kommunens förvaltningar
- Motion 2016-11-30 – Studentmedarbetare

Förslag till beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Överläggningar i arbetsutskottet

Ärendet överlämnas till nämnden utan eget ställningstagande.

Överläggningar i nämnden

Christer Erlandsson (S) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Nämndens beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt eget yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom:

Utveckling och stöd
Daniel Hult

Kultur- och fritidsnämnden

Motion från Tobias Hammarberg (L) om att anställa studentmedarbetare inom kommunens förvaltningar

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) har till kommunfullmäktige inkommit med en motion, som ska besvaras senast 2017-03-31, om att varje nämnd ska ges i uppdrag att aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare när dessa kan fylla ett behov. I motionen beskrivs att det i dagsläget inte finns några studentmedarbetare inom Haninge kommun, vilket motionsställaren vill ändra på. Motionsställaren föreslår därför att chefer i kommunen med befogenhet att anställa informeras om de fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen. Förslaget motiveras med att om den som studerar på högskola ges möjlighet till ett för utbildningen relevant arbete vid sidan av studierna, så får studenten meriter och erfarenhet från arbetslivet som stärker kopplingen mellan utbildning och arbetsliv. Även kommunen skulle kunna gagnas av detta då kommunen får en möjlighet att visa upp sig som en attraktiv arbetsgivare och kan därmed rekrytera personal med högre kompetens.

Underlag för beslut

- Motion 2016-11-30 från Tobias Hammarberg (L) om att anställa studentmedarbetare inom kommunens förvaltningar

Förslag till beslut

1. Kultur- och fritidsnämnden godkänner förvaltningens svar på motion till kommunfullmäktige.

Maria Lindeberg
förvaltningschef

Lotta Gusterman
chef Utveckling och stöd

Expedieras: Akt, kommunstyrelseförvaltningen
För verkställande:
För kännedom:

Bakgrund

Tobias Hammarberg (L) har till kommunfullmäktige lämnat en motion, som ska besvaras senast 2017-03-31, om att kommunens förvaltningar ska arbeta aktivt för att anställa studentmedarbetare. Motionsställaren föreslår även att chefer i kommunen med befogenhet att anställa informeras om de fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen. Motionen sändes på internremiss till stadsbyggnadsnämnden, gymnasie- och utbildningsnämnden och kultur- och fritidsnämnden för yttrande.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i samråd med HR-avdelningen inom enheten för arbetsgivarfrågor och inom kultur- och fritidsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

För att kultur- och fritidsförvaltningen ska kunna aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare behövs ett system för hur rekrytering och utformande av anställning ska gå tillväga. Som motionsställaren framhåller finns ett studentmedarbetaravtal mellan Sveriges Kommuner och landsting och Offentliganställdas Förhandlingsråd. Enligt deras riktlinjer ska en studentmedarbetaranställning rikta sig till den som studerar vid universitet, högskola eller annan eftergymnasial utbildning, och som samtidigt utför ett kvalificerat arbete parallellt – och kopplat till – sina heltidsstudier. Arbetstiden ska vara begränsad till högst 15 timmar i genomsnitt per vecka och termin. Anställningstiden för en studentmedarbetare ska vara tidsbegränsad och särskild från exempelvis vikariat eller allmän visstidsanställning, och tiden ska därför inte tillgodoräknas som grund för företrädesrätt eller tillsvidareanställning.

I dagsläget saknar dock Haninge kommun ett lokalt avtal för studentmedarbetare i linje med ovan nämnda ramverk. Då frågan har lyfts av AkademikerAlliansen behandlas den i dagsläget inom kommunen på HR-avdelningen inom enheten för arbetsgivarfrågor. Ambitionen är att kalla till förhandling med AkademikerAlliansen i detta ärende.

Sammanfattningsvis ställer sig kultur- och fritidsförvaltningen delvis positiv till motionen då det i grunden finns potentiella fördelar för kommunen att anställa studentmedarbetare. Förvaltningen delar motionsställarens uppfattning om att ett anställande av studentmedarbetare innebär en möjlighet för kommunen att visa upp sig som en attraktiv arbetsgivare och samtidigt dra nytta av studentens kompetens. Att visa upp sig som en trygg, säker och attraktiv arbetsgivare är ett av de mål som kommunen ska eftersträva enligt kommunens personalpolitiska program. En studentmedarbetaranställning kan även resultera i värdefulla erfarenheter från yrkeslivet för den studerande.

Förvaltningens ståndpunkt är dock att man vill avvakta med att gå ut med information om vad en studentmedarbetaranställning innebär tills det att förhandlingen har avslutats och man har alla detaljer på det klara. Utifrån en bedömning av kultur- och fritidsförvaltningens egna behov ställer sig förvaltningen även tveksam till möjligheten att anställa studentmedarbetare. Skälet till det är att en sådan anställning omfattar de

arbetsområden som är sammankopplade med avtalslutande arbetstagarorganisationer; däribland jurister, ekonomer, civilingenjörer, samhällsvetare och kommunikationsvetare. Inom förvaltningens egen organisation är utrymmet för studentmedarbetare begränsat inom dessa arbetsområden.

I den inkomna motionen beskriver motionsställaren att många av kommunens förvaltningar i dag har svårt att rekrytera personal med hänvisning till att svårrekryterade yrkesgrupper står inför stora rekryteringsutmaningar, och studentmedarbetare framhålls som ett sätt att tackla denna utmaning. Till viss del kan denna problematik förklaras av att sådana yrkesgrupper ofta ställer krav på en mer specifik yrkeskompetens än vad som innefattas av breda utbildningsprogram. Inom kultur- och fritidsförvaltningens verksamhet bedöms fritidsledare och bibliotekarier tillhöra de yrken där en specifik utbildningskompetens efterfrågas, varav fritidsledare är den klart större kategorin sett till antalet. I AkademikerAlliansens förhandlingssamverkan ingår dock inte någon arbetstagarorganisation som företräder fritidsledare, varför det i dagsläget är oklart huruvida studentmedarbetaransättning kommer vara tillämpningsbar på denna yrkesgrupp efter att avtal har slutits.

Sammantaget att utbudet av arbetsområden är begränsat samt att yrkesgruppen fritidsledare saknar en företrädare i vardande förhandlingssamverkan, bedömer förvaltningen att möjligheten att anställa studentmedarbetare är begränsad sett till kultur- och fritidsförvaltningens egna behov jämfört med kommunens verksamhet som helhet.

Dnr SBN 2016/443

§ 40 Motion från Tobias Hammarberg (L) om studentmedarbetare

Sammanfattning

I en motion föreslås att studentmedarbetare ska anställas i kommunen som ett sätt att underlätta rekryteringar. Stadsbyggnadskontoret är positiv till förslaget givet att löne- och handledningsresurser ställs till förfogande.

Ärendet

Tobias Hammarberg (L) föreslår i en motion att varje nämnd ska ges i uppdrag att aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare när dessa skulle kunna fylla ett behov och att kommunens chefer informeras om fördelar och möjligheter som anställning av studentmedarbetare innebär för kommunen på kort och lång sikt.

Förvaltningens synpunkter

Stadsbyggnadsnämndens verksamhetsområde innehåller flera tjänstekategorier med svårrekryterad personal varför det i vissa lägen kan vara intressant att erbjuda anställning till vissa grupper redan i slutet på utbildningsperioden. Denna metod används också med framgång i några grannkommuner, t.ex. Huddinge, som har ett ambitiöst trainee-program för i första hand blivande arkitekter och ingenjörer. Det exemplet kräver en ganska stor personalinsats, förutom den lönekostnad som uppstår för själva anställningen.

I Haninge kommun har man i första hand arbetat med praktikanter från olika utbildningar och feriepraktikanter för mer okvalificerade yrken. Dessa vägar har hittills ansetts fylla behovet av nyrekrytering av studenter.

Om man väljer att genomföra förslaget om anställning av studentmedarbetare behöver man dimensionera de introduktions- och handledningsresurser som krävs, dessutom krävs budget för de lönekostnader som uppstår.

Underlag för beslut

- Motion, 2016-11-30.

Förslag till beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget.

Trafik- och arbetsutskottets förslag till stadsbyggnadsnämnden

1. Stadsbyggnadsnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget.

Stadsbyggnadsnämndens beslut

1. Stadsbyggnadsnämnden antar förvaltningens yttrande som sitt eget.

Expedieras: Akt

För verkställighet: KS/KF

Dnr GFN 2016/291

§ 35 Motion från Tobias Hammarberg (L) om studentmedarbetare

Sammanfattning

Tobias Hammarberg, Liberalerna, har i en motion till kommunfullmäktige, Studentmedarbetare, föreslagit att kommunfullmäktige beslutar:

Att varje nämnd ges i uppdrag att aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare när dessa skulle kunna fylla ett behov.

Att chefer i kommunen med befogenhet att anställa omgående informeras om de fördelar och möjligheter som anställningen av studentmedarbetare innebär för kommunen både på kort och lång sikt.

De föreslagna besluten motiveras i motionen av att många förvaltningar i kommunen har svårt att rekrytera personal. Samtidigt arbetar många högskolestudenter extra. Genom att använda möjligheten att anställa sådana personer under studietiden ges studenter relevant arbetslivserfarenhet samtidigt som kommunen får möjlighet att visa upp sig som arbetsgivare och möjlighet till att få kvalificerad personal till sina verksamheter, både på kort och lång sikt.

Förvaltningens synpunkter

En studentmedarbetare är någon som studerar på universitet, högskola eller annan eftergymnasial utbildning, och som samtidigt utför ett kvalificerat arbete parallellt med - och kopplat till sina heltidsstudier. Anställningen är tidsbegränsad och arbetstiden är begränsad till högst 15 timmar i genomsnitt per vecka och termin.

Förslaget om att använda studentmedarbetare är en av flera lösningar för den framtida kompetensförsörjningen. För att lösningen ska vara till gagn för både den enskilda studentmedarbetaren och kommunen måste lämpliga former för lösningen utarbetas. Därefter bör rekryterande chefer informeras om möjligheten till sådana anställningar och hur det kan göras på ett framgångsrikt sätt.

Frågan om studentmedarbetare bör utredas närmare inom den kompetensförsörjningsplan som personalavdelningen ska ta fram

under 2017. Därigenom finns goda förutsättningar att skapa lämpliga former för studentmedarbetare och att ta tillvara på den erfarenhet som finns kring området. En sammanställning av sådan erfarenhet har bland annat Sveriges kommuner och landsting gjort.

Underlag för beslut

- Motion, kommunstyrelseförvaltningen, Dnr Ks2016/557-
Studentmedarbetare.

Förslag till beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till
kommunstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till
kommunstyrelseförvaltningen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Dnr GVN 2016/150

§ 26 Motion från Tobias Hammarberg (L) om studentmedarbetare

Sammanfattning

Tobias Hammarberg, Liberalerna, har i en motion till kommunfullmäktige, Studentmedarbetare, föreslagit att kommunfullmäktige beslutar:

Att varje nämnd ges i uppdrag att aktivt arbeta för att anställa studentmedarbetare när dessa skulle kunna fylla ett behov.

Att chefer i kommunen med befogenhet att anställa omgående informeras om de fördelar och möjligheter som anställningen av studentmedarbetare innebär för kommunen både på kort och lång sikt.

De föreslagna besluten motiveras i motionen av att många förvaltningar i kommunen har svårt att rekrytera personal. Samtidigt arbetar många högskolestudenter extra. Genom att använda möjligheten att anställa sådana personer under studietiden ges studenter relevant arbetslivserfarenhet samtidigt som kommunen får möjlighet att visa upp sig som arbetsgivare och möjlighet till att få kvalificerad personal till sina verksamheter, både på kort och lång sikt.

Förvaltningens synpunkter

En studentmedarbetare är någon som studerar på universitet, högskola eller annan eftergymnasial utbildning, och som samtidigt utför ett kvalificerat arbete parallellt med - och kopplat till sina heltidsstudier. Anställningen är tidsbegränsad och arbetstiden är begränsad till högst 15 timmar i genomsnitt per vecka och termin.

Förslaget om att använda studentmedarbetare är en av flera lösningar för den framtida kompetensförsörjningen. För att lösningen ska vara till gagn för både den enskilda studentmedarbetaren och kommunen måste lämpliga former för lösningen utarbetas. Därefter bör rekryterande chefer informeras om möjligheten till sådana anställningar och hur det kan göras på ett framgångsrikt sätt.

Frågan om studentmedarbetare bör utredas närmare inom den kompetensförsörjningsplan som personalavdelningen ska ta fram

under 2017. Därigenom finns goda förutsättningar att skapa lämpliga former för studentmedarbetare och att ta tillvara på den erfarenhet som finns kring området. En sammanställning av sådan erfarenhet har bland annat Sveriges kommuner och landsting.

Underlag för beslut

- Motion, kommunstyrelseförvaltningen, Dnr Ks2016/557-
Studentmedarbetare.

Förslag till beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till
kommunstyrelseförvaltningen.

Arbetsutskottets förslag till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till
kommunstyrelseförvaltningen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Dnr KS 2016/555

§ 199 Motion från Tobias Hammarberg (L) om att stimulera privatpersoner till att bidra med bostäder

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) föreslår i rubricerad motion att kommunen mycket skyndsamt utreder hur man som privatperson kan teckna avtal med kommunen om att under en tid hyra ut sitt Attefallshus som boende för nyanlända med uppehållstillstånd, även innan huset är byggt.

Förvaltningens synpunkter

Socialnämnden fastställde 2015-09-29, § 140, en plan för boendemöjligheter för flyktingmottagande. I planen anges fyra alternativ för att säkra tillgången på lägenheter:

- I första hand införskaffas lägenheter till lägenhetspoolen genom friställande av lägenheter som kommunen hyr eller äger idag och som inte används till bostadsändamål. Även inhyrning av enskilda lägenheter i det befintliga beståndet av hyreshus i kommunen kan bli aktuellt.
- I andra hand införskaffas lägenheter genom inhyrning av enskilda bostäder eller blockförhyrning av grupper av lägenheter i de hyreshus som uppförs genom nyproduktion i kommunen.
- I tredje hand införskaffas lägenheter genom inköp av bostadsrätter.
- I fjärde hand genom uppförande av tillfälliga byggnader på tidsbegränsat bygglov.

Utifrån ovanstående beslutade kommunfullmäktige 2016-12-19, § 369, att omprioritera så att det fjärde alternativet, att uppföra tillfälliga byggnader på tidsbegränsat bygglov, blev det som prioriterades.

Som 2:a punkt står det att kommunen ska arbeta med att införskaffa lägenheter genom inhyrning av enskilda bostäder. Kommunstyrelseförvaltningen har sedan hösten 2015 arbetat med att

hyra in bostäder från privatpersoner. I dagsläget finns det ett tjugotal avtal med privatpersoner. Förvaltningen arbetar löpande med förfrågningar som kommer in till förvaltningen. Det finns för närvarande några förfrågningar som förvaltningen kommer att arbeta med direkt efter sommaren.

Beträffande just Attefallshus på privata fastigheter så finns det redan som ett alternativ för att hitta bostäder och det har tecknats avtal med inhyrda Attefallshus från privatpersoner.

Motionären föreslår att kommunen skall utreda hur man som privatperson kan teckna avtal med kommunen om att under en tid hyra ut sitt Attefallshus som boende för nyanlända med uppehållstillstånd, även innan huset är byggt. Kommunstyrelseförvaltningen ser inte detta som något problem som behöver utredas. Det förekommer redan nu att förvaltningen/kommunstyrelsen beslutar om hyreskontrakt på lokaler/bostäder redan innan de är byggda. I dagens regelverk finns alltså inget hinder mot att arbeta i enlighet med motionärens intentioner. Hitintills har dock inte förvaltningen varit aktiv i sökandet efter privata inhyrningar på detta sätt. Varje inhyrning från en privatperson kräver mycket arbete och därför har inte förvaltningen varit offensiv i sin kommunikation till kommuninvånarna om att denna möjlighet finns.

Hur behovet av bostäder till nyanlända kommer att se ut framåt beror till stor del på vilket fördelningstal som Haninge kommun kommer att få för 2018. När detta blir känt kommer förvaltningen att överväga en mer offensiv kommunikation med kommuninvånarna och då beskriva möjligheten att komma överens med fastighetsägaren om att kommunen kan hyra in ett Attefallshus innan byggnationen påbörjats.

Med hänvisning till ovanstående svar anser kommunstyrelseförvaltningen att motionen bör anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motionen

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige
Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Ekonomiavdelningen

För kännedom: Motionären

Motion

Till kommunfullmäktige

Stimulera privatpersoner till att bidra med bostäder

Under 2017 kommer 359 människor med uppehållstillstånd att anvisas till Haninge kommun. Liberalerna i Haninge har sedan tidigare lagt konkreta förslag för att integrationen av de nya haningeborna ska fungera bättre, så att de som kommer hit snabbare ges möjlighet att lära sig svenska, får tillgång till samhällsorientering och kommer i kontakt med arbetsmarknaden och civilsamhället.

En utmaning som kommunen står inför är att garantera de nyanlända boende. I en region där bostadsbristen är påtaglig och då regeringen inte tar ansvar för bostadsförsörjningen, ser vi att fler delar av samhället kan och behöver involveras. Vi upplever engagemang bland kommunens invånare i att vara delaktiga i välkommandet av nya haningebor, och tror därför att många privatpersoner vill bidra även i att lösa bostadssituationen.

Under föregående mandatperiod, när Liberalerna var ansvariga för bostadsbyggandet, antogs ett stort antal detaljplaner vilket nu medför att Haninge är en av de kommuner i länet som färdigställer flest bostäder. Trots detta så är behovet av bostäder fortsatt mycket högt. Exempelvis har ofta ungdomar svårt att hitta sin första bostad. Det är viktigt att vi ser till allas behov för att undvika onödiga konflikter samtidigt som vi är väl medvetna om att alla inte kan få allt.

En möjlighet för kommunen att ordna bostad för ungdomar och nyanlända är att hyra attefallshus av privatpersoner. I vår kommun finns idag attefallshus och flera haningebor skulle säkerligen kunna tänka sig att bygga ett på sin tomt. Att bygga attefallshus innebär dock en relativt stor investering. Liberalerna ser här möjligheten att innan en boende i kommunen bygger ett attefallshus, erbjuder sig kommunen att teckna ett avtal med ägaren, som säger att kommunen under en viss tid kommer att hyra huset för att exempelvis ge antingen ungdomar eller nyanlända möjlighet att bo i det. På så vis garanteras fastighetsägaren att få tillbaka en del av investeringen som bygget av attefallshuset har inneburit, samtidigt som vi lägger ytterligare en bit i pusslet som det innebär att lösa problemet med bristen på bostäder. När avtalet går ut, kan avtalet förnyas eller så disponerar fastighetsägaren huset som denne vill.

Modellen innebär att ägaren och inte kommunen står för investeringskostnaden för att bygga. Denne är dock garanterad en intäkt under ett antal år, samtidigt som det bidrar till att lösa kommunens utmaning att anskaffa bostäder.

Vi ser att detta också skulle skapa en naturlig kontaktyta mellan de nyanlända, som kommunen inhyser i attefallshus, och de som bor i huvudbyggnaden på tomten samt grannar. Vi är säkra på att detta skulle bidra till snabbare integration, och korta vägen till svenska språket, till lokalsamhället och egen försörjning. En liknande modell har visat sig framgångsrik i Nacka, och vi tycker att Haninge bör följa detta goda exempel.

Liberalerna i Haninge föreslår därför att kommunen utreder huruvida man som privatperson skulle kunna teckna avtal med kommunen om att under en tid hyra ut sitt attefallshus som boende för exempelvis ungdomar och nyanlända, även innan huset är byggt.

Enligt den plan för anskaffning av bostäder till personer med uppehållstillstånd som föreslås fullmäktige så finns det fyra huvudsakliga principer; friställande av lägenheter som kommunen hyr eller äger idag, inhyrning av enskilda bostäder i nyproduktion, inköp av bostadsrätter (vilket inte använts ännu) samt uppförande av tillfälliga byggnader på tidsbegränsat bygglov, s.k. modulbostäder.

Stimulans till privatpersoner för byggnation och uthyrning av attefallshus saknas. Detta förslag skulle således komplettera den plan för anskaffning av bostäder som kommunen avser att arbeta utifrån och utgöra en femte princip.

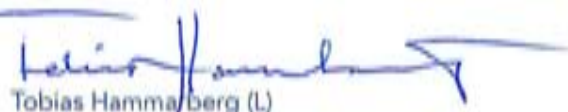
Det är också tänkbart att liknande stimulans som nämns ovan skulle kunna rikta sig till privatpersoner som bygger till eller bygger om delar av sin bostad för att kunna inhysa ytterligare boende.

Hösten 2015 uppmanades det till flexibilitet och kreativitet för att anordna tak över huvudet till flyktingar. Så länge regeringen inte visar intresse för att förenkla för kommunerna när de nyanlända ska lämna asylboendena krävs ännu större flexibilitet och kreativitet på kommunal nivå för att anordna bostäder.

Förslag till beslut:

- att fullmäktige låter kommunen mycket skyndsamt utreda hur man som privatperson kan teckna avtal med kommunen om att under en tid hyra ut sitt attefallshus som boende för nyanlända med uppehållstillstånd, även innan huset är byggt.

Haninge den 30 november 2016

Tobias Hammarberg (L)

Dnr KS 2016/499

§ 200 Motion från Tobias Hammarberg (L) om att öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

I en motion från Tobias Hammarberg (L) med rubriken ”Öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna” föreslås att kommunfullmäktige beslutar

1. att med hänvisning till vad i motionen anförs uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att utreda förutsättningarna för ett omfattande effektiviseringsarbete av den kommunala verksamheten i Haninge.
2. att utredningen ska föreslå effektiviseringar som kan genomföras på ett sätt så att välfärden bibehålls och utvecklas och den lokala demokratin stärks.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer i motionens grundtankar om att kommunens skattemedel skall användas effektivt.

Förvaltningen anser dock att de i motionen föreslagna besluten inte bör tas av kommunfullmäktige. Förvaltningen utvecklar skälen för detta i bifogad skrivelse. Motionen bör anses besvarad m h t vad som framgår av skrivelsen.

Underlag för beslut

- Motionen
- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse 2017-07-14, ”Motion om att öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna”
- Länk till ESO-rapport 2016:6, http://eso.expertgrupp.se/wp-content/uploads/2016/09/2016_6-Mer-%C3%A4n-tur-i-struktur-till-webben.pdf

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären

Motion

Till kommunfullmäktige

Öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna

Det finns, med goda skäl, en växande oro för kommunernas ekonomi. Växande åtagande när det gäller flyktingar och demografiska förändringar med allt fler äldre är bidragande orsaker.

Larmrapporter kommer om kommande underskott i kommunernas ekonomi som ska botas med höjningar av kommunalskatten. Haninge utgör härvidlag inget undantag.

Men samtidigt finns det andra åtgärder att vidta för att dämpa dessa farhågor. Det är inte alls säkert att mer pengar ger bättre verksamhet. Expertgruppen för Studier i Offentlig ekonomi (ESO) presenterade i slutet av september 2016 en rapport om kommunernas ekonomi och effektivitet. ESO är ett organ av experter som lyder under regeringskansliet.¹

Rapporten visar på att det i många kommuner går att driva verksamheten mycket effektivare. 20 miljarder kronor försvinner årligen i ren ineffektivitet runt om i Sveriges kommuner bara när det gäller skola och äldreomsorg!

Naturligtvis har våra olika kommuner runt om i Sverige olika förutsättningar och därför kan man inte helt och hållet jämföra kommuner sinsemellan. Vi vet att t ex äldreomsorg är dyrare att utföra i glesbygden. ESO-rapporten visar på att den genomsnittliga effektiviteten i Sveriges kommuner ligger runt 80 procent vad gäller grundskolan och 70-75 procent vad gäller gymnasieskolan och äldreomsorgen.

Även andra organ, förutom ESO, har kommit till liknande slutsatser. Några exempel är Skattebetalarna, Skolverket och Vårdanalys. I Norge har liknande undersökningar gjorts med samma resultat. Det finns inga skäl att det skulle se annorlunda ut i Haninge. Med hänvisning till rikssiffrorna och Haninges storlek så skulle effektiviseringspotentialen ligga uppskattningsvis någonstans runt 200 miljoner kronor i Haninge.

Med det framtida prognostiserade konjunkturläget är det viktigt att kommunen står väl förberedd för att kunna undvika det ingrepp i individens frihet som en skatteköning alltid innebär samt värnandet av att skattemedel används på mest lämpligt vis. Från Liberalernas sida skulle vi därför önska att kommunen startar upp ett arbete som på ett rejält sätt genomför effektiviseringar i den kommunala verksamheten. Som ESO skriver så finns det utrymme för rejäla effektiviseringar vilka kan användas till att trygga och utveckla välfärden utan att behöva ta mer skattemedel i anspråk.

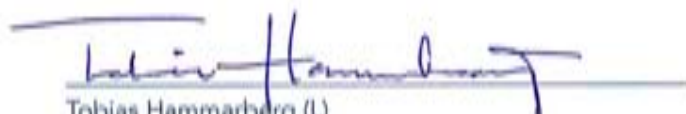
¹ <http://eso.expertgrupp.se/rapporter/effektiva-kommuner/>

Naturligtvis måste ett grundligt analysarbete först genomföras så att rätt problem hittas och rätt åtgärder föreslås.

Förslag till beslut

1. att med hänvisning till vad i motion anføres uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att utreda förutsättningarna för ett omfattande effektiviseringsarbete av den kommunala verksamheten i Haninge.
2. att utredningen ska föreslå effektiviseringar som kan genomföras på ett sätt så att välfärden bibehålls och utvecklas och den lokala demokratin stärks.

Haninge den 2 november 2016

Tobias Hammarberg (L)

Motion om att öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

Motionen anses besvarad.

Motionen

I en motion från Tobias Hammarberg (L) med rubriken ”Öka effektiviteten i de kommunala verksamheterna” föreslås att kommunfullmäktige beslutar

1. att med hänvisning till vad i motionen anförs uppdra till kommunstyrelseförvaltningen att utreda förutsättningarna för ett omfattande effektiviseringsarbete av den kommunala verksamheten i Haninge.
2. att utredningen ska föreslå effektiviseringar som kan genomföras på ett sätt så att välfärden bibehålls och utvecklas och den lokala demokratin stärks.

Kommunstyrelseförvaltningens synpunkter

Allmänt

Kommunstyrelseförvaltningen har givetvis inget att invända mot motionens grundtankar om att kommunens skattemedel skall användas effektivt.

Motionen utmynnar i de två ovan angivna förslagen till beslut. Förslag nr 2 är formulerat som att resultatet av en utredning enligt förslag nr 1 är på förhand givet, dvs att om förutsättningarna för ett omfattande effektiviseringsarbete utreds så kommer följden bli att redan utredningen om förutsättningarna bör kunna leda till konkreta förslag om effektiviseringar. Motionen synes bortse från att frågeställningen i förslag nr 1 behöver problematiseras och analyseras innan man kan konstatera om förutsättningar för ett mer omfattande effektiviseringsarbete finns eller inte finns och hur förutsättningarna i så fall ser ut.

Kommunstyrelseförvaltningen beskriver i det följande ett antal omständigheter som bör beaktas innan kommunfullmäktige tar ställning till hur motionen bör besvaras.

ESO-rapporten ”Mer än tur i struktur – en ESO-rapport om kommunal effektivitet”

I motionen återopas rubricerad rapport (Expertgruppen för studier i offentlig ekonomi, ESO 2016:6). Rapporten har i motionen uppfattats som att ”det i många kommuner går att driva verksamheten mycket effektivare. 20 miljarder kr försvinner årligen i ren ineffektivitet runt om i Sveriges kommuner bara när det gäller skola och äldreomsorg.”

Kommunstyrelseförvaltningen motsäger inte att det finns effektivitetsmöjligheter i kommunernas verksamheter. Förvaltningen konstaterar dock att ESO-rapporten i allt väsentligt fokuserar på kostnader per producerad enhet. Effektivitet är alltså lika med låg kostnad per enhet. Samtidigt sägs det i rapporten att de resultatmått som använts ”inte kan fånga alla aspekter av kommunernas prestationer för de aktuella verksamheterna. Vi vill dessutom påminna om att det inte alltid är önskvärt att kommuner ska öka effektiviteten just genom lägre kostnader; effektivisering kan också vara att göra verksamheten bättre till samma kostnad. Vad som bör göras är både en fråga om vilka förhållanden som råder i respektive kommun och vilka prioriteringar som är mest angelägna.” (sid 11-12 i rapporten).

Både ESO-rapporten och motionen rör här vid kommunalpolitikens innersta kärna. Riksdagen sätter gränserna för kommunernas handlingsutrymme, i första hand genom att bestämma vad en kommun skall ansvara för, men även genom beslut om finansiering av kommunernas verksamheter. Frågan om hur kommunen utövar sitt ansvar lämnas normalt till kommunen att själv avgöra. I denna skärningspunkt mellan vad och hur skapas utrymme för lokala politiska avvägningar mellan olika intressen samt ges utrymme för att utforma verksamheter i enlighet med de politiska ambitioner som finns och därmed efter vilka politiska ambitioner som väljarna har gett sitt stöd i allmänna val. De sammantagna bedömningarna av hur kommunen ser på sin verksamhet finns i årsbudgeten.

Vidare skriver ESO att ”det tycks finnas ett positivt samband mellan volymutveckling i verksamheterna och effektivitetsutveckling. Minskande effektivitet under perioder med minskande antal elever respektive brukare och vice versa kan bero på svårigheter att anpassa kostymen till behoven och därigenom ha en långsiktigt god effektivitet.” (sid 13 i rapporten).

ESO:s konstaterande är föga förvånande. I ekonomiska termer är en skola som mest effektiv om den har minst det antal elever som den är dimensionerad för när det gäller bl a lokaliteter och personalstyrka. Om eleverna är färre blir skolan med denna definition mindre effektiv. Ett mycket tydligt exempel är det skärningsbidraget till vissa skolor i Haninge. I strikt ekonomisk mening har dessa skolor betydligt högre kostnader per elev än övriga skolor, dvs de är med ESO:s synsätt ineffektiva. Kommunfullmäktige har dock medvetet valt att värdera av skolorna för invånarna i skärningsbidraget accepterat att de får kosta mer än övriga skolor.

Mot ovanstående bakgrund framstår det som att även om ESO-rapporten är intressant så är den skriven utifrån ett kameralt synsätt. Det ger intressanta kunskaper, men

frikopplingen från lokala politiska prioriteringar gör rapporten begränsat användbar. Den kan inte omedelbart omsättas i slutsatser om vad som är möjligt och lämpligt att göra i Haninge.

Finns det en effektiviseringspotential om 200 miljoner kronor i Haninge kommun?

I motionen hävdas att rubr potential finns. För att förstå om 200 mnkr är ett stort eller litet belopp i sammanhanget vill kommunstyrelseförvaltningen lämna nedanstående uppgifter.

Kostnaderna för kommunens verksamheter 2016 fördelades på följande kostnadsslag.

	Kkr	%
Personal	2 471,6	48
Lokaler	455,9	9
Inventarier	35,1	0,7
Köpta tjänster	1 636,7	31
Övrigt	599,0	12
Summa	5 189,3	100

Nämndernas nettokostnader för sina verksamheter 2017 fördelas enl Mål och budget 2017-2018 på följande sätt. I kolumnen längst till höger har beloppet 200 mnkr fördelats ut i förhållande till varje nämnds andel av de totala kostnaderna.

	Kkr	%	Kkr
Kommunstyrelsen	207,5	5	10
Grund- och förskolenämnden	1 687,5	40	80
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden	417,0	10	20
Kultur- och fritidsnämnden	191,0	5	10
Socialnämnden	850,0	20	40
Stadsbyggnadsnämnden	131,0	3	6
Äldrenämnden	732,0	17	34
Summa	4 216,0	100	200

Kommunens budgeterade nettokostnader är större än summan ovan. Valnämnden, revisionen, kommunfullmäktiges reserv och finansförvaltningen ingår inte i summan.

För att ytterligare belysa siffran 200 mnkr kan följande hypotes ställas upp. Om kostnaderna skall sänkas med 200 mnkr och det görs proportionellt mot kostnadsslagen ovan så skulle personalkostnaderna behöva sänkas med nästan 100 mnkr. Detta motsvarar ett behov av att frigöra resurser motsvarande 150 – 200 årsarbeten, beroende på vilket löneläge man utgår från. Den fråga som inställer sig är om det är rimligt att hålla för sant att en sådan kostnadsänkning är möjlig utan stora konsekvenser för dem som har behov av kommunens tjänster. Den uppställda hypotesen förefaller begränsat trovärdig.

Övriga omständigheter av betydelse för att bedöma motionen

Som allmän utgångspunkt för hanteringen av kommunens resurser gäller vad som sägs i Mål och budget. I Mål och budget 2018-2019 formuleras det på följande sätt (sid 16). Formuleringen har funnits med i flera årsbudgetar.

Mål 10. Ordning och reda på ekonomin

Kommunen har en skyldighet att förvalta skattebetalarnas pengar på bästa sätt. Kommunens verksamheter ska vara så effektiva som möjligt och leverera högsta möjliga kvalitet per skattekrona. För detta krävs flexibilitet inom våra egna verksamheter och ett koncerntänkande där samordning av tjänster och lokaler bidrar till lägre kostnader. Externa aktörer som utför kommunala tjänster bidrar till en ökad mångfald och ökad effektivitet genom konkurrens, men framför allt ökad valfrihet hos de som måste utnyttja tjänsterna.

I kommunstyrelsens reglemente § 1, andra styckets andra punkt, sägs att kommunstyrelsen skall ”övervaka att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamheten och ekonomin efterlevs och att kommunens löpande förvaltning handhas rationellt och ekonomiskt”. Detta sker på flera sätt, bl a genom de rutiner som finns för ekonomisk uppföljning månadsvis och för både verksamhetsmässig och ekonomisk uppföljning som görs i delårsrapport och årsredovisning.

I vissa fall leder Mål och budget eller den löpande uppföljningen till fördjupade utredningar. Några exempel ges nedan.

- En genomlysning av äldrenämndens verksamheter gjordes 2015-2016. Den resulterade både i krav på kostnadsänkningar inom befintlig verksamhet, men också i höjning av nämndens ekonomiska ram.
- En genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter har gjorts under 2016-2017. Den har inte påvisat att verksamheterna är ekonomiskt ineffektiva jämfört med andra kommuner. Genomlysningen har pekat på andra typer av förbättringsmöjligheter.
- En översyn av kommunens förvaltningsorganisation gjordes 2013-2015. Översynen ledde till förslag om och genomförande av ett antal åtgärder för att öka samarbetet mellan förvaltningarna, utveckla förvaltningsledningarna mm.

När det gäller Mål och budget är det också relevant att framhålla att kommunfullmäktige genom detta dokument driver ekonomisk och annan effektivisering på två sätt. Det första och mest uppenbara är att nämndernas ekonomiska ramar normalt inte innehåller full uppräkningskostnader för löner och andra utgifter i förhållande till den allmänna kostnadsutvecklingen. Detta leder till att åtgärder vidtas för att effektivisera verksamheterna varje år.

Det andra sättet är genom de uppdrag som fullmäktige ger olika nämnder. Några exempel från Mål- och budget 2018-2019 ges nedan.

- Kommunstyrelsen uppdras att ta fram en plan för investeringar i och underhåll av kommunens idrottsplatser och -hallar i alla kommundelar.
- Grund- och förskolenämnden uppdras att utreda hur alla barn ska kunna erbjudas heltid i förskolan med bibehållen kvalitet i verksamheten.
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden uppdras att höja studieresultaten och kvaliteten inom gymnasiets introduktionsprogram för att fler ska klara sin gymnasieutbildning inom angiven tid. För detta anslås 4 miljoner för höjd programpeng till introduktionsprogrammen.
- Kultur- och fritidsnämnden uppdras att utöka fritidsgårdarnas öppettider under helger och lov.
- Socialnämnden uppdras att tillsammans med samtliga övriga nämnder tillse att det skapas minst 150 arbetstillfällen inom kommunens verksamheter med syfte att minska långtidsarbetslösheten i Haninge.
- Stadsbyggnadsnämnden uppdras öka antalet färdiga detaljplaner, i syfte att öka byggtakten, samt stärka arbetet med digitalisering av plan- och bygglovsprocessen.
- Äldrenämnden uppdras att genomföra ett pilotprojekt med arbetstidsförkortning, med 30 timmar per vecka som heltidsmått, på ett vård- och omsorgsboende för personal +55 år.

Fler exempel kan hämtas även från Mål och budget 2017-2018 och tidigare årsbudgetar. Syftet med exemplen är att visa att kommunfullmäktige fäster stor uppmärksamhet vid användningen av kommunens resurser. Olika översyner görs ständigt. Ibland har de ett uttalat ekonomiskt mål, ibland är det kvalitets- och andra aspekter som styr och ibland ökas de ekonomiska resurserna för att verksamheten skall förbättras.

Samma gäller för de uppdrag till nämnderna som fullmäktige ger. Ibland förutsätts resultatet rymmas inom tilldelad budgetram, ibland beviljas ökade resurser.

Kommunstyrelseförvaltningen vill också med ovanstående redogörelse göra gällande att arbetssättet att successivt ta sig an sakområden som av olika skäl behöver analyseras och effektiviseras, i sig är resurseffektivt. Om man tar saker i tur och ordning med tydliga avgränsningar som baseras på tydliga direktiv, ökar förutsättningarna för att genomföra olika genomlysningar med egen personal och med begränsad användning av externa konsulter.

Om man i ett och samma sammanhang ger ett uppdrag vars yttersta syfte är att frigöra 200 mnkr, ökar risken för att uppdraget inte låter sig genomföras p g a för stor komplexitet. Uppdraget riskerar att kollapsa under sin egen tyngd. Ett sådant arbetsupplägg skulle kräva mer omfattande konsultinsatser och det skulle leda till att alltför många egna medarbetares tid upptas samtidigt, vilket riskerar att gå ut över den verksamhet som skall skötas varje dag.

Kommunstyrelseförvaltningen förordar således ett fortsatt stegvis och löpande effektiviseringsarbete. Ett viktigt inslag är att jämföra sig med andra kommuner. Möjligheterna att göra det är näst intill obegränsade. Det finns mängder av relevanta data

att hämta från SKL:s Öppna jämförelser, SKL:s KKiK (Kommunens kvalitet i korthet), databasen Kolada, Södertörns nyckeltal m fl källor. Svårigheten ligger snarast i att avgränsa och välja vilka jämförelser man vill göra.

Kommunstyrelseförvaltningens sammanfattande bedömning

Kommunstyrelseförvaltningen instämmer som nämnts ovan i motionens grundtankar om att kommunens skattemedel skall användas effektivt. Förvaltningen anser dock, mot bakgrund av redogörelsen ovan, att de i motionen föreslagna besluten inte bör tas av kommunfullmäktige. Motionen bör i stället anses besvarad.

Bengt Svenander

Dnr KS 2016/556

§ 201 Motion från Tobias Hammarberg (L) om inför aktivt val av skola

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) föreslår i rubricerad motion att kommunen inför aktivt val av skola och att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett system för detta där varje elev aktivt väljer skola.

Motionen har remitterats till grund och förskolenämnden som 2017-05-24, § 93, beslutat att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen. Nämnden lämnar också utbildningsförvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit del av grund- och förskolenämndens beslut. Mot bakgrund av att utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas behöver kommunfullmäktige inte fatta något ytterligare beslut i frågan just nu. Om utbildningsförvaltningens utredning leder till att grund- och förskolenämnden återkommer med ett konkret förslag om aktivt val av skola, kommer frågan att i det skedet behandlas av fullmäktige. Mot ovanstående bakgrund föreslår kommunstyrelseförvaltningen att motionen anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion från Tobias Hammarberg (L) om införande av aktivt val av skola
- Grund- och förskolenämndens beslut 2017-05-24, § 93 inklusive eget förslag från (S, L och M)

- Grund- och förskolenämndens tjänsteskrivelse 2017-04-28
”Aktivt/obligatoriskt skolval”

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Tobias Hammarberg (L) yrkar med instämmande av Marie Litholm (KD) och Alexandra Anstrell (M) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Liberalernas, Kristdemokraternas och Moderaternas yrkande om bifall till motionen. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) samt Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, grund- och förskolenämnden

Motion från Tobias Hammarberg (L) om att införa aktivt val av skola

Sammanfattning

Tobias Hammarberg (L) föreslår i rubricerad motion att kommunen inför aktivt val av skola och att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett system för detta där varje elev aktivt väljer skola.

Motionen har remitterats till grund och förskolenämnden som 2017-05-24, § 93, beslutat att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen. Nämnden lämnar också utbildningsförvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit del av grund- och förskolenämndens beslut. Mot bakgrund av att utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas behöver kommunfullmäktige inte fatta något ytterligare beslut i frågan just nu. Om utbildningsförvaltningens utredning leder till att grund- och förskolenämnden återkommer med ett konkret förslag om aktivt val av skola, kommer frågan att i det skedet behandlas av fullmäktige. Mot ovanstående bakgrund föreslår kommunstyrelseförvaltningen att motionen anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion från Tobias Hammarberg (L) om införande av aktivt val av skola
- Grund- och förskolenämndens beslut 2017-05-24, § 93 inklusive eget förslag från (S, L och M)
- Grund- och förskolenämndens tjänsteskrivelse 2017-04-28 ”Aktivt/obligatoriskt skolval”

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Förvaltning
Kommunstyrelseförvaltningen

Avdelning/Enhet
Kansliavdelningen

Handläggare
Anna Clara Stenvall, kommunsekreterare

Dokumenttyp
Recit

Datum
2017-07-10

Diarienummer
KS 2016/556

Sida
2 (2)

Bengt Svenander
Kommundirektör

Niklas Näslund
Kanslichef

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, grund- och förskolenämnden

Motion

Till kommunfullmäktige

Inför aktivt val av skola

Regeringen har föreslagit att kommunerna ska kunna bortse från vilken skola en elev bor närmast och föräldrarnas val när elever ska placeras i skolor om kommunen anser sig ha särskilda skäl till detta för att klara mottagande av nyanlända elever till kommunen. Syftet är att fördela nyanlända elever över alla kommunens skolor. Att regeringen vill ge kommunpolitikerna ytterligare ett slagkraftigt verktyg för att begränsa rätten att välja skola vore förödande.

Det finns de som länge har krävt att kommunerna ska ges möjlighet att stoppa friskolor och det fria skolvalet. Tidningen Dagens Samhälle granskade förra året tillståndsgivningen för etableringen av nya friskolor och kunde då konstatera att om kommunpolitikerna hade fått bestämma skulle en tredjedel av skolorna aldrig ha fått startas. Över 50 friskolor hade då aldrig fått möjlighet att ens starta sin verksamhet.

Rätten att välja skola och en skolpeng som följer eleven till den skola som väljs är en viktig grundläggande princip för liberalernas politik. Den ger alla elever och föräldrar en möjlighet att välja den skola som passar dem bäst oavsett de ekonomiska och sociala utgångspunkterna. Men allra viktigast är att det möjliggör för eleven att välja bort en skola som inte lever upp till förväntningarna. Friskolereformen som lanserades för ungefär 25 år sedan av den dåvarande borgerliga regeringen är väl etablerad och är idag en självklarhet för de flesta. Dess principer utmanas idag.

Regeringen vill ge kommunerna möjlighet att begränsa det fria skolvalet för att minska segregationen. Enligt en rapport från Institutet för arbetsmarknads- och utbildningspolitisk utvärdering våren 2015 så är den främsta orsaken till skolsegregation boendesegregation. Ett aktivt skolval skulle motverka detta.

Istället för att begränsa valet av skola bör alla aktivt välja skola. Liberalerna vill införa ett aktivt val av skola där kommunen får ansvar för att förbättra informationen till föräldrar och elever så att det blir självklart för alla att göra ett aktivt skolval. Vi vill också ge friskolor möjlighet att reservera en kvot för nyanlända. Aktivt skolval finns redan idag i exempelvis Botkyrka och Nacka kommuner.

Förslag till beslut:

Att kommunen inför aktivt skolval enligt ovan angivna principer och att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett system för detta där varje elev aktivt väljer skola.

Haninge den 30 november 2016

Tobias Hammarberg (L)

Dnr GFN 2017/68

§ 93 Motion från Tobias Hammarberg (L) om inför aktivt val av skola

Sammanfattning

Tobias Hammarberg, Liberalerna, föreslår i sin motion till kommunfullmäktige att kommunen ska införa aktivt skolval enligt angivna principer och att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att ta fram ett system för detta där varje elev aktivt väljer skola.

Liberalerna vill införa ett aktivt val av skola där kommunen får ansvar för att förbättra information till föräldrar och elever så att det blir självklart för alla att göra ett aktivt skolval.

Liberalerna vill också ge friskolor möjlighet att reservera en kvot för nyanlända.

Aktivt skolval finns redan idag i exempelvis Botkyrka och Nacka kommuner.

Förvaltningens synpunkter

Den 1 november 2016 trädde förordningen om en särskilt kvot för nyanlända elever i fristående grundskolor i kraft. (SFS 2016:910)

Den nya bestämmelsen innebär att en fristående grundskola har möjlighet att sätta av ett antal platser till en särskild kvot, som får fördelas till nyanlända. Det är frivilligt för en skola att använda sig av kvoten, men väljer skolan att göra det, måste det tydligt anges hur många platser som avsätts till kvoten (högst fem procent av skolans kapacitet) så att urvalet till skolan blir transparent för alla som söker till skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit del av exempel på aktivt/obligatoriskt val av skola som redan finns i Nacka och Botkyrka.

Utbildningsförvaltningen har också tagit del av resultat av den forskning som föreligger.

Skolkommissionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande. Kommissionens ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt skolval.

Underlag för beslut

- TJUT Dnr GFN 2017/68 Aktivt/obligatoriskt skolval
- Dnr KS 2016/556 Motion om Inför aktivt val av skola.
- IFAU Rapport 2015:5 Skolsegregation och skolval, HYPERLINK ”<http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>”
<http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>
- Kessel och Olme, Föräldrars motiv av val av skola, och vad det innebär för obligatoriskt skolval.
https://www.lr.se/download/18.1aafc932157c6d31c29603db/1476703779131/obligatoriskt_skolval_LR_Lf_LO_201610.pdf
- Samling för skolan, Nationella målsättningar och utvecklingsområden för kunskap och likvärdighet. Delbetänkande av 2015 års skolkommission, SOU 2016:38
<http://www.regeringen.se/4a75aa/contentassets/70375d2792c94fc2a3e10d9124f5ece5/nationella-malsattningar-och-utvecklingsomraden-for-kunskap-och-likvardighet-sou-2016-38.pdf>
- Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet, SOU 2017:35
<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142bfbcfdf54a44377507/samling-for-skolan---nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

- Samarbetskoalitionen lämnar ärendet utan eget ställningstagande.
Tobias Hammarberg (L) deltar inte i beslutet.

Överläggningar i grund- och förskolenämnden

Vid nämndens sammanträde lägger Maria Fägersten (S) Tobias Hammarberg (L) och Sedat Dogru (M) ett gemensamt förslag till beslut:

Nämnden anser det som sin mening att frågan om hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas bör utredas.

Aktivt skolval kan förstärka rätten för varje elev att välja skola. En skolpeng som följer eleven till den skola som väljs är en viktig grundläggande princip. Den ger alla elever och föräldrar en möjlighet att välja den skola som passar dem bäst oavsett de ekonomiska och sociala utgångspunkterna.

Från nämndens sida önskas att fristående skolor tas med i arbetet kring att utforma ett aktivt skolval i Haninge.

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden uppdrar till förvaltningen att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen.
2. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Grund- och förskolenämnden uppdrar till förvaltningen att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen.
2. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Förslag till beslut

Till grund- och förskolenämnden den 24 maj 2017

§ 93-94 Motioner om aktivt skolval

Nämnden anser det som sin mening att frågan om hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas bör utredas.

Aktivt skolval kan förstärka rätten för varje elev att välja skola. En skolpeng som följer eleven till den skola som väljs är en viktig grundläggande princip. Den ger alla elever och föräldrar en möjlighet att välja den skola som passar dem bäst oavsett de ekonomiska och sociala utgångspunkterna.

Från nämndens sida önskas att fristående skolor tas med i arbetet kring att utforma ett aktivt skolval i Haninge.

Förslag till beslut

- Grund- och förskolenämnden uppdrar till förvaltningen att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen.
- Grund- och förskolenämnden överlämnar utbildningsförvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Haninge den 24 maj 2017

Maria Fägersten (S)

Tobias Hammarberg (L)

Sedat Dogru (M)

Aktivt/obligatoriskt skolval

(TJUT Dnr GFN 2017/ 68, Dnr GFN 2017/69)

Den 1 november 2016 trädde förordningen om en särskild kvot för nyanlända elever i fristående grundskolor i kraft. (SFS 2016:910)

Den nya bestämmelsen innebär att en fristående grundskola har möjlighet att sätta av ett antal platser till en särskild kvot, som får fördelas till nyanlända. Det är frivilligt för en skola att använda sig av kvoten, men väljer skolan att göra det, måste det tydligt anges hur många platser som avsätts till kvoten (högst fem procent av skolans kapacitet) så att urvalet till skolan blir transparent för alla som söker till skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit del av exempel på aktivt/obligatoriskt val av skola som redan finns i Nacka och Botkyrka.

Utbildningsförvaltningen har också tagit del av resultat av den forskning som föreligger.

Ett aktivt/obligatoriskt skolval som kombineras med en allsidig information till elever och vårdnadshavare har föreslagits som en lösning på de fallande resultaten och ses som en åtgärd för att minska skolsegregation.

Resonemanget bygger på två antaganden. Vårdnadshavare väljer skola baserat på hur skolan presterar. Detta skulle vara ett incitament för skolorna att förbättra kvaliteten på undervisningen. Det andra är att socioekonomiskt svaga grupper är mindre benägna att göra aktivt skolval och att de i ett obligatoriskt skolval skulle agera på samma sätt som de socioekonomiskt starka grupper.

Doktoranderna i nationalekonomi vid Stockholms universitet, Dany Kessel och Elisabeth Olme, har i sin rapport "Föräldrars motiv vid val av skola, och vad det innebär för obligatoriskt skolval" analyserat vilka parametrar som är viktiga när vårdnadshavare väljer skola inför förskoleklass.

Två kommuner ingår i studien. Den ena är Linköping där valet är frivilligt. I den information som skickas ut anges elevens hemskola, den skola eleven placeras i om man inte väljer aktivt. Den andra kommunen är Botkyrka där alla vårdnadshavare och elever formellt ska ansöka om skolplats.

Av rapporten framgår att man inte hittar stöd för att ett aktivt/obligatoriskt skolval skulle leda till bättre resultat och en mindre segregerad skola. Bekvämlighetsfaktorerna – avståndet till skolan och om syskon redan går där- framstår som allra viktigast när ett barn ska börja skolan. Elevsammansättningen spelar roll. En skola betraktas som mer attraktiv när många elever som tillhör samma socioekonomiska grupp som man själv går där. Högutbildade familjer med svensk bakgrund dras till skolor med hög status. Dessa skolor väljs aktivt bort av lågutbildade familjer med utländsk bakgrund.

I IFAU rapporten 2015:5 Böhlmark, Holmlund, Lindahl ”Skolsegregation och skolval” visar att skolvalets betydelse för skolsegregationen är relativt sett liten jämfört med boendesegregationens betydelse.

Enligt beslut i grund- och förskolenämnden ska vårdnadshavare till alla barn folkbokförda i Haninge kommun göra ett aktivt skolval till förskoleklass och till årskurs 7. Detta framgår av information som skickas till hemmet och som finns på kommunens hemsida. Genom detta beslut och rutiner kring skolvalet anser utbildningsförvaltningen att Haninge kommun uppfyller definitionen av aktivt/obligatoriskt skolval som åsyftas i motionen.

För att ge föräldrar och elever en bra information om de kommunala skolorna i Haninge har kommunen infört den så kallade Jämförelseguiden på kommunens hemsida.

I Haninge kommun görs val av skola till förskoleklass och till årskurs 7 under en skolvalsperiod i januari och februari. Alla elever har en grundplacering (i enlighet med närhetsprincipen)/tillhör ett *upptagningsområde*.

Förskoleklass är en egen skolform som är frivillig att välja, men obligatorisk för kommunen att anordna, från och med det år barnet fyller 6 år. Skola väljs för förskoleklass och plats är sedan reserverad på denna skola för elevens fortsatta skolgång i grundskolan.

Om val sker till friskola eller skola i annan kommun ska ansökan ske direkt hos den skolan. Det finns ingen kommungemensam kö eller urvalsprocess. Även om eleven bytt skola redan till årskurs 6 och önskar gå kvar där ska ett val genomföras och registreras.

Byte av skola kan genomföras i alla årskurser under årets alla dagar. Ansökan görs direkt till önskad skola. Elever som inte är folkbokförda i Haninge eller som sekretesskyddade elever handläggs manuellt. Elever som ska börja årskurs 1 och inte har gått i förskoleklass handläggs också manuellt.

Haninge kommun har riktlinjer som beskriver hur urval genomförs om antalet ansökningar till en skola överstiger antalet platser.

Enligt Haninge kommuns riktlinjer görs urvalet för placering i förskoleklass enligt följande prioriteringsgrunder.

1. Elev som tillhör skolans upptagningsområde
2. Elev som har syskon som går i den sökta skolan
3. Elev utanför upptagningsområdet som bor närmast skolan (det är den faktiska gångvägen som avses, inte fågelvägen).

Enligt Haninge kommuns riktlinjer görs urvalet för årskurs 7 enligt följande prioriteringsgrunder.

1. Elev som tillhör skolans upptagningsområde

2. Elev utanför upptagningsområdet som bor närmast skolan (det är den faktiska gångvägen som avses, inte fågelvägen).

Val till förskoleklass

Tabellen visar skolvalet till förskoleklass hösten 2015, 2016 samt 2017. Tabellen visar även valdeltagande dvs. antal folkbokförda elever i kommunen som har gjort ett aktiv skolval. Val till kommunal eller friskola. Antalet valdeltagande har under dem tre senaste läsåren varit stabil.

Period	Antal elever	Antal elever som gjort ett val
Skolval till åk F 17/18	1171	992 eller 85%
Skolval till åk F 16/17	1180	1024 eller 87%
Skolval till åk F 15/16	1126	930 eller 83%

Val till årskurs 7

Tabellen visar skolvalet till grundskola årskurs 7 hösten 2015, 2016 samt 2017 inklusive de elever som redan tidigare gjort ett aktivt skolval till friskola eller kommunal grundskola i annan kommun. Tabellen visar även valdeltagande dvs. antal folkbokförda elever i kommunen som har gjort ett aktivt skolval. Val till kommunal eller friskola. Antalet valdeltagande har under dem tre senaste läsåren varit stabil.

Period	Antal elever	Antal elever som gjort ett val
Skolval till åk 7 17/18	1022	878 eller 86%
Skolval till åk 7 16/17	1024	884 eller 86%
Skolval till åk 7 15/16	958	831 eller 87%

Skolkommisionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande. Kommissionen ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt aktivt skolval.

Dnr KS 2016/593

§ 202 Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Sara Sixten (M) föreslår i rubricerad motion att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att införa obligatoriskt skolval i Haninge kommun.

Motionen har remitterats till grund och förskolenämnden som 2017-05-24, § 94, beslutat att ge utbildningsförvaltningen i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen. Nämnden lämnar också utbildningsförvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har tagit del av grund- och förskolenämndens beslut. Förvaltningen konstaterar att utbildningsförvaltningen har fått i uppdrag att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Kommunstyrelseförvaltningen uppfattar att grund- och förskolenämnden med aktivt skolval avser obligatoriskt skolval.

Mot denna bakgrund behöver kommunfullmäktige inte fatta något ytterligare beslut i frågan just nu. Om utbildningsförvaltningens utredning leder till att grund- och förskolenämnden återkommer med ett konkret förslag om aktivt/obligatoriskt val av skola, kommer frågan att i det skedet behandlas av fullmäktige. Därför föreslår kommunstyrelseförvaltningen nu att motionen anses besvarad.

Underlag för beslut

- Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge
- Grund- och förskolenämndens beslut 2017-05-24, § 94 inklusive eget förslag från (S, L och M)

- Grund- och förskolenämndens tjänsteskrivelse 2017-04-28
”Aktivt/obligatoriskt skolval”

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Alexandra Anstrell (M) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas yrkande om bifall till motionen.

Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen anses besvarad.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) samt Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, grund- och förskolenämnden

Motion om obligatoriskt skolval i Haninge

För Moderaterna är skolan vägen in i samhället oavsett om man är född i Sverige eller inte. Skolan är också avgörande för att bryta utanförskapet, som tyvärr förväntas öka under de närmaste åren. En av de viktigaste reformerna i skolan är för oss införandet av det fria skolvalet. Det ger lika möjlighet för alla elever att påverka sin framtid. Samtidigt ger mångfalden av både kommunala och enskilt drivna skolor ett större utbud av utbildningsmöjligheter. Det fria skolvalet är också en påminnelse för alla föräldrar och elever om hur viktig skolan är för samhället.

Under de senaste tio åren ha skolresultaten i Haninge märkbart förbättrats genom ett systematiskt kvalitetsarbete med tidiga kunskapskontroller och löpande uppföljning av varje elev.

Hanigemoderaterna har varit med på hela resan, från att ha tagit över en skola i kris 2006 till att nu se våra kommunala skolor ligga över riksgenomsnittet för meritvärde, behörighet till gymnasiet och godkänt i alla ämnen. Trots den positiva utvecklingen återstår många stora utmaningar. En av de största är segregationen. Den kraftigt ökande mängden nyanlända de senaste åren bidrar inte bara till integrationsutmaningar utan också till rena kunskapsutmaningar då många nya elever saknar tidigare skolgång.

Det fria skolvalet har under senare år ifrågasatts av den politiska vänstern. I stället för att bejaka mångfald och individens fria val har fokus lagts på att förbjuda vinster i friskolor, trots att de får samma ersättning som kommunala skolor och ofta levererar bättre resultat. Det finns dock en betryggande majoritet i riksdagen mot detta synsätt. Vi ser dock en brist i det fria skolvalet, som troligtvis förstärks när till och med högre tjänsteman inom kommunal skolförvaltning argumenterar mot elevernas rätt att välja skola. Bristen består i att valfriheten inte utnyttjas av alla elever. Vi vet inte om detta beror på okunskap, psykologiska hinder eller om eleverna hade valt samma skola om de varit tvungna att välja. En viktig värdegrund för skolan är att låta elever finna sin egen unika egenart för att kunna delta i samhällslivet.

Valet av skola kan vara det enskilt viktigaste valet i en ung människas liv, framför allt för de som bor i segregerade områden. Obligatoriskt skolval har införts i några kommuner. Det har två fördelar. Den ena är ökad kunskap för den eleven om att det finns ett val, den andra är ett ökat kunskapsunderlag för kommunen som huvudman. Därför bör ett system med obligatoriskt skolval införas även i Haninge.

Moderaterna i Haninge föreslår att fullmäktige beslutar

att grund- och förskolenämnden ges i uppdrag att införa obligatoriskt skolval i Haninge kommun

Sara Sixten (M)

Dnr GFN 2017/69

§ 94 Motion från Sara Sixten (M) om obligatoriskt skolval i Haninge

Sammanfattning

Sara Sixten, Moderaterna i Haninge, föreslår i sin motion att grund- och förskolenämnden ges uppdrag att införa obligatoriskt skolval i Haninge kommun.

Obligatoriskt skolval har införts i några kommunen. Det framhålls i motionen att det har två fördelar. Den en är ökad kunskap för den eleven om att det finns ett val, det andra är ett ökat kunskapsunderlag för kommunen som huvudman.

Förvaltningens synpunkter

Skolkommissionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande. Kommissionens ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt skolval.

Underlag för beslut

TJUT Dnr GFN 2017/69 Aktivt/obligatoriskt skolval

Dnr KS 2016/593 Motion till kommunfullmäktige om obligatoriskt skolval i Haninge.

IFAU Rapport 2015:5 Skolsegregation och skolval

<http://www.ifau.se/globalassets/pdf/se/2015/r-2015-05-Skolsegregation-och-skolval.pdf>

Kessel och Olme, Föräldrars motiv av val av skola och vad det innebär för obligatoriskt skolval.

https://www.lr.se/download/18.1aafc932157c6d31c29603db/1476703779131/obligatoriskt_skolval_LR_Lf_LO_201610.pdf

Samling för skolan, Nationella målsättningar och utvecklingsområden för kunskap och likvärdighet

Delbetänkande av 2015 års skolkommission, SOU 2016:38

<http://www.regeringen.se/4a75aa/contentassets/70375d2792c94fc2a3e10d9124f5ece5/nationella-malsattningar-och-utvecklingsomraden-for-kunskap-och-likvardighet-sou-2016-38.pdf>

Samling för skolan - Nationell strategi för kunskap och likvärdighet,
SOU 2017:35

<http://www.regeringen.se/498092/contentassets/e94a1c61289142bfbcfdf54a44377507/samling-for-skolan---nationell-strategi-for-kunskap-och-likvardighet-sou-201735.pdf>

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Samarbetskoalitionen lämnar ärendet utan eget ställningstagande.
Tobias Hammarberg (L) deltar inte i beslutet.

Överläggningar i grund- och förskolenämnden

Vid nämndens sammanträde lägger Maria Fägersten (S) Tobias Hammarberg (L) och Sedat Dogru (M) ett gemensamt förslag till beslut:

Nämnden anser det som sin mening att frågan om hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas bör utredas.

Aktivt skolval kan förstärka rätten för varje elev att välja skola. En skolpeng som följer eleven till den skola som väljs är en viktig grundläggande princip. Den ger alla elever och föräldrar en möjlighet att välja den skola som passar dem bäst oavsett de ekonomiska och sociala utgångspunkterna.

Från nämndens sida önskas att fristående skolor tas med i arbetet kring att utforma ett aktivt skolval i Haninge.

Förslag till beslut

1. Grund- och förskolenämnden uppdrar till förvaltningen att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen.
2. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Grund- och förskolenämnden uppdrar till förvaltningen att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen.
2. Grund- och förskolenämnden överlämnar förvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Förslag till beslut

Till grund- och förskolenämnden den 24 maj 2017

§ 93-94 Motioner om aktivt skolval

Nämnden anser det som sin mening att frågan om hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas bör utredas.

Aktivt skolval kan förstärka rätten för varje elev att välja skola. En skolpeng som följer eleven till den skola som väljs är en viktig grundläggande princip. Den ger alla elever och föräldrar en möjlighet att välja den skola som passar dem bäst oavsett de ekonomiska och sociala utgångspunkterna.

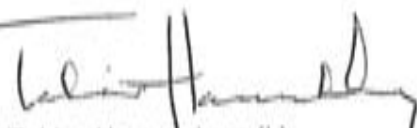
Från nämndens sida önskas att fristående skolor tas med i arbetet kring att utforma ett aktivt skolval i Haninge.

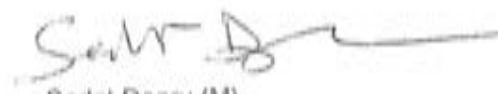
Förslag till beslut

- Grund- och förskolenämnden uppdrar till förvaltningen att utreda hur ett aktivt skolval i Haninge kan utformas. Konsekvenser av införandet av ett aktivt skolval ska belysas i utredningen.
- Grund- och förskolenämnden överlämnar utbildningsförvaltningens yttrande till kommunstyrelsen.

Haninge den 24 maj 2017

Maria Fagersten (S)

Tobias Hammarberg (L)

Sedat Dogru (M)

Aktivt/obligatoriskt skolval

(TJUT Dnr GFN 2017/ 68, Dnr GFN 2017/69)

Den 1 november 2016 trädde förordningen om en särskild kvot för nyanlända elever i fristående grundskolor i kraft. (SFS 2016:910)

Den nya bestämmelsen innebär att en fristående grundskola har möjlighet att sätta av ett antal platser till en särskild kvot, som får fördelas till nyanlända. Det är frivilligt för en skola att använda sig av kvoten, men väljer skolan att göra det, måste det tydligt anges hur många platser som avsätts till kvoten (högst fem procent av skolans kapacitet) så att urvalet till skolan blir transparent för alla som söker till skolan.

Utbildningsförvaltningen har tagit del av exempel på aktivt/obligatoriskt val av skola som redan finns i Nacka och Botkyrka.

Utbildningsförvaltningen har också tagit del av resultat av den forskning som föreligger.

Ett aktivt/obligatoriskt skolval som kombineras med en allsidig information till elever och vårdnadshavare har föreslagits som en lösning på de fallande resultaten och ses som en åtgärd för att minska skolsegregation.

Resonemanget bygger på två antaganden. Vårdnadshavare väljer skola baserat på hur skolan presterar. Detta skulle vara ett incitament för skolorna att förbättra kvaliteten på undervisningen. Det andra är att socioekonomiskt svaga grupper är mindre benägna att göra aktivt skolval och att de i ett obligatoriskt skolval skulle agera på samma sätt som de socioekonomiskt starka grupper.

Doktoranderna i nationalekonomi vid Stockholms universitet, Dany Kessel och Elisabeth Olme, har i sin rapport "Föräldrars motiv vid val av skola, och vad det innebär för obligatoriskt skolval" analyserat vilka parametrar som är viktiga när vårdnadshavare väljer skola inför förskoleklass.

Två kommuner ingår i studien. Den ena är Linköping där valet är frivilligt. I den information som skickas ut anges elevens hemskola, den skola eleven placeras i om man inte väljer aktivt. Den andra kommunen är Botkyrka där alla vårdnadshavare och elever formellt ska ansöka om skolplats.

Av rapporten framgår att man inte hittar stöd för att ett aktivt/obligatoriskt skolval skulle leda till bättre resultat och en mindre segregerad skola. Bekvämlighetsfaktorerna – avståndet till skolan och om syskon redan går där- framstår som allra viktigast när ett barn ska börja skolan. Elevsammansättningen spelar roll. En skola betraktas som mer attraktiv när många elever som tillhör samma socioekonomiska grupp som man själv går där. Högutbildade familjer med svensk bakgrund dras till skolor med hög status. Dessa skolor väljs aktivt bort av lågutbildade familjer med utländsk bakgrund.

I IFAU rapporten 2015:5 Böhlmark, Holmlund, Lindahl ”Skolsegregation och skolval” visar att skolvalets betydelse för skolsegregationen är relativt sett liten jämfört med boendesegregationens betydelse.

Enligt beslut i grund- och förskolenämnden ska vårdnadshavare till alla barn folkbokförda i Haninge kommun göra ett aktivt skolval till förskoleklass och till årskurs 7. Detta framgår av information som skickas till hemmet och som finns på kommunens hemsida. Genom detta beslut och rutiner kring skolvalet anser utbildningsförvaltningen att Haninge kommun uppfyller definitionen av aktivt/obligatoriskt skolval som åsyftas i motionen.

För att ge föräldrar och elever en bra information om de kommunala skolorna i Haninge har kommunen infört den så kallade Jämförelseguiden på kommunens hemsida.

I Haninge kommun görs val av skola till förskoleklass och till årskurs 7 under en skolvalsperiod i januari och februari. Alla elever har en grundplacering (i enlighet med närhetsprincipen)/tillhör ett *upptagningsområde*.

Förskoleklass är en egen skolform som är frivillig att välja, men obligatorisk för kommunen att anordna, från och med det år barnet fyller 6 år. Skola väljs för förskoleklass och plats är sedan reserverad på denna skola för elevens fortsatta skolgång i grundskolan.

Om val sker till friskola eller skola i annan kommun ska ansökan ske direkt hos den skolan. Det finns ingen kommungemensam kö eller urvalsprocess. Även om eleven bytt skola redan till årskurs 6 och önskar gå kvar där ska ett val genomföras och registreras.

Byte av skola kan genomföras i alla årskurser under årets alla dagar. Ansökan görs direkt till önskad skola. Elever som inte är folkbokförda i Haninge eller som sekretesskyddade elever handläggs manuellt. Elever som ska börja årskurs 1 och inte har gått i förskoleklass handläggs också manuellt.

Haninge kommun har riktlinjer som beskriver hur urval genomförs om antalet ansökningar till en skola överstiger antalet platser.

Enligt Haninge kommuns riktlinjer görs urvalet för placering i förskoleklass enligt följande prioriteringsgrunder.

1. Elev som tillhör skolans upptagningsområde
2. Elev som har syskon som går i den sökta skolan
3. Elev utanför upptagningsområdet som bor närmast skolan (det är den faktiska gångvägen som avses, inte fågelvägen).

Enligt Haninge kommuns riktlinjer görs urvalet för årskurs 7 enligt följande prioriteringsgrunder.

1. Elev som tillhör skolans upptagningsområde

2. Elev utanför upptagningsområdet som bor närmast skolan (det är den faktiska gångvägen som avses, inte fågelvägen).

Val till förskoleklass

Tabellen visar skolvalet till förskoleklass hösten 2015, 2016 samt 2017. Tabellen visar även valdeltagande dvs. antal folkbokförda elever i kommunen som har gjort ett aktiv skolval. Val till kommunal eller friskola. Antalet valdeltagande har under dem tre senaste läsåren varit stabil.

Period	Antal elever	Antal elever som gjort ett val
Skolval till åk F 17/18	1171	992 eller 85%
Skolval till åk F 16/17	1180	1024 eller 87%
Skolval till åk F 15/16	1126	930 eller 83%

Val till årskurs 7

Tabellen visar skolvalet till grundskola årskurs 7 hösten 2015, 2016 samt 2017 inklusive de elever som redan tidigare gjort ett aktivt skolval till friskola eller kommunal grundskola i annan kommun. Tabellen visar även valdeltagande dvs. antal folkbokförda elever i kommunen som har gjort ett aktivt skolval. Val till kommunal eller friskola. Antalet valdeltagande har under dem tre senaste läsåren varit stabil.

Period	Antal elever	Antal elever som gjort ett val
Skolval till åk 7 17/18	1022	878 eller 86%
Skolval till åk 7 16/17	1024	884 eller 86%
Skolval till åk 7 15/16	958	831 eller 87%

Skolkommisionen presenterade den 20 april 2017 sitt slutbetänkande. Kommissionen ger förslag på regelförändringar för ett aktivt/obligatoriskt aktivt skolval.

Dnr KS 2016/552

§ 203 Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Ärende till kommunfullmäktige

Sammanfattning

Suzanne Enman (KD) föreslår i rubricerad motion att socialnämnden tillsammans med grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden ges i uppdrag att kartlägga det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom alla årskurser i skolan.

Motionen har remitterats till socialnämnden, grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden.

Alla nämnder skriver att de delar motionärens uppfattning om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem. De tre nämnderna har därför tillsammans med kultur- och fritidsnämnden tagit fram en gemensam handlingsplan mot hedersrelaterat våld. En överenskommelse har också tecknats mellan berörda förvaltningar för att säkerställa implementeringen av handlingsplanen. Haninge kommun samarbetar även med resurscentrumet Origo för att sprida kunskap till yrkesverksamma och unga som lever i en hederskontext.

Nämnderna skriver i sina yttranden att de är tveksamma till att genomföra en kartläggning av hedersvåldets omfattning och karaktär inom alla årskurser i skolan, då en sådan kartläggning inte förväntas medföra några övergripande förändringar gällande det arbete som görs i dag. Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer i Haninge är känt och ett kontinuerligt arbete pågår för att uppmärksamma och ge stöd till utsatta. Nämnderna anser därför att fokus bör ligga på ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att nämnderna är eniga i sina svar, innebärande att det förvaltningsövergripande arbete som

redan pågår är bästa metoden att motverka hedersrelaterat våld. Mot bakgrund av detta föreslås motionen avslås.

Underlag för beslut

- Motionen
- Socialnämndens yttrande 2017-05-16, § 84, inkl. tjänsteskrivelse
- Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens yttrande 2017-05-23, § 52
- Grund- och förskolenämndens yttrande 2017-05-24, § 91

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Marie Litholm (KD) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Alexandra Anstrell (M) bifall till motionen.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag samt Kristdemokraternas, Liberalernas och Moderaternas yrkande om bifall till motionen. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar

1. Motionen avslås.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) samt Marie Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Motionären, SN, GVN, GFN

Motion till kommunfullmäktige

Motion om att motverka hedersvåld

Under de senaste åren har frågan kring hedersrelaterat våld uppmärksammats på flera håll i Sverige. Kristdemokraternas anser att Haninge som kommun ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga.

Hedersrelaterat våld innebär att familjen med hot eller öppet våld försöker kontrollera ungas frihet att välja sina liv inom de ramar som gäller i samhället. Detta är något som främst drabbar kvinnor, men även män är drabbade. Ett exempel på hedersproblematik är tvångsäktenskap. Denna är kartlagd, och enligt Ungdomsstyrelsens rapport Gift mot sin vilja (2009) är det cirka 70 000 personer i åldern 16–25 år som upplever att de inte kan välja partner fritt i Sverige.

Frågan kring hedersrelaterat våld drivs på aktivt på nationell nivå. År 2013 gav regeringen Länsstyrelsen Östergötland i uppdrag att vägleda personal inom skola, polis, sjukvård och socialtjänst. Målet var dels att för de som arbetar ute på fältet utveckla verktyg och arbetsmetoder samt sprida kunskap rörande ämnet vidare. Dels leda till en fungerande samverkan mellan de olika verksamheterna, på lokal och regional nivå. Resultatet av detta uppdrag kommer att presenteras under det första kvartalet år 2017.

Enligt trygghetsundersökningen (NTU 2014) uppgav 15 procent av alla dem som utsatts för misshandel att gärningspersonen var närstående till offret. Totalt så anmäldes det 17 100 misshandelsbrott i Sverige år 2014 där gärningsmannen var i nära relation med offret. För att kunna komma åt problematiken med hedersrelaterat våld och förtryck samt för att kunna garantera lika fri- och rättigheter för alla Haningebor, krävs emellertid information om hur den är beskaffad. Först när vi har en kartläggning av problemen kan vi komma med rätt åtgärder.

I Haninge kommuns policy mot våld i nära relationer framgår det tydligt att kommunen ska ha en utvecklad samverkan och arbeta med tidiga och förebyggande insatser för att motverka våld i nära relationer. Däremot så framgår det inte i policyn mot våld i nära relationer om hur man kartlägger den aktuella situationen kring hedersproblematik. Enligt organisationen GAPF (Glöm aldrig Pela och Fadime) Därför menar vi från Kristdemokraterna att det är angeläget och högst relevant att det görs en kommunövergripande kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge kommun.

Motion till kommunfullmäktige

Kristdemokraterna föreslår därför

att socialnämnden tillsammans med grund-och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom Haninges alla årskurser i skolan.

För Kristdemokraterna

Suzanne "Kickan" Enman (KD)

Dnr SN 2017/69

§ 84 Svar på motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Sammanfattning

Suzanne Enman (KD) har inkommit med en motion om att motverka hedersvåld. Motionären menar att Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga. För att komma åt problematiken bör kommunen därför kartlägga den aktuella situationen. Förvaltningen delar motionärens åsikter om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem och att kunskap är grundläggande för att kunna motverka detta. En förvaltningsgemensam handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck har därför tagits fram i syfte att öka kunskapen och lyfta fram vikten av att personal vågar ställa frågor när det finns misstanke om att någon är utsatt. Förvaltningen arbetar även tillsammans med resurscentrumet Origo för att sprida kunskap till yrkesverksamma och unga. Förvaltningen menar att en kartläggning inte förväntas medföra några övergripande förändringar av det arbete som görs idag. Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer i Haninge är känt och förvaltningen arbetar ständigt för att uppmärksamma och ge stöd till utsatta. Fokus bör därför istället ligga på ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Underlag för beslut

- Tjänsteutlåtande 2017-04-04 – Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld
- Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Överläggningar i arbetsutskottet

Alexandra Anstrell (M) deltar inte i beslutet.

Justerare

Utdragsbestyrkande

Arbetsutskottets förslag till socialnämnden

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Alexandra Anstrell (M) deltar inte i beslutet.

Överläggningar i socialnämnden

Alexandra Anstrell (M) yrkar instämmande av Kristina Hallberg (L) och Birgitta Sandell (KD) bifall till eget förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna (bilaga).

Petri Salonen (C), Ann-Christine Erlandsson (S) och Sahir Drammeh (MP) yrkar bifall till förvaltningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut:

Förvaltningens förslag och det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Ordföranden finner att socialnämnden beslutar i enlighet med förvaltningens förslag.

Votering begärs och följande propositionsordning läses upp och godkänns:

Den som bifaller förvaltningens förslag röstar ja, den som ej vill röstar nej. Vinner nej beslutar nämnden i enlighet med det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna.

Ann-Christine Erlandsson (S): JA

Alexandra Anstrell (M): NEJ

Joakim Spångberg (S): JA

Abdelouahid Sofri (MP): JA

Sahir Drammeh (MP): JA

Kristina Hallberg (L): NEJ

Birgitta Sandell (KD): NEJ

Eva Manners (SD): NEJ

Petri Salonen (C): JA

Ordföranden konstaterar att med 5 JA-röster mot 4 NEJ-röster beslutar nämnden i enlighet med förvaltningens förslag.

Sverigedemokraterna yrkar bifall till Moderaternas, Liberalernas och Kristdemokraternas förslag.

Socialnämndens beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Reservationer

Alexandra Anstrell (M), Kristina Hallberg (L), Birgitta Sandell (KD) och Eva Manners (SD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För kännedom: Kommunstyrelsens förvaltning

Socialnämnden

2017-05-16

§ 84 Svar på motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Idag arbetar vi förebyggande på många olika sätt men vi saknar en kartläggning för att egentligen kunna se i hur stor utsträckning det förekommer samt om de insatser som görs är de rätta. I Göteborg har man gjort en kartläggning av 1100 barn och unga i åldrarna 12-18 i socialt utsatta förorter. Dessa har skett tillsammans med skolan. Det har handlat om frihet och ofrihet för att identifiera eventuella begränsningar i de ungas vardag. Därifrån har man kunnat dra många lärdomar varför detta är något som borde göras i alla kommuner. Det är även något den nationella samordnaren förespråkade på Barnrättsdagarna i år. Även GAPF, föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime, anser att en kartläggning är steg ett i arbetet för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i en kommun. Origo, det gemensamma resurscentrumet mot hedersrelaterat våld och förtryck, arbetar bra med olika insatser men även de skulle vara hjälpa av att få se hur situationen verkligen ser ut i de olika kommunerna.

Det är många som flytt från ett kulturellt och religiöst förtryck med krav på kontroll av kvinnors sexualitet och förnekande av jämställdhet mellan kvinnor och män. De kom hit till Sverige med högt ställda förväntningar på ett fritt samhälle. Vi tror att dom vill bli en del av ett fritt land och det som vi arbetar för och länge arbetat för, en bättre jämställdhet.

Barnkonventionen är mycket tydlig, alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Då är det också vår skyldighet att stävja all form av hedersförtryck. Därför är en kartläggning av yttersta vikt och bör prioriteras.

Förslag till beslut

Socialnämnden godkänner Trepartialliansens skrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Alexandra Anstrell (M)

Kristina Hallberg (L)

Birgitta Sandell (KD)

Svar på motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Sammanfattning

Suzanne Enman (KD) har inkommit med en motion om att motverka hedersvåld. Motionären menar att Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga. För att komma åt problematiken bör kommunen därför kartlägga den aktuella situationen. Förvaltningen delar motionärens åsikter om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem och att kunskap är grundläggande för att kunna motverka detta. En förvaltningsgemensam handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck har därför tagits fram i syfte att öka kunskapen och lyfta fram vikten av att personal vågar ställa frågor när det finns misstanke om att någon är utsatt. Förvaltningen arbetar även tillsammans med resurscentrumet Origo för att sprida kunskap till yrkesverksamma och unga. Förvaltningen menar att en kartläggning inte förväntas medföra några övergripande förändringar av det arbete som görs idag. Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer i Haninge är känt och förvaltningen arbetar ständigt för att uppmärksamma och ge stöd till utsatta. Fokus bör därför istället ligga på ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Underlag för beslut

- Tjänsteutlåtande 2017-04-04 – Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld
- Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Förslag till beslut

1. Socialnämnden godkänner förvaltningens tjänsteskrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Siw Lideståhl
Förvaltningschef

Maria Timonen Porshage
Avdelningschef

Bakgrund

Suzanne Enman (KD) har inkommit med en motion om att motverka hedersvåld. Motionären menar att Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga. För att komma åt problematiken med hedersrelaterat våld och förtryck bör kommunen därför kartlägga den aktuella situationen.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

- Att socialnämnden tillsammans med grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom Haninges alla årskurser i skolan.

Socialnämnden har beretts tillfälle att yttra sig över motionen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av kansliet i samråd med berörda avdelningar inom socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen delar motionärens åsikter om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem och att kunskap är grundläggande för att kunna motverka hot och våld i hederns namn. Under 2015 tog därför socialnämnden, grund- och förskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden gemensamt fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck i syfte att öka kunskapen och förbättra samverkan mellan förvaltningarna (dnr SN 2015/94). Handlingsplanen lyfter bland annat fram vikten av att personal som möter barn och unga vågar ställa frågor när det finns misstanke om att någon är utsatt. Implementering av handlingsplanen säkerställs genom den överenskommelse om samverkan som socialförvaltningen har tecknat tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

För att kunna erbjuda bästa möjliga stöd till personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck är Haninge kommun även med och finansierar Origo, ett resurscentrum med fokus på ungdomar som lever i en hederskontext. Origo stöttar ungdomar direkt genom bland

annat en jourlinje, men vänder sig även till yrkesverksamma inom bland annat skola och socialtjänst som möter ungdomar och unga vuxna där hedersproblematik finns med i bilden.

Förvaltningen ställer sig tveksam till att i dagsläget genomföra en kartläggning av hedersvåldets omfattning och karaktär inom Haninges alla årskurser. En sådan form av anonym kartläggning förväntas inte medföra några övergripande förändringar av de åtgärder som idag görs mot hedersrelaterat våld och förtryck. Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer bland barn och unga i Haninge är känt och med anledning av detta pågår ett ständigt arbete inom skola och socialtjänst. För att förvaltningen ska kunna uppmärksamma de som är utsatta och erbjuda stöd och skydd behöver personal ha möjlighet att känna igen varningstecken samt ha kunskap om sin skyldighet att anmäla oro vid misstanke om att ett barn far illa. Samtidigt behöver barn och unga ha kännedom om var de kan vända sig och även känna sig trygga med att de kommer att få rätt hjälp. Att detta sker säkerställs dels genom arbete utifrån handlingsplanen och dels genom att Origo sprider kunskapsmaterial till lärare och elever.

För de ungdomar som redan är aktuella hos socialtjänsten och där hedersrelaterat våld och förtryck finns med i problembilden arbetar förvaltningen ständigt för att erbjuda dessa personer ett gott stöd utifrån deras specifika problematik. Handläggarna har möjlighet att vända sig till Origo för att få rådgivning kring hur hedersrelaterat våld och förtryck ska hanteras på bästa sätt i utredningen.

Sammantaget menar förvaltningen att man i dagsläget har överblick över de barn och unga som är aktuella hos socialtjänsten med anledning av hedersrelaterat våld och förtryck. För att kunna uppmärksamma fler unga som lever i en hederskontext och för att på bästa sätt kunna erbjuda råd och stöd menar förvaltningen att den mest effektiva metoden är ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Expedieras: Akt

För kännedom: Kommunstyrelsens förvaltning

Dnr GVN 2017/24

§ 52 Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Sammanfattning

Suzanne Enman (Kristdemokraterna) har inkommit med en motion om att motverka hedersvåld. Motionären menar att Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga. För att komma åt problematiken med hedersrelaterat våld och förtryck bör kommunen därför kartlägga den aktuella situationen.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att socialnämnden tillsammans med grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom Haninges alla årskurser i skolan.

Utbildningsförvaltningen har beretts tillfälle att yttra sig över motionen. Ärendet har beretts i samråd med berörda avdelningar inom socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen delar motionärens åsikter om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem och att kunskap är grundläggande för att kunna motverka hot och våld i hederns namn.

Under 2015 tog därför socialnämnden, grund- och förskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden gemensamt fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck i syfte att öka kunskapen och förbättra samverkan mellan förvaltningarna (dnr SN 2015/94, dnr KOFN 2015/21, dnr GVN 2015/116 och dnr GFN 2015/79).

Implementering av handlingsplanen säkerställs genom den överenskommelse om samverkan som socialförvaltningen har tecknat tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. (Överenskommelse om samverkan mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kultur- och

fritidsförvaltningen om barn och ungas utveckling och lärande i Haninge dnr SN 2016/483, dnr GVN 2016/141, dnr GFN 2016/277 och dnr KOFN 2016/211).

Handlingsplanen föreskriver att information kring hedersrelaterat våld ska spridas och beskriver hur personal inom socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen ska arbeta förebyggande och vid misstanke om att ett barn är utsatt för hedersrelaterat våld eller förtryck.

Handlingsplanen anknyter till befintliga rutiner kring den lagstadgade skyldigheten att kontakta socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa som träffar personal inom utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen.

För att kunna erbjuda bästa möjliga stöd till personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck är Haninge kommun även med och finansierar Origo. Origo är ett samarbete mellan länets kommuner, polismyndigheten och Stockholms läns landsting och utgörs av ett resurscentrum med fokus på ungdomar som lever i en hederskontext. Origo stöttar ungdomar direkt genom bland annat en jourlinje, men vänder sig även till yrkesverksamma inom bland annat skola och socialtjänst som möter ungdomar och unga vuxna där hedersproblematik finns med i bilden.

För de ungdomar som är aktuella hos socialtjänsten och där hedersrelaterat våld och förtryck finns med i problembilden arbetar socialförvaltningen ständigt för att erbjuda dessa personer ett gott stöd utifrån deras specifika problematik. I sådana ärenden kan handläggarna få rådgivning genom Origo.

Utbildningsförvaltningen ställer sig tveksam till att i dagsläget genomföra en kartläggning av hedersvåldets omfattning och karaktär inom alla årskurser i Haninge kommun. En sådan form av anonym kartläggning förväntas inte medföra några övergripande förändringar av det arbete som idag bedrivs för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer bland barn och unga i Haninge kommun är känt och med anledning av detta pågår ett ständigt arbete inom skola och socialtjänst.

Samtidigt behöver barn och unga ha kännedom om vart de kan vända sig och även känna sig trygga med att de kommer att få rätt hjälp. Att

detta sker säkerställs dels genom arbete utifrån handlingsplanen och dels genom att Origo sprider kunskapsmaterial till lärare och elever.

Sammanfattningsvis innebär detta att kommunen har ett förebyggande arbete och i de fall det finns misstankar om att någon elev far illa anmäls det till socialtjänsten som i sin tur utreder och i förekommande fall vidtar åtgärder. Socialförvaltningen har därigenom den samlade bilden över de barn och unga som kan vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

För att kunna uppmärksamma fler unga som lever i en hederskontext och för att på bästa sätt kunna erbjuda råd och stöd menar utbildningsförvaltningen att den mest effektiva metoden är ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Underlag för beslut

- Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld, KS 2016/552.

Förslag till beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Enligt förvaltningens förslag. Sara Sixten (M) deltar inte i beslutet.

Överläggningar i gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Vid nämndens sammanträde yrkar Mattias Mattsson (M) och Karl-Anders Molin (L) att nämnden godkänner trepartialliansens skrivelse som sitt yttrande (bilaga).

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, arbetsutskottets förslag till beslut och trepartialliansens förslag till beslut. Ordföranden ställer proposition på de båda förslagen och finner att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Mattias Mattsson (M) och Karl-Anders Molin (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelsen.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

2017-05-23

§ 52 Svar på motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Idag arbetar vi förebyggande på många olika sätt men vi saknar en kartläggning för att egentligen kunna se i hur stor utsträckning det förekommer samt om de insatser som görs är de rätta. I Göteborg har man gjort en kartläggning av 1100 barn och unga i åldrarna 12-18 i socialt utsatta förorter. Dessa har skett tillsammans med skolan. Det har handlat om frihet och ofrihet för att identifiera eventuella begränsningar i de ungas vardag. Därifrån har man kunnat dra många lärdomar varför detta är något som borde göras i alla kommuner. Det är även något den nationella samordnaren förespråkade på Barnrättsdagarna i år. Även GAPF, föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime, anser att en kartläggning är steg ett i arbetet för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i en kommun. Origo, det gemensamma resurscentrumet mot hedersrelaterat våld och förtryck, arbetar bra med olika insatser men även de skulle vara hjälpa av att få se hur situationen verkligen ser ut i de olika kommunerna.

Det är många som flytt från ett kulturellt och religiöst förtryck med krav på kontroll av kvinnors sexualitet och förnekande av jämställdhet mellan kvinnor och män. De kom hit till Sverige med högt ställda förväntningar på ett fritt samhälle. Vi tror att dom vill bli en del av ett fritt land och det som vi arbetar för och länge arbetat för, en bättre jämställdhet.

Barnkonventionen är mycket tydlig, alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Då är det också vår skyldighet att stävja all form av hedersförtryck. Därför är en kartläggning av yttersta vikt och bör prioriteras.

Förslag till beslut

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden godkänner Trepartialliansens skrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Mattias Mattson (M)

Karl-Anders Molin (L)

Dnr GFN 2017/67

§ 91 Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Sammanfattning

Suzanne Enman (Kristdemokraterna) har inkommit med en motion om att motverka hedersvåld. Motionären menar att Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck samt få en ökad kunskap och medvetenhet kring denna fråga. För att komma åt problematiken med hedersrelaterat våld och förtryck bör kommunen därför kartlägga den aktuella situationen.

I motionen föreslås kommunfullmäktige besluta:

Att socialnämnden tillsammans med grund- och förskolenämnden och gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden får i uppdrag att göra en kartläggning av det hedersrelaterade våldets omfattning och karaktär i Haninge inom Haninges alla årskurser i skolan.

Utbildningsförvaltningen har beretts tillfälle att yttra sig över motionen. Ärendet har beretts i samråd med berörda avdelningar inom socialförvaltningen och utbildningsförvaltningen.

Förvaltningens synpunkter

Utbildningsförvaltningen delar motionärens åsikter om att hedersrelaterat våld och förtryck är ett allvarligt problem och att kunskap är grundläggande för att kunna motverka hot och våld i hederns namn.

Under 2015 tog därför socialnämnden, grund- och förskolenämnden, gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden samt kultur- och fritidsnämnden gemensamt fram en handlingsplan mot hedersrelaterat våld och förtryck i syfte att öka kunskapen och förbättra samverkan mellan förvaltningarna (dnr SN 2015/94, dnr KOFN 2015/21, dnr GVN 2015/116 och dnr GFN 2015/79).

Implementering av handlingsplanen säkerställs genom den överenskommelse om samverkan som socialförvaltningen har tecknat tillsammans med kultur- och fritidsförvaltningen och utbildningsförvaltningen. (Överenskommelse om samverkan mellan socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen och kultur- och

fritidsförvaltningen om barn och ungas utveckling och lärande i Haninge dnr SN 2016/483, dnr GVN 2016/141, dnr GFN 2016/277 och dnr KOFN 2016/211).

Handlingsplanen föreskriver att information kring hedersrelaterat våld ska spridas och beskriver hur personal inom socialförvaltningen, utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen ska arbeta förebyggande och vid misstanke om att ett barn är utsatt för hedersrelaterat våld eller förtryck.

Handlingsplanen anknyter till befintliga rutiner kring den lagstadgade skyldigheten att kontakta socialtjänsten vid misstanke om att ett barn far illa som träffar personal inom utbildningsförvaltningen samt kultur- och fritidsförvaltningen.

För att kunna erbjuda bästa möjliga stöd till personer som utsatts för hedersrelaterat våld och förtryck är Haninge kommun även med och finansierar Origo. Origo är ett samarbete mellan länets kommuner, polismyndigheten och Stockholms läns landsting och utgörs av ett resurscentrum med fokus på ungdomar som lever i en hederskontext. Origo stöttar ungdomar direkt genom bland annat en jourlinje, men vänder sig även till yrkesverksamma inom bland annat skola och socialtjänst som möter ungdomar och unga vuxna där hedersproblematik finns med i bilden.

För de ungdomar som är aktuella hos socialtjänsten och där hedersrelaterat våld och förtryck finns med i problembilden arbetar socialförvaltningen ständigt för att erbjuda dessa personer ett gott stöd utifrån deras specifika problematik. I sådana ärenden kan handläggarna få rådgivning genom Origo.

Utbildningsförvaltningen ställer sig tveksam till att i dagsläget genomföra en kartläggning av hedersvåldets omfattning och karaktär inom alla årskurser i Haninge kommun. En sådan form av anonym kartläggning förväntas inte medföra några övergripande förändringar av det arbete som idag bedrivs för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck.

Att hedersrelaterat våld och förtryck förekommer bland barn och unga i Haninge kommun är känt och med anledning av detta pågår ett ständigt arbete inom skola och socialtjänst.

Samtidigt behöver barn och unga ha kännedom om vart de kan vända sig och även känna sig trygga med att de kommer att få rätt hjälp. Att

detta sker säkerställs dels genom arbete utifrån handlingsplanen och dels genom att Origo sprider kunskapsmaterial till lärare och elever.

Sammanfattningsvis innebär detta att kommunen har ett förebyggande arbete och i de fall det finns misstankar om att någon elev far illa anmäls det till socialtjänsten som i sin tur utreder och i förekommande fall vidtar åtgärder. Socialförvaltningen har därigenom den samlade bilden över de barn och unga som kan vara utsatta för hedersrelaterat våld och förtryck.

För att kunna uppmärksamma fler unga som lever i en hederskontext och för att på bästa sätt kunna erbjuda råd och stöd menar utbildningsförvaltningen att den mest effektiva metoden är ett fortsatt förebyggande och kunskapshöjande arbete på förvaltningsövergripande nivå.

Underlag för beslut

- Motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld, KS 2016/552.

Förslag till beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Enligt förvaltningens förslag.

Överläggningar i grund- och förskolenämnden

Vid nämndens sammanträde yrkar Tobias Hammarberg (L) och Sedat Dogru (M) att nämnden godkänner trepartialliansens skrivelse som sitt yttrande (bilaga).

Martin Strömvall (KD) yrkar bifall till Tobias Hammarberg (L) och Sedat Dogru (M) förslag till beslut.

Ordföranden finner att det finns två förslag till beslut, arbetsutskottets förslag till beslut och trepartialliansens förslag till beslut. Ordföranden ställer proposition på de båda förslagen och finner att nämnden beslutar enligt arbetsutskottets förslag till beslut.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Förvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelsen.

Tobias Hammarberg (L), Sedat Dogru (M) och Martin Strömwall
(KD) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag.

Expedieras: Akt, registrator kommunstyrelseförvaltningen

Eget förslag till beslut

Till grund- och förskolenämnden den 24 maj 2017

§ 91 Svar på motion från Suzanne Enman (KD) om att motverka hedersvåld

Haninge ska ha ett aktivt arbete för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck. Idag arbetar vi förebyggande på många olika sätt men vi saknar en kartläggning för att egentligen kunna se i hur stor utsträckning det förekommer samt om de insatser som görs är de rätta. I Göteborg har man gjort en kartläggning av 1100 barn och unga i åldrarna 12-18 i socialt utsatta förorter. Dessa har skett tillsammans med skolan. Det har handlat om frihet och ofrihet för att identifiera eventuella begränsningar i de ungas vardag. Därifrån har man kunnat dra många lärdomar varför detta är något som borde göras i alla kommuner. Det är även något den nationella samordnaren förespråkade på Barnrättsdagarna i år. Även GAPF, föreningen Glöm aldrig Pela och Fadime, anser att en kartläggning är steg ett i arbetet för att motverka hedersrelaterat våld och förtryck i en kommun. Origo, det gemensamma resurscentrumet mot hedersrelaterat våld och förtryck, arbetar bra med olika insatser men även de skulle vara hjälpa av att få se hur situationen verkligen ser ut i de olika kommunerna.

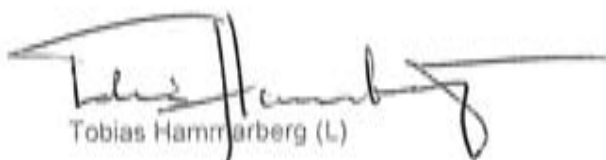
Det är många som flytt från ett kulturellt och religiöst förtryck med krav på kontroll av kvinnors sexualitet och förnekande av jämställdhet mellan kvinnor och män. De kom hit till Sverige med högt ställda förväntningar på ett fritt samhälle. Vi tror att de vill bli en del av ett fritt land och det som vi arbetar för och länge arbetat för, en bättre jämställdhet.

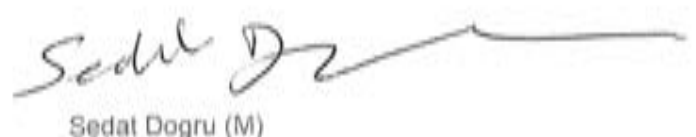
Barnkonventionen är mycket tydlig, alla barn är lika mycket värda och har samma rättigheter. Ingen får diskrimineras. Då är det också vår skyldighet att stavja all form av hedersförtryck. Därför är en kartläggning av yttersta vikt och bör prioriteras.

Förslag till beslut

- Grund- och förskolenämnden godkänner Trepartialliansens skrivelse som sitt yttrande till kommunfullmäktige.

Haninge den 24 maj 2017

Tobias Hammarberg (L)

Sedat Dogru (M)

Dnr KS 2016/263

§ 204 Genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i uppdrag i Mål och budget 2016-2017 att ”anlita en extern konsult 2016 med uppdrag att göra en genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter och granska verksamheternas effektivitet ur perspektivet kundnytta i förhållande till insatta resurser samt att föreslå åtgärder i syfte att uppnå bättre överensstämmelse mellan uppdraget och tilldelade resurser”.

Kommunstyrelseförvaltningen tog efter samråd med utbildningsförvaltningen fram ett förslag till direktiv för att tydliggöra uppdraget. Kommunstyrelsen godkände direktivet 2016-06-15, § 182. Kommunstyrelseförvaltningen upphandlade Public Partner för att genomföra uppdraget. De har redovisat uppdraget i bifogad rapport.

Public Partner har i uppdraget behandlat följande områden

- Elevresultat
- Ekonomi
- Organisering av verksamheten
- Styrning och ledning av verksamheten
- Rutiner för att följa upp resultat

Public Partner drar följande övergripande slutsatser

- i förhållande till insatta resurser har Haninge kommun en effektiv skolverksamhet och elevernas meritvärden har höjts
- Haninge kommun lägger en lägre andel av kostnader på övriga kostnader i jämförelse med socioekonomiskt liknande kommuner
- Haninge kommun har, i jämförelse med andra kommuner, en starkt decentraliserad verksamhet och att det i grundskoleverksamheten finns behov av mer gemensamma strukturer och utvecklingsinitiativ
- från såväl politik som verksamheter påtalas behovet av att den centrala förvaltningen tar ett tydligare ansvar i viktiga frågor.
- det finns förväntningar på ett tydligare ansvarstagande i att bevaka att förutsättningarna för eleverna är likvärdiga samt på

centrala åtaganden inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet.

- från politiken finns en förväntan om att fattade beslut genomförs och återrapporteras. Vidare en önskan om en tydligare gemensam strategi för utveckling av grundskoleverksamheten.
- analys av verksamhetsutveckling och resultat behöver utvecklas

Public Partner redovisar sammanfattningsvis följande rekommendationer

- Stärk styrkedjan
 - o Utveckla nedbrytningen av strategier till åtgärder
 - o Tydliggörande av prioriteringar
 - o Definiera ansvar på olika nivåer i organisationen
 - o Följ upp och analysera utfallet i verksamheterna på förvaltningsnivå
- Utveckla stödet till verksamheterna
 - o Kvalitetsavdelningen bör få ett tydligare uppdrag för att utgöra ett bättre stöd till nämnd, förvaltningsledning och verksamheterna
 - o Centrala stöдавdelningen behöver tydliggöra relationen till verksamheterna
 - o Förbättra stödet avseende digitaliseringsfrågor
- Stärk utvecklingsarbetet på övergripande nivå
 - o Förvalta det värdefulla arvet som framgångsrik skolkommun med fokus på höga förväntningar på eleverna – idag finns inte denna strategiska inriktning levande på samma sätt i verksamheterna
 - o Beskriv en gemensam färdriktning som utgångspunkt för styrning av verksamheterna och för analys och uppföljning

Grund-och förskolenämnden har haft möjlighet att yttra sig över rapporten. Nämnden har valt att överlämna förvaltningens yttrande, ordförandens yttrande samt samarbetskoalitionens yttrande till kommunstyrelsen. Av samarbetskoalitionens yttrande framgår att de anser att det finns anledning för nämnden att omgående påbörja ett arbete rörande några delar som lyfts fram i rapporten:

1. Säkerställa att styrkedjan fungerar
2. Utveckla en kvalitetsavdelning
3. Utveckla arbetet inom stödavdelningen för att skapa en tydligare transparens kring ekonomi och ansvar utifrån tilläggsbelopp, särskilda undervisningsgrupper och särskilt stöd.

Samarbetskoalitionen anger i sitt yttrande vidare att ”utifrån rapporten ser vi att ett stort arbete behöver göras och att utbildningsförvaltningen behöver se över hur man tänker ta sig an uppdraget. Från nämndens sida ser vi att man bör överväga att ta in en extern part för att leda arbetet, för att minimera risken att utgå från invanda strukturer, arbetssätt och befintlig organisation”.

Grund- och förskolenämnden har för egen del beslutat att

1. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag, utifrån rapporten, återkomma med förslag på ett uppdragsdirektiv i enlighet med rapporten och dess rekommendationer. Direktivet ska omfatta hur en organisation för arbetet ska se ut, vilka enheter och personer som kommer att involveras. Direktivet ska innehålla en tidsplan och ansvarsfördelning.
2. Förvaltningschefen får i uppdrag att säkerställa att hela utbildningsförvaltningens organisation arbetar i enlighet med Haninge kommuns styrmodell.
3. Förvaltningschefen får i uppdrag att redogöra för nämnden hur höstens strategidag kommer att ha en tydligare koppling till relevanta strategier för målgruppen.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att rapporten visar att i förhållande till insatta resurser har Haninge kommun en effektiv skolverksamhet och elevernas meritvärden har höjts.

Haninge kommun lägger en lägre andel av kostnader på övriga kostnader i jämförelse med socioekonomiskt liknande kommuner.

Haninge kommun har, i jämförelse med andra kommuner, en starkt decentraliserad verksamhet och att det i grundskoleverksamheten finns behov av mer gemensamma strukturer och utvecklingsinitiativ.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar vidare att grund- och förskolenämnden, i allt väsentligt, fattat beslut i enlighet med rapportens rekommendationer. Nämnden har således redan tagit initiativ med anledning av genomlysningen och rapporten.

Kommunstyrelseförvaltningen kan bistå utbildningsförvaltningen med stöd avseende uppdragen att ta fram förslag till uppdragsdirektiv i enlighet med rapporten och dess rekommendationer samt att bistå förvaltningschefen i uppdraget att säkerställa att utbildningsförvaltningen arbetar i enlighet med Haninge kommuns styrmodell.

Med hänsyn tagen till grund- och förskolenämndens beslut anser kommunstyrelseförvaltningen att det inte finns anledning för kommunstyrelsen att fatta ytterligare beslut om uppdrag i frågan.

Underlag för beslut

- Rapport från Public Partner 2017-02-24 – Genomlysning Grund- och förskoleverksamheten.
- Remiss GFN genomlysning verksamheter.
- Grund- och förskolenämndens beslut 2017-05-03, § 67

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Uppdraget om genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter skall anses utfört.
2. Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att bistå utbildningsförvaltningen i dess arbete med anledning av det ovan nämnda beslutet av grund- och förskolenämnden.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Alexandra Anstrell (M) yrkar bifall till eget förslag från Moderaterna (bilaga).

Tobias Hammarberg (L) hemställer om att lämna ett särskilt yttrande från Liberalerna (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger.

Marie Litholm (KD) hemställer om att lämna ett särskilt yttrande från Kristdemokraterna (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger.

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och det egna förslaget från Moderaterna. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens beslut

1. Uppdraget om genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter skall anses utfört.
2. Kommunstyrelseförvaltningen ges i uppdrag att bistå utbildningsförvaltningen i dess arbete med anledning av det ovan nämnda beslutet av grund- och förskolenämnden.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelseförvaltningen

För kännedom: Grund- och förskolenämnden

Eget förslag

§ 204
Kommunstyrelsen
2017-08-28

Genomlysning av grund och förskolenämndens verksamheter

Rapporten visar med tydlighet att det finns en stor osäkerhet hos nämnden om hur verksamheten styrs och ett ointresse av verksamheterna samt att det saknas tillit i organisationen.

Vi ser med stor oro med den redovisade bristen på tillit mellan den politiska ledningen och förvaltningen. Det är den politiska majoriteten i nämnden och ytterst dess ordförande som tagit på sig ansvaret att leda verksamheten. Att det efter nästan tre år råder en osäkerhet hos de politiskt ansvariga om hur verksamheten styrs är oacceptabelt. Att det dessutom finns ett upplevt ointresse för verksamheten tyder på att tillitsbristen inte utan kraftiga åtgärder kommer att försvinna. En rekommendation om att en genomgång av hur styrmodellen för verksamheten ska se ut kan bara tolkas som ett underkännande av den politiska ledningen.

Haninge kommun har en i kommunfullmäktige antagen styrmodell som ska bidra till fullmäktiges mål genom att strukturen för styrning blir begriplig och distinkt. Det finns tydligt beskrivet definitioner samt hur styrdokument och styrmodell har ett samband. Vi kan läsa "En bestämd arbetsprocess innebär att resurser kan användas effektivt. En känd struktur och process med användbara verktyg för styrning och uppföljning förenklar förvaltningarnas administration och förbättrar nämndernas möjligheter att ha överblick över resultat och kvalitet." Där finns också ett helt kapitel om ansvarsfördelning mellan politik och förvaltning samt om målstruktur och uppföljning. Sedan krävs naturligtvis en hel del kompetens, ledarskap och vilja att lära om verksamheterna. Ordförande har ett exklusivt ansvar för att av nämnden lämnade uppdrag genomförs och att ärenden bereds på ett tillfredsställande sätt. Den upplevda osäkerhet på information som når nämnden kan därför bara adresseras till nämndens ordförande.

Rapporten visar ett behov av gemensamma strukturer och rutiner samt avsaknad av ett övergripande systematiskt kvalitetsarbete. Även här ligger ett mycket tungt ansvar på den politiska ledning och nämndens ordförande. Det systematiska kvalitetsarbetet med uppföljning, utvärdering och åtgärder för att förbättra elevernas kunskapsresultat har drivits på politisk nivå under lång tid och det måste ses som ett stort misslyckande att nuvarande politiska ledning inte har lyckats vidmakthålla den nödvändiga kontroll på nämndnivå som krävs.

Vi får med detta underlag en bra rapport av läget i grund och förskolenämnden men under nulägesbilden saknar vi en analys och kommentarer kring både vad gäller faktorn "minst godkänd i alla ämnen" och "behörighet till gymnasiet". Den senaste rapporten med preliminära betygsresultat för åk 9 från vårterminen 2017 påvisar ett kraftigt fall för just godkänt i minst alla ämnen. På sina håll är siffran så låg som under 45 procent. Det är inte försvarbart att en huvudman accepterar ett så låg kvalitet på någon del sin verksamhet. Då rapporten inte behandlar denna oroväckande utveckling, men i övrigt visar så tydliga brister i den politiska styrningen och uppföljningen, finns det starka skäl att omedelbart vidta åtgärder. De yttranden som skickats till kommunstyrelsen från nämndens ordförande och den övriga majoriteten i nämnden förstärker också de påvisade bristerna i ledning och styrning i rapporten. Skolan och barnens rätt till utbildning är alldeles för viktig för att lämnas

vind för våg till en politisk majoritet som saknar förmåga att styra verksamheten på ett tillfredsställande sätt.

Kommunens arbete är uppdelat på flera ansvarsnämnder och förvaltningar, men utgör en kommun. Grund och förskolenämnden har av Kommunfullmäktige ett delegat på att ansvara för skolformer i Haninge kommun upp till och med årskurs 9, det vill säga förskoleverksamhet, förskoleklass, grundskola, grundsärskola och fritidshemsverksamhet.

Med anledning av de påvisade brister, som framför allt ordförande i nämnden bär ansvar för, anser vi att grund- och förskolenämnden inte har förutsättningar för leda verksamheten på ett tillfredsställande sätt eller har heller inte en tillräcklig plan för att göra det möjligt. Nämndens ledamöter är valda för hela mandatperioden och kommunfullmäktige saknar möjligheter att återkalla uppdraget för en enskild ledamot. En lösning är naturligtvis att nämndens ordförande och även 1:e vice ordförande lämnar sina uppdrag och att kommunfullmäktige därefter väljer ett nytt presidium. Det kan även finnas andra lösningar som kan bidra till att förtroendet för nämndens ledning återfås. En plan för hur förtroendet ska återfås är dock en fråga för den styrande Samarbetskoalitionen att hantera.

Kommunfullmäktiges delegering av ansvar av skolfrågor till grund och förskolenämnden bör därför omgående återtas och förvaltas under kommunstyrelsen till dess vidtagna åtgärder ger resultat, att det finns en rimlig plan för fortsatt arbete och Haninges elever får de kunskaper de har rätt till. Då rapporten tydligt visar ledning och tillitsproblem behöver man också fundera på kompetensutveckling i ledarskap och processledning.

Förslag till beslut

- Att kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige att delegering av ansvar av skolfrågor till grund och förskolenämnden omgående återtas och förvaltas under kommunstyrelsen till dess vidtagna åtgärder utförs för att säkerställa en tillfredsställande ledning och styrning av verksamheten.
- Att kommunstyrelsen får i uppdrag att ta fram handlingsplan för att stärka styrkedjan, utveckla stödet för verksamheterna och stärka utvecklingsarbetet på övergripande nivå med processplan för hela organisationen i enlighet med rekommendationerna i rapporten.
- Att i övrigt godkänna rapporten

Alexandra Anstrell (M)

Särskilt yttrande

Till kommunstyrelsen den 28 augusti 2017

§ 204 Remiss - Genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter

Genomlysningen visar att från såväl politik som verksamheter påtalas behovet av att den centrala förvaltningen tar ett tydligare ansvar i viktiga frågor. Det finns förväntningar på ett tydligare ansvarstagande i att bevaka att förutsättningarna för eleverna är likvärdiga. Det finns också förväntningar på centrala åtaganden inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Från Trepartialliansen finns en självklar uppfattning om att fattade beslut ska genomföras och återrapporteras. Slutligen finns det en önskan om en tydligare gemensam strategi för utvecklingen av grundskoleverksamheten överlag i Haninge.

Statistik som hämtats från Skolverket och som redovisas i rapporten visar på att andelen elever som har ett högre betyg än vad de har resultat på nationella prov är förhållandevis hög i Haninge. En stor avvikelse indikerar att det finns ett arbete att göra kring en likvärdig bedömning och betygssättning.

I rapporten konstaterar även författarna att skillnaderna mellan skolorna är stora i kommunen. En del skolor har väldigt låg andel elever som avviker från provresultatet medan andra har en hög andel. De flesta skolor har en ökad andel elever som avviker. I rapporten framförs även att kommunsnittet i Haninge varit högre under båda de jämförda åren än rikssnittet, där andelen elever som avviker har ökat markant.

I den nationella debatten finns det en diskussion om betygsinflation som en möjlig förklaring till att elevernas resultat förbättras sett till betyg och meritvärden, samtidigt som resultaten i internationella undersökningar (exempelvis PISA) visar att svenska elevers kunskapsnivåer försämras.

Grund- och förskolan i Haninge har en till stora delar effektiv verksamhet enligt de vanligaste jämförelsemåtten. I grundskolan presterar eleverna bra i förhållande till de socioekonomiska förutsättningarna givet att betygsinflation inte är ett faktum.

Trots Haninges socioekonomiska förutsättningar kan vi inte acceptera att elever har sämre möjligheter att uppnå sina livsdrömmar om de går i Haninges skolor än i andra skolor. Skolan är en angelägenhet för hela kommunen och vi måste alla tillsammans se till att det inte får saknas ett tydligt fokus på elevernas lärande, uppföljningar och personligt ansvarstagande. Ansvaret kan inte skjutas över på någon annan. Det måste skapas en kultur där man kavlar upp ärmarna och gör det jobb som behöver göras för att Haninges elever ska ges förutsättningar att nå dit de vill. Med de resurser som kommunen förfogar över behöver blicken lyftas och alla möjligheter ses.

Från Liberalernas sida anser vi det viktigt att de rekommendationer som presenteras i rapporten tas till vara. Styrkedjan behöver stärkas, stödet för verksamheterna behöver utvecklas och utvecklingsarbetet på övergripande nivå måste stärkas.

Alla de otydligheter och missuppfattningar som påvisas i rapporten måste tydliggöras för alla som kommer i kontakt med Haninges skola och i det arbetet har central förvaltning och den nuvarande politiska ledningen ett avgörande ansvar som de inte längre får kapitulera inför.

Haninge den 28e augusti 2017

Tobias Hammarberg (L)

Särskilt yttrande

§ 204 Genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter
Kommunstyrelsen
2017-08-28

Granskningen som Public Partner har gjort visar att Haninge i stort har en effektiv skola och att kommunen har låga lokalkostnader per elev jämfört med flera andra kommuner i Stockholmsregionen. Det gör att nästan 60% av grundskolans resurser kan användas till undervisning.

Granskningen visar dock att Haninges skolor står inför stora utmaningar och att det finns en hel del allvarliga brister inom nämndens verksamhetsområde. Det gäller främst avsaknaden av en gemensam strategi för utvecklingen av grundskoleverksamheten i Haninge. Rapporten belyser även att det finns en stor brist på tillit mellan olika aktörer inom skolan vilket gör att det har skapats en stor osäkerhet inom skolans verksamhet.

En annan allvarlig brist som framkommit i genomlysningen är bristen på kvalitetsuppföljning. Haninges skolor visar på en betydande ojämlikhet, bland annat i hur betyg sätts i förhållande till kunskaper, och det finns stora oklarheter om vilka övergripande mål som ska gälla.

Vi anser från Kristdemokraterna att det är av stor betydelse att de rekommendationer som presenteras i rapporten tas till vara. Det måste arbetas fram en gemensam strategi för grundskolan, stödet för verksamheterna på övergripande nivå måste stärkas och styrmodell, ledning och styrning för nämndens verksamhet måste ses över. Extern part som stöd i detta arbete bör inte bara övervägas, det ska vara en självklarhet.

Marie Litholm (KD)

Genomlysning grund- och förskoleverksamheten

Haninge kommun, 2017-02-24

Mattias Norling, Mats Carlström, Malin Danielsson

Public Partner • Hornsgatan 1, 118 46 Stockholm • +46 8 660 61 10 • info@publicpartner.se • www.publicpartner.se

Innehållsförteckning

SAMMANFATTNING	3
1 INLEDNING	4
1.1 Bakgrund.....	4
1.2 Uppdrag, metod och genomförande	4
2 NULÄGE	6
2.1 Elevresultat	6
2.2 Ekonomi	10
2.2.1 Förskola.....	10
3 IAKTTAGELSER	11
3.1 Organisering av verksamheten.....	11
3.1.1 Central förvaltning	11
3.1.2 Centrala stöd- och utvecklingsresurser.....	12
3.1.3 Ledningsorganisation skolformer.....	13
3.1.4 Samverkan mellan enheter och mellan verksamhetsdelar	15
3.2 Styrning och ledning av verksamheten.....	15
3.2.1 Bättre stöd i analys och styrning.....	15
3.2.2 Styrning efterlyses från central förvaltning.....	17
3.2.3 Bristande tillit mellan nämnd och förvaltning.....	18
3.2.4 Ett resultatorienterat ledarskap.....	18
3.2.5 Systematiskt kvalitetsarbete.....	19
3.2.6 Utvecklingsstrategier.....	19
3.3 Rutiner för att följa upp resultat	21
3.3.1 Mål för verksamheten.....	21
4 SLUTSATSER OCH REKOMMENDATIONER	25
4.1.1 Organisering av verksamheten/förvaltningen.....	25
4.1.2 Styrning och ledning av verksamheten/förvaltningen.....	26
4.2 Våra rekommendationer	27
4.2.1 Stärk styrkedjan.....	27
4.2.2 Utveckla stödet för verksamheterna	27
4.2.3 Stärk utvecklingsarbetet på övergripande nivå	27

Sammanfattning

Haninge kommun har en effektiv verksamhet enligt de vanligaste jämförelsemåtten. I grundskolan presterar eleverna bra i förhållande till de socioekonomiska förutsättningarna. Ur ett resursmässigt perspektiv har kommunen en förhållandevis billig förskole- och grundskoleverksamhet. Haninge kommun placerar sig bra jämfört med socioekonomiskt likartade kommuner i Stockholmsregionen.

Överlag har kommunen en starkt decentraliserad organisation i jämförelse med andra kommuner. Mycket av resurserna läggs ute i verksamheterna, liksom mycket av ansvaret. Det finns här behov av att se över denna ordning. Särskilt viktigt är att se över inom vilka områden det finns gemensamma behov som kan adresseras centralt. Vi noterar i genomlysningen att områden där stöd efterfrågas är exempelvis analys och uppföljning, gemensamma rutiner och stöd till barn och elever i behov av särskilt stöd. I en del fall kan stödbehovet adresseras i den gemensamma rektorsgruppen (inom förskolan ges det inte uttryck för samma behov av stöd), i andra fall kan stödet adresseras centralt.

Det bedrivs mycket utvecklingsarbete inom såväl grund- som förskoleverksamheterna. I förskolan är den centrala ledningsgruppen aktiv i att ta fram och genomdriva gemensamma initiativ, och även i att finansiera dessa gemensamt. Inom grundskolan är ledningsgruppen (kallad rektorsgruppen) inte riktigt lika aktiv. Detta förklaras av att gruppen inte funnits lika länge och även en historia där grundskolorna varit mer av konkurrenter om elever.

Från såväl politik som verksamheter påtalas behovet av att den centrala förvaltningen tar ett tydligare ansvar i viktiga frågor. Det finns förväntningar på ett tydligare ansvarstagande i att bevaka att förutsättningarna för eleverna är likvärdiga. Det finns också förväntningar på centrala åtaganden inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Från politiken finns en förväntan om att fattade beslut genomförs och återrapporteras. Slutligen finns det en önskan om en tydligare gemensam strategi för utvecklingen av grundskoleverksamheten överlag i Haninge.

Det som sticker ut när det gäller styrning och ledning av verksamheten är nämndens osäkerhet kring hur verksamheten styrs. Vi ser att den viktigaste åtgärden är en genomgång av hur styrmodellen för verksamheten ska se ut. Hur arbetar verksamheterna med det systematiska kvalitetsarbetet? Vilka indikatorer bedöms som centrala att följa upp? Det råder en osäkerhet på nämndsnivån gällande om fattade beslut når ut i verksamheten. Den här tillitsfrågan måste adresseras och hanteras.

1 Inledning

1.1 Bakgrund

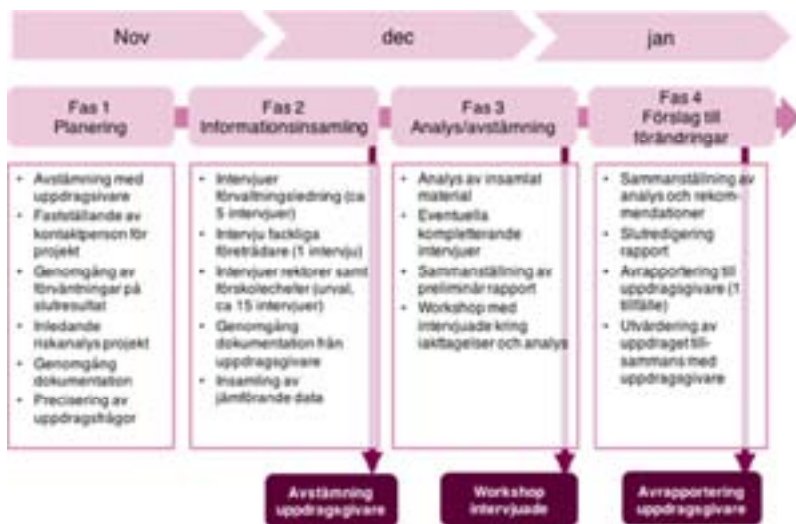
Kommunfullmäktige har beslutat att genomföra en genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamhet i kommunen. Det övergripande syftet med genomlysningen är att:

”granska verksamheternas effektivitet ur perspektivet kundnytta i förhållande till insatta resurser samt att föreslå åtgärder i syfte att uppnå en bättre överensstämmelse mellan uppdraget och tilldelade resurser.”

Public Partner har fått i uppdrag att genomföra denna genomlysning.

1.2 Uppdrag, metod och genomförande

Med inledning i november månad har uppdraget pågått under tre månader. Nedan beskrivs den arbetsgång som gällt för projektet. Återkommande avstämningar har hållits med uppdragsgivaren.

Intervjuer och övrig datainsamling har tagit sin utgångspunkt i följande frågeområden:

- Organisering av verksamheten/förvaltningen
 - Roller och ansvarsfördelning

- Arbetsätt för att säkerställa resurseffektiv verksamhet (kvalitetssäkring, ekonomiska rutiner)
- Gränssnitt mellan statlig och kommunal styrning
- Styrning och ledning av verksamheten/förvaltningen
 - Hur verksamhetens mål preciseras
 - Metoder och rutiner för kvalitetssäkring av verksamheten
 - Förhållande mellan uppföljning och planering (systematiskt kvalitetsarbete)
 - Hur följs orsakssambanden mellan insatser och utfall?
 - Hur verksamheten utvecklas och arbetar med framtidsfrågor (systematiskt kvalitetsarbete)
- Rutiner för att följa upp resultat
 - Produktivitet och effektivitet (hur följs det upp?)
 - Utveckling av meritvärden och övriga resultat
 - Rutiner för uppföljning av mål och resultat
 - Resultat i förhållande till uppdrag, mål, budget och andra krav
 - Resultat i förhållande till målgruppernas behov

Som uppdragsfrågor, som styr insamlingen av material och har bäring på rekommendationernas inriktning har vi haft:

- Hur kan resurserna användas mer effektivt?
- Hur utveckling sker av den pedagogiska verksamheten?
- Områden som behöver utvecklas vidare?
- Behov av vidareutveckling av verksamhetens styrning?

Vi har samlat information genom skriftliga och muntliga källor. Dokumentation har varit diverse styrdokument, förvaltningens egen uppföljning, statistik m.m. Intervjuer har genomförts med:

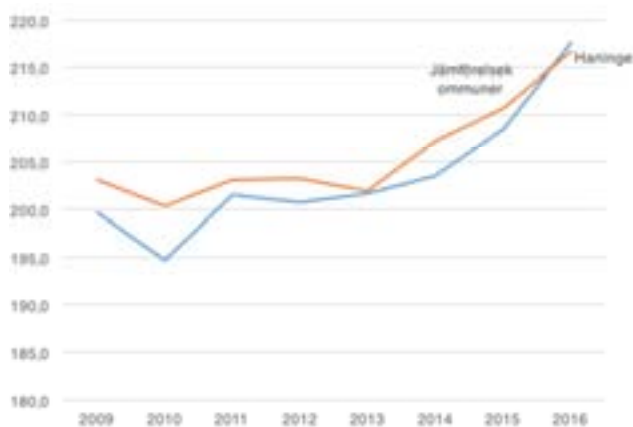
- Nämndens presidium
- Förvaltningschef utbildningsförvaltningen
- Grundskolechef
- Central förskolechef
- Rektorer (6 stycken)
- Förskolechefer (4 stycken)
- Fackliga företrädare (6 stycken)
- Ekonom
- HR-direktör

2 Nuläge

Nedan beskrivs förvaltningens nuläge utifrån sammanställning av material från nationella databaser: SCB, SIRIS (Skolverket) samt Kolada. Sammanställningen syftar till att ge en bild av effektiviteten i verksamheten, det vill säga hur pass väl de insatta resurserna genererar goda resultat. I de fall det är möjligt har Haninge jämförts med ett urval av kommuner i stockholmsregionen, kommunerna har valts utifrån socioekonomiska parametrar: utbildningsnivån i kommunen, barn i ekonomiskt utsatta hushåll och ungdomar som varken arbetar eller studerar.

2.1 Elevresultat

Haninge kommun har ökande elevresultat. När vi ser över tid har kommunen lyckats bidra till förbättrade resultat för eleverna. Meritvärdena för eleverna i åk 9 har gått från ungefär 200 i genomsnitt år 2009 till 217,6 år 2016 (motsvarar läsåret 14/15). Det sista året ligger Haninge något över jämförelsekommunerna i meritvärde, i övrigt har utvecklingen under åren varit ungefär densamma.

Figur 1. Utveckling meritvärden (16 ämnen), år 2009-2016

Ser vi till utvecklingen av andel elever som uppnått kunskapskraven i alla ämnen är det även här tydligt att resultaten utvecklas positivt. Andelen elever med godkända resultat har ökat från 69 till 76 procent mellan åren 2009 och 2016. Här har också Haninge kommuns skolor gjort en markant förbättring jämfört med de andra kommunerna.

Figur 2. Utveckling av andel elever som uppnått kunskapskraven, 2009-2016.

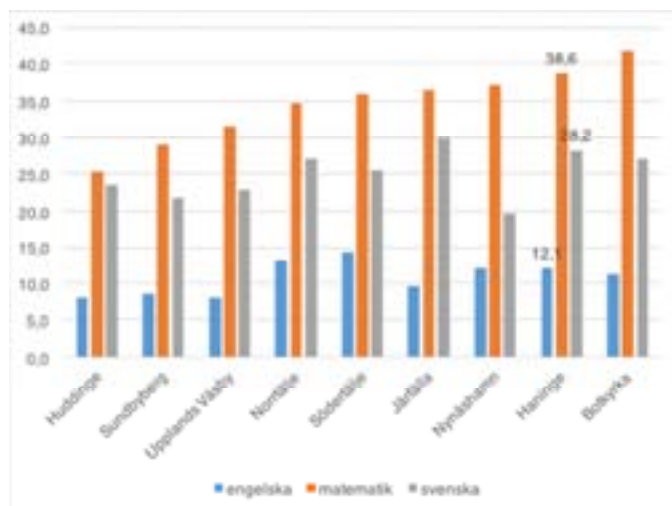
Inom ramen för SKL-projektet Öppna jämförelser jämförs elevutvecklingen för eleverna i kommunen och för kommunens egna skolor. Nedan jämför vi nulägesbilden för läsåret 14/15.

	Genomsnittligt meritvärde	Avvikelse från modellber. Meritvärde	Elever behöriga till yrkesprogram	Avvikelse från modellberäknat värde, behöriga	Sammanvägd rang riket
Huddinge	236,1	5,5	91	2	44
Haninge	224,3	8,3	87	5	78
Nynäshamn	224,7	2,1	88	2	99
Södertälje	221,0	8,9	82	3	126
Norrtälje	222,8	0,5	87	2	137
Botkyrka	225,1	8,4	85	2	141
Järfälla	230,6	2,4	86	-1	150
Sundbyberg	216,9	13,3	79	4	166
Upplands V	213,5	3,5	75	-3	252

Haninge kommun placerar sig på 78:e plats i riket när det gäller den sammanvägda rangen för de kommunala skolorna. Av jämförelsekommunerna är det bara Huddinge som har en bättre placering. Vi ser här att Haninge har en positiv avvikelse från modellberäknat värde inom såväl meritvärden som andel behöriga till gymnasiet. De kommunala skolorna kan man då säga genererar ett högre resultat än vad de strukturella förutsättningarna (elevernas socioekonomiska bakgrund, andel pojkar m.m.) indikerar att de borde.

Vi kan alltså konstatera att Haninge har meritvärden som överstiger de "förväntade" och att kommunen ligger bra till i jämförelse med andra kommuner i länet med likartade förutsättningar. I den nationella debatten finns det en diskussion om betygsinflation som en möjlig förklaring till att elevernas resultat förbättras sett till betyg och meritvärden, samtidigt som resultaten i internationella undersökningar (exempelvis PISA) visar att svenska elevers kunskapsnivåer försämras. Vi har hämtat statistik från Skolverket som visar

andelen elever som har ett högre betyg än vad de har resultat på nationella prov. Det ska betonas att det finns andra faktorer som ska vägas in i betygssättning än i nationella prov, men en stor avvikelse indikerar att det finns ett arbete att göra kring en likvärdig bedömning och betygssättning.¹

Figur 3. Andel elever med högre betyg än provbetyg åk 9, ämnesvis, genomsnitt år 2013-15.

I figuren ovan redovisas andelen elever som har ett högre slutbetyg åk 9 än vad de hade i provbetyg. Tre ämnen redovisas, engelska (blå stapel), Matematik (orange stapel) och svenska (grå stapel). Det kan konstateras att Haninge har näst högst andel elever som har högre slutbetyg än provbetyg i både matematik och svenska. I matematik är det 38,6 procent av eleverna som har högre betyg, i svenska 28,2 procent. Riksnittet under dessa år var 30,4 procent i matematik och 24,6 i svenska.

Det går också att konstatera att skillnaderna mellan skolorna är stora i Haninge kommun. En del skolor har väldigt låg andel elever som avviker från provresultatet medan andra har en hög andel. Nedan jämförs andelen elever med högre slutbetyg än provbetyg i matematik år 2013 och 2015. Vi ser att en de flesta skolor har en ökad andel elever som avviker. Högst avvikelse har Ribbyskolan. Tungelsta och Brandbergsskolan har minskat andelen elever som avviker.² Det kan också noteras att kommunsnittet i Haninge varit högre under båda de jämförda åren än riksnittet, där andelen elever som avviker har ökat markant.

¹ Skolverket. Redovisning av uppdrag om relationen mellan provresultat och betyg i grundskolans årskurs 6 och årskurs 9. Dnr U2015/04701/S.

² Den uppmärksamme läsaren noterar kanske också att kommunsnittet är högre här än i föregående figur både år 2012 och 2015. Detta beror på att det i Haninge år 2014 var en lägre andel elever som avvek i flera av de jämförda skolorna.

	2013	2015	
Tungelsta skola	20,3	18,6	▼
HagaLycebykskolan	20	26,3	▲
Brandbergsskolan	52,5	42	▼
Vendelsömalmskolan	38,7	48,1	▲
Söderbymalmskolan	45,9	50	▲
Ribbyskolan	60,2	62,4	▲
Riket	20,7	38,9	▲
Kommun	43,8	42,9	▼

Vi har också jämfört avvikelserna mellan provbetyg och ämnesbetyg i matematik i åk 6. Här går det att notera ännu större skillnader mellan skolorna. Måsöskolan har 4,7 procent av eleverna som avviker med högre ämnesbetyg än provbetyg år 2015, Vendelsömalmskolan har 55,3 procent som avviker.

	2013	2015	
Måsöskolan	0	4,7	▲
Brandbergsskolan	11,9	8	▼
Båtsmansskolan	11,1	8,3	▼
HagaLycebykskolan	0	9,2	▲
Vikingaskolan	11,8	14,8	▲
Kvambäcksskolan	11,8	15,6	▲
Höglundaskolan	0	17,4	▲
Svarbäcksskolan	25,6	20	▼
Dalarö skola	15	20,8	▲
Runstensskolan	12,5	24,4	▲
Åbyskolan	2,2	33,3	▲
Ribbybergsskolan	5,3	37	▲
Tungelsta skola	18,5	37,6	▲
Vendelsömalmskolan	12,5	55,3	▲
Kommun (kommunala)	9,7	22,2	▲
Riket	10,4	19,9	▲

2.2 Ekonomi

När det gäller ekonomi har Haninge kommun i grund- och förskoleverksamheten låga kostnader. När vi ser till kostnaderna per elev³ är den tredje lägsta bland de jämförda kommunerna, endast Sundbyberg har lägre kostnader. Avvikelsen från standardkostnaden (en grov uppskattning av vad kostnaderna ”borde” vara sett till strukturella faktorer) är negativ, vilket är positivt ur detta hänseende. Kommunen har lägre kostnader än vad den borde ha. Även om vi ser till kostnaden per betygspoäng har Haninge en låg kostnad.

	Kostnad per elev år 1-9 Dkr	Avvikelse från standardkostnaden (%)	Kronor per betygspoäng
Sundbyberg	87 798	-15	371
Nynäshamn	90 642	-9	342
Haninge	90 829	-10	351
Järfälla	92 485	-5	362
Bolkyrka	93 737	-6	384
Upplands Väsby	98 485	-7	396
Huddinge	101 579	1	342
Södertälje	104 318	2	360
Norrköping	110 837	13	365

2.2.1 Förskola

Inom förskolan finns det inte samma utbud av indikatorer på kvalitet och annat som i grundskolan. Nedan har vi sammanställt en del av det som går att hämta ut.

	Kostnad förskola, kr/inskrivet barn	Nettokostnadsavvikelse förskola inkl. lokaler förskola (%)	Barn 1-5 år inskrivna förskola, andel (%)	Barn per årsarbetare förskolan, antal
Upplands Väsby	112 331	-25,2	83,3	6,1
Haninge	121 784	-17,2	80,0	5,6
Nynäshamn	123 899	-5,7	82,0	5,8
Järfälla	132 347	-6,0	84,3	5,5
Huddinge	136 321	-5,4	81,0	5,3
Södertälje	138 777	2,8	84,0	5,3
Norrköping	138 991	9,0	84,3	5,3
Bolkyrka	143 112	1,8	80,3	5,5
Sundbyberg	145 736	-1,0	82,7	5,5

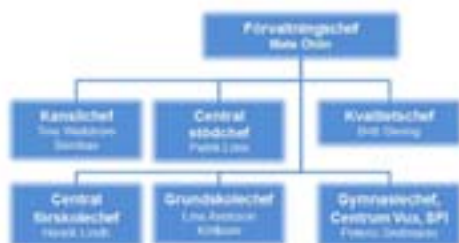
³ visar den totala kostnaden per elev för valt år. I statistiken ingår kostnader för: lokaler och inventarier, måltider, elevhälsa, undervisning, lärverktyg, utrustning och skolbibliotek, övriga kostnader, till exempel SYV-verksamhet

När det gäller kostnaderna är det bara Upplands Väsby som har lägre kostnader och en större kostnadsavvikelse än Haninge. Nettokostnadsavvikelsen i Haninge är -17,2 procent vilket är en hög siffra. Ser vi till förskoleverksamhetens penetration i samhället (andel inskrivna barn) är den 80 procent vilket är den lägsta andelen i jämförelsekommunerna. Slutligen, när det gäller barn per årsarbetare placerar sig kommunen ungefär i mitten bland de jämförda kommunerna.

3 Iakttagelser

3.1 Organisering av verksamheten

Grund- och förskolenämndens verksamheter är organiserade i en utbildningsförvaltning som ansvarar för utbildningsverksamheten hela vägen från förskolan till vuxenutbildning och SFI. Det finns i kommunen tre ”skolformschefer” som ansvarar för förskola, grundskola respektive gymnasium och vuxenutbildning. Centralt på förvaltningen finns det tre avdelningar, kvalitetsavdelning, central stödavdelning samt ett kansli.

Figur 4. Organisationsschema utbildningsförvaltning

3.1.1 Central förvaltning

Överlag är organisationen inom utbildningsförvaltningen decentraliserad, mycket av resurserna läggs ute i verksamheten. Det finns beskrivningar av att detta sedan tidigare varit en politisk prioritering, att så mycket av elevpengen som möjligt ska gå till skolor och förskolor. I de intervjuer vi genomfört med rektorer och förskolechefer ges en bild av en stor frihet i att utforma verksamheten efter egna behov. I tabellen nedan beskrivs fördelningen av resurser inom utbildningsförvaltningen i Haninge i jämförelse med de kommuner i stockholmsregionen som har en likartad socioekonomisk struktur.

	Undervisning per elev	Lokaler per elev	Måltider per elev	Lärverktyg per elev	Elevhälsa per elev	Övrigt per elev
Haninge	59,7%	16,5%	6,7%	4,6%	1,8%	10,6%
Kr/elev	52 400	14 500	5 900	4 000	1 540	9 300
Övriga kommuner	53,3%	18,8%	6,2%	4,1%	2,9%	14,6%
Kr/elev	50 500	17 838	5 900	3 875	2 759	13 863

Kostnadsfördelningen stärker bilden av en decentraliserad organisation. 59,7 procent av resurserna läggs i undervisningsdelen, att jämföra med 53,3 procent i jämförelsekommunerna. Samtidigt läggs det 1,8 procent på elevhälsan (skolläkare och skolsjuksköterskor, skolkuratorer och skolpsykologer) i Haninge, jämfört med 2,9 i jämförelsekommunerna. Även när det gäller kategorin övrigt (som innefattar centrala resurser som exempelvis skolledning, administration m.m.) har Haninge låg kostnadsandel. Haninge har även förhållandevis låga lokalkostnader per elev, 14 500 kr/elev, i jämförelsekommunerna är kostnaden 17 838 kr/elev.

Det finns ett antal stödfunktioner inom den centrala förvaltningen. De är uppdelade i kansli, kvalitetsavdelning och stödavdelning. Kansliet består av ett antal funktioner, exempelvis jurist, nämndssekreterare och lokalsamordnare. Kvalitetsavdelningen innefattar kvalitetscontrollers, systemförvaltare och IT-strateg.

3.1.2 Centrala stöd- och utvecklingsresurser

Överlag bedöms stödet från central förvaltning som gott i många frågor. Men i intervjuerna är det framför allt två områden som lyfts fram som utvecklingsbara. Det ena är diskussionerna om tilläggsbelopp som bedöms av den centrala stödavdelningen. Det andra är kvalitetsavdelningens arbete med att analysera och följa upp verksamheterna.

När det gäller tilläggsbeloppen är det snarare regel än undantag att rektorer och förskolechefer är missnöjda med detta nästan oavsett vilken kommun som studeras. Samtidigt finns det i kommentarerna i Haninge något mer än bara det återkommande mantrat om att resurserna är snålt tilltagna eller orättvisa. Det som beskrivs är hur det är svårt att förstå hur systemet fungerar, vad som förväntas av dem som rektorer och vad de kan få för stöd över huvud taget. Några kommentarer på temat från olika intervjuer:

”Centrala stöd är det som gör bedömningen kring vilken ersättning som skolorna ska få. Ibland kan vi ha organiserat oss kring en elev så bra så att behovet inte syns, och då får vi ingen ersättning. När vi ska beskriva behoven enligt mallen så syns de inte längre därför att eleven nu har stöd.”

”En sak som jag inte tycker fungerar är vårt samarbete med den centrala stödenheten. Här vet inte vi riktigt hur det fungerar eller inte.”

”Det borde på förvaltningen finnas människor med vilja och kompetens att hjälpa till. Frågan kommer tillbaka nästan mer komplicerad än när jag ringde dit.”

”Enheten för särskilt stöd visar hur det inte funkar. Det är en bra enhet, men dom kan inte beskriva vad som gäller för enheterna.”

Det som beskrivs är alltså en otydlighet mer än ett missnöje med tilläggsbeloppet som sådant. Oavsett hur tilläggsbeloppet är utformat eller vilket stöd som finns att tillgå så är det tydligt att kommunikationen och transparensen behöver öka när det gäller stödavdelningens förhållningssätt till rektorer och förskolechefer.

När det gäller kvalitetsavdelningen finns det här snarare en uppfattning om att de bör vara mer synliga i arbetet med att följa upp och utveckla skolsystemet som helhet, ur ett huvudmannaperspektiv. Flera intervjuade beskriver verksamheten som en ”statistikinsamlare” snarare än kvalitetsavdelning och det finns en önskan om att de skulle kunna bistå mer i frågor som rör analys och uppföljning på ett sätt som stöttar verksamheterna.

I enkäten till rektorerna om deras arbetsmiljö uttrycks ett missnöje med frågor som rör IT och lön. Inom IT finns det en uppfattning om att det inte finns stöd alls och lokala lösningar väljs istället. Sedan denna undersökning gjordes har dock en central IT-strateg anställts på förvaltningen, så arbete pågår med att förbättra insatserna här.

Det kommuncentrala stödet i frågor som rör HR och ekonomi fungerar bra enligt såväl svarande på enkäten som dem vi intervjuat inom ramen för denna genomlysning.

3.1.3 Ledningsorganisation skolformer

I intervjuer beskrivs den här decentraliserade organisationen som positiv av flera intervjuade. Det finns stora möjligheter att utforma verksamheten efter de specifika behov som råder i respektive förskoleområde eller skola. De flesta förskolechefer/rektorer har också inrättat olika tjänster som stödjer dem i styrning och ledning av verksamheten, exempelvis intendenter eller biträdande rektorer. Inom förskolan har det under de senaste åren skett en omorganisering till större förskoleområden där en förskolechef numer ansvarar för fler än en förskola.

De två cheferna för förskola respektive grundskola har stor rådighet i att utöva ledarskap inom respektive skolform. Det finns en central ledningsgrupp för förskolan (CLF) och en rektorsgrupp för grundskolan. CLF lyfts av flera intervjuade fram som en positiv organisationsform. Gruppen träffas varannan vecka, oftast halvdag ibland heldag. Deltagare är förskolechefer, och central förskolechef. Fokus här ligger på gemensamma utvecklingsfrågor och uppföljning av verksamheten. Under det senaste året har det varit stort fokus på det systematiska kvalitetsarbetet. Arbetet sker ibland i helgrupp och ibland i mindre arbetsgrupper som är temabaserade utifrån olika utvecklingsområden.

I CLF har det beslutats om att avsätta gemensamma utvecklingsresurser, central förskolechef uppskattar insatsen till ungefär 300 kr/barn. De flesta intervjuade är nöjda med detta sätt att sätta av pengar till gemensamma satsningar som exempelvis pedagogiska utvecklingsresurser (ateljjerista och pedagogista) med den pedagogiska inriktning som förskoleverksamheten har som gemensam utgångspunkt (Reggio Emilia).

Enligt de intervjuade förskolecheferna har CLF bidragit till en större samverkan mellan förskolorna i många frågor. Det bidrar också till en bättre utveckling för förskolorna, både genom att de lär av varandra och genom att de tar gemensamt ansvar i vissa utvecklingsfrågor. Det är en ledningsgrupp som bygger på gemensamma utvecklingsbehov och har ett nedifrån-och-upp-perspektiv såtillvida att de tar gemensamma beslut kring kompetens, kvalitet och pedagogisk inriktning.

Inom rektorsgruppen är det gemensamma arbetet mindre framträdande enligt de intervjuade rektorerna. Delvis har detta sin förklaring i en situation där skolorna för bara några år sedan konkurrerade sinsemellan om elever. Då hade varje rektor ett stort fokus på att hålla budget och marknadsföra den egna skolan. Mindre tid lades på gemensam utveckling tillsammans med de andra. Den nya grundskolechefen har arbetat med att utveckla rektorsgruppen och finna former för samarbete. De intervjuade beskriver också att samverkan mellan rektorer är bättre idag än för några år sedan, det finns ett positivt samtalsklimat och en gemensam vilja.

Det som framför allt efterfrågas är tydligare gemensamt ansvarstagande i viktiga frågor i allt från utveckling till struktur och rutiner. Det här avspeglades också i Haninge kommuns särskilda rapport kring skollärans arbetssituation, "När det gäller möjligheten för chefsgruppen att påverka förutsättningarna för hur verksamheten ska fungera tyder svaren på att dessa möjligheter är större inom gymnasiet och förskolan än inom grundskolan." Rektorsgruppen kan enligt de intervjuade rektorerna bli ett bättre stöd i arbetet med att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet exempelvis. En av de intervjuade rektorerna ger uttryck för en uppfattning hos flera intervjuade:

"Den gemensamma strukturen saknas. Vi sitter och gör blanketter på varje skola som vi skulle kunna använda en och samma. När man tar upp ett problem så säger någon att jättebra det behöver vi ta tag i, sen faller det bort."

I viss mån handlar det här om en balans mellan organisering och pedagogisk utveckling där det idag tycks finnas ett stort fokus på pedagogisk utveckling i klassrummen, vilket är viktigt. Det här är centralt i utvecklingen av skolor och i att höja resultaten. Samtidigt måste det finnas strukturer som lägger en stabil grund för att rektorer och pedagoger i det dagliga arbetet ska kunna fokusera på elevernas utveckling. Om varje rektor har fullt ansvar i alla frågor, såväl administrativa som pedagogiska, riskerar någon del att bli lidande. Framför allt blir detta viktigt när nya rektorer kommer till och ska sätta sig in i uppdraget.

3.1.4 Samverkan mellan enheter och mellan verksamhetsdelar

Från framför allt förskolans håll lyfts behovet av mer gemensam utveckling mellan skolformerna. Den viktigaste samarbetsytan här är naturligtvis förskoleklassen. När förskolorna i kommunen har en tydlig pedagogisk metod i Reggio Emilia ställer detta krav även på förskoleklasserna och deras metoder.

3.2 Styrning och ledning av verksamheten

3.2.1 Bättre stöd i analys och styrning

I de intervjuer vi genomfört med representanter framför allt från grund- och förskoleverksamheterna finns det tydliga uppfattningar om att den centrala förvaltningen kan utvecklas inom flera områden. Det som framför allt efterfrågas är ett tydligare stöd i utvecklingsfrågor. Men det efterfrågas också ett större ansvarstagande när det gäller arbetet med att förbättra resultaten överlag.

”Det jag skulle vilja är att utbildningsförvaltningen bedömer vad som behöver göras på förvaltningsnivå. Nu är det som att allt ska göras ute på enheterna. Det är också otydligt hur saker och ting ska göras. Nu ses vi på rektorsmöten och håller på med resultaten i fokus. Men jag saknar verkligen att förvaltningen beskriver vad som görs där.”

Om vi ser till förbättringsplanen, den förvaltningsövergripande finns det där tre områden som ska utvecklas:

- Höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Systematiskt arbetsmiljöarbete

Många av insatserna som beskrivs tar sikte på verksamheterna. Samtidigt finns det anledning, enligt flera intervjuade av att se till den centrala förvaltningen, som länk mellan styrande politiker och grund- och förskoleenheter. En annan intervjuad beskriver hur de på förskolan har jobbat mycket med det systematiska kvalitetsarbetet.

”Vi har pratat väldigt mycket om systematiskt arbetsmiljöarbete och systematisk kvalitetsutveckling. Tycker vi har ett bra årshjul nu ute i verksamheten. Vi skulle behöva ha ett liknande arbete på central nivå, chefer och stödenheter. Här måste man jobba med att ta fram nya förbättringsområden här också. Vi måste kunna hitta områden att bli bättre där också.”

En återkommande punkt i beskrivningarna av vad som saknas på central nivå är analys av resultat och utveckling överlag. Flera intervjuade beskriver hur analyser görs ute i skolor och förskolor. I förskolorna arbetar den centrala ledningsgruppen också mycket med att

följa upp verksamheten. Men när det kommer till den kommunövergripande nivån saknas såväl en aggregerad analys som stöd till enheterna i deras eget analysarbete. Något som flera menar kan krävas av en central förvaltning i en så pass stor kommun som Haninge. De intervjuade beskriver hur kvalitetsavdelningen tenderar att bli mer av en ”statistikinsamlare” än verktyg för utveckling.

Enligt såväl intervjuad förvaltningschef som chef för kvalitetsavdelningen har denna inte heller i uppdrag att göra analyser: ”Vår avdelning är ju en stödjande avdelning och det här med kvalitet kan man ju lägga in vad som helst i.” Uppdraget beskrivs med andra ord som att samla in och sammanställa statistik som sen skickas ut till linjechefer och verksamhetschefer för analys och åtgärder. Om vi begränsar analysarbetet till ”skolresultatuppföljning” finns det hos rektorer och förskolechefer en uppfattning om att de får vad som efterfrågas. I en särskild rapport kring rektorer och förskolechefer arbetsmiljö som gjordes under 2015⁴ svarar majoriteten i en enkät att de vet vart de ska vända sig när det gäller skolresultatuppföljning.

Problemet med detta förhållningssätt är att det finns ett tydligt huvudmannauppslag att även på övergripande nivå göra analyser och dra slutsatser som gäller på aggregerad nivå. Haninge är här inget undantag från många andra kommuner. Enligt Skolinspektionen är det många huvudmän som brister när det gäller att kontinuerligt följa upp och analysera resultatet i verksamheterna.

”Huvudmännen behöver även göra generella analyser för att få en bild av svaga punkter i sina verksamheter. Behövs exempelvis förbättringar i verksamheten utifrån specifika områden, skolor, ämnen, miljöer eller elevgrupper. Resultatuppföljningen behöver också i högre grad kopplas till de förutsättningar skolorna fått. Man behöver alltså dra både generella slutsatser utifrån analyserna, men också identifiera behov på specifika skolor.”⁵

Det är den här analysen som efterfrågas i Haninge. Såväl nämndspresidiet som rektorer förväntar sig mer av en övergripande analys när det gäller utvecklingen i Haninge. Rektorerna efterfrågar också mer stöd från kvalitetsavdelningen i arbetet med att göra egna analyser. Den här problematiken har även lyfts av Skolinspektionen tidigare. I deras tillsynsrapport från 2014 konstateras det att:

”Tillsynen visar att trots kommunens omfattande sammanställningar av resultat saknas övergripande analyser av resultaten för att fastställa förbättringsområden som kommunen behöver arbeta med. Tillsynen visar att kommunen behöver intensifiera sitt arbete med att följa upp och analysera elevernas måloppfyllelse på en övergripande nivå, för att bland

⁴ Haninge kommun, HR-avdelning. *Det yttersta ansvaret – en kartläggning av arbetssituationen hos Haninge kommuns rektorer och förskolechefer*. Dec 2015.

⁵ Skolinspektionen. *Från huvudmannen till klassrummet*. 2014.

annat kunna upptäcka exempelvis konstanta skillnader över tid i elevernas kunskapsresultat.”⁶

3.2.2 Styrning efterlyses från central förvaltning

Ur ett huvudmannaperspektiv finns det anledning att se över hur verksamheten styrs och följs upp enligt flera intervjuade, både från nämnd och verksamheter. Analysen av utfall och resultat kommer alltid primärt behöva göras i skolor och klassrum, men många efterfrågar ett tydligare ansvarstagande på central nivå i frågor som rör skolornas utveckling överlag, och i slutändan likvärdigheten för eleverna. En intervjuad rektor beskriver exempelvis:

”Det finns ju mycket i det statliga uppdraget att falla tillbaka på. Men däremot om man som huvudman upplever att det finns skillnader i verksamheten så måste man ju se till att styra verksamheten i den riktningen som bedöms utvecklande. Om man pratar likvärdighet måste man borra lite i det begreppet, det handlar inte bara om lärartäthet och annat, upplever inte att vi försöker lära varandra här.”

Likvärdighet är för övrigt något som flera intervjuade återkommer till i olika former. Det övergripande målet om höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet finns för hela förvaltningen. Från förvaltningsledningen framhålls att likvärdighet inte är att det ska se likadant ut på alla skolor. Man betonar skolans reparativa förmåga och skollärans ansvar att fokusera på detta. Vi kan inte se att det är någon annan intervjuad som ser det på detta sätt heller. Intervjuad nämndsordförande beskriver hur de från nämnden vill verka för likvärdiga förutsättningar för verksamheterna, vilket inte är samma sak som att det ska se lika ut.

Om en elev ska få likvärdiga förutsättningar att tillgodogöra sig den utbildning eleven har rätt till måste skolor organiseras olika utifrån de unika förutsättningarna. I intervjuer betonas det av de allra flesta att de har goda möjligheter i att utforma verksamheten efter egna behov. Vad som efterfrågas är att det finns stöd när likvärdigheten inte går att upprätthålla på grund av svårigheter i att styra och följa upp sin verksamhet. Modellen i Haninge bygger på ett stort ansvarstagande för den enskilde rektorn i grundskolan. Om du då exempelvis kommer som ny eller har svårigheter i att få verksamheten att utvecklas åt rätt håll är det många av de intervjuade som upplever att du står själv i detta som rektor.

Till stor del handlar det här om att lära av varandra och ta stöd i viktiga frågor i den gemensamma rektorsgruppen, ett arbete som är under utveckling. Men det handlar också om basala frågor som strukturer och rutiner för verksamheten där det också efterfrågas mer av ett gemensamt arbete. En facklig representant beskriver att det idag finns så olika strukturer och arbetssätt att pedagoger som byter arbetsplats inom kommunen inte känner igen sig när de kommer till en ny skola, under samma huvudman.

⁶ Skolinspektionen, *Beslut efter tillsyn i Haninge kommun*, 2014-09-05.

3.2.3 *Bristande tillit mellan nämnd och förvaltning*

Resursfördelningssystemet inom skolverksamheterna har diskuterats under det senaste året. I en konsultrapport⁷ konstateras att analyser från andra kommuner visar att det är svårt att dra slutsatser av effekter av resursfördelning som fördelar elevpeng utifrån exempelvis socioekonomiska faktorer. Tre olika förslag till resursfördelningsmodeller presenteras i rapporten.

Enligt intervjuade politiker saknas det idag tillit till förvaltningens arbete med att styra och leda verksamheterna eftersom det sällan levereras väl underbyggda tjänsteutlåtanden eller förslag till beslut. Det är också en situation där de upplever att beställningar de gör inte leder till åtgärder. Exempel beskrivs också där frågor kommer in till nämnden kommer utan att det finns något ”filter” i form av en förvaltningsledning som sätter saker i sitt sammanhang och ger tydliga konsekvensbeskrivningar.

”Som det är nu så kommer det enskilda dokument upp till oss från olika håll. Och när vi inte har tillit så behöver vi analysera allting själva och då kan det bli tokigt. Nu har vi en enhet som gärna vill se en policy för en viss fråga. Då kan det vara lätt för oss att ta en policy utan att tänka efter. Men jag måste få vägledning i det här från min förvaltning.”

Här efterfrågas ett större ansvarstagande från den centrala förvaltningen i att formulera åtgärdsförslag utifrån en sammanvägning av verksamheternas behov.

I verksamheterna beskrivs nämndens intresse för verksamheten å ena sidan som väldigt detaljfokuserat, särskild information efterfrågas från en skola exempelvis när det gäller tryggheten för eleverna. Å andra sidan beskrivs politiken som ointresserad av verksamheten när de inte kommer till de informationsträffar de bjuds in till.

En sammanfattande iakttagelse blir den av en politik som är osäker på informationen som når nämnden. Det saknas tillit till att det som presenteras stämmer överens med situationen ute i verksamheterna. I förlängningen riskerar denna tillitsbrist att leda till en situation där politiker känner sig tvungna till att leta egen information på ett sätt som stör den ordinarie styrkedjan i verksamheten.

3.2.4 *Ett resultatorienterat ledarskap*

Vi noterar att det finns ett stort fokus på resultat i verksamheterna och en effektiv resursanvändning i verksamheterna. På frågan om vilka mål som styr verksamheten svarar så gott som samtliga att det är enkelt: höjda resultat och att varje enhetschef håller budget. I

⁷ EY. *Haninge kommun – analys av resursfördelningsmodell för grundskolan*. 2016-11-11.

några fall efterlyses mer av andra typer av mål och när det gäller andra mål för verksamheten är det mer otydligt för de intervjuade vad som styr verksamheten.

När det gäller ekonomin är de intervjuade nöjda med situationen idag. Det finns en god förståelse för vilka resurser som finns att tillgå (förutom när det gäller tidigare nämnda diskussion om tilläggsbeloppet). Det har enligt intervjuad controller funnits en konsekvent och stabil resursfördelning till verksamheterna över tid. Något som varit särskilt uppskattat är möjligheterna att kunna "kliva ur" lokaler som inte används och därigenom spara kostnader.

3.2.5 Systematiskt kvalitetsarbete

Det systematiska kvalitetsarbetet är en metod för att arbeta med mål, strategier och uppföljning (Skollagen 4 kap 3 §-6 §). Det finns upprättade beskrivningar av hur det systematiska kvalitetsarbetet ska bedrivas. En viktig del i arbetet är de återkommande samtalen mellan grundskolechef och rektorer.

När det gäller arbetet med SKA finns det en tydlig uppfattning hos de intervjuade förskolecheferna hur detta bedrivs. Det finns också gemensamma utvecklingsgrupper i syfte att ytterligare förbättra arbetet. Intervjuade rektorer ser överlag att strukturerna finns på plats, men det finns ett fortsatt behov av att utveckla rutinerna och analysförmågan. Det finns också en önskan om ett tydligare ansvarstagande från central förvaltning i frågan.

En del intervjuade rektorer beskriver hur det systematiska kvalitetsarbetet behöver utvecklas. De förstår upplägget som sådant men anser att det behövs mer av en helhetssyn. I den kommunövergripande förbättringsplanen finns systematiskt kvalitetsarbete med som en åtgärd. Det här kan ses som ett sätt att lyfta behovet och sätta fokus på utveckling. I förbättringsplanen lyfts det fram som åtgärder att "alla linjer, avdelningar och enheter" ska bedriva dokumenterat systematiskt kvalitetsarbete samt arbeta för att åtgärda brister.

Från nämndspresidiets sida finns en uppfattning om att väldigt mycket av utvecklingsbehoven hänvisas till det systematiska kvalitetsarbetet. "Jag upplever det som att det väldigt ofta hänvisas till det systematiska kvalitetsarbetet som en lösning på alla möjliga problem, trygghet och annat." Frågor där politiken vill se en uppföljning eller förslag till åtgärder avskrivs med andra ord med hänvisning till det systematiska kvalitetsarbetet.

3.2.6 Utvecklingsstrategier

Vi har konstaterat att det bedrivs utvecklingsarbete på förvaltningen. Intervjuade från central förvaltning lyfter fram exempelvis gemensamma utvecklingsdagar, IT-arbete och särskilda ämnesnätverk som drivs av lektorer. Vid intervjuerna är det tydligt att det i förskolan bedrivs ett sammanhållet utvecklingsarbete. Förskolecheferna har genom

gemensamt avsätta resurser anställt pedagogista och ateljérista, de arbetar också gemensamt med att driva utveckling i viktiga frågor.

När det gäller utvecklingsfrågor i grundskolan finns det en önskan om att i rektorsgruppen kunna ta mer av ett gemensamt grepp i viktiga frågeställningar som exempelvis lärarnas kompetensutveckling. En av de intervjuade beskriver hur försök har gjorts men att de inte nått hela vägen.

”Det har tidigare kommit kompetensutvecklingsdagar från centralt håll, lärarna tyckte dom här var ganska dåliga. Då gick vi ihop några stycken för att driva det här, men vi hade inte råd att ta in rätt folk. Därmed så finns det nu inte särskilt mycket gemensam kompetensutveckling i grundskolorna.”

Från centralt håll lyfts lektorerna fram som en gemensam utvecklingsresurs. De leder ämnesspecifika grupper. De här lektorerna tycks samtidigt inte ha satt några djupa avtryck i verksamheten och enligt intervjuade finns det anledning att se över hur dessa ska användas på rätt sätt i utvecklingsarbetet på den enskilda skolan.

Även när det gäller utvecklingsarbete finns det en uppfattning hos de intervjuade att mycket av ansvaret skjuts över till verksamheterna själva. Det är upp till rektor eller linjechef att bedriva utvecklingsarbete. De gemensamma utvecklingsaktiviteter som görs riskerar att gå verksamheterna förbi eftersom de inte följs av några strategier för handling. En av de intervjuade beskriver hur var och en går från strategidagarna med sina egna bilder och att det riskerar att försämra likvärdigheten.

Även från nämnden efterlyses mer av ett utvecklingsarbete i förvaltningen. De intervjuade beskriver här visserligen att det är möjligt att det bedrivs en massa arbete och tas fram en massa idéer som de inte får reda på men de får inte upp några idéer som förslag. En av de intervjuade politikerna beskriver situationen som frustrerande: ”Skulle vara glad om vi fick en massa idéer till oss om att utveckla verksamheten, så att jag kunde tacka nej på grund av resursbrist. Men jag får inte en enda idé!”

Sammanhängande med diskussionen om utvecklingsarbete är också iakttagelser om hur problem och utvecklingsbehov adresseras. En del av de intervjuade beskriver hur utbildningsverksamheten i kommunen tidigare legat i framkant. Många hänvisar till det tidigare arbetet med ”synvändan” där stort fokus lades på situationen i klassrummen och pedagogernas uppdrag att anpassa verksamheten efter elevernas behov, snarare än tvärt om. Nu beskrivs en situation där det saknas självkritik. En intervjuad beskriver hur det tidigare i kommunen var ”förbjudet att hitta fel i statistik och annat” men att det nu allt oftare ges förklaringar just utifrån särskilda elevgrupper eller annat som påverkar resultaten. Politikerna menar att de numer har två bilder av hur det ser ut i skolorna. Förvaltningen säger hela tiden att allt är jättebra medan de själva har en annan bild, inte minst när det gäller trygghetsfrågor.

Utveckling när det gäller IT i skolan har varit ett område som intervjuade beskriver som utvecklingsbart. Under 2016 anställdes en IT-strateg på kvalitetsavdelningen och i januari 2017 presenterades "Utbildningsförvaltningens ställningstagande" gällande digitalisering i förskolan och skolan.

3.3 Rutiner för att följa upp resultat

3.3.1 Mål för verksamheten

I Strategi och budget för Grund- och förskolenämnden läggs målen för verksamheten fast. Vi har gått igenom kommunfullmäktiges och grund- och förskolenämndens mål. Vi kan konstatera att det finns en omfattande målkedja med mål som både direkt berör skolverksamheten men också de som gäller på ett övergripande plan. Dokumentet tar sin utgångspunkt i de kommunfullmäktigemål som fastställts för mandatperioden 2015-2018. Kommunens övergripande målområden och mål beskrivs i bilden nedan.

Figur 5. Haninge kommuns övergripande mål.

De här målen finns i sin tur nedbrutna till ett antal strategier som nämnden antagit med utgångspunkt i de övergripande målen. Totalt är det 24 "strategier" som nämnden antagit, i anslutning till varje specifikt mål så finns det också ett antal indikatorer som ska följas upp.

Sammantaget ger detta ett 50-tal strategier som verksamheten har att förhålla sig till. Dessa läggs som en bilaga i utbildningsförvaltningens förbättringsplan, som är en prioritering och åtgärdsbeskrivning utifrån nämndens strategier. I förbättringsplanen för år 2016 finns det tre övergripande områden beskrivna.

- Höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet
- Systematiskt kvalitetsarbete
- Systematiskt arbetsmiljöarbete

Under området höjd kunskapsnivå och ökad likvärdighet finns ett antal åtaganden som i flera delar tangerar de strategier som nämnden ställt upp, exempelvis ett åtagande som gäller att arbeta för elever och barns studiero/trygghet.

Grund- och förskolenämnden har en årsplan som beskriver vilka delar i uppföljningen som ska göras vid olika tillfällen under året. En strategi- och analysdag hålls i september, därefter tas en förbättringsplan fram i november som ligger till grund för förbättringsplaner på linjenivå och enhetsnivå. När resultaten från skolorna kommer in i juni sammanställs dessa för enheterna att analysera.

Figur 6. Årsplan grund- och förskolenämnden..

Den här övergripande bilden är det ingen av de rektorer vi intervjuat som känner igen. Det som framhålls från deras sida när vi talar om mål för verksamheten är i första hand ökat resultat i skolorna och att hålla budget. På grundskolenivå är det dessa två punkter som är de viktigaste och som de huvudsakligen förhåller sig till i verksamheterna. Enligt intervjuad nämnsordförande har hon för rektorer och grundskolechef beskrivit det här årshjulet för att få dem att vara mer införstådda i hur mål- och uppföljningssystemet ser ut i verksamheterna. Enligt förvaltningsledningen finns i Hypergene (beslutsstödssystem) ”alla mål där rektorer/förskolechefer ska skapa aktiviteter och återrapportera. Det framstår med andra ord som osäkert hur målen från kommunfullmäktige och strategierna från grund- och

förskolenämnden tolkas på ”linjenivå” och verksamhetsnivå. Någonstans tycks det finnas ett glapp mellan nämndens beskrivning av vad som är viktigt och verksamheternas åtgärder.

Det finns ambitioner med grund- och förskolan från nämndsnivå och det finns tydliga ambitioner i verksamheterna som syftar till att bidra till en bättre skola. Nämndens strategier läggs som en bilaga till den förvaltningsövergripande förbättringsplanen. Det här innebär att varje rektor får i uppdrag att i sin förbättringsplan förhålla sig till uppåt ett 50-tal mål (bilaga till Utbildningsförvaltningens förbättringsplan) och därutöver ett antal särskilda uppdrag.

Figur 7. Målkedja grund- och förskoleverksamheterna.

En av de intervjuade rektorerna beskriver hur förvaltningens förbättringsplan och bilagan med alla mål tenderar att bli riktad direkt till rektorerna, utan att det definieras vad som ska göras på förvaltningsnivå. De andra rektorerna uttrycker sig tveksamt kring vilka mål som styr verksamheten över huvud taget. Den bristande prioriteringen i målkedjan för verksamheterna har bidragit till att målen inte analyseras på ett tydligt sätt.

Detta har i sin tur lett till ett bristande förtroende mellan politik och tjänstemän/verksamhet. Från bägge håll finns det en oförståelse när det gäller sakernas tillstånd. Förenklat går det att konstatera att det från politiskt håll uttrycks undran över varför de inte får reda på vad som händer, från verksamheterna finns det i sin tur en undran över varför de ska rapportera in olika uppgifter. I mitten sitter förvaltnings- och linjechefer som rapporterar i förhållande till målen, utan att i någon större utsträckning ”störa” verksamheterna med detta. En av politikerna i nämnden beskriver situationen som en brist på organisation och styrning:

”Jag kan inte få en bild av hur organisationen och styrkedjan ser ut. Jag tror inte ens att man tittar på mål och budget från kommunfullmäktige. Det är som att verksamheten inte förstår hur vi fattar beslut.”

Här finns det alltså en uppfattning om att verksamheten inte ser de beslut som politiken tar. Det här är något som bekräftas i våra intervjuer med rektorer, och i något mindre

utsträckning, förskolechefer. På de enskilda skolorna är det framför allt öka resultaten som är i fokus.

4 Slutsatser och rekommendationer

I förhållande till insatta resurser har Haninge kommun en effektiv skolverksamhet. Meritvärdena har ökat under ett antal år och kommunen ligger bra till i jämförelse med socioekonomiskt likartade kommuner i Stockholmsregionen. De kommunala skolorna levererar en hög kvalitet i förhållande till såväl insatta resurser och elevernas socioekonomiska bakgrund.

Vi noterar att Haninge kommun har en starkt decentraliserad organisation i jämförelse med andra kommuner. Mycket av resurserna och ansvaret läggs ute i verksamheterna, hos den enskilda förskolechefen eller rektorn. Inom förskolan finns det idag en central ledningsgrupp för förskolan som hanterar styrning och ledning av förskoleverksamheten. I grundskolan finns det en motsvarande rektorsgrupp. Här går utvecklingen i rätt riktning men det finns fortfarande behov av mer gemensamma strukturer och utvecklingsinitiativ. Centrala förvaltningsresurser som kvalitetsavdelningen ger inte det stöd till skolorna som de förväntar sig.

Från såväl politik som verksamheter påtalas behovet av att den centrala förvaltningen tar ett tydligare ansvar i viktiga frågor. Det finns förväntningar på ett tydligare ansvarstagande i att bevaka att förutsättningarna för eleverna är likvärdiga. Det finns också förväntningar på centrala åtaganden inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Från politiken finns en förväntan om att fattade beslut genomförs och återrapporteras. Slutligen finns det en önskan om en tydligare gemensam strategi för utvecklingen av grundskoleverksamheten överlag i Haninge.

4.1.1 *Organisering av verksamheten/förvaltningen*

Haninge kommun lägger en lägre andel av kostnaderna på övriga kostnader och centrala stödresurser i jämförelse med socioekonomiskt likartade kommuner. Det är oklart om detta är framgångsfaktor eller en möjlighet till än mer effektiv verksamhet. Som det ser ut idag kan vi notera att det från politiskt håll finns en stark vilja om att få en bättre överblick och tydligare bild av verksamhetens utveckling. Det råder idag stor osäkerhet kring om styr signaler från nämnden når ut i verksamheten eller inte.

De ledningsgrupper som finns för skolformerna förskola och grundskola har funnits olika länge och har olika grad av samverkan. Vid intervjuer finns det en stor tillfredsställelse med den centrala ledningsgruppen för förskolan. Utvecklingsarbete och rutiner har utvecklats i samråd mellan förskolecheferna. Det finns också gemensamt avsatta resurser för att driva vissa utvecklingsfrågor, vilket de flesta intervjuade uppskattar. Förskolan bedömer vi har en väl fungerande organisation.

Rektorsgruppen för grundskolan har inte funnits lika länge som CLF. Av de intervjuade beskrivs arbetet här som utvecklingsbart, även om det tagits stora steg under de senaste åren. Perspektiven är dubbla, såväl mer av gemensamt utvecklingsarbete som gemensamma strukturer efterfrågas. Vi bedömer att grundskoleverksamheten kan utvecklas med mer av gemensamma utvecklingsinsatser och i någon mån också gemensamma rutiner. Här finns det alltså en tydlig önskan om att fortsätta driva utvecklingsarbete gemensamt mellan rektorerna i grundskoleverksamheten.

Grundskolan är i någon mån en mer komplex verksamhet än förskolan. Bara den stora mängden tillgängliga indikatorer gör det mer komplicerat att följa verksamhetens utveckling från nämndens sida. När det gäller grundskoleverksamheten finns det från nämndens sida en osäkerhet kring utvecklingen. Det finns här en efterfrågan på tydligare analyser av hur verksamheten utvecklas och styrs. Vi bedömer att det här finns en förbättringspotential när det gäller hur verksamhetsutveckling analyseras och beskrivs. Delvis landar detta på hur kvalitetsavdelningens uppdrag formuleras. Här finns det en efterfrågan både från nämnd och verksamheter på mer av ett stöd i analys och kvalitetsutveckling.

Det har framhållits under genomlysningen från förvaltningsledning att analysen måste ske ute i verksamheterna. Vi instämmer i detta och menar att det är på skolor och i klassrummen som analysen görs av hur elevresultaten utvecklas, vilka elever som riskerar att inte nå kunskapsmålen och vilka insatser som har effekt. Samtidigt finns det ett huvudmanna- eller koncernperspektiv att beakta. Här har förvaltningsledningen ett ansvar i att säkerställa analysförmågan på varje enhet och att tillse att nämnden får den information som behövs för att kunna fatta väl underbyggda beslut.

4.1.2 Styrning och ledning av verksamheten/förvaltningen

Det som sticker ut när det gäller styrning och ledning av verksamheten är nämndens osäkerhet kring hur verksamheten styrs. Det råder en osäkerhet på nämnds-nivån gällande om fattade beslut når ut i verksamheten. Den här tillitsfrågan måste adresseras och hanteras. Vi ser att den viktigaste åtgärden är en genomgång av hur styrmodellen för verksamheten ska se ut. Hur arbetar verksamheterna med det systematiska kvalitetsarbetet? Vilka indikatorer bedöms som mest viktiga att följa upp?

Grundskoleverksamheten har ett fokus på att eleverna ska nå kunskapsmålen i enlighet med målen i nationella styrdokument. Nämnden har som vi uppfattar det samma fokus. Samtidigt råder det olika uppfattningar om hur exempelvis målet om en likvärdig skola ska adresseras och vilka insatser som krävs för att arbeta för detta (diskussion om införande av ett nytt resursfördelningssystem exempelvis). Även här finns det ett arbete att göra gemensamt mellan förvaltningsledning och nämnd för att stärka samsyn kring styrning och ledning av förvaltningens arbete.

När det gäller utvecklingsfrågor i mer generell bemärkelse har Haninge ett värdefullt arv i form av ”synvandan” som innebar ett tydligt fokus på lärarens roll som ansvarig för varje

elevs möjligheter att uppnå målen. I förskolan beskrivs viktiga utvecklingsinsatser av dem vi intervjuat medan det i grundskolan inte finns samma tydliga beskrivningar av gemensamma utvecklingsinsatser. Det finns strategidagar och andra utvecklingsinitiativ som framhålls från förvaltningsledningen, men från såväl verksamheter som nämnd beskrivs hur dessa utvecklingsinitiativ inte omsätts till handling i verksamheterna. Vi gör bedömningen att det finns många idéer kring skolutveckling, och samtidigt ett förhållningssätt av att skolledarna ska välja själva hur de bedriver utvecklingsarbete. Formuleringsprivilegiet när det gäller hur skolorna ska utvecklas överläts idag helt till rektorerna. Återigen ser vi här ett behov av ett tydligare huvudmannaperspektiv i utvecklingsarbetet.

4.2 Våra rekommendationer

4.2.1 Stärk styrkedjan

- Det finns beskrivningar av hur styrkedjan för grund- och förskoleverksamheten ser ut men det faktiska arbetet med att göra nedbrytningar av strategier till åtgärder behöver utvecklas
- Ett ömsesidigt ansvarstagande från såväl politik som förvaltning i att diskutera och tydliggöra vilka prioriteringar som förvaltningen ska göra under det kommande året
- Tydlighet kring vilket ansvar som kan utkrävas på vilken nivå i organisationen
- Följ upp och analysera utfallet i verksamheterna på förvaltningsnivå – genom aggregering av resultaten från enheterna

4.2.2 Utveckla stödet för verksamheterna

- Kvalitetsavdelningen bör få ett tydligare uppdrag som just kvalitetsavdelning snarare än statistikinsamlare, och utgöra ett bättre stöd till både nämnd, förvaltningsledning och verksamheterna
- Även den centrala stöдавdelningen (i arbetet med tilläggsbelopp) har behov av att tydliggöra relationen till verksamheterna, vilka resurser finns att tillgå? Hur balanseras förväntningar och kapacitet?
- Skolorna kommer med all sannolikhet att behöva mycket stöd i digitaliserings- och IT-frågor framöver, en stor fråga med tydligt behov av central samordning och utveckling, arbetet är påbörjat och ett ”ställningstagande” utarbetat, nästa steg är att anta strategier för utvecklingen.

4.2.3 Stärk utvecklingsarbetet på övergripande nivå

- Haninge har ett värdefullt arv som en framgångsrik skolkommun med fokus på höga förväntningar på eleverna, något som andra skolhuvudmän tagit efter – idag finns inte denna strategiska inriktning levande på samma sätt i verksamheterna
- En gemensam färdriktning behöver beskrivas tydligare som utgångspunkt för styrningen av verksamheterna, men också som utgångspunkt för analys och uppföljning

- Det här behöver göras både på rektorsgruppsnivå och för hela grundskoleverksamheten

Grund- och förskolenämnden

Remiss: Uppdrag att göra en genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter

Kommunstyrelsen har fått i uppdrag i Mål och budget 2016-2017 att "anlita en extern konsult 2016 med uppdrag att göra en genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter och granska verksamheternas effektivitet ur perspektivet kundnytta i förhållande till insatta resurser samt att föreslå åtgärder i syfte att uppnå en bättre överensstämmelse mellan uppdraget och tilldelade resurser".

Kommunstyrelseförvaltningen tog efter samråd med utbildningsförvaltningen fram ett förslag till direktiv för att tydliggöra uppdraget. Kommunstyrelsen godkände direktivet 2016-06-15, § 182. Kommunstyrelseförvaltningen har därefter upphandlat Public Partner. De har redovisat sitt uppdrag i bifogad rapport.

Ni ges härmed tillfälle att lämna synpunkter på rapporten. Synpunkterna lämnas till kommunstyrelseförvaltningens registrator senast den 4 maj 2017.

Bengt Svenander

Dnr GFN 2017/85

§ 67 Remiss - genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter

Sammanfattning

Kommunstyrelsen fick i uppdrag i Mål och budget 2016-2017 att ”anlita en extern konsult 2016 med uppdrag att göra en genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter och granska verksamheternas effektivitet ur perspektivet kundnytta i förhållande till insatta resurser samt att föreslå åtgärder i syfte att uppnå en bättre överensstämmelse mellan uppdraget och tilldelade resurser”.

Kommunstyrelsen tog efter samråd med utbildningsförvaltningen fram ett förslag till direktiv för att tydliggöra uppdraget.

Kommunstyrelsen godkände direktivet 2016-06-15, §182.

Kommunstyrelseförvaltningen har därefter upphandlat Public Partner, som redovisar sitt uppdrag i bifogad rapport.

Grund- och förskolenämnden ges nu tillfälle att lämna synpunkter på rapporten.

Förvaltningens synpunkter

Av rapporten framkommer att genomlysningen ger stöd för att verksamheten, som omfattar grund- och förskolenämndens ansvarsområde, bedrivs på ett effektivt sätt.

Över tid har elevernas resultat förbättrats och i förhållande till de socioekonomiska förutsättningarna presterar eleverna bra. Ett förbättringsområde som lyfts fram är dock att resultaten behöver kvalitetssäkras i större omfattning.

Beträffande ekonomi har grund- och förskoleverksamheten låga kostnader. Kostnaderna är lägre än vad som skulle kunna förväntas sett till strukturella faktorer. Verksamheten levererar betygspoäng till en låg kostnad.

Inom förskolan finns inte indikatorer på kvalitet och annat som i grundskolan. Rapporten lyfter fram ett positivt omdöme beträffande effektivitet gällande kvalitet och ekonomi.

I rapporten lyfts fram att det på några områden inom grundskoleverksamheten efterfrågas mer stöd. Det kan gälla analyser och

uppföljning, gemensamma rutiner och stöd till elever i behov av särskilt stöd.

Det bedrivs mycket utvecklingsarbete inom såväl förskolan som grundskolan. Inom förskolan har verksamheten under en längre tid fått möjligheten att arbeta under ledning av en stabil ledningsgrupp med förskolechefer och en central förskolechef.

Rektorsgruppen har utökats i samband med den omorganisation som gjordes för ett antal år sedan. Grundskolechefen arbetar med utveckla kulturen i gruppen från ett konkurrenstänkande till ett tydligare koncerntänkande. Genom dessa insatser ges förutsättningar att synliggöra den gemensamma strategin för utveckling av grundskoleverksamheten.

Det framkommer i rapporten att det finns en viss osäkerhet bland politiker om grundskolan genomför alla kommunala beslut. Här behöver insatser göras för att tydliggöra de olika arenorna, politikernas och tjänstemännens, samt vilka förväntningar som man har på varandra. Nämnd och förvaltning behöver hitta former och rutiner för uppföljning av verksamheten där det går att följa hur beslut verkställs.

Underlag för beslut

- Rapport genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamhet, Public Partner, 170224. Dnr KS 2016/263.
- Utbildningsförvaltningens synpunkter.
- Remiss GFN genomlysning verksamheter. Dnr KS 2016/263.

Förslag till beslut

1. Utbildningsförvaltningens synpunkter överlämnas till kommunstyrelsen.

Arbetsutskottets förslag till grund- och förskolenämnden

Utan eget ställningstagande.

Överläggningar i grund- och förskolenämnden

Vid nämndens sammanträde lägger samarbetskoalitionen ett eget förslag till beslut:

Public Partner har presenterat en rapport som beskriver en verksamhet som i många delar är bra, men den belyser också ett antal brister som måste anses fundamentala för att en verksamhet ska fungera fullt ut på ett effektivt sätt, i linje och syfte att uppfylla såväl nationella mål, som de mål och beslut Kommunfullmäktige och Grund- och förskolenämnden fattar beslut om.

Rapporten utgör ett bra och viktigt underlag för ett omfattande arbete som behöver göras inom Grund- och förskolenämnden.

Återkommande i rapporten efterfrågas en tydligare styrning och ett tydligare stöd genom centrala funktioner. Rapporten har lämnat ett antal rekommendationer, där nämnden ställer sig bakom varje del, och menar att det här är områden Grund- och förskolenämnden behöver prioritera.

I enlighet med rapporten finns ett gap mellan de politiska besluten och chefer/skolledare, de som ska bedriva den verksamhet nämnden är ansvarig för och som de flesta mål och beslut berör. Det blir tydligt att strategierna från nämnden behöver bli tydligare och kommuniceras bättre, för att kunna kopplas till det arbete som förväntas göras på olika nivåer i organisationen för att öka måluppfyllelse gentemot Kommunfullmäktiges mål.

Det finns en tydlig och beslutad styrkedja i kommunen, som samtliga chefer och skolledare bör vara väl medvetna om. Utifrån rapporten, anser vi att det är det mest prioriterade område nämnden behöver ta tag i.

I rapporten framgår röster som talar för att Strategidagen som sådan inte heller fyller en del i en helhet, utan tenderar att bli en inspirationsföreläsning. Här behöver förvaltningsledningen på ett tydligare sätt följa upp och utvärdera vad en sådan kostsam dag förväntas leda Haninges skolutveckling till i ett långsiktigt perspektiv, i förhållande till annat som skulle kunna göras till samma kostnad. Det är viktigt att hela tiden väga olika insatser mot varandra, såväl på varje skola som på förvaltningsnivå. Ingen aktivitet får pågå av ren slentrian – utan behöver utvärderas i förhållande till insats och effekt.

Om dagen därutöver omnämns som ”Strategidag” – är det inte orimligt att den förväntas ges insikt i strategier som styr verksamheten. Från politisk håll är vi benägna att tro att det i sig kan ha en negativ effekt på styrningen, då innehållet under dagen inte har

en given koppling till framtagna strategier. Dvs, en strategidag som inte förmedlar en strategi tenderar att ge motsatt effekt, belysa avsaknaden av en strategi.

Vi anser att denna rapportens innehåll, med särskild tyngdpunkt på styrkedjan ska vara ett prioriterat ämne inför den Strategidag som ska genomföras under hösten 2017. Om Utbildningsförvaltningen fortsatt tänker genomföra Strategidagar behöver de ha en direkt och tydlig koppling till Strategier för huvudmannen, som i Haninge företräds av Grund- och förskolenämnden.

Vi ser att det finns anledning för nämnden att omgående påbörja ett arbete kring några delar som lyfts fram:

- 1/ Säkerställa att styrkedjan fungerar
- 2/ Utveckla en Kvalitetsavdelning – med målsättningen att vara en drivande del i Haninges skolutveckling. Kvalitetsavdelningen behöver utveckla en kompetens att sammanställa aggregerade rapporter från rapporter som görs på enhetsnivå. Att utöver resultat analysera, belysa trender, orsakssamband, föreslå aktiviteter och åtgärder för att utveckla verksamhet mm. Vi ser att aggregerade rapporter utgör ett stöd för såväl den enskilda skolan som det långsiktiga arbetet med skolutveckling i Haninge. Ett viktigt underlag för såväl Utbildningsförvaltningens som nämndens prioriteringar och ställningstaganden.
- 3/ Utveckla arbetet inom Stödavdelningen för att skapa en tydligare transparens kring ekonomi och ansvar utifrån Tilläggsbelopp, Särskilda undervisningsgrupper, Särskilt stöd. Alla som arbetar på chefsnivå i Haninge kommun behöver förstå och företräda det system vi har i Haninge, för att vi också ska kunna känna oss trygga som huvudman i att det fungerar och att varje anställd tar det ansvar som förväntas utifrån gällande system.

Systemet ger enligt rapporten upphov till mycket frågor från personal, liksom vi har ett antal klagomål och överklaganden som gäller just barn i behov av särskilt stöd. En särskilt utsatt grupp, där förståelsen för systemet inom organisationen måste anses vara det mest grundläggande för att var och en i organisationen också ska kunna utföra sitt arbete och möta elever och vårdnadshavare på bästa sätt. Den bild rapporten ger speglar en bild vi förtroendevalda möter i verksamheten, i samtal med vårdnadshavare och intresseföreningar.

Utifrån rapporten ser vi att ett stort arbete behöver göras och att Utbildningsförvaltningen behöver se över hur man tänker ta sig an uppdraget. Från nämndens sida ser vi att man bör överväga att ta in en extern part för att leda arbetet, för att minimera risken att utgå från invanda strukturer, arbetssätt och befintlig organisation. En aktör som behöver ha samtliga perspektiv för ögonen, nämndens, förvaltningsledningens, verksamhetens, barn och elevers, vårdnadshavares, fackliga organisationer mm. Vi behöver skapa en organisation som ser på helheten för Haninges skolor, där eleverna är de som ska uppleva skillnad genom varje aktivitet och insats.

Grund- och förskolenämnden beslutar:

1. Att förvaltningens yttrande skickas till Kommunstyrelsen
2. Att Ordförandes yttrande skickas till Kommunstyrelsen
3. Att Samarbetskoalitionens yttrande skickas till Kommunstyrelsen
4. Att Utbildningsförvaltningen får i uppdrag, att utifrån rapporten återkomma med förslag på ett uppdragsdirektiv i enlighet med rapporten och dess rekommendationer. Direktivet ska omfatta hur en organisation för arbetet ska se ut, vilka enheter och personer som kommer involveras. Direktivet ska innehålla en tidsplan och ansvarsfördelning.
5. Att Förvaltningschefen får i uppdrag att säkerställa att hela Utbildningsförvaltningens organisation arbetar i enlighet med Haninge kommuns styrmodell.
6. Att Förvaltningschefen får i uppdrag att redogöra för nämnden hur höstens Strategidag kommer att ha en tydlig koppling till relevanta strategier för målgruppen.

Sahir Drammeh (MP) ställer sig bakom samarbetskoalitionens förslag till beslut.

Tobias Hammarberg (L) ställer sig bakom samarbetskoalitionens förslag till beslut.

Sedat Dogru och Sverre Ekdahl båda (M) ställer sig bakom förvaltningens förslag till beslut.

Ordföranden ställer proposition och finner att nämnden beslutar enligt samarbetskoalitionens förslag till beslut.

Tobias Hammarberg (L) och Sedat Dogru (M) begär att få lägga ett särskilt yttrande.

Grund- och förskolenämndens beslut

1. Förvaltningens yttrande skickas till kommunstyrelsen (bilaga).
 2. Ordförandes yttrande skickas till kommunstyrelsen (bilaga).
 3. Samarbetskoalitionens yttrande skickas till kommunstyrelsen (bilaga).
 4. Utbildningsförvaltningen får i uppdrag, att utifrån rapporten återkomma med förslag på ett uppdragsdirektiv i enlighet med rapporten och dess rekommendationer. Direktivet ska omfatta hur en organisation för arbetet ska se ut, vilka enheter och personer som kommer involveras. Direktivet ska innehålla en tidsplan och ansvarsfördelning.
 5. Förvaltningschefen får i uppdrag att säkerställa att hela Utbildningsförvaltningens organisation arbetar i enlighet med Haninge kommuns styrmodell.
 6. Förvaltningschefen får i uppdrag att redogöra för nämnden hur höstens strategidag kommer att ha en tydlig koppling till relevanta strategier för målgruppen.
- Sedat Dogru och Sverre Ekdahl båda (M) deltar inte i beslutet vad gäller punkterna 4-6.
- Tobias Hammarberg (L) och Sedat Dogru (M) medges lämna ett särskilt yttrande. Detta yttrande skickas till kommunstyrelsen (bilaga).

Expedieras: Akt, kommunstyrelseförvaltningens registrator

4 maj 2017

Grund-och förskolenämnden

Särskilt yttrande

567 Genomlysning Grund- och förskolenämnden

Public Partner har presenterat en rapport som beskriver en verksamhet som i många delar är bra, men den belyser också ett antal brister som måste anses fundamentala för att en verksamhet ska fungera fullt ut på ett effektivt sätt, i linje och syfte att uppfylla de mål och beslut Kommunfullmäktige och Grund- och förskolenämnden fattar beslut om.

Även nämnden behöver ha ett strukturerat arbetssätt för att utgöra en effektiv del i styrkedjan och på ett tydligt sätt bidra till Haninges utveckling. Under de senaste åren har ett sådant arbete pågått för att förbättra struktur och förstärka kvaliteten i nämndens arbete. Nedan är ett antal vidtagna åtgärder:

- Arbetsutskottet har from 2016 flyttats en vecka tidigare, för att ge nämndledamöter ytterligare tid för inläsning i ärenden och därmed också kunna göra mer övervägda ställningstaganden. Övervägande delen av nämnden är fritidspolitiker och nämnden har många och omfattande ärenden att ta ställning till. Då behöver var och en ges en rimlig chans att sätta sig in i de ärenden vi beslutar om.
- Höjd kvalitet i underlagen. Ett arbete pågår, som syftar till att varje ärende behöver vara väl förberett för att passera till nämnd. Varje ledamot ska ges möjlighet att på ett enkelt sätt förstå vilken sorts ärende som föreligger, ges möjlighet att förstå innehåll och vad beslutet innebär. Arbetet bygger på den mall som finns inom kommunen, men även andra delar är berörda, som rubriksättning av ärenden, bilagor av relevanta handlingar mm. Syftet är att se till att handlingar till nämnden är enkla att förstå, för ledamöter och andra intressenter – exempelvis personal i verksamheten och invånare i Haninge kommun.
- Tydligare process kring utredningar och uppdrag från KF. Processen är from 2016 tänkt att följa kommunstyrelsens struktur, där det finns tydliga utrednings- och uppdragsdirektiv, vilket är tänkt att ge en ökad transparens mellan förvaltningsledning och nämnd, liksom varje nämndmål omsätts till ett beslutsärende och därmed förs in i förvaltningens beslutsstöd. Det minimerar risken att något beslut inte genomförs.
- Nämnden behöver vara en tydligare del i arbetet med att bryta ner Kommunfullmäktiges mål till strategier, och ges större insikt i vilka aktiviteter det medför i verksamheten. Under 2017 genomfördes en gemensam nämnddag tillsammans med GVN för att diskutera igenom samtliga strategier och uppdrag för 2017. För 2018 års verksamhetsår kommer två dagar genomföras. En nämndspecifik dag i augusti inför framtagandet av nämndens strategi och

Handwritten signature and initials

budget. Ytterligare en dag kommer att genomföras i början på 2018 tillsammans med GVN, där vi ska ges insikt i den verksamhet som ska genomföras med direkt koppling till nämndens strategi.

- Beslut ska fattas i rätt instans.

Likt verksamhetens potential att utveckla det systematiska kvalitetsarbetet, finns anledning att även den politiska organisationen arbetar med ett eget systematiskt kvalitetsarbete. Nästa steg är att skapa ett årshjul och processer för nämndens arbete och ärendehantering, som därmed på ett tydligt sätt kan följas, utvärderas och utvecklas över tid, oberoende av vilka partier som styr. Syftet är att utöver att utveckla nämndens arbete, bidra till en ökad transparens och långsiktighet i och för den politiska processen.

I övrigt menar Grund- och förskolenämnen att rapporten utgör ett bra och viktigt underlag för ett omfattande arbete som behöver göras inom Grund- och förskolenämnden.

Samarbetskoalitionen vill med denna skrivelse komplettera bilden med det arbete som sker i nämndens egna arbete, som också syftar till att stärka den styrkedja som omnämns som det största utvecklingsområdet i rapporten.

Maria Fägersten (S)

4 maj 2017

Grund-och förskolenämnden

Särskilt yttrande

Genomlysning Grund- och förskolenämnden

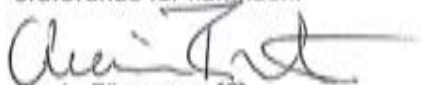
Public Partner har presenterat en rapport som beskriver en verksamhet som i många delar är bra, men den belyser också ett antal brister som måste anses fundamentala för att en verksamhet ska fungera fullt ut på ett effektivt sätt, i linje och syfte att uppfylla de mål och beslut Kommunfullmäktige och Grund- och förskolenämnden fattar beslut om.

Det är enbart förvaltningschef som har getts möjlighet att faktagranska rapporten. Det innebär att ett uttalande från mig som nämndordförande har blivit felaktigt, liksom ett ej påbörjat årshjul för nämnden är presenterat.

Jag har inte varit ute och föredragit nämndens nya årshjul för skolledare och grundskolechef. Det jag har gjort däremot, är att föredra nämndens strategier och vilket politiskt arbete som görs och vad som förväntas göras i linje med det, och vad det i sin tur förväntas bidra till för verksamheten. Under det mötet pratade vi även om kommunens styrkedja och vad som ålägger nämnden att arbeta med, genom beslut från Kommunfullmäktige. För att förtydliga att lika lite som varje anställd i Haninge kommun kan utföra fritt valt arbete, lika lite kan vi som politisk nämnd välja bort kommunfullmäktiges mål.

Anledning till inriktningen under det mötet var just känslan av att skolledare inte hade insikt i nämndens strategier. En annan anledning var en upplevelse av att skolledare upplevde att vi med kort tidsfrist efterfrågar mängder av rapporter, exempelvis den som nämns i rapporten: Trygghet. Ett mål som har varit uppsatt i Kommunfullmäktige under många år, och mest troligt kommer att finnas med många år framöver. Dvs, ett område som verksamheten vid det här laget bör veta är ett prioriterat område för Kommunfullmäktige, och som beslutas långt innan berört verksamhetsåret har börjat. Den långa tidsprocessen möjliggör för skolledare och förvaltning att planera för denna rapport i god tid, liksom det även ger möjlighet att komma med inspel till nämnden. Om verksamheten tycker att nämnden borde se över något särskilt kopplat till målen, skulle nämnden eventuellt kunna vara en mer bidragande del och följa upp saker och områden som skolledare tycker att det är viktigt att beslutsfattare ges insikt i.

Detta yttrande lämnas för att dels påtala felaktigheter i rapporten, men också för att bekräfta att det rapporten i övrigt ger uttryck för, stämmer väl överens med min bild efter dessa två år som ordförande för nämnden.

Maria Pägersten (S)

Särskilt yttrande

Till grund- och förskolenämnden

§ 67 Remiss - genomlysning av grund- och förskolenämndens verksamheter

Rapporten visar att ur ett resursmässigt perspektiv har kommunen en förhållandevis billig förskole- och grundskoleverksamhet. Haninge kommun placerar sig förmodligen bra jämfört med socioekonomiskt likartade kommuner i Stockholmsregionen.

Genomlysningen visar att från såväl politik som verksamheter påtalas behovet av att den centrala förvaltningen tar ett tydligare ansvar i viktiga frågor. Det finns förväntningar på ett tydligare ansvarstagande i att bevaka att förutsättningarna för eleverna är likvärdiga. Det finns också förväntningar på centrala åtaganden inom ramen för det systematiska kvalitetsarbetet. Från Trepartialliansen finns en självklar uppfattning om att fattade beslut ska genomföras och återrapporteras. Slutligen finns det en önskan om en tydligare gemensam strategi för utvecklingen av grundskoleverksamheten överlag i Haninge.

Statistik som hämtats från Skolverket och som redovisas i rapporten visar på att andelen elever som har ett högre betyg än vad de har resultat på nationella prov är förhållandevis hög i Haninge. En stor avvikelse indikerar att det finns ett arbete att göra kring en likvärdig bedömning och betygssättning.

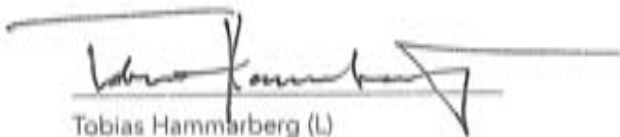
I rapporten konstaterar även författarna att skillnaderna mellan skolorna är stora i kommunen. En del skolor har väldigt låg andel elever som avviker från provresultatet medan andra har en hög andel. De flesta skolor har en ökad andel elever som avviker. I rapporten framförs även att kommunsnittet i Haninge varit högre under båda de jämförda åren än rikssnittet, där andelen elever som avviker har ökat markant.

I den nationella debatten finns det en diskussion om betygsinflation som en möjlig förklaring till att elevernas resultat förbättras sett till betyg och meritvärden, samtidigt som resultaten i internationella undersökningar (exempelvis PISA) visar att svenska elevers kunskapsnivåer försämras.

Grund- och förskolan i Haninge har en till stora delar effektiv verksamhet enligt de vanligaste jämförelsemåtten. I grundskolan presterar eleverna bra i förhållande till de socioekonomiska förutsättningarna givet att betygsinflation inte är ett faktum.

Från Trepartialliansens sida anser vi det viktigt att de rekommendationer som presenteras i rapporten tas till vara. Styrkedjan behöver stärkas, stödet för verksamheterna behöver utvecklas och utvecklingsarbetet på övergripande nivå måste stärkas.

Haninge den 2 maj 2017

Tobias Hammarberg (L)

Sedat Dogru (M)

Jag: Christian Weyer
Kontaktuppgifter: Miljöinspektör
Södertörns miljö- och hälsoskyddsförbund
Postadress: 136 81 Haninge
Besöksadress: Rudsjöterrassen 5, plan 7
Telefon: 08-606 93 44

Nominering: Västerhaninge Båtsällskap i Östnora/Horsfjärden

Motivering: VBS har utmärkt sig bland kommunens båtklubbar genom ett strukturerat och målinriktat miljöarbete. Miljöansvariga Carl Bonde och Thomas Wallin har skött allting exemplariskt och klubbens miljöarbete är nog den bästa av miljöförbundets båt-tillsynsobjekt.

VBS föregår med gott exempel ett viktigt mål bland länets miljöchefer, nämligen att användningen av giftiga båtottenfärger, s.k. antifoulingfärger, upphöra i Stockholms län. Redan i december 2014 bestämde man sig för att nå giftfrihet senast år 2020. Från april 2015 kontrollerade man 94 medlemsbåtar på giftiga färger. Våren 2016 fick VBS statligt LOVA-bidrag för blästring tilldelat. Från och med hösten 2016 till 2018 kommer man sanera/blästra 45 båtbottnar som har visat sig innehåller miljöfarliga ämnen i högre koncentrationer. Senast 2020 ska medlemmarna sluta med att använda tillåtna men giftiga kopparfärger. Ämnen som koppar, zink och det förbjudna men ibland kvarsittande TBT skulle annars läcker ut till havet och påverkar både växt- och djurlivet och människans hälsa negativt.

Med sitt miljöarbete bidrar VBS till att Haninges framsida - skärgården - bevarar sitt unika utseende till glädje för människor och djur. Och båtlivet förblir ett rent nöje!

Nominerads_kontaktuppgifter: Västerhaninge Båtsällskap Box 91
137 00 Västerhaninge
Ordförande: Erik Bildsten, e.bildsten@icloud.com, 0709-509411

Not: kompletterade motivering inkommer efter 30 april.

Från: Malin Löfgren
Skickat: den 26 april 2017 10:23
Till: Frida Nordström
Kopia: Berit Pettersson
Ämne: Naturvårdspriset

Hej Frida!

Svante Joelsson heter den man jag pratade om att nominera till priset. Hinner inte skriva någon motivering nu. Jag kan göra det när jag kommer hem om vi skjuter på datumet i två veckor.

Skickar några länkar.

<http://www.dn.se/sthlm/svante-joelsson-i-tjadrarnas-spar-i-50-ar/>

<http://www.sverigesnatur.org/intervju/svante-joelsson-avslojar-tjadrarnas-hemligheter/>

Med vänliga hälsningar

Malin Löfgren

Kommunekolog

Haninge kommun

Rudsjöterrassen 2

136 81 Haninge

08-606 77 12

malin.lofgren@haninge.se

Haninge
kommun

Dnr KS 2017/330

§ 206 Remiss: Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

Sammanfattning

Finansdepartementet har gett bl a Haninge kommun möjlighet att lämna synpunkter på utredningen ”Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län” (Ds 2017:20). I utredningen föreslås att det s k regionala utvecklingsansvaret för de nämnda länen överförs från resp länsstyrelse till resp landsting fr o m 2019-01-01. Ansvaret överförs således från länsstyrelsen i Stockholms län till Stockholms läns landsting (SLL).

Förvaltningens synpunkter

Förslaget om överföring av det regionala utvecklingsansvaret föranleds av att de tre berörda landstingen har ansökt hos regeringen om att få överta ansvaret. Kommunstyrelsen har 2016-02-01, § 30, lämnat ett remissvar till SLL över ett förslag till deras ansökan till regeringen.

Remissvaret innebär att en regionbildning tillstyrks. Svaret innebär samtidigt att kommunen ställer krav på att landstinget förtydligar och preciserar sina ambitioner med att ta över det regionala utvecklingsansvaret. Vidare ges i svaret exempel på frågor där det är av största vikt att landstinget och kommunerna enas om både form och innehåll för att driva det regionala utvecklingsarbetet gemensamt.

Kommunstyrelseförvaltningen konstaterar att remissvaret 2016 till SLL behandlar frågor om samverkan mellan landstinget och kommunerna den dag landstinget ev tar över det regionala utvecklingsansvaret. I den nu remitterade utredningen Ds 2017:20 redovisas ett lagförslag så att ansvaret överförs. Utredningen innehåller inga förslag i övrigt om samarbetsfrågor internt inom ett län. Dessa får utformas av i vårt fall SLL och länets kommuner.

Mot ovanstående bakgrund har kommunstyrelseförvaltningen inget att invända mot utredningens förslag till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Underlag för beslut

- Utredningen Ds 2017:20,
<http://www.regeringen.se/49c6b8/contentassets/8fd5447f53be4973a1b529c3e24102c3/regionalt-utvecklingsansvar-i-stockholms-kalmar-och-blekinge-lan-ds-201720.pdf>
- Kommunstyrelsens beslut 2016-02-01, § 30
- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse 2016-01-12, ”Remiss: Landstingets förslag om att ansöka om regionbildning i Stockholms län”

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Haninge kommun har inget att invända mot förslaget till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Alexandra Anstrell (M) hemställer om att lämna ett särskilt yttrande från Moderaterna (bilaga), vilket kommunstyrelsen medger.

Petri Salonen (C) yrkar bifall till kommunalrådsberedningens förslag.

Ordföranden konstaterar att det endast finns ett förslag till beslut; kommunalrådsberedningens, och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med förslaget.

Kommunstyrelsens beslut

1. Haninge kommun har inget att invända mot förslaget till lag om ändring i lagen (2010:630) om regionalt utvecklingsansvar i vissa län.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Finansdepartementet (enl anvisning i remissmissiv)

Särskilt yttrande

§ 206
Kommunstyrelsen
2017-08-28

Remiss: Regionalt utvecklingsansvar i Stockholms, Kalmar och Blekinge län

Om det finns några fördelar med en regionbildning för Stockholms län så är den avgörande frågan om samtliga kommuner kan se dessa fördelar och ställer sig positiva till en sådan förändring. Så är dock inte fallet. Bland annat har Stockholms stad, landets folkrikaste kommun, vädjat till landstinget att avvakta med frågan om regionbildning. Vår uppfattning är att det krävs en bred uppslutning för att en regionbildning ska nå sitt syfte. Utan Stockholms stad med dess särställning bland länets kommuner ser vi svårigheter med en sådan förankring.

Vi moderater är för att beslut ska fattas på lägsta ändamålsenliga nivå med begriplighet och transparens. Även om syftet med att föra över det regionala utvecklingsansvaret är att skapa ett större kommunalt inflytande i det regionala utvecklingsarbetet ser vi en risk för att starka majoritetsintressen i ett regionalt perspektiv kan gå ut över viktiga lokala intressen. I nuläget har staten genom länsstyrelsen en mer oberoende funktion, medan landsting och kommuner har en stark politisk styrning. Inte sällan är det också samma personer som representerar invånarna i landsting och kommun. Idag sker den offentliga dialogen inte bara mellan landstinget och kommunerna utan också mellan kommunerna och länsstyrelsen, vilket gynnar den demokratiska processen. Vid en framtida regionbildning där länsstyrelsens ansvar överförs till landstinget finns det en risk att små kommuner med mindre stark politisk representation hamnar i ett sämre läge och därmed i stället minska det lokala inflytandet.

Om det är aktuellt med regionbildning är det viktigt att detta inte medför ökad administration och ökade kostnader. Även om det inte blir en organisatorisk förändring, utan endast en ansvarsförändring, måste ha ett tydligt mål finnas om effektivisering och minskade kostnader för den totala administrationen. Det hade varit önskvärt om denna fråga hade belysts.

Sammanfattningsvis anser vi från Moderaterna att frågan om regionbildning måste utredas vidare med avseende på demokratiska, ekonomiska och administrativa vinster för både invånare och den offentliga förvaltningen. Då vi inte principiellt är emot ett övertagande av det statliga ansvaret låter vi våra synpunkter gå vidare i ett särskilt yttrande.

Alexandra Anstrell (M)

Dnr KS 2015/525

§ 30 Remiss: Landstingets förslag om att ansöka om regionbildning i Stockholms län

Sammanfattning

I juni 2015 beslutade landstingsfullmäktige att i dialog med länets kommuner pröva frågan om att bilda region. I november 2015 beslutade landstingsstyrelsen att ge kommunerna möjlighet att yttra sig över ett förslag till ansökan om regionbildning. Remissvar skall lämnas senast 2016-02-29.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har i bifogad skrivelse lämnat ett förslag till kommunens remissvar. Förslaget innebär att en regionbildning tillstyrks. Förslaget innebär samtidigt att kommunen ställer krav på att landstinget förtydligar och preciserar sina ambitioner med att ta över det regionala utvecklingsansvaret. Vidare ges exempel på frågor där det är av största vikt att landstinget och kommunerna enas om både form och innehåll för att driva det regionala utvecklingsarbetet gemensamt.

Underlag för beslut

- Landstingsstyrelsens beslut 2015-11-03, § 225.
- Landstingsstyrelsens skrivelse 2015-11-03, "Remiss av förslag att ansöka om regionbildning i Stockholms län".
- Landstingsdirektörens stabs skrivelse 2015-09-23, "Regionbildning i Stockholms län".
- Tillväxt- och regionplaneförvaltningens skrivelse 2015-08-10, "Den regionala nivån i Stockholms län – landstingets uppgifter och den särskilda lagstiftningen".
- Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse 2016-01-12, "Remiss: Landstingets förslag om att ansöka om regionbildning i Stockholms län".

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse skall utgöra Haninge kommuns remissvar över landstingets förslag om att ansöka om regionbildning i Stockholms län.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse skall utgöra Haninge kommuns remissvar över landstingets förslag om att ansöka om regionbildning i Stockholms län.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Landstingsstyrelsen, KSL

Remiss: Landstingets förslag om att ansöka om regionbildning i Stockholms län

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till kommunstyrelsen

1. Kommunstyrelseförvaltningens skrivelse skall utgöra Haninge kommuns remissvar över landstingets förslag om att ansöka om regionbildning i Stockholms län.

Bakgrund

I juni 2015 beslutade landstingsfullmäktige att i dialog med länets kommuner pröva frågan om att bilda region. I november 2015 beslutade landstingsstyrelsen att ge kommunerna möjlighet att yttra sig över ett förslag till ansökan om regionbildning. Remisstiden löper t o m 2016-02-29.

Landstingets preliminära tidplan är att fatta beslut om ansökan under våren 2016, i syfte att få ett riksdagsbeslut innan sommaren 2017 och att den nya regionen bildas 2018-01-01. Övriga län där länsstyrelsen fortfarande är ansvarig för det statliga tillväxtuppdraget, dvs Norrbottens, Västernorrlands och Västmanlands län, har alla ansökt om att bilda region från och med 2017.

Samtidigt pågår ett nationellt arbete på regeringens uppdrag kring ny läns- och landstingsindelning. Indelningskommittén med två ledamöter, Kent Johansson (C) och Barbro Holmberg (S), har i uppgift att föreslå en ny läns- och landstingsindelning som innebär väsentligt färre regioner än dagens län och landsting. Uppdraget innebär att om möjligt bilda några nya storlän 2019-01-01 och att 2023-01-01 ska hela indelningen vara klar med betydligt färre och större län. Kommittén ska göra en delredovisning 2016-06-30.

Den i Stockholms län aktuella frågan om regionbildning handlar konkret om att det statliga regionala utvecklingsansvaret, som omfattar regionalt tillväxtarbete och länsplan för regional transportinfrastruktur, flyttas från länsstyrelsen till landstinget. Länsstyrelsens anslag för tillväxtarbetet i Stockholms län är för närvarande ca 8 mnkr som vid en regionbildning överförs från länsstyrelsen till landstinget. Länsstyrelsen har även personella resurser för uppdraget.

Lagen om regionalt utvecklingsansvar omfattar följande uppdrag:

- Utarbeta och fastställa en strategi för länets utveckling och samordna insatser för genomförandet av strategin.

- Besluta om användningen av vissa statliga medel för regionalt tillväxtarbete.
- Följa upp, låta utvärdera och årligen till regeringen redovisa resultaten av det regionala tillväxtarbetet.
- Utföra uppgifter inom ramen för EU:s strukturfondsprogram.
- Upprätta och fastställa länsplaner för regional transportinfrastruktur.
- Samverka med länets kommuner, länsstyrelsen och övriga berörda statliga myndigheter samt med företrädare för organisationer och näringslivet.

Avseende den första punkten, att fastställa en strategi för länets utveckling, har länsstyrelsen och landstinget samarbetat så att RUFSS 2010 både är en fysisk regionplan och ett regionalt utvecklingsprogram. RUFSS är därför fastställd av både landstingsfullmäktige och av landshövdingen.

En överföring av ansvaret för det regionala utvecklingsansvaret innebär ingen formell förändring av kommunernas uppgifter eller ansvar. Det påverkar däremot genomförandet av det statligt reglerade utvecklingsarbetet inom strategiska områden för kommunerna, såsom regional infrastrukturplanering. På längre sikt är frågan om ansvars- och uppgiftsfördelningen mellan staten och regionerna kommer att förändras om regionerna blir färre och större och i så fall hur fördelningen ändras.

Frågor som uppkommer med anledning av landstingets remiss

Kommunerna i Stockholms län samverkar ofta genom KSL. Genom samarbete tar kommunerna ett gemensamt regionalt ansvar. I KSL:s verksamhetsplan för 2016 prioriteras flera områden som är strategiska för regionens utveckling och tillväxt, t ex arbetet med gemensam gymnasiregion, vuxenutbildning inklusive SFI, mottagande av nyanlända och kompetensförsörjning. Mot denna bakgrund är frågan om vem som har det statliga tillväxtansvaret relevant för kommunerna och särskilt hur denna aktör arbetar i länet.

Vad är landstingets mål med förslaget?

Det saknas en tydlig målbild för regionbildningen. En sådan skulle underlätta förståelsen av landstingets vilja och ambition bakom ansökan.

Hur involveras kommunerna?

I remissen sägs ”För att landstinget ska kunna fullgöra ett regionalt utvecklingsansvar krävs en utökad samverkan såväl med enskilda kommuner som med deras samverkansorgan KSL och de andra kommunala samverkansorgan som finns i länet”. I remissen saknas en beskrivning av vilka områden en utökad samverkan ska omfatta och hur den ska förverkligas.

Remissen betonar vidare att ”Kommunerna är tillsammans den klart viktigaste offentliga aktören för regionens utveckling”. De lokala förutsättningarna varierar mycket inom regionen. Det avspeglas tydligt i arbetsmarknad och näringslivsstruktur, men även när det gäller tillgången till offentlig service från såväl stat som landsting. De varierande förutsättningarna bör därför prägla det regionala utvecklingsarbetets olika delar, såsom transportinfrastruktur, kollektivtrafik, samhällsplanering och bostadsbyggande, integration, kultur, miljö, arbetsmarknad och andra strategiska frågor.

Landstingets förmåga att inkludera hela regionen i arbetet avgör hur framgångsrikt det regionala utvecklingsarbetet blir. Att ta hänsyn till inomregionala skillnader har stor betydelse för regionens legitimitet och positiva utveckling. Därför är det viktigt att det lokala perspektivet och förutsättningarna ges utrymme i de regionala processerna. Det måste vara ett vitalt intresse för det regionala organet att de kommunala företrädarna deltar i och får inflytande över det regionala utvecklingsarbetet.

Det finns olika organisatoriska lösningar i andra regioner för hur man inkluderar kommunerna i det regionala utvecklingsarbetet och stärker samarbetet mellan kommuner och landsting. I remissen står det att *”Det skulle kunna övervägas att formalisera samverkan mellan kommunerna och den direktvalda regionen”*. En regionbildningsprocess bör inledas med en gemensam dialog mellan landstinget och länets kommuner. Syftet bör vara att utarbeta och fastställa samverkansformer som är ändamålsenliga utifrån regionens förutsättningar och struktur.

Vilka förutsättningar får tillväxtfrågorna inom landstinget?

Landstinget skriver *”För Stockholms läns landstings del skulle geografien bli densamma som tidigare och de organisatoriska förändringarna behöver inte bli omfattande, eftersom det rör sig om en ren överföring av uppgifter från stat till region, från länsstyrelse till landsting. Däremot skulle övergången till region kräva en förändring av landstingets självbild. Den externa kommunikationen av landstingets roll och uppgifter påverkas givetvis också.”*

De regionala utvecklingsfrågorna behöver drivas konsekvent och uthålligt för en fortsatt stark utveckling av Stockholmsregionen. Erfarenheter från andra regionbildningar tyder på att det regionala utvecklingsansvaret riskerar att bli en isolerad fråga i skuggan av hälso- och sjukvård och kollektivtrafik.

Det är oklart om landstinget ser regionbildningen som en viktig möjlighet att ta ett ökat ansvar för regionens utveckling i bred bemärkelse eller om regionbildningen är mer begränsad ur landstingets perspektiv. Landstinget behöver göra tydligt för kommunerna hur tillväxtuppdraget är tänkt att integreras i landstingets styrsystem och organisation.

Samlat ansvar för regional planering och regional utveckling

Ett samlat ansvar hos landstinget för regional planering och regional utveckling bör bidra till tydlighet och ett stärkt hållbarhetsperspektiv. Att det blir en aktör mindre i det regionala utvecklingsarbetet kan öka effektiviteten jämfört med den idag något otydliga ansvarsfördelningen.

Ett samlat ansvar hos landstinget kan samtidigt hämmas av otydlighet mellan statens och landstingens/regionernas ansvar. Det regionala tillväxtansvar som remissen avser är trots allt ett statligt delegerat ansvar som idag regleras genom regleringsbrev.

Kommunerna ansvarar för tillväxtfrågor i ett brett perspektiv och med ett eget mandat, t ex byggande av bostäder och annan samhällsinfrastruktur, utbildning och näringslivsfrågor.

Kommunernas planeringsansvar får inte bli otydligt genom att fler nivåer drar i samma frågor. Det riskerar att försena bostadsbyggande och andra strategiska processer.

Remissen pekar på att regionbildningen skulle ge landstinget ”*en permanent samlade roll i infrastrukturplaneringen*”. Detta är en viktig fråga för både landstinget och kommunerna. Landstinget svarar för länets kollektivtrafik som är en stark intressent när resurserna fördelas inom länsplanen.

Det är helt nödvändigt att länsplanen svarar upp mot de samlade behoven i regionen. I ett kommunalt perspektiv är det särskilt angeläget att säkerställa avvägningen i planeringsprocessen mellan satsningar på vägnätet i relation till satsningar på spårbunden trafik. God kollektivtrafik drivs både på spår och på vanliga vägar. Det går heller inte att bortse från att merparten av Stockholmsregionens varuförsörjning även i fortsättningen kommer att ske på regionens vägar, när väl varorna har nått regionen oavsett om detta sker per järnväg eller per båt.

En statlig myndighet eller ett direktvalt politiskt styrt organ?

Kommunerna värnar den kommunala självstyrelsen, vilket stöder grundinställningen att regionala och lokala utvecklingsfrågor bör hanteras av ett direktvalt politiskt organ i stället för av en statlig myndighet. Länsstyrelsen driver i många avseenden ett bra tillväxtarbete men måste samtidigt ta hänsyn till den nationella politiken och statliga uppdrag inom andra områden.

Landstinget skriver att det i storstadsregionen verkligen behövs ”*en erkänd, stark och välfungerande regional företrädare*”. Kommunerna tar ett brett ansvar och samverkar gärna med andra organisationer när så krävs för att förbättra för medborgare och näringsliv. Kommunerna vill inte bli företrädare utan att ha gett sitt mandat. För att en regionbildning i Stockholms län ska bli lyckosam behöver förtroendet mellan kommunerna och landstinget utvecklas och vårdas genom konkret samverkan och ömsesidig respekt. Därför är det mycket viktigt att de frågor om kommunernas medverkan i tillväxtarbetet och vilka förtutsättningar arbetet får inom landstinget, som nämnts ovan, får en genomtänkt lösning om vilken enighet måste råda mellan landstinget och kommunerna.

Bengt Svenander

Dnr KS 2017/341

§ 207 Remiss: Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan - Flemingsberg

Sammanfattning

Haninge kommun har fått ett förnyat utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg på remiss.

Utvecklingsprogrammet har tagits fram i ett samarbete mellan Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting. Inspel och synpunkter lämnas till Huddinge kommun senast 2017-09-15.

Remitterat utvecklingsprogram ersätter det befintliga utvecklingsprogrammet från 2007.

Förvaltningens synpunkter

Utvecklingsprogrammet har en tydlig röd tråd genom sin vision som konkretiseras i fem utvecklingsmål och tre strategier. Det är positivt att mätbara delmål används och att kopplingen till Haninges regionala stadskärna pekas ut tidigt i programmet. Haninge kommun verkar för bättre kommunikationer till de regionala stadskärnorna Flemingsberg och Kungens Kurva-Skärholmen. Detta görs främst genom att behålla och utveckla förutsättningarna för dels busstrafik på tvärförbindelse Södertörn och dels för en förlängning av Spårväg Syd till Haninge. Det är därför av stor vikt att planeringen av Flemingsberg fortsatt möjliggör för en utveckling av kapacitetstarka tvärförbindelser till Haninge.

Förvaltningen har inga övriga synpunkter på programmet och kommer med intresse att följa det fortsatta arbetet med att ta fram en stadsutvecklingsplan för en av Södertörns regionala stadskärnor.

Underlag för beslut

- Utvecklingsprogram 2017-05-15 – Flemingsberg 2050: Där kunskap och kreativitet möts i södra Stockholm – Remissversion.

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Förvaltningens synpunkter godkänns som kommunens yttrande

på remissen.

2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Förvaltningens synpunkter godkänns som kommunens yttrande på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: Huddinge kommun, Peter Jemtbring (KSF), Berit Pettersson (KSF) och Mirja Thårlin (KSF).

FLEMINGSBERG 2050

*Där kunskap och kreativitet möts
i södra Stockholm*

Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg
15 maj 2017

Stockholms läns landsting, Huddinge kommun och Botkyrka kommun

FÖRORD

Utvecklingsprogram för den regionala stadskärnan Flemingsberg ersätter "Utvecklingsprogram för den regionala kärnan Flemingsberg", antaget juni 2007.

Flemingsberg är en stadskärna i södra Stockholm med mycket stark tillväxt och stor potential. Här utvecklas ett centrum för sjukvård, högre utbildning, rättsväsende, kultur och resande fram för ett mycket stort omland. Syftet med dokumentet är att ge tydliga förutsättningar för en fortsatt utveckling. Att ge en bild av den regionala stadskärnan Flemingsberg år 2050 samt hur vägen dit ser ut. Målen och strategierna skapar ramar för prioriteringar. De är ett stöd när avvägningar ska göras och målkonflikter hanteras.

Utvecklingsprogrammet tas fram genom en process i flera steg och under hösten 2016 hölls en större workshop med stadskärnans aktörer. Detta är en remissversion av nytt utvecklingsprogram. Ambitionen är ett antaget dokument kvartal 1 2018.

INNEHÅLL

1. DEN REGIONALA STADSKÄRNAN FLEMINGSBERG	3
Beskrivning av Flemingsberg	3
2. UTGÅNGSPUNKT FÖR FORTSATT UTVECKLING	5
Trender som stärker	6
Utmaningar att hantera.....	7
3. FLEMINGSBERG 2050	7
Vision	7
Utvecklingsmål	7
4. STRATEGI FÖR ATT NÅ FLEMINGSBERG 2050	9
En urban och grönskande stad	9
En tillgänglig och inkluderande stad.....	10
En innovativ och mångvetenskaplig stad	10
5. UPPFÖLNING OCH GENOMFÖRANDE	11

1. DEN REGIONALA STADSKÄRNAN FLEMINGSBERG

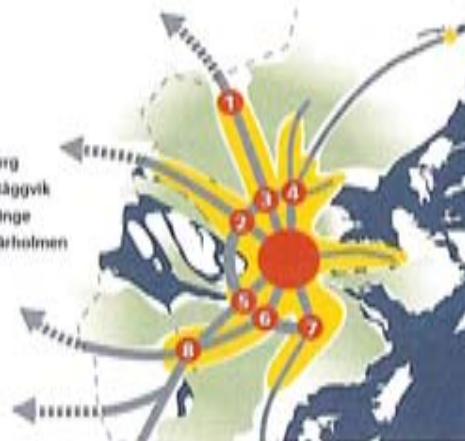
Den regionala stadskärnan Flemingsberg ska fortsätta att utvecklas till en urban konkurrenskraftig innovationsmiljö med stadskvaliteter i södra Stockholm och därmed bidra till att Stockholm blir Europas mest attraktiva storstadsregion.

En flerkärnig Stockholmsregion

En snabb och hållbar tillväxt inom Stockholmsregionen förutsätter att bostäder och lokaler kan byggas även utanför den centrala regionkärnan utan att bebyggelsen blir gles. En bärande huvudprincip i den regionala utvecklingsplanen för Stockholmsregionen, RUF 2010, är därför en flerkärnig struktur. Detta gäller även i den nya regionala utvecklingsplanen som är under framtagande, RUF 2050.

Flemingsberg är utpekad som en av åtta yttre regionala stadskärnor i RUF 2010.

1. Arlanda-Märsta
2. Barkarby-Jakobsberg
3. Kista-Sollentuna-Häggvik
4. Täby centrum-Arninge
5. Kungens kurva-Skärholmen
6. Flemingsberg
7. Haninge centrum
8. Södertälje

De yttre regionala stadskärnornas syfte och innehåll

De yttre regionala stadskärnorna ska utvecklas till täta och sammanhängande stadsmiljöer med ett sammansatt innehåll som komplement till den centrala regionkärnan. De ska ha hög tillgänglighet i kollektivtrafiksystemet. Stadsmiljön ska vara mångsidig med verksamheter, bostäder, service handel och kultur. Det här är utgångspunkterna i den regionala utvecklingsplaneringen. Det här utvecklingsprogrammet fördjupar de regionala riktlinjerna anpassat till just platsen Flemingsberg med sitt nära omland.

Beskrivning av Flemingsberg

Den regionala stadskärnan Flemingsberg med omland är ett av Stockholmsregionens största stadsutvecklingsområden. Geografiskt är detta område som sträcker sig över kommungränsen mellan Huddinge och Botkyrka.

Genom att vidareutveckla en motor för kunskapsintensivt näringsliv och ett centrum för högre utbildning i södra Stockholm finns förutsättningar för en långsiktigt hållbar utveckling i hela Stockholmsregionen. Här finns förutsättningar att utveckla tusentals nya arbetstillfällen, minska regionens ökande transportbehov och samtidigt skapa en region i balans.

Från utkant till centrum i södra Stockholm

En utveckling av Flemingsberg har varit strategiskt viktigt för Stockholmsregionen sedan början av 1960-talet. Då var det en plats med 260 invånare, åkrar och skog. Namnet Flemingsberg kommer från Flemingsbergs gård uppförd på 1790-talet. På 60-talet beslöts att det nya centralsjukhuset för Södertörn skulle uppföras i Flemingsberg, som då var i utkanten av Stockholm. Genom åren har det sedan dess gjorts stora offentliga investeringar i området. I anslutning till sjukhuset planerades och byggdes två större bostadsområden och därefter har det tillkommit lokaler för högre utbildning, forskning och rättsväsende. Till skillnad från många andra större orter i Sverige finns Flemingsberg för att dess tillkomst planerats utifrån ett regionalt behov av ytterligare sjukvård och högre utbildning.

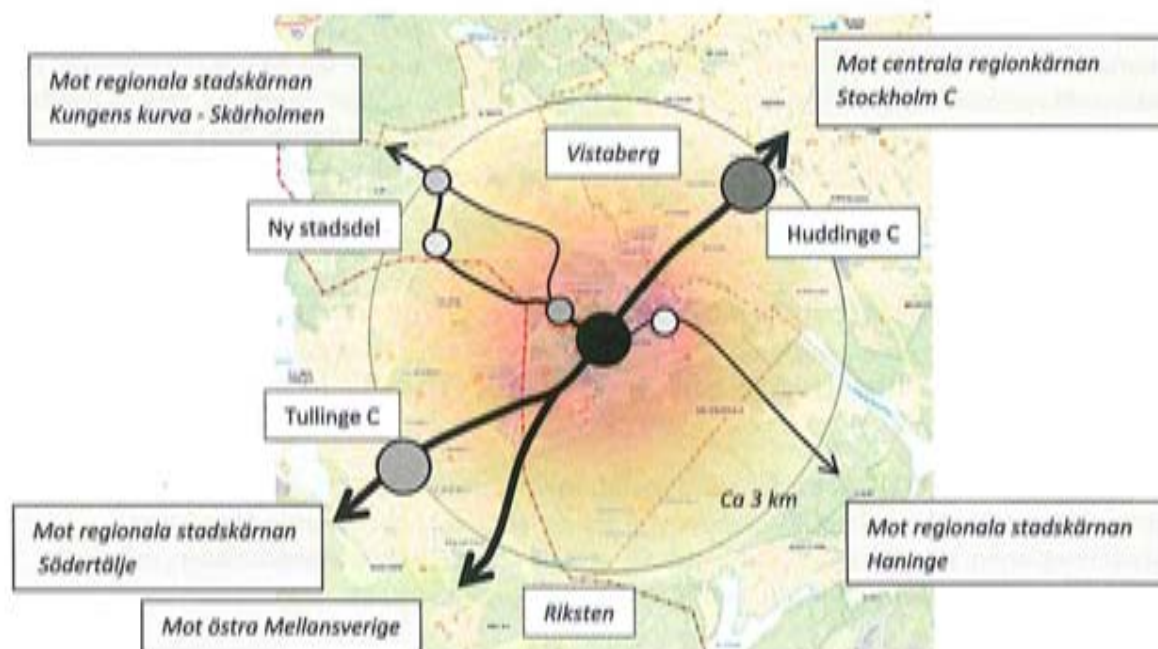
År 2017 är det främsta kännetecknet för den regionala stadskärnan i Flemingsberg koncentrationen av kunskap och av människor. Stadskärnan är en av de största målpunkterna söder om innerstaden

med universitetssjukhus, världsledande forskning, fem universitet och högskolor samt rättscentrum. Byggnader är fyllda med samhällsuppgifter av regional betydelse. Platsen är även en del av Life Science stråket Uppsala-Hagastaden-Flemingsberg-Södertälje-Strängnäs. I Flemingsbergs mest centrala delar finns Flemingsbergs station som med pendel-, region- och fjärrtåg ger en mycket god kollektiv tillgänglighet. Inom gångavstånd från Flemingsbergs station finns ca 13 000 arbetstillfällen, ca 17 000 studenter och ca 13 000 boende. Inom kort kommer dessa bli betydligt fler då stora investeringar pågår med tusentals nya bostäder och nya lokaler för utbildning, forskning, sjukvård, sport, kultur och handel.

Med denna utveckling befäster Flemingsberg sin nya roll i regionen. Ett splittrat område i två kommuner blir alltmer en sammanhållen regional stadskärna. Miljonprogramsområden, stora offentliga institutioner, industriområden och villabebyggelse blir alltmer en urban mötesplats i södra Stockholm och ett centrum för högre utbildning, forskning, innovationer och kreativitet. Här finns möjlighet att ta tillvara mångfalden och utveckla en ny regional arena för kulturlivet. Här växer en målpunkt av lokal, regional, nationell och internationell betydelse fram.

Den regionala stadskärnans utbredning

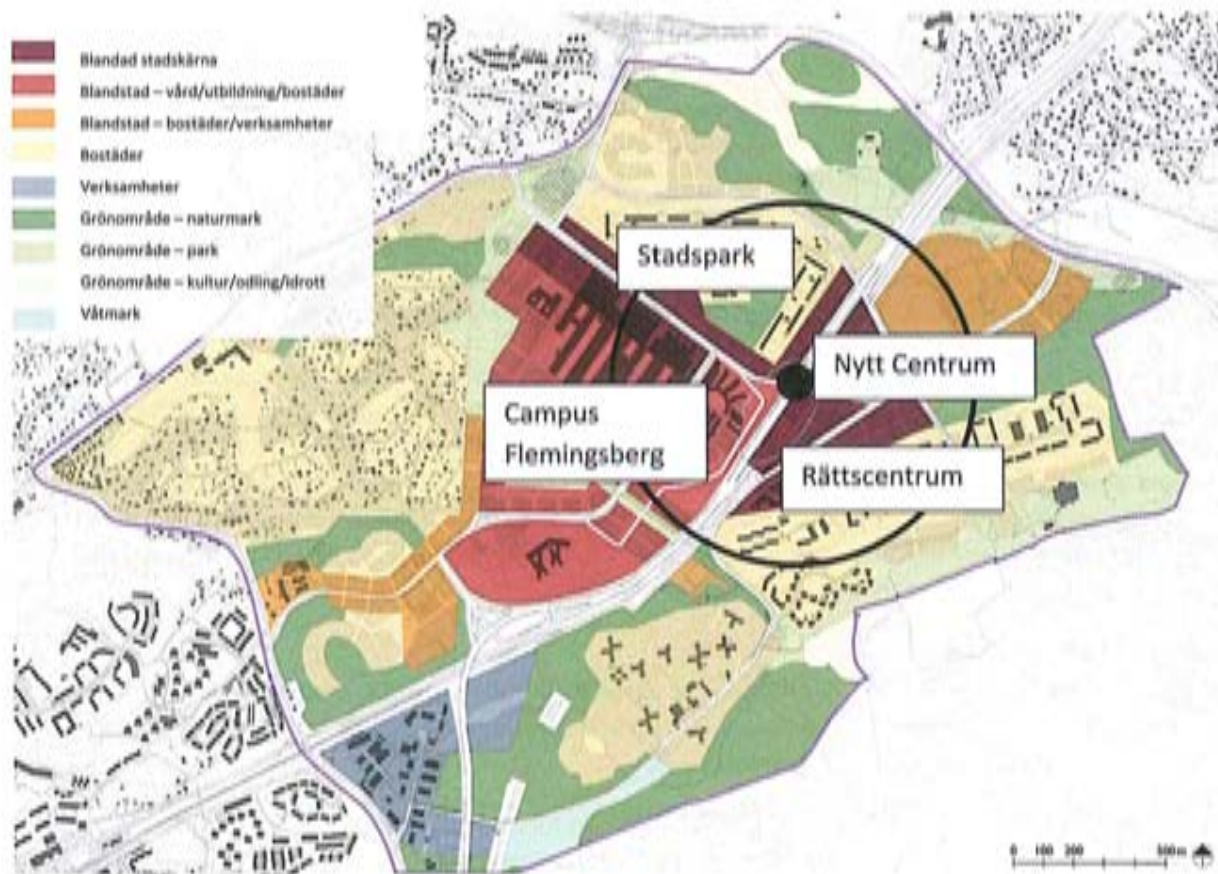
Den regionala stadskärnan Flemingsberg ingår i en regional flerkärning struktur med sammanlänkade stadskärnor samt större orter i övriga Mälardalen och östra Mellansverige. Stadskärnan har en tydlig central punkt invid Flemingsbergs station (markerat med svart nedan). Inom 3 km från Flemingsbergs station finns ett omland med flera större punkter med god kollektivtrafiktillgänglighet.

Den regionala stadskärnans innehåll

I området närmast Flemingsbergs station finns den regionala stadskärnans motor med Campus Flemingsberg och rättscentrum. Campus Flemingsberg är ett mångvetenskapligt universitetsområde med högre utbildning inom fem lärosäten, forskning och ett universitetssjukhus inom gångavstånd. Inom rättscentrum för södra Stockholm finns bland annat Stödertörns tingsrätt och basen för polisområde Stockholm syd. I stadskärnans motor utvecklas även ett nytt centrum för Flemingsberg - en regional mötesplats med ett brett utbud av handel, kultur, nöje, sport, hotell, konferens och restauranger. I den täta och urbana miljön finns det också plats för kontor, bostäder, offentliga mötesplatser och grönska.

Stadskärnans motor är markerat med en svart ring nedan. Detta område tillsammans med områdena inom gångavstånd utgör det område vi här benämner den regionala stadskärnan Flemingsberg, ibland förkortat till bara Flemingsberg.

Källa: Markanvändningskarta i samrådsversion till fördjupad översiktsplan för Flemingsberg (2009)

Inom gångavstånd till de mest centrala delarna finns plats för ett varierat utbud av bostäder, universitetssjukhus och plats för ett kunskapsintensivt näringsliv. Här finns även flera lokala centrum och olika typer av mötesplatser. För att skapa tillgänglighet till kärnans mest centrala delar är en utbyggnation av attraktiva och trygga stråk för gång och cykel viktiga inom detta område.

I den regionala stadskärnans nära omland finns flera verksamhetsområden som ger möjlighet till företagsexpansion och nyföretagande. Här finns möjlighet till innovationspark och täta arbetsplatsområden med koppling till verksamheterna i kärnans kärna. Inom cykelavstånd finns även större sammanhängande villaområden och orörd natur. Här finns en stor potential till ytterligare bostäder och plats för verksamheter av mer varierad karaktär. Området inom cykelavstånd kallar vi här för stadskärnans nära omland.

2. UTGÅNGSPUNKT FÖR FORTSATT UTVECKLING

Den regionala stadskärnan Flemingsberg är ett av Stockholmsregionens största och viktigaste utvecklingsområden med mycket stor utvecklingspotential. I Flemingsberg med omland (radie på cirka 3 km) finns utrymme att utveckla cirka 25 000 nya bostäder och 50 000 nya arbetstillfällen. I dess centrum finns möjlighet att utveckla ett centrum med service för mer än 100 000 invånare.

År 2017 finns ett antal trender som stärker Flemingsbergs utvecklingskraft men även ett antal större utmaningar som behöver hanteras i det fortsatta arbetet.

Trender som stärker

För den fortsatta utvecklingen finns ett antal starka trender som stärker Flemingsbergs utvecklingskraft.

Global konkurrens, digitalisering och internationell tillgänglighet

Stockholmsregionen utgör en globalt intressant tillväxtmiljö för utveckling och förnyelse av kunskapsintensiva verksamheter och Flemingsberg är i detta sammanhang en betydelsefull miljö med stor regional, nationell och internationell utvecklingspotential.

En allt mer sammanhållen världsekonomi innebär fler samarbetsmöjligheter, men också ökad konkurrens. Globaliseringen skärper kraven på innovation och förnyelseförmåga. Det berör alla typer av verksamheter såsom vård, utbildning, forskning och annan kunskapsintensiv tjänsteproduktion.

Utbytet med omvärlden blir allt mer avgörande för den regionala utvecklingen, såväl ekonomiskt, socialt, kulturellt som miljömässigt. Kvaliteten i Stockholmsregionens internationella tillgänglighet har därmed en avgörande betydelse för den internationella konkurrenskraften. Här innebär den snabba automatiseringen och digitaliseringen stora förändringar för Stockholmsregionen generellt och Flemingsberg speciellt. Interaktionen mellan människor har förändrats dramatiskt och idag har en stor del av världens befolkning tillgång till internet. Hinder för fysiska möten kan i allt större utsträckning kompenseras med elektroniska kontakter.

Fortsatt urbanisering

Urbanisering är en stark trend, över hälften av världens befolkning bor i urbana områden eller städer. År 2050 väntas andelen ha stigit till 70 procent. Stockholmsregionen växer snabbt och fram till 2050 beräknas regionen få 1,2 miljoner fler invånare.

En snabb och hållbar tillväxt inom Stockholmsregionen förutsätter att bostäder och lokaler kan byggas även utanför den centrala regionkärnan utan att bebyggelsen sprids ut. Här har de yttre regionala stadskärnorna en viktig funktion med dess höga koncentration av bostäder och verksamheter. En kollektivtrafiknära och transportsnål bebyggelseutveckling ger förutsättningar för en hållbar utveckling som möter klimatutmaningen.

Östra Mellansverige integreras

Länen i östra Mellansverige - Stockholm, Uppsala, Gävleborg, Västmanland, Örebro, Södermanland och Östergötland - utgör i flera avseenden en sammanhängande enhet med en ledande roll för hela landets utveckling och internationella konkurrenskraft. Den storregionala arbetspendlingen ökar genom allt tätare och snabbare trafik.

Flemingsberg är en målpunkt för pendlare från östra Mellansverige och kommer alltmer integreras i storregionen. Med befintlig och ny planerad infrastruktur i Flemingsberg kommer ett nav skapas för kollektivtrafiken med storregional uppkoppling. Med undantag för centrala regionkärnan visar restidsprognoser att Flemingsberg kommer vara en av de mest tillgängliga platserna i regionen med kollektiva färdmedel år 2050.

Södertörn - en snabbt växande del av Stockholmsregionen

På Södertörn finns idag ca 470 000 invånare. Om Södertörn var ett eget län skulle det vara det fjärde största länet i Sverige och haft den fjärde största befolkningstillväxten 2015. Södertörn har en snabbare företagstillväxt än Stockholms län som helhet.

Utmaningar att hantera

För den fortsatta utvecklingen finns även ett antal utmaningar att hantera för att skapa förutsättningar för önskad utveckling.

Stärka platsens attraktion som etableringsort och bostadsort

Flemingsbergs attraktion som etableringsort behöver stärkas för att Flemingsberg ska bli ett konkurrenskraftigt alternativ för privata företag som söker nya lokaler och för nystartade företag i södra Stockholm. Platsen behöver även bli attraktiv som bostadsort med ett varierat utbud av bostäder. Idag saknas ett centrum med utbud av kultur, handel och service som gör platsen attraktivt för boende, verksamma, studerande och besökare. Ett centrum med en fungerande kvällsekonomi.

Tydliggöra platsens identitet

Det finns även ett behov av att stärka och tydliggöra Flemingsbergs identitet som en mångvetenskaplig, mångkulturell och internationell plats med goda förbindelser till både centrala Stockholm och Mälardalen. Bland de boende och verksamma i Flemingsberg finns en stor stolthet över sitt område men för många andra Flemingsberg relativt okänt.

Överbrygga platsens barriärer

För att utveckla en långsiktigt hållbar stadskärna finns även ett behov av att överbrygga såväl fysiska som sociala barriärer både inom stadskärnan och mellan stadskärnan och dess omland. Idag saknas ett samlande centrum dit alla har en anledning att ta sig samt gemensamma mötesplatser.

Stärka tillgängligheten till andra regionala stadskärnor

Då det kunskapsintensiva näringslivet fortfarande har sin tyngdpunkt i regionens centrala och norra delar är en fortsatt utveckling av Flemingsberg strategiskt viktigt för att på sikt skapa förutsättning för en region i social balans. Att utveckla Flemingsberg till en stark regional stadskärna i södra Stockholm med koppling till båda länshalvorna genom kapacitetsstarka tvärförbindelser.

3. FLEMINGSBERG 2050

Vision

DÄR KUNSKAP OCH KREATIVITET MÖTS I SÖDRA STOCKHOLM

År 2050 är Flemingsberg ett av Sveriges mest betydelsefulla centrum för utbildning, forskning och kreativitet. Det är en inspirerande mötesplats där innovationer skapas och samverkan driver en hållbar samhällsutveckling. Flemingsberg är en självklar etableringsort för kunskapsintensivt näringsliv och har en eftertraktad livsmiljö.

Utvecklingsmål

Övergripande utvecklingsmål för Flemingsberg 2050

- En urban och variationsrik stadskärna med unik identitet
- En attraktiv etableringsort för kunskapsintensivt näringsliv och kreativa näringar
- Ett levande och mångvetenskapligt campus med en världsledande forskning
- En eftertraktad livsmiljö med närhet till både stadsliv och natur
- En långsiktigt hållbar samhällsutveckling med människan i centrum

En urban och variationsrik stadskärna med unik identitet

Flemingsberg har utvecklats till en stad med en sammanhängande och funktionsblandad stadsväv. I stadens kärna finns en naturlig mötesplats som erbjuder boende, verksamma och besökare ett brett och varierat utbud av kultur, restauranger, nöje och handel. Flemingsberg är känt för att vara en öppen, lärande och dynamisk plats där kreativitet och nya idéer stimuleras i en internationell miljö.

Mätbart delmål 2030: Ett utbud av stadskvaliteter för minst 100 000 invånare.

En attraktiv etableringsort för ett kunskapsintensivt näringsliv och kreativa näringar

Flemingsberg är ett självklart etableringsalternativ för ett kunskapsintensivt näringsliv och kreativa näringar i Stockholmsregionen. Utbildning, vård och offentlig förvaltning har kompletterats med tjänsteintensiva verksamheter. Att vara lokaliserad i Flemingsberg ökar företagets attraktionskraft för kompetent personal. Platsen är lätt att nå med kollektiva färdmedel och de centrala delarna utgör en urban miljö med ett innehåll och en identitet som attraherar på arbetsmarknaden.

Mätbart delmål 2030: Minst 15 000 nya arbetstillfällen.

Ett levande och mångvetenskapligt campus med världsledande forskning

Flemingsberg har utvecklats till en stadskärna känt för sitt universitetsområde med ett mångvetenskapligt utbud av högre utbildning och forskningscentrum. Här finns en unik samverkan mellan akademi, civilsamhälle, näringsliv och det offentliga. Campus Flemingsberg har utvecklats till ett attraktivt, innovativt och sammanhållet campus som tillvaratar olikheter för att utveckla verksamheter och stärka kvalitén. Ett universitetsområde där man löser framtidens samhällsutmaningar med fler och starkare kopplingar mellan högre utbildning, forskning, näringsliv och nya branscher.

Mätbart delmål 2030: Dubblera antal forskningscentrum med samverkan mellan akademier. Dubblera forskningsanslag till akademier i Flemingsberg.

En eftertraktad livsmiljö med närhet till både stadsliv och natur

Flemingsberg har utvecklats till en eftertraktad livsmiljö och en inkluderande mötesplats. Här finns möjlighet till både pulserande stadsliv med handel, kultur, nöjen och förströelse under dygnets alla timmar samt närhet till större friluftsområden och orörd natur. Här finns goda kommunikationer till både östra Mellansveriges större arbetsplatsmarknader och centrala regionkärnan. Här finns en mångfald av människor och kulturer samt ett boende för alla invånare oavsett socioekonomisk status. Att bo i Flemingsberg är ett aktivt val.

Mätbart delmål 2030: Minst 10 000 nya bostäder. Andel som uppfattar Flemingsberg som en attraktiv plats att bo och leva på är 90 %.

En långsiktigt hållbar samhällsutveckling med människan i centrum

Flemingsberg har utvecklats till en innovativ stadskärna som är ekologiskt, ekonomiskt och socialt hållbar över tid. Det är en kretsloppsanpassad och grönskande stadsmiljö som inte slösar på naturens resurser, anpassad för att klara framtida behov och klimatförändringar. Här råder en kultur som är öppen och inkluderande. Stadskärnan upplevs som en trygg och säker plats. Här finns möjlighet till likvärdiga livsförutsättningar för stadens invånare och goda möjligheter till ett hållbart resande.

Mätbart delmål 2030: Andel resor med gång-, cykel- och kollektivtrafik ska uppgå till minst 70 %.

4. STRATEGI FÖR ATT NÅ FLEMINGSBERG 2050

För att anta platsens utmaningar och nå vision och övergripande utvecklingsmål 2050 har tre huvudstrategier tagits fram. Strategier som tillsammans leder till vart och ett av de fem övergripande målen.

I den fortsatta utvecklingen ska åtgärder prioriteras som leder till att Flemingsberg 2050 uppfattas som en stad som är:

- Urban och grönskande
- Tillgänglig och inkluderande
- Innovativ och mångvetenskaplig

En urban och grönskande stad

Flemingsberg ska utvecklas till att bli en stad med en miljö som är inspirerande, levande och upplevelserik och som inbjuder till möten mellan människor. En plats att längta till med en uppseendeväckande, vacker och cool arkitektur. En stad där utsidan speglar insidan, med ett brett utbud och som lever dygnet runt. En plats man kan strosa på och gå omkring utan mål och där det finns plats för både kultur och natur.

Tät och varierad

En stad där bebyggelsen och stadens rum är varierad med olika typer av arkitektur och skalor. Med lekfulla detaljer i ögonhöjd, utmanande eller nyskapande arkitektur, landmärken och där det offentliga rummet bidrar till att synliggöra de olika stadsdelarnas identiteter. En händelserik och dynamisk miljö där både akademi och kulturliv är synlig och närvarande. En stad som knyter an till platsens historia och dess invånare. En stad att bo, verka och studera i.

Ett samlande centrum

En stad med ett tydligt och samlande centrum som alla har anledning att ta sig till. En stad med en naturlig tyngdpunkt som är lätt att nå och där det finns högst koncentration av människor, upplevelser och service som även har en regional attraktionskraft. En urban plats med puls som lever dygnet runt. En naturlig mötesplats för boende, studerande, verksamma och besökare både lokalt och stadens omland.

Utbud med valmöjligheter

En stad med en mångfald av människor med olika behov vilket ger utrymme för ett varierat utbud av upplevelser och mötesplatser i stadens alla delar. En funktionsblandad stad med ett brett utbud av kommunal service, handel, restauranger och kultur som attraherar både boende, arbetande, studerande och besökare i stadens alla delar. En stad där det samlande centrumet är kompletterat med mindre lokala centrum. En stad med många valmöjligheter som ger livskvalitet.

Kultur och natur

En stad som erbjuder en variation av både natur och kultur för trivsel och livskvalitet. En urban och grönskande stadskärna som erbjuder kulturella utbyten genom ett mångkulturellt och utåtriktat utbud av kultur men där det är nära till plats för lek och pauser i parker, gröna stråk eller i närbelägna större grönområden.

En tillgänglig och inkluderande stad

Flemingsberg ska utvecklas till att bli en stad som är öppen, trygg och inkluderande. Ett centrum för hållbart resande där det är lätt att göra rätt och en stad uppkopplad till ett mycket stort omland. En stad där målpunkterna är strategiskt placerade för att uppmuntra barriärbrytande rörelser. Där närhet prioriteras högre än rörlighet inom stadskärnan.

Nära och sammanhållen

En stad med en utbredd och sammanhållen stadsväv med tydlig stråkstruktur. En stadskärna med ett finmaskigt gatunät utan barriärer och där det är nära till allt. En stad där det gamla och nya är sammanbyggt. Här upplevs det som nära mellan kultur, handel, idrott, kommunal service och natur. Det är enkelt att ha en bra vardag. För verksamma är det nära mellan arbetsgivare och samarbetspartners. För besökaren finns inom gångavstånd hotell, kultur, kvällsnöje, restauranger och upplevelser.

Tillgänglig och hållbar

En stad som är tillgänglig för alla transportmedel men där det hållbara resandet är prioriterat. En stad som är lätt att nå på regionala cykelstråk. En uppkopplad stad som är lätt att nå med kollektiva färdmedel och med goda kommunikationer till regionkärnan, övriga yttre regionala stadskärnor, större städer i östra Mellansverige och internationellt.

Ett lättorienterat nav

En stad som är tillgänglig för alla med trygga, säkra, tydliga och lätt tillgängliga gång- och cykelstråk med god belysning. En stad med ett lättorienterat nav för kollektivtrafik i stadens centrum. En attraktiv och lättillgänglig port till staden samt en effektiv bytespunkt och en knutpunkt i södra Stockholm. En stad som uppmuntrar olika typer av kombinationsresor mellan olika trafikslag.

Öppen och inkluderande

En öppen, trygg, välkomnande och inkluderande stad för alla. En stad för alla oavsett socioekonomisk status eller kulturell bakgrund. En stad där information om pågående utveckling är lättillgänglig och möjligheterna till delaktighet god. Där verksamheter är öppna och institutionerna bidrar till att tillgängliggöra kunskaper för alla.

En innovativ och mångvetenskaplig stad

Flemingsberg ska utvecklas till att bli en stad som är tillåtande och flexibel. En plats med ett mångvetenskapligt utbud och där det råder ett fritt idéklimat. Där samverkan, olika typer av initiativ och samarbeten uppmuntras. En plats som uppfattas som öppen, kreativ och hållbar där forskningen kommer till nytta i människors vardag.

Samverkan och dialog

En stad som är känd för en tvärvetenskaplig samverkan mellan akademi, näringsliv, offentlig sektor och civilsamhället. En dialog som genererar nya idéer, löser utmaningar i samhället och leder till en hållbar utveckling. Ett nätverk mellan akademi, forskare, entreprenörer, företag och investerare som ger förutsättningar för nya företag att starta, växa och stanna kvar.

En inspirerande mötesplats

En stad med ett varierat utbud av mötesplatser i en inspirerande miljö som ger nya tankar, idéer och perspektiv. En stad där det finns både strukturerade arenor och informella mötesplatser för att stimulera innovation och kreativitet. Där mötesplatserna ger möjlighet att visa omvärlden vad om pågår och därmed attraherar fler.

Tillfällig och kreativ

En stad som stimulerar kreativitet och innovation genom att ge utrymme för det oplanerade och spontana. En stad där det finns sparade öppna miljöer och lokaler i äldre byggnader. En stad där tillfälliga arrangemang och events välkomnas för att locka nya besökare till platsen. En plats för pilotprojekt och där nya idéer eller innovativa lösningar leder till en hållbar stadsutveckling.

Innovation och attraktion

En stad med ett innehåll med regional attraktionskraft. En stad med en utveckling som ligger i framkant och där sociala innovationer stimuleras. En arena för regional kunskapsutveckling med en nationell och internationell relevans. En mötesplats för de mest spännande diskussionerna, seminarier och idéutbytena.

5. UPPFÖLJNING OCH GENOMFÖRANDE

För att nå Flemingsberg 2050 finns ett behov av ett tydligt ledarskap som är gränsöverskridande tvärs organisationer och sektorer. Detta för att säkerställa en hållbar stadsutveckling i samverkan mellan många parter.

Ledning och styrning

För att på en övergripande nivå samordna utvecklingen i den regionala stadskärnan Flemingsberg finns en politisk samordningsgrupp med representanter från Huddinge kommun, Botkyrka kommun och Stockholms läns landsting.

Gruppens uppgift är att kontinuerligt följa upp och säkerställa ett genomförande av utvecklingsprogram Flemingsberg 2050.

Handlingsplan

Utvecklingsprogrammet säkerställs kontinuerligt genom en separat årlig handlingsplan. I handlingsplanen finns kortsiktiga åtgärder preciserade, med sikte på det viktigaste att sätta i verket under de tre närmsta åren. Handlingsplanen ska utgå från parternas respektive ansvar för olika åtgärder. En kommunikationsplan för kommande år ska utgöra en del av handlingsplanen.

Den politiska samordningsgruppen för Flemingsberg tar årligen ställning till nästa års handlingsplan.

Stadsutvecklingsplan

För att tydliggöra den kommande fysiska utvecklingen ska en särskild stadsutvecklingsplan för den regionala stadskärnan Flemingsberg upprättas. Vid framtagandet av denna är det viktigt att inkludera samtliga intressenter samt utvecklade metoder för att inkludera civilsamhället i utvecklingen.

Dnr KS 2017/276

§ 208 Remiss: Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Sammanfattning

Styrelsen för Kommunförbundet Stockholms Län (KSL) beslutade 2016-02-25 att uppdra till sitt kansli att redovisa hur en överenskommelse gällande äldres flyttning till särskilt boende mellan kommunerna skulle kunna utformas. Syftet ska vara att kommunerna kan köpa platser av varandra och den placerande kommunen behåller ett långsiktigt betalningsansvar. Detta som en del i att kunna klara den utbyggnad av särskilt boende som behövs och därmed också öka valfriheten för de äldre.

Det framtagna förslaget till överenskommelse har remitterats till länets kommuner. KSL önskar att kommunerna besvarar följande frågor:

1. Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun?
2. Är överenskommelsen relevant för er kommun? Har ni förslag till ändringar eller tillägg i någon/några av överenskommelsens paragrafer?
3. Har ni andra synpunkter/förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?

Ärendet har remitterats till äldrenämnden. Genom ordförandebeslut daterat 2017-06-01, med tillhörande tjänsteskrivelse, framför nämnden bland annat att kundens intressen bättre kan tillgodoses med ett samlat ansvar för myndighetsutövning och verkställighet i den kommun dit kunden flyttar, samt att socialtjänstlagen ger en tydligare och enklare bild av regelverket för såväl kund som handläggare än förslaget i överenskommelsen. Äldrenämnden föreslår att den föreslagna överenskommelsen vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län inte antas.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har ingenting att tillägga till synpunkterna i äldrenämndens beslut med tillhörande tjänsteskrivelse och föreslår att dessa antas som kommunens svar på remissen.

Underlag för beslut

- Remissmissiv från KSL
- KSL:s förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län
- Äldrenämndens ordförandebeslut 2017-06-01
- Äldreförvaltningens tjänsteskrivelse

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Äldrenämndens ordförandebeslut, inklusive förvaltningens tjänsteskrivelse, antas som kommunens svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Överläggningar i kommunstyrelsen

Alexandra Anstrell (M) yrkar med instämmande av Tobias Hammarberg (L) och Marie Litholm (KD) bifall till eget förslag från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna (bilaga).

Ordföranden konstaterar att det finns två förslag till beslut; kommunalrådsberedningens förslag och det egna förslaget från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna. Ordföranden ställer de två förslagen mot varandra och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med kommunalrådsberedningens förslag.

Kommunstyrelsens beslut

1. Äldrenämndens ordförandebeslut, inklusive förvaltningens tjänsteskrivelse, antas som kommunens svar på remissen.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Reservationer

Alexandra Anstrell, Michael Fridebäck och Sven Gustafsson - samtliga (M), Tobias Hammarberg (L), Pia Lublin (L) och Marie

Litholm (KD) reserverar sig mot beslutet.

Expedieras: Akt

För kännedom: Kommunförbundet Stockholms Län, äldrenämnden

Eget förslag

§ 208
Kommunstyrelsen
2017-08-28

Remiss: Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Äldrenämnden har genom ett ordförandebeslut valt att fokusera på verksamhetsperspektivet och administrativa utmaningar. Äldrenämnden framför också genom sin ordförande att två sökvägar skulle innebära svårigheter för den enskilde, särskilt äldre med demenssjukdom. Den föreslagna överenskommelsen syftar till att öka möjligheterna för äldre att flytta till annan kommun och att skapa ett incitament för inflyttningkommunen att ta emot den äldre.

Anledningen till förslaget är just verksamhetsanknutna utmaningar i systemet som bidrar till att äldre inte får den frihet de har rätt till. Det framstår därför som märkligt att Äldrenämnden i Haninge genom sin ordförande kan se nackdelar för den enskilde. Liknande argumentation har funnits inför genomförande av valfrihetsreformer inom exempelvis hemtjänst, där ett bakomliggande politiskt motiv varit att förhindra utvecklingen av externt drivna välfärdsföretag.

Från vårt perspektiv innebär den föreslagna överenskommelsen en förbättring för den enskilde och även om det finns utmaningar i en sådan överenskommelse ska dessa inte hindra att våra äldre får en bättre situation. Kundfokus måste gå före verksamhetsfokus. Därför ska nedanstående yttrande på remissen gälla som kommunstyrelsens svar:

Lagstiftarens avsikt med med 2 kap. 3 § Socialtjänstlaglagen var att underlätta flyttning till annan kommun för äldre och funktionshindrade med varaktiga behov av omfattande vård- och omsorgsinsatser. Stockholms län är, och ska vara, en region där människor flyttar och arbetar över kommungränserna. Detta ska naturligtvis vara möjligt även för äldre som har behov av särskilt boende i närheten av sina anhöriga, eller önskar komma till ett boende med någon särskild profil för att få sina behov bättre tillgodosedda. Äldre människor ska ha samma rätt som alla andra att röra sig

fritt och bosätta sig i den kommun man önskar. Den föreslagna överenskommelsen kommer att bidra till ökade möjligheter för äldre personer med omfattande vårdbehov att flytta inom länet samt ett ökat incitament till nyetablering av särskilda boendeformer. Den kan även bidra till en harmonisering av myndighetsutövningen bland kommunerna i Stockholms län.

Kommunstyrelsen lämnar följande svar på de frågor som medföljer remissen

Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun?

/ JA

KSL:s kansli har med stöd av en arbetsgrupp tagit fram bifogade förslag till överenskommelse. Är överenskommelsen relevant för er kommun? Har ni förslag till ändringar eller tillägg i någon/några av överenskommelsens paragrafer?

/ Mot bakgrund av att en liknande överenskommelse mellan kommunerna tidigare sades upp bör KSL närmare identifiera orsakerna till varför detta skedde och eventuellt se över ekonomiska eller administrativa incitament som kan bidra till att en ny överenskommelse kommer att värnas av alla kommuner.

Har ni andra synpunkter/förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?

/ KSL bör titta på möjligheterna att i framtiden införa en gemensam myndighetsutövning och kostnadsansvar för att ytterligare stärka den enskildes rättigheter och minska risken för negativ särbehandling på grund av ekonomiska, eller andra skäl, i en enskild kommun.

Förslag till beslut

1. Gemensam skrivelsen från Moderaterna, Liberalerna och Kristdemokraterna antas som kommunens svar på remissen
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad

Alexandra Anstrell (M)

Tobias Hammarberg (L)

Marie Litholm (KD)

Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

KSL:s styrelse beslutade den 25 februari 2016 att uppdra till KSL:s kansli att redovisa hur en överenskommelse gällande äldres flyttning till särskilt boende (SÄBO) mellan kommunerna skulle kunna utformas. Syftet ska vara att kommunerna kan köpa platser av varandra och den placerande kommunen behåller ett långsiktigt betalningsansvar. Detta som en del i att kunna klara den utbyggnad av särskilt boende som behövs och därmed också öka valfriheten för de äldre.

En arbetsgrupp med representation från KSL, Solna, Stockholm, Vallentuna, Botkyrka och Nacka har med hjälp av en konsult som anlåtats av KSL tagit fram ett förslag till en överenskommelse.

KSL:s styrelse skickar nu ut förslaget till överenskommelse på remiss till kommunstyrelserna i alla länets kommuner. I slutet av dokumentet finns några frågor som vi vill att ni besvarar i remissvaret.

Bakgrund

Tidigare fanns en liknande överenskommelse i länet om bibehållet ansvar för ursprungskommunen vid flytt till särskilt boende i annan kommun. Överenskommelsen upphörde att gälla i samtliga kommuner i länet vid årsskiftet 2013/2014.

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, och därmed ökar behoven av särskilt boende. 2016 bodde nästan 16 000 personer över 65 år på särskilt boende i Stockholms län. År 2015 var det närmare 400 personer som sökte plats på ett särskilt boende med heldygnsvård från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

Innehåll och målgrupp

Målgruppen för överenskommelsen är personer som bor i en kommun i länet (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende i en annan av länets kommuner.

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende till annan kommun enligt 2a kap. 8 § SoL. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen.

Den föreslagna nya överenskommelsen innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL. Den skulle innebära att utflyttningsskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Inflyttningsskommunen förmedlar sedan plats på samma villkor som om den sökande var kommuninvånare, dvs platser som förmedlas till sökande från utflyttningsskommunen är de som drivs i inflyttningsskommunens egen regi eller som

inflyttningskommunen upphandlat enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU).

Idag finns en möjlighet att begära överflyttning av ansvaret enligt socialtjänstlagen (2 kap. 10 a §) från utflyttningskommunen till inflyttningskommunen om den enskilde till exempel väljer att folkbokföra sig i den nya inflyttningskommunen. Med denna överenskommelse skulle denna möjlighet avtalas bort.

Frågor att besvara

Nedan följer de frågor som vi ber er besvara i denna remiss:

- Är er kommun principiellt intresserad av/ser behov av en överenskommelse mellan kommunerna avseende flytt till särskilt boende i annan kommun?
JA/NEJ

Motivera gärna svaret

- KSL:s kansli har med stöd av en arbetsgrupp tagit fram bifogade förslag till överenskommelse. Är överenskommelsen relevant för er kommun? Har ni förslag till ändringar eller tillägg i någon/några av överenskommelsens paragrafer?
- Har ni andra synpunkter/förslag rörande samverkan om särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län?

För det fortsatta arbetet inom detta område är vi tacksamma om ni tar er tiden att utveckla era svar och gärna kommentera kommunens behov av och strategi för, utbyggnad av SÄBO.

Svarsperiod

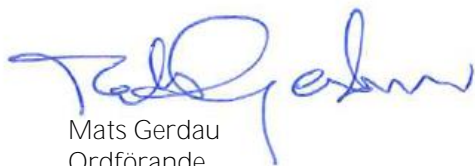
KSL önskar få kommunernas svar senast den 31 augusti 2017 till registrator@ksl.se

Frågor och information

Frågor med anledning av detta besvaras av Anna Nerelius, anna.nerelius@ksl.se

Med vänlig hälsning

KOMMUNFÖRBUNDET STOCKHOLMS LÄN

Mats Gerdau
Ordförande

Madeleine Sjöstrand
Förbundsdirektör

Bilaga

Förslag till överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län

1. Inledning

1.1 Sammanfattning av överenskommelsen

Personer i behov av särskilt boende med heldygnsomsorg har rätt att ansöka om plats i annan kommun enligt 2a kap. 8 § socialtjänstlagen (SoL). Kommunen dit personen önskar flytta utreder ansökan och fattar beslut.

Denna överenskommelse innebär ett avsteg från SoL. När en person ansöker om plats i annan kommun i länet, fattar utflyttningkommunen beslut och behåller ansvaret så länge den enskilde behöver insatsen. Kommunerna förbinder sig att, vid flyttning enligt överenskommelsen, inte begära överflyttning av ansvaret från utflyttningkommunen till inflyttningkommunen enligt 2a kap 10 § SoL.

De personer som söker plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i annan kommun i länet ska informeras om båda sökvägarna, men kommunerna ska verka för att flyttningar sker enligt överenskommelsen. Den enskilde erbjuds samma kvalitet i handläggning och insats vid ansökan enligt överenskommelsen, som vid en ansökan enligt 2 a kap 8 § SoL.

1.2 Parter

Parter i denna överenskommelse är kommunerna i Stockholms län.

1.3 Målgrupp

Målgruppen är personer som bor i en kommun i länet (i ordinärt boende eller i särskilt boende) och vill ansöka om plats i särskilt boende med heldygnsomsorg i en annan av länets kommuner.

1.4 Bakgrund

Antalet äldre personer i Stockholmsregionen ökar, och därmed ökar behoven av särskilt boende. Närmare 400 personer sökte 2015 plats på särskilt boende med heldygnsomsorg från en kommun i länet till en annan av länets kommuner. Det är svårt för kommunerna att planera för och budgetera. Detta gör att det finns ett behov av en utökad samverkan mellan kommunerna i denna fråga.

1.5 Syfte

Syfte med överenskommelsen är att

- underlätta flyttning mellan kommunerna i Stockholms län för personer i behov av särskilt boende
- kommunerna ska kunna möta behov av boendeplatser
- öka mångfalden av boenden i länet
- bidra till att platserna används rationellt

- minska den ekonomiska risken för kommunerna att starta nya boenden
- minska konkurrensen mellan kommunerna om platsbrist uppstår i regionen
- förenkla för den sökande att ansöka till en annan kommun i länet

1.6 Definitioner

Utflyttningskommun – den kommun där personen är bosatt när hen gör sin ansökan om särskilt boende i annan kommun och är bosatt fram till flytten.

Inflyttningskommun – den kommun dit personen ansöker om att flytta eller har flyttat.

Särskilt boende– boende (enligt 5 kap. 5 § 2 st SoL) som är bemannat dygnet runt, kan också kallas vård- och omsorgsboende.

2. Överenskommelsens grundförutsättningar

Socialtjänstlagen ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende med heldygnsomsorg till annan kommun enligt 2a kap. 8 §. Det innebär att den kommun som får ansökan utreder, fattar beslut och ansvarar för insatsen. Denna överenskommelse innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL.

Överenskommelsen innebär att utflyttningskommunen fattar biståndsbeslut, samt behåller ett långsiktigt ansvar både för kostnad och myndighetsutövning så länge den enskilde har behov av insatsen.

Kommunerna förbinder sig att avstå från att begära överflyttning av ansvaret från utflyttningskommun till inflyttningskommun enligt 2a kap 10 § SoL så länge den enskilde, som fått beslut enligt överenskommelsen, behöver insatsen. Detta gäller oavsett folkbokföring.

Om överenskommelsen skulle sägas upp av någon part kvarstår ansvaret för individbeslut fattade enligt överenskommelsen så länge den enskilde behöver insatsen.

Kommunerna ska verka för att flyttning sker enligt överenskommelsen.

Anpassningar av kommunernas handlägningsrutiner, riktlinjer, verksamhetssystem samt avtal med leverantörer/boenden kan behöva göras för att överenskommelsen ska fungera på det sätt som avses.

3. Processen

3.1 Ansökan och handläggning

Den enskilde och/eller närstående informeras muntligt och skriftligt om de båda sökvägarna och skälen för överenskommelsen. Om en ansökan görs direkt till inflyttningskommunen hänvisas till utflyttningskommunen enligt överenskommelsen.

I informationen till sökande ingår att den sökande bör vara fortsatt folkbokförd i utflyttningskommunen. Därigenom kommer utflyttningskommunen, som har det fortsatta ansvaret, uppbära skatt och statsbidrag. Överenskommelsen gäller dock oavsett folkbokföring.

När utflyttningskommunen bifallit ansökan tar handläggaren kontakt med inflyttningskommunen och begär plats.

3.2 Förmedlande av plats

När en erbjuden plats har accepterats av den sökande skriver utflyttnings- och inflyttningskommunen ett individavtal. I individavtalet ska framgå kostnad för platsen samt vad som gäller ansvarsfördelning mellan kommunerna.

Inflyttningskommunen förmedlar plats på samma villkor som vid en ansökan till kommunen enligt 2a kap 8 § SoL, dvs på motsvarande sätt som om sökande vore kommuninvånare.

Inflyttningskommunen förmedlar plats enligt sina rutiner. Om inflyttningskommunen tillämpar valfrihet enligt LOV i särskilt boende gäller valfriheten på samma sätt för den enskilde när plats har begärts enligt överenskommelsen.

3.3 Verkställighet

Utflyttningskommunen, som fattat biståndsbeslutet, har ansvar för verkställigheten och rapporterar i förekommande fall ej verkställt beslut till Inspektionen för vård och omsorg, IVO.

Om sökande endast vill ha plats i sökt kommun och erbjudande om plats dröjer meddelas detta i samband med rapportering till IVO. Det medför inte vite i och med att sökande avstår från erbjudande om plats i utflyttningskommunen.

Om sökande behöver plats i särskilt boende omgående och inte kan vänta på ledig plats i sökt kommun erbjuder hemkommunen plats inom den egna kommunen. Sökande kan fortsätta vänta på önskad plats och byta boende när plats erbjuds.

4. Platser i särskilt boende

4.1 Platser som omfattas

Platser som förmedlas till sökande från utflyttningskommunen är de som drivs i inflyttningskommunens egen regi eller som inflyttningskommunen upphandlat enligt lagen om valfrihetssystem (LOV) eller lagen om offentlig upphandling (LOU). Profilboenden för t ex språk, religion, kultur omfattas av överenskommelsen om de är upphandlade enligt LOV eller LOU eller drivs i egen regi av inflyttningskommunen.

4.2 Platser som inte omfattas

Om ansökan gäller plats på särskilt boende där utflyttningskommunen har LOV-platser i särskilt boende i den önskade inflyttningskommunen är inte denna överenskommelse tillämplig. Ansökan hanteras då enligt utflyttningskommunens LOV- rutin.

Boende för specifika behov där kommunerna idag köper enstaka platser ingår inte i överenskommelsen. Vid behov av sådana platser får utflyttningskommunen avtala direkt med boendet om köp av plats. Det kan exempelvis handla om personer med frontallobsdemens, psykisk sjukdom eller yngre somatiskt sjuka.

5. Ersättningar och avgifter

Utflyttningskommunen ersätter inflyttningskommunens kostnad för plats enligt samma villkor som inflyttningskommunen ersätter boendet genom sina avtal eller intern ersättning.

Utflyttningskommunen har det fortsatta myndighetsansvaret och debiterar den enskilde avgift enligt utflyttningskommunens regler.

Om inflyttningskommunen tillämpar nivågraderad ersättning gör utflyttningskommunen nivåbedömning i samråd med inflyttningskommunen, så att bedömningen blir gjord enligt inflyttningskommunens regler.

6. Ansvarsfrågor

Inflyttningskommunen ansvarar för krav och villkor för kvalitet och innehåll i boendet i samband med upphandling eller på annat sätt.

Inflyttningskommunen ansvarar för verksamhetsuppföljning/tillsyn av boendet.

Utflyttningskommunen ansvarar för myndighetsutövning och följer upp det individuella beslutet för den person som flyttat.

Inflyttningskommunen utser ansvarig MAS.

Inflyttningskommunen har ansvar för avvikelshanteringen enligt gällande lagar och föreskrifter.

Inflyttningskommunen ska informera utflyttningskommunen om avvikelser som gäller en person som utflyttningskommunen har myndighetsansvar för.

Utflyttningskommunen ansvarar för färdtjänstutredningar och riksfärdtjänst.

7. Kontaktperson

Varje kommun/stadsdel i Stockholms stad utser en kontaktperson för överenskommelsen som är särskilt insatt i överenskommelsen och kan råda och informera berörda handläggare och chefer.

Kontaktpersonen tar emot information kring överenskommelsen och ansvarar för att sammanställa uppföljning av överenskommelsen. Se punkt 9.

8. Giltighetstid

Denna överenskommelse börjar gälla den 1 januari 2018 och gäller till dess att överenskommelsen sägs upp eller omförhandlas.

Kommunens beslut om antagande är att likställas med undertecknande av överenskommelsen. Protokollsutdrag skickas till KSL.

Uppsägningstiden är på sex månader från att uppsägning inkommit. Uppsägning av överenskommelsen görs skriftligt till KSL som snarast meddelar övriga kommuner.

9. Uppföljning av överenskommelsen

Erfarenheter från överenskommelsen följs upp en gång per år av KSL i samarbete med kommunerna.

Kommunerna ska framförallt lämna uppgifter om:

- Antalet ansökningar som kommer till kommunen från länets övriga kommuner både enligt överenskommelsen och enligt SoL 2 a kap 8 §.
- Från vilka kommuner ansökningarna inkommit
- Hur många platser som förmedlats
- Hur många beslut som fattats enligt överenskommelsen

Äldreförvaltningens yttrande över remissen: ”Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län”

Sammanfattning

Kommunförbundet Stockholms läns (KSL) styrelse beslutade den 25 februari 2016 att uppdra till KSLs kansli att redovisa hur en överenskommelse gällande äldres flyttning till särskilt boende mellan kommunerna skulle kunna utformas. Förslaget till överenskommelse har skickats ut på remiss till kommunstyrelserna i alla länets kommuner.

Kommunstyrelseförvaltningen i Haninge kommun har berett äldrenämnden tillfälle att yttra sig över överenskommelsen. Äldrenämndens svar på remissen ska vara Kommunstyrelseförvaltningen tillhanda senast 2017-06-15.

Äldreförvaltningen anser att kundens intressen bättre kan tillgodoses med ett samlat ansvar för myndighetsutövning och verkställighet i den kommun kunden flyttar samt att socialtjänstlagen ger en tydligare och enklare bild av regelverket för såväl kund som handläggare än förslaget i överenskommelsen. Äldreförvaltningen ställer sig också tveksam till de juridiska förutsättningarna att helt avtala bort 2a kap 10 § SoL. När det gäller den information om alternativa sökvägar som enligt överenskommelsen ska kunna ges till närstående, anser äldreförvaltningen att samtyckesproblematiken avseende målgruppen med demensdiagnos behöver beröras utifrån ett juridiskt perspektiv.

Förvaltningens synpunkter

Se tjänsteskrivelse, bilaga.

Underlag för beslut

- Överenskommelse om bibehållet kostnadsansvar vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län
- Tjänsteskrivelse – *Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län*

- Äldrenämndens delegationsordning

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att inte anta förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Ordförandebeslut

1. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att inte anta förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

Detta beslut har fattats av ordförande för äldrenämnden med stöd av 6 kap. 34 § Kommunnallagen samt punkten 12.05 i äldrenämndens delegationsordning. Beslutet tillkännages äldrenämnden under nästkommande ordinarie sammanträde.

Annett Haaf (S)
Ordförande äldrenämnden

Expedieras: Akt

För verkställighet: Kommunstyrelseförvaltningen

För kännedom: Äldrenämnden

Sam Norryd

Äldreförvaltningens yttrande över remissen: "Förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län"

Sammanfattning

Bakgrund

Kommunförbundet Stockholms läns (KSL) styrelse beslutade den 25 februari 2016 att uppdra till KSLs kansli att redovisa hur en överenskommelse gällande äldres flyttning till särskilt boende mellan kommunerna skulle kunna utformas. Förslaget till överenskommelse har skickats ut på remiss till kommunstyrelserna i alla länets kommuner.

Kommunstyrelseförvaltningen i Haninge kommun har berett äldrenämnden tillfälle att yttra sig över överenskommelsen. Äldrenämndens svar på remissen ska vara Kommunstyrelseförvaltningen tillhanda senast 2017-06-15.

Äldreförvaltningen anser att kundens intressen bättre kan tillgodoses med ett samlat ansvar för myndighetsutövning och verkställighet i den kommun kunden flyttar samt att socialtjänstlagen ger en tydligare och enklare bild av regelverket för såväl kund som handläggare än förslaget i överenskommelsen. Äldreförvaltningen ställer sig också tveksam till de juridiska förutsättningarna att helt avtala bort 2a kap 10 § SoL. När det gäller den information om alternativa sökvägar som enligt överenskommelsen ska kunna ges till närstående, anser äldreförvaltningen att samtyckesproblematiken avseende målgruppen med demensdiagnos behöver beröras utifrån ett juridiskt perspektiv.

Förvaltningens synpunkter

Socialtjänstlagen (SoL) ger den enskilde rätt att ansöka om särskilt boende till annan kommun med stöd av 2a kap. 8 § socialtjänstlagen (SoL). Bestämmelsen innebär att den kommun som får ansökan (inflyttningsskommunen) ansvarar för kostnad, utredning, beslut och insatser. Överenskommelsen innebär ett avsteg från ansvarsfördelningen enligt SoL genom att utflyttningsskommunen istället ansvarar för kostnad och myndighetsutövning. Äldreförvaltningen anser att utgångspunkten bör vara att samla ansvaret för myndighetsutövning och verkställighet i den kommun kunden flyttar och att socialtjänstlagen ger en tydligare och enklare bild av regelverket för såväl kund som handläggare än förslaget i överenskommelsen.

Haninge kommun har tidigare ingått en liknande överenskommelse i länet om bibehållet ansvar för utflyttningsskommunen vid flytt till särskilt boende i annan kommun. Överenskommelsen upphörde att gälla i samtliga kommuner i länet vid årsskiftet 2013/2014. Äldreförvaltningens erfarenhet av den tidigare överenskommelsen är att ett parallellt regelverk till SoL avseende ansökan och ansvarsfördelning mellan kommunerna ökar komplexiteten för biståndshandläggare och kund. En del kommuner sade upp överenskommelsen, vilket medförde att biståndshandläggarna behövde hålla sig uppdaterade med listor över vilka kommuner som sagt upp överenskommelsen för att veta om socialtjänstlagen eller överenskommelsen skulle tillämpas. Överskådligheten avseende vilken kommun som är ansvarig försvåras ytterligare genom att kund kan välja två sökvägar, dels enligt socialtjänstlagen, dels med stöd av överenskommelsen.

Den enskilde har alltid rätt att ansöka om insatser enligt SoL. Av överenskommelsen framgår att kommunerna ska "verka för" att överenskommelsen tillämpas. Äldreförvaltningen ser en risk med att den enskilde utsätts för "påtryckningar" genom att biståndshandläggare är "partisk" till förmån för överenskommelsen och lokala rutiner. Möjligheten att ansöka enligt SoL riskerar att tonas ned i enskilda fall. Förvisso framgår av överenskommelsen att den enskilde och/eller närstående ska informeras muntligt och skriftligt om de båda sökvägarna och skälen för överenskommelsen. Äldreförvaltningen bedömer att detta kommer att ställa höga krav på såväl den enskilde som biståndshandläggaren när det gäller att bedöma vilka effekter de olika sökvägarna kommer att få i varje enskilt fall. En av de frågor som den sökande behöver ta ställning till är om det är mer fördelaktigt att ansvaret för myndighetsutövning, utredning och uppföljning åvilar en annan kommun än den kommun där vården faktiskt verkställs.

När det gäller den information om alternativa sökvägar som enligt överenskommelsen ska kunna ges även till närstående i vissa fall, anser äldreförvaltningen att samtyckesproblematiken behöver beröras ytterligare utifrån ett juridiskt perspektiv avseende målgruppen med demensdiagnos.

Äldreförvaltningen tolkar överenskommelsen som att närstående skulle behöva ta ställning till att avtala bort socialtjänstlagens regelverk åt den närstående när denne inte är förmögen att ge ett renodlat samtycke.

Vidare har äldreförvaltningen vissa betänkligheter kring lagligheten med att i överenskommelsen avtala bort 2a kap 10 § SoL. En kommun som anser att ett ärende ska flyttas över ska enligt bestämmelsen begära det hos den andra kommunen enligt 2a kap 10 § SoL. Ärendet ska då flyttas över om den som berörs av ärendet har starkast anknytning till den andra kommunen och det med hänsyn till den enskildes önskemål, hjälpbehovets varaktighet och omständigheterna i övrigt framstår som lämpligt.

Enligt äldreförvaltningens mening är 2a kap 10 § inte enbart en fråga om ansvar och kostnader mellan kommunerna. Bestämmelsen utgår ifrån att den enskildes intressen bättre ska kunna tillvaratas genom en överflyttning av ansvaret utifrån en lämplighetsbedömning som involverar den enskildes uttryckliga önskemål. Om en kommun således finner att det är lämpligare att ansvaret flyttas över och detta också är den enskildes uttryckliga önskemål, är det tveksamt om det finns juridiskt stöd att i överenskommelsen helt avtala bort denna möjlighet.

Den 1 maj 2011 infördes nya regler i SoL och LSS om ansvarsfördelning mellan vistelsekommun och bosättningskommun. Äldreförvaltningen bedömer att den nya lagstiftningen bättre tillgodoser behovet av tydlighet för kund gällande ansökningsförfarandet samt för biståndshandläggare avseende ansvarsfördelningen mellan kommuner.

Förslag till beslut

1. Äldrenämnden föreslår kommunstyrelsen att inte anta förslag till överenskommelse vid flyttning till särskilt boende mellan kommunerna i Stockholms län.

.....
Ewa Kardell
Förvaltningschef

.....
Sam Norryd
Utredare

Dnr KS 2017/310

§ 209 Remiss: Valkretsindelning för landstingsval perioden 2018-2022

Sammanfattning

Stockholms läns landstings valkretsberedning har inkommit med en skrivelse rörande valkretsindelningen för landstingsvalet för perioden 2018-2022.

Den föreslagna valkretsindelningen tillämpades vid landstingsvalet 2014. Förslaget innebär ingen förändring för Haninge kommun som ligger i valkrets Sydost.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har inget att erinra mot förslaget.

Underlag för beslut

- Skrivelse från Stockholms läns landstings valkretsberedning daterad 2017-06-02, inklusive bilaga 1 och 2

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Kommunstyrelseförvaltningens yttrande utgör Haninge kommuns remissvar.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelseförvaltningens yttrande utgör Haninge kommuns remissvar.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt

För verkställighet:

För kännedom: registrator.lsf@sll.se, valnämnden

Kommunerna i Stockholms län
Partiorganisationerna i Stockholms stad och län

Valkretsindelning för landstingsval perioden 2018-2022

Inför valet till landstingsfullmäktige 2018 sänder landstingsstyrelsens valkretsberedning ut bilagda förslag till indelning i valkretsar för landstingsval perioden 2018 – 2022 för yttrande till kommunerna i Stockholms län och även till partiorganisationerna i Stockholms stad och län.

I vallagen finns bestämmelser om landstingskommuns indelning i valkretsar. Ändringar i vallagen har medfört att det från och med 2018 års val till landstingsfullmäktige inte längre finns en skyldighet att dela in landstinget i valkretsar. Indelning i valkretsar beslutas av landstingsfullmäktige sedan kommunerna beretts tillfälle att yttra sig. Landstingets beslut skall meddelas före utgången av oktober månad året före det år då val av landstingsledamöter skall äga rum enligt den beslutade indelningen, dvs. senast den 31 oktober 2017. Beslutet skall prövas och fastställas av länsstyrelsen.

Förutsättningarna för valkretsindelning för landstingsval finns i vallagen. En valkrets kan omfatta en eller fler kommuner. På vissa villkor kan en kommun delas i två eller flera valkretsar. En del av en kommun kan också sammanföras med en annan kommun eller med en eller flera delar av en annan kommun (eller flera kommuner) för att bilda en valkrets. I så fall måste gräns för landstingsvalkrets sammanfalla med en gräns för kommunfullmäktigeval. I lagen anges särskilt att en valkrets bör utformas så, att den kan beräknas få minst åtta fasta valkretsmandat och så att den kan omslutas av en sammanhängande gränslinje. Valbarheten är inte bunden till den krets där kandidaten är bosatt. Systemet med utjämningsmandat avser att uppnå partiproportionalitet oberoende av valkretsindelning.

Utgångspunkten för en valkretsindelning bör vara att uppnå en rättvisande partiproportionalitet, d v s så långt möjligt en överensstämmelse med det utfall som uppnås om länet vore en enda valkrets.

Bilagor

1. Förslag till valkretsindelning 2018 - 2022
2. Fasta mandat samt antalet röstberättigade

Den föreslagna valkretsindelningen för landstingsvalet tillämpades vid landstingsvalet 2014. Den omfattar 12 valkretsar varav 6 utgörs av Stockholms stad, se bilaga 1. I bilaga 2 redovisas mandatfördelningen i de olika valkretsarna vid 2014 års landstingsval, samt utfallet beräknat på landstinget som en enda valkrets.

Yttrande över förslag till valkretsindelning för landstingsval perioden 2018- 2022 skall sändas **via e-post till registrator.lsf@sll.se senast den 31 augusti 2017.**

Fredrik Sawestahl
Ordförande valkretsberedningen

Förslag till valkretsindelning för perioden 2018-2022

Efter genomgång av de inkomna remissvaren föreslås valkretsberedningen föreslå landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att fastställa landstingskommunens indelning i tolv valkretsar enligt beredningens förslag

SV	Botkyrka, Salem, Södertälje, Nykvarn
SO	Haninge, Huddinge, Nynäshamn
O	Lidingö, Nacka, Tyresö, Värmdö
NO	Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker
N	Sollentuna, Solna, Sundbyberg
NV	Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby
I - VI	Stockholms stad

att underställa länsstyrelsen beslutet.

Antal fasta mandat och röstberättigade per 1 mars 2017

	Antal fasta mandat 2018	Antal fasta mandat 2014	Antal fasta mandat 2010	Antal fasta mandat 2006
Valkrets				
Stockholm 1 Södermalm - Enskede	11	11	11	12
Stockholm 2 Bromma-Kungsholmen	9	9	9	9
Stockholm 3 Norrmalm-Östermalm	9	10	10	10
Stockholm 4 Östra Söderort	9	9	9	9
Stockholm 5 Västra Söderort	9	9	9	8
Stockholm 6 Yttre Västerort	9	9	9	9
Sydväst (Botkyrka, Salem, Södertälje, Nykvarn)	12	12	12	12
Sydost (Haninge, Huddinge, Nynäshamn)	13	13	13	13
Ost (Lidingö, Nacka, Tyresö, Värmdö)	13	13	14	13
Nordost (Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker)	15	15	15	15
Nord (Sollentuna, Solna, Sundbyberg)	12	11	11	11
Nordväst (Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby)	13	13	12	13
Summa	134	134	134	134

	Röst- berättigade 2017
Stockholm 1 Södermalm - Enskede	136 379
Stockholm 2 Bromma-Kungsholmen	118 492
Stockholm 3 Norrmalm-Östermalm	122 760
Stockholm 4 Östra Söderort	119 694
Stockholm 5 Västra Söderort	120 623
Stockholm 6 Yttre Västerort	116 584
Sydväst (Botkyrka, Salem, Södertälje, Nykvarn)	156 800
Sydost (Haninge, Huddinge, Nynäshamn)	165 205
Ost (Lidingö, Nacka, Tyresö, Värmdö)	174 817
Nordost (Danderyd, Norrtälje, Täby, Vallentuna, Vaxholm, Österåker)	189 275
Nord (Sollentuna, Solna, Sundbyberg)	151 857
Nordväst (Ekerö, Järfälla, Sigtuna, Upplands-Bro, Upplands Väsby)	163 240
Summa	1 735 726

Källa: Valmyndigheten

Dnr KS 2017/348

§ 210 Utökad planuppdrag för Åby 1:31, m fl, Västerhaninge centrum

Sammanfattning

Kommunstyrelsen beslöt 2016-08-29, § 218, ge stadsbyggnadsnämnden i uppdrag att ta fram ett planprogram för Västerhaninge centrum. Anledningen var att det i detaljplanearbetet för Åby 1:31 m fl, vid Klockargården, visat sig nödvändigt att utreda bl.a. trafik och buller för ett större område.

I september 2016 träffade kommunen en överenskommelse om markanvisning avseende den kommunägda marken i Västerhaninge centrum med Samhällsbyggnadsbolaget i Norden AB. Bolaget har numera förvärvat affärscentrumfastigheten och har intresse av en stor förtätning av bostäder mm. inom området.

Då förutsättningarna inom delar av programområdet förändrats anser stadsbyggnadsförvaltningen att det är effektivare om programprocessen ersätts av en planprocess och ber därför om att planuppdraget för Åby 1:31 m fl. utökas till att omfatta hela området Västerhaninge centrum. Detta planuppdrag beslutades av kommunstyrelsen 2013-11-25, § 266.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen anser det angeläget att tidplanen kan hållas så kort som möjligt och tillstyrker utökad planuppdrag. Kommunstyrelsens beslut om programuppdrag bör samtidigt upphävas.

Underlag för beslut

- Stadsbyggnadsförvaltningens underlag daterat 2017-06-26.

Kommunalrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar

1. Beslutat uppdrag att arbeta fram en detaljplan för Åby 1:31 m fl. utökas till att omfatta hela området Västerhaninge centrum.
2. Kommunstyrelsens beslut 2016-08-29, § 218, upphävs.

Kommunstyrelsens beslut

1. Beslutat uppdrag att arbeta fram en detaljplan för Åby 1:31 m fl. utökas till att omfatta hela området Västerhaninge centrum.
2. Kommunstyrelsens beslut 2016-08-29, § 218, upphävs.

Expedieras: Akt

För verkställighet: Stadsbyggnadsnämnden

För kännedom:

Johanna Andersson

Planavdelningen

Utökat planuppdrag för Åby 1:31 m.fl. (Västerhaninge centrum)

Sammanfattning

Planavdelningen föreslår att utöka detaljplaneuppdraget för fastighet Åby 1:31 m.fl. och inkludera hela området kring Västerhaninge centrum, se kartan. Planprocessen ska fortsatt utreda förutsättningarna för förtätning av verksamheter och bostäder i centrala Västerhaninge. Under planarbetet ska en trafikutredning, parkeringsutredning, utökad risk- och bullerutredning, utökad arkeologisk utredning och geotekniskutredning tas fram. Programuppdrag för Västerhaninge centrum, som gavs av kommunstyrelseförvaltningen den 2016-08-29, § 218, omfattar även del av järnvägsområdet och området vid vårdcentralen. Då förutsättningarna inom delar av programområdet ändrats är det effektivare om programprocessen ersätts av en planprocess.

Nedanstående bild visar på nytt förslag på avgränsning för detaljplan för Åby 1:31 m.fl. (Västerhaninge centrum).

Bakgrund

Efter att programuppdraget erhöles har centrumbyggnaderna, fastighet Åby 1:67, bytt ägare och ett optionsavtal för den kommunägda marken omkring centrumbyggnader har tecknats med den fastighetsägaren för Åby 1:67.

Johanna Andersson

Planavdelningen

Planavdelningens bedömning

Syftet med en utökad detaljplan är att utreda förutsättningarna för förtätning av verksamheter och bostäder för hela centrala Västerhaninge där bland annat en trafikutredning, parkeringsutredning, utökad risk- och bullerutredning, utökad arkeologisk utredning och geotekniskutredning tas fram för att få fram en helhetsbild av Västerhaninge centrums förutsättningar för förtätning. Planavdelningen anser att syftet överensstämmer med gällande översiktsplan, Översiktsplan 2030 och Västerhaninge utvecklingsprogram och att det är lämpligt att utreda förutsättningar för förtätning i Västerhaninge i en utökad detaljplan för hela Västerhaninge centrum.

Eventuell miljöpåverkan:

Det är planavdelningens bedömning att detaljplanen kommer medföra betydande miljöpåverkan.

Antas i:

Detaljplanen kommer att antas av kommunfullmäktige.

Tidplan:

Planavdelningen bedömer att detaljplanen kommer kunna antas under 2018.

Stadsbyggnadsförvaltningens förslag

Stadsbyggnadsnämnden ges i uppdrag att utöka planuppdraget för Åby 1:31 m.fl. till att omfatta hela Västerhaninge centrum.

.....
Sune Eriksson
TF Planchef

.....
Johanna Andersson
Handläggare

Dnr KS-MEX 2016/140

§ 211 Marköverlåtelseavtal avseende del av fastigheterna Täckeråker 1:8, Täckeråker 2:11 och Täckeråker 2:14

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslöt 2016-11-07, § 315 överlåta två tomter inom etapp 2 i Vega till Wästbygg Projektutveckling AB, Fastighet 1 för förskola och Fastighet 2 för skola och förskola. Bolaget har enligt avtalet rätt att överlåta detsamma till koncerninterna bolag. Wästbygg meddelar att de överlåtit avtalet avseende Fastighet 2 till Haninge Skola Fastighets AB och att aktierna i detta bolag därefter överlåtit till Blå Kruset 9 AB, samt ansöker om kommunens medgivande till detta.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har inga erinringar mot aktuella överlåtelser.

Underlag för beslut

- Wästbyggs ansökan om medgivande till överlåtelse daterat 2017-08-09.
- Gällande marköverlåtelseavtal mellan kommunen och Wästbygg.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Överlåtelse av marköverlåtelseavtal avseende Fastighet 2 till Haninge Skola Fastighets AB och vidareöverlåtelse till Blå Kruset 9 AB godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Kommunstyrelsens beslut

1. Överlåtelse av marköverlåtelseavtal avseende Fastighet 2 till Haninge Skola Fastighets AB och vidareöverlåtelse till Blå Kruset 9 AB godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Expedieras: Akt
För verkställighet: MEX
För kännedom:

Medgivande om överlåtelse av marköverlåtelseavtal avseende del av fastigheterna Täckeråker 1:8, Täckeråker 2:11 och Täckeråker 2:14

Sammanfattning

Kommunfullmäktige beslöt 2016-11-07, § 315 överlåta två tomter inom etapp 2 i Vega till Wästbygg Projektutveckling AB, Fastighet 1 för förskola och Fastighet 2 för skola och förskola. Bolaget har enligt avtalet rätt att överlåta detsamma till koncerninterna bolag. Wästbygg meddelar att de överlåtit avtalet avseende Fastighet 2 till Haninge Skola Fastighets AB och att aktierna i detta bolag därefter överlåtit till Blå Kruset 9 AB, samt ansöker om kommunens medgivande till detta.

Förvaltningens synpunkter

Kommunstyrelseförvaltningen har inga erinringar mot aktuella överlåtelser.

Underlag för beslut

- Wästbyggs ansökan om medgivande till överlåtelse daterat 2017-08-09.
- Gällande marköverlåtelseavtal mellan kommunen och Wästbygg.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Överlåtelse av marköverlåtelseavtal avseende Fastighet 2 till Haninge Skola Fastighets AB och vidareöverlåtelse till Blå Kruset 9 AB godkänns.
2. Paragrafen förklaras omedelbart justerad.

Bengt Svenander
Kommundirektör

Peter Jemtbring
Näringslivs- och utvecklingsdirektör

Förvaltning
Kommunstyrelseförvaltningen

Avdelning/Enhet
Mark och exploatering

Handläggare
Britta Orring, mark- och exploateringschef

Dokumenttyp
Recit

Datum
2017-08-14

Diarienummer
KS-MEX 2016/140

Sida
2 (2)

Expedieras: Akt

För verkställighet: MEX

För kännedom:

Britta Orring
Haninge kommun
136 81 Haninge
Kommunstyrelseförvaltningen
Mark- och exploateringsavdelningen

Solna 2017-08-09

Ansökan om medgivande av överlåtelse

I enlighet med Marköverlåtelseavtalet mellan Haninge kommun och Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB, daterat 2016-11-23, §5.1 Överlåtelse av avtalet, gällande Fastighet 2, (del av fastigheterna Täckeråker 1:8, 2:11 och 2:14) sedan dess fastighetsbildad till Täckeråker 1:228 vill vi informera och ansöka om kommunens skriftliga godkännande för nedanstående:

Härmed informeras att överlåtelse från Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB till det koncerninterna bolaget Haninge Skola Fastighets AB, org nr 559110-7221 gjorts per den 7/8 2017 gällande Fastighet 2 i enlighet med marköverlåtelseavtalet.

Vidare har vi träffat avtal med Blå Kruset 9 AB som ingår i Hemsökoncernen om överlåtelse av aktierna i Haninge Skola Fastighets AB.

Med vänliga hälsningar

Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB

Pero Popovski

VD

Härmed godkänner Haninge Kommun, org nr 212000 – 0084 ovanstående överlåtelser.

För Haninge Kommun

(Namnförtydligande)

(Namnförtydligande)

Mellan Haninge kommun, nedan kallad **Kommunen**, och Wästbygg Projektutveckling Stockholm AB org.nr 556943-4870, nedan kallat **Bolaget**, har nedan träffats följande

Marköverlåtelseavtal

§ 1 FÖRUTSÄTTNINGAR

1.1 Detaljplan

Till grund för detta avtal ligger gällande detaljplan 2 i stadsdel Vega laga kraftvunnen 2015-08-31, bilaga 1.

1.2 Verksamhet inom Fastigheterna

Bolaget skall, innan tillträde av Fastigheterna, träffa ett avtal med verksamhetsutövaren Raoul Wallenbergskolan, eller annan verksamhetsutövare som Kommunen godkänner, där de åtar sig att driva förskola för minst 100 barn inom Fastighet 1 och F-6-skola för minst 350 elever samt en förskola för minst 100 barn inom Fastighet 2.

§ 2 MARKÖVERLÅTELSE, KÖPESKILLING och FASTIGHETSBLIDNING

2.1 Marköverlåtelse

Kommunen överlåter på nedanstående villkor med äganderätt till Bolaget två områden av fastigheterna Täckeråker 1:8, 2:11 och 2:14 inom Haninge kommun, nedan kallade Fastighet 1 och Fastighet 2, för en överenskommen köpeskillning om 2000 kr/kvm ljus BTA. Fastigheterna är markerade med röd färg på bilagd karta, bilaga 2.

2.2 Köpeskillning och köpeskillningens erläggande

Överenskommen köpeskillning är 2000 kr/kvm ljus BTA. Antal kvm ljus BTA stäms av mot erhållet byggnadslov men skall minst uppgå till 1000 kvm för Fastighet 1 och minst 4500 kvm för Fastighet 2.

Ljus BTA omfattar alla areor undantaget teknikutrymmen på vind. Teknikutrymmen på ljust våningsplan nedan vind skall exkluderas om vind och källare saknas eller om dessa utrymmen av skälig anledning ej går att förläggas på vind och källare. Utrymmen för verksamhetskomplement (förråd, "lekstugor" m.m.) i fristående byggnader räknas ej som ljus BTA.

Bolaget skall när avtalet undertecknas av båda parterna betala en handpenning om 500 000 kr för Fastighet 1 och 500 000 kr för Fastighet 2 till kommunen. Resterande del av köpeskillningarna ska betalas senast på tillträdesdagarna mot att Kommunen utfärdar kvitterade köpebrev. I det fall kommunfullmäktige inte godkänner detta avtal enligt pkt 5.2., skall handpenningen utan dröjsmål återbetalas till Bolaget.

b
NW
C

2.3 Fastighetsbildning och byggnadslov

Kommunen ansöker om och bekostar fastighetsbildning för marköverlåtelsen enligt § 2.1. Byggherren biträder härmed ansökan och medger samtidigt Kommunen rätt att företräda Byggherren i fastighetsbildningsförrättningen.

Bolaget ska söka byggnadslov för Fastighet 1 snarast möjligt efter det att detta avtal vunnit laga kraft dock senast 2016-12-01. För Fastighet 2 ska Bolaget söka byggnadslov senast 2017-10-01.

§ 3 TILLTRÄDE, KOSTNADER M.M.

3.1 Tillträde

Bolaget skall tillträda samtliga Fastigheter så snart fastigheterna bildats, byggnadslov beviljats och startbesked erhållits, Bolaget träffat avtal med verksamhetsutövaren samt att verksamhetsutövaren erhållit erforderliga tillstånd för att bedriva verksamhet av Skolinspektionen. Tillträde ska senast ske 2017-06-01 för Fastighet 1 och 2017-12-31 för Fastighet 2.

Uppfyller inte Bolaget sina åtaganden vid ovan angivna tidpunkter och det beror på underlåtelse från Bolaget, äger Kommunen rätt att häva köpet och i det fallet behålla inbetald handpenning såvitt avser de Fastigheter som ännu ej tillträtts.

I det fall verksamhetsutövaren inte erhåller erforderliga tillstånd från Skolinspektionen att driva verksamhet eller annat skäl som Bolaget inte råder över, ska köpet återgå och handpenning återbetalas.

Tillträdet av fastigheterna och fullföljandet av marköverlåtelsen skall kunna ske per fastighet oberoende av varandra.

3.2 Kostnader och intäkter

Alla skatter, räntor och andra kostnader för Fastigheterna som belöper på tiden före tillträdet skall betalas av Kommunen och för tiden därefter av Bolaget.

Motsvarande skall gälla för intäkterna av Fastigheterna.

3.3 Fastigheternas skick

Bolaget, som har besiktigat Fastigheterna, förklarar sig härmed godta Fastigheternas skick och avstår med bindande verkan från alla anspråk mot Kommunen på grund av fel och brister i Fastigheterna.

3.4 Lagfartskostnader

Lagfart får inte sökas på detta avtal utan först då kvitterat köpebrev utfärdats. Samtliga kostnader för lagfart och stämpelskatt ska betalas av Bolaget.

3.5 Servitut och ledningsrätt

Bolaget upplåter till förmån för den fastighet eller de fastigheter som kommunen bestämmer servitut avseende rätt att inom fastigheterna utan ersättning låta nedlägga och för all framtid bibehålla ledningar för vatten, avlopp, elektricitet, fjärrvärme eller

Handwritten signatures and initials in blue ink, including "Klu" and a circled "14".

annat även som företa erforderliga inspektioner, reparation eller ombyggnadsarbeten å desamma.

Placering av eventuella ledningar skall ske i samråd med Bolaget och godkännas av densamma. För att servitutshavarens möjligheter att utöva sin rätt enligt första stycket ovan ej skall försvåras förbinder sig Bolaget att ej utan servitutshavarens medgivande plantera träd, göra uppfyllnader eller vidtaga annan åtgärd, som försämrar ledningarnas åtkomlighet. Servitutsrätten skall, i den mån servitutshavaren ej annat medgiver, ha bästa förmånsrätt i de tjänande fastigheterna.

Bolaget medger att rättigheten får inskrivas som servitut med bästa rätt i fastigheten eller upplåtas med ledningsrätt.

3.6 Gatukostnader och anläggningsavgifter

Efter genomförande av detta avtal är Bolaget såsom ägare till Fastigheterna befriade från gatukostnadsersättning enligt Detaljplanen. Detta gäller inte kostnader för framtida förbättringar av gator eller andra allmänna platser med därtill hörande anordningar.

Bolaget svarar i förekommande fall för alla övriga kostnader för Fastigheterna så som kostnader för anslutning av vatten- och avlopp s.k. VA-anläggningsavgift enligt gällande taxa, el och fjärrvärme m.m.

§ 4 GENOMFÖRANDE AV EXPLOATERING

4.1 Byggnadsskyldighet

1. Bolaget förbinder sig att ha färdigställt och satt i drift en förskola för minst 100 barn inom Fastighet 1 senast 2018-08-01.
2. Bolaget förbinder sig att ha färdigställt och satt i drift en förskola för minst 100 barn senast och en F-6-skola för minst 350 elever senast 2019-08-01 inom Fastighet 2.

För varje påbörjad månads försening i förhållande till tidpunkterna enligt pkt 1 och 2 ska Bolaget betala ett vite om 120 000 kr per förskola och 200 000 kr för skolan till Kommunen.

I det fall förändringar i marknadsläget uppstår som medför att få bostäder byggstartas inom stadsdelen Vega skall tidpunkterna för färdigställandet kunna senareläggas utan vitesföreläggande enligt senare överenskommelse mellan bolaget och Kommunen.

4.2 Samordning och tidplan

Kommunen och Bolaget förbinder sig ömsesidigt att:

- genomföra exploatering på Fastigheterna och intilliggande allmän plats i enlighet med Detaljplanen och denna överenskommelse, enligt en av parterna gemensamt upprättad huvudtidplan.
- kontinuerligt samordna sina exploateringsåtgärder såväl i tid som i utformning och kvalitet. Bolaget är skyldigt att samordna sina entreprenader med

Kommunens olika entreprenörer, övriga byggherrar inom Planområdet och med de ledningsdragande bolagen.

4.3 Bygg- och anläggningskostnader

Bolaget ansvarar för och bekostar projektering samt bygg- och anläggningsarbeten inom Fastigheterna. Bolaget ansvarar för och bekostar även projektering och genomförande av återställande- och anslutningsarbeten, som måste göras i allmän platsmark invid Fastigheterna och som är en följd av bolagets bygg- och anläggningsarbeten på Fastigheterna.

Kommunen ansvarar för och bekostar projektering och utbyggnad av gator och parker enligt Detaljplanen.

4.4 Bygg- och informationsskyltar

Bolaget förbinder sig att på sin bekostnad med skyltar på plats kontinuerligt informera allmänheten om projektet och byggnadsarbetena och då ange Kommunens medverkan i projektet.

4.5 Byggytor och byggetablering

Bolaget förbinder sig att i god tid före byggstart samråda med Kommunen om vilka ytor, som behövs för bygget och byggetablering och under hur lång tid dessa behövs.

Upplåtelse av allmän plats för byggetablering kräver polistillstånd och debiteras enligt taxa.

4.6 Dagvatten

Bolaget ska utföra och bekosta hantering av dagvatten inom kvartersmark enligt detaljplan. Den kommunala dagvattenstrategin skall följas och samråd med Kommunen ska hållas.

§5 ÖVRIGA VILLKOR

5.1 Överlåtelse av avtal

Detta avtal får inte av Bolaget, utan kommunens skriftliga medgivande, överlåtas på annan med undantag för något av Bolagets koncerninterna bolag (dotterbolag, systerbolag eller motsvarande). Det övertagande koncerninterna bolaget får inte överlåtas till extern part utan Kommunens skriftliga medgivande. Krav på kommunens medgivande skall upphöra efter att verksamheterna driftsatts enligt pkt 4:1.

5.2 Avtalets giltighet

Detta avtal är till alla delar förfallet utan ersättningsrätt för någondera parten om inte kommunsfullmäktige senast 2016-12-05 godkänner detta avtal genom beslut som senare vinner laga kraft.

10

Handwritten signature/initials in blue ink.

* * *

Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

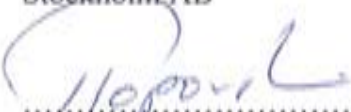
Haninge den 23/11-2016

Stockholm den 23/9-2016

För Haninge kommun

För Wästbygg Projektutveckling
Stockholm AB

.....
(MEERI WASBERG)

 ent fullmakt
.....
(PERO POPOVSKI)

.....
(Bengt Svenander)

.....
()

BILAGOR:

1. Detaljplanekarta 2
2. Karta med Fastigheterna markerade

PLACERING, UTFORMNING, UTSTÄNDNING

PLANBESTÄMMELSER

Placering och utformning av markens bebyggelse ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

- GRÄNSER
Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

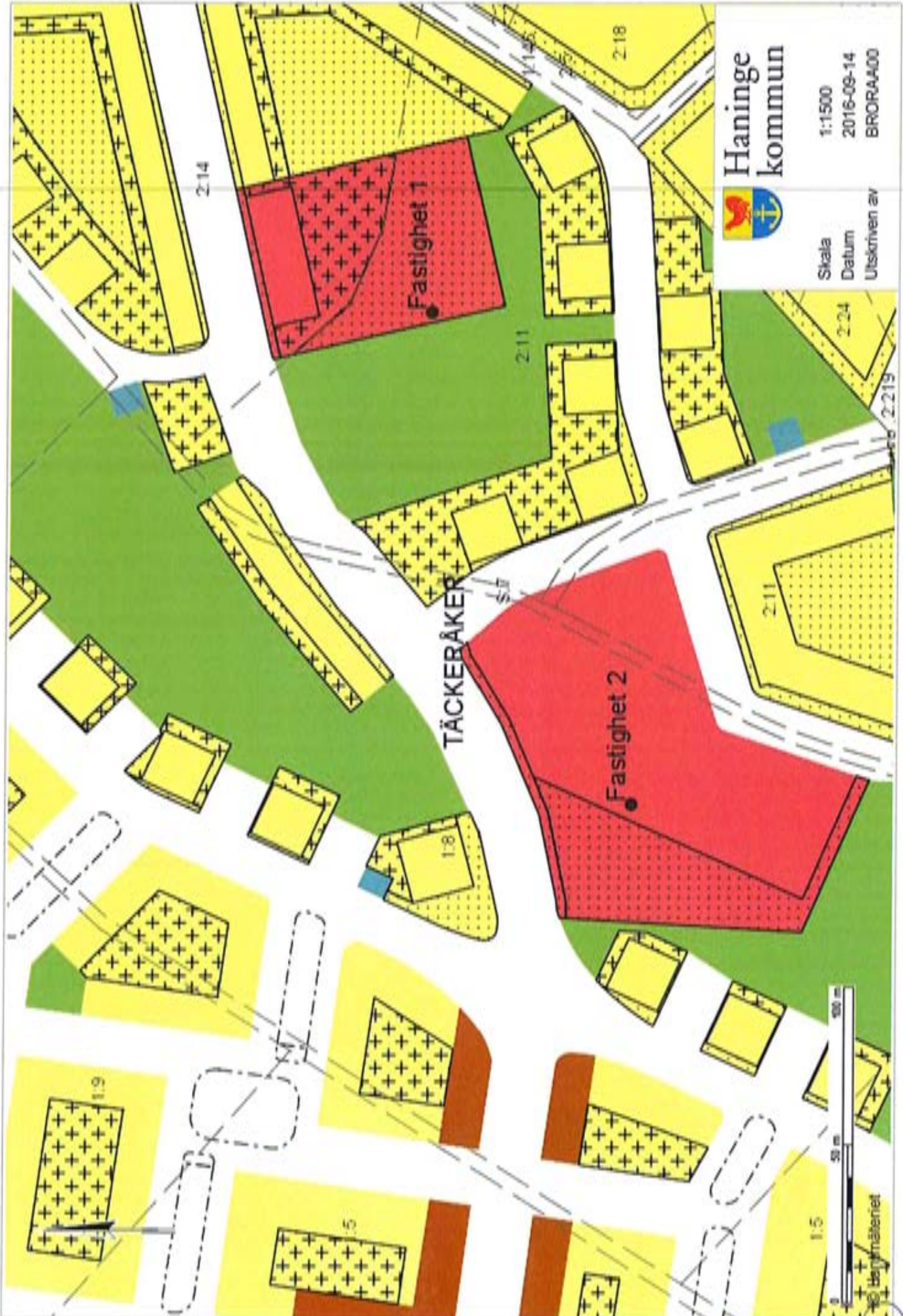
Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser. Markens utformning ska bestämmas enligt följande bestämmelser.

Administrative information including 'Detailplan', 'Stadsdel Vega', and 'Antagandehandling'.

Informational text on the right side of the page, including 'INFORMATIONSRUTA' and 'ILLUSTRATIONER'.

Handwritten signatures and initials at the bottom of the page.

Handwritten signatures and initials in blue ink at the bottom right of the page.

Dnr KS 2017/364

§ 212 Teckning av Haninge kommuns firma

Sammanfattning

Kommunstyrelsens tidigare beslut om teckning av Haninge kommuns firma ändras med anledning av personförändringar.

Kommunrådsberedningens förslag till kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen beslutar:

1. Tidigare beslut av kommunstyrelsen 2014-12-10 § 280 upphävs 2017-08-31.
2. Till att, fr.o.m. 2017-09-01 två i förening, teckna kommunens firma bemyndigas

Kommunstyrelsens ordförande	Meeri Wasberg (S)
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	Petri Salonen (C)
Kommundirektör	Magnus Gyllestad
Ekonomidirektör	Jörn Karlsson
Näringslivs- och utvecklingsdirektör	Peter Jemtbring
HR-direktör	Per-Henrik Magnusson

Kommunstyrelsens beslut

1. Tidigare beslut av kommunstyrelsen 2014-12-10 § 280 upphävs 2017-08-31.
2. Till att, fr.o.m. 2017-09-01 två i förening, teckna kommunens firma bemyndigas

Kommunstyrelsens ordförande	Meeri Wasberg (S)
Kommunstyrelsens 1:e vice ordförande	Petri Salonen (C)
Kommundirektör	Magnus Gyllestad
Ekonomidirektör	Jörn Karlsson
Näringslivs- och utvecklingsdirektör	Peter Jemtbring
HR-direktör	Per-Henrik Magnusson

Expedieras: Akt

För verkställighet: ekonomiavdelningen

För kännedom: Meeri Wasberg, Petri Salonen, Magnus Gyllestad,
Jörn Karlsson, Peter Jemtbring, Per-Henrik Magnusson

Dnr KS 2017/24

§ 213 Meddelanden

Sammanfattning

Om inget annat anges finns meddelandena hos sekreteraren.

Cirkulär 17:29 från SKL: Överenskommelse om ändringar i Bestämmelser för arbetstagare i arbetsmarknadspolitiska insatser, BEA T, och Bestämmelser för arbetstagare i arbetslivsintroduktionsanställning, BAL T med OFR:s förbundsområde Allmän kommunal verksamhet samt AkademikerAlliansen

Cirkulär 17:40 från SKL: Ny lag om meddelarskydd i vissa enskilda verksamheter

Information från Länsstyrelsen: Rapport från inspektion hos Södertörns överförmyndarnämnd den 5 april 2017

AB Vårlyjus styrelseprotokoll 2017-06-21

Kommunala handikapprådets minnesanteckningar 2017-05-30

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Meddelandena läggs till handlingarna.

Kommunstyrelsens beslut

1. Meddelandena läggs till handlingarna.

§ 214 Delegationsbeslut

Sammanfattning

Enligt 6 kap § 35 kommunallagen ska delegationsbeslut redovisas till styrelsen.

Mark- och exploateringschefen redovisar delegationsbeslut enligt bilaga.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen beslutar

1. Delegationsbesluten läggs till handlingarna.

Kommunstyrelsens beslut

1. Delegationsbesluten läggs till handlingarna.
-

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Kommunstyrelseförvaltningen			
Mark och exploatering		fr.o.m 2017-07-01	t.o.m. 2017-07-31
Ärende-kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
401 b	Överlåtelse av fast egendom och bostadsrätter samt överlåtelse genom avtal om fastighetsreglering för högst tolv basbelopp.	Exploateringschef	
	Överenskommelse om fastighetsreglering berörande fastigheterna Ribby 2:32, Åby 1:27 och Åby 1:49		Ksmex 2017/65

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Kommunstyrelseförvaltningen			
Mark och exploatering		fr.o.m 2017-06-01	t.o.m. 2017-06-30
Ärende-kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
401 c	Teckna vägrätts-, nyttjanderätts-, ledningsrätts-, samt övriga servitutsavtal	Exploateringschef	
	Markupplåtelseavtal avseende elektrisk starkströmsanläggning berörande fastigheten Edesnäs 4:1		Ksmex 2017/47
	Markupplåtelseavtal avseende elektrisk starkströmsanläggning berörande fastigheten Ålsta 3:188		Ksmex 2017/48
	Markupplåtelseavtal avseende elektrisk starkströmsanläggning berörande fastigheten Ribby 1:421		Ksmex 2017/49
	Markupplåtelseavtal avseende elektrisk starkströmsanläggning berörande fastigheten Ribby 2:7		Ksmex 2017/53
	Markupplåtelseavtal avseende elektrisk starkströmsanläggning berörande fastigheten Hermanstorp 2:1		Ksmex 2017/54

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Kommunstyrelseförvaltningen			
Mark och exploatering		fr.o.m 2017-06-01	t.o.m. 2017-06-30
Ärende- kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
401 d	Ansökan om fastighetsbildning, vägförrättning, anläggnings- eller ledningsförrättning och liknande åtgärder samt föra kommunens talan vid sådan förrättning.	Exploateringschef	
	Ansökan om avstyckning och fastighetsreglering berörande fastigheterna Söderbymalm 3:466, 3:128-3:131, 3:192-3:194, 3:197-3:199, 3:202, 3:205-3:207, 3:211, 3:310-3:311, 3:296 och Söderby s:46		Ksmex 2017/32
	Ansökan om fastighetsreglering berörande fastigheterna Vendelsö 3:1714 och Vendelsö 3:1070		Ksmex 2017/38

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Kommunstyrelseförvaltningen			
Mark och exploatering		fr.o.m 2017-07-01	t.o.m. 2017-07-31
Ärende-kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
401 e	Besluta i ärenden angående arrendeupplåtelse och andra markupplåtelse - i högst tre år - överstigande tre år, dock högst tio år	Exploateringschef Kommunstyrelsens ordförande	
	Arrendeavtal berörande delar av fastigheten Alby 1:9		Ksmex 2017/57
	Arrendeavtal berörande del av fastigheten Kalvsvik 16:1		Ksmex 2017/59
	Arrendeavtal berörande del av fastigheterna Vendelsö 3:1222 och Vendelsö 3:1714		Ksmex 2017/60
	Anläggningsarrende berörande del av fastigheten Kalvsvik 16:1		Ksmex 2017/61
	Markavtal avseende ledningar för elektronisk kommunikation i allmän platsmark		Ksmex 2017/66

Anmälan av delegationsbeslut inom nämndens verksamhetsområde

Anmälan gäller även beslut pga vidaredelegering

Förvaltning/Avdelning		Anmälan avser perioden	
Kommunstyrelseförvaltningen			
Mark och exploatering		fr.o.m 2017-06-01	t.o.m. 2017-06-30
Ärende-kategori	Ärende	Delegat	Diarie- / löpnummer
401 i	Utfärda köpebrev för fastighetsförsäljningar och fastighetsförvärv i ärenden som godkänts av kommunstyrelsen eller kommunfullmäktige.	Exploateringschef	
	Köpebrev fastigheten Kalvsvik 16:21		Kamex 2016/73